/platnica/

POMEMBNO OPOZORILO

Kronika
Slavističnega društva Slovenije

Ponatis letnikov 1–4 (1997–2000)

List za člane društva je pisal in urejal
Zoltan Jan

[Opomba k spletni arhivski izdaji: spletni PDF ima zaradi tehničnih razlogov spremenjeno tipografijo in paginacijo in oblikivno ni enak tiskani različici kronike.]

Izdalo Slavistično društvo Slovenije

Ljubljana, 2001

Kronika

Slavističnega društva Slovenije,

kot jo je
s posebej navedenimi sodelavci
v letih

1997–2000

pisal

Zoltan Jan,

ko je bil predsednik
Slavističnega društva Slovenije

Ljubljana, 2001

Zoltan Jan: Kronika Slavističnega društva Slovenije: List za člane društva: Ponatis letnikov 1–4 (1997–2000). Kroniko je kot posebno publikacijo izdalo in založilo Slavistično društvo Slovenije, zanj dr. Marko Jesenšek, predsednik.

CIP – Kataloški zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

Kronika Kronike

Kronika Slavističnega društva Slovenije, list za obveščanje članov, je nastala povsem nenačrtovano in se je postopno razvijala v priljubljeno glasilo, ki danes predstavlja eno najtesnejših vezi med vsemi, ki smo povezani v osrednje slovensko združenje strokovnjakov s področja sllovenističnih in sorodnih slavističnih ved. Ko so mi na občnem zboru na Vrhniki oktobra 1996 kolegice in kolegi zaupali čast predsedovanja Slavističnemu društvu Slovenije, se je zelo hitro pokazalo, da je to predvsem delovna dolžnost. Naenkrat po cele dneve nisem počel nič drugega, kot se ukvarjal z društvenimi drobnarijami, o katerih ni, da bi človek izgubljal preveč besed, zahtevajo pa veliko časa, ne glede na to, da mi je dotedanji predsednik dr. France Novak veliko pomagal in čeprav je tedanja blagajničarka mag. Andreja Legan Ravnikar vestno opravljala svoje dolžnosti. Deloma je bil vzrok tudi v dejstvu, da sem društvo vodil iz Nove Gorice in da sem šele po daljšem času pregovoril kolegico iz študijskih let Bogdano Herman, da je prevzela dolžnosti tajnice, ki jih je nato opravljala v tolikšnem obsegu, kolikor ji je to dopuščala kruta resničnost svobodnega poklica. V drugem mandatu sta se tajnica in blagajničarka zamenjali in obe, tako Jana Zemljarič Miklavčič kot Leonora Nardoni Grah, sta mi energično pomagali in napravili vse, kar sem ju s periferije prosil, toda za marsikdaj sem porabil

manj časa, če sem postoril kar sam, kot če bi ju iskal in jima naročal. Najbolj pa me je jezilo, da ni bilo kaj poročati upravnemu odboru. Vse podrobnosti bi zahtevale preveč časa, marsikaj je med eno in drugo sejo ušlo iz spomina, neprestano me je spremljal dvom, da delam »na svojo roko«, da sem prekoračil pooblastila ... Tako sem si začel sproti zapisovati, kaj sem kakšen dan napravil za društvo, in si domišljal, da bom pred sejo utegnil napraviti izbor in mu dati primerno obliko pisnega poročila. Med zaključevanjem zadnje redakcije doktorske teze mi je za to vedno zmanjkovalo časa. In tako sem v naglici razmnožil tiste zapiske, ki so sproti nastajali v računalniku, in jih ponudil članom, da se seznanijo z vso dejavnostjo med eno in drugo sejo ter zahtevajo pojasnila, preverijo upravičenost odločitev itd. Ker so vsi z zanimanjem prebirali tiste liste in jih celo odnesli s seboj, je oživel spomin na podobne biltene (debatni list študentov ljubljanske slavistike Slava, Hladnikove Novice z Oddelka za slovanske jezike in književnosti ter na vse podobne liste, ki jih izdajajo različne skupine – od najstniških nadobudnežev do častitljivih župnikov). Oglasila se je tudi misel, da bi utegnile biti takšne novice zanimive za člane, ki se le občasno spomnijo na svoje stanovsko društvo in živijo v prepričanju, da Slavistično društvo, »od katerega tako ali tako nič nimajo«, živi »od božje štime«. Svojemu pisanju sem nadel naslov Kronika, izraz, ki s svojimi pomenskimi razsežnostmi opozarja na neambicioznost teh zapiskov, na njihovo zavezanost sedanjosti itd. Golo naštevanje vsakdanjih drobnarij bi bilo najbrž predolgočasno branje, zato sem dodal kakšno bolj ali manj duhovito pripombo ali komentar, da pa stvari ne bi kdo jemal preveč resno, sem naštevanje potem občasno zabelil s kakšnim ocvirkom, ki bi utegnil zanimati poklicne kolege. Kmalu sem se domislil, da bi objavljal tudi anekdote, in tako so nastale rubrike *Mala šola ustvarjalnega pisanja*, ki prinaša utrinke s slavističnih brucovanj, *Ljudsko izročilo*, ki beleži anekdote o znanih slavistih, utrinke in aforizme, ki bi utegnili priti prav za naslov kakšne šolske naloge sem objavljal v rubriki *Izposojeno brez pobotnice*, vprašanja v rubriki *Bolj za šalo kot zares* naj bi osvežila spomin na manj znana dejstva, kakšna zamisel bi lahko spodbudila metodično pripravo ure (*Idejica ali prispevek k metodiki za potrebe praktičnega učenja v razredu*) itd. Prve številke so bile kar fotokopirane, ko pa je obseg narasel, smo prešli v objem tiskarne Janežič, kjer so Kroniko, ki izhaja v nakladi 2000 izvodov in včasih obsegala tudi po trideset in več drobno popisanih strani velikosti A4, vedno razmnožili in razposlali v dveh do treh dneh za ugodno ceno.

Med razmišljanji o pomenu in nalogah Slavističnega društva (več sem o tem pisal v svojih poročilih in nekaterih člankih), med iskanjem odgovora na vprašanja, kaj pravzaprav Slavistično društvo danes je, ter kako se kaže njegova moč in potrebnost, sem spoznal, da kljub vsemu člani društva veliko delajo in se pojavljajo na vseh pomembnih toriščih slovenističnih in sorodnih slavističnih strok, ne glede na to, da navadno ne izpostavljajo svoje pripadnosti društvu. Postopoma so se tako beležke razširile na opozorila o opaznejših uspehih članov, o njihovih publikacijah in drugem delu. Seveda je pisanje in zbiranje informacij potekalo mimogrede, sredi številnih poklicnih obveznosti dvojne službe (srednješolskega profesorja in lektorja na tržaški univerzi), med žuborenjem vsakdanjega življenja, opravljanjem številnih dolžnosti (ne le predsedniške) in brez profesionalnih informacijskih virov. Kmalu so začela prihajati opozorila kolegov na prezrto in na spodrsljaje, pozneje pa tudi napovedi posameznih dogodkov, o katerih smo še posebej obveščali tudi na spletnih straneh. Tudi nekaj zameric je bilo nehote zakrivljenih, prikradlo se je nekaj napak in celo kakšen grob spodrsljaj, ki jih nista uspela preprečiti kolegica L. C. R. in kolega P. W. ter Mme Jan, ki so Kroniko brali v surovem stanju, še preden je izšla, in so pomembno prispevali k njeni podobi. <u>K sedanji podobi publikacije je na koncu pomembno prispeval še Miha Jesenšek, ki se je potrudil pri oblikonavnju računalniškega preloma, imenskega kazala in nam marsikaj koristnega svetoval.</u> Kljub vsemu so vrstice Kronike postale dokaj bogat in mnogostranski opis dogajanja v strokah, ki so se jim s svojim po*klic*em zapisali člani SD, ko so prisluhnili klicu v sebi. Dodaten pomen je listič dobil, ker opisuje čas, ko nimamo nobene tekoče in specializirane strokovne bibliografije, pa tudi zato, ker ga prejemajo domala vsi pomembni slavisti doma in tudi nekatera slovenistična središča po svetu, zanimiv pa je celo za nekatere "bližnje osebe" članic in članov SD. Množica odzivov in pohval ponazarja, da je Kronika potrebna in da izpolnjuje svoje poslanstvo: v bolj lahkotnem slogu opozarjati vse člane Slavističnega društva Slovenije na dogajanje v slovenističnih in sorodnih slavističnih strokah ter obveščati o delu kolegic in kolegov. <u>Ne želimo pa zamolčati tudi nasprotovanja nekaterih kolegov v vrhovih stroke, ki listič – tako kot nekoč Hladnikove Novica – posmehljivo imenujejo "rumeni tisk", v pogovorih pa se potem pokaže, da ga kljub vsemu natančno berejo in da so (pe)občutljivi za vsako pripombo na svoj račun.</u>

Predlogi za ponatis Kronike so prišli od tistih članov, ki so se v društvo vključili pozneje in nimajo celotne zbirke našega lista, marsikdo ga tudi ni hranil, a se je pozneje zavedel, da vsebuje množico sprotnih informacij o dogajanju v slovenistiki in slavistiki na Slovenskem. Potrebujejo jo kot referenco in pri citiranju, pa tudi kot spomin na dogodke, v katere so bili vpleteni. Ne nazadnje Kronika ohranja zapisano ljudsko izročilo o pomembnih slavistih, ki so povezani z našo poklicno potjo.V ponatisu so izpuščene zadnje strani posameznih številk in ponavljajoča se obvestila, odpravljenih pa je tudi nekaj pisnih spodrsljajev. Paginacija je tekoča za vse štiri letnike. Zaradi zmanjšanega formata strani, poenotenja zunanje oblike besedila in spremenjenega format je ponekod zamenjan vrstni red zapisov in oblika posameznih strani, dodati je bilo treba kakšno vejico in odpraviti kakšno tipkarsko napako, jamčim pa, da je vsebina ostala nespremenjena z vsemi spodrsljaji vred (domala vsi so sproti omenjeni v rubriki *Odmevi*). Prav zaradi želje, da bi ostali čim bolj podobni izvirniku, oblikavanje besedila ni povsem enotno, saj se je list razvijal in postopoma dobival sedanjo obliko. Obžalujem lahko le, da je zmanjkalo prostora, energije in denarja za kakšno dodatno kazalo, ki bi olajšalo uporabo zbranega gradiva.

Zahvaljujem se vsem, ki so pomagali pri nastajanju izvirnika in tega ponatisa, predvsem pa vsem, ki jim je moje delo koristilo in jih vsaj občasno tudi razveselilo.

Zoltan Jan

Kronika Slavističnega društva Slovenije		
Izdaja: Slavistično društvo Slovenije Aškerčeva 2, Ljubljana	**List za člane društva** Odgovorni urednik: Zoltan Jan	Ljubljana, 23. 4. 1997 Leto 1, št. 0

Ker bralci vedo, da glasilo nastaja v nočnih urah brez nočnega dodatka (in povsem brezplačno), bodo vse spodrsljaje sprejeli z blagohotnim razumevanjem. Ko bodo odkrili kakšnega ustreljenega kozla, ne bodo reagirali kot udi društva za zaščito živali, ampak bodo modri kot sodniki v Višnji Gori in se ob neumnosti prijetno razvedrili. Vsi člani SD bodo uredniku v kratkem navdušeno prispevali novice, predloge, pobude in spodbude ter se ravnali po stari Aškerčevi ugotovitvi: V svojih delih sam boš živel večno.

2. 4. 1997 **Prva nakazila članarine** so prispela na račun SD 50100-678-45265. Nekaterim kolegom so članarino poravnale šole oziroma ustanove, na katerih so zaposleni. Dve šoli sta nakazali članarino, nista pa sporočili, za katere kolege. Ker bomo v kratkem prešli na osebno obveščanje dejanskih članov SD, nujno potrebujemo osnovne podatke vsakega posameznika, med katere spada vsaj privatni naslov člana.

2. 4. 1997 **Aleš Bjelčevič** je na FF v Ljubljani uspešno zagovarjal disertacijo ***Verz slovenske moderne, metrika in ritmika***. Čestitke!

4. 4. 1997 **Mladinska knjiga** je SD poslala podpisano pogodbo, s katero se zavezuje, da bodo vsem članom društva, ki izkažejo**, da so plačali članarino**, nudili poseben **popust in ugodnejše prodajne pogoje** pri nakupu vseh knjig. Naročila sprejema tudi služba za prodajo po telefonu. Ga. Peloz, 061 168 80 13.

3. 4. 1997 **Založbi Rokus** smo se zahvalili za knjižni dar, namenjen dobitnikom zlatega Cankarjevega priznanja. Ostalih trinajst založb, razen dveh častnih izjem, se še ni odzvalo naši prošnji.

4. 4. 1997 **Barbara Hanuš** je na FF uspešno zagovarjala disertacijo **Slovenska mladinska književnost in njena recepcija v pedagoškem procesu.** Čestitke tudi za nadaljevanje kariere.

4. 4. 1997 **Prof. dr. France Žagar** je poleg **prof. dr. Mirana Hladnika** doslej edini, ki nam je poslal pripombe na osnutek programa ***izbirnih predmetov s področja materinščine***, ki smo ga poslali v presojo številnim uradom šolskih oblasti, različnim strokovnjakom in ustanovam. Tej problematiki bo namenjena okrogla miza na jesenskem strokovnem posvetovanju v Kranju.

4. 4. 1997 **Seja upravnega odbora SD.** Na njej smo se dogovorili:
– Člani **uredništva Slavistične revije** so: prof. dr. Tomo Korošec, odgovorni urednik; prof. dr. Aleksander Skaza, glavni urednik za literarne vede; prof. dr. Ada Vidovič-Muha, glavna urednica za jezikoslovne vede; souredniki za literarne vede: prof. dr. Miran Hladnik, dr. Marko Juvan, prof. dr. Gregor Kocjan, doc. dr. Vladimir Osolnik; souredniki za jezikoslovne vede: prof. dr. Aleksandra Derganc, doc. dr. Irena Orel-Pogačnik, prof. dr. Varja Cvetko Orešnik; asist. Vojko Gorjanc, tehnični urednik.

– Člani **sveta Slavistične revije**: akad. prof. dr. France Bernik, akad. prof. dr. Janko Kos, akad. prof. dr. Boris Paternu, akad. prof. dr. Jože Pogačnik, prof. dr. Jože Toporišič, akad. prof. dr. Franc Zadravec, predstavnik SD Zoltan Jan.

– V šolskem letu 1997/98 bomo skušali pripraviti **tri strokovne izpolnjevalne seminarje** za člane ter jih skušamo »otočkovane« uvrstiti v Katalog stalnega

strokovnega spopolnjevanja na področju vzgoje in izobraževanja; žal se mora nekdo naučiti pravcate znanosti za prijavo na razpis (razpisno gradivo tehta dobesedno 820 gramov in vsebuje tudi poseben računalniški program).

– Podelitev zlatih **Cankarjevih priznanj** žal ne more več potekati na dosedanji način, ker je »zlatih« nagrajencev več kot 700. SD Ljubljana in Maribor bosta pripravili lastni podelitvi, za druge bomo na kakšen način pripravili podelitev na Vrhniki.

– Predsednikom področnih SD smo razdelili plakete **Cankarjevih priznanj**, vendar jih bo treba tudi še dotiskati. Področna društva bodo poskrbela, da bodo tudi zlata priznanja lično izpisana, in jih bo, zaščitene pred poškodbami, poslalo predsedniku na novogoriški naslov (Zoltan Jan, Cankarjeva 84, 5000 Nova Gorica).

– Na **jesenskem strokovnem posvetovanju v Kranju** *Janko Kersnik in njegov čas* bodo poleg *simpozija* (predavatelji: dr. Peter Vodopivec, dr. Jože Pogačnik, dr. Miran Hladnik, dr. Viktor Majdič, dr. France Novak, dr. Gregor Kocjan, dr. Marko Jesenšek, dr. Tomaž Sajovic, dr. Miran Štuhec, dr. Jožica Škofic) *predstavitve novih slavističnih knjig*, *ekskurzije* (1. Kropa, Radovljica, Gorenjska literarna trasverzala; 2. Tavčarjev svet, Škofja Loka, Visoko, Sevška dolina; 3. Kersnikov svet) in tri *okrogle mize*: *Raznolikost formalnih govornih položajev in slovenski knjižni jezik* (vodi mag. Majda Kaučič-Baša), *Izbirni predmeti s področja materinščine* (vodi prof. Miha Mohor), *Pravna ureditev položaja slovenskega jezika kot državnega jezika* (vodi dr. Janez Dular).

– Nečlani društva se bodo lahko udeležili posvetovanja, če bodo prosta mesta in če bodo doplačali razliko v kotizaciji, ki jo svojim članom krije SD.

– Kolega *Cene Omerzel* je opozoril na svoj predlog (glej Delo 26. 2. 1997), da bi se vsaj ob 250. obletnici rojstva *Janeza Ciglerja* morala postaviti *spominska plošča* začetniku slovenskega pripovedništva. **Sekcija za spominska obeležja** (člani: *Cene Omerzel*, *Božena Orožen*, *Igor Gedrih)* naj bi zastavili svoje delo, čeprav se doslej še niso sestali.

– *Prof. dr. Breda Pogorelec* je med eno izmed svojih šestnajstih intervencij povedala, da ji je uslužbenka fotografa, ki jo pozna, ker pri njih vedno razvija filme, povedala, da ji je neka znanka povedala, kako je doživela, da je neka mama svojemu dojenčku govorila po nemško, že ko je bil v otroškem vozičku ...

Še nekaj podatkov o tekmovanju za Cankarjevo priznanje: na vseslovenskem tekmovanju je sodelovalo 1844 učencev iz 357 osnovnih in 61 srednjih šol. *Zlata priznanja*: na 1. stopnji 767 (50,8 %), na 2. stopnji 44 (23,4 %), na 3. stopnji 44 (30,01 %). *Srebrna*: na 1. stopnji 616, na 2. stopnji 93, na 3. stopnji 110. Ocenjujemo, da je na šolskih tekmovanjih sodelovalo vsaj 8500 učencev. Na tekmovanju je bila bistveno večja restrikcija kot pri drugih tekmovanjih (matematiki npr. sprejmejo po enega iz vsake paralelke, mi le tri do pet iz posamezne šole). Letošnja tema: *Slovenski zgodovinski roman*; I. stopnja – *Rado Murnik: Lepi janičar;* II. stopnja – *Vladimir Kavčič: Pustota*; III. stopnja – *Jani Virk: 1895, Potres.* Naloge so pripravili svetovalci Zavoda za šolstvo: *prof. Miha Mohor* kot vsebinski koordinator, za I. stopnjo sta oblikovala naloge *prof. Miha Mohor in prof. Metka Brcko*, za II. stopnjo *prof. Danica Filipčič in prof. Silvo Fatur*, za III. stopnjo *prof. Janko Potrata in prof. Mirjam Podsedenšek*. Mnogo zamisli so prispevali kolegi študijskih skupin, še posebej *prof. Leonida Domajnko in prof. Mojca Honzak.* Konzulenti so bili: *dr. Miran Hladnik, dr. Boža Krakar-Vogel, dr. Tomaž Sajovic.* Žal ni mogoče ugotoviti števila mentorjev in ocenjevalcev. Sodelovala je tudi množica tajnic, kolegov drugih predmetov, ravnateljev, razmnoževalcev pa vse do kuharjev in čistilk. Prav posebej so se potrudili na *Zavodu za šolstvo*, ki so razpošiljali in razmnoževali vse gradivo, okrožnice, pisma, pojasnjevali itd. Podatke o sodelujočih bomo morali zbrati drugo leto bolj sistematično, bolj enotni bomo morali biti pri poročanju in zajemanju podatkov. Ponekod rezultatov niso seštevali, ampak so poslali le sezname, drugod samo število, k zlatim so nekateri prišteli tudi k srebrna, drugi spet ne, nekateri niso ločevali med 2. in 3. stopnjo itd.

Knjižna darila za »zlate« so zaenkrat prispevali: ROKUS iz Ljubljane, MLADIKA iz Trsta, MLADINSKA KNJIGA iz Ljubljane, vse tri MOHORJEVE DRUŽBE (Celjska, Goriška in Celovška), Založba ZNANSTVENORAZISKOVALNEGA CENTRA SAZU, SLOVENSKA MATICA iz Ljubljane,

CANKARJEVA ZALOŽBA iz Ljubljane, še posebej pa nas je razveselila pozornost podjetja AMEBIS iz Kamnika, ki je tekmovalcem podaril elektronske slovarje in slovenske črkovalnike. Morda se bo tem velikodušnim podpornikom pridružil še kdo, kajti zaenkrat je nagrad še vedno bistveno premalo.
***Tema za prihodnje leto*:** razmišlja se o *Cirilu Kosmaču*, vendar obstajajo tudi drugi predlogi.

5. 4. 1997 Študenti ljubljanske slavistike so nam prijazno poslali novo številko **Slave, Debatnega lista** (cena 200 SIT + prostovoljni prispevki, naročila na oddelku). Iz vsebine: tudi o avtorskih zapletih pri najnovejšem odzadnjem slovarju SKJ, o študiju slovenistike na Poljskem ...

7. 4. 1997 Slavistično društvo Maribor je izdalo **Borkov zbornik**, ki vsebuje referate z uspešnega simpozija in obsega skoraj 500 strani. Cena: 2980 SIT, naročila sprejema SDM, sedež na Pedagoški fakulteti v Mariboru.

8. 4. 1997 Določena je simbolična cena **Zbornika Slavističnega društva Slovenije 5** *(Zborovanje slavistov v Krškem in Pišecah 1994)*. Naročila sprejema *Zavod za šolstvo, Poljanska 28, 1000 Ljubljana*, tel. 061 133 32 66); Zavod ima pa tudi množico napol brezplačnih strokovnih publikacij in revijo ***Slovenščina v šoli.***

10. 4. 1997 Sestanek predsednika SD z državno sekretarko *mag. Teo Valenčič* o ***odprtih vprašanjih tekmovanja za Cankarjevo priznanje***, ki se ga je poleg funkcionarjev z Ministrstva (Stane Čehovin, Rozmeri Žilevski) udeležil tudi predstavnik gibanja *Znanost mladini* za naše področje *dr. Tomaž Sajovic*. Obljube: podpora pri pripravi seminarjev, pri financiranju, pri pripravi mednarodnega srečanja s tekmovalci podobnih tekmovanj, ki potekajo pri številčno primerljivih evropskih narodih, priznanje dosežkov pri sprejemu na višje in visoke šole, povečanje števila svetovalskih dni za pripravljalce nalog.

10. 4. 1997 Predsednica Centra za slovenščino pri FF v Ljubljani je postala *dr. Erika Kržišnik*. Uspešen polet!

10. 4. 1997 Na FF v Lj. javna predstavitev knjige **Jože Koruza: Slovenska dramatika od začetkov do sodobnosti.** Uredili dr. Gregor Kocjan, dr. Matjaž Kmecl, dr. Aleksander Skaza. Dela je vesela vsa strokovna javnost, še prav posebej pa študentje »njegovega letnika« in vsi, ki jim je pomagal, svetoval in jim poleg strokovne pokazal tudi svojo človeško širino ...

12. 4. 1997 Ministrstvu za šolstvo in šport smo **oddali ponudbe za izpopol-njevalne seminarje SD** v letu 1997/98 **(namenjeni so predvsem članom društva)**:
– ***Janko Kersnik in njegova doba***, 3.–6. 10. 1997 v Kranju, glej opis 4. 4. 1997;
– ***Tekmovanje za Cankarjevo priznanje***, 21.–22. 11. 1997 v Novi Gorici, predavatelji: Miha Mohor, Ljudmila Ivšek, Darinka Leskovec-Rosec, dr. Boža Krakar-Vogel;
– ***Individualni programi izobraževanja v sistemu napredovanja v nazive in plačilne razrede***, 19.–20. 3. 1998 v Novi Gorici, kako pripraviti osebne, samo svoje programe izobraževanja in jih unovčiti.
– ***Zemljepisna lastna imena***, 16.–17. 4. 1998 v Novi Gorici, predavatelji: dr. Jože Toporišič, dr. Branko Rejc, dr. Viktor Majdič, Marta Kocjan-Barle, Danica Cedilnik.
Upajmo in držimo pesti, da bodo sprejeti v katalog stalnega strokovnega izobraževanja.

16. 4. 1997 Oddelek za slovanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani je pripravil **dan odprtih vrat**, obiskovalci so lahko prisostvovali predavanjem, predstavitvam raziskovalnih in prevajalskih dosežkov in okrogli mizi, si ogledali razstavo, poslušali in gledali »koncert z diapozitivi« študentske vokalne skupine *Odmevanja*, Celoletna šola slovenskega jezika pa je pripravila predstavo *Nekdo je pred vrati.*

16. 4. 1997 Oddelek za slovanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani je izdal lično brošuro, v kateri je predstavil oddelek, študijske smeri. Poučno branje. V razdelku *Učitelji in sodelavci* najdemo »luštno« fotografijo in spletno naslovnico. Imena, naslove itd. aktualnih učiteljev torej najdemo tudi na spletu. Res je – človek nikoli ne stopi v isto reko.

16. 4. 1997 S *Francem Kogovškom*, direktorjem *avtorske družbe ZAMP* preverjamo možnost, da Slavistično društvo Slovenije **zaščiti drobne avtorske pravice svojih članov**. Novi zakon o

avtorskih pravicah predvideva pobiranje posebnih dajatev od vsakega kopirnega stroja, prodane diskete, kasete itd. Zbrani denar naj bi se od letošnjega aprila delil pravnim osebam (npr. založbam) in avtorjem, ki so zaradi ilegalnega razmnoževanja svojih del oškodovani. Prizadevanja se bodo še nadaljevala, potrebno pa bo ustanoviti posebno združenje avtorjev ter premagati množico težav. Zaenkrat svoje drobne avtorske pravice izterjujejo le pisatelji in glasbeniki. Govori se, da nekateri dobivajo iz tega naslova po 120.000 SIT letno. Zaradi tega niso milijonarji, je pa zadoščeno moralni pravici in z njihovim ustvarjanjem se ne okoriščajo drugi.

17.–19. 4. 1997 **Primorski slovensitični dnevi**, ki jih organizirajo izmenično vsa tri primorska slovensitičana društva, so tokrat – **osmič** – potekala v Štanjelu. Tematski sklopi: *Slovenščina v primorski javnosti*, *Spodbujanje učencev in dijakov za krajevne kulturne posebnosti*, *Predstavitev knjižnih novosti*, *Manj znani Kras* (ekskurzija), literarni večer. Spoznali smo izkušnje in ustvarjalno delo več kot petnajstih kolegov.

Seminar slovenskega jezika, literature in kulture na Filozofski fakulteti v Ljubljani (30. 6.–19. 7. 1997). Osrednja tema: *Ženska v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi*. Možno je obiskovati vsakodnevna jutranja in opoldanska predavanja.

17. 4. 1997 *Rektor Univerze v Ljubljani, akademik prof. dr. Alojz Kralj*, je sprejel predsednico Komisije za pospeševanje slovenščine na tujih univerzah, *prof. dr. Ado Vidovič Muho*, dekana Filozofske fakultete, predstavnika Ministrstva za šolstvo in Zoltana Jana. Obljubil je **pomoč pri uveljavljanju slovenskih lektoratov na tujih univerzah.**

18. 4. 1997 **Protestiramo**, ker je Pedagoška fakulteta v Mariboru napovedala simpozij o Francu Simončiču v istem terminu, kot po tradiciji vsako leto poteka strokovno posvetovanje SD, letos pa je bilo celo napovedano v *Jeziku in slovstvu* ter dnevnem tisku.

V Borovljah bo 16. maja otvoritev deželne razstave, potekal pa bo tudi kulturni teden koroških Slovencev. Udeležba pomeni tudi podporo našim rojakom na Koroškem.

21. 4. 1997 Predsednik SD se je udeležil posveta **Skrb za kulturno dediščino, vezano na znamenite osebnosti slovenske zgodovine in kulture** na Vrhniki. Zaživel naj bi sporazum o medsebojnem sodelovanju in skupnih akcijah muzealcev, turističnih društev, ZKO-jev, SD itd.

25. 4. 1997 **Izšla je poskusna številka**

Kronike Slavističnega društva Slovenije,
Lista za člane društva.
Vsem kolegicam in kolegom lepe praznike
– nove, stare in bodoče.
Po praznikih pa mnogo energije za veliki finale.

Kronika
Slavističnega društva Slovenije

Izdaja: Slavistično društvo Slovenije Aškerčeva 2, Ljubljana	**List za člane društva** Odgovorni urednik: Zoltan Jan	Ljubljana, 25. 6. 1997 Leto 1, št. 1

Bralci vedo, da glasilo nastaja v nočnih urah brez nočnega dodatka (in povsem brezplačno), zato bodo vse spodrsljaje sprejeli z blagohotnim razumevanjem. Ko bodo odkrili kakšnega ustreljenega kozla, ne bodo reagirali kot udi društva za zaščito živali, ampak bodo modri kot sodniki v Višnji Gori in se bodo ob neumnosti prijetno razvedrili. Vsi člani Slavističnega društva Slovenije bodo uredniku v kratkem navdušeno prispevali novice, predloge, pobude in spodbude ter se ravnali po stari Aškerčevi ugotovitvi: V svojih delih sam boš živel večno.

1.–4. 5. 1997 **Prazniki dela**. *Pripravljanje in urejanje* **evidence članov** *Slavističnega društva Slovenije.*

4.–8. 5. 1997 Pripravljanje zaključne slovesnosti ob podelitvi zlatih Cankarjevih priznanj, zbiranje knjig, podpisovanje priznanj, koordinacija z organizatorji in gostitelji – Zvezo kulturnih organizacij Vrhnika, obveščanje javnosti, popravljanje napak, seznami vabljenih, usklajevanje želja, predlogov, zahtev ... O letošnjem tekmovanju je izšlo več kot 35 člankov, med njimi dva polna obtožb predsednika (Delo, 24. 5. 1997, str. 43; 31. 5. 1997, str. 47; odgovor Delo, 31. 5. 1997, str. 47).

Tik pred prazniki je izšla naša revija **Jezik in slovstvo (št. 4–5).** Jedro je posvečeno prenovi pouka slovenskega jezika. Letna naročnina 2000 sit, za člane Slavističnega društva Slovenije 1000 sit popusta (zapisniško konstatirana obljuba urednika revije).

Skoraj istočasno je izšel zbornik **Sonet in sonetni venec** (FF, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, Ljubljana, 1997, 448 str.). Prinaša 33 referatov s simpozija (28.–30. junij 1995). Tudi ta, ki ga je uredil **Boris Paternu**, je izšel v

zbirki Obdobja kot 16. zvezek. Če imate kakšen dan luknjo med enim in drugim izpitom (popravnim, zaključnim, maturitetnim, privatnim, dopolnilnim, naknadnim ...), se splača prisluhniti slavistični mednarodni smetani, ki se zbira na tradicionalnem simpoziju Obdobja in poteka zadnji teden v juniju, prva dva tedna v juliju pa mu sledi Seminar slovenskega jezika, literature in kulture za tuje slaviste. Prvi je največkrat v zbornični dvorani Univerze v Ljubljani, drugi na FF v Ljubljani.

4. 5. 1997 Na ministrstvo za šolstvo smo poslali predlog, da bi nas **podprli pri mednarodnem povezovanju tekmovanja za Cankarjevo priznanje** s sorodnimi tekmovalci v znanju materinščine. Besedilo bomo skušali objaviti v reviji **Slovenščina v šoli**, kjer naj bi izšel tudi **koncept izbirnih osnovnošolskih predmetov** s predmetnega področja slovenski jezik s književnostjo.

7. 5. 1997 **Komisija državnega sveta za negospodarstvo** je podprla spremembe zakona o osnovni šoli. Ker se zakon sprejema po skrajšanem postopku, ni mogoče uveljavljati nič drugega od predlaganega (da se za leto dni odloži uvajanje devetletne osnovne šole). V postopku je že nov zakon o spremembah osnovne šole.

9. 5. 1997 Preživeli smo **zaključno slovesnost** ob podelitvi Zlatih Cankarjevih priznanj. Marsikaj bi lahko bilo boljše, z marsičim smo zadovoljni. V premislek: na letošnji maturi sodeluje 9000 kandidatov, na tekmovanju za Cankarjevo priznanje je sodelovalo 8500 tekmovalcev, ki so svoje znanje preizkusili na treh tipih tekmovanja dvakrat, vsakokrat tako ob reševanju nalog objektivnega tipa kot ob pisanju eseja; ta je bil največkrat celo trikrat popravljen, ker so imela nekatera pokrajinska društva tudi razsodnike iz vrst uveljavljenih pisateljev ali kulturnih delavcev. Vse to in še marsikaj je bilo postorjeno, čeprav Slavistično društvo Slovenije nima Republiškega izpitnega centra, nima niti enega profesionalnega sodelavca, nima niti ene omare, nima niti enega pisalnega stroja, nima, nima, nima ...

Zlato priznanje je osvojilo 855 učencev in dijakov, ki jih ne moremo dostojno počastiti na enem mestu (v Sloveniji ni tako velike dvorane), zato bodo prihodnje leto morala pripraviti zaključne slovesnosti pokrajinska društva. Nekatera so se izkazala že letos. Domala vsa pokrajinska društva so pripravila slovesne podelitve srebrnih priznanj, še posebne prireditve na čast zlátnikov pa so pripravila pokrajinska društva Murski Soboti, Celju in Novi Gorici, od koder tale vest:

»Letošnja podelitev zlatih in srebrnih priznanj se je povezala s poimenovanjem Osnovne šole Ajdovščina po pisatelju Danilu Lokarju, zato je bilo na njej nadvse slovesno. Ravnateljica, tudi slavistka [redacted]ne pa članica društva, opomba Z. J.[redacted], Ivana Slamič, je nagrajence vodila po Vipavskem Križu Janeza Svetokriškega. V Lavričevi knjižnici v Ajdovščini sta nagrade podeljevala pesnik Tone Pavček in predsednica SD Silvana Mislej; učenci 5. razreda (učiteljice Milene Vidmar) so deklamirali kot še nikoli in nič manj doživeto ni odpel pevski zbor (vodi Marinka Šuštar). Toliko za slovenščino navdušenih se je zbralo, da so bili aplavzi podobni športnemu navijanju. 9. maj v Ajdovščini je bil lep

pomladni dan, svetel kot pred 52 leti, ko se je na svoj rojstni dan, ob dnevu zmage, vrnil domov Danilo Lokar ...« (**Napisala prof. Marija Mercina.)**
V premislek: Če bi vsakemu zlátniku kupili polivinilni ovitek za priznanje, bi nas to stalo 1500 DEM v tolarski protivrednosti; če bi plačali najemnino za dvorane, bi nas to stalo približno 8000 DEM v tolarski protivrednosti; če bi vsakemu dali en nageljček, bi to stalo 850 krat ?? fičnikov, kar bi naneslo znatno vsoto; če pa bi dodali še en nageljček za mentorja in predsednika pokrajinskega društva ... Če bi vsakemu zlátniku kupili eno knjigo, bi nas to stalo približno 350.000 SIT oziroma bi potrebovali knjižno zalogo manjše šolske knjižnice. Uspelo nam je zbrati več knjižnih darov (ter nekaj elektronskih slovarjev in slovenskih črkovalnikov za računalnike) kot druga leta, vendar ne dovolj za vse. Kaj storiti, da ne bi bilo zamere in krivic? Obdarili smo le srednješolce, med katerimi je zanimanje za tekmovanje skorajda usahnilo.
Hvala vsem, ki so na kakršen koli način pomagali speljati naše tekmovanje. Škoda, da jih je tako malo. Hvala tudi ministru, ki je našel nekaj trenutkov za nas, in direktorju zavoda za šolstvo, ki ni našel časa za nas, nam je pa s svojimi sodelavci tako intenzivno pomagal, da brez njihove pomoči tekmovanja ne bi bilo.

10. 5. 1997 Vnašanje podatkov o članih Slavističnega društva Slovenije v raču-nalnik.

11. 5. 1997 Vnašanje podatkov o članih Slavističnega društva Slovenije v raču-nalnik.
Dešifriranje nekaterih pisav je detektivsko delo, še težje je nadoknaditi površnost, ker niti z Atlasom Slovenije ne ugotoviš, h kateri pošti naj bi spadal kakšen kraj. Poleg moje površnosti je to najpomembnejši vzrok za napake, ki jih boste ugotovili. Sporočite jih, da jih bomo odpravili.

13. 5. 1997 Vnašanje podatkov o članih Slavističnega društva Slovenije v raču-nalnik.
Koliko kolegov se vozi v službo tudi po trideset in več kilometrov daleč!

16. 5. 1997 Vnašanje podatkov o članih Slavističnega društva Slovenije v raču-nalnik.
Človeška fantazija je brezmejna. Nekateri pošljejo članarino, pa ne sporočijo, za koga, nekateri pošljejo približne vsote, izpolnjevanje obrazcev za učlanjevanje kaže veliko mero ustvarjalnosti naših kolegov – in na koliko načinov je mogoče razumeti isto preprosto besedilo! Nekatere pisno prosimo za pojasnila; najtežje je, kjer ni mogoče ugotoviti, kdo je nejasnost napravil.

17. 5. 1997 Vnašanje podatkov o članih Slavističnega društva Slovenije v raču-nalnik.
Med popravljanjem maturitetnih esejev za predah **evidentiranje vplačil članarin**. Precej članov je že poravnalo članarino, drugi bodo to storili samodisciplinirano, takoj ko bodo prebrali to vest. Članarino so poravnali tudi blagajničarka, tajnica, predsednik in domala vsi vodje sekcij društva (za privilegij, da lahko še naprej udarniško – beri: brezplačno – v prostem času delajo za Slavistično društvo Slovenije).
Elektrika nagaja, zato je bilo nekajkrat treba ponovno vnašati podatke v računalnik in pri tem ohraniti vso potrebno razigranost in vedrino. Čeprav sem podatke še enkrat preveril, je možno, da se je kateri izmed kolegov »izgubil«. Prosim vas, da ob prejemu tega glasila **povprašate kolege, ki jih poznate ali kjer koli srečate, če so dobili Kroniko**. Če so pomotoma izpuščeni (ali bi se radi priključili), naj to sporočijo predsedniku Slavističnega društva Slovenije (ta je še vedno deklica za skoraj vse, tudi zato, ker tajnica, prof. Bogdana Herman, več časa preživi v Braziliji, Italiji, na Norveškem ... kot v društvu. Ubogi dr. France Novak, ki povsod leta namesto nje!)

Marko Juvan ima na razpolago še nekaj izvodov svoje knjige *Slovenski Parnas v narekovajih – Parodija in slovenska književnost*. Po znižani ceni se dobe v knjižnici slavističnega oddelka FF v Ljubljani.

18. 9. 1997 Vnašanje podatkov o članih Slavističnega društva Slovenije v raču-nalnik ...

19. 5. 1997 Socialdemokratski narodni forum v Ljubljani je pripravil javno tribuno o dveh vprašanjih: **o uradu za slovenski jezik ter o zakonskem varovanju slovenščine v javni rabi**. V parlamentarni postopek že vloženi zakonski osnutek za uresničevanje obojega so predstavili **dr. Janez Dular, dr. Janez Orešnik in prof. Janez Gradišnik**. O ravnanju odbora za jezikovno načrtovanje, ki obstaja v parlamentu in ga vodi dr. Breda Pogorelec, glej Jezik in slovstvo 1996/97, št. 3–4.

19. 5. 1997 Sestanek z Matejem Kotnikom, predstavnikom **občine Lukovica**, o sodelovanju pri izvedbi letošnjega **strokovnega posvetovanja v Kranju**. Ena ekskurzija bo vodila v Lukovico, kjer jo bodo sprejeli domačini, ki živijo za letošnji Kersnikov jubilej. Obljubljajo »furmane« in vrsto zanimivosti.

Pri Slovenski matici je izšla knjiga **Marije Pirjevec Dvoje izvirov slovenske književnosti** (212 str.). Avtorica, profesorica na tržaški univerzi, je podala zanimivo interpretacijo razsvetljenstva in romantike.

21. 5. 1997 **Zoltan Jan** je uspešno **zagovarjal disertacijo** *Recepcija slovenske književnosti pri Italijanih: Oblikovanje repertoarja in odmevi v javnosti 1945–1995*. Dvajset let prepozno, da bi »dr.« služil za kaj več kot okrasek na vizitki.

23. 5. 1997 Kolegici **Vandi Babič** iskreno čestitamo za uspešen **zagovor doktorske teze** *Vpliv vzhodne cerkvene slovanščine na hrvaške glagolske tekste iz 17. in 18. stoletja.*

Morda vas zanima

Kolektivna pogodba za naše področje v 53. členu (Uradni list RS 49/1995) predvideva pravico vsakega učitelja, da izkoristi pet delovnih dni na leto (oziroma petnajst dni vsaka tri leta) za **stalno strokovno izobraževanje**. Delavcu pripada povračilo potnih stroškov, kotizacije in stroškov bivanja.

24. 5. 1997 Izšla je nova številke revije **Slovenščina v šoli**. Prinaša zanimive metodične in didaktične izkušnje naših kolegov, razpravo Franceta Žagarja Kriteriji ocenjevanja spisov, Marija Končina piše o sporočanjskem modelu v prvem letniku srednje šole, najdemo tudi ocene novih strokovnih publikacij, obvestila, ustvarjalne prispevke dijakov Gimnazije Bežigrad ... Letna naročnina 5000 SIT, borimo se, da bi člani SD imeli 1000 SIT popusta.

Pravilnik **o šolskem koledarju** za gimnazije, poklicne, srednje tehniške in strokovne šole (Uradni list RS 17/1997) v **5. členu** določa, da v gimnazijah traja pouk največ 38 tednov, v drugih srednjih šolah pa 42 tednov. V **13. členu** določa, da mora šola za vsakega strokovnega delavca med jesenskimi ali zimskimi počitnicami načrtovati najmanj dva dneva, med poletnimi počitnicami pa najmanj tri dni strokovnega izobraževanja. Za jesenske, zimske, prvomajske in poletne počitnice nam še vedno ostane več kot 30 delovnih dni »dopusta«, nihče pa ne upošteva tistega dela čez 40-urni delovnik, ki ga opravimo med letom in ga kompenziramo poleti. Čestitke ministru za šolstvo in njegovim strokovnim sodelavcem, ki ne vejo več, kaj in koliko učitelj dela.

24. 5. 1997 **Glavnina članstva Slavističnega društva Slovenije** »je v računalniku«. Program so brezplačno oblikovali novogoriški srednješolci, vendar nanj žal ni mogoče priključiti nobenega pametnega urejevalnika besedila, zato boste prejemali primitivno oblikovane dopise, obvestila, pozive, opomine ... (V tolažbo: pomembna je vsebina, ne oblika.)
Nekaj članov se bo gotovo osulo, ker ne bodo plačali članarine ali ne bodo zadovoljni z delom društva (namesto da bi delovanje obrnili v zaželeno smer), nekaj se jih bo priključilo pozneje, tako da nas bo ravno prav. Ocenjujemo, da je v društvu nekako vsak četrti, peti učitelj slovenskega jezika. Člani so zaposleni na šestih visokošolskih ustanovah (tudi iz Trsta in Vidma), dveh inštitutih, v nekaterih založbah in nekaterih sredstvih javnega obveščanja, predvsem pa na osnovnih in srednjih šolah.
Več kot t**retjina članov je že poravnala članarino, drugi bodo to storili samodisciplinirano v nekaj dneh,** ker ne pričakujejo, da bodo kolegi zanje krili stroške, ki nastajajo pri delu društva.

27. 5. 1997 **Čestitke** častnim članom SD, ki so bili sprejeti med akademike: **prof. dr. Jožetu Toporišiču** in **prof. dr. Jožetu Pogačniku,** ki sta postala **redna člana,** in **prof. dr. Matjažu Kmeclu,** ki je postal **izredni član SAZU.**

28. 5. 1997 **Čestitke** pravkar **diplomiranim** kolegicam: **Nataši Capuder, Marjanci Perko, Nuši Fujan, Urški Grad, Eriki Koren in Jožefi Prezelj.** Mnogo uspehov na njihovi poklicni poti in zagnano sodelovanje pri delu Slavističnega društva Slovenije.

29. 5. 1997 Prejeli smo obvestilo o sklepu ministra za znanost in tehnologijo, da bodo podprli oba zbornika SD in zborovanje v Kranju.

29. 5. 1997 je izšla naša revija **Jezik in slovstvo (št. 6).** Prinaša razpravo Irene Novak-Popov o metaforah v

sonetu postmodernizma, Tomaža Sajovica o Prešernu, historizmu in argumentaciji, Polona Gantar piše o skladenjski in pomenskosestavinski tipologiji glagolskih in prislovnih rekel, objavljen je tudi prispevek Irene Grčar o Ihanovem ritmu absurdnosti.

29. 5. 1997 je izšla revija **Primerjalna književnost 1997 (št. 1).** Prinaša več zanimivih komparativističnih razprav (Matija Ogrin, Katarina Tomazin, Darja Pavlič, Jan Jona Javoršek). Letna naročnina 2000 sit.

30. 5. 1997 V Mariboru poteka **s**impozij **Tragično in komično v mladinski književnosti**, ki ga ob svoji petindvajsetletnici prireja revija Otrok in knjiga v sodelovanju z Mariborsko knjižnico, ki prireditev tudi gosti. Referati bodo objavljeni v 44. številki revije, moderator simpozija dr. Igor Saksida, organizatorica Darja Tancer-Kajnih.

30. 5. 1997 Seja **komisije za slovenščino na tujih univerzah**, ki je bila posvečena najbolj žgočim problemom lektoratov in vprašanju, kako doseči, da bi pridobili sredstva za vzpostavitev novih lektoratov na tujih univerzah, čeprav ministrstvo za šolstvo ne pristaja na širjenje programov. Ministrstvo za zunanje zadeve je obljubilo, da bo vsaj nove funkcionarje na slovenskih konzulatih opozorilo na sodelovanje z lektorji.

Morda vas zanima

Dopolnjen pravilnik o pogojih in merilih za **sprejem v študentske domove** (Uradni list RS 26/1997) predvideva za prejemnike državne nagrade v enem izmed tekmovanj v znanju (npr. **za prejemnike zlatega Cankarjevega priznanja**) pravico, da mu komisija dodeli še 50 % točk po kriteriju »uspešnost študija«.

1. 6. 1997 Ministrstvo za šolstvo nas obvešča, da je sprejelo naše predloge za izpopolnjevalne **seminarje**, ki bodo tako **vključeni v katalog stalnega strokovnega izpolnjevanja** ter **ovrednoteni s točkami**, ki so potrebne za napredovanje**.** Takšen status bodo imeli tile seminarji:
– ***Janko Kersnik in njegova doba***, 3.–6. 10. 1997 v Kranju, glej opis 4. 4. 1997;
– ***Tekmovanje za Cankarjevo priznanje,*** 21.–22. 11. 1997 v Novi Gorici, predavatelji: Miha Mohor, Ljudmila Ivšek, Darinka Leskovec-Rosec, dr. Boža Krakar-Vogel;
– ***Individualni programi izobraževanja v sistemu napredovanja v nazive in plačilne razrede***, 19.–20. 3. 1998 v Novi Gorici, kako pripraviti osebne, samo svoje programe izobraževanja in jih unovčiti.
– ***Zemljepisna lastna imena***, 16.–17. 4. 1998 v Novi Gorici, predavatelji: dr. Jože Toporišič, dr. Branko Rejc, dr. Viktor Majdič, Marta Kocjan Barle, Danica Cedilnik.

3. 6. 1997 Prisrčna zaključna slovesnost in **podelitev zlatih Cankarjevih priznanj**, ki jo je organiziralo Slavistično društvo Ljubljana.

4. 6. 1997 **Moledovanje**, da bi dobili denar vsaj za tisk zbornika z ljubljanskega posvetovanja. Založba Zavoda za šolstvo ima posluh za naša prizadevanja. Avtorje zamudnike, zaradi katerih ne moremo nadaljevati dela, terjamo, da opravijo korekture.

5. 6. 1997 Z ministrstvom za šolstvo smo podpisali pogodbo o sofinanciranju dejavnosti SD; upamo, da si minister ne premisli in da jo bo sopodpisal.

6. 6. 1997 **Bralno društvo Slovenije** (Turjaška 1, Ljubljana) nas obvešča, da bo od 21. do 22. novembra 1997 na Filozofski fakulteti v Ljubljani organiziralo strokovno posvetovanje **Branje – skrb nas vseh.** Kotizacija 6000 sit, prijave sprejema Društvo do 2. 11., informacije Silva Novljan (tel. 061 125 50 14).

6. 6. 1997 **Bralno društvo Slovenije podpira predloge SD za izbirne predmete.**

9. 6. 1997 Kolegu **Marku Stabeju** iskreno čestitamo za uspešen **zagovor doktorske teze** *Slovenski pesniški jezik med Prešernom in moderno*.

12. 6. 1997 Tematski sklop **tekmovanja za Cankarjevo priznanje 1997/98: Ciril Kosmač**.
I. stopnja (učenci zaključnih oddelkov osnovnih šol) – *Iz moje doline*. Lit.: *V gaju življenja* (Ljubljana 1972 – Moja knjižnica); *Medvejke* (v knjigi z enakim naslovom, Ljubljana 1981 – Čebelica);

II. stopnja (učenci poklicnih šol) – *Božji otroci Cirila Kosmača.* Lit.: *Sreča in kruh* (v knjigi z enakim naslovom, Ljubljana 1964);
III. stopnja (dijaki začetnih letnikov srednjih šol) – *Razvoj motivike v daljši prozi Cirila Kosmača.* Lit.: *Prazna ptičnica* (Ljubljana 1988 – Bela krizantema); *Pomladni dan* (Ljubljana 1985 – Hram);
IV. stopnja (dijaki zaključnih letnikov srednjih šol) – *Pogled v pisateljevo delavnico*. Lit.: *Pot v Tolmin* (v knjigi V gaju življenja, Ljubljana 1968 – Kondor); *Balada o trobenti in oblaku* (Ljubljana 1968 – Kondor); *Tantadruj in druge novele* (Ljubljana 1995 – Klasiki Kondorja).

13. 6. 1997 Na Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani **so diplomirale:** *Maja Jankovič, Metoda Pegam, Martina Picek, Irena Potočar, Laura Rešek, Mateja Stražar, Alenka Šmid in Alenka Žbogar.* Vsem želimo mnogo uspehov na poklicni poti, strmo kariero, pa prizadevno delo v Slavističnemu društvu Slovenije.

13. 6. 1997 Seja upravnega odbora SD:
– imenovani so **novi člani Slovenskega slavističnega komiteja**, ki nas zastopa v Mednarodnem slavističnem komiteju: doc. dr. Marko Jesenšek, mag. Andreja Legan-Ravnikar, dr. France Novak, prof. dr. Aleksander Skaza, prof. dr. Alenka Šivic-Dular, doc. dr. Miran Štuhec, prof. dr. Ada Vidovič-Muha, prof. dr. Zinka Zorko, mag. Andreja Žele;
– predsednik SD je pooblaščen, da preveri možnost za enkratno pomoč področnim društvom in jo razdeli glede na število članov ter upošteva, če so organizirala podelitve zlatih Cankarjevih priznanj;
– področna društva in vsi člani SD naj čim prej predlagajo **kandidate** za naša predstavnika v **državnem svetu** (predstavnik interesov vzgoje in izobraževanja ter predstavnik interesov za znanost); volitve v državni svet bodo jeseni (!!);
– poročna društva in vsi člani SD naj čim prej predlagajo teme za strokovno posvetovanje 1998, teme okroglih miz, poleg tega pa tudi izpopolnjevalne seminarje;
– **sekcija za slovenistično dediščino** (*prof. Božena Orožen, predsednica, člana prof. Vinko Omerzel, prof. Igor Gedrih*) naj bi se čim prej sestala in se dogovorila za nadaljnje delo.

14. 6. 1997 Turistično društvo Železne Dveri prireja 10. pohod po **poteh kulturne dediščine:** Ljutomer, Kamenščak, Radomerje, Radomerščak, Cerovec, Radomerščak, Cuber, Radomerje.

15. 6. 1997 Z ministrstvom za znanost in tehnologijo smo **podpisali pogodbe** o sofinanciranju dejavnosti SD; upamo, da si minister ne premisli in da jo bo sopodpiasal.

16. 6. 1997 Mladinska knjiga je **predstavila** novi **Slovenski etimološki slovar dr. Marka Snoja.** Za člane društva ugodnejši plačilni pogoji, če knjigo naročijo prek službe za prodajo po telefonu. Ga. Peloz, tel. 061 168 80 13.

19. 6. 1997 ZRC SAZU je predstavil novo revijo **Slovenski jezik**, ki jo ureja dr. Marko Snoj.

20. 6. 1997 47 zunanjih ocenjevalcev, ki sodelujejo pri popravljanju maturitetnih nalog iz slovenščine, se razburja zaradi 2. izpitne pole (»test o jezikovnem znanju«). Nekateri dijaki so izjavili, da je krasen, ker cvekarji rešijo ravno toliko kot odličnjaki.

Vsem kolegom čim manj soparnih neviht in čim več bleščečega sonca!

STROKOVNO POSVETOVANJE
Slavističnega društva Slovenije

JANKO KERSNIK IN NJEGOV ČAS
KRANJ, 2.–4. oktober 1997

OKVIRNI PROGRAM

ČETRTEK, 2. 10. 1997

10.00 Začetek

11.00 STROKOVNO POSVETOVANJE**, Kinocenter Kranj**

Jožica Škofic: Kroparski govor med drugimi gorenjskimi govori
Peter Vodopivec: Elastikarji – predhodniki politične moderne?
Jože Pogačnik: »Jara gospoda« kot model slovenskega realizma
Miran Hladnik: Janko Kersnik med romantiko in realizmom

15.00 STROKOVNO POSVETOVANJE**, Kinocenter Kranj**

Viktor Majdič: Kersnikovi pogledi na jezik
France Novak: Značilnosti besedja v Kersnikovih delih
Gregor Kocjan: Janko Kersnik kot feljtonist
Marko Jesenšek: Jezikovne značilnosti Kersnikovega podlistka, Jezikovna sredstva humorja in satire
Tomaž Sajovic: Janko Kersnik in secesija
Miran Štuhec: Trg, značilni ambient Kersnikovih romanov
***Alenka Jensterle Doležal*:** Značaj recepcije Kersnikovega dela v češkem kulturnem prostoru
Maja Đukanović: Problem prestavljanja lokalizmov

DOPOLNILNI PROGRAM

16.00 Vodeni ogled mestnega jedra in kulturnozgodovinskih znamenitosti (Prešernov gaj, Bežkova vila, soba S. Jenka, grad Khislstein, roženvenska cerkev, Plečnikove arkade in vodnjak, Bleiweisova hiša ...)
Obisk v študijskem oddelku Osrednje knjižnice Kranj

20.30 Gledališka predstava Prešernovega gledališča Kranj:
Evald Flisar, Jutri bo lepše

PETEK, 3. 10. 1997

10.00 OKROGLE MIZE, **stavba Mestne občine Kranj**

10.00 Izbirni predmeti s področja materinščine,
vodi ***Miha Mohor.***

10.00 Pravna ureditev položaja slovenskega jezika kot državnega jezika, (Zakon o zaščiti slovenščine, Urad za slovenski jezik), vodi ***Janez Dular***

10.00 Raznolikost formalnih govornih položajev in slovenski knjižni jezik, vodi ***Majda Kaučič-Baša***

15.00 PREDSTAVITEV STROKOVNIH PUBLIKACIJ, **stavba Mestne občine Kranj**

Boris Paternu: Sonet in sonetni venec (Ljubljana, FF, Oddelek za slovanske jezike in književnosti 1997);
Marko Jesenšek: Borkov zbornik (Maribor, Slavistično društvo Maribor 1997)
France Pibernik: Ogledala sanj Jožeta Udoviča
Marija Pirjevec: Dvoje izvirov slovenske književnosti (Ljubljana, Slovenska matica 1997)
Marko Snoj: Etimološki slovar (Ljubljana, Mladinska knjiga 1997)
Zoran Božič: Učna veriga (Ljubljana)
Marije Pirjevec: Videokaseta Boris Pahor

(Dodatne prijave še prihajajo)

DOPOLNILNI PROGRAM

16.00 Vodeni ogled kulturnozgodovinskih znamenitosti (Gorenjski muzej, Študijski oddelek knjižnice, Prešernova hiša, župnijska cerkev sv. Kancijana, kostnica ...)

20.00 Družabni večer v Hotelu Creina: večer ljudskih pesmi bo izvedla skupina Sedmina

SOBOTA, 4. 10. 1997

STROKOVNE EKSKURZIJE

9.00 **Kersnikova topografija:** Kranj, Cerklje, Komenda, Kamnik, Brdo pri Lukovici – prejem furmanov in prevoz v Lukovico, srečanje z

domačini, obisk gradu Brdo

9.00 **Gorenjska literarna magistrala:** Kranj, Kropa, Radovljica, Vrba, Žirovnica, Doslovče

9.00 **Tavčarjev svet:** Kranj, Crngrob, Škofja Loka, Visoko, Poljane

* * *

Strokovno posvetovanje so s svojim razumevanjem, strokovnim in prostovoljnim delom podprli predavatelji in organizatorji, poleg tega pa tudi ministrstvo za šolstvo in šport ter ministrstvo za znanost in tehnologijo. Razumevanja smo bili deležni pri Mestni občini Kranj in Občini Lukovica. Vsem se zahvaljujemo.

* * *

ORGANIZACIJSKI NAPOTKI

Posvetovanje je uvrščeno v Katalog stalnega strokovnega izobraževanja in bo tudi otočkovano v skladu s splošnimi pravili. Pogoji in način prijave so objavljeni tudi v letošnjem Katalogu.
Prijava velja, če ji je priložena kopija virmana/položnice o vplačilu kotizacije (7000 SIT, za člane SD 5000 SIT) na račun Slavističnega društva Slovenije 50100-678-45265. Kdor uveljavlja članski popust, mora priložiti tudi kopijo položnice o plačani članarini. Rok za prijavo: 7. 9. 1997. Če je prijav preveč, se odklanjajo po zaporedju prispelih prijav, prednost pa imajo člani Slavističnega društva Slovenije. Če se prijavljenec ne udeleži posvetovanja, se kotizacija ne vrne.
Prenočišče je možno rezervirati v:
HOTEL CREINA, Koroška 5, 4000 Kranj, tel. 064 224 550, faks 222 483.
Dvoposteljna soba 4230 SIT na osebo, enoposteljna 6030 SIT,
troposteljna 3780 SIT na osebo.
HOTEL BRDO, Predoslje 39, 4000 Kranj, tel. 064 221 133, faks: 064 221 551.
Dvoposteljna soba 5600 SIT na osebo, enoposteljna 7300 SIT.
DEPANDANSA HOTELA BRDO (hotelski naslov)
Dvoposteljna soba 4300 SIT na osebo, enoposteljna 5800 SIT.
HOTEL BELLEVUE, Šmarjeta 6, 4000 Kranj, tel. 064 311 211,
faks: 064 312 122. Dvoposteljna soba 2500 SIT na osebo, enoposteljna 3200 SIT.

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

Izdaja: Slavistično društvo Slovenije Aškerčeva 2, Ljubljana	**List za člane društva** Odgovorni urednik: Zoltan Jan	Ljubljana, 15. 9. 1997 Leto 1, št. 2

Člani Slavističnega društva Slovenije so poskusno in prvo številko Kronike sprejeli dobrohotno, večina ju je celo pohvalila, kar ni pogost pojav, saj raje bentimo ter z ognjem in mečem preganjamo pohlevne spodrsljaje, ne najdemo pa časa za spodbudo. K sreči nekaj kolegic in en kolega skrbi za svetlo tradicijo slovenistov (ena me je okarala zaradi odsotnosti nekaterih vejic, enemu se zdi stvar »diplasirana« ...). Vseeno vso srenjo opominjamo, da je

dobra volja najboljša, kot je povedal že Kekec, v novejšem času pa so dodali, da smeh pomaga preprečevati infarkt, preprečuje tudi gube na obrazu itd.

23. 6. 1997 Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša in založba ZRC SAZU sta predstavila prekmursko **Martjansko pesmarico**, ki jo je uredil **dr. Vilko Novak.**

22. 6. 1997 Popravili smo podatke o našem Društvu in jih poslali založbi **The World of Learning v London**, kjer izdajajo vodnik oz. naslovnik ustanov za izobraževanje, kulturo in znanost. Nova, 47. izdaja bo na več kot 2000 straneh izšla januarja 1998.

24. 6. 1997 Popravljanje naslovov članov in vnašanje novih.
Vse člane SD, ki nam pošiljajo pisma z znamkami po starem poštnem ceniku, bom osebno okregal, koga pa tudi za ušesa. Zaradi njih doplačuje SD sedemindvajsetkratno !!! razliko poštnine.

25. 6. 1997 Popravljanje naslovov članov in vnašanje novih.
Ogromno časa izgubljamo z **iskanjem naslovov** tistih, ki so članarino plačali, niso pa sporočili, za koga. Od Agencije za plačilni promet dobivamo le osnovne podatke, brez naslovov plačnikov. POGREŠANI ČLANI: 17. 6. 1997 je nekakšen »*Toma Simoni*« v Ljubljani plačal članarino za tri kolege, ne moremo pa najti njegovega naslova niti na Agenciji niti pri Novi Ljubljanski banki. Iščemo tudi naslove *Vesne Rambaher, Jasne Mihurko, Marine Jurjevič, Tamare Kovač, Rozalke Mohorič Saš* pa še štirih drugih kolegov. **Kdor jih pozna, naj jih obvesti, da nimamo njihovih naslovov in da naj se oglasijo predsedniku SD (**Zoltan Jan, Cankarjeva 84, 5000 Nova Gorica).

Tistih nekaj kolegov, ki **še niso poravnali članarine,** prosimo, da to storijo **čim prej** ter s položnico nakažejo 3000 SIT na tekoči račun Slavističnega društva Slovenije, št. 50100-678-45265.

26. 6. 1997 Zanimiv izpolnjevalni **seminar za lektorje** na tujih univerzah ter za sodelavce Seminarja za slovenski jezik, literaturo in kulturo, ki ga je organiziral Center za slovenščino oz. Komisija za slovenščino na tujih univerzah (Filozofska fakulteta v Ljubljani). Naslednji dan še zanimivejše delovno kosilo na Barju. Udeležili so se ga lektorji na tujih univerzah in predstavniki *Centra za slovenščino*, v okviru katerega deluje tudi Komisija za slovenščino na tujih univerzah. Mnogo idej in zamisli za uveljavljanje te razsežnosti naše stroke.

28. 6. 1997 Sestanek Slovenskega slavističnega komiteja. Dogovor o nadaljnjem delu. Za predsednico in članico Mednarodnega slavističnega komiteja je izvoljena *prof. dr. Alenka Šivic-Dular*. Uspešno delo! Učinkovito uveljavljanje naše slavistike in še posebej slovenistike v mednarodni strokovni javnosti!

29. 6. 1997 Upravna enota Ljubljana nam je poslala svoje **mnenje o pravilih** našega društva, kjer ponovno zahteva **spremembo imena**, češ da smo zveza društev. Napisali bomo ugovor, če ne bo zalegel, pa prosili prof. dr. Bredo Pogorelec, da sproži ofenzivo, podobno tisti, ki jo je vodila med svojim predsednikovanjem, ko so nas hoteli po Kardeljevi zamisli enako prekrstiti. Upajmo, da bo društvo, ki je preživelo dve državi, tudi tokrat uspelo ohraniti svoje tradicionalno stvarno lastno ime.

Slavistično društvo Maribor prireja od 27. do 28. novembra v Mariboru **simpozij o Petru Dajnku**. Informacije pri doc. dr. Marku Jesenšku, Pedagoška fakulteta Maribor, Koroška 160.

30. 6. 1997 Sestanek predsednika SD, prof. Miha Mohorja in Milene Ivšek z direktorjem Zavoda za šolstvo o reševanju problemov, ki nastajajo pri tekmovanju za Cankarjevo priznanje. Dogovor o tesnejšem sodelovanju, jasnejša razdelitev nalog med posamezne nosilce. Jeseni bomo organizirali posvet z mentorji in izvajalci tekmovanja, izvedli pa bomo tudi »otočkovan« izpopolnjevalni seminar za mentorje. Glej Katalog stalnega strokovnega izpopolnjevanja.

30. 6. 1997 Slovesen začetek **Poletne šole slovenskega jezika v Ljubljani**. Čeprav se prirediteljem ni zdelo vredno povabiti predstavnikov stanovskega društva, jim vseeno želimo kar največji uspeh pri delu sredi ljubljanske sopare.

30. 6. 1997 Tiskovna konferenca, na kateri je **Marja Bešter** predstavila **nove učbenike.** Center za slovenščino je izdal Zbornik za učitelje slovenščine kot drugega/tujega jezika *Skripta 1* ter delovni zvezek za učenje slovenščine *Slovenščina na koncu jezika* avtorice *Nataše Pirih.*

30. 6. 1997 Na seji dodiplomske komisije Filozofske fakultete v Ljubljani naj bi obravnavali **program dopolnilnega študija za komparativiste**, ki želijo legalno poučevati slovenščino na srednjih šolah.

Zveza kulturnih organizacij Slovenije pripravlja zanimivo **poletno literarno šolo** v Gozdu Martuljku od 30. 6. do 5. 7. t. l. Žal so nas obvestili prepozno, da bi informacijo pravočasno posredovali članom.

1. 7. 1997 Založba **Modrijan** je izdala knjigo **Bronislave Aubelj Antična imena po slovensko.**

1. 7. 1997 Popravljanje in vnašanje naslovov novih članov.
Hvala vsem, ki so mi čestitali za zagovor disertacije. Po njihovem številu sodeč, je stvar pomembnejša, kot bi si človek mislil.

2. 7. 1997 S celovške univerze nam piše *dr. Herta Maurer-Lausegger* ter nas prosi za **pomoč pri distribuciji njene videokasete Bica bica, su su su – Jezikovni in etnološki utrinki iz dvojezične Koroške**. Članom SD predlagamo, da jo kupijo, saj nedvomno sodi v vsako slovensko šolo in tudi v osebno strokovno knjižnico. Videokaseto lahko naročite pri Mohorjevi družbi Celovec (predstavništvo v Ljubljani, Poljanska 97).

2. 7. 1997 Prof. Božena Orožen, predsednica **sekcije SD za ohranjanje slove-nistične dediščine,** je pripravila **program dela**. Obljublja spodbujanje pokrajinskih SD društev, da bi ob jubilejih pripravili obeležja pomembnim kulturnim delavcem in literatom; opozarja na propadanje dediščine; daje pobudo za postavitev obeležja Aškercu v Podsredi in za sanacijo obeležja Vatroslava Oblaka. Seveda tudi ta sek-cija potrebuje **sodelovanje članov**. Mnogo uspehov pri prepotrebnem delu.

2. 7. 1997 Predsednik RS Milan Kučan je s srebrnim častnim znakom svobode **odlikoval** *prof. dr. Borisa Paternuja, prof. dr. Jožeta Toporišiča* in *prof. dr. Franceta Zadravca.* Iskrene čestitke vsem trem našim častnim članom za zaslužena priznanja.

2. 7. 1997 Izredni univ. profesor za zgodovino hrvaškega jezika in dialektologijo je postal *dr. Alojz Jembrih*. Čestitke in pripomba: vse je dobro, kar se konča dobro.

3. 7. 1997 Slovesna **podelitev diplom** absolventkam in absolventu Oddelka za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani: *Sanji Baćac (shr.), Branki Bezeljak, Andreji Čušin, Alenki Gotlin, Sabini Grahek, Simoni Jereb, Mihaeli Jeriček, Štefanu Kardošu, Suzana Lisič (rus.), Mojci Osvald, Manci Perko, Ani Potisek (rus.), Tanji Štante.* Starejši kolegi se veselimo njihovih svežih moči, kipečega znanja in ustvarjalne energije. Same uspehe na poklicni poti!

3. 7. 1997 Kolegica *dr. Boža Krakar-Vogel* bi rada med člani SD izvedla **anketo o vrednosti med študijem pridobljenega strokovnega znanja** (kako prilagoditi študijske programe, kako se imamo pri delu [redacted], kaj bi morali znati ...). Ima naš blagoslov in vse člane na razpolago (ne bom pa lepil znamk in zlagal pisemskih ovojnic).

4. 7. 1997 Vsem, ki so postali panični zaradi **roka,** ko je treba **oddati druge korekture** za Zbornik ljubljanskega zborovanja: danes (in ne pred enim mesecem, tj. 4. junija) poteče rok. V grozilnem pismu je prišlo do enomesečnega spodrsljaja, ker si želim, da bi zbornik vendarle enkrat izšel.

Od **14. do 18. oktobra t. l.** bo v ljubljanskem Cankarjevem domu potekal **4. slovenski festival znanosti**, ki ga prireja Slovenska znanstvena fundacija. Teme: *Živeti v sožitju z znanostjo* ter *Znanost in umetnost.*

5. 7. 1997 Zveza prijateljev mladine (Miklošičeva 16, Ljubljana) vabi k naročanju **Mlinčka prostega časa**, kataloga vseh dejavnosti, namenjenih otrokom in mladostnikom v prostem času. Cena 2500 SIT.

5. 7. 1997 Prihajajo prve **PRIJAVE za jesensko zborovanje slavistov v Kranju**. Kolege opozarjamo, da **so veljavne le** s priloženo kopijo potrdila o vplačilu kotizacije (7000 SIT) in o plačilu članarine (3000 SIT), če se uveljavlja članski popust (2000 SIT). Rok za prijavo: 15. 9. 1997.

6. 7. 1997 Prejemamo sezname **novih članov.** Domala vsem se zdi naša *Kronika* tako zanimiva, da iz nje ne izrežejo prijavnice, pač pa jo kopirajo ali napišejo posebno pisemce.

BOLJ ZA ŠALO KOT ZARES

Kdo zna našteti pet članov Slavističnega društva Slovenije,
ki so redni člani
Slovenske akademije znanosti in umetnosti?

Prvi pravilni pisni odgovor, ki pride na naslov predsednika, bo nagrajen s knjigo Marjana Dolgana: Tri ekspresionistične podobe sveta (Pregelj, Grum, Jarc). Če bo isti dan prišlo več pravilnih odgovorov, si bomo izmislili žreb, sicer pa je za druge člane knjiga na razpolago pri založbi ZRC SAZU po 1500 SIT (članski popust velja za neposredna naročila pri ge. Barbari Godnjavec, tel. 061 125 52 26).
Bolj kot pravilni bodo zanimivi napačni odgovori, ker se bo videlo, koga naši kolegi tako cenijo, da mu prisojajo čast akademika.

7. 7. 1997 Slovesen in delovni začetek **Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture** na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Med vso množico vabljenih gostov nihče ne pogreša Slavističnega društva Slovenije, a se nam je kasneje predsednica SSJLK prisrčno opravičila. Vsem kolegom je na slavističnem oddelku FF na razpolago **zbornik predavanj**, ki obravnavajo temo *Ženska v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi.*

7. 7. 1997 V današnjem *Delu* je na šolski strani izšel **razpis** tem za vse stopnje **tekmovanj za Cankarjevo priznanje** v šolskem letu 1997/98; na strani za kulturo je najavljeno jesensko strokovno posvetovanje v Kranju.

9. 7. 1997 Iskrene čestitke častnemu članu SD, *akad. dr. Francetu Berniku* ob prejemu visokega državnega odlikovanja.

12. 7. 1997 **Izšla je** letošnja osma številka **Jezika in slovstva,** s katero se zaključuje 42. letnik te revije. Žal je ne bodo prejeli študenti, predvsem absolventi, ki so naročeni prek poverjenikov. V reviji so objavljeni le trije prispevki: *Andrej Šurla* piše o *Jarčevi* zbirki Človek in noč, *Dragica Debeljak* o svojih izkušnjah z *maturo, Matjaž Kmecl* objavlja predlog *učnega načrta slovenščine* za drugo triletje osnovne šole. Škoda, da postaja JiS zaradi obsežnih prispevkov vse bolj podoben Slavistični reviji.

14. 7. 1997 **Predsednik SD** že peti dan skuša eksperimentalno **ovreči zastarelo znanstveno tezo**, da lahko ob istem času zavzema isti prostor le ena knjiga. Trenutni rezultat: nekatere knjige, ki so nekoč že stale na polici, naenkrat nimajo več prostora. (Po beljenju stanovanja.)

15. 7. 1997 Oddelek za slovanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani nas obvešča, da so junija **diplomirali**: *Neža Cigut, Nataša Černoš, Dušan Grajfoner, Polonca Kekec (an.-sl.), Tatjana Kobal, Bojana Modrijančič, Anka Polajnar, Dragica Pušnik, Elizabeta Štraus, Andrej Šurla.* Vsem iskrene čestitke z voščili, da bi bila njihova poklicna pot strma, uspešna, plodna. Vse vabimo, da se nam pridružijo v vrstah Slavističnega društva.

16. 7. 1997 **Prva seja novega uredništva Slavistične revije.** Dogovorili so se o nadaljnjem delu, o tem, kako nadoknaditi zamude pri izhajanju revije, o pripravi posebne številke za svetovni slavistični kongres v Krakovu, o programskem razmerju do Jezika in slovstva, o objavljanju revije na spletu ter

zgoščenkah, o možnostih za pridobitev dodatnih sredstev, o popustu pri naročnini za člane SD. Obetaven začetek.

17. 7. 1997 **Iz Pišec** sporoča **Marjanca Ogorevc**, da bi radi še naprej pripravljali **slavistične okrogle mize**. Tudi pri tretjem strokovnem srečanju v spomin Maksa Pleteršnika bo sodelovalo Slavističnega društva Slovenije in njegova **sekcija za leksiko**. To vodi *dr. France Novak*, ki je članom na razpolago tudi za informacije o sodelovanju (**Inštitut za slovenski jezik F. Ramovša, ZRC SAZU, Wolfova 8, 1000 Ljubljana, tel. 061 216 322**). Letos okrogle mize ne bo mogoče uresničiti, pač pa bodo 12. 9. 1997 ob 10. uri pripravili **srečanje v Pišecah**, na podlagi katerega bodo oblikovali dolgoročen program naslednjih srečanj.

18. 7. 1997 V Delu (str. 7) je izšel zanimiv intervju Sonje Merljak z *Miranom Hladnikom*, v katerem je predstavil tudi, kako se dobi kritična **besedila slovenskih klasikov na spletu**. Možnosti kopiranja kritičnih izdaj besedil, komentarjev ... Na **spletu** je mogoče najti že množico slavističnih in slovenističnih stvari, dobro bi bilo imeti slovenistični strežnik.

MALA ŠOLA USTVARJALNEGA PISANJA

Člane vabimo, da za **Kroniko** Slavističnega društva Slovenije prispevajo naj-boljša, najduhovitejša, naj-vprašanja,
ki se jih spominjajo s slavističnih brucovanj.

Primer št. 1: Na brucovanju leta 1970 je Zeleno carstvo vprašalo zelenjad: »Kaj je to?«, Brucmajor pa so pokazali letak, na katerem je bilo narisano:

? !

Pravilni odgovor: *.kješ atešelp ujnavocurb meksnal an ik, čiširopoT ni aderB*

* * *

Primer št. 2: Na brucovanju leta 1971 je Zeleno carstvo vprašalo zelenjad: »Kakšna je razlika med samostalniškim jedrom in njegovo pridevniško odnosnico ter med Paternujem in Pogačnikom?«
Pravilni odgovor:[1] *.ulops v omas ap kinčagoP ni unretaP, ulivetš ni unolks, ulops v ameju ocinsondo onlameju z es kinlatsomaS .antnaveleR*

* * *

SOS za tiste, ki ne marajo zank in ugank: odgovora beri z desne proti levi.

* * *

Enega avtorja bomo **nagradili** z zbornikom *Škrabčeva misel I*, ki prinaša referate s simpozija o Škrabčevem delu. Za druge je na razpolago po 3700 SIT pri ge. Anici Ličen, Ul. M. Kogoja 1d, 5000 Nova Gorica, tel. 065 22 986.
Enega avtorja bomo **nagradili** z zbornikom *Skripta 1*, ki prinaša referate z izobraževalnega seminarja za lektorje. Za druge je na razpolago po 1500 SIT pri Centru za slovenščino, Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana, tel. 061 176 92 38.
Enega avtorja bomo **nagradili** z Zbornikom Slavističnega društva Slovenije 6, Brežiško zborovanje. Za druge je ta na razpolago po 1500 SIT pri Zavodu za šolstvo, Poljanska 28, p. p. 2063, 1001 Ljubljana, tel. 061 133 32 66.

Druge nagrade še lovimo.

* * *

DOVTIPOM SE SMEJEMO, KER JIH NE RAZUMEMO,
ZARADI OLIKE, VČASIH PA ZATO, KER NAS RAZVEDRIJO.

20. 7. 1997 **Državni svet** je od Ministrstva za ekonomske odnose in razvoj ter Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve prejel odgovor na vprašanje, kdaj in kako bomo zaposleni v javnih zavodih lahko **unovčili** lastninske certifikate za **pre-malo izplačane plače v letu 1992**. Tolažijo nas, da bodo

1 Literarnozgodovinski komentar: tedaj, dobri dve desetletji let po Pogačnikovem odhodu s Filozofske fakultete v Ljubljani, je v Naših razgledih potekala ostra polemika, obračun tako rekoč z vsem, kar sta protagonista ustvarila do izida Pogačnik - Zadravčeve Zgodovine slovenskega slovstva.

to kmalu storili, in obetajo, da se vrednost ne bo zmanjšala. Te dodatne certifikate bomo unovčili pri lastninjenju državne lastnine.

28. 7. 1997 **V tisk smo dali** Zbornik slavističnega zborovanja na **Vrhniki.**

30. 7. 1997 Razposlali smo **378** pisem profesorjem, za katere domnevamo, da so **zunanji ocenjevalci pri maturi**, ter jim predlagali, da se uprejo Državnemu republiškemu centru, ker brez pravne osnove odbija honorarje za popravljanje nalog, pri katerih se pojavljajo napake v ocenjevalnih obrazcih. Če nas bodo zunanji ocenjevalci pooblastili, bo SD prevzelo iniciativo za odpoved vseh individualnih pogodb zunanjih ocenjevalcev in zahtevalo sklenitev novih.

9. 8. 1997 Prejeli **pogodbe o sofinanciranju** dejavnosti ter jih poslali različnim uporabnikom, ki delujejo v SD.

10. 8. 1997 **Iskanje prevajalca** povzetkov in sinopsisov za zbornik referatov z vrhniškega posvetovanja. Vse uživa počitnice in se požvižga na eksistencialne in esencialne probleme Slavističnega društva Slovenije.

12. 8. 1997 Ponovno smo prejeli zavrnjeno vlogo in zahtevke za **popravke Pravil Slavističnega društva Slovenije.** V naslednjih dneh pisanje bog ve katere različice Pravil**.**

15. 8. 1997 Prihajajo kopije prvih pritožb nekaterih **zunanjih ocenjevalcev**, ki jim je *Državni izpitni center* odtrgal del honorarja za popravljene naloge. Žal jih je bistveno premalo, da bi se Slavistično društvo Slovenije lahko pojavilo kot zastop-nik kolektivnih interesov. Nihče si ne želi, da bi bili člani Društva nesrečni, neza-dovoljni.

17. 8. 1997 *Prof. dr. Martina Orožen* sporoča, da je na razpolago še nekaj izvodov njenih knjig **Oblikovanje enotnega slovenskega knjižnega jezika v 19. stoletju** (Ljubljana 1996, 405 str.) ter **Poglavja iz zgodovine slovenskega knjižnega je-zika – Od Brižinskih spomenikov do Kopitarja** (Ljubljana 1996, 448 str.). Oboje lahko člani našega društva naročijo s popustom prek Mladinske knjige, služba za prodajo po telefonu, ga. Peloz, tel. 061 168 80 13. *Dragi profesorici želimo skorajšnje okrevanje.*

18. 8. 1997 Na pedagoški fakulteti mariborske univerze so v junijskem roku **uspešno diplomirale:** *Silva Belšak, Barbara Jarh, Isabella Rafolt, Sabina Grabnar, Gordana Rodinger, Cvetka Petelinšek, Barbara Šegel.* Iskreno jim čestitamo in sporočamo, da se veselimo novih moči pri uresničevanju našega poslanstva.

24. 8. 1997 Pripravljamo **srečanje mentorjev, svetovalcev in vseh**, ki bi radi sodelovali **pri tekmovanju za Cankarjevo nagrado 1998**. Pogovoriti in uskladiti bi se morali o organizaciji tekmovanja in vseh spremljajočih dejavnosti. Tudi neformalna izmenjava izkušenj bo dobrodošla.
Dobili se bomo v Cankarjevem domu na Vrhniki. Vabila z dokončnim datumom bomo pravočasno poslali na šole. Vsi ste prisrčno vabljeni.

28. 8. 1997 Izteka se rok za oddajo prvih korektur prispevkov za zbornik Slavističnega društva, ki bo izšel pri Zavodu za šolstvo, vseboval pa bo večino referatov z vrhniškega strokovnega posvetovanja in dokumente z občnega zbora. Če nam bodo višje sile naklonjene in bodo oblasti potrdile društvena pravila, bodo objavljena tudi ta.

30. 8. 1997 Kolege *vabimo, da se prijavijo* na **izpopolnjevalni seminar za mentorje pri tekmovanju za Cankarjevo nagrado.** Seminar je uvrščen v katalog stalnega strokovnega izobraževanja in je ovrednoten z eno točko. V Katalogu najdemo tudi program in natančnejše informacije. Predvideni sta dve izvedbi v Novi Gorici. Prva izvedba bo 21. in 22. novembra 1997, drugo bomo najavili kasneje. Rok za prijavo: 10. 10. 1997. Število udeležencev: dvakrat po trideset. Kotizacija: 10.000 SIT, za člane Slavističnega društva Slovenije 5000 SIT. Prednost imajo člani društva, ki lahko uveljavijo tudi popust pri kotizaciji, če prijavi in dokazilu o plačilu kotizacije priložijo tudi kopijo položnice o plačani članarini.

Program in druge natančnejše informacije so objavljene v *Katalogu programov stalnega strokovnega izpopolnjevanja za šolsko leto 1997/1988, str. 104.*
Prijavnica (obrazec 1,201) velja, če ji je priložena kopija virmana oziroma polož-nice o plačani kotizaciji in članarini. Za vsakega udeleženca se za vsak seminar pošlje posebna prijava na naslov koordinatorja: Zoltan Jan, Cankarjeva 84, 5000 Nova Gorica.
Prenočišča in okvirne cene, ki se preračunavajo po dnevnem deviznem tečaju:
Hotel Park (naslov: 5000 Nova Gorica, Delpinova 5, tel. 065 28 225, faks 28 470; cena dvoposteljne sobe za eno osebo 7300 SIT);
Hotel Sabotin (naslov: 5250 Solkan, C. IX. korpusa 35, tel. 065 28 221, faks 26 430; cena dvoposteljne sobe za eno osebo 4500 SIT);
Hotel Perla (naslov: 5000 N. Gorica, Kidričeva 7, tel. 065 12 630, faks 28 886; cena dvoposteljne sobe za eno osebo 9150 SIT); vključene so posebne hotelske usluge (vstopnina v igralnico, savna, bazen ...);
HIT hotel Lipa, Trg I. Roba 7, 5290 Šempeter, tel. 065 31 358, faks 31 254; cena dvoposteljne sobe za eno osebo 4100 SIT);
Dijaški dom (naslov: 5000 Nova Gorica, Streliška 7, tel. 065 21 228, faks 21 228; cena polnega penziona (dvoposteljna soba) za eno osebo 2710 SIT).

Če bo zanimanje udeležencev, bomo za dopolnilni program organizirali ogled manj znanih, a za slaviste zanimivih delov Goriške oziroma Vipavske.

1. 9. 1997 S *prof. Bogdano Herman*, tajnico Slavističnega društva Slovenije, pripravljava prihodnjo **sejo upravnega odbora**, ki bo v četrtek, 18. septembra, ob 16. uri v prostorih Zavoda za šolstvo v Ljubljani, Poljanska 28. Z dnevnega reda: priprave na volitve v Državni svet RS (evidentiranje kandidatov in elektorjev), jesensko zborovanje v Kranju, predlogi za izobraževalne programe v letu 1997/98, tekoče zadeve.

3. 9. 1997 Izšel je *Katalog programov stalnega strokovnega izpopolnjevanja za šolsko leto 1997/1988.* **Izobraževalni programi Slavističnega društva Slovenije** so objavljeni na *str. 104, 213, 274.*

4. 9. 1997 V teh dneh prejemamo na desetine in desetine telefonskih klicev. Kolegi sprašujejo podrobnosti o **jesenskem zborovanju v Kranju**, ki so pojasnjena v *Katalogu programov stalnega strokovnega izpopolnjevanja za šolsko leto 1997/1988, str. 213.* Informacije so bile objavljene tudi v junijski številki našega društvenega glasila **Kronika,** ki so jo na dom prejeli vsi **člani** Slavističnega društva Slovenije.

JESENSKO ZBOROVANJE V KRANJU

Zagotovili smo še nekaj dodatnega prostora za zamudnike, zato se kolegi lahko še prijavijo, vendar morajo potrpeti, če bo kaj glasneje »škripalo« pri organizaciji. **Prijavnica** (obrazec 1,201) velja, če ji je priložena kopija virmana oziroma položnice o plačani kotizaciji in članarini. Za vsakega udeleženca se za vsak seminar pošlje posebna prijava na naslov:
Zoltan Jan, Cankarjeva 84, 5000 Nova Gorica. **POHITITE**. Poleg dela s prijavami je še množica organizacijskih problemov in težav. Dobro je, da imamo zelo delavne kolegice v SD Kranj.

6. 9. 1997 *Ob Kersnikovem jubileju* **slovesnost na Brdu pri Lukovici**. Ob otvoritvi razstave je predaval *prof. dr. Gregor Kocjan*, na slovesnosti v grajskem vrtu ob ribniku pa je bil slavnostni govornik *akademik prof. dr. France Bernik*. Slavisti, ki so kar vneto sodelovali pri celoletnih prireditvah, so na spominsko ploščo prispevali lovorjev venček.

7. 9. 1997 Upravna enota v Ljubljani nam je **četrtič zavrnila registracijo pravil** Slavističnega društva Slovenije, ki mu hoče spremeniti ime v Zvezo Slavističnih društev Slovenije. Ponovno pisanje, telefoniranje, živciranje ...

8. 9. 1997 **Davčna uprava nam grozi s kaznijo** od 1.000.000 do 6.000.000 za Slavistično društvo Slovenije, od 100.000 do 2.000.000 za odgovorno osebo (= predsednik društva). Menda nismo oddali obračuna davkov za leto 1996. Spet pisanje, telefoniranje, živciranje ...

9. 9. 1997 Občina Vodice organizira v petek, 19. t. m., od 10. ure dalje **12. Kopitarjev študijski dan**. Predavali bosta *mag. Martina Križaj Ortar* in *dr. Marja Bešter*, najavljajo tudi pedagoške delavnice in drugo. Škoda, da se jim ni zdelo vredno obvestiti Slavističnega društva Slovenije.

Horuk v nove čase !!!

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

Izdaja: Slavistično društvo Slovenije, Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana	**List za člane društva** Odgovorni urednik: dr. Zoltan Jan	Ljubljana,25.12. 1997 Letnik 1, št. 3

Člani Slavističnega društva Slovenije sprašujejo, kdaj bo izšla nova številka Kronike, na katero so se že navezali, čeprav nič kaj pridno ne sodelujejo z dopisi. Težave so nastale, ker je predsedniku uspelo njeno skorajda dokončano tretjo številko dokončno in nepreklicno izbrisati iz računalnika, vsi pa vemo, kako je dvakrat pisati iste stvari. Zdaj prejemate drugo izdajo istega glasila z ustreznimi spominskimi vrzelmi in najverjetneje z zakasnelimi voščili – bo pa za preostalih 350 dni bolj izdatno držalo.

13. 9. 1997 Te tedne potekajo naporne priprave na zborovanje v Kranju. Slavisti so tako ustvarjalni pri prijavljanju in zapletanju stvari, da ustvarijo na desetine variant, ki jih v sto in sto pismih pojasnjuje ✔ in ✍ Slavističnega društva Slovenije. Ko bo predsednik oddal svoje časti ter se rešil vseh delovnih funkcij, bo svoja spoznanja strnil v traktakt o nesporazumih pri komunikaciji med slovenisti ter postal konkurenca dr. Olgi Kunst Gnamuš.
Zelo delavne so članice Slavističnega društva v Kranju. Njihova vnema zbuja občudovanje, upajmo, da tudi posnemanje.

18. 9. 1997 ***Seja Upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije.***
Pomembnejši sklepi:
– *Volitve v Državni svet.* Po obvestilu v Kroniki št. 2 smo prejeli le dva predloga za člana Državnega sveta, ki ju je poslala prof. Jasna Čebron. Nekoliko bolj pridni so bili člani s predlogi za elektorje. Vsi predlogi, ki so ustrezali pravilom, so bili upoštevani, dodani pa so bili še novi elektorji.
– Pri imenovanju elektorjev je bilo treba upoštevati, da morajo biti dejansko zaposleni na interesnem področju, ki je predstavljeno v državnem svetu. To pomeni, da predstavnika interesov vzgoje in izobraževanja lahko voli le, kdor je zaposlen v osnovni, srednji šoli in sorodnih ustanovah; predstavnika znanosti le delavec v raziskovalni ustanovi, predstavnika univerze le delavec, zaposlen na univerzi ...
– Slavistično društvo Slovenije predlaga *dr. Zoltana Jana*, prof. svetnika iz Nove Gorice, za kandidata na volitvah v Državni svet kot zastopnika interesov vzgoje in izobraževanja.
– Za volilna opravila je pooblaščena tajnica Slavističnega društva Slovenije, prof. Bogdana Herman.
– V skladu s pogodbo, ki jo je Slavistično društvo Slovenije sklenilo z Izobraževalnim centrom Zavoda za šolstvo, se honorirajo predavatelji in koordinator na seminarju mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje. Izplačajo se tudi nagrade lanskim konzulentom.
– Na zborovanju slavistov se vsakemu predavatelju povrnejo potni stroški in po potrebi tudi nočnine, za honorarje žal ni sredstev, so pa referenti na zborovanju gosti društva.

– *Zborovanje slavistov 1998* naj bi bilo v Velenju (težave s prenočišči), morda tudi v Postojni, Ravnah na Koroškem (težave z dvorano), Slovenj Gradcu (težave z dvorano), Rogaški Slatini. Tema strokovnega posveta: *Razpotja slovenske literarne zgodovine.* Osvetlili naj bi položaj te vede ob menjavi generacij. Iščemo predloge za okrogle mize. Možnosti: zunanje preverjanje znanja književnosti, stoletnica zbornika Na razstanku. Ker bo na zborovanju tudi občni zbor Slavističnega društva Slovenije, je treba razmisliti tudi o predlogih za novo vodstvo društva.
– Sredstva ministrstva za znanost in tehnologijo, ki smo jih prejeli za izid zbornikov Slavističnega društva Slovenije, se nakažejo založbi zavoda za šolstvo. Predsednik naj skuša doseči, da založba sodelavcem izplača avtorske honorarje.
– Odkupi naj se določeno število zbornikov in naj se jih podari častnim članom ter članom upravnega odbora.
– Krijejo se stroški za restavriranje in konzerviranje *posmrtne maske Rajka Nahtigala.* Če ne upoštevamo žigov in podobnega, je to edini »inventar«, ki je last Slavističnega društva Slovenije.
– Slavistično društvo Slovenije naj ponovno začne organizirati *strokovne ekskurzije*, kakršne smo že imeli v šestdesetih in sedemdesetih letih (Moskva, Nemčija, Trubarjeva pot itd.). Sklep bomo uresničili, takoj ko dobimo altruistično žrtev, ki bi to breme prevzela nase.
– *Sekcija za ohranjanje slovenistične dediščine* (vodi jo prof. Božena Orožen) bi pripravila *seznam jubilejev do leta 2000*. Pokrajinskim društvom predlaga tudi, da v svojem okolju spremljajo *preimenovanja (ulic)* ter predlagajo poimenovanja po znanih slavistih. Pošti Slovenije bodo predlagali obeležitev jubilejev na *znamkah*.
– Na prihodnji seji se bomo dogovorili o načinu evidentiranja članstva in pobiranju članarine. Doreči je treba razmerja med Slavističnim društvom Slovenije ter pokrajinskimi slavističnimi društvi.
– Nujno je treba urediti računovodstvo. Predsednik naj skliče delovni sestanek vseh uporabnikov žiro računa Slavističnega društva Slovenije.

19. 9. 1997 V Vodicah so pripravili ***12. Kopitarjev študijski dan***. O prenovi pouka slovenskega jezika sta predavali *mag. Martina Križaj Ortar* in *dr. Marja Bešter.*

25. 9. 1997 Profesorica slovenske književnosti na tržaški univerzi *Marija Pirjevec* je izdala svojo letošnjo drugo knjigo ***Tržaški zapisi,*** zbirko esejev in študij o slovenski književnosti.

29. 9. 1997 V Slavistično društvo Slovenije prihajajo ***novi člani.*** Tisti, ki članarino poravnajo sami, energično zahtevajo od ravnatelja, da jim dovoli udeležbo na zborovanju in drugih seminarjih, saj malokdo v učiteljskem zboru sam krije del stroškov za kotizacijo. Tisti, ki jim je članarino plačala šola, prepričajo ravnatelje, naj ne mečejo stran denarja, ko ne izkoristijo popusta pri kotizaciji. Vsi, ki so članarino poravnali sami, jo lahko prištejejo med davčne olajšave.

ČLANARINA

Kolege, ki so »pozabili« **poravnati članarino**, prosimo, da **čim prej** nadoknadijo zamujeno. S položnico naj nakažejo 3000 SIT na tekoči račun Slavističnega društva Slovenije 50100-678-45265. Znesek verjetno ne bo ogrozil njihovega standarda, gotovo pa tudi ne pričakujejo, da bodo drugi kolegi prispevali za kritje tistih stroškov, ki nastajajo z njihovim članstvom. Zaenkrat članarine še nismo porabili za honorarje ali nagrade, pač pa le za materialne stroške in zato, da smo pridobili druga javna sredstva. Članarino so poravnali tudi funkcionarji – od predsednika do blagajničarke, saj drugače ne bi mogli nadaljevati udarniškega dela. Vse to bo narod pozlatil.

2.–4. 10. 1997 ***Zborovanje Slavističnega društva Slovenije v Kranju.*** Udeležilo se ga je 487 kolegic in kolegov. Poleg župana Mestne občine Kranj Vitomira Grosa so nas pozdravili predsednik SAZU, akademik dr. France Bernik, minister za znanost in tehnologijo dr. Lojze Marinček, državni sekretar ministrstva za šolstvo in šport dr. Pavle Zgaga, direktorica urada za šolstvo dr. Marjana Umek, v imenu društva gostitelja pa Tina Primožič. Začetka zborovanja so se udeležili tudi sorodniki Janka Kersnika. V okviru strokovnega posvetovanja ***Janko Kersnik in njegov čas*** smo poslušali 14 referatov. Največ pozornosti je bilo namenjene romanu Jara gospoda, obravnavalo pa se je tudi nekatere nove ali manj znane teme. Čeprav so nekateri menili, da je o Kersniku mogoče le še prežvekovati stara spoznanja, so referenti predstavili vrsto novih tez. Delo Janka Kersnika ni doživelo revolucionarnega prevrednotenja, gotovo pa se je naše vedenje poglobilo in dopolnilo. Zanimanje sta zbudili tudi obe ***okrogli mizi***. Prvo, ***Izbirni predmeti s področja materinščine***, je vodil prof. *Miha Mohor*, drugo, ***Pravna ureditev položaja slovenskega jezika kot državnega jezika***, pa *dr.*

Janez Dular. Nove s***trokovne slavistične publikacije*** je predstavilo 26 kolegov. Bogata bera novih spoznanj, ki so dozorela do knjižne objave. Referenti so bili s petih univerz in sodelavci štirih raziskovalnih inštitutov, vsi z znanstvenim nazivom. Za svoj trud so dobili povrnjene le potne stroške, pa še tem so se nekateri odrekli. Slavistično društvo Slovenije bo ta denar namenilo za obnovo spominske plošče Petru Dajnku. Udeleženci treh ekskurzij so imeli možnost ogledati si *Kersnikov svet* (vodili *Irma Kern Slapar, Tina Primožič*), *gorenjsko literarno magistralo* (vodila *Mira Hladnik*) ali *Tavčarjev svet* (vodili *Ana Jesenovec, Irena Florjančič*). Bogat spremni program so pripravile prizadevne članice gostitelja Slavističnega društva Kranj: predsednica *Irma Kern Slapar; Leonida Domajnko, Tina Primožič, Irena Florjančič, Ana Jesenovec, Zlata Pavlič, Mojca Bavdek.* Med zborovanjem smo si lahko ogledali gledališko predstavo, na družabnem srečanju smo imeli tudi literarni večer dijakov kranjske gimnazije (mentorica *Barbara Logar***)**, organizirali so vodeni ogled mesta in kulturnih znamenitosti. Ob prihodu so nas pogostili in pripravili prisrčen kulturni program (otroški pevski zbor OŠ Matije Čopa, mentorica Irena Varl; folklorna skupina OŠ Jakoba Aljaža, mentorica Jožica Debelak). Poskrbeli so, da je bilo gradivo v lični mapi, ki je imela tudi bogat vodnik po Kranju (žal je niso prejeli vsi, ker so si nekateri dokaj iznajdljivo prisvojili več izvodov). Vsem, ki so se trudili pri organizaciji, se klanjali sponzorjem in žrtvovali veliko prostega časa – *hvala in zahvala*.
Oddanih je bilo 106 evalvacijskih vprašalnikov, v katerih so udeleženci zborovanju prisodili naslednje ocene: 6 (14 kolegov), 5 (61 kolegov), 4 (28 kolegov), 3 (3 kolegi). Šest razumemo kot »mega«, pet pomeni odlično, štiri zelo dobro, tri pa dobro. Udeleženci so posebej pohvalili posamezne predavatelje: M. Hladnika, M. Jesenška, B. Paternuja, M. Kmecla, J. Pogačnika (povratne informacije so referentom na razpolago pri predsedniku) ter okrogli mizi in ekskurzije. Všeč jim je bila radikalnost novih interpretacij, možnost izbiranja med različnimi deli programa, organizacija zborovanja. Pogrešali so več časa za razpravo, delo v manjših skupinah, prevelike so bile skupine pri ogledih mesta, ena kolegica je oštela predsednika zaradi »jezikovnih cvetk«, posejanih med prostim govorom. Sicer pa predsednik še nikoli v življenju ni dobil toliko pohval in poklonov, reagiral pa je, revež, tipično slovensko nerodno. Ker je navajen zgolj kreganja, mu je bilo ob hvali nelagodno in ni pokazal, kako vesel je zadovoljstva kolegov. (P. S.: Tajnica društva mu svetuje udeležbo na komunikacijskem treningu Dale Carnegie, ki se bo začel marca 1998.)
Oddanih je bilo veliko vprašalnikov o strokovni usposobljenosti diplomantov slavističnih strok. Rezultati bodo objavljeni v JiS-u.
Referati in poročila o strokovnih publikacijah bodo izšli v Zborniku Slavističnega društva Slovenije 8. Upajmo, da ga bo kdo kupil.
106 kolegom, ki so do dogovorjenega roka oddali seminarske naloge, bomo poslali potrdila o osvojenih točkah, takoj ko premagamo vse birokratske ovire.

6. 10. 1997 ***Državne nagrade za področje šolstva*** so prejeli tudi člani Slavističnega društva Slovenije: *dr. Marjeta Grosman, dr. Zinka Zorko in prof. Jože Zupan.* Iskrene čestitke za zaslužena priznanja.

8. 10. 1997 ***Državni izpitni center*** nas je obvestil, da za računske napake in napačno pobarvane krogce *ne bodo denarno kaznovali* zunanjih ocenjevalcev pri maturi '97. Tako so si nakopali znatne dodatne stroške in naknadno nakazali razliko v honorarjih, vendar le zato, »ker je bila napaka, da v pogodbi niso omenjene sankcije«. Bog ve, koliko je za to »napako« plačal odgovorni uslužbenec centra in koliko so plačali vsi drugi za vse druge napake. Čeprav smo dosegli, da profesorji niso potisnjeni na raven delavke za tekočim trakom, ostaja grenak priokus zaradi ponižujočega ravnanja Državnega izpitnega centra, ki sodelavce iz visoko usposobljenih soustvarjalcev spreminja v podrejene izvrševalce naročenega.

Namesto podlistka
Po napornem zborovanju je skupinica navdušencev šla na kozarček. Ko je bilo treba plačati tisti del zapitka, ki ga ni poravnal *dr. Miran Hladnik*, domačin v Kranju, sicer pa rojen Gorenjec, se je aktualni predsednik znašel in rekel: »Na, France, poglej ti, kaj piše na listku, ker imaš že očala na nosu.« Predhodni predsednik je seveda takoj ugotovil, kam pes taco moli, in odvrnil: »Že, že, ampak jaz moram očala dol dat, če čem videt, kaj na ceglcu piše.« Zgodovina vljudno molči, kdo je večja »škrtica« – Gorenjec, Dolenjec ali Primorec.

9. 10. 1997 Kolegica ***Milena Blažič*** je uspešno zagovarjala magistrsko nalogo o *vrednostnem sistemu kritike v reviji Beseda.* Čestitke in mnogo energije za nadaljnje raziskave!

10. 10. 1997 ***Registracija društvenih pravil.*** Ministrstvo za notranje zadeve je potrdilo odločbe Upravne enote Ljubljana, ki nam je štirikrat zavrnila vlogo za registracijo društva, ker nam hočejo spremeniti ime društva. Dopuščajo možnost, da kakšen predpis ni v skladu z znanstvenimi dognanji o semantičnih lastnostih stvarnih lastnih imen, vendar opozarjajo, da upravni organi morajo delati v skladu z načeli pravne znanosti.

13. 10. 1997 ***Sekcija za ohranjanje slavistične dediščine,*** ki jo vodi *prof. Božena Orožen*, je vse bolj aktivna. Pripravila je predloge za izdajo znamk, seznam jubilejev v letih 1998–2000, ki ga je razposlala vsem pokrajinskim slavističnim društvom, tako da lahko dobijo kakšen navdih za poživitev svojega delovanja. Dala je tudi vrsto pobud za obnovitev spominskih obeležij. Zaenkrat se je odzval župan občine Krško (Valvasorjeva in Mencingerjeva hiša). Še mnogo energije!

13. 10. 1997 ***Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik*** na Filozofski fakulteti v Ljubljani potrebuje zunanje sodelavce – **izpraševalce** – za preverjanje znanja slovenščine, ki je potrebno za pridobitev državljanstva in za druge potrebne. Vabljeni k sodelovanju.

20. 10. 1997 Pričela se je letošnja ***šola retorike***. Informacije: Šola retorike, Murkova 10, 1000 Ljubljana, tel. 061 225 187.

24. 10. 1997 V jesenskem roku je na mariborski slavistiki diplomiralo šest kolegic: *Marija Frangeš, Maja Hergan, Tamara Lukić, Suzana Panker, Damjana Turinek, Andreja Vidmar.* Novim profesoricam slovenskega jezika čestitamo in želimo čim uspešnejšo poklicno pot. Veseli smo, da so okrepile naše vrste, in jih vabimo med člane Slavističnega društva Slovenije.

25. 10. 1997 Pošta Slovenije je odgovorila, da bo upoštevala predloge *Sekcije za ohranjanje slovenistične dediščine*. V program izdajanja znamk so vključili spo-minsko znamko ob stoti obletnici rojstva *Luisa Adamiča*. Poster z reprodukcijo znamk te tematike je priložen 6. številki *Slovenščine v šoli,* ki jo bodo člani Slavističnega društva Slovenije odslej prejemali s popustom.

26. 10. 1997 Predmetna kurikularna komisija za slovenščino nam je poslala okvirni osnutek učnega načrta za ***izbirne vsebine s področja slovenščine***. Strokovni javnosti je bil predstavljen na okrogli mizi zborovanja v Kranju, objavljen pa bo/je v reviji *Slovenščina v šoli*.

28. 10. 1997 Tajnica Slavističnega društva Slovenije, *prof. Bogdana Herman*, je zaključila množico administrativnih opravil, ki so potrebna za naše sodelovanje na letošnjih volitvah v državni svet. Izpolnila je pol kilograma obrazcev, priložila množico potrdil, prilog itd. Ko se je izkazalo, da so lahko volivci le učitelji v šolah, sta pri nabiranju elektorjev pomagali tudi predsednici SD v Kranju in Ljubljani.

30. 10. 1997 Na obisku novega in dosedanjega rektorja tržaške univerze pri rektorju ljubljanske alme mater so se pogovarjali tudi o možnostih za ***izboljšanje pogojev delovanja lektorata za slovenski jezik na Filozofski fakulteti v Trstu***. Pogovore o pogojih za delo lektorata so nadaljevali na decembrskem srečanju v Trstu, kot poroča Primorski dnevnik 20. 12. 1997.

5. 11. 1997 Na ljubljanski slavistiki je *dr. Aleksander Bjelčevič* pripravil letošnje sestanke ***debatnega kluba Slava***, ki deluje na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Tokrat imajo srečanja skupni naslov ***Pretnarjev kongres***. *Aleksander Bjelčevič* je 16. 11. predaval o svobodnem verzu in zbudil živahno debato. *Dr. Marko Stabej* bo/je spregovoril o pesniškem besedilu med govornostjo in pisnostjo, *Peter Svetina* bo 13. januarja podal svoje poglede o improvizaciji v verzih, nastope pa pripravljajo še *dr. Irena Novak Popov, Aleksandra Bizjak, dr. Vlado Nartnik.*
Izšla je tudi nova številka ***Slave***, glasila tega debatnega kluba.

5. 11. 1997 Slap ob Idrijci, ***Kosmačeva domačija.*** »Prihajajo, veliko jih je ...« Zaradi letošnjega tekmovanja za Cankarjevo nagrado se je zelo povečalo zanimanje za Kosmačevo rojstno hišo. Vlado Kosmač, 82-letni pisateljev brat, se veseli obiskov, rad se spominja, rad pripoveduje. Nikomur ne zapira vrat, čeprav je že v letih in sam gospodinji ter skrbi za težko bolno ženo.

Prav bo, če se mu bomo obiskovalci tudi materialno oddolžili za trud in porabljeni čas. Bodimo obzirni – obisk je treba napovedati po telefonu, učence opozarjati na spoštljiv odnos do narave, domačije in njenih prebivalcev. – Odbor SD Nova Gorica.

6. 11. 1997 Na slovenskem knjižnem sejmu je bila predstavljena knjiga *dr. Franceta Zadravca* ***Slovenski roman XX. stoletja***, ki je izšla pri Pomurski založbi, za slaviste je zanimiva tudi knjiga *dr. Denisa Poniža* ***Na poti h komediji,*** ki jo je izdalo Društvo 2000.

7. 11. 1997 Bratsko ***Lektorsko društvo Slovenije*** je v prostorih Slovenske matice pripravilo obči zbor, ki so ga obogatili s predavanjem *Marte Kocjan Barle* o razlikah med prvo in pregledano izdajo Pravil Slovenskega pravopisa.

7. 11. 1997 V Budimpešti poteka ***simpozij o slovensko-madžarskih jezikovnih in književnih stikih.*** Referate sta pripravila *prof. dr. Martina Orožen* in *prof. Mladen Pavičič*, lektor na tamkajšnji univerzi.

11. 11. 1997 ***Registracija društvenih pravil.*** Upravna enota Ljubljana nam je po naših vlogah z dne 7. 11. 1996, 11. 7. 1997, 28. 7. 1997, 14. 8. 1997 in 3. 11. 1997 za predsednikov rojstni dan izdala odločbo o registraciji Slavističnega društva, ki se zdaj uradno imenuje **Zveza društev: Slavistično društvo Slovenije.** Oblika imena je nastala po razgovoru dr. Brede Pogorelec na upravni enoti in nekako omogoča ohranitev tradicionalnega lastnega imena društva – Slavistično društvo Slovenije. Dokumentacija tehta nekaj kilogramov. Potrjena pravila bodo objavljena v **JiS.** Tudi to revijo lahko člani Slavističnega društva Slovenije naročijo ceneje.

13. 11. 1997 Slavistično društvo Ljubljana je pripravilo že utečena ***srečanja ljubljanskih slavistov***, ki so jih letos posvetili interpretaciji umetnostnih besedil. Od 1. 12. 1997 bo ***predsednica Slavističnega društva Ljubljana prof. Mojca Marn***, Srednja šola za elektroniko in računalništvo, Vegova 4, Ljubljana. Dosedanji predsednici, ***prof. Mojci Honzak,*** se iskreno zahvaljujemo za uspešno delo v iztekajočem se obdobju in upamo, da nam bo še naprej pomagala. Novi predsednici čestitke z željo, da bi bila vsaj tako uspešna kot njena predhodnica. O tem ne dvomimo, ker poznamo njeno delo pri tekmovanju za Cankarjevo priznanje.

LJUDSKO IZROČILO

Vsak začetek akademskega leta se je moral ***prof. dr. Karel Oštir*** (prihodnje leto bo devetdeseta obletnica njegovega rojstva) spopasti s temeljnim problemom njegovega pedagoškega dela, kako spraviti iz seminarja bruce in doseči, da tako kot drugi študenti, predvsem pa študentke!!, ne bi hodili k njegovim predavanjem. Najprej sta s prof. Zorom podpisala indekse, pri tem pa je moral takratni mladenič strogo upoštevati navodila znamenitega etimologa: »Pa s svinčnikom podpisujte, da ne bo kdo mislil, da si je kdo upal moj podpis ponarediti!« Pri naslednjih vajah si je izbral najbolj nežno, najbolj prestrašeno brucko, jo poklical k tabli in ji narekoval kakšno besede iz zakladnice poimenovanj spolnih organov ali spolnih dejanj. Ker seveda ni imela niti blage veze o tovrstnih etimologijah, ji je prizadevno pomagal z dvoumnimi podvprašanji: A tega še ne veste, kaj pa delate na univerzi, če še tega ne veste, a niste še doživeli takšne oblike, vaše znanje s tega področja je zelo pomanjkljivo za vaša leta, vas nič ne skrbi, ker še tega ne znate ... Zagorele nesrečnice seveda zlepa ni bilo več na spregled, za vsak slučaj pa so se tudi druge izogibale takšnih vaj v razkrivanju svojega znanja o spolnosti.

* * *

Na neki seji je *prof. Karel Oštir* skušal v miru zadremati, kar je edina pametna stvar, ki se jo da početi ob takšnih priložnostih. A glej ga, šmenta. Dekan, to videvši, ga skuša pritegniti k vroči razpravi o študentski problematiki, saj so že tedaj opazili, da je vsaka generacija slabša od prejšnje in absolutno brez splošne razgledanosti ter temeljnih srednješolskih znanj. Nejevoljen učitelj brez učencev ga je zavrnil, da se njega ta vprašanja nič ne *tičejo*, ker ima v svojem seminarju le poldrugega študenta. Na vprašanje presenečenih kolegov, kako to misli, je zamahnil: »I, enega fanta in eno deklino.« (Tista deklica, ki jo je toleriral v seminarju, je bila naša draga profesorica Tinka Orožen, še vedno pa se ugiba, ali jo je prenašal, ker je že tedaj ugotovil njene talente, ali zato, ker je bila njegova rojakinja.)

* * *

Vsak podoben zapis ljudskega izročila bo nagrajen s strokovno publikacijo. (Glej okvirček Mala šola ustvarjalnega pisanja.) Po želji jamčimo za strogo anonimnost v skladu z zakonom o varstvu osebnih podatkov.

* * *

VSI VEMO, DA SO TAKO STAR DOVTIP
PRVIČ PREBRALI V KODEKSU S SIGNATURO Cod. lat. 6426.

16. 11. 1997 Kolegi z ljubljanske slavistike so v Tržiču počastili obletnico smrti ***dr. Toneta Pretnarja.*** Njegovi sestri je bilo izročeno tudi visoko poljsko državno odlikovanje za njegove zasluge pri nastajanju slovenskopoljskega slovarja. Njegova zasebna knjižnica je sedaj odprta tudi za javnost. Bogata zbirka literature s področja verzologije.

18. 11. 1997 Na SAZU počastitev jubileja *akademika dr. Franceta Bernika*, predsednika SAZU in častnega člana Slavističnega društva Slovenije. Ob tej priložnosti predstavitev ***Zbornika ob sedemdesetletnici Franceta Bernika***, ki obsega skoraj 600 strani. Prispevke so napisali domači in tuji strokovnjaki, vsebuje tudi izčrpen curriculum vitae ter bibliografijo jubilanta, častnega člana Slavističnega društva Slovenije.

20. 11. 1997 V knjižni zbirki Goriške Mohorjeve družbe je izšlo delo ***prof. Nade Pertot Pomagajmo si sami***, jezikovni priročnik o nekaterih pogostih napakah. Prispevki so nastali kot članki za jezikovni kotiček, ki je izhajal v Novem glasu (Gorica).

21.–22. 11. 1997 ***Seminar mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje v Novi Gorici.*** Udeležilo se ga je 44 kolegic in kolegov. Uvodni del seminarja, ki je ovrednoten z eno točko, je bil namenjen osebni strokovni rasti udeležencev. Poslušali so predavanja *dr. Bože Krakar* o izkušnjah pri zunanjem preverjanju znanja, *prof. Marija Mercina in prof. Vlado Pirc* pa sta podala interpretacijo Kosmačevega ustvarjanja. Glavnina dela je potekala v delavnicah, v katerih so udeleženci pripravljali predloge za naloge, ki bodo na razpolago koordinatorjem tekmovanja vseh stopenj. Skupinsko delo v delavnicah so vodili *prof. Vlado Pirc in prof. Miha Mohor, prof. Janko Potrata, prof. Silvo Fatur, prof. Tone Virant*. Popoldan je večina izkoristila za obisk Kosmačeve domačije. Žal je bil skromen obisk mentorjev s srednjih šol. Še posebej obžalujemo, da ni večjega zanimanja za 2. stopnjo, ki je letos na novo uvedena in namenjena učencem poklicnih šol. Učitelji na teh šolah najtežje zberejo točke za napredovanje, vendar tokrat še niso izkoristili ponujenega izziva. Evalvacijski vprašalniki kažejo, da so bili udeleženci zadovoljni in da si take seminarje želijo tudi v prihodnjih letih. Nekaj precej manjših spodrsljajev kot pri volitvah ljubljanskega župana.

23. 11. 1997 Vztrajnosti *dr. Alenke Šivic Dular* gre zasluga, da je uspela zagotoviti restavracijo in konzervacijo ***posmrtne maske prof. dr. Rajka Nahtigala***. (Maska je praktično edina materialna lastnina Slavističnega društva Slovenije. Občuduje jo lahko vsak, ki gre opravljat izpit iz primerjalnega slovanskega jezikoslovja.)

25. 11. 1997 Ministrstvo za kulturo in Državni zbor nam sporočata, da so zadnji preliminarni osnutek ***Zakona o rabi slovenščine*** poslali v presojo službi vlade ter delovni skupini za slovenščino. Če bo verzija ocenjena kot ustrezna podlaga za pripravo zakona, se bo pričel zakonodajni postopek**.** Dopis je od Ministrstva preko Državnega zbora do nas romal dlje od meseca dni. Predlagamo novo definicijo pojma nepremičnina!

27. 11.–29. 11. 1997 V Črešnjevcih poteka simpozij ***Dajnko in njegov čas,*** ki ga je pripravilo Slavistično društvo Maribor, glavni organizator *doc. dr. Marko Jesen-šek*. 27 referatov, obogatitev stroke in zanimiv spremni program. Predsednik Slavističnega društva Slovenije se še enkrat opravičuje, da se zaradi službenih obveznosti ni mogel udeležiti simpozija (moral je sodelovati kot član komisije pri zagovoru disertacij na tržaški univerzi).

27. 11. 1997 ***Volitve v Državni svet RS.*** Med štirimi kandidati je bil za predstavnika interesov vzgoje in izobraževanja s prepričljivo večino glasov izvoljen ***Zoltan Jan***, prof. svetnik na Tehničnem centru v Novi Gorici, ki je to dolžnost opravljal tudi v dosedanjem sklicu.
Novi stari državni svetnik se najlepše zahvaljuje kolegom, šolam, društvom in vsem, ki so mu ob izvolitvi čestitali.

27. 11. 1997 V avditoriju tržaškega muzeja Revoltella so še enkrat *počastili* sedemdesetletnico častnega člana SD, *prof. Pavleta Merkùja*.

27. 11. 1997 Absolventi ljubljanske slavistike (mentor doc. dr. Igor Saksida) so obiskali fakulteto za prevajalce ter filozofsko fakulteto tržaške univerze in se srečali s tamkajšnjimi študenti in učitelji.

1. 12. 1997 Kolegi, ki še vedno niso prejeli zadnje številke Slavistične revije 1996 (»Toporišičeva številka«), naj jo zahtevajo od uredništva. Najbolje je pisati tajniku uredništva Vojku Gorjancu (Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2, Ljubljana). Poleg reklamacij sprejema tudi nova naročila.

2. 12. 1997 ***Zoran Božič*** iz Nove Gorice je maturitetni komisiji za slovenski jezik predlagal, da se nadomesti razpravljalni in interpretativni esej z literarnim spisom. Upamo, da bo svojo utemeljitev objavil in predstavil strokovni javnosti. O kriterijih pri maturi ima pomisleke tudi ***Velemir Gjurin*** in še marsikdo.

Družba za svetovanje SOCIUS obvešča člane Slavističnega društva Slovenije, da sprejemajo prijave za komunikacijski trening Dale Carnegie, ki se bo začel marca 1998. Trening vodijo mednarodno priznani strokovnjaki.

Prijave in informacije: 061 26 84 77.

3. 12. 1997 ***Občni zbor Slavističnega društva Nova Gorica*** je ob Prešernovem rojstnem dnevu popestril recital istrskih narečnih pesmi *Alferije Bržan*. Podajala jih je z njej lastno toplino, obogatila jih je glasbena spremljava *Luciana Kleve* na izvirnih ljudskih instrumentih. Novemu odboru mnogo sreče pri delu.

4. 12. 1997 Pedagoški inštitut pri univerzi v Ljubljani (Gerbičeva 62, Ljubljana, tel. 061 331 210, faks: 061 331 637) nas obvešča, da so še vedno na razpolago za slaviste zanimiva dela*: Renata Zadravec Pešec: Pragmatično jezikoslovje* (4800 SIT), *Olga Kunst Gnamuš: Teorija sporazumevanja* (2000 SIT), *Olga Kunst Gnamuš: Teorija sporazumevanja, Zgodbe T(r)* (2000 SIT). Pred izidom je tudi knjiga *Posrednost in argumentacija v govoru*, ki je tudi vključena v zbirko ***Diskurzivne študije***.
4.–5. 12. 1997 ***Seminar mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje v Novi Gorici***. Ponovitev. Zaradi bolezni je odpadlo predavanje dr. Bože Krakar, drugo je bilo vse kot prvič, tudi zadovoljstvo udeležencev.

8. 12. 1997 Služba za raziskave programov Radia Slovenije želi anketirati vzorec članov Slavističnega društva o tretjem programu, ki pa ga žal ne slišimo vsi plačevalci RTV naročnine.

8. 12. 1997 V tržaški knjigarni Minerva je založba Lint predstavila knjigo *Mirana Košute Scritture parallele,* ki obravnava literarne stike med slovensko in italijansko književnostjo.

9. 12. 1997 Izšel je *7. zbornik Slavističnega društva Slovenije*, ki prinaša referate in drugo gradivo z *vrhniškega zborovanja*, na katerem je potekalo strokovno posvetovanje o Cankarju in Ketteju.

10. 12. 1997 Ob obletnici smrti Ivana Cankarja smo pripravili ***posvet z mentorji letošnjega tekmovanja za Cankarjevo priznanje*** na Vrhniki. Vodil ga je svetovalec za slovenski jezik pri kranjski OE Zavoda za šolstvo ***prof. Vlado Pirc***, ki prevzema vodstvo sekcije za pripravo tekmovanj za Cankarjevo priznanje. Predstavljene so novosti pri tekmovanju, organizacijski napotki udeležencem, nekaj izkušenj za pripravo tekmovanja in počastitev nagrajencev. Množična udeležba osnovnih, ne pa tudi srednjih šol, med njimi še najmanj učiteljev s *poklicnih šol*, ki imajo prav tako možnost, da z učenci sodelujejo v tekmovanju na drugi stopnji. Tudi tokrat toplo gostoljubje delavcev. Župan in

direktorica kulturnega doma sta ponudila, da Vrhničani z vsemi silami podprejo srečanje nagrajenih zlátnikov 2., 3. in 4. stopnje, če bo organizirano pri njih.

KLIC V SILI!

Grozi nam, da založba Zavoda za šolstvo ne bo več izdajala publikacij Slavističnega društva, ker jih nihče ne kupi, kljub simbolični ceni (od 1500 do 3000 SIT).

Kolege goreče prosimo,

da kupijo zadnje zbornike ali pa poskrbijo, da jih naročijo ustanove, kjer so zaposleni. V skladiščih ležijo pozabljeni zborniki zborovanja v *Celju (Mladinska književnost, Skladnja), Krškem (Pleteršnikov slovar, Esej, Zapisovanje besednega zaklada, Matura in slovenščina), Ljubljani (Jubilejne teme, Humor in satira v slovenski književnosti), Vrhniki (Cankarjeva in Kettejeva stoletnica), Kranj (Janko Kersnik in njegov čas).*

Vse skupaj dobite za manj kot 15.000 SIT.

Naročila sprejema založba Zavoda za šolstvo,

Poljanska 28, p. p. 2063, 1001 LJUBLJANA,

tel. 061 133 32 66, faks 310 267.

Če ni strokovne zavzetosti, upamo, da lahko računamo vsaj na stanovsko solidarnost.

10. 12. 1997 Redni član SAZU in častni član SD, ***prof. dr. Jože Toporišič***, je imel na tej ustanovi predavanje ***Življenjskost Bajčevega besedotvorja.***

11. 12. 1997 Cankarjeva založba je predstavila zanimivo knjigo, ki prinaša *Vidmarjeva pisma Kosovelovi sestri Karmeli.* Odstira se del tančice o ljubezni, o kateri se je do zdaj le šepetalo.

12. 12. 1997 Na Ministrstvu za kulturo se je *dr. France Novak* udeležil obravnave o denacionalizaciji zemljišč v katastrski občini Drulovka. Slavistično društvo Slovenije sodeluje zato, ker stojijo na tem zemljišču domovi slovenskih pisateljev.

12. 12. 1997 Zbrana in odposlana je vsa dokumentacija, potrebna za sodelovanje na razpisu za sofinanciranje zborovanja slavistov 1998.

13. 12. 1997 Izšla je 6., zaključna številka drugega letnika ***Slovenščine v šoli***, ki jo člani Slavističnega društva prejmejo s popustom. Poleg bogate vsebine bo bralce razveselil tudi poster Mojstri slovenske pisane besede na poštnih znamkah.

16. 12. 1997 Na Ministrstvu za znanost in tehnologijo v *Mariboru javno odpiranje ponudb za organizacijo znanstvenih sestankov*. Slavistično društvo Slovenije *zastopa dr. Marko Jesenšek*.

17. 12. 1997 Menda poteka v Ljubljani tradicionalno ***celovško-ljubljansko slavistično srečanje***, ki ga je pripravila ***dr. Boža Krakar-Vogel***. Upajmo, da se imajo lepo.

19. 12. 1997 ***Aleksander Bjelčević*** nas je razveselil, ko nam je poslal skoraj 400 strani obsegajoč zbornik *Tone Pretnar: Iz zgodovine slovenskega verznega oblikovanja*, ki ga je izdal Znanstveni inštitut Filozofske fakultete v Ljubljani v zbirki Razprave Filozofske fakultete.

20. 12. 1997 Vsem kolegom, ki so nam voščili za božične in novoletne praznike, se zahvaljujemo in sporočamo, da so nas zelo razveselili.

21. 12. 1997 Zaključujemo Kroniko št. 3, ker je kar nekaj časa ne bo mogoče nadaljevati. V ponedeljek je sestanek Upravnega odbora *Slavističnega društva Slovenije*, treba je najti nekaj ur, da izpišemo etikete z naslovniki Kronike, poleg tega ima v ponedeljek in torek predsednik obveznosti v Državnem svetu, v sredo je treba zaključiti dokumentacijo za prijavo na razpis Ministrstva za šolstvo, vsaj častnim članom društva bi bilo treba tudi osebno voščiti, med prazniki bo treba pregledati še nekatere seminarske naloge, treba bo nekako pripraviti 200 potrdil o izobraževanju in doseženih točkah. Upajmo, da bo ostalo tudi kaj časa, da okrasimo drevček in pomagamo pri poticah.

Kolege *vabimo, da se prijavijo* na **izpopolnjevalni seminar**
Zemljepisna lastna imena.

Seminar je uvrščen v katalog stalnega strokovnega izobraževanja in je ovrednoten z eno točko. V katalogu najdemo tudi program in natančnejše informacije. Predvideni sta dve izvedbi samo v Novi Gorici, ker predsednik organizira seminar v prostem času po šolskih obveznostih. Prva izvedba 16. in 17. aprila 1997, drugo bomo najavili pozneje. Število udeležencev: dvakrat po trideset. Kotizacija: 15.000 SIT, za člane Slavističnega društva Slovenije 10.000 SIT. Prednost imajo člani društva, ki lahko uveljavijo tudi popust pri kotizaciji, če prijavi in dokazilu o plačilu kotizacije priložijo tudi kopijo položnice o plačani članarini in vse pošljejo na novogoriški naslov predsednika društva.
Program in druge natančnejše informacije so objavljene v *Katalogu programov stalnega strokovnega izpopolnjevanja za šolsko leto 1997/1988, str. 104 in XXII.*
Prijavnica (obrazec 1,201) velja, če ji je priložena kopija virmana oziroma položnice o plačani kotizaciji in članarini. Za vsakega udeleženca se za vsak seminar pošlje posebna prijava na naslov koordinatorja: Zoltan Jan, Cankarjeva 84, 5000 Nova Gorica.
Prenočišča in okvirne cene, ki se preračunavajo po dnevnem deviznem tečaju:
Hotel Park (naslov: 5000 Nova Gorica, Delpinova 5, tel. 065 28 225, faks 28 470; cena dvoposteljne sobe za eno osebo 7300 SIT);
Hotel Sabotin (naslov: 5250 Solkan, C. IX. korpusa 35, tel. 065 28 221, faks 26 430; cena dvoposteljne sobe za eno osebo 4500 SIT);
Hotel Perla (naslov: 5000 Nova Gorica, Kidričeva 7, tel. 065 12 630, faks 28 886; cena dvoposteljne sobe za eno osebo 9150 SIT); vključene so posebne hotelske usluge (vstopnina v igralnico, savna, bazen ...);
HIT hotel Lipa, Trg I. Roba 7, 5290 Šempeter, tel. 065 31 358, faks 31 254; cena dvoposteljne sobe za eno osebo 4100 SIT);
Dijaški dom (naslov: 5000 Nova Gorica, Streliška 7, tel. 065 21 228, faks 21 228; cena polnega penziona (dvoposteljna soba) za eno osebo 2710 SIT).

Če bo zanimanje udeležencev, bomo za dopolnilni program organizirali ogled manj znanih, a za slaviste zanimivih delov Goriške oziroma Vipavske.

Vsem kolegom, prijateljem ter sodelavcem iskreno voščimo:

Naj bo čas dragocen, srce mirno, misel modra!

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

Izdaja: Slavistično društvo Slovenije, Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana	**List za člane društva** Odgovorni urednik: dr. Zoltan Jan	Ljubljana, 3. 3. 1998 Letnik 2, št. 4

Ker predsednik ne ljubi hitrega premikanja in drugih fizičnih naporov, saj je trdno prepričan, da je največja potegavščina v zgodovini človeškega duha krilatica Zdrav duh v zdravem telesu (to dokazujejo zlomljene noge in roke ter razbite glave na smučiščih), se je namesto s smučanjem med zimskimi počitnicami zabaval s temi listi, ki jih zdaj pošilja vesoljni slavistiki, članom Slavističnega društva Slovenije v veselje med pomladno obarvanimi zimskimi uricami.

18. 12. 1997 Več kot 200 strani je obsežen zbornik študentov Akademije za gledališče, radio, film in televizijo **Postmoderna in sodobna slovenska dramatika.**

22. 12. 1997 Seja Upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije. Pomembnejši sklepi:

– Odbor se je seznanil s potekom priprav na **tekmovanje za Cankarjeva priznanja**. Organizirana sta bila dva izpopolnjevalna seminarja za mentorje v Novi Gorici, kjer so udeleženci med drugim pripravljali predloge nalog, ki so jih nato dokončno oblikovali koordinatorji (*in prof. Miha Mohor, prof. Janko Potrata* in *mag. Mirjam Podsedenšek*; *prof. Silvo Fatur* in *prof. Milena Ivšek; prof. Tone Virant* in *prof. Darinka Leskovec Rosc*). Posvetovali so se s konzultanti s Filozofske fakultete v Ljubljani: z doc. dr. Martino Križaj Ortar, doc. dr. Ireno Novak Popov. Na Vrhniki bomo ob obletnici smrti Ivana Cankarja pripravili tudi posvet z vsemi, ki želijo sodelovati pri tekmovanju. Seznanjeni bodo s praktičnimi rešitvami, s potekom tekmovanja itd. Odbor je potrdil spremembe pravilnika o tekmovanju, prosil vodjo sekcije *prof. Vlada Pirca*, da oblikuje dokončno varianto, in pooblastil predsednika, da pravilnik podpiše. Vse šole se o tem obvesti. **Vodstvo sekcije SD za tekmovanje za Cankarjevo priznanje** je prevzel *prof. Vlado Pirc*, svetovalec za slovenski jezik pri enoti Zavoda RS za šolstvo v Kranju. Dosedanji garač na tem področju, *prof. Miha Mohor*, bo še pomagal, vsekakor pa mu gre vsa naša hvala in zahvala.

– Upravni odbor je sprejel sklep, da se predavatelji in konzultanti nagradijo tako, kot predvideva pogodba o sofinanciranju seminarjev.

– Izvršilni odbor in predsednika se pooblašča, da za obsežnejša dela najameta sodelavce pri študentskem servisu.

– Izšel je tudi **7. zbornik** Slavističnega društva Slovenije s podnaslovom **Stodvajsetletnica Ivana Cankarja in Dragotina Ketteja,** v katerem je gradivo z *zborovanja na Vrhniki*. Sofinancirali smo tisk in upamo, da bo za-

ložba avtorjem prispevala honorarje. Člani upravnega odbora in častni člani društva so prejeli po en izvod, drugim je na razpolago pri založbi Zavoda RS za šolstvo po dostopni ceni.

– Zaključuje se redakcija 8. **zbornika** Slavističnega društva Slovenije, ki prinaša gradivo z zborovanja v Kranju. Upravni odbor je potrdil stroške za oblikovanje, prevajanje, za jezikovni pregled, za sofinanciranje tiska.

– Predsednica Slavističnega društva Trst – Gorica – Videm, *mag. Majda Kaučič Baša*, nas je seznanila, da bodo letošnje **Primorske slovenistične dneve** organizirali v Beneški Sloveniji. Teme: Slovenščina ob zahodni meji, Slovenščina v javnih napisih, Slovenščina v javnosti. Natančen razpis je objavljen v Primorskem dnevniku 24. 2. 1998, št. 46, str. 24.

– Upravni odbor Slavističnega društva Slovenije je imenoval *dr. Franceta Novaka*, vodjo sekcije za leksiko pri našem društvu, za člana komisije Maksa Pleteršnika v Pišecah. Prizadevajo si, da bi postali Pleteršnikovi dnevi tradicionalni in priložnost za strokovna srečanja.

– **Jesensko zborovanje Slavističnega društva Slovenije** bo potekalo v *Murski Soboti od 1. do 3. oktobra.* (V Velenju obnavljajo hotel in ni mogoče zagotoviti prenočišč.) Tema strokovnega posveta: *Razpotja slovenske literarne zgodovine;* prikazani naj bi bili rezultati dosedanjega dela in programi za bodoči razvoj stroke ob generacijski menjavi najodgovornejših literarnih zgodovinarjev. Po tradiciji bosta tudi dve okrogli mizi: *Možnosti zunanjega preverjanja znanja o književnosti z nalogami objektivnega tipa* in *Slovenščina kot uradovalni jezik.* Če bodo prišli zanimivejši predlogi, bo predsednik spremenil teme okroglih miz. Po tradiciji bo možno *predstaviti strokovne knjige*, letos pa bo potekal tudi *občni zbor*. Prosimo, da člani **predlagajo novo vodstvo društva**, ker se sedanjemu izteka mandat.

– **Članarina za leto 1998 znaša 3000 SIT.** Položnica oziroma kopija virmana služi tudi za uveljavljanje članskih ugodnosti (popusti pri kotizacijah, pri naročnini strokovnih revij, prejemanje društvenih obvestil ter Kronike itd.). Zaenkrat še ni ovir, da članarine ne bi poravnale ustanove, kjer so člani zaposleni, prosimo pa, da se članarina zbere čim prej, da bi društvo lahko delovalo. Članarino v enaki višini lahko poberejo tudi pokrajinska društva, vendar morajo natančne zasebne naslove članov hitro sporočiti upravnemu odboru, da bodo člani lahko prejemali društveno gradivo. V tem primeru ostane pokrajinskemu društvu 50 % članarine.

– Neuresničen je ostal sklep prejšnje seje, da se uredi računovodstvo.

– Blagajničarka je potiho sporočila veselo novico o pričakovanju nadaljevanja svojega rodu. Za Slavistično društvo je seveda to tragedija, ker bo zapustila svojo funkcijo še pred iztekom mandata. (Bo pa nekoč en učenec več, ki bo hodil v šolo in dajal kruhek učiteljem.)

– Kakega posebnega navdušenja za zaključek seje pri Mraku ni bilo, kljub bližini praznikov. Tako sta se morala prejšnji in aktualni predsednik sama potruditi z naročenimi dobrotami v študentski gostilni. Družbo jima je diskretno delala blagajničarka, a se ne ve, ali zaradi čuta odgovornosti ali zaradi solidarnosti ali iz notranje potrebe.

23. 12. 1997 V letošnjem akademskem letu je izšla prva, tokrat dvojna številka **Jezika in slovstva**. Prinaša razprave o rastlinskih imenih na Gorenjskem (*Dušan Čop*), o diferenciaciji in standardih znanja v učniku za slovenščino (*Igor Saksida*), analizo Oblomova (*Blaž Podlesnik*), pesniškega dela Gitice Jakopin (*Božena Tokarz*), učni načrt za pouk slovenščine v tretjem triletju osnovne šole (*Matjaž Kmecl*). Žal za člane Slavističnega društva Slovenije še vedno ni urejen popust pri naročnini. Za to, kar zmore poleg *Slavistične revije* (last Slavističnega društva), tudi *Slovenščina v šoli* (last Zavoda RS za šolstvo), nima posluha revija, katere ustanovitelj in lastnik je Slavistično društvo Slovenije.

28. 12. 1997 Na Univerzi so na tradicionalni slovesnosti prejeli diplome slavistke in slavisti: ***Nevenka Bašek, Nataša Bertoncelj, Vlasta Bolka, Nataša Černoš, Andrejka Fekonja, Zdenka Ferenc, Dušan Grajfoner, Špela Jovanovič, Tatjana Kobal, Suzana Kumelj, Metka Lokar, Bojana Modrijančič, Ana Marija Notar, Anka Polaj-***

nar, Dragica Pušnik, Miha Rus, Albina Srebre, Sonja Srebrnič, Elizabeta Štravs, Alenka Tanko, Andreja Vrbinc. Vsem mnogo uspehov na poklicni poti in prijazno vabilo, da vstopijo v vrste Slavističnega društva Slovenije!

29. 12. 1997 V vili Podrožnik **tradicionalni sprejem lektorjev**, ki se trudijo za slovenščino na neslovenskih univerzah. Pridruženi so jim bili tudi tuji lektorji na slovenskih univerzah, učitelji slovenščine kot dopolnilnega predmeta v tujini.

30. 12. 1997 ***Prof. Berta Golob***, častna članica SD, predlaga, da bi na kakšen način v *Kroniki* objavili *popravljene, spremenjene, dopolnjene, izboljšane ... člene* **Pravil slovenskega pravopisa,** ki se ne ujemajo več s prvo izdajo (brrr – opomba nočnega pisca Kronike in prepisovalca teh vrstic). Njen izvod Pravil slovenskega pravopisa je namreč že tako »*občrtan, obklicajen, obvprašajen, obznamovan z rumeno in lepo roza barvo*«, da se težko znajde, čeprav uporablja pisala, ki za seboj puščajo sledi, a omogočajo brati spodaj napisano (= zaenkrat še neznano slovensko poimenovanje »markerjev«). Dodaja: »*Ni govora, da bi penzionirani slavisti s pedagoško ali kako drugo penzjonsko miloščino kupovali nove srborite izdaje Pravil in jih vse znova prežvečili in obklicajili. Tu in tam pa kdo od nas, delno ali pa povsem pozabljenih, še naškraba kak zapis(ček), ki naj bi bil pravopisno na liniji. Včasih pa komu celo kaj polektorira in si zasluži milko ali pa kofeinskega zamorčka. Usmili naj se ga Kronika, da ne bo streljal pravopisnih kozlov! Čeprav, če prav premislim, bi bilo te kozle res najbolje postreliti*.«

Draga prijateljica in na mojo dušo pihateljica: te moči si ne pripisujem. Kjer ni nič opravil Josip Vidmar, različni organi SAZU itd., lahko kaj postori le tisti, ki je omenjen v ljudskem reklu Kjer hudič nič ne opravi, pošlje ... Slišal pa sem, da imajo nekatere članice SD poseben konjiček in zbirajo te različice in so o tem tudi predavale. Organizirali bomo kakšen izpopolnjevalni seminar.

31. 12. 1997 **Pogrešani člani.** Pošta je *razglasila za neznane* in nam vrnila zadnje številke Kronike teh kolegov: Cvetke Jošar, Jožice Narat, Nataše Simončič, Maje Justin-Jerman, Bogdana Košaka, Nuše Drinovec, Ludvika Lazarja. Kdor jih pozna, naj jih prosi, da nam sporočijo natančne zasebne naslove. Pogrešani kolegi naj se vprašajo, kaj delajo, da so taki anonimneži, da jih nihče ne pozna.

31. 12. 1997 **Z**aložba Zavoda RS za šolstvo je oddala v tiskarno novi, šesti, zvezek zbirke ***Slovstveni in kulturnozgodovinski vodniki***. Vodi nas po ***Notranjski, Krasu in južni Primorski.*** Seme, ki ga je med svojim predsednikovanjem *zasejala dr. Martina Orožen*, je obrodilo vsaj šesteren, če že ne tisočeren sad – saj je menda marsikaj že skorajda dozorelo.

6. 1. 1998 Na slovenskih šolah menda iščejo 276 profesorjev slovenščine.

2. 1. 1998 Prazniki niso prazni. Ubadamo se s pisanjem potrdil o stalnem strokovnem izpopolnjevanju. Če kdo ni dobil točk, če je kje kaka napaka, naj se oglasi. Tistih nekaj članov, ki so jim kolegi založili za obrazce, poštnino, ovojnice itd., vabimo, da vsaj sedaj poravnajo članarino. Razdelili smo 250 točk, prepisali na stotine naslovov, polizali in »priflikali« morje znamk, kri prelivali, ko smo se s papirjem vrezali v prst ...
Vtisi o pregledanih nalogah. Zelo raznoliki. Mavrica, ki odraža raznolikost našega dela, različno zavzetost za opravljanje našega poslanstva. Nekatere so napisane le zato, da so. Oblikovane so tako, kot da avtorice ne bi nikoli v življenju oddale nobene seminarske. Žal smo morali nekatere prositi, da jih popravijo. Zaradi pooblastila, da delimo točke, smo izpostavljeni kontroli ministrstva. Vseeno prevladujejo zelo skrbno napisane in vsebinsko razkošne naloge. Zamikalo nas je, da bi jih zbrali v posebni publikaciji, ki bi predstavila in ponudila drugim kolegom ta bogata izkustva, vendar nismo našli dovolj pripravljenosti za sodelovanje. Upajmo, da bodo vsaj nekatere izšle v naših strokovnih revijah.

V prihodnje *se ne bomo ukvarjali s seminarskimi nalogami*, ki ne bodo izpolnjevale osnovnih kriterije tovrstnega pisanja. Prav tako ne bomo izgubljali časa s tistimi, ki nam ne bodo posredovali vseh podatkov, ki so potrebni, da se izda potrdilo in izpolnijo vse številne obvezne evidence. Kdor je ta del izobraževanja prešprical, naj vzame v roko *Praktični spisovnik Mirana Hladnika.* Temeljni kriterij, da je naloga sprejeta in izpolnjen pogoj za priznanje točk je podana v definiciji ministrstva za šolstvo in šport: »*S seminarsko nalogo kandidat dokaže, da obvlada snov, ki je bila obravnavana na seminarju*.« Kolegice in kolegi gotovo vedo, da je bilo potrebno vložiti ogromno truda in porabit ogromno ur dela in skakanja, da smo si pridobili pravico podeljevati točke. Sedaj bi bilo neodgovorno, če bi ta beneficij zaradi redkih izjem izgubili in prikrajšali na stotine vestnih in prizadevnih kolegic in kolegov.

BOLJ ZA ŠALO KOT ZARES

Kje je blizu dvorne biblioteke v središču Dunaja mogoče brezplačno parkirati?

Informacije pri prof. dr. Dragiju Stefaniji.

5. 1. 1998 Treba je napisati nekaj novih potrdil, ker so se vtihotapile nekatere napake. Trem smo spremenili priimke, eno potrdilo smo poslali soimenjakinji, eno smo postarali (ker se nam je zdela preveč genialna, da bi – rojena 1977. – že diplomirala). Kljub vsemu ni tako hudo kot pri profesionalni volilni komisiji za ljubljanskega župana, kjer so pošiljali vabila na volitve z datumom predsedniških volitev.

8. 1. 1998 Dinamični častni članici SD in dolgoletni požrtvovalni predsednici ***prof. dr. Bredi Pogorelec* iskreno voščimo** ob visokem življenjskem jubileju ter ji želimo še mnogo energije. Opravičujemo se za zamudo – predsednik društva je moški štor.

9. 1. 1998 *Franc Cerar* iz Radomelj si v Delovih pismih bralcev želi, da bi se naši vodilni jezikoslovci oziroma njihovi nasledniki pogosteje odzivali na jezikovne polemike in pomagali »okopavati zapleveljeno njivo naše materinščine«. Sprašuje se, če niso »kot nekakšni pogorelci«, ki jim je »zmanjkalo toporišč«.
10. 1. 1998 Hevreka! Po dolgotrajnem premoru sta izšla dva zvezka **Slavistične revije.** Posvečena sta nekdanjima sedemdesetnicama dveh časnih članov SD. Zaključna, **4. številke 44. letnika (leto 1996)** je posvečena ***akademiku, prof. dr. Jožetu Toporišiču***. Njegova bibliografija obsega 977 enot. Obsežna dvojna številka **45. letnika (leto 1997)** je posvečena ***akademiku, prof. dr. Francu Zadravcu*** in obsega 420 strani, uredila sta jo ***prof. dr. Matjaž Kmecl*** in ***prof. dr. Aleksander Skaza***, prinaša 32 razprav in člankov. Javna predstavitev, o kateri so poročala številna sredstva javnega obveščanja, je bila 24. 2. 1998. Menda je tik pred izidom tudi številka 3/4. (Opravljajo druge korekture.) Vse je dobro, kar se konča dobro. Člani Slavističnega društva Slovenije imajo 1000 SIT popusta, tako da zanje znaša celoletna naročnina 3000 SIT.

13. 1. 1998 Depresija. Založba Zavoda za šolstvo nas sprašuje, *kaj napraviti z zborniki našega društva*, ki jih nihče ne kupuje. Med star papir je težko vreči *sobški, celjski in brežiški zbornik*, spraviti pa jih tudi nimamo kam, ker nimamo prostorov. Kot po navadi nas rešuje ***dr. France Novak***, ki je vse kupe gostoljubno prevzel pod streho.

12. 1. 1998 Hitimo s pripravo dokumentacije, ki jo je treba priložiti prijavi na razpis za sofinanciranje **zbornika o zborovanju v Kranju.** Izvlečki in povzetki še niso prevedeni, oblikovalec ustvarja, Jensterletova je povedala, da res ni več zaposlena v ZRC, ampak v Krakovu, NUK je poslal CIP, ministrstvo za kulturo še molči o stopnji prometnega davka, založba Zavoda RS za šolstvo je obljubila, da bo zbornik sprejela v program, recenzije so podpisane, predračun in vse drugo je pripravljeno. Videli bomo, kaj in kdaj se bo izcimilo in če bo kdo po zborniku posegel. Za udeležbo na natečaju sofinanciranja je bilo zbranega in odposlanega četrt kilograma papirjev, pa še rokopis smo morali dodati. Kolega ***dr. Peter Weiss*** nam je v veliko pomoč pri jezikovnem pregledu rokopisa, dragoceni so tudi njegovi redakcijski nasveti. Sodelovanje z njim je zaradi njegove prijaznosti zelo učinkovito, predsednika pa je rešil preganjavice, da je sam v gluhi lozi.

14. 1. 1998 Javnosti je predstavljena knjiga ***prof. dr. Toma Korošca*** *Stilistika slovenskega poročevalstva*.

14. 1. 1998 Sestanek organizatorjev letošnjega tekmovanja za Cankarjevo priznanje na Zavodu RS za šolstvo: uskladitev pravilnika s pravilniki drugih tekmovanj, predlog za člane odbora, dogovor o izdaji zbornika s tekmovanja, priprava tiskovne konference, določanje praga za zlato priznanje, slovesnost na Vrhniki, priznavanje zlatega priznanja kot selekcijskega kriterija za vpis na univerzo in druge visoke šole.

15. 1. 1998 V Glaserjevi dvorani mariborske univerzitetne knjižnice predstavitev revije **International Journal of the Sociology of Language.** Slovenski avtorji: *prof. dr. Jože Toporišič, prof. dr. Albina Nečak Lük, mag. Majda Kaučič Baša, doc. dr. Nada Šabec.*

15. 1. 1998 Filozofska fakulteta nam je nakazala honorar *akademika prof. dr. Tineta Logarja*, ki se mu je odrekel v korist Slavističnega društva. Častnemu članu se iskreno zahvaljujemo za velikodušnost in sporočamo, da bomo sredstva najverjetneje uporabili za obnovo kake spominske plošče.

15. 1. 1998 Kolektiv oddelka za slovanske jezike FF v Ljubljani je imel družabno srečanje. Razlog: upokojili sta se tajnica ***Staša Koruza*** ter ***prof. dr. Breda Pogorelec***. Vsaka po svoje je s svojo osebnostjo dajala oddelku značilen ton in obe bomo pogrešali zaradi zelo različnih, pa vendar nadvse dragocenih lastnosti.

16. 1. 1998 Nova sodelavka na Izpitnem centru Filozofske fakultete v Ljubljani je postala ***Bogomira Skvarča***, 1. marca pa se bo ge. ***Leonori Nardoni Grah*** pridružila v pisarni ljubljanske slavistike ***Branka Kotnik***. Mnogo zadovoljstva pri delu!

16. 1. 1998 ***Društvo za uporabno jezikoslovje*** (Erjavčeva 26, Ljubljana, tel. 061 210 879, faks. 061 210 964) vabi na svoj **II. kongres**, ki bo potekal **od 8. do 10. oktobra 1998** v Ljubljani. Prijave in povzetke je treba oddati do 20. 2. 1998.

16. 1. 1998 Center za slovenščino se je odločil, da bo krovna tema bodočih **mednarodnih simpozijev** *Zvrsti in metode.* Predsednica prvega naslednjega simpozija, ki bo potekal leta 1999, je ***prof. dr. Aleksandra Derganc***.

Vse mentorje, vse svetovalce in vse, ki sodelujejo

pri **tekmovanju za Cankarjevo priznanje**,
vroče prosimo,
da dosledno in natančno spoštujejo roke. Vsaka zamuda posameznikov povzroči pri tem gromozanskem stroju, ki deluje brez profesionalnega vodstva, kopico zapletov, ki si jih nihče ne želi.
Istočasno obveščamo vsa pokrajinska društva, da si prizadevamo izdati zbornik letošnjega tekmovanja še pred podelitvijo priznanj. Zato bi urednica prof. Vlada Eržen potrebovala besedila najboljših nalog tudi na disketah.
Upajmo, da bo za zbornik na šolah dovolj zanimanja, saj je primeren kot priložnostno darilo tekmovalcem, za mentorje je zanimiv kot dokaz o sodelovanju, učiteljem lahko služi kot pripomoček, v katerem je obdelana ena metodična enota.

Takrat se spomni, bistra tršica, kar gorko ti srce naroča!

17. 1. 1998 Kolega ***prof. Vlado Pirc*** je pripravil čistopis usklajenega pravilnika tekmovanja za Cankarjevo priznanje. Strokovni sodelavci pripravljajo naloge, sodelujejo s konzultanti in se požrtvovalno trudijo.

21. 1. 1998 *Slovensko društvo za primerjalno književnost* nam je poslalo **Izjavo o uvajanju novega učnega načrta za slovenščino v gimnazije**, ki je nastala 19. t. m. na posvetu Področne kurikularne komisije za gimnazije**.** Podpisniki izjave ugotavljajo, da je bilo v obdobju pripravljanja učnih načrtov premalo posvetov, na katerih bi se sestali člani predmetne kurikularne komisije, njihovi sodelavci, recenzenti, praktiki ter strokovnjaki univerze in raziskovalnih ustanov. Čeprav je bilo v nov učni načrt vloženih veliko strokovnih naporov, zaradi katerih je nastala dobra osnova, je ostalo precej spornih, nedorečenih ali šibkejših mest. Zaostajajo tudi priprave učbenikov, priročnikov in drugih materialnih pogojev za njegovo izvedbo, zato društvo meni, *da je treba pustiti vsaj še leto dni časa za njegovo dodelavo in da ga v prakso ne bi smeli pričeti uvajati že v letu 1998/99.* Celotna objava izjave v Šolskih razgledih 9. 2. 1998, št. 3, str. 10 in v Delu 2. 2. 1998, št. 26, str. 4 (Šolska stran). Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je izjavo sprejel na znanje na 29. seji (glej Šolske razglede 9. 2. 1998, št. 3, str. 3). Odgovor predsednika predmetne kurikularne komisije za slovenščino *prof. dr. Matjaža Kmecla* je objavljen v Delu 16. 2. 1998, št. 38, str. 4 (Šolska stran) in Šolskih razgledih 27. 2. 1998, št. 4, str. 6. Navaja vrsto razlogov, s katerimi zavrača očitke. Ob tem nam prihaja na misel njegova izjava na zborovanju v Postojni 1973 leta: »Je že tako, vedno ko moram spregovoriti o učnih načrtih, pridem na slab glas.« Drugi dan zborovanja, po družabnem večeru, je bil častni član SD znatno hripav, ob dober glas pa je prišel v tedanjih polemikah o novih učnih načrtih, ki niso bili *idejno* sprejemljivi.

23. 1. 1998 Komisija »Maks Pleteršnik« Pišece nam je poslala zapisnik o svoji svečani seji ter nas seznanila s pripravami programa za praznovanje Pleteršnikovih dni. Slavistično društvo zastopa ***dr. France Novak***, vodja sekcije SD za leksiko.

25. 1. 1998 Izšel je zbornik ***Škrabčeva misel II,*** ki prinaša gradivo z 2. simpozija o delu Stanislava Škrabca (Nova Gorica, 9. in 10. 5. 1996). Uredil ga je častni član SD, *akademik prof. dr. Jože Toporišič*. Vsem je zbornik na razpolago pri ge. Anici Ličen, Ul. M. Kogoja 1 d, 5000 Nova Gorica, tel. 065 22 986. **Letos jeseni bo v Novi Gorici potekal 3. simpozij Škrabčeva misel.**

26. 1. 1998 Skupno z Zavodom RS za šolstvo smo izvedli **tiskovno konferenco**, na kateri smo novinarje seznanili z letošnjim tekmovanjem za Cankarjevo priznanje. (Na povratku domov je imel predsednik društva krepak karambol, a k sreči ni tekla kri. »Nastradala« sta le pločevina in ograja ob avtocesti.)

Germanist W. Frühland ugotavlja, da med nemškimi znanstveniki naravoslovnih ved vse bolj prevladuje angleščina. Nemški fiziki na strokovnih srečanjih celo med seboj govorijo v angleščini. (Mitteilungen der AvH-Stiftung 1997, št. 70; povzeto po Novicah .)

26. 1. 1998 ***Dr. Peter Weiss*** je oddal v tisk poskusni snopič narečnega slovarja. Če smo prav poučeni, obsega govor Zadrečke doline.

Ob 200. obletnici Prešernovega rojstva se obetajo vsaj štirje simpoziji: v Kranju, Ljubljani, Moskvi in Varšavi, ki jih pripravljajo ***prof. dr. Boris Paternu, doc. dr. Igor Grdina, prof. dr. Aleksander Skaza, mag. Niko Jež, prof. dr. Ada Vidovič-Muha***.

29. 1. 1998 *Andragoški center* je pripravil mednarodno delovno srečanje sodelujočih pri **raziskavi pismenosti odraslih**. Ker bodo tudi v Sloveniji raziskali funkcionalno pismenost prebivalcev, ki so stari od 16 do 65 let, z nestrpnostjo pričakujemo rezultate. Lani marca so opravili pilotsko raziskavo na vzorcu 300 anketirancev.

1. 2. 1998 Priromal je *zapisnik občnega zbora Slavističnega društva Kranj*. Novi predsednici ***prof. Ani Jesenovec*** (Gimnazija Kranj) želimo nadvse uspešno delo, ki poleg naporov daje tudi marsikatero zadovoljstvo. Iskreno se zahvaljujemo za pomoč, prizadevnost, učinkovitost pri vodenju društva dosedanji predsednici ***prof. Irmi Kern-***

Slapar in vsem članicam upravnega odbora. Zborovanje, ki so ga organizirali slavisti v Kranju bo udeležencem ostalo še dolgo v lepem spominu.

MALA ŠOLA USTVARJALNEGA PISANJA

Člane Slavističnega društva Slovenije vabimo, da za **Kroniko** Slavističnega društva Slovenije prispevajo najboljša, najduhovitejša, naj-vprašanja, ki se jih spominjajo s slavističnih brucovanj.

* * *

Na brucovanju leta 1972 je Zeleno carstvo vprašalo zelenjad: »*Kako se smejejo Slovenci?*«
Pravilni odgovor: »*Smeh posnemamo s ponovljeno zvezo glasu h in samoglasnika. Zapisujemo ga s hahaha, hihi, hehehe (tako tudi ko gre za həhəhə) in hohoho. Krajši smeh se podaja dvozložno: haha, hihi itd. Samoglasnik a v teh medmetih daje vtis sproščenega normalnega smeha (prim. Zadovoljno se hahljati), i zaznamuje visok smeh (hihitanje), e (ali ə) nekako škodoželjnost (hehetanje), o pa votlost oz. ironičnost (hohotanje).* Svojat zelenjadasta! Da se nihče ne posmeje, dokler se tega ne nauči iz Toporišičevega SKJ IV, stran 119!!!!«
(Zgodovina ne poroča, če so se slavisti od tedaj še kdaj posmejali, znanstvene ugotovitve pa veljajo vsaj tja do izida Slovenske slovnice 1991 (str. 396). Tu se jezikoslovje ne spreminja tako hitro kot pri pravopisnih pravilih.)

* * *

SOS za tiste, ki ne marajo zank in ugank: zaradi zahtevne problematike tokrat odgovora ni treba brati z desne proti levi.

* * *

SOS za rubriko: ***če ne bo sodelovanja, bo samo predsednik pokal neslane vice, ta del Kronike pa bo zelo kmalu bo presahnil.***

* * *

Enega avtorja bomo **nagradili** z zbornikom *Škrabčeva misel I*, ki prinaša referate s simpozija o Škrabčevem delu. Za druge je zbornik na razpolago po 3700 SIT pri ge. Anici Ličen, Ul. M. Kogoja 1 d, 5000 Nova Gorica, tel. 065 22 986.
Drugega avtorja bomo **nagradili** z zbornikom *Skripta 1*, ki prinaša referate z izobraževalnega seminarja za lektorje. Za druge je na razpolago po 1500 SIT pri Centru za slovenščino, Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana, tel. 061 176 92 38.
Tretjega avtorja bomo **nagradili** z Zbornikom Slavističnega društva Slovenije 6, Brežiško zborovanje. Za druge je na razpolago po 1500 SIT pri Zavodu RS za šolstvo, Poljanska 28, p. p. 2063, 1001 Ljubljana, tel. 061 133 32 66.

* * *

DOVTIPOM SE SMEJEMO, KER JIH NE RAZUMEMO,
ZARADI OLIKE, VČASIH PA ZATO, KER NAS RAZVEDRIJO.

3. 2. 1998 Izšel je zbornik *20. vseslovenskega tekmovanja v znanju materinščine za* ***Cankarjevo priznanje***, ki je potekalo leta1997. Skrbno ga je uredila *prof. Vlada Eržen,* ki se ji za trud iskreno zahvaljujemo ter čestitamo za odlično delo. Vsebina: razpis tekmovanja (*Slovenski zgodovinski roman*), poročila o tekmovanju, ***naloge z rešitvami,*** rezultati in poročilo o tekmovanju, sezname nagrajencev, odlomki najboljših nalog. *Zbornik 21. vseslovenskega tekmovanja v znanju materinščine za Cankarjevo priznanje* naj bi izšel takoj po tekmovanju, zato prosimo vse sodelujoče, da gradivo takoj pošljejo urednici na papirju in na *disketah*.

4. 2. 1998 Po vsej Sloveniji potekajo šolska tekmovanja za Cankarjevo priznanje. Upajmo, da je vse vredu.

4. 2. 1998 Prijateljsko **Lektorsko društvo Slovenije** nas obvešča, da imajo **redne sestanke vsako prvo sredo v mesecu** ob 19. uri na Filozofski fakulteti v Ljubljani v predavalnici št. 5. Vljudno vabljeni!

6. 2. 1998 V Kranju je akademik ***prof. dr. Boris Paternu*** predstavil projekt ***Prešernova pot v svet***. Častni član SD je napisal spremno študijo k izboru Prešernovih pesmi, ki bo izšel v štirih jezikih. Ob 150. obletnici Prešernove smrti pripravlja tudi simpozij ***Prešernov čas.*** Udarniško bo poleg tega zaključil še predavanja o tipologiji slovenske književnosti na Filozofski fakulteti itd. (Temu se reče aktiven počitek v penziji.)

9. 2. 1998 Prešernovo nagrado za študente je prejela slavistka ***Irena Grčar*** (mentor prof. dr. Miran Hladnik).

9. 2. 1998 V Delu št. 26, str. 4 (Šolska stran), je 2. 2. 1998 izšel prispevek *prof. Velemirja Gjurina* **Matura pred življenjsko preizkušnjo**, v katerem v petih točkah osvetljuje nepravilnosti pri maturi. Odgovor *prof. dr. Jožka Budina*, predsednika republiške maturitetne komisije, je objavljen v Delu 16. 2. 1998, št. 38, str. 4 (Šolska stran). Polemiko je *prof. Velemir Gjurin* nadaljeval, vanjo pa so vključile tudi Darica Majer-Leban, Marta Kocjan-Barle (Delo 23. 2. 1998, št. 44, str. 4, Šolska stran). Precej očitkov slovenščini.

11. 2. 1998 Na seji upravnega odbora Slavističnega društva Nova Gorica so izvolili novo predsednico, *Marijo Mercino, prof. svetnico,* ki je za prijatelje Manja. Novi predsednici energičen vzlet in mnogo sreče pri uresničevanju ustvarjalnih zamisli, dosedanji predsednici *Silvani Mislej* pa hvala za vse ure, ki jih je žrtvovala za nas. Še posebej smo veseli, da se je ohranila budnost Društva kljub porodniškim, bolniškim in podobnim apokaliptičnim nadlogam. Pri tem imajo neminljive zasluge kolegice prof. Ksenija Černigoj, prof. Nada Majcen in vse članice upravnega odbora.

13. 2. 1998 Na **informativnem dnevu** so potencialni bruci ljubljanske slavistike zavzeto spraševali, če bosta prihodnje leto še predavala prof. dr. Jože Toporišič in prof. dr. Breda Pogorelec.

16. 2. 1998 ***Maji Alidžanović, Andreji Bedina, Neži Cigůt, Heleni Dremelj, Marinki Grgovič, Jerneji Jezernik, Pavlini Korošec Kocmur*** in ***Bojani Maltarić*** so bile slovesno izročene diplome. Mnogo uspehov na poklicni poti in prijazno počutje med preizkušenimi kolegi. Vse vabimo, da se včlanijo v Slavistično društvo Slovenije.

17. 2. 1998 ***Nataša Pirih*** je uspešno zagovarjala magistrsko nalogo **Govorno izražanje pri interpretaciji literarnih del v osnovni šoli.** Iskrene čestitke in kar najbolj gladko pot do objave.

18. 2. 1998 Na oddelčnem sestanku ljubljanske slavistike so pozdravili novo sodelavko ***prof. Jerico Vogel, asistenko za didaktiko jezika.*** Mnogo uspehov pri delu ji želimo tudi kolegi v Slavističnem društvu Slovenije.

18. 2. 1998 Na ljubljanski slavistiki vneto nadaljujejo prepir, ali naj oddelek za slovanske jezike in književnosti razcefrajo na slovenistiko in slavistiko.

LJUDSKO IZROČILO

Ko so končno tudi univerzitetni profesorji toliko obogateli, da so si kupili prve fičke, se je na vznemirljivo pot šoferja podal tudi prof. dr. Emil Štampar. Fičko je bil sicer malo maleni za postavnega strokovnjaka srbokroatista (v višino je segal tja k dvema metroma, v najboljših letih težak čez poldrugi stot), ali nije baš bitno, ipak je svejedno dovoljan, ak ti povuce prednji sedež do kraja, što su učinili vrlo dobro na servisu, pravi majstori, za tren su nešto dirnuli in već je bilo svršeno. Ko je zbral dovolj poguma in izkušenj, se je nekoč sredi noči (predavanja je pričenjal 15 minut pred 7. uro, da je lahko imel odmor med prvo in drugo uro) pripeljal tudi na filofaks, vendar se je znašel pred nerešljivim problemom, kako priti čez neprekinjeno črto na Aškerčevi. Ulica je bila tedaj materializacija metafore neobljudena puščava, ali pravila su pravila, jeli?! Pa se pelje naprej in skuša priti naokrog na levo stran ulice. Na tedanji Titovi, sedanji Slovenski, ni našel nič primernega za zavijanje v levo in tako je pripeljal do križišča s Celovško, srečen zavil levo in nato na križišču s Prešernovo spet zavil na levo, nadaljeval po Prešernovi in se končno znašel na Aškerčevi, vendar – glej čudo – spet na napačni strani neprekinjene črte. Nadaljuje pot, nič na levo, na onom razkršću produži, pa ipak poskuša sedaj zaviti na desno in se znajde pred železniško postajo, kjer je lepo in po predpisih parkiral. Nije baš puno vremena prištedio, pa ipak ...
Nato je spet hodil peške in dolgo let spet ni več zamujal. Včasih pa so ga vseeno bolele noge in če se je prav sprostil, se je med predavanji pod katedrom tudi diskretno sezul, tako da ni nihče nič opazil, dokler se nekega dne, ko je imel bele »štumfe« (avantgarda že konec šestdesetih let!!), ni pozabil po predavanju spet obuti in se je šele pri vratih spomnil na čevlje.

* * *

Vsak podoben zapis ljudskega izročila bo nagrajen s strokovno publikacijo.
Po želji jamčimo za strogo anonimnost v skladu z zakonom o varstvu osebnih podatkov.

* * *

VSI VEMO, DA SO TAKO STARO ANEKDOTO
PRVIČ PREBRALI V KODEKSU S SIGNATURO Cod. lat. 6426.

* * *

P. S.: Signatura Cod. lat. 6426 označuje zvezek, v katerem so Brižinski spomeniki.

20. 2. 1998 Izšla je letošnja prva številka revije **Slovenščina v šoli**, v kateri so poleg drugih zanimivih prispevkov objavljena tudi predavanja o tistih Kosmačevih temah, ki pridejo v poštev pri tekmovanju za Cankarjevo priznanje. Predstavljena je tudi interpretacija Cankarjeve drame Za narodov blagor (rubrika Letošnja maturitetna tema se bo nadaljevala), predlogi strokovnim svetom, didaktične novosti, strokovni tisk itd. Člani Slavističnega društva imajo pri naročnini revije 1000 SIT popusta, tako da je zanje celoletna naročnina 4000 SIT. Naročila sprejema založba Zavoda RS za šolstvo, Poljanska 28, p. p. 2063, 1001 LJUBLJANA, tel. 061 13 33 266, faks. 061 31 02 67.

23. 2. 1998 Delovna skupina za jezikovno načrtovanje in jezikovno politiko, ki deluje kot posvetovalno telo v slovenskem parlamentu, je določila izbor črk, ki se bodo uporabljale pri izdajanju osebnih izkaznic.

24. 2. 1998 V tisk je oddan rokopis zbornika o zborovanju v Kranju.

24. 2. 1998 Odposlani so tudi vsi kilogrami papirja, ki so potrebni, da bi tekmovanje za Cankarjevo priznanje upoštevali na javnem razpisu za sofinanciranje šolskih tekmovanj.

25. 2. 1998 Priromal je sklep, da je minister za znanost in tehnologijo odobril nekaj denarja za udeležbo na svetovnem kongresu slavistov v Krakovu.

2. 3. 1998 Na ministrstvu za šolstvo in šport javno odpiranje ponudb za sofinanciranje šolskih tekmovanj. Mi sodelujemo s predlogom, da se sofinancirajo tekmovanja za Cankarjevo priznanje.

2. 3. 1998 Kolege *vabimo, da se prijavijo* na **izpopolnjevalni seminar *Zemljepisna lastna imena.* Nekaj mest bi se še našlo.** Seminar je uvrščen v *Katalog stalnega strokovnega izobraževanja* in je ovrednoten z eno točko. V *Katalogu* najdemo tudi program in natančnejše informacije. Predvideni sta dve izvedbi, in to samo v Novi

Gorici, ker predsednik organizira seminar v prostem času po šolskih obveznostih. Prva izvedba 16. in 17. aprila 1997, drugo bomo najavili pozneje. Število udeležencev: dvakrat po trideset. Kotizacija: 15.000 SIT; za člane Slavističnega društva Slovenije 10.000 SIT. Prednost imajo člani društva, ki lahko uveljavijo tudi popust pri kotizaciji, če prijavi in dokazilu o plačilu kotizacije priložijo še kopijo položnice o plačani članarini in vse pošljejo na novogoriški naslov predsednika društva.

***Program** in druge natančnejše informacije so objavljene v Katalogu programov stalnega strokovnega izpopolnjevanja za šolsko leto 1997/1998, str. 104 in XXII.*

Prijavnica (obrazec 1,201) velja, če ji je priložena kopija virmana oziroma položnice o plačani kotizaciji in članarini. Za vsakega udeleženca se za vsak seminar pošlje posebna prijava na naslov koordinatorja: Zoltan Jan, Cankarjeva 84, 5000 Nova Gorica.

Če bo zanimanje udeležencev, bomo za dopolnilni program organizirali ogled manj znanih, a za slaviste zanimivih delov Goriške oziroma Vipavske.

Kronika Slavističnega društva Slovenije		
Izdaja:Slavistično društvo Slovenije Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana	**List za člane društva** Odgovorni urednik: dr. Zoltan Jan	Ljubljana,27. 4. 1998 http://www.neticom.si/kronika Letnik 2, št. 5

Ker ne želimo zaostajati za našimi učenci, ki ne prepisujejo, pač pa preprosto kliknejo in kopirajo domače naloge z domačih strani na spletu, smo se tudi mi postavili na to križišče sodobne norišnice. Po majskih počitnicah nas najdete na naslovu, ki je objavljen v glavi našega glasila. Bolj iznajdljivi si lahko uredijo svoje hišne ljubljenčke tako, da se jim bodo prikazale novosti Kronike vsakokrat, ko jih bodo vključili, manj navdušeni za novotarije pa naj bodo potolaženi – glasilo bodo prejemali tudi na dobrem starem papirju domov. Novotarji bodo sicer imeli prednost, ker bodo sproti obveščeni: o strokovnih in znanstvenih srečanjih, o novih publikacijah, o propadu društva ali o koncu sveta. Marsikakšna informacija namreč le pride do nas, vendar je ne moremo posredovati vsem 1600 članom, na spletu pa bodo te stvari dosegljive, nato pa objavljene tudi v Kroniki. Mulcem se bo zdelo imenitno, če bodo »tovarišice« naučili nove modrosti ...

2. 3. 1998 Odposlali smo skorajda štirideset prošenj različnim založbam. Držimo pesti, da bodo tudi letos premogle dovolj razumevanja in nam poslale zadostno število knjig, s katerimi bi lahko nagradili vsaj zlatnike srednjih šol.

2. 3. 1998 **Slavistično društvo Ljubljana** je pripravilo pogovor s ***prof. Andrijanom Lahom***, avtorjem priročnika **Lahka književnost**. Sodelovala je tudi svetovalka Zavoda RS za šolstvo ***prof. Vida Gomivnik Thuma***, ki je spregovorila o zastopanosti te zvrsti v naših učbenikih. Nova predsednica je očitno polna zavzetosti, pa še obvešča nas o svojih podvigih.

3. 3. 1998 Javno odpiranje ponudb za šolska tekmovanja smo preživeli brez večjih pretresov. Sedaj lahko le čakamo, kaj, kdaj, koliko nam bodo dali za izvedbo tekmovanja za Cankarjevo priznanje. Najhuje je, da tudi po izteku tekmovanja še ne bomo vedeli, ali bomo razpolagali s kakšnim »soldom«.

3. 3. 1998 ***Emica Antončič*** je uspešno zagovarjala magistrsko tezo **Anton Podbevšek in njegova vloga v razvoju slovenske moderne književnosti.** Iskrene čestitke ter pogumno, uspešno in hitro pot do naslednjih uspehov!

Od 1. decembra bo potekalo praznovanje **200. obletnice Mickiewiczevega rojstva.** Predvidena je razstava v NUK-u, bibliofilska izdaja Gospoda Tadeja, izdaja Prešerna v poljščini, gostovanje slovenistov s Poljske ...

3. 3. 1998 Nadaljuje se **polemika o maturi**, ki jo je sprožil ***mag. Velemir Gjurin***. V polemiki **Matura pred življenjsko preizkušnjo** dodatno osvetljuje svojo ugotovitev, da *maturant, ki je odlično izdelal štiri predmete, ne sme študirati nobenega od njih, ker je padel pri petem*. Zaplete o tvorjenih predlogih pojasnjuje Republiška predmetna komisija za slovenščino teden kasneje Velemir Gjurin pa v naslednji številki (23. 3. 1998). Ko je uredništvo šolske strani ugotovilo, da je *razprava o maturitetnih nalogah prišla do ozko strokovnih razlag* in jo je zapodilo v strokovno časopisje. V tolažbo: enako usodo je doživela razprava kolegice ***Marte Kocjan-Barle*** ter ***dr. Mete Grosman*** o matematiki na maturi. Prim. Kronika št. 4 in Delo 2. 2. 1998, št. 26, str. 4 (Šolska stran); prav tam, 16. 2. 1998, št. 38, str. 4; prav tam, 23. 2. 1998, št. 44, str. 4; prav tam, 9. 3. 1998, št. 56, str. 4; prav tam, 16. 3. 1998, št. 62, str. 4; prav tam, 20. 4. 1998, št. 91, str. 4. *Zlobni komentar: škoda, da se nekateri zanimajo za tako pritlehne stvari, kot je šolstvo le tedaj, ko je prizadet njihov naraščaj in morda še, ko je ogroženo njihovo ožje sorodstvo. Teh zanimivih in pomembnih tez nismo srečali na nobenem od naših posvetovanj, namenjenih tem problemom, ko je bila stvar aktualna in bi se jih dalo omiliti ali odpraviti. Seveda se lahko o sladkorni bolezni pogovarjajo tudi tisti, ki niso bolni in dobro je, če učitelji vidijo težave tudi z očmi staršev. Huje je, ker ostajamo učitelji s svojimi težavami sami, ko se konkreten nadebudnež prekobaca čez oviro. Drugo leto se huduje drugi, a le enkrat, za naslednje žrtve pa se ne briga več ...*

Oddelek za slovanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani se bori za sistematizacijo novega profesorskega mesta za slovensko književnost, ki je ugasnilo zadnja leta, tako da je sedaj na ustanovi za petino manj učiteljev tega predmeta kot pred dvema desetletjema.

3. 3. 1998 ***Prof. Majda Arčon*** iz Nove Gorice nas opozarja, da imajo učenci popolnih srednjih šol, ki niso vključeni v maturitetne programe, še vedno težave **pri tekmovanju za Cankarjevo priznanje**. Kljub zagnanim pripravam skorajda ne morejo doseči praga za uvrstitev na državno tekmovanje. Preizkus znanja iz materinščine je vse bolj in vse preveč podoben maturi. Ko se je pričelo državno tekmovanje, so dijakinje opozorile ***prof. Valentino Knate,*** da so takšen test že reševale in jo vprašale, če gre za pomoto. Izkazalo se je, da je koordi-

nator za drugo stopnjo uporabil kar njeno seminarsko nalogo, ona pri urjenju svojih tekmovalcev pa tudi, ker je ni nihče opozoril, da bodo vse njene naloge uporabili. Zabeležili smo še nekaj drugih nerodnosti. Množico vprašanj in predlogov je prejel tudi vodja sekcije za tekmovanje pri Slavističnemu društvu Slovenije, ***prof. Vlado Pirc***. O vsem bi se morali pogovoriti na seminarju mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje prihodnje leto. **Če bodo na predloge pozabili odgovorni, naj jih spomnijo predlagatelji!**

4. 3. 1998 Letos samo sedemnajst šol (lani petkrat več) ni razumelo našega pisma z dne 6. 1. t. l., v katerem smo vsem šolam poslali navodilo, kako se prijavljati na vsedržavno tekmovanje za **Cankarjevo priznanje**. Nepotrebno dopisovanje in pojasnjevanje se je hvala bogu še ohranilo, da nam ni dolgčas.

Idejice: Najboljše tekmovalce iz ajdovske občine so peljali na prijetno in poučno popotovanje, drugje so mnoge simbolično nagradili (sponzorji so dobavitelji šolskih potrebščin in pisarniškega materiala za šole). Tekmovalce Slavističnega društva Nova Gorica, ki so preizkusili svoje znanje na gostoljubni Osnovni šoli Ivana Roba v Šempetru, je nagradila zasebna papirnica Zorn & Z. Za tekmovalce Slavističnega društva Koper sta nagrade prispevali podjetji Keramika Ars in Kruh Koper, 23. aprila pa jih bodo v okviru Dnevov slovenske knjige nagradili še s darili iz zaloge knjigarne Libris. Po tekmovanju sta jih profesorici Bržan in Jančar popeljali na zanimiv sprehod ob umetnostnozgodovinskih spomenikih Kopra. Ponekod so tekmovalce pozdravili znani ustvarjalci in ugledni gosti. Nekje so se znašli in poskrbeli, da so vsi udeleženci eno leto brezplačno prejemali lokalno revijo. Podobne zamisli so gotovo imeli tudi drugje, le sporočili nam jih niso. Opazili smo več kot 30 poročil v časopisih in radiu, do državne televizije pa ne sežemo.

Velja spomniti, da zlato priznanje omogoča pridobitev Zoisovih štipendij za nadarjene učence tudi na srednjih in ne le osnovnih šolah. Pravilnike natančno poznajo šolske svetovalne službe.

4. 3. 1998 Prejeli smo obvestilo, da je **novi predsednik Slavističnega društva Celje *prof. Anton Šepetavc.*** Tudi njemu želimo mnogo sreče na skupnem popotovanju v boljše čase našega stanu.

Pedagoška fakulteta v Ljubljani je razpisala mesti dveh učiteljev za predmet slovenski jezik. Prijavili sta se dr. Marja Bešter in dr. Martina Križaj-Ortar. Slavistični oddelek na Filozofski fakulteti v Ljubljani menda zapušča tudi mag. Mateja Hočevar. Proces praznjenja slovenistike na Filozofski fakulteti v Ljubljani se nadaljuje. Potem ko so jo zapustili (delno ali v celoti) nekateri literarni zgodovinarji, se to nadaljuje pri jezikoslovju.

4. 3. 1998 Predsednica **sekcije za ohranjanje slovenistične dediščine *prof. Božena Orožen*** nas je obvestila, da je prejela odgovor Mestne občine Celje in njihovo obljubo, da bodo v proračunu za leto 1998 rezervirali sredstva za obnovitev reliefa na grobu Vatroslava Oblaka. Bomo videli, kam se bo obrnilo, ali na obljuba dela dolg – ali na obljubiti in napraviti je preveč.

8. 3. 1998 V obliki novoletne voščilnice smo prejeli ljubeznivo **zahvalo častne članice SD, *prof. dr. Brede Pogorelec***, za poslane ji čestitke. Hvala za pozornost in za priloženo fotografijo ne ravno fotogeničnega predsednika v družbi brhkih kolegic na Primorskih slovenističnih dnevih v Štanjelu aprila 1997.

8. 3. 1998 Tisk in poštnina za Kroniko št. 4 sta nas stala 124.872,00 SIT. Pisanje, jezikovni pregled, računalniški čas itd. – vse poklonjeno. Vsi dobrodušni entuziasti so že poravnali članarino.

8. 3. 1998 **Pogrešani člani.** Pošta nam je vrnila prejšnjo številko Kronike in razglasila za neznane naslednje kolegice in kolege: ***Vesna Čopič, Nuša Drinovec, Tatjana Gneča, Lidija Golc, Cvetka Jošar, Maja Justin - Jerman, Alenka Koron, Irena Križnič, Ludvik Lazar, Jožica Narat, Jasna Novak, Vilko Novak, Tatjana Ortar, Andrej Sever, Nataša Simončič .***

Kdor jih pozna, naj jih prosi, da nam sporočijo natančne zasebne naslove.

9. 3. 1998 Delo (št. 56, str. 4) prinaša nadaljevanje polemike o predlogu Slovenskega društva za primerjalno književnost, da **naj se odloži uvajanje učnega načrta za slovenščino na gimnazijah**. Odgovor *dr. Matjažu Kmeclu* je napisal *dr. Marko Juvan*, svoje je dodala vodja delovne skupine za pripravo učnega načrta *dr. Boža Krakar-Vogel*. Celotno besedilo je objavljeno v **Šolskih razgledih.** Prim. **Kronika** št. 4 in Delo 2. 2. 1998 št. 26, str. 4 (Šolska stran); prav tam, 16. 2. 1998, št. 38, str. 4; prav tam, 9. 3. 1998, št. 56, str. 4; prav tam, 30. 3. 1998, št. 74, str. 4; **Šolski razgledi** 9. 2. 1998, št. 3, str. 10; prav tam, 27. 2. 1998, št. 4, str. 6, prav tam, 9. 3. 1998, št. 5, str. 6). V Delu (Šolska stran) je odgovor ***dr. Bože Krakar-Vogel*** prišel na vrsto šele 30. 3. 1998.

10. 3. 1998 Oddelek slavistike na Filozofski fakulteti v Ljubljani se lahko pobaha z novimi računalniki v kabinetih in novo uro na hodniku. A učitelji?

10. 3. 1998 Vsem, ki ste predsedniku povedali, kako ste zadovoljni s prejšnjo številko Kronike, se še enkrat zahvaljujem. Žal se še nisem rešil slovenskih kompleksov in ob hvali še vedno zardevam in mi je bolj nerodno kot ob graji.

ČLANARINA

Kolegice in kolege prosimo, da **čim prej poravnajo članarino za leto 1998** in s položnico nakažejo 3000 SIT na tekoči račun Slavističnega društva Slovenije, št. 50100-678-45265. Tisti, ki jim članarino poravnajo šole oz. ustanove, kjer so zaposleni, naj ne pozabijo poslati še kopije virmana in sporočiti imen kolegic ali kolegov, za katere je članarina plačana.

Kopijo položnice skrbno shranite, ker boste z njo uveljavljali članske ugodnosti.

Hvala vsem stotnijam, ki so članarino že poravnale!
Še posebej smo veseli darov častnih članov,
ki jim sicer članarine ni treba plačevati!

13. 3. 1998 Na pedagoškem liceju Simon Gregorčič v Gorici je o Prešernu ***predaval*** častni član SD ***prof. dr. Boris Paternu.*** Sodeč po poročilu v Primorskem dnevniku in Novem glasu, so bili dijaki navdušeni.

15. 3. 1998 Skupno s korekturami svojega prispevka za zbornik o Janku Kersniku nam je ***prof. dr. Meta Grosman*** poslala zbornik **Književni prevod.** V publikaciji, ki jo je izdal Znanstveni inštitut Filozofske fakultete v Ljubljani, sodelujejo poleg urednice Uroš Mozetič, Barbara Simoniti, Tina Mahnota in Milena Milojevič Sheppard. Delo sodi v vsako strokovno knjižnico.

17. 3. 1998 Magistrsko delo **Silabični verz v starejši slovenski poeziji** je zagovarjal ***Peter Svetina***. Z novim magistrom delimo zadovoljstvo!

17. 3. 1998 Predsednik se je udeležil posebnega izobraževalnega seminarja. Le tako bo lahko izpolnil vse gore vprašalnikov in obrazcev ter napolnil računalniško disketo, da bo lahko prijavil naše tradicionalno zborovanje

in seminarje ter jih skušal »otočkovane« uvrstiti v katalog stalnega strokovnega izpopolnjevanja. Ker je treba marsikaj oddati na izvirnih obrazcih in ker nimamo več pisalnih strojev, bo mnogokaj treba napisati ročno kot v časih Akakija Akakijeviča.

LJUDSKO IZROČILO

Prva lastovica, predsednik Slavističnega društva Celje, prof. Anton Šepetavc, nam je poslal spodnje anekdote. (Kako je s pomladjo in lastovicami, vemo.)

* * *

Prof. France Jesenovec, menda zadnji poliglot v zgodovini celjskega šolstva, ki je po izgonu latinščine iz slovenskih gimnazij učil slovenščino, matematiko, biologijo in še kaj, vedno oblečen v svoj znameniti sivi plašč, je dijaku Mirku dokaj nejevoljno postavil pomožno vprašanje: »No, kaj pa buljite vame kot tele v nova vrata, ko pa niste vi prvo in tudi jaz ne drugo?«

Dijakinji, ki je med pisanjem šolske zmotila grobno tišino z vprašanjem, kaj naj stori, ker ji je pero odpovedalo, je odgovoril: »I, kaj, izpulite si drugo in pišite dalje.«

Ko se je po travmah, ki so bile podobne Akakijevičevim, odločil, da si vendarle kupi nove čevlje, je bil zelo neodločen. Prodajalec mu je skušal pomagati: »Kar vzemite te, ti vam odgovarjajo.« Profesor, še vedno neodločen, pa: »A res, nič ne slišim.«

* * *

Vsak podoben zapis ljudskega izročila slavistov bo nagrajen s strokovno publikacijo. Tokrat je avtor prejel Zbornik ob sedemdesetletnici Franceta Bernika.

* * *

VSI VEMO, DA SO TAKO STARE ANEKDOTE
PRVIČ PREBRALI V KODEKSU S SIGNATURO Cod. lat. 6426.

* * *

P. S.: Signatura Cod. lat. 6426 označuje zvezek, v katerem so Brižinski spomeniki.

17. 3. 1998 Četica študentov slavistike na tržaški Filozofski fakulteti je obiskala Toneta Pavčka v Seči, kjer jih je razkošno pogostil in radodarno obdaril z bogatim pogovorom. Lep zaključek predavanj ***Marka Kravosa***, ki je stvar organiziral. Škoda, da kot pogodbeni profesor lahko izvede le 50 ur na leto. Vse drugo, česar ne podata lektorja, morajo študenti sami pridobiti iz literature. Slovenska država pa nič. Hvala gospe Pavček, ki je vzorno prenesla breme gostiteljice, in Milici Cvetek Russi, ki je tvegala zakonsko srečo, ko je prekoračila horo legalis. Študentov, ki so se vrnili pozno, pa menda doma niso kregali, celo iz Gorice so ljubi starši prišli iskat sineka, ki je zamudil vlak iz Trsta. Glej Primorski dnevnik 15. 4. 1998, št. 88, str. 12.

17. 3. 1998 Prejeli smo opozorilo ***prof. Marije Mastinšek-Šular*** z ljubljanske Srednje agroživilske šole, da se lektoriranje ne upošteva pri napredovanju v nazive in plačilne razrede. Naše stališče do tovrstnega avtorskega dela je objavljeno v Jeziku in slovstvu 1996/97, št. 3, str. 130. Seveda pa bi bilo treba sestaviti seznam vseh del, ki so neupoštevana, in nato sprožiti ofenzivo za spremembo obeh pravilnikov. Stvar je zelo pereča tudi na visokih šolah, najhuje pa je na poklicnih. Ko sem opravljal sindikalistične dolžnosti, sem to skušal popraviti, vendar pri kolegih ni bilo nikakršnega odziva. Morda bo sedaj bolje.

Čim prejmemo dovolj primernih predlogov, bom skušal doseči popravo krivic in spregledanih dolžnosti, lahko pa kaj postore tudi prizadeti. Vsekakor predsednik potrebuje podporo članstva, ker ne ujame vsak dan zlate ribice, ki bi mu vsakokrat

17. 3. 1998 Na tiskovni konferenci II. razreda SAZU so predstavili nove knjige: **Niko Kuret: Poglavja iz ljudske kulture; Taras Kermauner: Slovenski plemenski junaki; Fran Ramovš: Zbrano delo II; XXVI. zvezek Traditiones, Pisma slovenskih protestantov.**
izpolnila po tri želje.

19. 3. 1998 Zaradi premajhnega zanimanja **je odpadel** izpopolnjevalni seminar **Individualni programi stalnega strokovnega izpopolnjevanja**, ki ga je pripravilo Slavistično društvo Slovenije in doseglo, da je bil otočkovan in uvrščen v Katalog stalnega strokovnega izpopolnjevanja**.** Na njem bi udeležence naučili, kako pripraviti lastne individualne programe tako, da bi lahko pridobili točke, čeprav se ne bi udeleževali organiziranih seminarjev. Ti programi so lahko tudi del študija za dopolnitev izobrazbe (pridobivanje visoke izobrazbe, magisterij, doktorat). Enkrat se je treba tepsti s predavatelji, ki ne utegnejo priti kljub podpisani pogodbi, drugič ni slušateljev, pa zapleti s tem in onim... **Jaz se te zabave ne bom šel več.** V društvu je še nekaj tisoč enako in bolj sposobnih članov, ki tudi lahko pripravili kakšno stvar.

19. 3. 1998 Prihajajo sporočila **slovenskih založb, da so poklonile knjižne nagrade** za najboljše tekmovalce, ki bodo osvojili zlato Cankarjevo priznanje. Žal bomo lahko nagradili le srednješolce. Odzvale so se tele založbe: ROKUS, MLADINSKA KNJIGA, Založba MODRIJAN (vse tri iz Ljubljane), Celjska, Goriška in Celovška MOHORJEVA DRUŽBA, Založba DEBORA, DZS – Izobraževalno založništvo iz Ljubljane, Založba DIDAKTA Radovljica, Filmska produkcija NOVLJAN & Co. (Šmarje-Sap), SLOVENSKA MATICA iz Ljubljane, Založba ZNANSTVENORAZISKOVALNEGA CENTRA SAZU, ZNANSTVENI INŠTITUT Filozofske fakultete v Ljubljani, Založba OBZORJA iz Maribora in podjetje AMEBIS iz Kamnika, ki je tekmovalcem podarilo elektronske slovarje. Morda se bo tem velikodušnim podpornikom pridružil še kdo. Nekateri so priložili tudi darilne bone za mentorje.

Njihova prijazna naklonjenost je za nas in za tekmovalce pomembna spodbuda. Vsem iskrena hvala!

20. 3. 1998 Knjižnici slavističnega oddelka FF v Ljubljani, ki kljub prostorski stiski razumevajoče gosti naš društveni arhiv, smo poklonili prvo številko revije **Slavjanovedenie**. Med drugimi prispevki je ocenjena knjiga *Dolenjska v revolucionarnem letu 1848/49* ter zbornik *Jezik in čas.*

23. 3. 1998 **Šolski razgledi** (št. 6, str. 7) prinašajo recenzijo 7. zbornika Slavističnega društva Slovenije (Vrhniško zborovanje) ter prijazno poročilo o Kroniki št. 4, ki ga je napisal direktor časopisa, naš kolega ***mag. Stanko Šimenc***. Pedagoški strokovnoinformativni štirinajstdnevnik lahko naročite po faksu 061 131 23 66.

25. 3. 1998 ***Doc. dr. Martina Križaj-Ortar*** je imela na Filozofski fakulteti v Ljubljani preizkusno predavanje z naslovom Premo in ne premo poročanje o prvobitnem govornem dogodku.

BOLJ ZA ŠALO KOT ZARES

Kateri slovenski slavist je prvi v zgodovini Slovencev služil civilni vojaški rok?

* * *

To je bil naš dragi, najbolj dobrohotni profesor v zgodovini ljubljanske slavistike, pred desetimi leti preminuli ***prof. dr. Jože Koruza*** (1935–1988). V vsej jugoslovanski vojski namreč niso našli dovolj obilne uniforme in tako so ga v »civilnom odjelu« skrivali, premetavali skladišča JLA, vse dokler mu niso čez nekaj mesecev v krojačnici za generale, kjer pa so imeli le blago za častnike, sešili »maslinasto sivu uniformu«.

25. 3. 1998 Društvo goriških rodoljubov nas je prosilo za pomoč pri postavitvi spominskega obeležja **Mateju Boru** v njegovem rojstnem kraju **Grgarju**. »Kje bom jemal, da bom dajal ...«

26. 3. 1988 Bibliotekarka slavistične oddelčne knjižnice na Filozofski fakulteti v Ljubljani ***prof. Minka Cvetek*** je ob 160. obletnici rojstva **Janeza Mencingerja** pripravila na hodniku oddelka priložnostno razstavo.

26. 3. 1988 Ministrstvo za znanost in tehnologijo sporoča, da so nam namenili 200.000 SIT za izdajo zbornika *Janko Kersnik in njegov čas*, kar bi morda zadostovalo za razmnoževanje takšne publikacije, kakršna je pričujoča Kronika, nikakor pa ne za znanstveno publikacijo. Bolj preudarni so bili pri podpori jesenskega zborovanja in Slavistične revije, čeprav je tudi te vsote načela inflacija. Stres je doživel urednik Jezika in slovstva ***dr. Tomaž Sajovic***, ker na ministrstvu trdijo, da se niso prijavili pravočasno in jim nočejo dati ničesar. Odgovorni urednik Slavistične revije ***dr. Tomo Korošec*** je na finančne težave pisno opozoril Ministrstvo za kulturo in Ministrstvo za znanost in tehnologijo.

27. 3. 1988 Seja **Odbora za strokovna vprašanja Komisije Maks Pleteršnik v Pišecah.** V imenu Društva se je je udeležil ***dr. France Novak***. Za predsednika so predlagali odsotnega akademika in častnega člana SD, ***prof. dr. Jožeta Toporišiča***. Tajniške posle je prevzela ***doc. dr. Irena Orel***, delo poslovne tajnice ***Marjanca Ogorevc***. Že 11. in morda še 12. septembra naj bi bili v Pišecah Pleteršnikovi dnevi, namenjeni imenoslovju. Prizadevni prijatelji iz Pišec so namesto članov SD naročili znatno količino zbornikov Slavističnega društva Slovenije.

6. 3. 1988 V **Novem glasu** (izhaja v Gorici) je izšel obsežen intervju s kolegom ***Robertom Petarosom***, ki osvetljuje položaj slovenistike na videmski univerzi.

MALA ŠOLA USTVARJALNEGA PISANJA

Člane Slavističnega društva Slovenije vabimo, da za **Kroniko** Slavističnega društva Slovenije prispevajo najboljša, najduhovitejša, naj-vprašanja, ki se jih spominjajo *s slavističnih brucovanj*.

* * *

Na brucovanju pred dobrimi štiridesetimi leti je Zeleno carstvo, utelešeno v peršoni Jožeta Koruze, vprašalo zelenjad: »Kateri pater je najbolj slaven slovenski slavist?« ter jim skušalo pomagati s spodbudnim »nu, nu, Pater nu.«
Pa še se ni posvetilo neizobraženi zelenjadi, ki seveda ni imela pojma, da je to PATERnu pač Paternu, ki je tako kot Zadravec tedaj pričel strmo kariero na slavistiki ljubljanske filozofske fakultete. Zato so jim Zeleno carstvo postavili še dodatno rešilno vprašanje: »Kateri slavist je ZA Dravco gor zrasel?« (Zadravec = ZA-Dravco.)

* * *

Tokrat nam je prispevek prinesla **druga lastovica** – ***prof. Silvo Fatur***. Namesto honorarja smo mu poslali zbornik Škrabčeva misel I, ki prinaša referate s simpozija o Škrabčevem delu. Za druge sta zbornika *Škrabčeva misel I* in *Škrabčeva misel II* na razpolago po 3700 SIT pri ge. Anici Ličen, Ul. M. Kogoja 1 d, 5000 Nova Gorica, tel. 065 22 986.

* * *

SOS za rubriko: ***ena lastovica še ne prinese pomladi, dve pa tudi nista dovolj. Če ne bo sodelovanja, bo samo predsednik pokal neslane vice in pogreval stare šale, ta del Kronike pa bo zelo kmalu presahnil.***

* * *

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo bolj duhovit.

* * *

DOVTIPOM SE SMEJEMO, KER JIH NE RAZUMEMO,
IZ OLIKE, VČASIH PA ZATO, KER NAS RAZVEDRIJO.

30. 3. 1998 **Slavistično društvo Ljubljana** je ob **120. obletnici rojstva Otona Župančiča** pripravilo zanimiv društveni večer, ki pa članov očitno ni preveč zanimal, če sodimo po obisku. O pesnikovi ustvarjalnosti in recepciji njegovega dela je predaval ***dr. Joža Mahnič***, zanimiv je bil hkratni kulturni program in priložnostna razstava v knjižnici Srednje šole za elektroniko in računalništvo, ki nas tudi sicer že vrsto let podpira pri obvladovanju najzahtevnejšega dela tekmovanja za Cankarjevo priznanje, to je za tisti najbolj množični del, ki poteka v Ljubljani. Novi in prizadevni predsednici zalogo elana še za naprej. »*Po vseh višavah je mir,/ po vseh goščavah skoraj nikjer/ ne gane se dih ...*«

2. 4. 1998 S prijaznim posvetilom nam je ***prof. dr. Breda Pogorelec*** poklonila zbornik **Jezikoslovne in literarnovedne raziskave**, ki ga je uredila s sodelavci in prinaša prispevke s 6. srečanja slavistov univerz v Celovcu in Ljubljani (potekalo je jeseni 1989. leta). Zbornik je izšel skoraj deset let po srečanju v nakladi 1000 izvodov pri Znanstvenem inštitutu Filozofske fakultete v Ljubljani.

BOLJ ZA ŠALO KOT ZARES

Kdo zna našteti največ srednješolskih profesorjev slovenščine,
ki so ustvarili temeljna slovenistična dela?

* * *

Tisti, ki jih bo naštel največ, bo za nagrado prejel strokovno publikacijo.
Pa še pomoč za spodbudo: Ivan Grafenauer je poleg zanimivega literarno-zgodovinskega priročnika napisal tudi vrsto temeljnih študij o slovenskih ljudskih pesmih; Ivan Pregelj je poleg množice leposlovnih del objavil zelo uporabljeno Literarno teorijo ...

2.–3. 4. 1998 Slavistično društvo Trst – Gorica – Videm je zgledno pripravilo *9. primorske slovenistične dneve* v *Špetru Slovenov* (Slovenska Benečija). Zvrstilo se je 27 referentov, organizirano je bilo poučno popotovanje, družabni večer ... Strokovno srečanje, ki ga je pred desetletjem zasnoval ***prof. Silvo Fatur***, je imelo tudi tokrat velik odmev v sredstvih javnega obveščanja. V Primorskem dnevniku je bil poleg petih obsežnih in več manjših člankov objavljen tudi uvodnik z barvno fotografijo, poročali so Novi Matajur, Dom, Novi glas, Primorske novice, krajevna TV in slovenski program tretjega programa italijanske državne televizije, več radijskih postaj, mišji repek pa je bil objavljen tudi v Delu, in če smo prav poučeni, praktično noben osrednji slovenski medij. Žal je bila še manjša odmevnost med člani primorskih slavističnih društev, saj smo med referenti videli predstavnike oblasti ter goste, nekaj tržaških študentov in samo nekaj posameznih kolegov.

Slavistično društvo Maribor bo od 26. do 28. novembra 1998 priredilo **Murkov simpozij**, ki bo v Hočah pri Mariboru. Priprave vodi predsednik SD Maribor ***doc. dr. Marko Jesenšek***. Prijave referatov do 10. maja.

3. 4. 1998 **Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije je zavrnilo našo vlogo za sofinanciranje dejavnosti našega društva.** Očitno v kulturno politiko slovenske države ne sodi ne restavracija Nahtigalove posmrtne maske (morda jim ni znano, kdo je to), ne obnove spominskega obeležja enemu ali drugemu slavistu, ne postavitev spominske plošče na rojstno hišo Mateja Bora, ki nima še nobenega spominskega obeležja, ne okrogla miza o kulturi slovenskega jezika... Nekaj soldov so sicer namenili Jeziku in slovstvu ter Slavistični reviji, a bolj zaradi tradicije kot zaradi prepričanja tistega, ki ga je letošnji Prešernov nagrajenec Saša Vuga javno imenoval za tolminskega analfabeta. Tako je Slavistično društvo Slovenije za našo kulturno politiko manj pomembno od Društva bibliotekarjev, Društva slovenskih skladateljev, Društva oblikovalcev Slovenije, Društva slovenskih književnih prevajalcev, Svetopisemske družbe, Slovenskega protestantskega društva, Arhivskega društva Slovenije, Zveze za kulturo madžarske narodnosti, treh skupnosti italijanske narodnosti, kulturnih društev priseljencev itd. »*Stanu se svojega spomni* ...«

4. 4. 1998 Predsednica **Slovenskega slavističnega komiteja *prof. dr. Alenka Šivic-Dular*** je po posvetovanju s številnimi ustanovami in strokovnjaki slovenističnih ved sporočila Mednarodnemu slavističnemu komiteju, da **Slovenija kandidira kot gostiteljica in organizatorica naslednjega slavističnega svetovnega kongresa**. Če nas ne bo izpodrinil Berlin, bo treba zavihati rokave, še pred tem pa si osvežiti spomin na Cankarjevo novelo *V Ljubljano pojde*, da ne bi ravnali kot vrhniški gospodje, ki so najprej velikodušno obljubili vso podporo, nato pa na dobre sklepe, doneče obljube in vehementna zatrjevanja prekmalu pozabili.

OBVESTILO ZA KARIERISTE

Izvolitev v naziv visokošolskega učitelja stane 300.000, v asistenta 100.000, izpiti so po 5000, šolnina za vsak semester podiplomskega študija 218.000.

Tolažba: cene so v skladu z zakonom o varstvu potrošnikov navedene v SIT, ne v markah. Za en semester manj kot dve profesorski plači. Če si na plačilnem spisku fakultete, pa je menda vse zastonj – kadrovska politika, ceh, kartel ali?

6. 4. 1998 **Rezultati predvpisa** na obe univerzi in visoke šole. Za študij slovenistike v različnih kombinacijah se zanima 301 potencialna brucka in nekaj brucov (28 % več kot lani). Zlobneži natolcujejo, da obstaja koleracija med povečanim zanimanjem za študij in zadnjimi upokojitvami.

7. 4. 1998 ***Akademik dr. France Bernik*** je prejel priznanje Mednarodnega združenja humanistov. Čestitke častnemu članu SD, ki letos prejema najvišje časti pogosteje, kot izhaja Kronika.

7. 4. 1998 ***Dr. Martini Križaj-Ortar*** je rektor Univerze v Ljubljani slovesno izročil doktorat. Mnogo sreče na novem delovnem mestu, ekspresno in čim cenejše napredovanje.

7. 4. 1998 Petinštirideset pedagoških delavcev Oddelka za slovanske jezike in književnosti na ljubljanski filozofski fakulteti je **volilo novega predstojnika**. V drugem krogu je absolutno večino glasov prejela ***doc. dr. Irena Novak Popov***. Za namestnika si je izbrala ***dr. Marka Stabeja***. Novi predstojnici želimo, da bi oddelek vodila enako uspešno kot predhodnik, ki mu velja naše iskreno voščilo za kar najuspešnejše nadaljnje strokovno delo, ki se mu bo sedaj lahko intenzivneje posvetil. Novemu pomočniku predstojnika pa več sreče kot pri delu za Slavistično društvo Slovenije.

10. 4. 1998 Na *Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik* je pričela delati nova tajnica ***Meta Lokar***, ki je zadolžena za tiske.

10. 4. 1998 *Slovensko društvo za primerjalno književnost* vabi na zanimivi predavanji. ***Akademik prof. dr. Janko Kos*** je v sredo, 15. 4. ob 12. uri predaval v mali dvorani ZRC SAZU (Ljubljana, Novi trg 4/II). Tema: **Pripovedovalec kot tipološki problem.** Drugo predavanje bo imel ***prof. dr. Willie van Peer*** iz Műnchna oziroma Tilburga. Tema: **Toward a Poetics of emotion; The Literary canon: Ideology or Aestetic quality?** Poslastica se je dogodila v sredo, 22. 4. ob 12. uri v mali dvorani ZRC SAZU (Ljubljana, Novi trg 4/II).

10. 4. 1998 Slovesna podelitev diplom novim kolegicam: *Tatjani Novak-Cvetko*, *Andreji Lampič*, *Nataši Mahnič*, *Viktoriji Osolnik-Kunc*, *Mariji Peternel*, *Vesni Slana*, *Božislavi Starešinič*, *Veri Šeško*, *Ivanki Učakar-Koželj* in *Barbari Vrečko*. Vsem iskrene čestitke utrujenih kolegov: premočrtno, gladko, bleščečo poklicno pot! Vabljeni med ude Slavističnega društva Slovenije.

Ker upravni odbor Slavističnega društva Slovenije še vedno ni prejel nobenega **predloga za novega predsednika, tajnika in blagajnika**, vse člane ponovno prosimo, da čim prej pošljejo svoje predloge za novo vodstvo našega stanovskega društva. Izteka se mandat, pa tudi težave se kopičijo. Tajnica je v svobodnem poklicu, in če se hoče preživeti, mora pogosteje peti in predavati kot tajnikovati, blagajničarko poleg društvenega denarja skrbi tudi njen doktorat in nadaljevanje rodu, predsednik pa v svoji osamljenosti tudi želi osmisliti svoje življenje s čim drugim. Poziv je torej povsem resen. Brezbrižnost odpira tudi vprašanje, ali je Slavistično društvo Slovenije sploh potrebno.

10. 4. 1998 Že ves teden norimo z zbiranjem **rezultatov tekmovanja za Cankarjevo priznanje**. Nekateri kolegi jih ne pošiljajo pravočasno, drugi spoštujejo tradicijo in jim dajejo vsak svojo poudarjeno osebno noto, kar je sicer zanimiva ustvarjalnost, vendar brez skupnega imenovalca. Vodja sekcije ***prof. Vlado Pirc*** ima jeklene živce, na kvintale vztrajnosti, žal pa ne toliko zdravja in je obležal z vnetjem pljuč. Kljub temu prizadevno ureja stvari od doma in pri tem ljubko pokašljuje (vročine se ne vidi). *Hvala založbi Zavoda RS za šolstvo*, ki je poskrbela za natis vseh kupov plaket in za razpošiljanje tisoče priznanj na ducate naslovov.

11. 4. 1988 Izšla je letošnja 2. številka **Slovenščine v šoli**: Didaktične izkušnje z OŠ, Dejavnost študijskih skupin, Presoje učbenikov in učil. Dobršen del številke je povezan s Kersnikom in lanskim zborovanjem SD. Nekatere kolegice, ki so se potrudile s seminarsko nalogo, so upoštevale nasvet in ponudile svoje delo reviji v objavo, ker nismo zmogli posebnega zbornika. Pozornost zbuja duhovit in poglobljen uvodnik ***dr. Marka Jesenška*** **Muhasto pismo in Kersnikov podlistek proti maturi in eseju**. Zanimiv je tudi opis ustvarjalnih pristopov pri izogibanju plačil letne naročnine na revijo, čeprav je bistveno cenejša kot voda, ki v enem mesecu steče iz pokvarjene pipe na šoli.

13. 4. 1998 Že vrsto dni lovimo referente za *jesensko zborovanje v Murski Soboti*, ker moramo z vsakim sodelavcem skleniti predpogodbe, če hočemo kandidirati na razpisu in priti otočkovani v Katalog. Več pripravljenosti za sodelovanje na posvetovanju Razpotja slovenske literarne vede (vabilo k sodelovanju je objavljeno v JiS 1997/98, št. 3, str. 121) kažejo nekatera bolj obrobna središča razvoja stroke kot tisti, ki so vse življenje zasedali ključna mesta, s katerih so ali naj bi vplivali na razvoj stroke in omogočali dozorevanje kadrov. Tudi mlajši strokovnjaki, ki so ravnokar na novo zasedli takšna mesta, večinoma ne kažejo zanimanja, da bi predstavili širši strokovni javnosti sebe in svoje vizije tistih disciplin, ki so jim zaupane.

15. 4. 1998 ZRC SAZU je ob 11. uri priredil novinarsko konferenco, na kateri so predstavili dela: ***Peter Weiss***: *Slovar govorov Zadrečke doline med Gornjim Gradom in Nazarjami* (*Poskusni zvezek, A–H*); ***Marjeta Humar***: *Slovensko naravoslovno-tehnično izrazje* (Zbornik posvetovanja); *Jezikoslovni zapiski 3*.

15. 4. 1998 Spravili smo skupaj vse (upajmo), kar je potrebno za prijavo seminarjev v šolskem letu 1998/99. Predlagamo sofinanciranje tradicionalnega zborovanja, ki bo oktobra 1998 v Murski Soboti, in seminar mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje. Vloga obsega 34 strani.

16. 4. 1998 Dvodnevni seminar *Zemljepisna lastna imena* v Novi Gorici. Vreme nam je hudo ponagajalo, še bolj pa tisti kolegi, ki so se najprej prijavili, nato pa ni bilo ne njih ne kotizacije, s katero bi morali poravnati nemajhne stroške za izvedbo tega izobraževanja, ki prinaša točke za napredovanje. Seminarja se je udeležilo 22 kolegov, za predavanje in delavnice smo zagotovili šest sodelavcev. Tri navdušene kolegice so prišle s potresnega področja kljub neprespanim nočem. Sedemnajst udeležencev je oddalo vprašalnike za oceno seminarja, trinajst jih je menilo, da je bil odločen oziroma »super« (ocena 5 in 6), nihče z manj kot dober (ocena 3). Velika večina je tudi predavatelje ocenila z oceno 4 in 5, pri delavnicah prof. Danice Cedilnik in njene pomočnice prof. Magde Juvan pa so bili domala enoglasni, da sta zaslužili oceno »super« (6). Prinesli sta pravi pravcati in nemajhen potovalni kovček didaktičnega gradiva, igrali in zavzeto sta spodbujali sodelovanje...

Udeleženci si želijo še podobnih seminarjev, vendar je žal odziv premajhen, da bi s kotizacijo in dotacijo krili stroške. Smo pa pripravljeni organizirati karkoli in kadarkoli, če da pobudo več kot 50 udeležencev oziroma če se zagotovi tolikšno število udeležencev. Tudi ***prof. Danica Cedilnik*** in ***prof. Magda Juvan*** sta pripravljeni še kaj pripraviti oziroma ponoviti. Če hočemo poleg seminarja imeti tudi točke za napredovanje, je treba takšno izpopolnjevanje spraviti v Katalog, za to pa se je treba udeležiti javnega razpisa, ki izide v Uradnem listu nekje februarja za prihodnje šolsko leto. Torej pogumno s predlogi in pobudami.

17. 4. 1998 Prejeli smo prisrčne pozdrave predsednika SD Celje ***prof. Antona Šepetavca,*** ki se potepa po Floridi! Zeleni smo od zavisti in »firbec« nas daje, kako je prišel do denarja za takšen izletič, ki si ga ni mogel kot Čop privoščiti na postiljonovem sedežu in prihraniti nekaj denarja. Želimo mu mnogo lepega in da se ne bi srečal s tistimi napadalnimi čebelami, ki so se menda tudi tja že razširile.

17. 4. 1998 Prejeli smo 36. številko *Novic* Oddelka za slovenske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani, ki jo je uredil dosedanji predstojnik oddelka ***prof. dr. Miran Hladnik***. Objavljena sta tudi predvolilna govora obeh kandidatov za predstojnika oddelka. Upamo, da se bo izhajanje Novic nadaljevalo tudi v eri novega vodstva.

20. 4. 1998 Poročilo o tekmovanju za Cankarjevo priznanje bo objavljeno v naslednji številki Kronike. Rezultati so dostopni tudi na spletu, naslov: http://anton.lj.zrss.si/

21. 4. 1998 Na oddelku za slovanske jezike Filozofska fakultete v Ljubljani ima ob 10.30 preizkusno predavanje ***dr. Aleš Bjelčevič***. Tema: *Začetki slovenskega svobodnega verza*.

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

Izdaja:Slavistično društvo Slovenije Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana	**List za člane društva** Odgovorni urednik: dr. Zoltan Jan	Ljubljana,3. 6. 1998 http://www.neticom.si/kronika Letnik 2, št. 6

Nekateri kolegi so bili ob napovedi, da bo Kronika dosegljiva tudi na spletu, tako navdušeni, da so jo hoteli obiskati kar takoj, še preden se je dejansko pojavila na spletnih straneh. Na naslovu, ki je objavljen v glavi našega glasila, najdete obvestila o strokovnih in znanstvenih srečanjih, o novih publikacijah, o propadu društva ali o koncu sveta. Upamo, da bodo obiski res množični in da bomo lahko izpolnjevali naloge sprotnega obveščanja o dogodkih, ki so zanimivi za članice in člane Slavističnega društva.

24. 4. 1998 V Primorskih novicah (št. 32, str. 12) je objavljena lepa fotografija predsednice Slavističnega društva Koper, ***prof. Jasne Čebron***, kako se med koprskimi dnevi knjige pogovarja z Dragom Jančarjem v knjigarni Libris, ki je našim Cankarjevim zlátnikom podarila knjižne nagrade.

25. 4. 1998 Izšla je letošnja 4. številka **Jezika in slovstva**, v kateri so objavljena pravila Slavističnega društva Slovenije. Krvavi pot do potrditve pravil je opisan v Kroniki št. 3 in 4. Da revija Jezik in slovstvo še vedno ne nudi popusta članom Slavističnega društva Slovenije, ki je njen lastnik in ustanovitelj, ponavljamo tako kot v prejšnjih številkah.

26. 4. 1998 Prejeli smo okvirni načrt za poučno popotovanje, ki ga je vodja sekcije za metodiko in urednik revije Slovenščina v šoli ***prof. Silvo Fatur***, svetovalec Zavoda RS za šolstvo, pripravil za dvajset najboljših Cankarjevih zlátnikov.

27. 4. 1998 Prejeli smo zapisnik javnega odpiranja ponudb na razpis stalnega strokovnega izpopolnjevanja. Videti je, da je naša vloga popolna, čeprav pri toliko zahtevah in obsegu 34 strani nikoli ne veš, ali kaka stvar ne manjka. Držimo pesti, da pride v katalog otočkovano naše zborovanje in seminar za mentorje Cankarjevega priznanja.

29. 4. 1998 Čeprav nam je zmanjkalo samolepilnih etiket za naslovnike (v obliki, ki bi bila primerna za naš program, jih ni mogoče najti ne na nebu ne na zemlji), so člani društva prejeli 5. številko Kronike. Hvala udarniškim delavcem v tiskarni in dobrohotnim zastonjskim korektorjem.

30. 4. 1998 **Pogrešani člani**. Pošta nam je vrnila prejšnjo številko Kronike in razglasila za neznane tele kolegice in kolege: Ireno Ceklin, Janjo Hočevar, Hanan Shaker, Uršo Teleban.

Kdor jih pozna, naj jih prosi, da nam sporočijo natančne zasebne naslove.

4. 5. 1998 Namesto za velikonočne nam je častna članica SD, ***prof. Berta Golob***, voščila za prvomajske praznike in nas razveselila, ko nam je poklonila svojo prijazno knjigo **Vejica, nagajiva smejica: razlaga in ponovitev snovi z vajami za kratkohlačnike in kratkohlačnice** s prisrčnimi in duhovitimi ilustracijami ***Marjana Mančka*** (Maribor, Založba Obzorja 1998). Čestitke za sodelovanje »v tropu, ki se poti in trudi, se vriniti želi...«. Knjiga bo obema avtorjema gotovo dala toliko zadovoljstva kot prejšnje in vse, ki pridejo »na svitlo« ob koncu šolskega leta (gl. Delo 22. 6. 1998, št. 142, str. 4).

4. 5. 1998 Predsednici komisije za dodiplomski študij na Univerzi v Ljubljani smo ponovno poslali naš predlog, da bi se zlato Cankarjevo priznanje upoštevalo kot dodatni selekcijski kriterij za omejitev vpisa na določene študijske smeri.

4. 5. 1998 **Služba za raziskovanje programov Radia Slovenije** nam je poslala **rezultate ankete** med člani Slavističnega društva Slovenije o poslušanosti tretjega programa radia Slovenije, ki je namenjen zahtevnejšemu občinstvu. Zanimive so ugotovitve o bralnih navadah in spremljanju strokovnega tiska (porazno!). Poučni so komentarji vodje lektorjev o jezikovnih napakah, ki so jih med poslušanjem ugotavljali naši kolegi. Upamo, da bodo rezultati ankete objavljeni tudi v Jeziku in slovstvu.

6. 5. 1998 V prostorih Slovenske matice (Kongresni trg 8, Ljubljana) je **Lektorsko društvo Slovenije** organiziralo predavanje ***dr. Petra Weissa* o vrzelih v pravopisnih pravilih**.

6. 5. 1998 V Mestni galeriji v Ljubljani je založba ROKUS, naš zvesti sponzor, predstavila svojo novo zbirko daril. Morda si jih bo kdo med nami le lahko privoščil.

7. 5. 1998 **Odmevi na Kroniko št. 5** (tisk in poštnina 108.675 SIT, pisanje pregledovanje, popravljanje, dogovarjanje, izpisovanje ... zastonj).

Poleg številnih hval in zahval – vsem najlepša hvala za hrabrenje in vabilo k sodelovanju – smo prejeli tudi nekaj pojasnil in pripomb:

Prof. Marta Kocjan Barle se je z »dobrohotnim komentarjem« odzvala na piščev »zlobni komentar« pri poročanju o polemikah, ki so se razvnele o maturi (Kronika št. 6, 3. 3. 1998). Pravi, da se resda bolj malokrat odzove na šolske zadeve, vendar ni opazila, da bi se kolegi, zaposleni v šolstvu, kaj pridno vključevali v razpravljanja o založništvu, avtorskih pravicah, terminoloških in podobnih zunajšolskih vprašanjih, s katerimi se sama aktivno srečuje v svojem poklicu. Tega jim niti ne zameri, zadovoljna pa bi bila, če bi v šoli zaposleni svoje delo dobro opravljali, kaj tehtnega sami ugotovili in ne bi vdano sprejemali vsega, kar jim šolske oblasti servirajo na njihovo ubožno mizo.

Odbor, ki vodi tekmovanje za Cankarjevo priznanje, pojasnjuje: Seminarska naloga prof. Valentine Kante je bila le delno uporabljena pri preverjanju znanja na šolskem tekmovanju, kjer so tudi prejšnja leta pripravljali preizkuse učitelji tekmovalcev. Sicer pa je namen seminarja mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje prav v tem, da imajo vsi možnost sooblikovati naloge za preverjanje znanja.

ČLANARINA

Kolegice in kolege, ki so pred kratkim prejeli položnice Slavističnega društva Slovenije, prosimo, da **čim prej poravnajo članarino za leto 1998**. Članarina spada po našem mnenju med olajšave za dohodnino, zato smo na položnico napisali, da gre za prostovoljni prispevek neprofitnemu društvu. Seveda zaenkrat ni nobene ovire, da članarine ne bi poravnale šole oz. ustanove, kjer so kolegice in kolegi zaposleni, vendar naj ne pozabijo poslati še kopije virmana ter sporočiti imen članov, za katere je članarina plačana. Razlika med kotizacijo za člane in nečlane za en seminar pokrije tudi članarino. Če jo plačate sami, lahko poveste, koliko ste prihranili šoli pri kotizaciji za seminar, ki se ga želite udeležiti. Če vam članarino plača šola, jih lahko prepričate, da ne bodo metali stran denarja, ko vam ne bi dovolili udeležbe na seminarjih Slavističnega društva. Kopijo položnice skrbno shranite, ker boste z njo uveljavili članske ugodnosti, med drugim tudi znižano naročnino na *Slavistično revijo*, *Sloveščino v šoli* ...

Hvala vsem stotnijam, ki so članarino že poravnale!

7. 5. 1998 **Evidentiranje vplačanih članarin.** (Duhamorno delo traja, traja in traja ta in še marsikateri večer.) Vsaka druga šola, ki je poravnala članarino, ni sporočila, za koga je plačana. Ker je članarina osebna in imamo evidenco pripravljeno po zasebnih naslovih, je treba vsakokrat pisati in prositi za dodatna pojasnila. Stroški in izguba časa, pa še večja verjetnost, da pride do zmešnjave, kot da evidentiranje že samo ne zahteva dovolj časa.

7. 5. 1998 **Visoka šola za prevajalce in tolmače** na tržaški univerzi je pripravila zanimiv in dobro obiskan **dan slovenistike**, ki so se ga poleg gostiteljev udeležili tudi strokovnjaki iz Ljubljane, Maribora, Gradca in Celovca. V prvem delu dopoldneva so bile pod predsedovanjem dr. Marije Pirjevec predstavljene strokovne novosti okolja (R. Dapit: Vidiki rezijanske kulture v krajevnih imenih; M. Košuta: Krpanova sol, D. Jakomin: Narečni slovar Sv. Antona pri Kopru), sledila je okrogla miza o dialektoloških vprašanjih, na kateri so z diskusijskimi prispevki sodelovali dr. Zinka Zorko, dr. Ludvik Karničar, dr. Herta Maurer-Laussegger, dr. Goran Filipi, dr. Lilijana SpinozziMonai, dr. Vera Smole, dr. Rada Košuta, Roberto Dapit, dr. Peter Weiss in dr. Franco Crevatin.

7. 5. 1998 V Delovih Književnih listih je ***dr. Miran Hladnik*** objavil kritiko zbornika s 6. srečanja slavistov iz Celovca in Ljubljane **Jezikoslovne in literarnovedne raziskave**. Strokovno srečanje je potekalo 1989. leta,

zbornik je izšel čez osem let. Kritik urednici dr. Bredi Pogorelec očita množico pomanjkljivosti. (Delo 7. 5. 1998, št. 103, str. 15).

8. 5. 1998 Zaključna slovesnost 21. tekmovanja za Cankarjevo priznanje in podelitev zlatih Cankarjevih priznanj na Vrhniki.

V vedno enako gostoljubnem *vrhniškem Cankarjevem domu*, ki so ga lepo okrasili z množico cvetlic, smo z veliko mero dobrohotnega razumevanja vseh gostov in dobro mero predsednikove nerodnosti (na oder je vabil predsednike področnih društev, ki jih ni bilo v dvorani, nekajkrat so mu zletele iz rok knjige, nekajkrat padla na tla priznanja, nekaj zlátnikov mu je ušlo z odra brez čestitk oziroma knjig) kolikor toliko spodobno in srečno podelili zlata priznanja *vsem srednješolcem* ter *vsem ljubljanskim in zamejskim zlátnikom*. Tako smo se odločili zato, ker nismo hoteli imeti slovesnosti v napol prazni dvorani (če bi podelili priznanja le 46 srednješolcem) ali v prenatrpani dvorani, če bi uporabili kakšen drugačen ključ za izbor vabljenih zlátnikov. Tisti, ki se jim zdi odločitev krivična, naj se potolažijo, ob njihovih protestih so se Ljubljančani še enkrat ovedeli, kako večina občestva gleda na mostiščarje, ki si želijo biti prestolnica. Založbe – nekateri predstavniki so si vzeli čas in osebno izročili darove mladim nagrajencem – so bile letos širokogrudne in na koncu so si zlátniki lahko še sami izbrali dodatne knjige. V »gužvi« so bili kar spretni in kmalu na mizi ni ostalo nič razen zbornikov našega društva (ni jim usojeno, da bi jih kdo ljubil in potreboval). S prijaznimi in spodbudnimi nagovori so nas poleg predstavnice gostiteljev, ***ge. Marte Rijavec***, pozdravili tudi vrhniški župan ***Vinko Tomšič***, pooblaščenka ministra za šolstvo in direktorica Urada za šolstvo ***dr. Ljubica Marjanovič Umek***, pooblaščenka direktorja Zavoda za šolstvo ***prof. Jelka Vinter***. Veseli smo bili tudi predstavnikov založb, ki so sodelovali pri podelitvi nagrad, katere so prispevali. Kulturni dom Ivana Cankarja je kot vsako leto prispeval še vrečko spominkov, v kateri smo letos našli Cankarjev recital, pa kazalko v obliki pisateljevega brka ... V kulturnem programu je ***Jurij Souček*** podal odlomek iz Kosmačeve Gosenice ter montažo iz Balade o trobenti in oblaku. V glasbenem delu sta nastopila mladi pianist ***Blaž Pucihar*** ter orgličar ***Miro Božič***, študenta glasbene akademije. ***Urban Tarman*** z Osnovne šole Poljane in ***Ana Šavli***, dijakinja Gimnazije Ledina, sta prebrala svoji nalogi, tako da smo lahko zaslutili ustvarjalno bogastvo naših mladih *zlátnikov*. Širši izbor nalog in odlomkov je izšel v zborniku, ki prinaša celotno gradivo 21. tekmovanja za Cankarjevo priznanje. Nadvse žal mi je, da je prišlo do nesporazuma, zaradi katerega je bil Urban razočaran v svojih pričakovanjih, da je uvrščen med deset najboljših osnovnošolcev in da se bo udeležil nagradnega poučnega popotovanja.

Enaindvajset zlátnikov, ki so zbrali največ točk, se bo skupaj s svojimi mentorji udeležilo **dvodnevnega poučnega popotovanja** po zahodni Sloveniji, ki ga je pripravil Zavod RS za šolstvo. Žal so sredstva javnega obveščanja namenila zaključni prireditvi manj pozornosti kot tekmovanju samemu, o katerem smo opazili več kot 40 različnih poročil in člankov. Verjetno je za urednike bolj kot dogodek sam pomembno, kdo izmed politikov se udeleži prireditve. (O odkritju doprsnega kipa Ivana Cankarja na Vrhniki naslednjega dne so vneto poročali, ker sta se slovesnosti udeležila ministra Jožef Školč in dr. Slavko Gaber, ki pač financirata določene dejavnosti.) Žal tudi marsikateri predsednik pokrajinskega društva ni imel časa, da bi se udeležil slovesnosti.

Letos je sodelovalo 8351 tekmovalcev s 558 šol, ki so se pripravljali ob pomoči 737 mentorjev. Poseben pomen daje tekmovanju dejstvo, da se vanj vključujejo učenci z vsega etničnega ozemlja razen Porabja, torej tudi zamejci iz Avstrije in Italije. Na državno tekmovanje se jih je uvrstilo 2022, zlata priznanja je prejelo 143 učencev osnovnih šol in 51 dijakov srednjih šol (na drugi stopnji je osvojilo zlato priznanje 6 dijakov, na tretji 35, na četrti 10). Na novo je bila uvedena druga stopnja tekmovanja, v katero se vključujejo učenci poklicnih šol, česar smo še prav posebno veseli, saj so ti naši varovanci najbolj oddaljeni od večine oblik ustvarjalnega in dopolnilnega pridobivanja znanja. Pravilnik je bil usklajen z drugimi podobnimi tekmovanji na posvetovanju mentorjev na Vrhniki, še pred tem sta bila zanje izvedena dva (otočkovana) seminarja. Novi koordinator in vodja sekcije za tekmovanje ***prof. Vlado Pirc*** je uspešno prestal preizkušnjo, zelo učinkoviti so bili tudi pripravljalci nalog: za I. stopnjo ***prof. Vlado Pirc*** in ***prof. Miha Mohor***, za II. stopnjo ***prof. Janko Potrata*** in ***mag. Mirjam Podsedenšek***, za III. stopnjo ***prof. Milena Ivšek*** in ***prof. Silvo Fatur***, za IV. stopnjo ***prof. Tone Virant in prof. Marija Sivec***. Tudi vsi drugi **svetovalci za slovenski jezik** pri območnih enotah Zavoda RS za šolstvo so skupaj s pokrajin-

skimi društvi vestno in požrtvovalno izvedli šolska in državno tekmovanje ter zaključne slovesnosti. Za pomoč smo hvaležni tudi konzultantkama ***dr. Martini Križaj Ortar*** in ***dr. Ireni Novak-Popov***. Nestrpno pričakujemo tudi izid **zbornika, ki ga ureja *prof. Vlada Eržen***. Vsi rezultati so bili objavljeni tudi na spletnih straneh. Z usklajevanjem podatkov je bilo še vedno precej težav, vendar bistveno manj kot prejšnja leta. Kolegi se morajo zavedati, da nobenega postopka ni mogoče izpeljati, če niso vsi podatki enotni. Bilo je tudi nekaj pritožb, vendar ne prevelikih konfliktov. Nekateri kolegi so bili presenečeni, ker so prepoznali podobne naloge, kot so jih pripravili za seminarske naloge na izpopolnjevalnem seminarju v Novi Gorici, čeprav je imel seminar prav ta namen – izmenjavo izkušenj in pogledov, oblikovanje predlogov za preverjanje. Razveseljivo je, da se še vedno pojavlja vrsta novih predlogov in zamisli, ki jih bomo skušali uporabiti, o njih pa se bomo pogovorili na prihodnjem seminarju in na posvetu mentorjev na Vrhniki, ki bo pripravljen v bližini obletnice Cankarjeve smrti. Natančnejše poročilo v reviji **Slovenščina v šoli** in v **zborniku** o letošnjem tekmovanju za Cankarjevo priznanje (naročila sprejema založba Zavoda za šolstvo, Poljanska 28, p. p. 2063, 1000 Ljubljana, tel. 061 133 32 66, faks 310 267).

Nekaj podatkov o **področnih zaključnih prireditvah** smo navedli v Kroniki št. 5.

Dodajamo, da so v Celju pripravili sprejem pri županu ter svečano podelitev v Narodnem domu. Obvestil o drugih prireditvah nismo prejeli.

DUHOVNA PRIPRAVA NA POČITNICE

Kaj delajo ljudje na počitnicah, ko počivajo? – Nič, toda vsak po svoje. Nekateri tudi berejo zbornike našega društva, čeprav nam grozi, da založba Zavoda za šolstvo ne bo več izdajala naših publikacij, ker jih nihče ne kupi, kljub simbolični ceni 3000 SIT.

Kolege goreče prosimo,
da kupijo zadnje zbornike ali pa poskrbijo,
da jih naročijo ustanove, kjer so zaposleni.
Kmalu bo izšel zbornik *Janko Kersnik in njegov čas*,
ki prinaša prispevke z zborovanja v Kranju 1997.
Naročila sprejema založba Zavoda za šolstvo,
Poljanska 28, Ljubljana, tel. 061 133 32 66, faks 310 267.
Če ni strokovne zavzetosti, morda lahko računamo

vsaj na stanovsko solidarnost.

10. 5. 1998 V Nedelu je ***dr. Igor Saksida*** objavil članek **On, ki kriv moritve je velike.** Nadaljevanje polemike o prenovi osnovne šole. (Gl. tudi Kroniko 17. 5. 1998.)

11. 5. 1998 Na šolskih straneh Dela je izšel povzetek **okrogle mize o maturi**, ki jo je priredil Klub Nova revija (Delo 11. 5. 1998, št. 106, str. 4).

11. 5. 1998 **Komisija Maks Pleteršnik iz Pišec** nas obvešča, da je ***prof. dr. Jože Toporišič***, akademik in častni član SD, sprejel dolžnost predsednika strokovnega odbora, ki bo pripravljal strokovni del Pleteršnikovih dni. Prizadevna predsednica komisije ***Marjanca Ogorevc*** želi spomniti vse **organizatorje šolskih in drugih poučnih popotovanj, da bodo v Pišecah vedno dobrodošli.** Najave obiska na naslov: MAKS PLETERŠNIK – PIŠECE, Marjanca Ogorevc, Pišece 8, 8255 PIŠECE, tel. 0608 51 442.

13. 5. 1998 Blagajničarki SD, ***mag. Andreji Legan Ravnikar***, iskrene čestitke, mali dečvi pa mnogo sreče na pravkar pričeti življenjski poti.

13. 5. 1998 V Stadtschlainingu (Avstrija) ***dr. Igor Saksida*** uživa na enotedenski konferenci **Skupne teme mladinske književnosti**. V svojem referatu je analiziral **predstavitev otroštva v sodobni slovenski mladinski književnosti**.

14. 5. 1998 V Novi Gorici so predstavili **4. knjigo Jezikoslovnih del Stanislava Škrabca**, ki jo je uredil častni član SD ***prof. dr. Jože Toporišič***. Obsežno delo prinaša prevode v slovenščino tujejezično objavljenih del Stanislava Škrabca (izjemo predstavlja le nekaj spisov v latinščini), njegova pisma, stvarna, imenska in druga kazala. S to publikacijo je Stanislav Škrabec prvi slovenski jezikoslovec, ki ima vsa svoja dela objavljena tudi v slovenščini (še danes Slovenci ne moremo v slovenščini prebrati ne vsega Miklošiča, ne Ramovša, ne Kopitarja, ne ...). Naročila pri ge. Anici Ličen, Ul. M. Kogoja 1 d, 5000 Nova Gorica, tel. 065 22 986.

15. 5. 1998 Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je zaradi pogajanj o plačah na visokih šolah odpadel delovni razgovor vseh neposrednih uporabnikov računa Slavističnega društva Slovenije.

16. 5. 1998 Zveza kulturnih organizacij Vrhnika nam je poslala četrto izdajo knjižice **Cankarjeva Vrhnika** (Ljubljana 1990, Kulturni in naravni spomeniki Slovenije 192). Načrtovalcem poučnih popotovanj je nekaj izvodov še na razpolago v Cankarjevi spominski hiši.

16. 5. 1998 Pojasnjeno je, kako je celjskemu predsedniku ***prof. Antonu Šepetavcu*** uspel »brezplačen« potep po Ameriki. Športna sreča. Pridružil se je Košarkarskemu klubu Polzela, ki mu poleg brata pomaga tudi sam. Niso bili le na Floridi, pač pa tudi v Kaliforniji, Mehiki, videli košarkaške tekme lige NBA, se srečali z Ivom Daneuom itd., pa še gimnazijci so bili srečni, ker niso imeli slovenščine.

17. 5. 1998 V Nedelu ***dr. Darja Piciga*** nadaljuje polemiko **o zunanji diferenciaciji v osnovni šoli** (št. 20, str. 14) in poleg ***Lade Zei*** (Nedelo 3. 5. 1998) krega tudi ***dr. Igorja Saksido*** (Nedelo 10. 5. 1998). Mimogrede si lahko v Družabni kroniki ogledate tudi rodov-nik in rodbinske vezi častnega člana SD, ***dr. Matjaža Kmecla***. Ministrstvo za šolstvo in šport se kot običajno brani prek ***mag. Andreje Hočevar*** (Nedelo 10. 5. 1998).

17. 5. 1998 Prijetna nedelja mineva ob pisanju **potrdil in delitvi točk** udeležencem izpopolnjevalnega seminarja **Zemljepisna lastna imena**. Razdelili smo kak ducat točk in »poflikali« toliko znamk, da se mi jezik zatika zaradi oblog lepila. Vsak drugi obrazec ima med vrsticami različne razmike in vsakega posebej je treba prilagajati. Ufa! Nekatere kolegice so pozabile sporočiti rojstni datum. Upam, da bodo potrdila vseeno veljala, jaz jih ne bom še enkrat pisal. Žal sta dve poslali nalogo šele, ko smo seznam izdanih potrdil že zaključili in oddali. Škoda prepoznega dela. Nekatere naloge so tako dobre in vsebujejo toliko didaktičnega gradiva, da bi zaslužile objavo. Upajmo, da se bodo kolegice opogumile in jih ponudile reviji Slovenščina v šoli. Hvala vsem, ki ste čutile potrebo, da nas pohvalite za organizacijo in izvedbo seminarja. Lepo – kot sončni žarek skozi oblake.

21. 5. 1998 Ministrstvo za kulturo nadaljuje tradicijo nenaklonjenosti Slavističnemu društvu in našemu poslanstvu. Gladko so **zavrnili pritožbe** Slavistične revije in Jezika in slovstva, katerima vsako leto nakazuje realno manjša sredstva.

UTRINEK S SEMINARJA ZEMLJEPISNA LASTNA IMENA

Kolegica ***prof. Valentina Kante*** nam je poslala naslednji utrinek:

Ko je ena izmed udeleženk seminarja (žal udeležencev ni bilo – povsem sprevržena situacija kot v politiki) vprašala spoštovanega predavatelja akademika prof. dr. Jožeta Toporišiča, s kakšno začetnico pišemo GORA pri zemljepisnem lastnem imenu SVETA GORA (tam baje stalno živi nekaj prebivalcev), je ta brez oklevanja odgovoril, da bi bilo najbolj preprosto tistih nekaj ljudi preseliti v dolino in tako brez polemik pisati GORA z malo. Za vsak primer pa obstaja še ena rešitev: taistemu hribu nad Novo Gorico se reče tudi Skalnica.

Zlobni komentar nočnega pisca Kronike: Dobri stari časi socialističnih preimenovanj! In šibka splošna izobrazba! Pokojni prof. dr. Jože Koruza nas je lepo učil: če ima skupina hiš cerkvico in gostilno, je to slovenski kraj!

22. 5. 1998 Devetnajst od enaindvajsetih Cankarjevih zlátnikov vseh stopenj iz vse Slovenije, ki so zbrali največ točk, se skupno z njihovimi mentorji udeležuje **dvodnevnega poučnega popotovanja** po zahodni Sloveniji, ki ga je pripravil Zavod RS za šolstvo. Za sponzorje in naklonjenost direktorja Zavoda je poskrbela ***prof. Milena Ivšek***, za program ***prof. Silvo Fatur***, pomagali pa so seveda tudi vsi navdušenci, svetovalci za slovenski jezik pri Zavodu RS za šolstvo. Iz Ljubljane so krenili prek Kalc v Slap ob Idrijci, kjer so se srečali s Kosmačevim svetom (vodstvo ***prof. Nevenke Janež*** s sodelavci). Pisateljev brat jim je priskrbel fotografije pisatelja, ki v zrelih letih kot v starih časih s hlačami in čevlji v roki brodi čez Idrijco. Nato so šli **peš** do Mosta na Soči, kjer so spoznali topografijo Ivana Preglja ter se srečali s pisateljem ***Sašo Vugo*** in ***dr. Matjažem Kmeclom***, ki je menda imel precej dela, da je letošnjega Prešernovega nagrajenca tako zgodaj (že pred popoldnevom!) spravil iz postelje. V Kobaridu so imeli učne ure iz novejše zgodovine (soška fronta), prenočili so v Erjavčevi koči na Vršiču, kjer so se srečali z ministrom za šolstvo ***dr. Slavkom Gabrom***, direktorjem Zavoda RS za šolstvo prof. ***Ivanom Lorenčičem*** in predsednikom Slavističnega društva Slovenije. Malo so poklepetali z ministrom in gosti/gostitelji, pripravili improviziran zabavni program, prejeli spominska darila in se lepo imeli. Celo oblaki, ki so trobentali z ne preveč jasnega neba, niso uresničili grožnje, dokler so bili popotniki pod milim nebom. Vsi zlati nadobudneži so bili pridni, vljudni in lepo vzgojeni, tako da se ni nihče posmehoval predsednikovi edinstveni (in edini) kravati sredi gorskih vršacev. Drugi dan so šli peš po Poti kulturne dediščine (Čop, Finžgar, Jalen ...), koder jih je vodila slavistka ***Danica Bernik.*** Pred skupnim kosilom in povratkom v Ljubljano so si pod vodstvom ***dr. Marje Bešter*** ogledali tudi Radovljico (Linhart, Hribovšek ...). Za slovo so prejeli vsak še po en izvod zbornika o letošnjem tekmovanju za Cankarjevo priznanje, ki je na prodaj tudi vsem šolam, mentorjem in tekmovalcem.

22. 5. 1998 **Zbornik o 21. tekmovanju** v znanju materinščine z naslovom **Kje je tisti svet**, je kot prejšnje skrbno uredila ***prof. Vlada Eržen***. Objavljene so vse naloge s šolskih in državnih tekmovanj, celotno poročilo, poimenski rezultati vseh udeležencev ter najzanimivejše naloge ali njihovi odlomki (kolikor je dopuščal prostor – 170 str.). Objavljena je tudi najnovejša različica **Pravilnika o tekmovanju.** Na razpolago je vsem šolam, mentorjem in tekmovalcem pri založbi Zavoda RS za šolstvo (Poljanska 28, p. p. 2063, Ljubljana, tel. 061 133 32 66, faks. 310 267; ***prof. Mira Turk Škraba***).

23. 5. 1998 Četa absolventov ljubljanske srbohrvatistike in makedonistike pod vodstvom ***dr. Vesne Požgaj Hadži*** in asistentke ***Đurđe Strsoglavec*** nam je poslala ljubko razglednico Dubrovnika s »strokovnimi« pozdravi in obljubo, da nam pošljejo sveže zapise na novo ustvarjenega slavističnega ljudskega izročila. Bili smo deležni njihovih kuharskih podvigov v pisarni na ljubljanski slavistiki, (nekateri, ki so bližje, so nas seveda prehiteli in se pogos-tili z dobrotami že na multimedijski to je video, avdio, pisno, ustno, gastro predstavitvi), pripravili pa so tudi 31 strani obsegajočo brošuro o svojem popotovanju, ki nam jo lepo vzgojen podmladek poslal skupno s pozdravi njihovih mentoric. V publikaciji so zelo spodbudne dalmatinske »zapovidi« o delu, zapisane v gadi-

ščanski hrvaščini. Npr. »*Djelaj manje nego moreš, a ono ča moreš prebaci na drugoga*! *Kad poželjiš djelati, sidi, pričekaj, vidit ćeš da će ti projti*. *Kad vidiš nekoga da se odmara, pomozi mu!*«

24. 5. 1998 Veselo se nadaljujejo **polemike o maturi**. V Nedelu (št. 21, str. 14) je članek ***mag. Velemirja Gjurina*** Slovenski parlament pred malo in veliko maturo. Na šolski strani Dela so mu 25. 5. 1998 objavili še en članek o maturi in njenih nesmislih pri preračunavanju skupne ocene, pri zagotavljanju možnosti, da kandidat preverja svoje rezultate in svoje popravljene izpitne pole, itd.

Žal še nismo našli nobenega protesta zaradi združevanja in preoblikovanja zaključnih razredov naših srednjih šol. Zaradi absurdno togega in birokratskega uveljavljanja normativov morajo šole združevati razrede in premeščati maturante v zaključnih razredih, tako da se jih v razredih drenja po trideset in več, dobivajo nove profesorje, nastajajo kombinirani razredi maturantov in zaključnikov itd.

25. 5. 1998 V **Šolskih razgledih**, pedagoško strokovnoinformativnem časopisu (št. 10, str. 7), je izšel članek **Ni več aktualno kaj poučevati, temveč kako**, ki predlog **učnega načrta za slovenski jezik v osnovni šoli** presoja s stališča »konvergentne pedagogike«. O popravljenem berilu za osmi razred **V nove zarje** piše ***dr. Gregor Kocjan***. Tisti, ki iščejo novo službo, bodo našli množico razpisov. Polletna naročnina 2100 SIT. Naročila sprejema uredništvo časopisa (Poljanski nasip 28, p. p. 2021, 1000 Ljubljana, faks 061 315 585).

25. 5. 1998 Na oddelčnem sestanku ljubljanske slavistike predlagajo, da ***dr. Ada Vidovič Muha***, ki je bila pred kratkim na obisku v Rimu, še naprej vodi Komisijo za slovenščino na tujih univerzah. Odpirajo se možnosti, da se ustanovijo ali ponovno oživijo lektorati v Padovi, Brnu, Pernu, Skopju ... Tečaje slovenščine bo namesto ***dr. Marje Bešter*** vodil ***dr. Marko Stabej***, namesto ***dr. Igorja Sakside*** bo za izpitni center skrbela ***dr. Vera Smole***. Šest univerzitetnih učiteljev zapušča ljubljansko slavistiko (***prof. dr. Dragi Stefanija*** odhaja v pokoj – mlajše generacije z negotovo bodočnostjo mu goreče zavidamo!), izpraznjena so tudi asistentska mesta.

26. 5. 1998 Izšla je nova, dvojna številka **Slavistične revije**, s katero se je nekako zaključil 45. letnik (leto 1997). Člani Slavističnega društva imajo 25-odstotni popust pri naročnini, tako da zanje znaša 3000 SIT letno. Naročila sprejema uredništvo Slavistične revije (Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana).

27. 5. 1998 V **Razgledih** (št. 11/1114) je v rubriki Dosje izšla skupina člankov o jezikovni stvarnosti našega jezika – ***dr. France Novak***: Poslovni in uradovalni jezik, ***dr. Miran Hladnik***: Računalniška slovenščina, ***prof. Katja Podbevšek***: Jezik in govor v gledališki praksi, ***prof. Nevenka Tomovič***: Jezik v policiji.

28. 5. 1998 Slovenska akademija znanosti in umetnosti je priredila **simpozij, posvečen jubileju Otona Župančiča**, na katerem so bili domala vsi referenti člani Slavističnega društva Slovenije, čeprav se prirediteljem ni zdelo vredno obvestiti Slavističnega društva vsaj z običajnim vabilom.

BOLJ ZA ŠALO KOT ZARES

Kateri predsednik Slavističnega društva Slovenije je najpogostejši junak sodobnega slovenskega romana in je v zadnjih nekaj letih doživel vrsto literarnih upodobitve?

* * *

Vsak pravilen odgovor, pa tudi vsako podobno vprašanje, bo nagrajeno s strokovno publikacijo. Sporočiti je treba ime in priimek junaka ter naslove in avtorje romanov.

* * *

Namig za bolj počasi misleče:
pazljivo preberite napisano v LJUDSKEM IZROČILU.

28. 5. 1998 V Murski Soboti sestanek predsednika z odborom Slavističnega društva Prekmurja in Prlekije. Priprave na jesensko zborovanje, delitev materialnih in delovnih obveznosti. Gostitelji obljubljajo, da bo nam bo tudi to zborovanje ostalo vsaj v tako lepem spominu kot tisto iz leta 1992.

28. 5. 1998 Dekan Filozofske fakultete v Ljubljani je na slovesnosti v zbornični dvorani izročil diplome novim kolegicam: ***Mirki Pestelj Braniselj, Monji Gričar, Damjani Osterc, Mateji Pezdirc*** in ***Evi Šprager***. Vsem iskrene čestitke in voščila za bleščečo kariero.

31 .5. 1998 **Slavistično društvo Jesenice** nas je obvestilo, da je postala predsednica ***Jelka Kusterle***, ki poučuje na Osnovni šoli Staneta Žagarja v Kropi. Novi predsednici čestitke in vroče želje za uspešno delo.

31. 5. 1998 Mednarodni organizaciji o izobraževanju, ki izdaja Svetovni vodnik po izobraževanju, smo poslali podatke o Slavističnemu društvu in dejavnosti.

31. 5. 1998 Nekaterim kolegicam in kolegom smo podpisali **potrdilo**, da so sodelovali pri popravljanju nalog in organizaciji šolskih ter državnih **tekmovanj za Cankarjevo priznanje**, ki jim bo prišlo prav **pri napredovanju**. Če še kdo potrebuje takšno potrdilo, naj si ga sestavi in pošlje v potrditev.

LJUDSKO IZROČILO

Eden izmed 21 predsednikov SD, ***prof. dr. Dušan Pirjevec***, je spadal v skupino mladih perspektivnih kadrov, ki je uživala zaščito Edvarda Kardelja in si je zato marsikaj privoščila, dokler jih niso za nekaj časa pozaprli. Najdlje se je hladil Vitomil Zupan, ki se je ponovno pojavil kot pisatelj šele čez dve desetletji, nekoliko manj Jože Brejc, ki je po zaporu postal Jože Javoršek, najmanj pa naš predsednik, bolj znan kot Ahac.

Slednji si je prislužil zapor, ker je v najbolj napetih časih informbiroja šel v kazino na univerzitetni komite in odgovorne nahrulil, zakaj imajo na steni sliko Tita in Kardelja, ko pa so Rusi zjutraj prišli v Beograd. Za tem so se menda vsi politični voditelji pričeli z nahrbtniki zbirati na ljubljanskem letališču.

Še pred tem so se po obilnem popivanju v Tivoliju igrali Tarzane in goli skakali po drevesih. Ko je prišel mimo miličnik, predhodnik današnjih policajev, je po prerekanju izvlekel iz toka pištolo in jim zagrozil, da bo streljal, če ne pridejo dol. V alkoholnem vrtenju sveta se je našim Tarzanom zdela grožnja »bomba« zabavna in Ahac je odgovoril: »Ti kr dej, boš tko al' tko šicnu mim.« Nato pa je še dodal stalni refren: »Madona, take sm jst v hosti lastnoročno streljal, šicn ga, madona!«

Ko so ugotovili, da stvar je zanimiva, so se ob naslednji priložnosti kakopak goli igrali antične kipe. V poznih nočnih oziroma zgodnjih jutranjih urah so se postavili po stopnišču Slovenske akademije znanosti in umetnosti. In res je kratkovidni Bratko Kreft z orošenimi očali vzhičeno vprašal: »Kdo pa je dal sem tako imenitne kipe?«

Preden je prišel Ahac za profesorja na oddelek za primerjalno književnost, je bil načelnik AGITPROP-a. Nekoč je vse žive pisatelje postrojil v vrsto zbor, se z rokami za opasačem sprehajal pred njimi in jim »držal politično uro«: »Kje je kak pisatelj, ne vidim nobenega pisatelja!«

* * *

Več o Ahacu lahko preberete v zborniku Interpretacije: Dušan Pirjevec.
Izdala ga je Nova revija.

* * *

Vsak podoben zapis ljudskega izročila bo nagrajen s strokovno publikacijo.

* * *

VSI VEMO, DA SO TAKO STARO ANEKDOTO
PRVIČ PREBRALI V KODEKSU S SIGNATURO Cod. lat. 6426.

* * *

P. S.: Signatura Cod. lat. 6426 označuje zvezek, v katerem so Brižinski spomeniki.

3. 6. 1998 Delovni dogovor predsednika društva s predstavniki Slavistične revije, Jezika in slovstva ter dosedanje računovodkinje. Obe reviji želita zaenkrat ohraniti sodelovanje v dosedanji obliki, čeprav ju je predsednik opozoril na pomanjkljivosti, ki se pojavljajo pri finančnem poslovanju. Računovodkinja je obljubila, da bo predsednika sproti in hitro obveščala o porabljenih sredstvih. Komentar: nihče nikomur ne brani, da bi bil srečen.

3. 6. 1998 Oddelek ljubljanske slavistike je imel piknik v Mostecu. Menda jim je ostalo precej nekonzumirane pijače. Ne ve se, ali zato, ker ni bilo starejših, že upokojenih kolegov, ali zaradi novega prometnega zakona.

5. 6. 1998 Sestanek upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije (5. seja):

– Čez pet let imamo možnost organizirati svetovni slavistični kongres. Kandidira tudi Nemčija. Organizacijo bomo sprejeli in pospešili delo, če bomo sposobni sestaviti res delaven in zavzet organizacijski odbor. Upajmo, da se bodo za to priložnost zavzeto zanimali vsaj tisti, ki se želijo uveljaviti v mednarodnih slavističnih krogih in imajo ambicije, da napravijo znanstveno oziroma univerzitetno kariero.

– Zbornik o posvetovanju v Kranju je v tisku. SD Slovenije je plačalo honorar prevajalcu povzetkov in izvlečkov, oblikovalcu ter lektorju za jezikovni pregled (po merilih ministrstva za kulturo). Zavodu za šolstvo bomo prispevali za tisk zbornika.

– Društvo je izvedlo programe strokovnega izpopolnjevanja v iztekajočem se šolskem letu (zborovanje v Kranju, seminar mentorjev za Cankarjevo priznanje, seminar Zemljepisna lastna imena; žal ni bilo prijav za seminar Individualno strokovno izpopolnjevanje). V šolskem letu 1998/99 bosta v katalog stalnega izpopolnjevanja vključena (in »otočkovana«) seminarja: zborovanje v Murski Soboti in seminar mentorjev za Cankarjevo priznanje. Predavateljem in organizatorjem seminarjev se izplačajo honorarji po tarifah Zavoda za šolstvo.

– Nastal je **nevzdržen položaj**, ker je *blagajničarka* na porodniškem dopustu, *tajnica* pa ne more svojih dolžnosti opravljati tako, kot bi želela, in zato želi razrešitev. Tudi predsednik bi najraje odstopil in se požvižgal na društvo, ker povsem sam ne zmore nalog. Ker nihče od kolegov noče sprejeti teh dolžnosti (če smo koga spregledali, naj se javi!), bo Društvu pomagala tajnica Oddelka za slovanske jezike pri Filozofski fakulteti, ***Leonora Nardoni Grah***. Društvo ji bo delo plačalo. Ga. ***Mara Brkič*** bo zaenkrat še naprej vodila knjigovodstvo in opravljala delo za reviji.

– Predsednik, blagajnik in tajnik naj bi v bodoče prejemali za svoje delo nagrado, skupno v višini ene profesorske plače, če bodo za to sredstva. Ta sklep se predlaga jesenskemu občnemu zboru društva, ko naj bi ga povzeli tudi v društvenih pravilih.

– Pomoči Ministrstva za šolstvo in šport za izvedbo tekmovanja za Cankarjevo priznanje SD še ni dobilo. Področna Slavistična društva naj vseno pošljejo na SD številke žiro računov, da bodo dobila vsaj kakšen sold. Predsednika se pooblašča, da presodi, koliko sredstev lahko namenimo posameznim društvom.

Ker upravni odbor Slavističnega društva Slovenije še vedno ni prejel nobenega **predloga za novega predsednika, tajnika in blagajnika**, vse člane ponovno prosimo, da čim prej pošljejo svoje predloge za novo vodstvo našega stanovskega društva. Izteka se mandat, pa tudi težave se kopičijo. Tajnica je v svobodnem poklicu, in če se hoče preživeti, mora pogosteje peti in predavati kot tajnikovati, blagajničarko poleg društvenega denarja skrbi tudi njen doktorat in nadaljevanje rodu, predsednik pa v svoji osamljenosti tudi želi osmisliti svoje življenje s čim drugim.
Poziv je torej povsem resen. Brezbrižnost odpira tudi vprašanje, ali je Slavistično društvo Slovenije sploh potrebno.
Potrebujemo tudi nadzorni odbor in člane častnega razsodišča!

4. 6. 1998 Slovensko društvo za primerjalno književnost in soorganizatorji vabijo na ciklus štirih predavanj o temi **Bahtin, kulturne študije in marginalnost**, ki bo v Mali dvorani ZRC SAZU v petek, 5. t. m., in v ponedeljek, 8. t. m. Gostovala bosta ***prof. dr. Clive Thomson*** (Ontario, Kanada) ter ***prof. dr. Peter Hitchcock*** (New York, ZDA).

7. 6. 1998 Nedelja je minila v izpisovanju položnic, s katerimi želimo spodbuditi še preostale kolegice in kolege, ki še niso poravnali članarine. Prijaznost ge. ***Leonore Nardoni Grah,*** tajnice slavističnega oddelka v Ljubljani, bomo izkoristili, da bo vse papirje skup zložila in odposlala. Upajmo, da ne bo obupala. Komur manjka predstavljivost, si bo ustvaril primerno podobo, če bo dobesedno stokrat (brez preskakovanja števil) obliznil palec namesto znamke, si zamisli, da vstavi papir v pisemsko ovojnico in zalepi ter to pod-vajseteri. Dela je toliko, da se skorajda ne splača pobirati naročnine, seveda pa se temu viru ne smemo in ne moremo odreči.

7. 6. 1998 V Nabrežini blizu Trsta so odprli obnovljeno **rojstno hišo Iga Grudna**, ki se imenuje Kamenarska hiša in je prirejena za razstave. Prim. Primorski dnevnik 7. 6. 1998, št. 133, str. 5.

8. 6. 1998 Republiški predmetni komisiji za slovenščino so v Šolskih razgledih (št. 11, str. 11) objavili odgovor mag. Velemirju Gjurinu, ki so ga odklonili v Delu.

9. 6. 1998 Izšel je 45. zvezek zbornika **Otrok in knjiga**, ki ga izdajata Pedagoška fakul-teta v Mariboru in tamkajšnja Univerzitetna knjižnica. Poleg številnih strokovnih informacij najdemo razpravo ***dr. Igorja Sakside*** o mladinskih besedilih Jožeta Snoja, ***prof. Miha Mohor*** razkriva komunikacijo preko ilustracij Male Alice, ***dr. Zoltan Jan*** analizira pozna-vanje slovenske mladinske književnosti v Italiji, ***Darja Mazi-Leskovar*** obravnava ameriško mladinsko prozo.

10. 6. 1998 Povsem slučajno smo naleteli na **3. zvezek Jezikoslovnih zapiskov** (260 str.), ki jih izdaja Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, pišejo pa njegovi sodelavci (zunanji avtor je le ***Jaro Lajovic***, ki je na 10 straneh prispeval »kratek oris« računalniškega prevajanja).

11. 6. 1998 Za učitelje slovenščine kot drugega ali tujega jezika bo na Filozofski fakulteti v Ljubljani od 30. junija do 2. julija t. l. organiziran **3. seminar**.

11. 6. 1998 Svečana izročitev **magistrskih diplom** kolegicama ***Nataši Pirih*** in ***Emici Antončič.*** Delimo njuno veselje!

11. 6. 1998 Iskrene čestitke ***dr. Bernardu Rajhu***, ki je uspešno zagovarjal svojo doktorko tezo **Književnojezikovno delo Petra Dajnka kot poskus standardizacije vzhodnoslo-venskega narečja.**

12. 6. 1998 Spet **grožnje davčne uprave** z milijonskimi kaznimi, ker menda nismo pravočasno oddali obračuna prometnega davka.

13. 6. 1998 V Novem mestu so brez nas izvedli **simpozij o Antonu Podbevšku**.

15. 6. 1998 Društvo za primerjalno književnost vabi **18. 6. t. l. v Malo dvorano ZRC SAZU** na predavanje ***akademika prof. dr. Janka Kosa*** **Prevrednotenje Otona Župančiča**.

16. 6. 1998 Predsednica slovenskega slavističnega komiteja ***dr. Alenka Šivic Dular*** prizadevno zbira strokovni tisk naše stroke, da se bomo dostojno predstavili na letošnjem svetovnem slavsitičnem kongresu. Požrtvovalno pomoč je kot vedno našla pri knjižničarkah na ljubljanski slavistiki. Še posebej se zahvaljujemo ***ge. Anki Sollner Perdih***.

22. 6. 1998 V delu smo opazili vest, da je izšel zbornik **Skripta II**, ki je namenjen predvsem učiteljem slovenščine kot drugega/tujega jezika. Izdal ga je Center za slovenščino kot drugegi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Ker vedno manj Slovencev obvlada slovenščino, bo prišel prav tudi marsikateremu osnovnošolskemu in srednješolskemu učitelju. Prav posebno koristen bo za tiste, ki se znajdejo v »mešanih razredih«, v katere so vključeni učenci s tremi in več maternimi jeziki.

24. 6. 1998 Držimo pesti, da bo ***Simona Kranjc*** kar najuspešneje **zagovarjala svojo disertacijo** o skladnji otroškega govora. Čestitke prihodnjič, da ne bo prineslo nesreče.

23. 6. 1998 Kdor želi kaj od tajnice SD, ***prof. Bogdane Herman***, naj se udeleži 19. EBU festivala sodobne ljudske glasbe v portoroškem avditoriju, kjer bo 27. t. m. lahko poslušal njeno prepevanje.

DUHOVNA PRIPRAVA NA POČITNICE

Harfa in igla se pozibavata na idiličnih poletnih valčkih. Harfa zagostoli: »Draga igla, ali slišiš, kako čudovito igram?« Igla sitno: »Čisto nič ne slišim, imam polno uho vode!«

Sporočilo kolegicam in kolegom: naj vam ne pride voda v ušesa in prisluhnite vsem vibracijam počitnic.

Mnogo sproščene razigranosti za vse poletje!

24. 6. 1998 Izšla je letošnja 3. številka revije **Slovenščina v šoli**, ki jo prejemajo člani Slavističnega društva Slovenije z 20-odstotnim popustom. Iz vsebine: pogovor z dr. Francetom Žagarjem, predlogi novih učnih načrtov, metodični pristopi, o novih tiskih ...

26. 6. 1998 Referati z lanskoletnega simpozija o življenju in delu Petra Dajnka so izšli v zborniku, ki ga je uredil predsednik mariborskega slavističnega društva ***dr. Marko Jesenšek*** in bo predstavljen 3. 7. 1998 ob 17. uri v Gornji Radgoni.

23 6. 1998 Pesniška zbirka Tanin našega kolege ***prof. Milan Vincentiča*** je prišla v ožji izbor za celjsko Veronikino nagrado.

26. 6. 1998 Kdor se želi poljubljati z metodiko pouka obveznega branja si lahko priskrbi obe knjigi našega kolege ***prof. Zorana Božiča***. Prvi in drugi zvezek njegovega dela Zlati poljub sta bila predstavljena tudi na naših zborovanjih (in zbornikih) v Vrhniki in Kranju.

27. 6. 1998 Kolege vabimo, da se prijavijo na tradicionalno zborovanje Slavističnega društva Slovenije, ki bo v Murski Soboti od 1. do 3. oktobra 1998.

Okvirni program in druge natančnejše informacije so objavljene v Katalogu programov stalnega strokovnega izpopolnjevanja za šolsko leto 1998/1999. Ovrednoten je z 2,5 točke.

Na strokovnem posvetovanju bomo obravnavali *razpotja slovenske literarne vede*, okrogli mizi sta posvečeni *zunanjemu preverjanju znanja* v osnovnih in srednjih šolah, predstav-ljene bodo *nove strokovne objave*, imeli bomo *obči zbor* ter *poučna popotovanja*.

Organizatorji – požrtvovalni člani Slavističnega društva Prekmurja in Prlekije – obetajo zanimiva **poučna popotovanja** (Porabje, Radgonski kot, Prlekija), bogat spremni program, tradicionalno gostoljubje in še širšo panonsko vedrino, kot smo je bili deležni 1992. leta.

Prijavnica (obrazec 1,201) velja, če sta ji priloženi kopiji virmana/položnice o plačani članarini in kotizaciji (za člane 10.000 SIT, za nečlane 15.000 SIT). Za vsakega udeleženca se pošlje posebna prijava in kopija nakazil na naslov koordinatorja: dr. Zoltan Jan, Cankarjeva 84, 5000 Nova Gorica.

Prenočišča ne bi smela predstavljati težav. V oktobru so za PP naslednje cene:

Moravske toplice, tel. 069 122 830 (ga. Slavica Rešeta):

Hotel Ajda), enoposteljna soba 14.600 SIT, dvoposteljna soba za eno osebo 12.200 SIT;

Hotel Terminal, enoposteljna soba 11.850 SIT, dvoposteljna soba za eno osebo 9.900 SIT;

Radencih, tel. 069 65 331

Hotel Radin, enoposteljna soba 9.900 SIT, dvoposteljna soba za eno osebo 7.000 SIT;

Hotel Radin, enoposteljna soba 9.900 SIT, dvoposteljna soba za eno osebo 7.000 SIT;

Murski Soboti, tel. 069 14 200

Hotel Diana, enoposteljna soba 47.700 SIT, dvoposteljna soba za eno osebo 5.200 SIT.

Referenti in častni člani, ki so po tradiciji gosti Slavističnega društva, naj čim prej sporočijo predsedniku, če potrebujejo prenočišče.

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

Izdaja: Slavistično društvo Slovenije Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana	**List za člane društva** Odgovorni urednik: dr. Zoltan Jan	Ljubljana,7. 9. 1998 http://www.neticom.si/kronika Letnik 2, št. 7

Nekaj kolegov je želelo interpretacijo sličice z jadrnico in krmarjem, ki je bila objavljena v 6. številki Kronike. Tisti osamljeni jadralec po prostranih oceanih življenja je avtoportret predsednika Slavističnega društva Slovenije (iz časov, ko je bil še manj obilen). Kje je 1.600 članov, tajnik, blagajnik itd., se še ne ve zanesljivo, čeprav se posamezniki že pričenjajo oglašati.

Na naslovu, ki je objavljen v glavi našega glasila, najdete obvestila o strokovnih in znanstvenih srečanjih, o novih

publikacijah, o propadu društva ali o koncu sveta. Upamo, da bodo obiski res množični in da bomo lahko izpolnjevali naloge sprotnega obveščanja o dogodkih, ki so zanimivi za članice in člane Slavističnega društva.

25. 6. 1998 Na sprejemu ob dnevu državnosti je predsednik pihal na dušo ministra za znanost in tehnologijo, naj vendarle nameni nekaj finančne podpore **društvenemu zborniku** ter **Jeziku in slovstvu**. Ko ga je na to še pisno spomnil, so mu iz kabineta obljubili nekaj denarja, ki pa ga še od nikoder ni.

26. 6. 1998 Tisk in poštnina 6. številke Kronike sta nas stala 128.500 SIT, etikete za naslove te in prihodnje številke pa 43.500 SIT. Pošte v Kranjski Gori, Kranju in Ljubljani so nam vrnile nekaj izvodov glasila, ki so ga prejšnjikrat v redu dostavili. Prosili smo jih za pojasnilo in res so nam sporočili prave naslove, česar kolegi praviloma ne storijo. Žal se ljubljanski kontrolor ni odzval. Hvala vsem, ki ste si vzeli čas, da ste tudi tokrat pohvalili naše glasilo in delo.

29. 6. 1998 Prišli smo do novih **normativov in standardov za šole**, ki so izšli v Uradnem listu RS št. 45 dne 12. 6. 1998. Profesorji slovenščine na srednjih šolah imajo končno 19-urno tedensko učno obveznost, razredništvo v prvem in zaključ-nem letniku prinese dve uri, v ostalih po eno uro tedensko vse leto, tudi med počit-nicami. Največ učencev v oddelku je 32 – ne pustite se goljufati in ne bodite brez-plačna delovna sila! Če je v oddelku učenec s posebnimi potrebami, se število zmanjša. Če je v usmeritvi več učencev, kot bi jih lahko natlačili po 32 v vsak oddelek nadaljevalnega letnika, se odpre nov oddelek, načeloma pa ostaja enako število oddelkov kot v prvem letniku. V oddelkih nižjega srednjega izobraževanja (skrajšani programi) je najmanjše število učencev 20, največje 25, v srednjem poklicnem izobraževanju od 28 do 32. Tudi tu se število zmanjša, če je v razredu učenec s posebnimi potrebami. Učene obveznosti učitelja se zmanjšajo, če je men-tor kolegi začetniku, če je tajnik šolske maturitetne komisije, če je član v republiški maturitetni komisiji.

29. 6. 1998 Ker minister za šolstvo in šport ne odgovarja na naše vloge, da se nameni nekaj **več denarja za Jezik in slovstvo ter za Cankarjevo priznanje**, je predsednik uporabil odprti telefon in »masiral« državno sekretarko ***mag. Tejo Valenčič***. Čez teden je prišlo sporočilo, da se bo vse uredilo, vendar še ni ne denarja ne dodatka k pogodbi. Menda so nekateri že na dopustu. Pozneje so nam sporočili, da dobra volja je, ni pa proračunske postavke, od koder bi se denar črpal. Potrpimo naj do septembra. Spet se je potrdila stara resnica: potrpljenje je božja mast.

30. 6. 1998 Začetek tretjega **tridnevnega seminarja** za lektorje slovenščine na tujih univerzah in za druge učitelje slovenščine kot drugega ali tujega jezika. Z uspehom ga je vodila ***doc. dr. Marja Bešter***; udeležilo se ga je 36 učiteljev.

30. 6. 1998 Nove kolegice in en kolega – vse sveže, zavzeto, navdušeno na pragu uspešne poklicne poti (podatki o uspehih v jesenskem roku še niso na razpolago).
Na oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani so v prvi polovici letošnjega leta diplomirale (poleg že omenjenih v prejšnjih števil-kah Kronike): ***Andreja Grčar, Vesna Gros, Nataša Jezeršek, Maruša Kolar, Sanja Leben, Ana Lotrič, Simona Peček, Petra Reisman, Katja Rupel, Maruška Stoklasa, Mateja Strnad, Andreja Šeško, Marija Šimenc, Alenka Štefan, Janka Šuštar***.
Na Pedagoški fakulteti v Mariboru je v prvi polovici letošnjega leta diplomirala: Štefanija Krajnc Vrečko**.**

Vsem iskrene čestitke in najboljše želje za uspešno poklicno pot!

P. S. Če smo komu čestitali dvakrat, ni posredi štorast predsednik, ampak želja, da bi voščila res držala.

30. 6. 1998 Zunanji ocenjevalci maturitetnega preizkusa iz slovenščine so zaključili svoje naporno delo in oddali izpitnemu centru vse svežnje. Občudujemo njihovo požrtvovalnost in potrpežljivost, saj pristajajo, da jim uradnice – ne da bi jih kdo kregal – izplačujejo potne stroške po zastarelih cenikih, njim pa odbijajo honorar za vsako napako in jih denarno kaznujejo celo različne strokovne poglede (če se oceni obeh soocenjevalcev preveč razhajata, preprosto ne dobita honorarja).

Občudovanja vredni so tudi zato, ker za isto plačilo popravljajo obsežnejše izpitne pole, ker za avtorsko delo prejemajo plačilo po pogodbi o delu (in plačujejo bistve-no višje davke) itd.

31. 6. 1998 Akademik prof. dr. ***Jože Pogačnik*** je prejel visoko državno odliko-vanje ambasador republike Slovenije v znanosti. Postal je tudi pooblaščenec generalnega direktorja Mednarodnega bibliografskega centra v Cambridgeu, ki ima velik vpliv na geslovnike različnih enciklopedij in drugih priročnikov. Iskrene čes-titke.

2. 7. 1998 Zanimiva **okrogla miza o položaju slovenščine na tujih univerzah**, ki jo je vodila ***prof. dr. Ada Vidovič Muha***. Prim. poročilo ***prof. Petra Kolška*** v *Delu* 4. 7. 1998. Poleg uspehov in različnih problemov so bile izpostavljene težave pri ohranjanju slovenskih lektoratov na dunajski univerzi in na tržaški filozofski fakulteti. Svoje poglede na to problematiko je dodal ***prof. dr. Jože Pirjevec*** v glosi, ki jo je objavil v Primorskem dnevniku kmalu potem. Revija *Mag* je okrogli mizi namenila krajši članek 12. 8. 1998 (str. 6–7).

2. 7. 1998 Kam in kako s tekmovanjem za **Cankarjevo priznanje,** smo se spraševali na sestanku, ki so se ga udeležili svetovalci za slovenščino Zavoda za šolstvo, direktor te ustanove, koordinator tekmovanja ***prof. Vlado Pirc*** in predsednik SD. Tekmovanje bomo skušali uveljaviti kot projekt, nadaljevali bomo pogovore za pridobitev sponzorjev, čim prej bo objavljen razpis za šolsko leto 1998/99, skušali bomo storiti prve korake pri oblikovanju mednarodnih vezi s podobnimi tekmovanji, finančno pokritje ostaja še naprej vprašljivo, brez prosto-voljnega dela tako obsežnega tekmovanja ni mogoče realizirati.

3. 7. 1998 V naziv docentke za slovenski knjižni jezik in didaktiko slovenskega jezika je bila izvoljena ***dr. Martina Križaj***. Iskrene čestitke in mnogo nadaljnjih uspehov.

6. 7. 1998 Predsednik Društva je na slovesni otvoritvi **Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture** pozdravil udeležence. Popoldne se je v zbornični dvorani Univerze v Ljubljani udeležil tudi slovesne otvoritve (pozneje, 31. julija, pa tudi zaključka) **17. poletne šole slovenskega jezika**. Prim. poročilo Valentine Kuhar v Delu 4. 7. 1998 in članek Dragice Bošnjak v Delu 6. 7. 1998, poleg tega pa še članke v Delu 11. 7., 18. 7., 26. 7. Obema predsednicama, ***doc. dr. Eriki Kržišnik*** in ***doc. dr. Marji Bešter***, ter vsem njunim sodelavcem čestitke, ker so skupaj spravili tako bogata programa. Med vrsto publikacij, ki so izšle ob tej priliki, naj opozorimo na **zbornik predavanj** Seminarja slovenskega jezika literature in kulture, ki vsebuje marsikatero zanimivo temo, uporabno tudi za nas, in je na razpolago pri Centru za slovenščino na FF v Ljubljani. Tudi **zaključna publikacija poletne šole** odkriva bogato ustvarjalnost in marsikakšen metodični preblisk.

P. S. Predsednik Slavističnega društva Slovenije ne potrebuje časti in vabil, ker se vsem niti odzvati ne more. Dobro pa je, če se naučimo spoštovati same sebe in ustanove, ki nas predstavljajo in ki jim pripadamo. Potem bomo lažje dosegli, da nas spoštujejo tudi drugi, in bo šlo bolj gladko s prizadevanji za uveljavljanje skupnih interesov, pravic, delovnih pogojev itd. v širši družbeni skupnosti in javnem življenju.

6. 7. 1999 Po otvoritvi poletne šole je predsednik prepričeval ***prof. dr. Katjo Breskvar,*** predsednico komisije za vpis na visokošolske zavode, da bi upoštevali **zlata Cankarjeva priznanja** na 3. in 4. stopnji kot dodatni selekcijski kriterij za vpis na določene študijske smeri. Naslednji dan smo ji poslali zbornik tekmovanja in ponovno vlogo.

7. 7. 1998 Predsednik Slavističnega društva Maribor ***doc. dr. Marko Jesenšek*** nam je prijazno poslal **Dajnkov zbornik**, ki je vsem na razpolago na Pedagoški fakulteti v Mariboru. Zbornik vsebuje 25 referatov z lanskoletnega simpozija o Petru Dajnku.

8. 7. 1998 **Jeziku in slovstvu** smo založili dober milijon, da so lahko plačali tisk nove številke. Vrnejo, ko dobijo državne dotacije.

9. 7. 1998 Na seji Odbora za kulturo, šolstvo in šport Državnega zbora je sodeloval predsednik društva kot predstavnik interesov vzgoje in izobraževanja v Državnem svetu ter podprl zakon o španskem posojilu, ki je namenjeno za investicije v šolski prostor.

9. 7. 1998 Predsednik Slavističnega društva Prekmurja in Prlekije ***prof. Miran Korošec*** se je v Moravskih Toplicah dogovoril, da bodo med zborovanjem slavis-tov v Murski Soboti nekoliko nižje cene prenočišč. Glej program zborovanja.

BOLJ ZA ŠALO KOT ZARES

Kateri znani slavist in častni član našega društva je najznamenitejši vzgojitelj novih vrst vrtnic?

* * *

Namig za bolj počasi misleče: pazljivo preberite napisano v rubriki

MALA ŠOLA USTVARJALNEGA PISANJA.

10. 7. 1998 Nadaljujejo se zapleti z Agencijo za plačilni promet RS zaradi zamenjave podpisnikov, ki so pooblaščeni za razpolaganje s sredstvi na društvenem računu. Trenutno jim ni všeč naš žig. ***Leonora Nardoni Grah*** pridno teka in ureja birokratske zadeve, računi pa čakajo neplačani. Tudi kolegi, ki so založili svoj denar, mirno in zaupljivo čakajo.

10. 7. 1998 V Uradnem listu RS št. 50 je izšel sklep ministra za šolstvo, da se kot »učno sredstvo« potrdita knjigi o obveznem branju ***prof. Zorana Božiča*** **Zlati poljub** in **Poljub zlata**, ki ju je predstavil tudi na naših zborovanjih in v društvenih zbornikih. Zorenje je zlati klas pognalo. Čestitke!

11. 7. 1998 ***Valentina Plahuta*** je v Delu (str. 6) objavila intervju z ***dr. Eriko Kržišnik***, predsednico letošnjega **Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture**. Na isti strani je poleg podobe letošnje fotogenične predsednice tudi zapis okrogle mize **O identiteti z joto**.

13. 7. 1998 Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je uspešno zagovarjal svojo magistrsko nalogo ***prof. Vojko Gorjanc***. Tudi vraževerje ni več tisto, kar je bilo. Mnogo sreče in čim bolj strmo poklicno pot (pa tudi učinkovitost pri delu tehničnega urednika Slavistične revije).

15. 7. 1998 **Polemika o maturi.** V Delovi rubriki **Pisma bralcev** (str. 13) ***mag. Velemir Gjurin*** nadaljuje **polemiko o maturi**. Odgovorili so mu 21. julija, svoje je dodal 24. t. m. Predsednica republiške predmetne komisije za slovenščino ***mag. Majda Potrata*** odgovarja 29. t. m. (str. 13) in 30. t. m. (str. 14) ***Ani Zadel***, da naloge, ki jo navaja, ni bilo ne v letošnjem ne v lanskem preizkusu znanja. ***Prof. Marja Kodre*** v članku **Posledice pa nosijo dijaki** (Delo, 30. 7. 1998, str. 14, Pisma bralcev) piše o spornih rešitvah, ki so jih morali upoštevati ocenjevalci letošnjih izpitnih pol za slovenščino. Tudi njej je 1. 8. 1998 (str. 15) odgovorila ***mag. Majda Potrata***, repliko ***prof. Marje Kodre*** pa najdemo v Delu 6.8.1988 (str. 6). Nova replika ***mag. Majde Potrata*** je izšla v Delu 13.8.1988 (str. 7), naslednji dan pa se je oglasila tudi ***prof. Marta Kocjan Barle*** (str. 7), ki je pritrdila kolegici Kodre in opozorila na **terminološko diverziteto** v naši stroki ter navedla nekaj zanimivih predlogov o preverjanju znanja maturantov, ki naj bi pokazali sposobnost uporabljanja znanja. Kolegico Kodre je podprl tudi ***mag. Velemir Gjurin*** (Delo, 18.8.1988, str. 7). Piko na i (najverjetneje) je ***prof. Marja Kodre*** objavila v Delu 26.8.1988 (str. 7).

P. S. Na okrogli mizi v Krškem leta 1994 smo po prvi izvedbi poskusne mature opozarjali na te in podobne težave ter na dejstvo, da takšne oblike preverjanja jezikoslovnega znanja materinščine ne poznajo nikjer na sve-tu (prim. Zbornik Slavističnega društva Slovenije št. 5, str. 117–144), žal je bilo večinoma vse preslišano.

16. 7. 1998 Ob desetletnici **knjižne zbirke Glasovi** (založba Kmečki glas), kjer je do sedaj izšlo šestnajst knjig, je izšel zanimiv intervju ***Tjaše Jaklič*** z urednico zbirke ***dr. Marijo Stanonik***. Knjige prinašajo 3.700 zapisov ljudskih pripovedi današnjih dni (pravljice, bajke, pripovedke, šale).

17. 7. 1998 V Uradnem listu RS št. 51 so objavljene spremembe **kolektivne pogodbe za raziskovalno dejavnost** in **za dejavnost vzgoje in izobraževanja. Dodatki** za mentorstvo pri

podiplomskem študiju, za sodelovanju pri kreditnem študiju, za vodenje organizacijskih enot, za delavce v tajništvih, napredovanje visokošolskih učiteljev v plačilne razrede ...

17. 7. 1998 Požrtvovalni vodja sekcije SD za leksiko, ***dr. France Novak***, se je odkrižal zbornikov, ki smo jih rešili pred usodo starega papirja in jih naložili v njegovo pisarno, kjer ni več našel prostora zase. S pomočjo študentke jih je razposlal naključno izbranim članom. »Hec« nas je stal ogromno dela ter skorajda 200.000 SIT (poštnina, ovojnice, delo pripravnice). Upajmo, da se bodo prejemniki izkazali in povrnili stroške pošiljanja. Čast društva je rešena, globoke ideje, pretehtana spoznanja in nove teze bodo živele naprej.

P. S. Dobršen del prejemnikov se je izkazal. Veliko zahval, precej tudi prostovoljnih prispevkov. Upamo, da bomo s temi darovi in s tistimi, ki jih bodo poslali tudi malce počasnejši, ko se jim bo zavest prebudila, v glavnem pokrili stroške razpošiljanja zbornikov.

18. 7. 1998 V Delovi Sobotni prilogi (str. 26) ***prof. dr. Marc L. Greenberg*** z univerze v Kansasu predlaga ustanovitev posebnih »enlowed chair« na univerzah v ZDA, kakršne imajo tam Poljaki. Katedre naj ne bi bile odvisne le od sredstev države gostiteljice, študentom pa bi nudile tudi možnosti, da se udeležijo izpopolnjevanj v Sloveniji. Prispevek je izšel kot dopolnitev članka Petra Kolška o okrogli mizi, posvečeni slovenistiki na tujih univerzah (Delo, 4. 7. 1998).

19. 7. 1998 Izšla je **5. številka Jezika in slovstva**. Poleg drugega prinaša analizo ankete med udeleženci zborovanja v Kranju, ki so bili povprašani o njihovem delu, usposobljenosti, ustreznosti sedanjega študija, predlogih za poživitev našega društva itd. Od 487 udeležencev si je vzelo čas za izpolnjevanje vprašalnika (in ga oddalo) 96 članic in en član; vsi so zaposleni v šolstvu. Anketo je s pomočjo svojih študentk obdelala ***dr. Boža Krakar Vogel***. Veliko bolj smo optimistični in zadovoljni s svojim poklicem kot pred petintridesetimi leti, ko je ***prof. Breda Cajhen*** objavila rezultate podobne ankete (JiS 1962/63, str. 91–96). Presenetljivo je, da danes zelo malo kolegov bere Šolske razglede, ki prinašajo pomembne informacije za naše delo (in tudi objave prostih delovnih mest). Malo je predlogov za poživitev društvene dejavnosti:
– Organizirali naj bi dodatne **ekskurzije** (8 odgovorov). ***Prof. Vinko Omerzel***, ki je pred desetletji organiziral poučna popotovanja Slavističnega društva Slovenije v Sovjetsko zvezo, Nemčijo (Trubar) itd., je ob kozarcu piva po junijski seji UO napol obljubil oživitev te dejavnosti vsaj v okviru domačih logov.
– **Zavzemanje za pravice članov** (5 odgovorov). To nalogo društvo skuša opravljati, vendar bo pri tem učinkovito le, če bomo bolj pripravljeni, da v akcijah sodelujemo osebno. Poskus razčiščevanja odnosov z maturitetno komisijo oziroma Državnim izpitnim centrom je zamrl, ker ni bilo odziva, bojkot nalog leta 1992 je izzvenel dokaj v prazno, ker se ga nismo udeležili ...
– **Večja povezanost z območnimi slavističnimi društvi** (5 odgovorov). Kako žalostni so sestanki in celo občni zbori naših pokrajinskih društev, ki se jih komajda kdo udeleži. Žal je učinkovitost in uspešnost našega dela odvisna samo od nas samih, od vsakega posameznega člana osebno.

20. 7. 1998 Na Opčinah (pri Trstu) izdaja Sklad Mitje Čuka (Proseška ulica 1331– 13, C.P. 2046, 34016 Opčine) tudi svoje simpatično glasilo **Škrat**. V številki 5/6 prinaša zapis okrogle mize **Jezik kot vrednota in identiteta**, ki so jo junija po radijskih valovih slovenskega programa predvajali z Deželnega sedeža RAI iz Trsta.

20. 7. 1998 Izšla je **6. številka Jezika in slovstva**. Prinaša 3 razprave, en polemični prispevek in eno oceno. Še vedno nič o popustu pri naročnini za solastnike, člane Slavističnega društva Slovenije.

23. 7. 1998 Ministra za znanost in tehnologijo smo spomnili: mesec dni po obljubi, da nam nameni nekaj več denarja za zbornik in nekaj denarja za Jezik in slovstvo, še niso poslali nobenega papirja, kaj šele kaj penezov. Kmalu za tem je priromal aneks k pogodbi, podpisa ministra pa še dolgo ni od nikoder.

24. 7. 1998 Znanstveni inštitut Filozofske fakultete v Ljubljani nam je poslal monografijo ***dr. Mitje Skubica*** **Romanske jezikovne prvine na zahodni slovenski meji**. Knjiga bo predstavljena v Murski Soboti.

25. 7. 1998 Preminil je član Slavističnega društva, ***dr. Jože Rajhman***. Za njim je ostala praznina, ki jo bo težko zapolniti. Na njegovi delovni mizi je ostalo gradivo, na podlagi katerega bi pripravil referat za mariborski simpozij o Murku, in več neobjavljenih razprav. Njegova bibliografija obsega 380 enot in upamo, da bo kmalu objavljena.

25. 7. 1998 Ravnateljstvo **obeh gimnazij s slovenskim učnim jezikom v Celovcu** nam je poklonilo obsežno in izčrpno letno poročilo. Poleg drugega duhoviti skupinski portreti vseh razredov.

26. 7. 1998 V Nedelu (str. 4) je ***Tanja Jaklič*** objavila izjave udeležencev letošnje poletne šole slovenščine. Članek je naslovila Oh, ti slovenski skloni!

BOLJ ZA ŠALO KOT ZARES

Olikan učenec (dijak, študent) ne pove profesorju,

da ga moti pri razmišljanju.

31. 7. 1998 Komisija za vpis na univerzo v Ljubljani je ugotovila, da so že v prvem krogu zasedena vsa vpisna mesta za eno– ali dvopredmetno študijsko smer slovenski jezik s književnostjo. Po našem vedenju se je to zgodilo prvič po ponovni uvedbi mature.

3. 8. 1998 V Kopru se je pričela še ena dvotedenska poletna šola slovenskega jezika **Halo, tukaj slovenski Mediteran**. Udeležuje se je enaintrideset tečajnikov iz desetih držav.
Naj bo zabeleženo tudi to zaradi garanja članic SD, čeprav načeloma objavljamo le tisto, kar se kolegom zdi toliko vredno, da nas obvestijo.

3. 8. 1998 Novice slavističnega oddelka Filozofske fakultete v Ljubljani:
– senat ljubljanske univerze je potrdil spremembe zaključka dodiplomskega študija, tako da se bo kot diplomski izpit zahteval zadnji opravljeni izpit na literaturi ali jeziku;
– senat ljubljanske univerze je omogočil lažji prehod med magistrskim in doktorskim študijem;
– potrjen je slovenistični doizobraževalni modul za komparativiste;
– Filozofska fakulteta v Ljubljani skuša rešiti svojo prostorsko krizo tako, da bi pridobila stavbo sosednje srednje tehnične šole;
– proslava 80-letnice Filozofske fakultete v Ljubljani bo med 15. 1. in 7. 12. 1999;
– ***Vojko Gorjanc*** je ponovno izvoljen v naziv asistent za slovenski jezik,
– ***dr. Aleš Bjelčevič*** je postal docent za slovensko književnost.

Za oba iskreno želimo, da bi bilo njuno odgovorno delo čimbolj uspešno!

6. 8. 1998 Agencija za plačilni promet nas obvešča, da bo odslej **zaračunavala vsako poizvedovanje o vplačilih** na tekoči račun. Kolegice in kolege prosimo, da nas obveščajo o svojih vplačili in da natančno upoštevajo navodila, da ne bomo po nepotrebnem »zafrčkali« tretjino letne članarine.

7. 8. 1998 Izšla je po našem vedenju tretja recenzija knjige ***prof. dr. Marije Pirjevec*** **Tržaški zapisi**. V Primorskem dnevniku (str. 8) jo je objavila ***prof. Ljudmila Cvetek Russi***.
8. 8. 1998 V Delu (str. 2) je objavljen zanimiv članek o naši kolegici ***prof. Tereziji Gornjec***, ki po petintridesetih letih poučevanja **noče iti v pokoj**. Iskreno občudovanje in vso našo podporo pri njenih prizadevanjih, da bi lahko še učila! Mi bi sicer raje izbrali obratno možnost ...

8. 8. 1998 Na Goričkem se je zaključila sedma **poletna šola slovenščine,** ki jo je obiskovalo sedemindvajset udeležencev iz sedmih držav, starih od deset do sedem-najst let, katerih starši so slovenski izseljenci.

14. 8. 1998 Končno so priromale podpisane pogodbe Ministrstva za znanost in tehnologijo in namenile nekaj več denarja našemu zborniku z zborovanja v Kranju ter vključile v program financiranja Jezik in slovstvo, ki so ga izključili zaradi formalne (bolje oblikovne) napake pri prijavi na razpis.

15. 8. 1998 Med daljšim telefonskim pogovorom so nas vljudno povabili na **odkritje spominskega obeležja Jožetu Debevcu**, ki pa se ga bo predsednik težko udeležil zaradi manjše operacije. Prosili bomo vedno razumevajočega dr. Franceta Novaka, da zastopa društvo na slovesnosti.

19. 8. 1998 Zvedeli smo, da je preminil ***prof. Boris Urbančič***, dolgoletni univerzitetni predavatelj na oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani in sodelavec Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša.

20. 8. 1998 Izšla je letošnja 4. številka **Slovenščine v šoli**. Iz vsebine: slovenščina v predbralnem obdobju osnovne šole, spodbujanje bralnih navad, ustvarjalna književna didaktika in druge izkušnje praktikov, terminološke zagate, tekmovanje za Cankarjevo priznanje (**tudi napoved tematskega sklopa za tekmovanje v šolskem letu 1998/99**). Letna naročnina za člane Slavističnega društva 4.000 SIT (20-odstotni popust). Naročila sprejema založba Zavoda za šolstvo, Poljanska 28, p. p. 2063, 1001 Ljubljana, tel. 061 133 32 66, faks 061 31 02 67.

20. 8. 1998 Izšla je letošnja prva, dvojna številka **Slavistične revije**, ki prinaša referate naših kolegov na XII. mednarodnem slavističnem kongresu v Krakovu. Kolegom ***prof. dr. Alenki Šivic-Dular, prof. dr. Aleksandri Derganc, doc. dr. Majdi Merše, dr. Radi Košuta, dr. Francetu Novaku, prof. dr. Aldi Vidovič Muha, prof. dr. Miranu Hladniku, doc. dr. Miranu Štuhecu, prof. Mihi Javorniku*** želimo čimveč uspehov na kongresu.

21. 8. 1998 V Vestniku Univerze v Ljubljani (št. 6–7/1988) je objavljen **Dogovor vlade RS, univerz in sindikatov** o novi sistemski ureditvi financiranja visokega šolstva in preoblikovanju primerljivega sistema plač zaposlenih v visokem šolstvu in raziskovanju s plačami drugih vrhunsko kvalificiranih poklicev.

21. 8. 1998 Prizadevanja, da bi **rojstno hišo Cirila Kosmača** uredili v spominsko etnološko muzejsko zbirko, so opisana v članku *Ureditev Kosmačeve hiše še v »megli«* (Primorske novice 21. 8. 1998, št. 65, str. 6). Pisateljev brat je pripravljen prodati državi tudi vse premičnine razen harmonija, zadnjo slamnato streho daleč naokoli pa so na novo prekrili prekmurski mojstri.

23. 8. 1998 Založba Zavoda za šolstvo (Poljanska 28, p. p. 2063, 1001 Ljubljana, tel. 061 133 32 66, faks 061 31 02 67) je v zbirki Slovstveni in kulturno-zgodovinski vodnik po Sloveniji, ki jo je zasnovala častna članica SD ***prof. dr. Matina Orožen***, nov zvezek **Notranjska, Kras in južna Primorska**. Pridružil se je petim bratcem (Gorenjska, Štajerska z obrobjem, Ljubljana z okolico, Dolenjska in Bela krajina ter Koroška).

MALA ŠOLA USTVARJALNEGA PISANJA

Člane Slavističnega društva Slovenije vabimo, da za Kroniko Slavističnega društva Slovenije prispevajo najboljša, najduhovitejša, naj-vprašanja, ki se jih spominjajo s slavističnih brucovanj.

* * *

Na brucovanju leta 1972 je Zeleno carstvo vprašalo zelenjad: »Kdo je najslavnejši slovenski dramatik?«
Neizobražena zelenjad ni vedela, da je tedaj Matjaž Kmecl prejel že vrsto nagrad za radijske igre (tradicijo pa nadaljuje tudi v današnje dni).

* * *

SOS za rubriko: če ne bo sodelovanja, bo samo predsednik pokal neslane vice, ta del Kronike pa bo zelo kmalu bo presahnil.

* * *

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo, če bo vsaj malo bolj duhovit. Po želji jamčimo za strogo anonimnost v skladu z zakonom o varstvu osebnih podatkov.

* * *

Dovtipom se smejemo, ker jih ne razumemo, zaradi olike,

včasih pa zato, ker nas razvedrijo.

28. 8. 1998 Ob 15. uri je Društvo Goriških rodoljubov **odkrilo doprsni kip Mate-ju Boru** v njegovem rojstnem kraju Grgarju. Ko so zbirali 2,5 milijona SIT sredstev, so se Slavističnega društva spomnili, nato pa ne več. Zasebna založba Branko (Gradnikove brig. 27, 5000 Nova Gorica) je ob tej priložnosti izdala **ponatis Borove zbirke Previharimo viharje**. V Delovih pismih bralcev so pristaši teorije o venetskem izvoru Slovencev protestirali, ker to pesnikovo delovanje na slovesnosti ni bilo omenjeno (Delo 2. 9. 1998, str. 6).

29. 8. 1998 Pričenjajo deževati **prijave za udeležbo na zborovanju našega društva v Murski Soboti.** Upajmo, da kolegice in kolegi ne bodo ustvarili neskončno število variant, ki bodo zahtevale nova in nova pojasnjevanja v nočnih urah.

30. 8. 1998 V Begunjah pri Cerknici so **odkrili spomenik dr. Jožetu Debevcu**, prevajalcu Danteja, pisatelju in znanstveniku. Predsednica pripravljalnega odbora ***Marija Hren*** se je spomnila tudi Slavističnega društva, tako da je po slovesnosti predsednik SD kosil z gospodom škofom ter drugimi uglednimi gosti (dr. Novak je odfrčal na mednarodni kongres v Krakov in predsednik je moral z obližem na pot in se udeležiti slovesnosti). Slavnostni govornik je bil častni član Slavističnega društva in predsednik Slovenske matice, ***dr. Joža Mahnič***, spomenik pa je odkril častni član SD in predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti ***dr. France Bernik***.

31. 8. 1998 Zaključek 5. poletne univerze v Bovcu. Sodelujejo univerze v Celovcu, Ljubljani, Mariboru, Trstu, Vidmu, vodi pa jo ***prof. Andreas Moritsch***. Dopoldne se udeleženci učijo enega izmed jezikov (italijanščina, nemščina, sloven-ščina), popoldne se vrstijo različna predavanja in druge zanimive dejavnosti. Na zborovanju Slavističnega društva v Kranju je ***dr. Rada Košuta*** predstavila videokaseto o tematiki, ki so jo obdelali na lanskoletni šoli. Spoznanja tega srečanja so podana v člankih, ki sta izšla v Delu 2. 9. 1998 (str. 12) in Primorskem dnevniku 2. 9. 1998 (str. 8).

1. 9. 1998 Slovesen začetek novega šolskega leta je pospremil tudi izid novega **Kataloga programov stalnega strokovnega spopolnjevanja na področju vzgoje in izobraževanja. <u>Programi našega društva</u>** so objavljeni v poglavju 2.2. na str. 155 (Jeziki za vse stopnje izobraževanja) in v poglavju 3.9. na str. 341 (Strokovna srečanja, poletne šole, posveti, drugo), podatke, ki so potrebni za prijavo na razpi-sane seminarje, najdemo na str. XXIV.

2. 9. 1998 Inštitut za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU prireja v portoroškem hotelu Bernardin tridnevni **simpozij o Luisu Adamiču**. Slovenski akademiji znanosti in umetnosti oziroma vodji inštituta ***dr. Ireni Gantar Godina*** in vodji simpozija, akademiku ***prof. dr. Vasiju Meliku***, se ni zdelo vredno obvestiti Slavističnega društva o prireditvi.

5. 9. 1998 Kolege vabimo na tradicionalno zborovanje Slavističnega društva Slovenije, ki bo v Murski Soboti od 1. do 3. oktobra 1998.

Okvirni program in druge natančnejše informacije so objavljene v Katalogu programov stalnega strokovnega izpopolnjevanja za šolsko leto 1998/1999, str. 341. Ovrednoten je z 2,5 točke. **Program zborovanja in strokovnega posvetovanja** bo Zavod za šolstvo razpo-slal vsem šolam, za člane, ki niso zaposleni v šolstvu, pa je na razpolago pri predsedniku, ki jim ga bo poslal takoj, ko bodo pisno zaprosili zanj.

Na strokovnem posvetovanju bomo obravnavali *razpotja slovenske literarne vede*, okrogli mizi sta posvečeni *zunanjemu preverjanju znanja* v osnovnih in srednjih šolah, predstavlje-ne bodo *nove strokovne objave*, imeli bomo *občni zbor* ter *poučna popotovanja (1. Prek-murje – Porabje; 2. Prekmurje – Prlekija; 3. Radgonski kot)*.

Organizatorji – požrtvovalni člani Slavističnega društva Prekmurja in Prlekije – obetajo bogat spremni program, tradicionalno gostoljubje in še širšo panonsko vedrino, kot smo je bili deležni leta 1992.

Prijavnica (obrazec 1,201) velja, če sta ji priloženi kopiji virmana/položnice o plačani članarini in kotizaciji (za člane 10.000 SIT, za nečlane 15.000 SIT). Za vsakega udeleženca se pošlje posebna prijava in kopija nakazil na naslov koordinatorja: dr. Zoltan Jan, Cankarjeva 84, 5000 Nova Gorica.

Referenti in častni člani, ki so po tradiciji gosti Slavističnega društva, naj čim prej sporočijo predsedniku, če potrebujejo prenočišče.

Nov dan, nova sreča. Novo šolsko leto ...

Vsem kolegom mnogo ustvarjalnega poleta in veselja z učenci,

ki smo se jim zapisali s svojim poklicem.

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

Izdaja: Slavistično društvo Slovenije Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana	**List za člane društva** Odgovorni urednik: dr. Zoltan Jan	Ljubljana,24. 10. 1998 http://www.neticom.si/kronika Letnik 2, št. 8

V hiši številka 203 / se godi / sto stvari. / Zunaj je sonce, zunaj je dež, / ti pa mirno mimo greš. / Mimo greš in nič ne veš, / da v hiši številka 203, / se godi sto stvari ... (Frane Milčinski – Ježek: Preprosta ljubezen: zbrane pesmi, Založba Sanje, Ljubljana 1998. Knjiga + 2 kaseti = 4600 sit.)

4. 9. 1998 V Vinici so ob 120. obletnici rojstva **Otona Župančiča** odprli prenovljeno pesnikovo **rojstno hišo**. Vest povzemamo po časopisju, kajti nas se ni nihče spomnil.

4. 9. 1998 Tisk in poštnina **7. številke Kronike:** 98.753,00 SIT. (Nekoliko nižja cena ni odraz kakovosti, pač pa obsega in naklade.)

4. 9. 1998 V Delu je ***Nives Vidrih*** objavila nekrolog o preminulem članu SD, ***prof. Borisu Urbančiču***.

4. 9. 1998 Častni član Slavističnega društva Slovenije, ***dr. Anton Vratuša***, je izdal knjigo Rabska brigada.

6. 9. 1998 Prejeli smo obvestilo ***prof. Alenke Pokorn***, da dve spletni strani ne delujeta pravilno. Napake bomo skušali čim prej popraviti.

7. 9. 1998 Pošta nam je vrnila nekaj izvodov Kronike, češ da so naslovniki ***Mojca Šiškovič, Franc Munih, Tanja Reisnovič*** neznani.

7. 9. 1998 V **Šolskih razgledih** (str. 13) član SD ***mag. Velemir Gjurin*** nadaljuje **polemiko o maturi.**

8. 9. 1998 Prejeli smo zanimivo programsko knjižico **Šola retorike**. Pojasnila in prijave: Pravljično gledališče – ŠOLA RETORIKE, Murnikova 10, Ljubljana, tel. 061 125 77 88.

9. 9. 1998 Ob vsem drugem delu smo morali žal zavrniti prijavnice za udeležbo na zborovanju slavistov v Murski Soboti 78 kolegicam, ki niso predložile dokazil o plačani kotizaciji in članarini. Ni mogoče od enih zahtevati, da izpolnijo obveznos-ti, drugim pa jih spregledati.

10. 9. 1998 V Vodicah prizadevni kolegi organizirajo **13. Kopitarjev študijski dan**. V Katalogu je ovrednoten z 0,5 točke. Letošnja tema: **Oblikovanje nalog objektivnega tipa ob izbranem neumetnostnem besedilu**.

10. 9. 1998 V Delu je ***Valerija Fišer*** objavila laskavo oceno novih jezikovnih vadnic za osnovno šolo, ki so jih pripravili ***prof. Milena Blažič, prof. Berta Golob, prof. Dunja Kofler, prof. Maša Kozjek, prof. dr. France Žagar***. Temeljita recenzija članice SD, ***Danice Cedilnik***, je izšla v **Šolskih razgledih 7. 9. 1998**. Vso srečo knjigam, ki jih bo zanesljivo temeljito predelalo največ ljudi.

11. 9. 1988 Izšla je nova, dopolnjena izdaja slovenske slovnice v italijanščini Antona Kacina z naslovom Grammatica della lingua slovena.

11. 9. 1988 Predsednica komisije za slovenščino na tujih univerzah ***prof. dr. Ada Vidovič Muha*** in tajnica ***prof. Mojca Nidorfer Šiškovič*** sta na Barju priredili delovno kosilo za naše lektorje, ki odhajajo s trebuhom za kruhom v svet slovenščino širit. Upamo, da za kosilo izbrana krajina (gostilna Zeleni mah na Barju!) nima nobene usodne ali simbolne vezi z usodo njihovega poslanstva. Lektorji so se med drugim poučili, da je cenejša povratna letalska vozovnica (čeprav enega potovanja ne izkoristimo) kot pa v obe smeri izkoriščena povratna z odprtim datumom povratka. Popotnica, kot se šika.

12. 9. 1998 Članica SD, ***prof. dr. Meta Grosman***, v zborniku **Književni prevod** (Ljubljana, Znanstveni inštitut Filozofske fakultete v Ljubljani 1997 – Razprave Filozofske fakultete) piše tudi o slovenski maturi, čeprav je njeno ožje sorodstvo (vključno z vnukom) že preživelo slovenske izume na tem šolskem polju.

13. 9. 1998 Odmevi na Kroniko 7:
– Prejeli smo opozorilo, da se na spletu nekatere strani Kronike ne odpirajo. Bile so prazne in revice niso imele kaj razkazovati. Sedaj je bolje, le neka angleščina se je vpletla vmes, a jo že preganjamo.
– Zbirke Slovstveni in kulturnozgodovinski vodnik po Sloveniji ni zasnovala dr. Martina Orožen, pač pa ***prof. Božena Orožen***. Obe sestrični sta tako pridni, da ju ni težko zamenjati, zbirka pa je bila zasnovana v dobi predsednikovanja prof. dr. Mar-tine Orožen. Se opravičujemo.
– Kolegica ***Mira Gregl-Hrstič*** iz Ljubljane opozarja, da premalo poročamo o problemih, ki jih člani doživljajo v osnovnih šolah, kar je povsem res, vendar smo vezani na tiste informacije, ki pač pridejo do nas. Prosimo za pomoč in da bi nas člani obveščali, spraševali ...
– Hvala vsem, ki ste tudi tokratno številko pohvalili.
14. 9. 1998 Prejeli smo prisrčno razglednico naših kolegov, ki so od 26. avgusta do 2. septembra sodelovali na **svetovnem slavističnem kongresu v Krakovu** (***prof. dr. Ada Vidovič Muha, prof. dr. Alenka Šivic-Dular, prof. dr. Aleksandra Derganc, doc. dr. Majda Merše, doc. dr. Marija Stanonik, dr. Rada Košuta, dr. France Novak*** in ***en literarni zgodovinar prof. dr. Miran Hladnik***). V poplavi 800 referatov so bili nastopi članov SD lepo sprejeti, izšel pa je tudi **zbornik o slovenskem jeziku** v seriji **Naš čas**.

14. 9. 1998 Na mednarodnem slavističnem kongresu v Krakovu je bila za **predsednico mednarodnega slavističnega komiteja** izvoljena ***prof. dr. Alenka Šivic-Dular***, ki bo skupno z namestnikom ***prof. dr. Aleksandrom Skazo*** ter tajnico ***doc. dr. Eriko Kržišnik*** čez pet let **pripravila**

v Sloveniji naslednji kongres mednarodnega slavističnega komiteja, ki je tako prenesel svoj sedež v Ljubljano. Iskrene čestitke, veliko poguma in čim več uspehov pri izpolnjevanju te enkratne in nadvse pomembne naloge!

LJUDSKO IZROČILO

Redka druženja ***prof. dr. Antona Ocvirka*** s študenti še pred njegovo boleznijo so dosegla vrhunec, ko je akademik popravil rokav srajce pod suknjičem uvožene obleke, o kateri so drugi lahko tedaj le sanjali, in vprašal: »Kje je center Ljubljane, vas vprašam kolegi, a?« Seveda si je le on upal povedati, da *to ni centralni komite niti skupščina, ampak Valvasorjeva 1, kjer je stanoval*. Dejansko je bil predstojnik oddelka za primerjalno književnost na Filozofski fakulteti in predstojnik inštituta za literaturo na SAZU z vsemi dodatnimi pooblastili, urednik Slavistične revije, urednik zbirke Klasiki (Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev), član vseh habilitacijskih komisij itd.

* * *

14. 9. 1998 Slavistično društvo Maribor in tamkajšnja Pedagoška fakulteta bosta od 26. do 27. novembra organizirala v **Hočah simpozij o Antonu Murku**, ki je lo-gično nadaljevanje podobnega lanskoletnega srečanja o Dajnku. Informacije: ***dr. Marko Jesenšek,*** Pedagoška fakulteta v Mariboru, Koroška cesta 160, 2000 Mari-bor.

15. 9. 1998 Zavod RS za šolstvo je izdal nekaj zanimivih priročnikov:
Obvestila srednjim šolam za šolsko leto 1998/99, v katerih nas seznanja o vsebinskih in drugih spremembah pri predmetu slovenščina na str. 7–9;
Svetovalne storitve svetovalcev, kjer najdemo naslove Zavodovih svetovalcev za slovenski jezik in področja, za katera so zadolženi;
Strokovnik, v katerem so na str. 60 in 190 posebej objavljeni tudi seminarji za naš predmet.

15. 9. 1998 Iz urada predsednika republike smo prejeli prošnjo, da podamo mne-nje o primernosti dveh kandidatov za državno odlikovanje. Oba slavista smo po svojih močeh podprli v upanju, da bo kaj zaleglo.

16. 9. 1998 Predstavljena je prva od treh knjig **nove zgodovine slovenske književnosti**, ki jo izdala založba DZS. Avtor prve je ***dr. Jože Pogačnik***, drugo je napisal ***dr. Franc Zadravec***, tretja pa bo kolektivno delo. Prim. članek Marjana Zlobca: Prevrednotenje literarne zgodovine, Delo 17. 9. 1998, št. 215, str. 13; Intervju s ***prof. Tinetom Logarjem*** v Šolskih razgledih 19. 10. 1998, št. 16, str. 7.

18. 9. 1998 Naš kolega, večletni vodja sekcije tekmovanja za Cankarjevo priznanje, vsestransko ustvarjalni svetovalec za slovenščino in vzoren profesor, ko je bil v razredu, ***prof. Miha Mohor*** je prejel priznanje Zavoda RS za šolstvo. Čestitke!

18. 9. 1998 V Murski Soboti delovni sestanek prizadevnih gostiteljev letošnjega zborovanja in predsednika društva. Usklajevanje in reševanje zadnjih vprašanj. Med drugim smo se z razumevajočo direktorico prodaje »cenkali«, koliko bo stalo 1600 kav.

19. 9. 1998 Bilo bi prelepo, če bi nekatere naše kolegice in sedem kolegov tudi tokrat ne pokazalo **kipeče ustvarjalnosti pri prijavljanju na zborovanje**. Nekate-ri/e so pošiljali/le prijave po delih (enkrat to, drugič ono prilogo) in pričakovale/i, da bomo vodili neskončno število pomožnih evidenc. Vsaka dvanajsta prijavnica je bila pomanjkljivo izpolnjena, tako da nastaja dokaj čudna podoba o funkcionalni pismenosti naših kolegov, ki učijo ali naj bi učili tudi takšne veščine (nekateri niso poskrbeli niti za to, da bi jih poslali na pravi naslov in so romale od Poncija do Pilata h koordinatorju oziroma od Zavoda za šolstvo do Filozofske fakultete). Žal smo morali precej prijav zavrniti, ker niso bile takšne, kot smo se dogovorili in kot je bilo objavljeno v Katalogu programov stalnega strokovnega

spopolnjevanja, sedem pa smo jih zavrnili neupravičeno zaradi raztresenosti in večerne utrujenosti predsednika, ki je za povrh zamenjal še nekaj prijavnic za seminar mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje in jih uvrstil na zborovanje. Prosimo za razu-mevanje in se ponovno opravičujemo. Sicer pa vse naše sitnarjenje izvira iz nas-protovanja načelu, da ima najbolj neumen kmet najdebelejši krompir. Zato ne spre-jemamo, da eni normalno izpolnijo obveznosti, drugi pa so »raztreseni«, se požvižgajo na vse skupaj in uživajo, kar so jim drugi omogočili. Ker smo siti neskončnih pojasnjevanj, razmišljamo, da drugo leto ne bi ničesar vračali in pojasnjevali, pač pa raztresenih preprosto ne bi pustili v dvorano.
Tisti **kolegi**, ki so jim šole plačale **zvišano kotizacijo za nečlane**, **naj se oglasijo**, če želijo biti ali postati člani Slavističnega društva. Razliko jim lahko priznamo kot plačilo letošnje članarine. Sporočijo naj zasebni naslov in priložijo kopijo dokumenta o nakazilu, da ne bomo zgubljali preveč časa z iskanjem podatkov.

20. 9. 1998 Predsednik je preživel prijetno nedeljo na slovesnosti ob otvoritvi 13. enote centra šolskih in obšolskih dejavnosti Kavka na Liških Ravnah. Kadar ni pouka, sprejmejo tudi šolnike, ki niso več šolarji.

21. 9. 1998 Razveselili smo se **Volkmerjevega zbornika**, ki prinaša zanimive referate s simpozija v Destrniku in ga je izdalo Slavistično društvo Maribor. Prijazno nam ga je poslal ***prof. dr. Jože Lipnik***, čeprav je bil nekoč »kregan«, ker se je s svojim simpozijem »štulil« v termin, ki je posvečen izključno zborovanju Slavističnega društva Slovenije (prvi četrtek, petek, sobota v oktobru). Kaj naj storimo z dolgoletnim predsednikom društva ***prof. dr. Aleksandrom Skazo***, ki je v posvečenem terminu, ko imamo od pamtiveka zborovanje slavistov, organiziral zlet v Petrograd in s seboj odpeljal tri četrt ljubljanske slavistike in tudi sam ni utegnil priti na zborovanje in predstaviti svojega referata?

21. 9. 1998 Iz Male Nedelje nam je kolegica ***Tončka Lovrenčec*** poslala zanimivo publikacijo **Po sledeh preteklosti**, ki so jo marljive mentorice pripravile ob lanskem projektnem tednu v spomin na 130. obletnico *bésede, velikega zborovanja pod milim nebom pri Mali Nedelji*.

23. 9. 1998 Z rahlo zakasnitvijo in s prijaznim spremnim pismom smo prejeli bogato gradivo letošnjih poletnih tečajev slovenskega jezika Halo, tukaj slovenski Mediteran! Čestitke vsem sodelujočim ter hvala ***prof. Vesni Gomezel Mikolič***!

23. 9. 1998 Predsednik Slavističnega društva Slovenije je v prostorih parlamenta pripravil tiskovno konferenco, na kateri je predstavil:
– letošnje zborovanje slovenskih slavistov v Murski Soboti;
– naloge, ki jih je sprejel Slovenski slavistični komite, ko je prevzel vodstvo Med-narodnega slavističnega komiteja in organizacijo naslednjega mednarodnega slavističnega kongresa (pisno informacijo je pripravila predsednica slovenskega in mednarodnega slavističnega komiteja ***prof. dr. Alenka Šivic-Dular***).

24. 9. 1998 V **Delu** (str. 7) je izšel članek kolege ***prof. Petra Kolška*** Slavisti o razpotjih literarne vede. V isti številki Dela (str. 20) je ***dr. France Novak*** objavil izčrpno poročilo o slovenskih udeležencih mednarodnega slavističnega kongresa v Krakovu.

24. 9. 1998 Urednik **Jezika in slovstva *dr. Tomaž Sajovic***, odgovorni urednik **Slavistične revije *dr. Tomo Korošec*** in predsednik Društva so se udeležili posveta predstavnikov znanstvenih revij, ki ga je pripravilo **Ministrstvo za znanost in tehnologijo**. Jasno so bili izraženi pomisleki, da slovenska država financira revije, ki izhajajo v tujih jezikih. Prispevke bodo uvrščali v sistem COBIS, prenovljena bodo merila za sofinanciranje ...

25. 9. 1998 Zveza kulturnih organizacij Šaleške doline vabita na **26. srečanje mladih pesnikov in pisateljev Slovenije, ki bo 2. in 3. oktobra v Kulturnem centru v Velenju**. (Dekletom vstop najverjetenje ni prepovedan.) Velja si zapom-niti, če bo preveč dolgčas na našem zborovanju v Murski Soboti ...

25. 9. 1998 V Gorici je na proslavi petdesetletnice delovanja Inštituta za družbeno in versko zgodovino skorajšnja častna članica SD, ***prof. Lojzka Bratuž***, podala zanimiv referat o Valentinu

Staniču. Referat v italijanščini je izšel v zborniku **Figure e problemi dell'Ottocento Goriziano** (Liki in vprašanja goriškega 19. stoletja).

26. 9. 1998 Prejeli smo prizadeto pismo kolegice ***J. R.*** z Brežic, ki ji tako kot še trem drugim **nismo izdali potrdila o sodelovanju pri dodatni pedagoški dejavnosti**, ker pač ni članica SD. Čudimo se njenemu (in tudi njihovemu) pričakovanju, da ji (jim) bodo drugi kolegi – člani Slavističnega društva – poklonili svoj zasebni denar, potreben za delovanje društva, od katerega ona pričakuje določene materialne koristi, a za materialne stroške, sama nič ne prispeva, niti izpolnjene prijavnice ne. Obžalujemo nesporazum, ki bi se brez težav razpletel, ko bi se kolegice včlanile. Če hoče društvo s svojim delovanjem pomagati članom na strokovni in poklicni ravni, mora pač imeti pogoje, da lahko deluje, si ustvari določen ugled in avtoriteto ter primeren položaj v strokovnih krogih in širši družbi.

29. 9. 1998 Frančiškanski samostan v Novi Štifti je v okviru **Škrabčevega leta** pripravil **razstavo grafik Pavla Medveščka** in razstavo očeta Felicijana Pevca **Razvoj slovenskega knjižnega jezika od Trubarja do Škrabca**, ki prikazuje bogastvo frančiškanskih knjižnic.

LJUDSKO IZROČILO

Prof. dr. Anton Ocvirk je bil v dolgo let odličen govornik in predavatelj (sam je nekoč izjavil, da se je tega naučil v seminarju Izidorja Cankarja, ki ga je hodil na skrivaj poslušat). Z mimiko, premolki ... je znal pričarati vzdušje obravnavanega literarnega dela, tako da je študentom v nabito polni predavalnici zastajal dih in so ga hodili poslušati tudi, če niso imeli vpisanega njegovega kurza. Včasih pa so mu poleg tega pomagala tudi naključja. Ko je nekoč predaval o morečem vzdušju v Maeterlinckovi drami Vsiljenec, kjer se nastopajoči naenkrat znajdejo v temi in prepoznavajo znamenja neznane onstranske sile, je res nenadoma zmanjkalo elektrike in ves avditorij se je znašel v temi. Nihče ni bil niti malo presenečen in nihče ni dihnil. Še danes se ne ve zanesljivo, ali je elektrike res zmanjkalo ravno v najprimernejšem trenutku ali je naključje naročil sam.

* * *

30. 9. 1998 Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU je ob svoji petdesetletnici pripravil slovesnost, na kateri je v imenu Slavističnega društva Slovenije spregovoril ***dr. France Novak***. Predstojniku inštituta, ***dr. Darku Dolinarju***, hvala za vabilo, ustanovi in njenim sodelavcem čestitke in spodbude za naprej. Čestitke tudi za 118 strani obsežno **publikacijo**, ki je pri ZRC SAZU izšla ob tej priložnosti in stvarno prikazuje razvoj inštituta in njegovo delo.

1. 10. 1998 Goriška Mohorjeva družba in Državna knjižnica Isontina v Gorici predstavljata italijanski prevod Prežihovega romana Doberdob ***Ezia Martina***, ki je izšel več kot tri desetletja po svojem nastanku.

1. 10. 1998 Ob visokem življenjskem jubileju iskrene čestitke častnemu članu SD, ***dr. Joži Mahniču***, predsedniku Slovenske matice. Občudujemo njegov delovni zagon, ki se mu ne pozna, da kipi že sedem desetletij.

2. 10. 1998 Dosedanji predstojnik slavistike na ljubljanski filozofski fakulteti ***prof. dr. Miran Hladnik*** je ob izteku svoje dolžnosti izdal **Kroniko ljubljanske slavistike** (206 str. drobnega tiska), v kateri je povzel in združil, kar je v zadnjih dveh akademskih letih objavljal v svojih Novicah Oddelka za slovanske jezike in književnosti. Publikacijo lahko dobite pri avtorju. Nova predstojnica oddelka je ***doc. dr. Irena Novak Popov***, ki ji želimo mnogo prodornih uspehov pri krmarjenju med Scilami in Karibdami!

3. 10. 1998 Iz Sofije smo prejeli letošnjo 1. in 2. številko revije **Bolgarski jezik in literatura**, ki jo izdaja njihovo ministrstvo za izobraževanje in znanost, iz Moskve pa letošnjo tretjo številko **Slavjanovedenie**. Oboje je na razpolago v ljubljanski slavistični oddelčni knjižnici.

3. 10. 1998 Kolegica ***Živana Safran***, učiteljica slovenščine na Osnovni šoli Kapela, nam je podarila prijazno knjižico **Beroče kapljice**, ki prinaša njene izkušnje pri obravnavi domačega branja. Koristen vir zamisli tudi za druge kolege.

4. 10. 1998 Srečno smo se vrnili z letošnjega **Slavističnega zborovanja v Murski Soboti** (1.–3. 10. 1998), ki je bilo tokrat obogateno tudi z rednim občnim zborom. Program je bil uresničen v celoti in vrsta kolegov je čutila potrebo, da nam tudi pis-no izreče priznanje za vloženi trud.
Strokovno posvetovanje **Razpotja slovenske literarne vede** je razprlo vrsto aktualnih vprašanj in tudi prispevalo k razčiščevanju številnih vprašanj – od organizacijsko sistemskih problemov teh ved pa do pogledov na povsem konkretne raziskovalne naloge. Še posebno razveseljiv je bil velik odziv raziskovalcev nove generacije najodgovornejših ustvarjalcev v stroki. Nekaj polemičnih tonov je popestrilo dogajanje, časovna stiska in referati na kronometer pa so postali tradicija. V tem delu zborovanja je sodelovalo 12 referentov, med njimi dva akademika, sedem univerzitetnih profesorjev in pet docentov; enajst referentov ima doktorat znanosti.
Okrogli mizi **Vprašanja zunanjega preverjanja znanja** v osnovnih in srednjih šolah sta navrgli množico opozoril, ki bodo seveda ostala v ospredju prizadevanj za izboljševanje našega dela. Nastajajo tudi zamisli za nove akcije. Zaradi vzpored-nega potekanja je žal zbudila najmanj zanimanja udeležencev *predstavitev novih strokovnih publikacij*, čeprav je bila tudi letošnja bera bogata in kakovostna.V sekciji je sodelovalo 10 strokovnjakov, ki so predstavili petnajst monografskih in dve serijski publikaciji. Verjetno bomo zato z večjim zanimanjem brali o vseh teh delih v zborniku.
Občni zbor, ki ga je vodil ***dr. Marko Jesenšek***, je v skladu s tradicijo pritegnil zelo malo udeležencev, vendar so prisotni živo sodelovali in se niso razburjali, ker ni bilo ne poročila blagajnika, ne tajnikovega, ne nadzornega odbora (škoda, ker ni kaj pokrasti, imeli bi čudovite možnosti). Zanimiva so bila poročila urednika **Jezika in slovstva, *dr. Tomaža Sajovica***, ter odgovornega urednika **Slavistične revije *dr. Tomaža Korošca***, v svoji novi vlogi se nam je predstavila tudi predsednica mednarodnega slavističnega komiteja ***prof. dr. Alenka Šivic-Dular*** in nas tudi uradno seznanila z novimi nalogami (glej Kroniko 14. 9. 1998). **Predsedniki pok-rajinskih društev** so bili uvidevni in so večinoma obljubili pisna poročila, tako da nismo »zapravljali« časa z njihovim trudom in uspehi. Predsednik SD Celje ***prof. Anton Šepetavc*** nas je povabil, da prihodnje leto pripravimo zborovanje v Celju, in obljubil, da ne bo gneče v dvorani; predsednica SD Koper ***prof. Jasna Čebron*** pa ob izteku tisočletja vabi k njim, ker bo jubilejno leto Cirila Kosmača. *Dozoreva tema prihodnjega zborovanja:* **Razpotja slovenskega jezikoslovja**. Za *častne člane* so bili razglašeni: ***akademik prof. dr. Jože Pogačnik, prof. Marija Pirjevec*** in ***prof. Lojzka Bratuž***. Utemeljitve izidejo v zborniku. Še enkrat vsem in vsakemu posebej iskrene čestitke. Listine o častnem članstvu jim je na ročno izdelanem papirju oblikoval in lastnoročno napisal akademski slikar *Lucijan Bratuž*, ki se je pri izpisovanju besedila zgledoval po pisavi Stiškega rokopisa. Ustanovili smo **nagrade Slavističnega društva Slovenije** za izjemne uspehe pri poučevanju slovenskega jezika v osnovnih in srednjih šolah ter za najuspešnejši dodiplomski in podiplomski slovenistični študij. **Volitve** novih organov društva: **tajnica** je postala ***Jana Zemljarič, dipl. sl.***, strokovna sodelavka Centra za slovenščino na Filozofski fakulteti v Ljubljani; **blagajničarske** muke je sprejela ***Leonora Nardoni Grah***, tajnica Oddelka za slovanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani; **novi predsednik** je ostal stari predsednik ***dr. Zoltan Jan***, ki se zahvaljuje za čast (in za zaupano mu delo) ter za vse prejete čestitke na zborovanju in po njem. Še posebno prijetno presenečen je bil, ko so mu drugi dan pred celotnim avditorijem čestitali gostitelji in ga obdarili s primerno fermentiranimi grozdnimi proizvodi. Tudi *nadzorni odbor* je ohranil dosedanjo podobo (*predsednica je* ***prof. Božena Orožen***, člana ***prof. Vinko Omerzel*** in ***prof. dr. France Žagar***). V skladu z novo zakonodajo in društvenimi pravili smo dobili tudi *častno razsodišče* (***akad. dr. Franc Zadravec, dr. France Novak, prof. Janez Dolenc***) – upajmo, da ga dolgo ne bomo potrebovali. Za vodje sekcij Slavističnega društva Slovenije poskrbijo sekcije same, prav tako poskrbijo za svoje predstavnike ustanove, pomembne za slovenistiko.
Nobenemu, ki se je udeležil katerega od treh *poučnih potovanj*, ni bilo žal. Gostitelji so se tudi tu izkazali za skrbne organizatorje in dobre strokovne poznavalce. Nekaj kritičnih pripomb je bilo le na račun glasbene spremljave *družabnega večera*, vendar je bila zato toliko bolj hvaljena večerja. Veliko hvale za *kulturni večer* z domačimi literarnimi in gledališkimi ustvarjalci.
Sodeč po podpisih na seznamu udeležencev, se je skupno z referenti, poročevalci in gosti zborovanja udeležilo 578 kolegic in kolegov. Evalvacijske vprašalnike, ki jih je obdelala nova tajnica ***Jana Zemljarič***, je oddalo 133 udeležencev, vendar so bili nekateri zelo površno izpolnjeni, ponekod brez odgovorov... Med udeleženci je bilo največ učiteljev slovenščine na osnovnih šolah (81), 49 pa jih uči na srednjih šolah; večina poučuje od 10 do 20 let (52). Največ jih je zborovanje ocenilo kot odlično (59),

oceno prav dobro je dodelilo 40 udeležencev, oceno izjemno uspešno pa 19, le 5 jih je dodelilo oceno dobro, nihče nižje. Podobno so bili pohvaljeni izpeljava programa in predavatelji, med katerimi ni posebnih odstopanj (povprečna ocena od 5,65 do 4,01).
Najvišje so vendarle ocenili referate kolegov: ***doc. dr. Silvije Borovnik, prof. dr. Janka Kosa, doc. dr. Igorja Sakside, prof. dr. Borisa Paternuja, prof. Jane Zem-ljarič***. Kolegi so se udeležili zborovanja zaradi osebne želje po znanju (105), zaradi želje po izmenjavi izkušenj (80), zaradi napredovanja v nazive (23). 81 so se njihova pričakovanja izpolnila v celoti, 49 delno. Veliko pridobljenega znanja bodo uporabili pri svojem delu (60), nekateri pa le malo (62). Nekatere je motila metoda dela (30), druge vsebina programa (12), spet druge abstraktna, s šolsko prakso nepovezana snov (13), neprijazna predsednikova pisma avtorjem nepopolnih prijav (1). Veliko je bilo dodatnih pohval za predsednika in gostitelje (39), nekaj udele-žencev bi želelo biti bolj aktivnih in delati v manjših skupinah (3), spet drugi bi že-leli več jezikovnih tem (2) in drugačen razpored dejavnosti (4).

5. 10. 1998 O letošnjem zborovanju Slavističnega društva Slovenije v Murski Soboti je izšlo kar nekaj člankov v krajevnem tisku, Večeru in v Delu, kjer je prizadevno poročal naš kolega ***Peter Kolšek***. Nekaj hipcev smo bili celo na naci-onalni televiziji, precej časa so nam namenili na Radiu Slovenija, za kar je poskrbela naša kolegica novinarka ***Alenka Kraigher Gregorc***. Sliko predsednika Društva v Delu 5. 10. 1998 je Mme Jan komentirala: »Kot pav,« še posebej pa se je zgražala, ker je imel v roki cigareto in nič ni pomagalo pojasnjevanje, da bi bil drugače neprepoznaven. V četrtkovih Književnih listih (Delo 8.10. 1998, str. 24) je izšel tudi Kolškov obsežen povzetek osrednjih referatov z zborovanja in slika tamkaj zbranih nestorjev slovenske literarne vede.

LJUDSKO IZROČILO

Nekatera predavanja ***prof. dr. Antona Ocvirka*** so menda uspela tudi zato, ker mu je iz zadrege, ko se ni spomnil kakega imena, pošepetal Jože Toporišič (tedaj je pripravljal svoj doktorat s področja literarne zgodovine o Finžgarju).

* * *

V tistih časih, ko so ob prihodu in odhodu profesorja v predavalnico vsi študentje spoštljivo vstali in je bilo nepojmljivo, da bi kdo le pomislil vstopiti za profesorjem, je ***prof. dr. Anton Ocvirk*** od časa do časa (navadno vsako drugo ali tretje leto) preventivno zarohnel: »Kolega, ki misli, da je tukaj v bordelu ...,« napravil učinkovit govorniški premor in grozeče nasršil obrvi ter motril nad glavami zgroženih študentov, ki so med njegovimi ekshibicijami še dihali le potiho. Navadno so se mu po lekciji pritekli opravičit vsaj trije, če ne štejemo tistih, ki niso bili dovolj hitri in so jih drugi prehiteli.

* * *

5. 10. 1998 Naš kolega, večletni vodja sekcije tekmovanja za Cankarjevo priznanje, ***prof. Miha Mohor***, nadaljuje z žetvijo visokih priznanj (glej Kroniko 18. 9. 1998). Danes je prejel **državno nagrado za področje šolstva**. Utemeljitev je objavljena v Šolskih razgledih 19. 10. 1998, št. 16, str. 4. Delimo veselje!
8. 10. 1998 S Pedagoške fakultete **v Mariboru** smo prejeli seznam letošnjih diplomantk, med katerimi blesti tudi en diplomant: ***Nataša Bauman, Tanja Breznik, Marjeta Kotnik, Irena Kragel, Štefani Krajnc Vrečko, Aleksandra Lorbek, Marija Novak, Mojca Patekar, Metoda Perger, Katja Premru, Jernej Simčič, Vida Strelec, Metka Škerget, Dušica Štiblar, Jasna Vovk***.
Na Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete **v Ljubljani** so junija in septembra diplomirale: ***Barbara Čepin, Karin Godeša, Martina Grmek, Tjaša Jakop, Simona Taušič, Sanja Leben, Andreja Ravnikar, Urška Skalicky, Gordana Špan, Tanja Špor, Andreja Tasič, Simona Taušič, Patricija Vinšek***. (Zna biti, da so tudi tu »pridelali« enega fanta, a še tu so nejasnosti, ker je iz imena moč razbrati le slovnični, ne pa tudi naravni spol.)
Septembra je uspešno zagovarjala svojo magistrsko nalogo s področja hrvaške in srbske književnosti ***Đurđa Strsoglavec***.

Vsem standardne, a iskrene čestitke preizkušenih kolegov: premočrtno, strmo, gladko, bleščečo poklicno pot! Vljudno vabljeni med ude Slavističnega društva Slovenije.

8. 10. 1998 V Ljubljani začetek dvodnevnega **2. kongresa** Društva za uporabno jezikoslovje. V imenu Slavističnega društva Slovenije je udeležence pozdravila tajnica Slavističnega društva Slovenije, ***Jana Zemljarič***.

8. 10. 1998 Prizadevni ***dr. France Novak***, nam sporoča: Na prisrčni slovesnosti v Škofji Loki je bila predstavitev knjige loške rojakinje, zdaj že upokojene, prej pa zelo znane in tudi v društvu zelo delavne ***prof. Jeje Jamar Legat***. Založba Sanjska knjiga v Ljubljani je izdala njeno zajetno knjigo **Kajbetova hiša na škofjeloškem Placu**, ki na skoraj 600 straneh pripoveduje o usodah ljudi in družin, ki so prebivale v Kajbetovi hiši, in o Škofji Loki od začetka 16. do začetka 20. stoletja. Napisana je po zgodovinskih virih, družinskem arhivskem gradivu in pričevanjih starejših Ločanov. Jezik, zlasti besedje, ima starinsko in krajevno barvitost, na kar jo je usmerilo med drugim tudi dolgoletno delo pri zbiranju gradiva za slovar slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja. V društvu bomo morali poiskati možnosti, kako bi tudi upokojene slaviste prijazno povezovali. Kronika je že ena taka pot.

9. 10. 1998 Po dolgotrajnem deževju prijazen, sončen jesenski popoldan, ki je predsedniku lepo minil in se prevesil v večerno popravljanje šolskih nalog. Po dežju pride sonce.

9. 10. 1998 Prejeli smo prvi za tisk pripravljeni referat, kar budi up, da zbornik z letošnjega zborovanja ne bo izšel preveč pozno.

10. 10. 1998 V ribniški cerkvi se je predsednik Slavističnega društva Slovenije udeležil odlične izvedbe Mozartovega Rekvijema v počastitev spomina 80. obletnice smrti očeta Stanislava Škrabca.

10. 10. 1998 Šolskim oblastem in sredstvom javnega obveščanja smo razposlali **izjavo o slovenščini kot učnem jeziku**, ki smo jo sprejeli na zborovanju v Murski Soboti. Nasprotujemo strokovno spornemu zgodnjemu učenju tujega jezika kar vsevprek ter opozarjamo na položaj slovenščine kot učnega jezika in učnega predmeta v samostojni Sloveniji, ko je ta jezik postal državni, doživlja pa zaskrbljujočo zapostavljenost. V naslednjih dneh se je v zvezi s tem oglasilo kar nekaj radijskih postaj in novinarjev različnih časopisov. Celotno besedilo naše izjave je med drugim objavljeno v Šolskih razgledih 19. 10. 1998, št. 16, str. 3.

12. 10. 1998 Založniška skupina Gospodarskega vestnika (Dunajska 5, Ljubljana) nam je poslala drugo, izpopolnjeno izdajo knjige našega kolege, ***prof. Janeza Sršena*** **Jezik naš vsakdanji**. Ne zamudite je kot prve izdaje, ki je že pošla.

13. 10. 1998 Izšla je nova, 5. letošnja številka revije **Slovenščina v šoli**. Iz vsebine: novi učni načrti, začetno branje, književnost pri maturi in okoli nje, slovenščina kot učni jezik, o Cankarjevem priznanju. (*Naročila*: ZALOŽBA ZŠ, Zavod RS za šolstvo, Poljanska 28, p. p.2063, Ljubljana, tel. 061 133 32 66; člani Slavističnega društva Slovenije imajo pri naročnini popust).

13. 10. 1998 Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je imela ***prof. dr. Albina Nećak Lűk*** ob izvolitvi v redno univerzitetno profesorico inavguralno predavanje **Jezi-kovne teme v etničnih študijah**.

13. 10. 1998 Ker na Fakulteti za pomorstvo in promet v Piranu menda predava več kot ena tretjina učiteljev v hrvaškem jeziku, smo pozvali dekanjo fakultete, da nas seznani s temi težavami.

14. 10. 1998 Prihajajo prve **seminarske naloge** z letošnjega Slavističnega zborovanja v Murski Soboti. Prvi vtisi so prav spodbudni, predvsem pa smo veseli, da kolegice in kolegi *upoštevajo navodila*. Naloge imajo primerno obliko, dodana jim je primerna pisemska ovojnica z izpisanim naslovom avtorjev za kasnejše pošiljanje potrdil, priloženi so potrebni podatki za izdajo potrdil, dodana so dokazila o plačilu kotizacije in članarine, nalog ne pošiljajo priporočeno, pač pa dodajajo dopisnico z izpisanim naslovom, da jim potrdimo prejem naloge (je hitreje in ceneje).

14. 10. 1998 Prihajajo tudi **zajetni računi** za poravnavo stroškov letošnjega zborovanja v Murski Soboti. To bo prišlo v zgodovino tudi kot eno najdražjih zborovanj našega društva. Kje, kje bom jemal, kam bom dajal ...

LJUDSKO IZROČILO

Prof. dr. Anton Ocvirk je bil v dolgo let odličen govornik in predavatelj (sam je nekoč izjavil, da se je tega naučil v seminarju Izidorja Cankarja, ki ga je hodil na skrivaj poslušat). Z mimiko, premolki ... je znal pričarati vzdušje obravnavanega literarnega dela, tako da je študentom v nabito polni predavalnici zastajal dih in so ga hodili poslušati tudi, če niso imeli vpisanega njegovega kurza. Včasih pa so mu poleg tega pomagala tudi naključja. Ko je nekoč predaval o morečem vzdušju v Maeterlinckovi drami Vsiljenec, kjer se nastopajoči naenkrat znajdejo v temi in prepoznavajo znamenja neznane onstranske sile, je res nenadoma zmanjkalo elektrike in ves avditorij se je znašel v temi. Nihče ni bil niti malo presenečen in nihče ni dihnil. Še danes se ne ve zanesljivo, ali je elektrike res zmanjkalo ravno v najprimernejšem trenutku ali je naključje naročil sam.

* * *

15. 10. 1998 V Obrtnem domu v Novi Gorici je ob 10. uri stekel dvodnevni simpozij **Škrabčeva misel III: Presoje, polemike, portreti**. Vodi ga častni član SD, ***akademik prof. dr. Jože Toporišič***. V dveh dneh se bo zvrstilo 18 referatov, tretji dan pa se udeleženci podajo na poučno potovanje prek Nove Štifte v Hrovačo pri Ribnici, kjer obiščejo prenovljeno rojstno hišo Stanislava Škrabca (glej Kroniko 10. 10. 1998).

15. 10. 1998 V veliki dvorani Slovenske filharmonije je bila slavnostna akademija v čast **100-letnice Slovenskega šolskega muzeja**.

16. 10. 1998 **Z dunajske univerze** nam ***prof. dr. Pavle Zdovc*** sporoča ohrabrujoče vesti, da dunajska slavistika in slovenistika ne izumira, čeprav se strinja, da bi bilo treba – tako kot marsikje – izboljšati njen položaj. Od poletja in Inštitut za slavistiko Univerze na Dunaju nov naslov: **Institut für Slavistik der Universität Wien, Universitätscampus (Altes AKH), Spitalgasse 2–4, Hof 3, A-1170 Wien**. Od 1. 10. t. l. je slovenski jezikovni lektorat prevzela ***mag. dr. Elizabeta Mojca Jenko***, prof. dr. Zdovc je ohranil le še Jezikovni konverzatorij za sloveniste, še ni znano, kdo pride na mesto prof. dr. Radoslava Katičića, ki je skrbel za obe študijski smeri.

17. 10. 1998 Z Mosta na Soči nam je kolegica ***Nevenka Janež*** sporočila, da člani SD pospešeno uresničujejo projekt **Kosmačeva pot**, tako da bo ob pisateljevem jubileju primerno predstavljena kulturna dediščina na Kosmačevi poti od Slapa ob Idrijci do Mosta na Soči.

18. 10. 1998 Kot poroča ***dr. Igor Saksida***, je bila 15. t. m. seja Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje. Na njej so potrdili predmetnik za novo devetletno osnovno šolo, ***prof. dr. Ada Vidovič Muha*** pa je v strokovno pretehtanem nastopu **nasprotovala težnjam** po uvajanju dvojezičnega šolstva, ki se kaže v predlogih za **uvajanje angleščine kot učnega jezika** pri nekaterih predmetih. Ta prizadevanja imajo značilnosti raznarodovalne in slovenski tradiciji ter identiteti nasprotne pritiske, kot smo javnost opozorili v izjavi, ki smo jo na predlog NKS sprejeli na zborovanju v Murski Soboti. Prim. Kroniko 5. 10. 1998.

19. 10. 1998 Predsednik se je v Ljubljani udeležil slovesnega začetka letošnjega **tedna vseživljenjskega učenja**, ki ga pripravlja Andragoški center Slovenije.

19. 10. 1998 V Šolskih razgledih (št. 16, str. 3) je izšel zanimiv članek **o učnem načrtu** za pouk slovenskega jezika v devetletni osnovni šoli.

20. 10. 1998 V Murski Soboti bo od 19. do 21. novembra potekalo 4. pisateljsko srečanje **Oko besede**. 20. novembra bodo **podelili nagrado Večernica** za najboljšo mladinsko literarno delo, ob 15. uri pa bo poteka tudi okrogla miza **Seksizem v mladinski književnosti**, ki jo je pripravil ***dr. Igor Saksida***. Obravnavali bodo spolne stereotipe v mladinski književnosti in o njihovem vplivu na mlade bralce. Organizatorji želijo pritegniti k aktivnemu sodelovanju kar največ zanimivih sogo-vornikov. Dodatna pojasnila: Maja Logar, tel. 062 213 858.

22. 10. 1998 Kolegice in kolege obveščamo, da bi se našlo še kako prosto mesto za tiste, ki so mentorji tekmovanja za Cankarjevo priznanje na **srednjih šolah**. *Vabimo jih, da se prijavijo* na **izpopolnjevalni seminar mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje.** Seminar je uvrščen v *Katalog programov stalnega strokovnega spopolnjevanja* in je ovrednoten z **eno točko in pol**. Predvidena je le izvedba v Novi Gorici, od 19. do 20. novembra 1998. Rok za prijavo »srednješolcev« je 5. 11. 1998. Prednost imajo člani Slavističnega društva, ki lahko uveljavijo tudi popust pri kotizaciji, če prijavi in dokazilu o plačilu kotizacije priložijo kopijo položnice o plačani članarini. Kotizacija: za člane Slavističnega društva Slovenije 10.000 SIT, za ostale 15.000 SIT.
Okvirni program in druge informacije so objavljeni v *Katalogu programov stalnega strokovnega spopolnjevanja za šolsko leto 1998/1999, str. 155.*

Veliki ljudje svoje napake priznajo. Prav v tem je njihova veličina.

Ivan Prijatelj

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

Izdaja: Slavistično društvo Slovenije Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana	**List za člane društva** Odgovorni urednik: dr. Zoltan Jan	Ljubljana,21. 12. 1998 http://www.neticom.si/kronika Letnik 2, št. 9

Domačo stran Kronike na internetu obiskuje vedno več kolegic in kolegov, tako da ta oblika obveščanja postaja vse učinkovitejše sredstvo za sprotno in hitro obveščanje članic in članov o različnih prireditvah, publikacijah, srečanjih

5. 10. 1998 V Uradnem listu št. 68 je na strani 5165 izšla **Odredba o uvajanju in spremljanju učnega načrta za pouk slovenščine v splošnih in strokovnih gimnazijah**. Odgovorni nosilec je častni član SD, ***prof. dr. Matjaž Kmecl*** in ne dvomimo, da bo zahtevno nalogo s priznanimi sodelavci uspešno izpeljal, upamo pa, da bodo poskrbeli tudi za **primerno nagrado učiteljev**, ki v projektu sode-lujejo, saj se od samih točk ne da živeti (ker so sodelavci izbrani med najuspeš-nejšimi profesorji, je marsikdo že prispel v najvišji naziv in bil uvrščen v peti pla-čilni razred). Svetujemo, da bi se učiteljem zmanjšala učna obveznost za čas, ko sodelujejo pri projektu. Kdor je preobremenjen, bi bil manj časa v razredu, kdor pa potrebuje denar, bi sprejel nadobremenitev. Poskrbeti bi bilo treba tudi **za cenejše učbenike**, saj jih morajo sedaj učenci, vključeni v program, kupovati bistveno dražje zaradi nizke naklade. Prejeli smo dve ustni pobudi kolegov, vendar pričaku-jemo kak uradni predlog vodstva projekta, da se skupaj dogovorimo, kako in kaj. Slavistično društvo Slovenije ne želi storiti nič na lastno pest in se vmešavati v delo drugih.

V isti številki Uradnega lista je izšel tudi **Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o preverjanju in ocenjevanju znanja v gimnazijah** (pri predmetu športna vzgoja se uvaja številčno ocenjevanje).

16. 10. 1998 Vodja Osrednje humanistične knjižnice Filozofske fakultete in predsednica Sekcije za visokošolske knjižnice pri Društvu bibliotekarjev Slovenije, sicer pa tudi članica SD, ***prof. Alenka Logar-Pleško***, nam je v vednost poslala dopis rektorju Univerze v Ljubljani, v katerem bibliotekarji zahtevajo **spoštovanje sindikalnih dogovorov in pravilnikov** o napredovanju. Predsednik društva jih bo kot državni svetnik podprl.
20. 10. 1998 Že tedne zbiramo gradivo, pripravljamo poročila in obrazce, piše-mo vloge itd. za kritje stroškov letošnjega zborovanja v Murski Soboti.

20. 10. 1998 Častni član SD ***dr. Joža Mahnič*** je pri založbi DZS izdal zajetno monografijo **Oton Župančič**, ki je izšla v nesojeni zbirki Monografije k Zbranim delom slovenskih pesnikov in pisateljev (335 str.).

21. 10. 1998 Presenetljivo je, koliko kolegic je poslalo svoje **seminarske naloge** brez ene ali druge priloge, čeprav smo tokrat v mapo z gradivom za zborovanje priložili pisna navodila, katere podatke potrebujemo, če hočemo izdati potrdila s točkami. Približno tretjina kolegov je pozabila sporočiti ta ali oni podatek ali priložiti to ali ono dokazilo, ki prepreči še več napak, pomožnih in dodatnih evidenc o izpolnjevanju pogojev za pridobivanje točk. Največkrat je bil pozabljen rojstni datum, ki jih ne zbiramo zato, da bi vsakemu čestitali za rojstni dan (ali potešili pohotno radovednost o ohranjenosti kolegic), ampak mora biti vpisan na potrdilo zaradi ugotavljanja istovetnosti nosilca. Nekateri se niso podpisali na seznam prisotnih na zborovanju v Murski Soboti. Plastični ovitki so potrebni zato, da se kaka priloga ne izgubi, pisemska ovojnica z izpisanim naslovom olajša predsedniku delo pri pošiljanju potrdil, tako da mu poleg tipkanja naslovov v obrazce in sezname ni treba še četrtič prepisovati istih naslovov in delati dodatnih napak. Z vsakim potrdilom je skorajda enako dela kot s pisanjem spričevala, le da ima predsednik sedaj na grbi tri, štiri razrede (poleg tistih v službi). Ko človek opravlja to nepotrebno dodatno dopisovanje, se sprašuje, če je pošteno pomagati pri napredovanju tistim kolegom, ki se ne potrudijo, da bi izkazali lastno funkcionalno pismenost. Ko potrebujemo kako potrdilo, nas tudi zadnja občinska tipkarica nažene, če nimamo vseh prilog in dokazil, tu pa pričakujemo, da si bosta predsednik in tajnica nakopala dodatno dopisovanje izven delovnega časa in dobrohotno ponovno prosila, za vse potrebno, o čemer sta nas že prej pisno obvestila.

21. 10. 1998 **Sestanek izvršilnega odbora Slavističnega društva Slovenije**. Nova tajnica, blagajničarka in stari predsednik so se dogovorili najnujnejše za nadaljnje delo. Obeti za dobro sodelovanje.

22. 10. 1998 Obširno poročilo o razmerah na **dunajski slavistiki** je v Delu (str. 19) objavila ***Eva Tesar Terseglav***.

22. 10. 1998 Danes je v Delu (str. 21) ***doc. dr. Igor Saksida*** objavil recenzijo delovnega zvezka za pouk književnosti na srednjih šolah **Kje so tiste stezice**.

24. 10. 1998 **Odmevi na Kroniko št. 8**:
– Dvakratna objava iste anekdote o prof. Ocvirku ni posledica predsednikove, piščeve in urednikove (troedinost!) raztresenosti, ampak pomanjkanja anekdot (kljub milim prošnjam jih praktično nihče ne pošilja).
– Urednik Šolskih razgledov, član SD, ***mag. Stanko Šimenc***, je 9. 11. 1998 pri-jazno omenil naš list in za nameček navedel anekdoto: Ko se je neka kolegica upi-rala prof. dr. Antonu Slodnjaku, tedanjemu predsedniku Slavističnega društva, da bi se včlanila, češ da je v to ne more prisiliti živ krst, jo je gromovnik mrko zavrnil: »Pa še to povejte, kaj še delate v naši fari! Biti član društva je stanovska dolžnost in čast!«
– Častni član SD, ***prof. Rado L. Lenček***, se nam je iz New Yorka zahvalil za Kroniko, ki se mu zdi zelo zanimiva.
– Hvala vsem, ki ste si vzeli čas, da ste tudi tokrat pohvalili naše glasilo in delo. Ker ima predsednik obsedno stanje s pregledovanjem seminarskih nalog, potrebnih za točke, se ob tej priložnosti vsem zahvaljuje za podporo.

25. 10. 1998 **Pogrešani kolegi.** Pošta nam je vrnila Kroniko št. 8, ki smo jo skušali poslati kolegicam in kolegom: ***Nadji Blatnik, Vladu Kastelicu, Tatjani Komarovi, Vesni Lavrič, Staši Pisek, Ireni Smolič, Mojci Šoškovič.***

Kdor jih pozna, naj jih opozori ali nam sporoči njihove naslove.

26. 10. 1998 Po posredovanju ***dr. Franceta Novaka*** smo prejeli zamisel, da se v počastitev letu 2000 in 2001 (10. obletnica slovenske države, 1000-letnica Brižin-skih spomenikov, 450-letnica prve slovenske knjige in 200. obletnice Prešernovega rojstva) postavi spominsko obeležje **Rastoča knjiga**. Avtor, ***dr. ekonomije Janez Gabrijelčič***, je svoj predlog natančneje predstavil v Delu 18. 8. 1998 na str. 4.

26. 10. 1998 V Delu (str. 8) je naš kolega ***prof. Peter Kolšek*** objavil intervju z ***doc. dr. Marjo Bešter*** ob njenem odhodu s starega na novo delovno mesto na Peda-goški fakulteti v Ljubljani.

27. 10. 1998 Rektor univerze v Ljubljani je svečano promoviral ***dr. Simono Kranjc*** in ***dr. Bernarda Rajha***. Obema še enkrat iskrene čestitke, ker sta dosegla najvišji znanstveni naziv.

28. 10. 1998 V tako rekoč intelektualnemu tabloidu **Razgledi** sta izšla referata z zborovanja v Murski Soboti kolegov akademika ***prof. dr. Borisa Paternuja*** in ***prof. dr. Mirana Hladnika*** (str. 9 in 11).

2. 11. 1998 Medtem ko se je predsednik potepal po Izraelu in Jordaniji, so falange kolegov dokončevale svoje **seminarske naloge o zborovanju v Murski Soboti**, ki so se zgrnile v njegovo kuhinjo, kjer je Mme Jan razvila zanimivo debato na akademski ravni in dokazovala, da je ona kraljica tega prostora, v katerega ne spadajo tone papirja, on pa spodbija njeno tezo z antitezo, da se je nabralo le za 4 kg ustvarjalnih dognanj, ki na neki način predstavljajo plod, srčiko in smisel zborovanja, v katerega je bilo vloženega toliko in toliko dela, ne pa papir, ki je sicer čudovito dragocen izum človeštva. Sinteza: vrednotenje genialnih idej in dela kolegov je odvisno od duševnega stanja koordinatorja oziroma njegove gospe.

5. 11. 1998 Na pobudo ***doc. dr. Igorja Sakside*** bo upravni odbor Slavističnega društva Slovenije obravnaval predlog, da **21. januarja 1999 ob 9. uri** pripravno **okroglo mizo o književnosti na maturi**, ki naj bi osvetlila problem objektivnega ocenjevanja in smisel maturitetnega eseja. Pobudo podpira tudi aktiv Gimnazije Bežigrad, ker v Murski Soboti ni bilo dovolj časa, da bi v razpravi sodelovali vsi in predlagali izboljšave trenutnega stanja.

6. 11. 1998 Nadaljuje se obsedno stanje zaradi **seminarskih nalog z zborovanja v Murski Soboti**. Seveda tudi tokrat ni šlo brez predsednikovih napak, nekajkrat je pomešal ovojnice in potrdila, tako da so nekateri prejeli potrdila podobno ali povsem drugače imenovanih kolegic, ki pa so bile vse zelo miroljubne in razumevajoče, ena pa se sploh ni oglasila. Nekaj kolegic je hotelo vnovčiti skupinsko delo, ki je bilo pred tem predstavljeno kot rezultat mentorstva raziskovalne naloge, nekateri so poslali golo zbirko didaktičnega gradiva brez ene same utemeljitve. Na tiho naj povemo, da je bilo nekaj nalog zavrnjenih tudi zaradi nesprejemljive jezikovne podobe, nekateri pa

kljub opozorilu nalog niso dopolnili z manjkajočimi podatki. Žal so ti nesporazumi povzročili tudi kakšno zamero in oznako, da se predsednik obnaša kot petelin na gnoju. Predsednik nima nič proti temu simbolu, bolj ga boli mnenje, da je vse, kar je pod njim, gnoj.

7. 11. 1998 Tisk in poštnina **8. številke Kronike: 146.829,48** SIT.

8. 11. 1998 Izpisujemo prva potrdila in premišljujemo, koliko napak je na njih.

ČLANARINA

Člane, ki še niso poravnali članarine za leto 1998, naj opozorimo, da društvena pravila v 16. členu predvidevajo **prenehanje članstva** za tiste, ki ne plačujejo članarine. Tudi sicer se ne moremo strinjati s tistimi kolegi, ki pričakujejo, da jim bodo drugi kolegi krili stroške, ki jih njihovo članstvo vendarle povzroča. Po sklepu upravega odbora Slavističnega društva Slovenije bomo po novem letu črtali iz evidence članov tiste kolegice in kolege, ki ne bodo imeli poravnane **članarine za leto 1998**.
Zmanjšanje števila članov ni nujno katastrofa. Zborovanja bomo lahko priprav-ljali tudi v manjših krajih, ker ne bo težav z velikimi dvoranami in prenočišči, na naših strokovnih posvetovanjih bomo lahko poiskali druge oblike dela, društvo bo morda bolj enotno in udarno ...
Članarina spada po našem mnenju med olajšave za dohodnino, zato na položnico napišite, da gre za prostovoljni prispevek neprofitnemu društvu. Seveda zaenkrat ni nobene ovire, da članarine ne bi poravnale šole oz. ustanove, kjer so kolegice in kolegi zaposleni, vendar naj ne pozabijo poslati še kopije virmana in sporočiti imen članov, za katere je članarina plačana. Komur so šole poravnale višjo kotizacijo za katerega od seminarjev, naj nam to sporoči in pošlje kopijo virmana, da mu priznamo članarino za iztekajoče se leto. Razlika med kotizacijo za člane in nečlane za en seminar pokrije tudi članarino. Če jo plačate sami, lahko poveste, koliko ste prihranili šoli pri kotizaciji za seminar, ki se ga želite udeležiti, in gotovo boste imeli prednost. Če vam članarino plača šola, jih lahko prepričate, da ne bodo metali stran denarja, ko vam ne bi dovolili udeležbe na seminarjih našega društva. Kopijo položnice skrbno shranite, ker boste z njo uveljavljali članske ugodnosti, med drugim tudi znižano naročnino na *Slavistično revijo*, *Sloveščino v šoli* ...
Zamudniki najdejo podatke o višini članarine in tekočem računu, kamor jo lahko nakažejo, na koncu glasila (gl. okvirček Prijavnica za nove člane).

9. 11. 1998 V 17. številki **Šolskih razgledov** beremo zahvalo vsem, ki so postali podporni člani vseslovenskega kulturno-izobraževalnega **Kopitarjevega društva**. Predsednik ***prof. Jože Peternel***, ki sicer ni član Slavističnega društva Slovenije, se na nas do sedaj še ni spomnil.
9. 11. 1998 Bralno društvo Slovenije je izdalo zanimiv zbornik **Branje, skrb nas vseh**, ki prinaša referate z lanskoletnega posvetovanja. Pojasnila: dr. Silva Novljan, Bralno društvo Slovenije, NUK, Turjaška 1, 1000 Ljubljana.

11. 11. 1998 V Delovih Pismih bralcev (str. 6) je ***akademik Ivan Minatti*** opisal svojo (in našo) prizadetost, ker je jesenski plenum Evropske akademije znanosti in umetnosti, ki je bil v Ljubljani 7. t. m. pod okriljem Slovenske (sic!) akademije znanosti in umetnosti, potekal zgolj v tujih jezikih, slovenščina pa na tej ugledni in medijsko odmevni prireditvi ni našla mesta.

11. 11. 1998 Nova predstojnica ljubljanske slavistike, ***doc. dr. Irena Novak Popov,*** obvešča:
– Filozofska fakulteta v Zagrebu vabi k sodelovanju na znanstvenem srečanju ob 75-letnici prof. Franja Grčevića, ki bo od 18. do 19. decembra 1998. Med temami: Ivo Andrić u književnosti svoga doba, Poredbeno proučavanje slavenskih književ-nosti.
– V Nišu pripravljajo tridnevno znanstveno srečanje z naslovom Slovanski zgodovinski roman. Potekalo bo oktobra prihodnje leto.

MALA ŠOLA USTVARJALNEGA PISANJA

Člane Slavističnega društva Slovenije vabimo, da za **Kroniko** Slavističnega društva Slovenije prispevajo najboljša, najduhovitejša, naj-vprašanja, ki se jih

spominjajo *s slavističnih brucovanj*.

* * *

Ni naključje, da je zeleno carstvo na nekem brucovanju pokazalo prikupno sliko s tremi sedečimi muckami in vprašalo zelenjad: »Kaj je to?« Menda so tedaj sramotno pretrgali tradicijo, saj so vsi vedeli, da so to tri brucke na izpitu pri prof. Bezlaju.

11. 11. 1998 Z današnjo pošto je priromalo tudi vabilo na srečanje slovenskih mladinskih pisateljev **Oko besede**, ki bo potekalo od 19. do 21. 11. 1998 v Murski Soboti. Med številnimi prireditvami bo revija Otrok in knjiga pripravila tudi okroglo mizo **Seksizem v mladinski književnosti**. Vodil jo bo član SD ***dr. Igor Saksida***.

12. 11. 1998 Bratsko Lektorsko društvo Slovenije prireja v sredo, 18. novembra, ob 17. uri v prostorih Društva slovenskih pisateljev predavanje ***prof. dr. Mirana Hladnika*** z naslovom **Lektor za računalnikom**.

12. 11. 1998 V Delovi prilogi Književni listi (str. 20) je pričel izhajati prispevek ***akademika prof. dr. Janka Kosa*** Metodološki in ideološki pluralizem v sodobni slovenski literarni vedi. (Nadaljevanje: Delo, 19. 11. 1998, št. 268, str. 17.)

12. 11. 1998 Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je kolegica ***Majda Kaučič Baša***, predsednica Slavističnega društva Trst – Gorica – Videm, uspešno zagovarjala svojo doktorsko tezo **Javna raba slovenščine kot manjšinskega jezika na Tržaškem**, katere mentorica je bila častna članica našega društva, prof. dr. Breda Pogorelec. Iskrene čestitke in občudovanje!

13. 11. 1998 V novembrski številki revije za izseljence **Rodna gruda** (str. 7–8) je izšel članek ***Dragice Motik*** **Slovenija podpira ohranjanje in razvijanje slovenskega jezika in kulture v tujini**.

14. 11. 1998 Multimedijski center Kibla iz Maribora nas obvešča, da pripravlja **festival učenja in zabave za družboslovje in humanistiko Dnevi radovednosti**, ki bo potekal od 9. do 11. februarja 1999. **Informacije:** www.kibla.org/dr, tel. 062 229 40 12, poštni naslov: Kulturnoizobraževalno društvo Kidla, Narodni dom, Kneza Koclja 9, 2000 Maribor.

14. 11. 1998 Iztekel se je **12. pohod od Litije do Čateža**, 5000 udeležencev. Več v Nedelu 15. 11. 1998, št. 46, str. 1.

15. 11. 1998 Goreče upamo, da smo to nedeljo končali izpisovati **potrdila za napredovanje** in da se lahko pripravimo na plaz nalog, ki jih bo navrgel seminar mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje. Ta se prične v četrtek in treba je še marsikaj postoriti, se dogovoriti, razmnožiti, prešteti ... Lepo je, ker sta bili blagaj-ničarka in tajnica pridni in sta ogromno pomagali pri urejanju evidenc.
V pisemskih ovojnicah je več kot 200 točk in upamo, da bodo kolegicam in kole-gom olepšale poklicno pot.

16. 12. 1998 »Pravkar upokojeni« profesor Pedagoške fakultete v Ljubljani, ***prof. Milan Dolgan***, nam je poslal svojo knjigo **Pravilni in nepravilni glagoli v slovenščini**. Izdal jo je v samozaložbi, vsebuje besednjak (108 pravilnih in 222 nepravilnih glagolov) in učnojezikovno razpravo. Avtor je pripravljen delo predsta-viti tudi na šolah. Cena: 700 SIT. Pojasnila in naročila: prof. Milan Dolgan, Meli-kova 84, 1000 Ljubljana.

17. 12. 1998 Naši financerji, različne službe ministrstev itd. prizadevno skrbijo, da bi imeli lepe in mirne praznike. Različni razpisi, ki se iztečejo takoj po prazni-kih, kar dežujejo.

18. 11. 1998 Založba **Karantanija** (Savlje 38, 1000 Ljubljana, tel. 061 375 456) bo v torek, 24. t. m. ob 11. v prostorih Društva slovenskih pisateljev predstavila tudi knjigo ***Kristine Brenk*** **Hoja za bralci**, ki pripoveduje o rojstvu bralne značke in o pisateljih, ki so obiskali domala vsako slovensko šolo.

19. 11. 1998 V Novi Gorici je stekel dvodnevni **seminar mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje**, ki se ga v prvi izvedbi udeležuje 72 kolegic in dva kolega. Tudi tokrat težave z nekaterimi predavatelji in predsednikom, ker se jim križajo obveznosti. Zvečer prijetno srečanje z avtorji zbirke Pesmi štirih, čeprav seminaristke niso bile nič kaj preveč zgovorne. Seminar se zaključuje v petek z delom v delavnicah. Kolegici iz Škofje Loke, ki je predsednika razveselila s krasnim primerkom **kamnite strele**, poslani po njeni prijateljici, se najlepše zahvaljujemo. Ob priliki se oddolžimo s kakšnim kamnom v zameno, sedaj to ni mogoče, ker je Mme Jan med eno izmed čistk pospravila dobršen del fosilov in skal, ki smo jih privlekli iz Egipta, tako da se predsedniku zdaj zdi vsak ubranjen primerek predragocen, da bi se od njega ločil.

19. 11. 1998 V Delovih Književnih listih (str. 18) je izšel piker članek ***prof. Franceta Pibernika* Kdaj slovenistika namesto slavistike**. Poleg zahteve, da se slovenistika in slavistika ločita v dva oddelka, je tudi vrsta očitkov odgovornim profesorjem ljubljanske slavistike, ki da niso poskrbeli za dovolj močno nasled-stvo. Predstojnica ljubljanske slavistike, ***doc. dr. Irena Novak Popov***, mu je odgo-vorila v istem časopisu 26. 11. 1998, str. 18), častni član SD ***prof. dr. Matjaž Kmecl*** pa 10. 12. 1998, str. 18.

MALA ŠOLA USTVARJALNEGA PISANJA

Člane Slavističnega društva Slovenije vabimo, da za **Kroniko** Slavističnega društva Slovenije prispevajo najboljša, najduhovitejša, naj-vprašanja, ki se jih spominjajo *s slavističnih brucovanj*.

* * *

Na brucovanju pred dobrimi tridesetimi leti je Zeleno carstvo vprašalo zelenjad: »Kakšna je razlika med bru-com in bruculjo, ki imata noge na O?«
Zelenjad seveda ni imela pojma, da imamo pri brucu s krivimi nogami o z akutom, pri bruckah pa široki o ali nekaj sprevrženemu in obrnjenemu akutu podobnega.

* * *

Zeleno carstvo je bilo gnade polno in je postavilo zelenjadi rešilno vprašanje: »Kakšen je pravilni besedni red naslednjih besed: država, ustava, šva?«
Ker je bila že takrat vsaka nova generacija slabša od prejšnje, zelenjad seveda ni imela pojma, da gre za tran-skripcijo v gorenjščino in da bi se ključne besede v knjižni slovenščini glasile: »Držala, vstala, šla.«

19. 11. 1998 Prejeli smo vabilo **Cankarjevega doma na Vrhniki** na pogovor s pesnikom in misijonarjem ***Jožetom Cukalejem***. Vabilo je že pravi priročnik s kri-tično predstavitvijo pesnika in njegovo bibliografijo. Srečanje, prvo v seriji **Pogo-vori z rojaki**, bo v četrtek, 26. 11. t. l., ob 20. uri.

19. 11. 1998 **Slavistično društvo Kranj** sporoča, da so včeraj organizirali prijazno strokovno srečanje članov, na katerem je ***prof. Zoran Božič*** predstavil svoja priročnika za obravnavo obveznega branja **Poljub zlata** in **Zlati poljub**, ***prof. Mojca Bavdek*** pa je prikazala značilnosti poskusnega učbenika in delovnega zvezka za 1. letnik gimnazije. Druženje se je steklo v prijeten in živahen razgovor, tako da nameravajo to dejavnost nadaljevati. Napovedujejo **srečanje z graškimi slavisti**, o novostih v **pravopisu** jim bo spregovorila ***prof. Marta Kocjan-Barle***.

20. 11. 1998 V **Živi antiki** (Skopje 1995, str. 343–349) je izšel zanimiv prispevek ***dr. Mitje Skubica* Krivenčenje latinskih besed v nekaterih romanskih književnih delih**.

20. 11. 1998 V Rimu (založba Bulzoni editore) je izšel 8. zvezek **Letterature di Frontiera**, ki prinaša referate z lanskoletnega istoimenskega kongresa v Trstu. Vrsta zanimivih prispevkov slovenistov.

21. 11. 1998 Prejeli smo vabilo Slavističnega društva Maribor na **mednarodni simpozij o Antonu Murku**, ki se bo pričel v četrtek, 26. t. m., ob 10. uri v Hočah pri Mariboru (Hoška 2, Spodnje Hoče), kjer mu bodo odkrili spominsko ploščo. Znanstveno srečanje bo do sobote. Zaradi zadržanosti predsednika bo barve Slavis-tičnega društva Slovenije zastopal ***dr. France Novak***.

21. 11. 1998 Danes, ob 12. uri prireja **Cankarjeva založba** v okviru sloven-skega knjižnega sejma pogovor o **Atlasu svetovne literature**. V petek 27. t. m. ob 17. uri pa bo na odprtem odru knjižnega sejma skupina **Teater Gromki** predstavila scensko predstavitev **leksikona Antika**.

23. 11. 1998 Prejeli smo protest članov **Slavističnega društva Brežice**, ki se ne strinjajo z ravnanjem in pisanjem predsednika Slavističnega društva Slovenije v 3. številki Kronike. **Zavrnil je zahtevek za izdajo potrdila o sodelovanju** pri tek-movanju za Cankarjevo priznanje **kolegici,** ki **ni članica** SD. Tudi predsedniku je žal, če je kdor koli, ki je pripravljen delati, ostal izven Slavističnega društva Slovenije, zato so vsem na stežaj odprta vrata, da se vključijo v društvo. Žal pa je treba vztrajati, da v skladu s svojim programom in svojimi pravili društvo na osebni ravni pomaga le članom, ne pa komur koli. Isto počnejo tudi druge podobne ustanove, nekatere so si pridobile celo licenco, da le one omogočajo opravljanje celo poklicnega dela – in seveda imajo zato velik vpliv in veliko moč pri reševanju stanovskih problemov. Izkazalo se je, da sedanje »abstraktno članstvo«, ki se spomni na Slavistično društvo le tedaj, ko ga potrebuje ali se mu zdi, da pa bi kaj napravil, povsem onemogoča vsakršno delo in tudi zavzemanje za člane same. Če bi to prakso nadaljevali, prav kmalu ne bi imeli niti tega, kar imamo. Vsi pa si želimo, da bi se Slavistično društvo Slovenije še bolj razvilo in imelo bistveno večji vpliv na reševanje vprašanj, ki nas povezujejo. Seveda nihče nikomur ne brani, da se v društvo včlani vsaj tedaj, ko ugotovi, da je stvar zanj zanimiva in da ima od tega celo kakšno korist. Sedanji predsednik bo opisano stališče uresničeval dokler mu bo zaupana ta dolžnost.

Kolegice in kolege vljudno prosimo, naj poskrbe, da bodo šolske knjižnice naročile kakšen izvod našega nove-ga **zbornika**, ki prinaša gradivo **z zborovanja v Kranju**. **Pojasnila in naročila**: Mira Turk-Škraba, Založba ZŠ, Zavod RS za šolstvo, Poljanska 28, p.p.2063; 10001 LJUBLJANA.

23. 11. 1998 Humanistična fakulteta jeruzalemske univerze sporoča, da je 14. oktobra preminil ***Moše Altbauer***, eminentni profesor za slovanske jezike. Dosegel je starost 94 let.

24. 11. 1998 **Slavistično društvo Ljubljana** je pripravilo predstavitev najnovejših priročnikov za pouk obveznega branja. Delovni zvezek za 7. razred osnovne šole **(Skrivni) dnevnik ustvarjalnega branja** je označila ***prof. Mojca Honzak***, priročnika **Poljub zlata** in **Zlati poljub** pa ***prof. Zoran Božič***. Vsi udeleženci so bili zadovoljni, čeprav se jih je osebnim vabilom odzvala le desetina.
Komentar pisca: Bodite srečni, da niso navalili vsi člani in da ste se lahko mirno pogovarjali, ne pa poslušali še eno predavanje brez možnosti za razpravljanje in izmenjavo izkušenj.

25. 11. 1998 V Razgledih (str. 32) je ***Mateja Hrastar*** objavila zanimiv intervju z novim učiteljem slovenskega jezika na ljubljanski slavistiki, ***doc. dr. Markom Sta-bejem***.

26. 11. 1998 V Književnih listih Dela (str. 21) ***prof. dr. Jože Lipnik***, predstojnik mariborske slavistike, poroča o slavističnih dnevih v Pragi. Pripravili so jih ob 70-letnici Slovanskega inštituta Matija Murko. O slovesnosti glej Kroniko 7. 12. 1998.

26. 11. 1998 V prvi dvojni številki 17. letnika revije **Slovene Studies** (Ohio, ZDA), ki jo sedaj ureja ***prof. Timotej Pogačar***, med drugimi objavljata ***dr. Dimitrij Rupel*** in ***dr. France Bernik***, izšlo pa je tudi osem poročil o slovenskih publikaci-jah.

27. 11. 1998 Veleposlaništvo Republike Madžarske prireja predstavitev knjig, ki jih je založil **Kosičev sklad**. Srečanje bo v njihovih prostorih v Ljubljani, Ulica Konrada Babnika 5, ob 11. uri.

27. 11. 1998 V Novi Gorici ponovitev dvodnevnega **seminarja mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje**, ki se ga udeležuje 62 kolegic in kolega. Tudi tokrat težave s predsednikom, ki se mu križajo obveznosti. Zvečer prijetno srečanje, žal le s tremi avtorji zbirke Pesmi štirih, ker seminar sovpada s proslavo 60-letnice SAZU in knjižnim sejmom. Tudi tokrat se zahvaljujemo vsem, ki ste nas pohvalili in izrekli priznanje našemu delu.

27. 11. 1998 Nacionalni svet za prenovo šole je imenoval komisijo za pripravo učnega načrta **izbirnega predmeta retorika**. Med našimi kolegi so člani ***mag. Renata Zadravec-Pešec, prof. Marta Povodnik Pavlin*** ter ***dr. Igor Saksida***. (Delo 28. 11. 1998, št. 276, str. 4).

28. 11. 1998 Prejeli smo obvestilo, da na Metelkovi 6 v Ljubljani deluje **Pravno informacijski center nevladnih organizacij** (tel. 061 13 23 358, faks 061 13 43 181, pic@pic.si). Brezplačne pravne nasvete s področja človekovih pravic, humanitarnega prava, ugovora vesti, družinskega in dednega prava, dedovanja ter delovnega in socialnega prava dajejo socialno ogroženim in nevladnim organizacijam.

29. 11. 1998 Osnovna šola Bogomira Magajne iz Divače je izdala 174 strani obsegajočo knjigo **Zlate nitke časa**, ki odslikava naravno in kulturno dediščino v njihovi občini.

30.11. 1998 Razveselila nas je zaključna številka 43. letnika (19997/98) **Jezika in slovstva**. Bolje pozno kot nikoli. **Iz vsebine**: ***Drago Umek*** opredeljuje dialek-tologijo kot jezikoslovno disciplino, ***Alojzija Zupan Sosič*** prikazuje pisateljsko delo Berte Bojetu, ***Barbara Pregelj*** razmišlja o raziskovanju trivialne literature (*predsednik se ji zahvaljuje za pozornost pri citiranju njegovega dela*), ***Katarina Oblak Vidic*** iz Pulja piše o Kersnikovih Kmetskih slikah, ***Valentina Kante Pirih*** ob Petrarkovem sonetu podaja svoje metodične izkušnje z ustvarjalnim pisanjem, ***Mirjana Benjak*** ocenjuje »priročnik za samostojno branje in interpretacijo« Flau-bertove Gospe Bovary. Dodano je zgovorno letno kazalo: v vsem letniku je na 355 straneh objavljalo kakih 30 avtorjev!

LJUDSKO IZROČILO

Akademik ***prof. dr. France Bezlaj*** je rad duhovičil z bruckami, ki so po študij-skem programu pri njem opra-vljale prvi izpit (po zimskem semestru si lahko delal fonetiko kot delni izpit uvoda v slovansko jezikoslovje). Vedno je imel na izpitu istočasno tri študentke, ki so sedele na kavču v njegovem kabinetu njemu nasproti.

* * *

Da bi presegel tremo je v svojih zelo zrelih letih ***prof. dr. France Bezlaj*** brucke rad spodbudno vprašal: »No, katero bi prvo položil?«

* * *

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo bolj duhovit.

* * *

Dovtipom se smejemo, ker jih ne razumemo,
iz olike, včasih pa zato, ker nas razvedrijo.

1. 12. 1998 Izšla je prva številka mesečnika, ki ga ustvarjajo bralci, **Mozaik**. Tudi nas vabijo, da sodelujemo s članki in fotografijami v rubrikah Življenje, Sto-pimo na oder, Ustvarjamo, Iz sveta stroke itd. **Naslov**: Mozaik, p. p. 900, Tržaška 2, 1000 Ljubljana, tel. 061 170 23 07, faks 061 125 11 76.

2. 12. 1998 Redni občni zbor **Slavističnega društva Celje**, na katerem imajo dopolnilne volitve, se dogovarjajo o tekmovanju za Cankarjevo priznanje in o organizaciji zborovanja Slavističnega društva Slovenije 1999.

3. 12. 1998 Center za slovansko-bizantinske raziskave sofijske univerze nam je poslal svoj Letnik. Na razpolago je v Slovanski knjižnici in v oddelčni knjižnici ljubljanske slavistike.

4. 12. 1998 Spet se zgrinjajo falange seminarskih nalog kolegic, ki so se udeležile obeh izvedb **seminarja mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje**. Sproti jih pošiljamo koordinatorjem tekmovanja posameznih stopenj, tako da ne bodo služile le larpurlartističnemu zbiranju točk, ampak jih bodo lahko uporabili tudi sestavljalci preizkusa znanja za letošnje tekmovanje za Cankarjevo priznanje. Mladostna tajnica Slavističnega društva Slovenije ***Jana Zemljarič Miklavčič*** se je pustila prepričati, da bo med nego naraščaja in tekanjem po vrtcih izpisovala tista potrdila, kjer posamezni podatki nikoli ne padejo v predvideni prostor. Hvala vsem, ki ste nalogam priložili pisemske ovojnice

z izpisanimi naslovi, tako da je malo manj dela. Ušesa bomo navili vsem, ki jih je treba dodatno prositi, da sporočijo in/ali pošljejo potrebna potrdila in podatke.

LJUDSKO IZROČILO

Akademik ***prof. dr. France Bezlaj*** je rad duhovičil z bruckami, ki so po študijskem programu pri njem opravljale prvi izpit (po zimskem semestru si lahko delal fonetiko kot delni izpit uvoda v slovansko jezikoslovje). Vedno je imel na izpitu istočasno tri študentke, ki so sedele na kavču v njegovem kabinetu njemu nasproti.

* * *

Da bi presegel tremo je v svojih zelo zrelih letih ***prof. dr. France Bezlaj*** brucke rad spodbudno vprašal: »No, katero bi prvo položil?«

* * *

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo bolj duhovit.

* * *

4. 12. 1998 Odbor za pripravljanje **Škrabčevih dnevov** je ob obletnici velikega jezikoslovca pripravil otvoritev prenovljenih prostorov samostanske knjižnice na Kostanjevici pri Novi Gorici. Uspelo jim je zbrati tudi denar za obnovo ene izmed tridesetih inkunabul, ki jih hranijo tu.

5. 12. 1998 Priletela je letošnja **prva voščilnica** (če ne štejemo prijaznih želja, ki so jih izrekale kolegice, ko so pošiljale seminarske naloge). Prva znanilka praznikov s pravo voščilnico s smejočimi se smrekami je seveda častna članica SD, ***prof. Berta Golob***, ki je predsedniku spesnila pravo kolednico, uporabno tostran in onstran življenjske črte.

5. 12. 1998 Hvala bogu, odobrili so nam dodatno izvedbo seminarja za Cankarjevo priznanje (brez finančne pomoči), ki smo ga med tem dolgotrajnim postopkom sicer že izvedli na svojo pest. Vseeno smo se skobacali iz zagate, ker bi bili sicer v hudih težavah pri delitvi točk.

5. 12. 1998 Prejeli smo obračun pomoči Centra za strokovno izpopolnjevanje, ki nam obljublja, da nam bo sredi decembra 1998 Ministrstvo za šolstvo in šport nakazalo 37.195 SIT za popravljanje vseh stotnij seminarskih nalog, ki so nastale po zborovanju v Kranju oktobra 1997. Vse pride prav, tudi točke, ki jih kdo komu prisluži za dobrih 200 tolarjev po »komadu«.

6. 12. 1998 Izobraževalno založništvo DZS je ob 130-letnici Dramatičnega društva pripravilo v zbirki Pedagoška obzorja za učitelje in učence zanimivo knjigo **Slovensko gledališče**.
6. 12. 1998 Založba Gospodarski vestnik je v zbirki Slovenija, Zakoni izdala delo **Predpisi s področja vzgoje in izobraževanja**. Zanimivo ne le za tiste, ki se pripravljajo na strokovni izpit, pač pa tudi za vse nas, ki se nam neprestano doga-jajo krivice. *»Knjiga je orožje, vzemite jo v roke!«*

7. 12. 1998 Univerza v Mariboru je pripravila slovesno akademijo ob **odkritju spomenika Matiji Murku**. Slavnostni govornik je predstojnik mariborske slavisti-ke ***prof. dr. Jože Lipnik***.

9. 12. 1998 V Delovih pismih bralcev (str. 6) dva prispevka, ki kažeta na skrb za slovenski jezik. ***Silvo Kristan*** iz Podkorena protestira zaradi jezikovno nespre-jemljivih reklam radia Triglav iz Kranja, Mariborčan ***Mihael Prijatelj*** pa opozarja na nepravilno izgovorjavo poljskih imen.

10. 12. 1998 Ministrstvo za znanost je na svojih spletnih straneh (http://www. mzt.si/novo.html) postavilo na ogled **osnutek Zakona o organizaciji in financi-ranju znanstvene in raziskovalno razvojne dejavnosti**. Najlažje je na predpise vplivati še pred njihovo uveljavitvijo. Nepoučeni naj se zgledujejo po Malem Princu, ki je vedel, da so lahko tudi kruhovci škodljivi, če se preveč razrastejo, vulkani pa so čisto krotki, če se jim vsak dan nameni potrebna skrb.

11. 12. 1998 Zelo nas je razveseli **Ciril Zlobec**, ko nam je poklonil svojo avtobiografijo v dveh knjigah **Spomin kot zgodba**, ki je izšla pri Prešernovi družbi. Pozornosti vredno pričevanje in izpoved.

10. 11. 1998 V Delovih Književnih listih (str. 18) je častni član SD ***dr. Matjaž Kmecl*** pojasnil prof. Francetu Piberniku položaj slovenistike na ljubljanski slavistiki.
10. 11. 1998 V Delovih Književnih listih (str. 18) je članica SD ***mag. Monika Klain Golog*** objavila članek **o slovenskem vojaškem jeziku** Razčlenjen, razvit in od države pozabljen.

10. 11. 1998 V Delovih Književnih listih (str. 18) je ***Milan Vogel*** objavil zanimiv portret **dr. Franca Sušnika**.

BOLJ ZA ŠALO KOT ZARES

Pravilna definicija kondicionala na izpitih ***prof. dr. Franceta Bezlaja*** se je glasila: »Bi, če bi mogel.«

* * *

Svoje mlajše kolege je ***prof. dr. France Bezlaj*** pogosto ogovoril: »A s' têle?« in jim seveda polepšal dan, ker so mladi jezikoslovci, polni znanja fonetike, takoj dekodirali ljubljanščino v knjižno slovenščino, v kateri bi se nagovor glasil: »A si tukaj?«

11. 12. 1998 **Seja upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije.** (Filozofski fakulteti v Ljubljani se zahvaljujemo, ker nam je razumevajoče brezplačno posodila eno izmed prezasedenih predavalnic.) **Med drugim je dogovorjeno:**
– **Zborovanje 1999** bo **v Celju** (kot se bo vedno pričelo prvi oktobrski četrtek), glavna tema: Razpotja slovenskega jezikoslovja; ena okrogla miza bo posvečena slovenskemu uradovalnemu jeziku, za drugo še zbiramo predloge; poleg strokovnih knjig bi predstavili še tekoče raziskovalne projekte s področja slovenističnih in sorodnih ved; prouči naj se možnost, da namesto tradicionalnega imena vpeljemo poimenovanje **slovenski slavistični kongres**.
– **Tekmovanje za Cankarjevo priznanje**: priprave normalno potekajo; izpeljana sta dva izpolnjevalna seminarja za mentorje; UO nima pripomb glede stroškov za izvedbo seminarja; na Vrhniki bo 22. januarja posvet vseh mentorjev; datum šolskega tekmovanja za prvo stopnjo se bo prestavil; predsedniki društev bodo prejeli diskete za vnašanje podatkov; zaključne slovesnosti bodo le na pokrajinski ravni za vse stopnje; priporoča se kotizacije za udeležence od 1000 do 1500 SIT (učencem jo plačajo šole); 30 najboljših med najboljšimi se bo lahko udeležilo poučnega popotovanja po lanskem zgledu (pripravi Zavoda RS za šolstvo); diplome bo poleg predsednika Društva sopodpisoval še direktor Zavoda RS za šolstvo; potrjuje se dopolnjen pravilnik o tekmovanju (dostopen bo tudi na spletu); vodja tekmovanja je ***prof. Vlado Pirc***.
– Pripravili bomo **okroglo mizo o maturi**, ki bo 21. januarja na Filozofski fakulteti. Okroglo mizo bo vodil ***dr. Igor Saksida***, naša okretna tajnica mu že pridno pomaga. Tako ko je prišlo to na dnevni red, se je razvila mala okrogla miza.
– **Zbornik** z zborovanja v Murski Soboti se zaključuje; UO nima pripomb glede stroškov; skušali ga bomo prirediti tako, da bodo prispevki višje ocenjeni pri postopkih pridobivanja nazivov.
– **Sekcija za ohranjanje slovenistične dediščine** nadaljuje s prizadevanji, SD Nova Gorica bo skušalo postaviti spominsko obeležje Dušanu Pirjevcu, nekdanjemu predsedniku SD; skušali bomo obnoviti prizadevanja, da se postavi obeležje Marji Boršnik; priprave za postavitev učne poti Cirila Kosmača pospešeno potekajo; nadaljujejo se prizadevanja za obnovitev Oblakovega groba; na dan je prišlo, da ima Slavistično društvo Slovenije poleg restavrirane Nahtigalove maske še svečnik in namizno svetilko (vse na ogled v kabinetu dr. Alenke Šivic Dular); v Mariboru bodo skušali postaviti spominsko obeležje Petru Dajnku; razčistiti je treba z usodo literarnozgodovinske razstave v Vodnikovi domačiji v Ljubljani.
– **Razpišejo se nagrade Slavističnega društva Slovenije** (glej prilogo).
– **10. primorski slovenistični dnevi** bodo **16. 4. 1999** v Novi Gorici; osrednja tema: Goriška preteklost v slavistovem delu. Vsi prisrčno vabljeni.
– **Slovenski slavistični komite** bo na prihodnji seji imenoval organizacijski odbor za pripravo svetovnega slavističnega kongresa.

– **Sindikatu vzgoje, izobraževanja in znanosti** bomo poslali pobudo, da se zmanjša normativ za število učencev v gimnazijskih razredih, ker sedaj ne omogoča prenove pouka našega predmeta v skladu z novimi zahtevami.
– **Računovodske posle** prevzame s 1. januarjem ***Leonora Nardoni Grah***, dose-danja računovodkinja zaključi poslovno leto in pripravi tudi zaključni račun, potrdila o dohodnini in ostalo za leto 1998. Uskladiti je treba pregled finančnega stanja vseh uporabnikov društvenega računa. Upravni odbor ne nasprotuje sedanjemu poslovanju in izdatkom društva.
– Spet imamo nekaj **novih predsednikov pokrajinskih društev**, vendar čakamo na uradna obvestila.
– Potrjuje se predlog sklepa o **članarini**. Do izteka tekmovanja za Cankarjevo priznanje je mogoče letno članarino 3000 SIT poravnati pri pokrajinskih društvih, ki v tem primeru zadržijo polovico. Za tem pobira članarino Slavistično društvo Slovenije. Glej tudi obvestilo v okvirčku.
– Vsi navzoči bodo poskrbeli, da **bodo pokupljeni zborniki** Janko Kersnik in njegova doba. **Pojasnila in naročila**: Mira Turk-Škraba, Založba ZŠ, Zavod RS za šolstvo, Poljanska 28, p.p.2063; 10001 LJUBLJANA, tel. 061 133 32 66, faks 061 310 267.
– Upajmo, da nam uspe pripraviti **plakete za tiste častne člane**, ki jih še niso prejeli, skrb prevzameta dr. France Novak in mag. Andreja Želé.
– Predsednik SD Maribor (z iztečenim mandatom, a že izvoljeno naslednico) ***dr. Marko Jesenšek*** je predsedniku Slavističnega društva Slovenije izročil povsem nezasluženo, vendar krasno plaketo kot članu častnega odbora za počastitev Anto-na Murka. Listina mu bo v živ opomin in mu večno budila slabo vest.
– Predsedniki pokrajinskih društev so poročali o dogajanju v njihovem okolju in seja se je pri Mraku stekla v prijeten občutek, da nekako kar nekam gre.

17. 12. 1998 Prejeli smo vabila za vpis v **5. zimsko šolo slovenskega jezika**, ki jo pripravlja Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

18. 12. 1998 Vsem kolegicam in kolegom, ki ste nas te dni obsuli z duhovitimi in iskrivimi voščili, se iskreno zahvaljujemo. Vseh in vsakega posebej smo veseli. Če se jih bo uresničila vsaj desetina, bomo preskrbljeni do onostranstva in še malce čez.

20. 12. 1998 Energična tajnica Slavističnega društva ***Jana Zemljarič Miklavčič*** je poskrbela, da bosta Božiček in dedek Mraz prinesla kolegicam in kolegom potrdila s točkami za napredovanje, ki so si jih pridobili na društvenih seminarjih.

LJUDSKO IZROČILO

Zelo pogosto, kar klasično vprašanje na izpitu pri ***prof. dr. Francetu Bezlaju*** je bilo: »Kaj mora imeti vsaka študentka vedno v torbici?« Menda ni nobena pravilno odgovorila, da mora imeti indeks in kontracepcijske tabletke.

* * *

Ko je v svetle tradicije ljubljanske slavistike sodil vsakoletni literarni večer brucov, je ***prof. dr. Franceta Bezlaja*** vprašal nesrečno brucko: »No, kolegica, iz katerega glagola izhaja beseda poet? No, no pomislite malo, kaj delajo poeti, no. – Iz glagola »pojati« vendar.«

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo bolj duhovit.
Po želji jamčimo za strogo anonimnost
v skladu z zakonom o varstvu osebnih podatkov.

* * *

Slavistično društvo Slovenije

Aškerčeva 2, p. p. 580, 1001 Ljubljana

UPRAVNI ODBOR
SLAVISTIČNEGA DRUŠTVA SLOVENIJE

obvešča vse svoje člane in širšo javnost,

da do *1. maja 1999* zbira predloge
za podelitev nagrad Slavističnega društva Slovenije.

Na podlagi sklepa občnega zbora v Murski Soboti se nagrade podeljujejo:

- ***za izjemne uspehe pri poučevanju predmeta slovenski jezik in književnost v osnovnih in srednjih šolah;***
- ***trem najuspešnejšim študentom na dodiplomskem študiju slovenistike in sorodnih slavističnih ved;***
- ***štirim najuspešnejšim na podiplomskem študiju slovensitike in sorodnih slavističnih ved***.

Nagrade so iz simbolnega (listina) in materialnega dela (denarna nagrada).
Predlagatelji so lahko člani Slavističnega društva Slovenije, študijske skupine, pokrajinska slavistična društva, sekcije in upravni odbor Slavističnega društva Slovenije, učitelji na Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani in na Oddelku za slovanske jezike in književnosti Pedagoške fakultete v Mariboru ter lektorji na tujih univerzah.
Pisni predlog mora vsebovati osebne podatke o kandidatu, opisati njegovo sodelovanje s Slavističnim društvom Slovenije, podatke o predlagatelju in utemeljeno pisno oceno, ki so ji priložena dokazila in priporočila.
Nagrado za izjemne uspehe pri poučevanju predmeta slovenski jezik in književnost v osnovnih in srednjih šolah prejme, kdor si je s svojim delom pridobil nesporen ugled med kolegi, učenci in v strokovni javnosti ter vsaj deset let uči navedeni predmet.
Pri dodelitvi nagrad najuspešnejšim študentom na dodiplomskem študiju se upošteva povprečna ocena in trajanje študija. Praviloma prejme po eno nagrado študent Oddelka za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani, eno študent na Oddelku za slovanske jezike in književnosti Pedagoške fakultete v Mariboru, eno pa študent na tujih univerzah, ki ima kot glavno smer vpisan slovenistični predmet oziroma je uspešno pripravil diplomsko nalogo s tega področja. Te nagrade se podeljujejo študentom, ki so uspešno zaključili študij v preteklem študijskem letu.
Nagrade za najuspešnejši podiplomski študij so praviloma štiri, dve za magistrski ali specialistični študij in dve za doktorski študij. Po eno prejmejo kandidati, ki študirajo na ustreznih smereh na oddelkih univerz v Mariboru in Ljubljani. Nagrade se podeljujejo študentom, ki so uspešno zaključili študij v preteklem študijskem letu.
Odločitev upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije je dokončna. Upravni odbor Slavističnega društva Slovenije odloči, koliko nagrad bo podelil in kolikšna bo njihova višina v skladu s finančnimi zmožnostmi društva.

PREDSEDNIK
dr. Zoltan JAN

Spet smo potegnili na dan bleščice, da bi okrasili stare praznike in novo

srečo.

*** * ***

Vsem kolegicam in kolegom, prijateljem ter sodelavcem se pridružujemo z iskrenimi voščili

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

Izdaja:

Slavistično društvo Slovenije

Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana

List za člane društva

Odgovorni urednik:
dr. Zoltan Jan

Ljubljana,8. 2. 1999

http://www.neticom.si/kronika

Letnik 3, št. 10

Našemu društvenemu glasilu Kronika iskreno čestitamo za visok življenjski jubilej (na pragu tretjega leta obstajanja je dočakalo 10. številko). Skupna naklada je presegla 20.000 izvodov, obseg 92 strani (z dodatno poskusno številko), zapisanih je približno 800 vesti, stroga obličja se je skušalo razvedriti s kakimi tridesetimi anekdotami. Poleg številnih dobronamernih opozoril je poželo na stotine pohval in samo štirje kolegi so bili malce prizadeti.
»Vse babice, tete in strici po magnetnih valovih kličejo našemu nadobudnemu najstniku, da bi bil še bolj iskriv in nagajiv in da še dolgo ne bi zrasel v pridnega in ubogljivega fanta!«

22. 12. 1998 Ministrstvo za šolstvo in šport je letos priredilo **tradicionalni novoletni sprejem za lektorje** slovenskega jezika v tujini in za tuje lektorje na slovenskih univerzah v hotelu Union v Ljubljani. Zanimivi pogovori, zamisli, predlogi, žal pa nekoliko skromnejša udeležba lektorjev slovenščine.

23. 12. 1998 Nova predstojnica ljubljanske slavistike, ***doc. dr. Irena Novak Popov,*** obvešča, da je podaljšan razpisni rok za mesto vodje slavistike na dunajski univerzi. Na tem mestu si želimo Slovenca, ki bi nadaljeval Miklošičevo tradicijo.

23. 12. 1998 Iz Ribnice je prispela samostojna priloga krajevnega glasila Rešeto. V njej so zabeleženi vsi dogodki, ki so se zvrstili med Škrabčevim letom. Vidno mesto zavzema častni član SD, ***akademik prof. dr. Jože Toporišič***.

23. 12. 1998 Prejeli smo glasilo **Novice Bralnega društva Slovenije**, ki je vključeno v evropski komite za razvoj bralnih društev (IDEC). Prihodnje leto prevzame vodenje društva ***prof. Milena Ivšek***, dosedanja predsednica ***prof. Silva Novljan*** pa ostane predstavnica v Evropskem komiteju za razvoj bralnih društev.

23. 12. 1998 V Uradnem listu št. 89 je izšel **Pravilnik o prilagajanju šolskih obveznosti**. Za učence in dijake predvideva, kako si med drugim pridobijo položaj učenca/dijaka tekmovalca. Prednosti lahko izkoristi tudi udeleženec državnega tekmovanja, kakršno je tekmovanje za Cankarjevo priznanje.

24. 12. 1998 Šesta številka revije **Slovenščina v šoli** ima namesto novoletne voščilnice barvni plakat *V besedi je moč*. Na njem so zabeleženi pomembni datumi iz slovenske in svetovne literarne zgodovine. Med številnimi zanimivimi prispevki najdemo zapis pogovora ***prof. Silva Faturja*** s ***prof. Vlado Eržen*** in utemeljitve letošnjih državnih nagrad s področja šolstva. Izmed naših sta jo prejela ***prof. Miha Mohor*** in ***prof. Nada Pertot***. Zanimivi članki o metodičnih izkušnjah v osnovni šoli, obravnava zunanjega preverjanja znanja, razmišljanja o književnosti pri maturi, recenzije novih tiskov.
Člani Slavističnega društva Slovenije imajo pri naročnini 20-odstotni popust. **Pojasnila in naročila**: Maja Hribar, Založba ZŠ, Zavod RS za šolstvo, Poljanska 28, p. p. 2063, 1001 Ljubljana, tel. 061 133 32 66, faks 061 310 267.

24. 12. 1998 Vsi državni uradniki marljivo čistijo svoje mape in predale ter za praznike nalagajo množico nalog, objavljajo razpise in zahtevajo poročila od vseh, katerim kaj dajejo. Tudi to ima svoje pozitivne strani: podrepnikom vsaj ne bo dolgčas med prazničnimi dnevi, ko pošta ne bo delala in ne bodo izšli niti časopisi.

28. 12. 1998 Letošnja druga številka revije **Primerjalna književnost**, ki jo izdaja bratsko društvo, pripravil pa jo je novi urednik ***Tomo Virk***, prinaša razprave ***Mihe Pintariča*** in ***Borisa A. Novaka*** o trubadurski liriki, ***Jole Škulj*** o modernizmu in njegovih potezah v lirski, narativni in dramski formi, ***Lada Kralja*** o prostoru v dramatiki ter ***Aleksandra Bjelčevića*** o slovenskem svobodnem verzu v prvi tretjini 20. stoletja. V številki so tudi recenzije ter bibliografija novosti v NUK-u. **Naročila**: Slovensko društvo za primerjalno književnost, Aškerčeva 2, p. p. 580, 1001 Ljubljana

28. 12. 1998 V članku **Vi veste, kaj je dihtiosom *Bogi Pretnar*** na podlagi ankete med 272 učitelji ugotavlja, da marsičesa, kar je predpisano v osnovnošolskih učnih načrtih, učitelji ne vedo. 36 učiteljev slovenščine se je dobro odrezalo, vendar tudi njihovi odgovori niso bili povsem pravilni. Prim. Delo 28. 12. 1998, št. 299, str. 11 (Šolstvo).

BOLJ ZA ŠALO KOT ZARES

Kdo ve, katere dejavnosti opravlja in koliko časa deluje Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani?

Trije odgovori, ki bodo najbližje dejanskemu stanju,

bodo nagrajeni s strokovno publikacijo!

28. 12. 1998 V članku **Zanimivi tečajniki** je ***Aleš Čaks*** prikazal delo Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik. Njihove tečaje slovenščine obiskuje trenutno 9 Kitajcev, 7 Američanov, 5 Nemcev, 3 Rusi itd. Prim.: Delo 28. 12. 1998, str. 11 (Šolstvo).

28. 12. 1998 Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani je izdal učbenik za začetni tečaj slovenščine kot drugega jezika **Slovenska beseda v živo**. Pripravile so ga ***Andreja Markočič, Danuša Škapin, Katarina Rigler Šilc in Špela Kajič Kmetič***. Ponavljamo predlog, da bi vaje iz različnih učbenikov izdali tudi na zgoščenki, tako da bi lahko oblikovali in povzemali vaje za potrebe lastnih tečajev. Sedaj jih vsi in vsak posebej kopiramo, krademo, prirejamo in se slepimo.

BOLJ ZA ŠALO KOT ZARES

Kdo ve, kdo zna razjasnit, koliko učbenikov slovenskega jezika za tujce je izdal Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani?

Trije odgovori, ki bodo najbližje točnemu številu,

bodo nagrajeni s strokovno publikacijo!

30. 12. 1998 V prejšnjih številkah Kronike **nismo opozorili** na nekatere objave ***prof. dr. Mirana Hladnika***. Izšle so v pri nas težje dosegljivih publikacijah, vendar je avtor poskrbel za njihovo dostopnost na spletnih straneh:

– V newyorški reviji **Slovene Studies** (XVII/1–2, str. 139–154) je izšla razprava ***Mirana Hladnika*** The Study of Literature in its European and American Settings with Reference to Slovene Fiction (glej tudi http://www.ijs.si/lit/hum_ang.html-l2).

– V zborniku **Zur Geschichte der österreichischslowenischen Literatur-beziehungen** (ur. Andreas Brandtner in Werner Michler, Dunaj: Turia & Kant, 319–330) je bil objavljen prispevek ***Mirana Hladnika*** **Prežihov Voranc – ein Genreautor?** Glej tudi http://www.ijs.si/lit/prezih_n.html-l2.

– Razprava ***Mirana Hladnika*** **Pregljeva zgodovinska pripoved** je dostopna na naslovu http://www.ijs.si/lit/pregelj.html-l2.

– V **Delovih Pismih bralcev** (2. 12. 1998) se je ***Miran Hladnik*** ponorčeval iz direktorja slovenske pošte, ki si prizadeva za ukinitev slovenščine na poštnih znamkah. Dostopno tudi na spletu (http://www.ijs.si/lit/ave.html-l2).

– V **Večeru** je bil 19. 10. 1998 objavljen pogovor z ***Miranom Hladnikom*** o murskosoboških temah letošnjega zborovanja slavistov. Članek je dostopen na naslovu http://www.ijs.si/lit/lit_ved2.html-l2 in tudi v spletnem arhivu Večera (http//verow. vecer.com).
– Vedno več novih slik učiteljev na ljubljanski slavistiki je na naslovu http://www.ijs.si/lit/ucitelji.html-l2.

31. 12. 1998 Osamljene kolegice in kolegi za silvestrski večer gotovo prebirajo dva obsežna geselska članka **slovenska narečja** in **slovenski jezik.** Napisali so ju naši ugledni jezikoslovci za 12. zvezek **Enciklopedije Slovenije**, ki je izšel te dni.

4. 1. 1999 **Odmevi na Kroniko št. 9**:
– Iz kabineta predsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti so nam sporočili, da smo pri povzemanju članka Ivana Minattija, v katerem je trdil, da na jesenskem plenumu Evropske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani sloven-ščina ni našla mesta (gl. Kroniko št. 9, 11. 11. 1998), prezrli pojasnilo izvršilnega odbora SAZU, ki je bilo objavljeno v Delu 12. 11. 1998, str. 6. V tem članku je pojasnjeno, da je jesenski plenum organizirala Evropska akademija znanosti in umetnosti, ki si je po ustaljeni praksi za uradne jezike izbrala nemščino in angleš-čino. Pozdrav predsednika SAZU je bil v angleščini in slovenščini, njegov referat (***akademik dr. France Bernik*** je bil edini slovenski referent) je bil udeležencem razmnožen na razpolago tudi v slovenščini.
– ***Akademik prof. dr. Jože Toporišič***, častni član SD, nas je opozoril, da ga pri poročanju o murskosoboškem zborovanju nismo nič omenili, čeprav je predstavil svojo bero sedmih knjig v zadnjem enoletju. Tudi pri poročanju o otvoritvi obnov-ljene Škrabčeve hiše ni bil omenjen, čeprav je bil slavnostni govornik.
Urednik prisega, da ni član nobene zarote, da je prišlo do spodrsljajev povsem naključno, in se iskreno opravičuje.
– Prezrti so ostali nekateri članki in publikacije, kot nas je opozoril ***prof. dr. Miran Hladnik***. Napako skušamo popraviti (glej Kroniko 30. 12. 1998), kolege pa prosimo, da nas sproti opozarjajo na objave, ki naj bi bile zabeležene v Kroniki.
– Predsednica komisije za slovenščino na tujih univerzah, ***prof. dr. Ada Vidovič Muha*** sprašuje, zakaj se je kronistu zamerila gostilna na barju Zeleni mah, kjer se v poletni vročini srečujejo lektorji pred odhodom s trebuhom za kruhom na tuje univerze po širnem svetu. Odgovor: prav nič hudega nismo mislili, le bralcu suho-parne vestičke smo želeli izvabiti nasmešek, ko smo ugibali o možni simbolični sporočilnosti imen Zeleni mah in Barje.
– S prijaznim pismom se je oglasil ***prof. Janez Gradišnik*** in nam vljudno, a odločno povedal, kaj bi kot lektor Kronike še izboljšal in popravil. Častna pionirska: skušali se bomo popraviti, čeprav ni vsem dano, da bi bili tako pretanjeni poz-navalci jezika in da bi znali slovarski del starega pravopisa s krogci in križci vred na pamet, ker raje pogledajo v SSKJ.
– Dvakratna objava iste anekdote o prof. Bezlaju tudi tokrat ni posledica predsednikove, piščeve in urednikove raztresenosti, pač pa pomanjkanja anekdot (kjub milim prošnjam, jih praktično nihče ne pošilja). Tokrat smo naprosili za pomoč tudi častno članico SD, ***prof. dr. Bredo Pogorelec***, da sama poskrbi za lastno ovekovečenje »skozi« dovtipe. Dobre volje je med nekajurnim telefonskim klepetom obljubila, da bo naročila svojim bližnjim, naj kaj poiščejo in posredujejo.
– Ker verjamemo v neoporečnost uredništva znanstvene revije, smo pri povze-manju vsebine lanske zadnje številke **Jezika in slovstva** tudi mi napačno prepisali priimek ***prof. Valentine Kante*** in ji prilepili dodatek Pirih, pri tem pa ugibali, ali se ji je kaj pridružilo ali se združilo v skrivno zvezo. Izkazalo se je, da vztraja v stanu »lejdih in fraj«, čeprav se ji uredništvo JiS še ni opravičilo niti popravilo napake z ukrasnim pristavkom, ki je sprožila ugibanja o identiteti avtorice članka o metodič-nih izkušnjah pri podajanju Petrarkovega soneta.
– Hvala vsem, ki zvesto, kritično in natančno berete naše glasilo, pa vseeno najdete spodbudno besedo za pohvalo.

3. 1. 1999 V verskem tedniku **Družina** je pričela izhajati občasna **rubrika Za boljši jezik**, ki jo piše član SD ***prof. Janez Gradišnik***. Prva tema: Angleščina v slovenščini.

5. 1. 1999 **Pogrešani kolegi.** Pošta je razglasila za neznane, umrle, odseljene... in nam vrnila Kroniko št. 9, ki smo jo skušali poslati temle kolegicam: ***Nadja Blat-nik, Francka Gremk, Janja Hočevar, Stanka Kepec, Tatjana Komarova, Marijan Pušavec, Mihaela Šarman, Alenka Šmid, Alenka Zorko***.

Kdor jih pozna, naj jih opozori ali nam sporoči njihove naslove.

6. 1. 1999 Tisk in poštnina **9. številke Kronike:** 145.320,00 SIT, samolepilne etikete 18.403,92 SIT, toner za pisalnik 17.199,00 SIT, ostalo delo je bilo opravlje-no udarniško.

6. 1. 1999 Uspelo nam je skup spraviti vse papirje, ki so potrebni za prijavo na javni razpis Ministrstva za šolstvo in šport, da bi dobili kakšen sold za delo Slavističnega društva Slovenije.

6. 1. 1999 V Razgledih (št. 1, str. 20) je ***Jakob Kenda*** objavil žolčno kritiko knjig ***dr. Igorja Sakside*** **Slovenska mladinska dramatika** in antologije slovenske mladinske dramatike **Ime mi je igra**.

7. 1. 1999 Uredništvo Delove priloge Književni listi je gladko zaključilo **polemiko o slavistiki na Filozofski fakulteti v Ljubljani**. Zadnjo besedo je prepustilo iniciatorju, ***prof. Francetu Piberniku***, ki je tako lahko podal svoje poglede na ugovore ***doc. dr. Irene Novak Popov*** ter ***prof. dr. Matjaža Kmecla***. Prim. Kronika 1998, št. 9, str. 5, za 19. 11. 1998; France Pibernik: Slovenistike še ne bo? Odmevi v premislek, Delo 7. 1. 1999, št. 4, str. 18 (Književni listi).

8. 1. 1999 Z Osnovne šole Davorin Jenko (Cerklje na Gorenjskem) so nam poslali vzorno urejeno glasilo **Odmevi izpod Krvavca**. Večji del 150. številke enega najstarejših šolskih glasil so namenili projektu Naša šola – Unicefova pomočnica. Učenci so zbrali 603.000 SIT za lačne otroke v Sudanu. Sodelavcem in mentorici glasila, kolegici ***Danieli Močnik***, čestitamo, njo pa poleg tega vabimo, da postane članica Slavističnega društva Slovenije.

9. 1. 1999 V današnji številki **Šolskih razgledov** sta objavljeni poročili o dveh knjigah. ***Ana Jesenovec*** in ***Jaka Lenardič*** (ta ni članica SD) sta izdali »maturi-tetno gradivo kot pripomoček zahtevanih znanj po katalogu« **Književnost na maturi 1999**. ***Janko Potrata*** je »zbral in uredil« gradivo o delu študijskih skupin v letu 1996/97 in ga izdal v knjigi **Vzporedja: Ustvarjalnost učiteljev slovenščine**. Za to knjigo **pojasnila in naročila**: Maja Hribar, Založba ZŠ, Zavod RS za šolstvo, Poljanska 28, p. p. 2063, 10001 Ljubljana, tel. 061 133 32 66, faks 061 310 267.

9. 1. 1999 O predstavitvi 105 šolskih glasil, 8 radijskih in 5 internih televizijskih šolskih programov na Celjskem sejmu Vse za otroka, ki se ga je udeležilo okrog 200 mentorjev, poroča ***Metka Brcko*** v **Šolskih razgledih** (št. 1, str. 9).

9. 1. 1999 Revija **Apokalipsa** razpisuje **2. slovenski natečaj za najboljši haiku**. Obljubljajo več praktičnih nagrad. **Pojasnil**a: Društvo Apokalipsa, Ul. Lili Novy 25, 1000 Ljubljana, tel. + faks 061 264 034.

10.1. 1999 Na Gimnaziji Šiška je 100 udeležencev sodelovalo na regijskem **tekmovanju v debatiranju** (slovensko bi rekli razpravljanju), ki ga od leta 1996. pripravlja Slovensko debatno združenje za in proti. Leta 1997/98 je sodelovalo 11 srednješolskih debatnih klubov, letos se je odzvalo 22 šol. Prim. Aleš Čakš: Debata o jeziku, Nedelo 10. 1. 1999, št. 2, str. 2.

10. 1. 1999 Odmevi na avtobiografski roman ***Cirila Zlobca*** **Spomin kot zgodba** se vrstijo in zbujajo zanimanje tudi literarnih zgodovinarjev in jezikoslovcev. Prim. intervjuje: Domen Mal, Med pomladjo in jesenjo sem se odločil za razvrat poletja, (Nedelo 10. 1. 1999, št. 2, str. 13); Patricija Maličev: Ničesar ni, kar bi obžaloval, (Primorske novice 15. 1. 1999, št. 4, str. 22) itd.

12. 1. 1999 Predsednico slovenskega in svetovnega slavističnega kongresa ***prof. dr. Alenko Šivic Dular***, je sprejel predsednik SAZU, ***akademik, prof. dr. France Bernik***. Izrazil je pripravljenost, da akademija podpre prizadevanja pri organizaciji svetovnega slavističnega kongresa v Ljubljani. Potekajo dogovori za srečanja z obema rektorjema in drugimi vplivnimi predstavniki državnih oblasti.

LJUDSKO IZROČILO

Častno članico SD, energično predsednico Slavističnega društva Slovenije (pol-tretji mandat!) in zaslužno profesorico Univerze v Ljubljani, ***dr. Bredo Pogorelec*** vedno zaokroža svojevrstna energija, ki se razteza v obširni paleti odtenkov, med katerimi je bolj kot na tragično-resnem težiče na humorno-vedrem delu spektra.

Kljub temu smo imeli neverjetne težave pri zbiranju anekdot. Nekateri so menili, da zato, ker se ob njej ustvarja predvsem situacijska komika. Nekaj smo vendarle skup spravili.

* * *

Na pragu filofaksa, v urah, ko so bili pokonci le učenci, dijaki in profesorji in ko niti časopisni raznašalci še niso vstali, sreča mladi raziskovalec v ranih ***pone-deljekovih*** urah izčrpano kolegico, ki je imela vpisan magistrski študij pri ***prof. dr. Bredi Pogorelec***, ter jo sočustvujoče vpraša: »Kolegica, a prihajate s ***petkove*** konzultacije pri Pogorelčevi?«

* * *

13. 1. 1999 Založba Branko v Novi Gorici je ob odkritju spomenika Mateju Boru v Grgarju ponatisnila njegovo partizansko zbirko **Previharimo viharje**. Na razpo-lago je po 525 SIT. Pojasnila in naročila: Založba Branko, Gradnikove brigade 27, 5000 Nova Gorica, tel. 065 32 855.

14. 1. 1999 V 20. številki reviji **Iniziativa Isontina** (Gorica (Italija) 1998) se nadaljuje serija predstavitev kulturnih ustanov, ki delujejo v Posočju. Enakovredno so predstavljene tudi slovenske ustanove, ki delujejo v Goriški pokrajini. Kot vedno so jih morali someščanom v italijanščini predstaviti Slovenci.

14. 1. 1999 V intervjuju z ***Igorjem Bratožem*** je ***Ciril Zlobec*** napovedal, da po tri-desetih letih prepušča uredništvo revije **Sodobnosti** mlajšemu nasledniku ***Evaldu Flisarju***. Poleg ***Stanislava Škrabca*** se ***Ciril Zlobec*** uvršča med urednike slovenskih revij z najdaljšim stažem. Prim. Delo 14. 1. 1999, št. 10, str. 17.

14. 1. 1999 Štiri leta po izidu portugalsko-slovenskega slovarja je ***Andrej Kranjc*** izdal tudi slovensko-portugalski slovar. Tudi tokrat v samozaložbi.

NOVI POKLICNI KOLEGI

V drugi polovici leta 1998 so se nam pridružile nove kolegice in kolegi, ki jim iskreno čestitamo za doseženo strokovno usposobljenost in jim želimo veliko uspehov na poklicni poti.
Na Oddleku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete **v Ljubljani** so diplomirale: Nataša KOMAC, Irena VRABEC, Kristina ERŽEN, Jelka JAM-NIK, Urša DREMELJ, Mojca VUČAJNIK, Andreja PEKLAJ ZIBELNIK, Patri-cija KRAVANJA.
Na Pedagoški fakulteti **v Mariboru** pa so uspešno zaključile svoj študij: Marina BELŠAK, Simona GLJUK, Iris KRAJNC, Lucija KUNTNER, Aleksandra KMIRKANOVIĆ, Silva MOČIVNIK, Bar SENIČER RESINOVIĆ.

Vsem poleg iskrenih čestitk tudi prisrčno vabilo,
da se nam pridružijo kot članice Slavističnega društva Slovenije.

15. 1. 1999 Ker je bila javnost zelo skromno obveščena o slovesnostih tedna Univerze v Ljubljani, smo šele v 29. št. Vestnika prebrali, da so častno članico SD, ***prof. dr. Bredo Pogorelec***, razglasili za **zaslužno profesorico**. Čeprav malo pozno (in kljub temu, da do zaključka redakcije še nismo prejeli njene novoletne voščilnice): naše iskrene čestitke za priznanje in najboljše želje za zdravje. V razvedrilo šopek zgodbic, ki se jim bo gotovo znala nasmejati.

15. 1. 1999 V Ptuju so počastili gibanje **bralnih značk**, ki sta ga 1960 pričela Leopold Suhadolčan in častni član SD ***prof. Stanko Kotnik***. Predstavili so tudi knjigo ***Sonje Dežman*** **Bralna značka v osnovni šoli** in zbornik **Predšolska bralna značka**. Prim. Fran Milošič: Kdor bere kot otrok, bo bral tudi kasneje, Delo 16. 1. 1999, št. 16, str. 6.

15. 1. 1999 Slovenski gledališki muzej v Ljubljani je predstavil številko 70/71 **Dokumentov Slovenskega gledališkega muzeja**. V njej je častni član SD, ***akade-mik dr. Dušan Moravec***, objavil svoje delo **Desetletje na prepihu**, kroniko Mest-nega gledališča ljubljanskega v letih, ko je bil njegov dramaturg (1951–61). Prim. Slavko Pezdir: Kronika MGL 1951–61, Delo 16. 1. 1999, št. 12, str. 16.

15. 1. 1999 Z Jurovskega Dola nam je kolegica ***Vlasta Kavran*** poslala 34 strani obsegajočo publikacijo, ki jo je s kolegi pripravila lani v spomin na učitelja, pisatelja, kiparja in slikarja **Jožeta Hudalesa**. Od leta 1965. do upokojitve je poučeval in ustvarjal na njihovi šoli.

16. 1. 1999 V zadnji lanski številki novomeške revije **Rast,** slavna je postala na maturi 1997, ko so jo uporabili za preizkus funkcionalne pismenosti nadebudnih maturantov, je ***dr. Emil Cesar***, ki sicer ni član Slavističnega društva, objavil zanimiv prispevek **Partizanstvo Mirana Jarca**. Prim. Rast 1998, št. 6, str. 563–580.

16. 1. 1999 V Delu je izšel razpis prostega delovnega mesta gostujočega profe-sorja (profesorice) za slovenščino na inštitutu za slavistiko dunajske univerze. Prim. Delo 16. 1. 1999, št. 12, str. 13; Kronika 23. 12. 1998.

17. 1. 1999 Na SAZU so predstavili faksimilirano izdajo celotnega **Svetega pri-ročnika *Janeza Svetokriškega***. Bog nam nakloni še mnogo sponzorjev! Prim. Delo 17. 12. 1998, št. 292, str. 7.

17. 1. 1999 Občina Škofja Loka nas obvešča, da si bo od tisočletnici mesta, od 27. marca do 5. aprila mogoče ogledati postavitev **Škofjeloškega pasijona**. Več kot 600 nastopajočih, med njimi 80 konjenikov. Pojasnila: Marjan Kokalj, Občina Škofja Loka, Mestni trg 15, 4220 Škofja Loka, tel. 064 624 190, faks 064 624 122.

17. 1. 1999 V novi rubriki **Nedela** Objekti poželenja je najprej predstavljena knjižna polica častnega člana SD, ***akademika prof. dr. Jožeta Toporišiča***.

17. 1. 1999 Kot uvod v praznovanje sedemdesetletnice ***prof. Berte Golob*** so v Družini objavili intervju s častno članico SD. Iz bogastva in iskrivosti jubilantke (ki bo to postala daljnega avgusta): »Jaz sem bila le krhka, drobljiva kreda.« »Moji učenci vsi zapovrstjo vedo, da sem (bila) neizprosna. Popustila nisem niti za las. Sem pa po nekem nevidnem vektorju, po milosti božji, vse sproti uravnavala.« »Boli me, da ima mnogo šolarjev že raje angleščino kot materinščino. Da utegne ta postati neke vrste eksotika, jezik za postransko rabo.« Kaj početi z učenci: »Radi jih imejte.« Prim. Jože Zadravec: Tisočkrat hvala za drobne ljudi, Družina 17. 1. 1999, št. 3, str. 9.

18. 1. 1999 Tu pa tam še vedno priroma kaka novoletna voščilnica. Danes je prile-tela prisrčna bela snežinka iz Maribora in zaželela našemu najstniku mnogo iskri-vosti, optimizma in duhovitosti, piscu pa mnogo (zelo potrebnega) entuziazma.

18. 1. 1999 Kdor čaka, dočaka. Dosedanja računovodkinja je po štirikratnem sit-narjenju poslala pregled **finančnega stanja** posameznih uporabnikov sredstev Slavističnega društva Slovenije. Upamo, da bodo z novo računovodkinjo odslej sredstva bistveno bolj pregledna, še posebej zato, ker imamo trenutno še kar nekaj denarja. Ni ovir, da ne bi zajeli polna jadra idej za nadaljnje delo.

18. 1. 1999 Prejeli smo poročilo ***dr. Franceta Novaka*** o delu **Košičevega sklada**:
V četrtek, 26. 11. 1998, so v Hočah na Murkovem simpoziju ***prof. Marija Bajzek Lukač, prof. dr. Zinka Zorko in prof. Stjepan Lukač*** predstavili tudi **Košičev sklad**, ki deluje v Budimpešti in je imenovan po pomembnem strokovnem piscu v stari knjižni prekmurščini Jožefu Košiču (1788–1867). Ustanovljen je bil leta 1992, v letu, ko so ***Vilko Novak, Stjepan Lukač in Marija Bajzek*** izdali izbrana dela Jožefa Košiča. Sklad skrbi za raziskave porabske in prekmurske problematike, jezikovnih in literarnih stikov med madžarsko in slovensko stranjo, zalaga publika-cije s temi raziskavami in daje štipendije porabskim učencem in dijakom, ki jih za-nima slovenščina. Do zdaj je organiziral dva simpozija; prispevki z njiju so izšli v publikacijah *Košič in njegov čas* (Budimpešta 1994) ter dva dvojezična zbornika *Slovensko–madžarski jezikovni in književni stiki od Košiča do danes* (Budimpešta 1998) in *Ujemanja in razhajanja* (Budimpešta 1998). Organiziral je dve poletni šoli študentov in profesorjev za zapisovanje govorov in običajev. Do leta 1997 je podelil več štipendij učencem in dijakom. Žal je lani zašel v denarne težave. Če bodo te trajale dalj časa, bo nastala škoda, zlasti ker ne bo štipendij za porabske šolarje. **Dodatna pojasnila**: prof. Marija Bajzek Lukač, Košičev sklad, Varsa u. 13 II/5, HU-1031 Budapest; tel. + faks 00 36 1 242 69 06.

LJUDSKO IZROČILO

Kot je znano, se je ***prof. dr. Breda Pogorelec*** v zadnjih letih pred upokojitvijo pogosto jezila nad tedanjim predstojnikom ljubljanske slavistike ***Miranom Hladnikom***. Ob eni taki izmenjavi mnenj s kako roso v očeh mu je ogorčeno očitala, da je pod njegovim predstojništvom huje kot nekdaj pod partijo. Ko jo je ta zavrnil, da ona že ve, kako je bilo v partiji, in podvomil, da bi ji bilo preveč hudo, mu je zatrdila, da ona že ni bila nikoli v partiji. Osuplemu Hladniku so ljudje, ki profesorico bolje poznajo, razložili, da profesorica res nikoli ni bila v partiji ampak v Zvezi komunistov.

19. 1. 1999 Urednica revije Otrok in knjiga ***prof. Darka Tancer-Kajnih*** nas ob-vešča, da pripravljajo v počastitev 50-letnice Mariborske knjižnice simpozij **Per-spektive v mladinski književnosti**, ki bo potekal **28. maja v Mariboru**. Vodil ga bo ***dr. Igor Saksida***. Prijave referatov z izvlečkom pričakujejo do 15. februarja. **Dodatna pojasnila** na uredništvu revije Otrok in knjiga (Rotovški trg 6, 2000 Ma-ribor) ter na e-naslovu monika@mb.sik.si.

20. 1. 1999 V Radovljiški knjigarni DZS so predstavili knjigo ***Polone Škrinjar*** **Slovenski miti in legende**.

20. 1. 1999 Namestnik predsednika republiške maturitetne komisije za slovenski jezik in književnost ***prof. Brane Šimenc*** je obvestil javnost, da se člani ne bodo udeležili okrogle mize Slavističnega društva Slovenije o književnosti na maturi, ki je zamišljena kot nadaljevanje murskosoboških razgovorov o žgočih vprašanjih. Menijo, da »ni mogoče ignorirati dela, ki je bilo že opravljeno na prejšnji okrogli mizi, članom predmetne komisije pa se tako pogoste okrogle mize o zasnovi in izvajanju maturitetnega izpita ne zdijo potrebne«. Prim. Delo 20. 1. 1999, št. 15, str. 3.

21. 1. 1999 Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je Slavistično društvo Slovenije je pripravilo **okroglo mizo o književnosti na maturi**. Vodil jo je ***dr. Igor Saksida***, uvodne poglede so poleg njega pripravili ***dr. Marko Juvan, prof. Sonja Čokl, prof. Marija Mercina, prof. Jasna Čebron in dr. Boža Krakar Vogel***. Aktivno se je udeležil tudi predsednik kurikularnega sveta za slovenščino ***prof. dr. Matjaž Kmecl*** in 40 kolegov. Predlogi so zanimivi, podani so bili strpno in vredno jim je prisluhniti. Gradivo s predlogi za izboljšanje maturitetnega izpita našega predmeta bo izšlo v **Jeziku in slovstvu**. Okrogla miza je dokazala, da je mogoče o »nedo-takljivih rečeh« spregovoriti strpno in konstruktivno, poleg tega pa tudi, da ni nujno, da vse organizira in pripravi predsednik društva. Hvala tajnici društva in vodji okrogle mize.

POMISEL

Vsi vemo, da je najbolj nehvaležno pisati učbenike in naloge za zunanje preverjanje znanja, ker nobeno drugo delo ni nikoli tolikokrat in tako natančno pregledano. Maturitetne izpitne pole za slovenski jezik so natančno pregledane skoraj 30.000-krat (pregleda jih 8000 maturantov in vsi njihovi učitelji, dvakrat po 8000-krat okrog 100 ocenjevalcev, tem se pridružijo še tretji ocenjevalci, pa notranji revizorji, nezadovoljni maturanti s svojimi starši, ki se pritožijo, itd. Med njimi je seveda znaten odstotek takih, ki iščejo vzroke za slabši uspeh v izbranih nalogah. Prepričani smo, da med vso to množico nastane vsaj sto zanimivih in dobronamernih za-misli, z nekaterimi je mogoče celo takoj izboljšati delo in jim zato velja prisluhniti, ne da bi se takoj čutili ogrožene ali pa vzvišene nad rajo. Morda bo bolje, ko se bo utrdil s konsenzom začrtani standard maturite-tnega znanja.

21. 1. 1999 Pred začetkom okrogle mize o književnosti na maturi je ***prof. Irc Razrih*** izročil nočnemu piscu Kronike govor zelenega carstva generacije, matriku-lirane leta 1967. Za kako številko Kronike smo preskrbljeni. Vabimo kolege, da ga posnemajo!

21. 1. 1999 V Devinu so predstavili novo prevedeno slovensko-italijansko izdajo Poezij, ki so jo pripravili v okviru projekta **Prešernova pot v svet**, ki ga vodi častni član SD, ***akademik, prof. dr. Boris Paternu***. Spremno besedo sta napisala ***prof. dr. Marija Pirjevec*** in ***prof. dr. Boris Paternu***.

22. 1. 1999 **Na Vrhniki** sta Slavistično društvo Slovenije in Zavod RS za šolstvo pripravila tradicionalni **posvet z mentorji tekmovanja za Cankarjevo priznanje**. Udeležilo se ga je 80 kolegic in kolegov, vodila sta ga ***prof. Vlado Pirc***, vodja tekmovanja, in predsednik društva. Vse je skrbno zapisala ***mag. Mirjam Podseden-šek***, sovoditeljica tekmovanja za drugo stopnjo. Veseli smo

bili pozdrava vrhniš-kega župana ***Vinka Tomšiča*** in aktivnega sodelovanja direktorja Zavoda RS za šolstvo ***prof. Ivana Lorenčiča***, prijazno so nas tudi tokrat gostili delavci **Zveze kulturnih organizacij Vrhnika**, ki se jim najlepše zahvaljujemo za pomoč in trud.
Seznanili smo se s spremembami pravilnika o tekmovanju, ki je dostopen na spletnih straneh **http://zavod.zrss.si/level.3/tekmovanja1250.html** in pri vodji tekmovanja, ***prof. Vladu Pircu*** (enota Zavoda RS za šolstvo v Kranju). **Pojasnili in osvetlili** smo vprašanja v zvezi s prijavljanjem, izpisovanjem in delitvijo priznanj, zbiranjem in pošiljanjem podatkov in prispevkov za **zbornik**, v zborniku bomo kot do sedaj objavili tudi seznam mentorjev ter **sodelujočih pri izvedbi državnega tekmovanja**, kar bo služilo kot dokaz pri napredovanju; izmenjali smo si praktične izkušnje pri pripravi in izvedbi tekmovanja na šolski in državni ravni. Ker bosta **letošnje zlate plakete podpisovala** direktor Zavoda RS za šolstvo in predsednik Slavističnega društva Slovenije, je treba **natančno spoštovati navodila**, kako bodo plakete krožile: območne enote Zavoda RS za šolstvo bodo v najkrajšem času zbrale podatke, koliko posameznih plaket je potrebnih (bronastih, srebrnih in zlatih), da jih bomo lahko pravočasno natisnili; tiskarna bo območnim enotam oziroma pokrajinskim društvom poslala potrebno število plaket; izpolnjene zlate plakete bo vsaka območna enota poslala v podpis predsedniku Slavističnega društva Slovenije v Novi Gorico in priložila primerno veliko ovojnico z izpisanim naslovom pokrajinskega društva, ki plakete pošilja v podpis; predsednik jih nato pošlje v podpis direktorju Zavoda RS za šolstvo, ta pa jih vrne v priloženih ovojnicah vsakemu pokrajinskemu društvu. **Osrednje državne zaključne slovesnosti** zaenkrat ne bo, bilo pa bi dobro, če bi bila kot srečanje zlátnikov na Vrhniki ali v posameznih regionalnih središčih, ki bi se izmenjevala kot gostiteljice, toda za to potrebujemo pomoč kolegic in kolegov. Za 30 **najboljših med najboljšimi** bodo svetovalci za slovenski jezik Zavoda za šolstvo pripravili poučno popotovanje po lanskem zgledu. Nanj bi povabili še tuje goste, uspešne na podobnih tekmovanjih. **Svetovali** smo, da si na Zavodu za šolstvo vse šole (in kolegi) priskrbijo **zbornike o tekmovanju**, ki so primerno darilo tudi za tekmovalce, poleg tega pa služijo kot dokazilo o sodelovanju v postopku napredovanj pedagoških delavcev. **Ugotovili** smo, da se tekmovanja ne udeležujejo več zaključni letniki srednjih šol, kar je treba upoštevati pri pripravah, pritegnili pa bi jih, če bi jim sodelovanje prineslo točke pri sprejemnih postopkih za vpis na visoke šole. **Razjasnili smo**, da se na seminarju v Novi Gorici ne kujejo zarote in ne ustvarjajo prednosti za udeležence, v prihodnje pa bomo pripravili tudi pisno informacijo za tiste mentorje, ki se seminarja ne morejo udeležiti. **Nekateri drugi predlogi**: Poleg knjig so primerna darila tudi abonmaji za gledališke, koncertne in filmske predstave, naročnine na revije, predmeti, namenjeni za reprezentančne namene zavarovalnic, bank ... Zadrege pri ocenjevanju je mogoče reševati z arbitri, ponekod pritegnejo ugledne pisatelje, pesnike, publiciste. Na spletnih straneh bi lahko imeli pomožno gradivo, ki bi ga pripravili kolegi mentorji. Poleg preizkusa znanja z nalogami objektivnega tipa in eseja, podobnega maturitetnemu, bi bilo morda dobro uvesti še tretji sklop, na katerem bi imeli ustvarjalno nalogo. Mejne ocene – čeprav je razlika le pol točke – potegnejo na državni ravni plaz podobnih primerov, zato ni mogoče popuščati pri kriterijih. Predloge tem za prihodnja tekmovanja bomo vsi člani pričeli pošiljali že jutri. V Prešernovem letu naj bi bilo tekmovanje na to temo. Okrepili bomo pritiske na obe univerzi in v čim večjem številu osebno pisali državnemu sekretarju ***dr. Pavlu Zgagi*** na Ministrstvu za šolstvo in šport ter ***prof. dr. Katji Breskvar*, predsednici komisije za vpis na visokošolske zavode v RS**, Univerza v Ljubljani. Vsak član jima bo v zasebnem pismu predlagal, da tekmovanje upoštevajo kot dodatni selekcijski kriterij v vpisnih postopkih. Kolegici, ki je menila, da si tokrat in ob podobnih priložnostih drug drugemu podajamo le žogice, uresniči pa se nič, smo skušali pojasniti, da poleg idej potrebujemo tudi sodelavce, ki jih bodo uresničili. **Izčrpnejše poročilo o posvetu** naj bi izšlo v reviji **Slovenščina v šoli**.

V SLOGI JE MOČ

Kolegice in kolege prosimo, da v osebnih pismih pošljejo vljudne predloge, da naj se zlata Cankarjeva priznanja na 4. stopnji upoštevajo kot dodatni selekcijski kriterij v postopkih za vpis na dodiplomski študij družboslovnih smeri. Naslovljena naj bodo na državnega sekretarja ***dr. Pavla Zgago*** (Ministrstvo za šolstvo in šport, Župančičeva 6, Ljubljana) in na ***prof. dr. Katjo Breskvar*, predsednico komisije za vpis na visokošolske zavode v RS** (Univerza v Ljubljani, Kongresni trg 1, Ljubljana). Zadostujejo kratka pisma, ki bodo morda le premaknila mlinske kamne, česar uradni predlogi niso dosegli.

21. 1. 1999 V goriškem tedniku **Novi glas** je na 3. in 6. strani izšel obsežen intervju s častnim članom SD, ***akademikom prof. dr. Francetom Bernikom***. Predstavil je tudi delo in poslanstvo Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ki ji predseduje.

23. 1. 1999 Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani in Zavod RS za šolstvo sta zaključila seminar za 17 učiteljev slovenščine iz Argentine in Avstralije.

23. 1. 1999 Ob izteku mandata **sosveta praktikov** je v Delu (str. 2) izšel članek ***Andreje Žibret***. Minister za šolstvo in šport je obljubil, da bo upošteval vse konkretne predloge za spremembo veljavnih pravilnikov o pravicah in dolžnostih učencev. Novinarka poroča tudi, da je ustanovljeno Združenje učiteljev, ki mu predseduje ***Metka Zevnik***, dosedanja predsednica sosveta praktikov. Doslej se je vključilo 39 učiteljev.

23. 1. 1999 V pedagoško strokovnoinformativnem časopisu **Šolski razgledi** je izšel članek kolegice ***Ljerke Hajdinovič Podlesek*** **Janko Kersnik še živi**. V njem je prikazala, kako je pri izvedbi poučnega popotovanja in neposrednem učenju uporabila znanje, ki ga je dopolnila na zborovanju v Kranju. Prim. Šolski razgledi 23. 1. 1999, št. 2, str. 13.

24. 1. 1999 Iz založbe **DZS, Izobraževalno založništvo**, so nam poslali zanimiv priročnik, ki smo ga predstavili že na zborovanju v Murski Soboti. ***Mojca Žirovnik*** je prevedla in priredila zbirko štiridesetih iger za vaje iz sporazumevanja ***Jill Hadfield*** **Zgovorne oblike**. Primerno za popestritev pouka slovenščine na razredni stopnji osnovnih šol, po naši presoji je uporabno tudi na poklicnih šolah. Cena (z dovoljenjem za razmnoževanje gradiva): 3990 SIT.

25. 1. 1999 V **Delovi** prilogi **Šolstvo** (str. 9) je ***Bogi Pretnar*** v članku **Kolikor znaš, toliko veljaš** objavila rezultate ankete, kako se Slovenci učijo tuje jezike. Anketiranci so prepričani, da bi za izboljšanje slovenščine morali odpraviti in posloveniti tujke (35,7 %), precej jih meni, da novih tujk ne bi smeli več uvajati (20,7 %). Skoraj polovica jih opaža napake pri javni rabi slovenskega jezika (izgovarjanje – 40 %, raba ločil – 16 %, velika in mala začetnica – 11 %, pisava tujk in privzetega).

IDEJICA ALI PRISPEVEK K METODIKI ZA POTREBE PRAKTIČNEGA UČENJA V RAZREDU (NI ZA ZNANSTVENE NAMENE)

Za popestritev učnega sklopa o ljudskem slovstvu je mogoče v razred povabiti našo nesojeno tajnico ***prof. Bogdano Herman***, ki čudovito prepeva ljudske pesmi po izvirnih napevih. Cena koncerta za eno učno uro je približno 20.000 SIT, po dogovoru z Romanom Ravničem ali Kajo Šivic na Glasbeni mladini Slovenije, Kersnikova 4, 1000 Ljubljana, tel. 061 131 70 39.

25. 1. 1999 V **Delovi** prilogi **Šolstvo** (str. 9) je izšel članek ***Ane Križnar*** **Lingua – vse za jezik**, v katerem so predstavljeni programi Evropske skupnosti za učenje jezikov članic. Posebno mesto v programih imajo manj razširjeni jeziki. **Dodatna pojasnila**: Služba za programe EU, Kavčičeva 66, 1000 Ljubljana, tel. 061 447 386.

26. 1. 1999 V Ljubljani je potekala okrogla miza o boju proti širjenju mamil med našimi šolarji. Prim. Delo 27. 1. 1999, str. 7

27. 1. 1999 Oba največja sindikata, ki združujeta šolnike, samostojen *Sindikat vzgoje, izobraževanja in znanosti* (SVIZ) ter sindikat Zveze svobodnih sindikatov Slovenije *Vzgoje in izobraževanja* (VIZ), ne sprejemata predlogov vlade RS, ki hoče v nasprotju z veljavnimi predpisi **dodatek za psihofizične obremenitve** zmanjšati na polovico in ga uvesti šele 1. 11. 2000, ko bo najverjetneje veljal že novi zakon o plačah javnih uslužbencev, tako da nikoli ne bo izboljšal naših plač.

LJUDSKO IZROČILO

Študentom drugega letnika, ki so vpisali slovenščino v študijskem letu 1969/70 (tedaj še ni tako nizko padla, da bi učila bruce), je tedanja **docentka** ***dr. Breda Pogorelec*** priredila svojevrstno predstavo. Predava-

nje je imela takoj za svojim »priljubljenim« kolegom, **profesorjem** dr. Jožetom Toporišičem. Stopila je v predavalnico, se postavila pred tablo in brez besed skozi precej močno dioptrijo kar nekaj časa bolščala v nebogljeno študentarijo. Ta je gledala njo in se spogledovala med sabo. In ženski je od takšne nespameti in neljubega ji rokopisa za njenim hrbtom zavrelo (današnji študentje bi rekli, da se ji je snelo). Zagrabila je gobo, pljunila nanjo in začela z vso jezo brisati Toporišičev rokopis. Ob tem je vrelo iz nje, da ne bo več predavala, če bo še kdaj naletela na tako nemarnost v predavalnici.

* * *

Ko se je po predavanju ozračje razelektrilo, je študentarija uporabila vse znanje s področja stilnih interpretacij in nastajale so vse možne razlage. Nekateri so menili, da je pošizila, zaradi vsebine zapisov oziroma te ali one teze, drugi so trdili, da zaradi oblike pisave in metodičnih pomanjkljivosti tabelske slike. Naivni so zagovarjali tezo, da jo je užalila popisana tabla sama po sebi, vestni pa so tezo razvili in dopolnili s sintezo, da jo je razjezilo, ker je kolega profesor imel čisto tablo, ona, ki je bila tedaj še docentka, pa takšne pozornosti ni bila deležna.

* * *

28. 1. 1999 Založba Nova revija je izdala novo faksimilirano izdajo cenzurno-revizijskega rokopisa Prešernovih Poezij ter sodobno verzijo te pesniške zbirke. Prim. Delo 28. 1. 1999, št. 21, str. 9.

28. 1. 1999 V ljubljanskem Dnevniku je ***Mitja Košir*** predstavil častnega člana SD, ***prof. Janka Modra***. Prim. Dnevnik 28. 1. 1999, št. 26, str. 24–25.

29. 1. 1999 Kolega ***dr. Marko Jesenšek*** nam je poslal četrti zvezek **zbirke Zora**, ki jo izdaja mariborsko slavistično društvo. Z velikim trudim je pripravil objavo svojega dela **Deležniki in deležja na -č in -ši**. Vneto pripravlja tudi 6. in 7. knjigo zbirke, ki z imenom spominja na članico SD, prof. dr. Zinko Zorko. **Dodatna po-jasnila**: dr. Marko Jesenšek, Pedagoška fakulteta v Mariboru, Koroška cesta 160, 2000 Maribor, tel. 062 102 853, faks 062 28 180.

29. 1. 1999 Zveza društev pedagoških delavcev Slovenije in uredništvo revije So-dobna pedagogika prirejata **okroglo mizo o regionalizaciji šolstva**.

29. 1. 1999 Na pobudo gibanja Naša Slovenija naj bi **v Vrbi** postavili **doprsni kip Franceta Prešerna**, odlitek prvega pesnikovega kipa, ki ga je Franz Ksaver Zajc izdelal za proslavo v Ljubljani 2. 12. 1865. Izvirnik, 65 centimetrov velik odlitek v mavcu, je kmalu po odkritju izginil in so ga šele leta 1991 odkrili v zasebni lasti. Tedaj je nastala zamisel, da bi pripravili štiri odlitke v bronu, vendar je niso ures-ničili. Prim. Delo 29. 1. 1999, št. 23, str. 6; Dnevnik 28. 1. 1999, št. 26, str. 36.

30. 1. 1999 V Delu je izšel članek **Največ prijav ljudi iz bivših republik SFRJ**, v katerem ***Aleš Čakš*** razmišlja o pravici **Centra za slovenščino kot drugi/tuji je-zik**, da izdaja potrdila o znanju slovenščine, ki je potrebno za zaposlitev v državnih službah, za pridobitev državljanstva itd. Od leta 1994 do konca 1998 je preizkus znanja opravljalo 9447 kandidatov, od tega 6574 uspešno. V Sloveniji ima poob-lastilo Centra za izdajanje potrdil 27 organizacij, večinoma ljudske univerze. Avtor meni, da potrdilo o znanju slovenščine marsikdaj ni zanesljiv dokaz o znanju, ki ga izkazuje. Prim. Delo 30. 1. 1999, št. 24, str. 3.

1. 2. 1999 Nastajajo velike težave pri dogovarjanju z založbo Zavoda RS za šolstvo, ki ne more več biti založnik našega Zbornika, ki ga nihče ne kupi. **Zbornik o zborovanju v Murski Soboti** bodo sprejeli, če zberemo vsaj 400 naročilnic. Kolege prosimo, da nam **pošljejo izpolnjene spodnje naročilnice**, sicer bodo Zbornik propadel, ogrozil pa bo tudi dosedanjo raven tradicionalnih zborovanj Slavističnega društva Slovenije, saj bodo referenti še manj motivirani za sodelovanje. Za svoj nastop že sedaj ne prejmejo ničesar, potolažijo se lahko le z objavo v strokovni publikaciji, ki nekaj pomeni pri napredovanju (tudi na inštitutih in univerzah poznajo to šibo božjo). Če odpade še objava v zborniku...Cena zbornika je odvisna od naklade, ne bo pa presegla 3.500 SIT. Prepričani smo, da ne bo težko prepričati šolskih knjižnic, da Zbornik naročijo, primeren pa je tudi za okras v zasebni strokovni knjižnici, za priložnostno darilo ob dnevu žena ali prazniku štiridesetih mučencev.

1. 2. 1999 Začetek dvotedenske **zimske šole slovenskega jezika**, ki jo prireja Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Udele-žuje se je 31 kandidatov iz 12 držav.

1. 2. 1999 Na redni tiskovni konferenci Zavoda RS za šolstvo sta ***prof. Vlado Pirc***, vodja tekmovanja, in ***dr. Zoltan Jan*** predstavila letošnje **tekmovanje za Cankarjevo priznanje**.

1. 2. 1999 V počastitev Franceta Prešerna prireja Mestna občina Kranj nov dosežek projekta **Prešernova pot v svet**. Ob 11. uri bodo v gradu Khislstein v Kranju predstavili slovensko-francosko izdajo Poezij.

2. 2. 1999 V **Kranju** se pričenja **simpozij**, ki so ga umestili v okviru **Prešernovih dnevov** od **2. do 5. februarja**. Predsednik simpozija, ***akademik prof. dr. Boris Paternu***, je napovedal 43 referatov domačih in tujih strokovnjakov iz desetih držav. Prvi dan je namenjen širšim vprašanjem Prešernovega umetniškega sporočila in dobi, ko je nastajalo. Dopoldan drugega dne bodo komparativno osvetlili ustvarjalne spodbude pesnika in pesnikov vpliv. Popoldan in naslednji dopoldan bo pozornost namenjena recepciji Prešerna v mednarodnem prostoru, zaključni popoldan pa odmevu Prešernovega ustvarjanja v drugih umetnostnih zvrsteh. Pomembna spoznanja, ugledna mednarodna udeležba, bogat spremni program, velika odmevnost v javnosti. Slavnostni otvoritveni govor je imel pokrovitelj Milan Kučan, predsednik Republike Slovenije. Na sprejemu predsednika republike v gradu Brdo so nam povedali, da so pogrešali predsednika Slavističnega društva Slovenije (se iskreno opravičuje, vendar je imel te dni cirkus v parlamentu zaradi pokojninske reforme), predvsem pa večjo udeležbo članov Slavističnega društva, ki niso najbolje izkoristili ponujene priložnosti.

3. 2. 1999 ZRC SAZU in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša sta v Prešer-novi dvorani SAZU predstavila svoje nove strokovne izdaje: ***Ivanka Šircelj-Žnidaršič*** je uredila **Besedišče slovenskega jezika z oblikoslovnimi podatki**, ***prof. dr. Varja Cvetko Orešnik*** je pripravila prvi del knjige **K metodologiji preučevanja baltoslovansko-indoiranskih jezikovnih odnosov**, izšel pa je tudi četrti zbornik Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša **Jezikoslovni zapiski**. **Dodatna pojasnila**: Založba ZRC SAZU, Gosposka 13, Ljubljana, tel. 061 125 60 68, faks 061 125 52 53, e-pošta: zalozba@zrc-sazu.si.

MALA ŠOLA USTVARJALNEGA PISANJA

V zgodovini ljubljanske slavistike je najbolj talentirana generacija zelenjadi nedvomno tista, ki je znala brez pomislekov, na izust odgovor na vprašanje zelenega carstva: »Zakaj je pred kabinetom Brede vedno toliko študentov s spalkami in armafleksi?«

* * *

Zeleno carstvo je bilo gnade polno in je postavilo zelenjadi rešilno vprašanje (tokrat zato, da bi rešilo čast starih bajt): »*Kdaj je dosegla plima morja adrijan-skega rekordno višino?*« Zelenjad, ki v svoji nezrelosti ni prav ločila niti med plimo in oseko, seveda ni vedela za najslavnejše, **portoroško** zborovanje v zgo-dovini Slavističnega društva (prvo izmed treh v tem kraju). Na njem je bil ustoličen pokret *Slovenščina v javnosti*, tekmovanje med belo- in rdečepivci je v najkrajšem času pridobilo osnovni pomen termina simpozij. Ko so navdušene odrešitelje slovenščine pometali iz taverne, se je strokovna razprava ponovno raz-plamtela. Sredi najbolj gorečega relativiziranja teze že pred časom obmolklega sobesednika je ***dr. Bredo Pogorelec*** naenkrat zaneslo, tako da je padla v vodovje Piranskega zaliva in postavila rekord tamkajšnjega plimovanja.

Za pokoro svojega neznanja se je morala vsa zelenjad na pamet naučiti Kmeclova Postna premišljevanja..

3. 2. 1999 O **šolskih tekmovanjih za Cankarjevo priznanje**, ki potekajo po vsej Sloveniji poročajo številna sredstva javnega obveščanja. Na Tržaškem in Goriškem se jih udeležuje več kot 40 dijakov slovenskih šol. Prim. Primorski dnev-nik 4. 2. 1999, št. 29, str. 7.

5. 2. 1999 Odbor Državnega zbora za kulturo, šolstvo in šport ima na dnevnem redu prvo obravnavo sprememb **zakona o visokem šolstvu** in pobudo, da bi pripravili javno predstavitev mnenj o **zakonski ureditvi mature** (zakon o maturi je v drugi obravnav, Državni zbor pa bo najverjetneje pripravil tudi javno predstavitev mnenj).

ZBOROVANJE SLAVISTIČNEGA DRUŠTVA 1999

bo potekalo **v Celju**. Kot vedno se bo pričelo prvi oktobrski četrtek. Glavna tema: **Razpotja slovenskega jezikoslovja**; ena okrogla miza bo posvečena slovenskemu uradovalnemu jeziku, za drugo še zbiramo predloge; poleg strokovnih knjig bi predstavili še tekoče raziskovalne projekte s področja slovenističnih in sorodnih ved; prouči naj se možnost, da namesto tradicionalnega imena vpeljemo poimenovanje **slovenski slavistični kongres**. Kolegice in kolege vabimo, da prijavijo referate in nastope. **Dodatna pojasnila** pri predsedniku in v Jeziku in slovstvu.

5. 2. 1999 Slovenska Osnovna šola Oton Župančiča v Gorici (Italija) bo v krat-kem pričela s tečajem slovenščine za približno trideset staršev učencev, ki ne znajo slovenščine. Prim. Tečaji slovenščine za italijanske starše, Primorski dnevnik 2. 2. 1999, št. 27, str. 22.

4. 2. 1999 V priložnostni seriji poštnih znamk Znamenite osebnosti je tudi znam-ka z upodobitvijo Prešerna. Prim. delo 5. 2. 1999, št. 99, str. 11

6. 2. 1999 V Boljuncu ponovna predstavili na novo prevedeno slovensko-italijansko izdajo Poezij, ki so jo pripravili v okviru projekta **Prešernova pot v svet**. Naslednjega dne ob 16. uri ponovitev, ki jo je vodila častna članica SD, ***prof. Lojzka Bratuž*** v Gorici, v Kulturnem centru Lojze Bratuž.

7. 2. 1999 Cjanova kmetija v Cerovem (Goriška brda) prireja ob 15. uri stiskanje suhega jagodnega izbora, posvečeno ubogemu Prešernu.

10. 2. 1999 Državna knjižnica v Gorici (Biblioteca statale Isontina) gosti častnega člana SD, ***akademika prof. dr. Boris Paternuja***, ki predstavilja novo slovensko-italijansko izdajo Poezij, pripravljeno v okviru projekta **Prešernova pot v svet**.

11. 2. 1999 Prejeli smo obvestilo kongresa **Societas Linguistica Europea**, da pripravljajo **32. letno srečanje**, ki bo od **8. do 11. julija** potekalo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Tema konference: **Jezikoslovje in proučevanje jezika, različni pristopi v raziskovanju jezika**. Prijave referatov do 31. marca. **Dodatna pojasnila**: Kongres Societas Linguistica Europea, Oddelek za prevajanje in tolma-čenje, Filozofska fakulteta, Akerčeva 2, Ljubljana, faks 061 221 310; e-pošta Mojca.Golob@ff.uni-lj.si.

11. 2. 1999 Pedagoška fakulteta v Mariboru prireja od 11. do 12. februarja **2. mednarodni dialektološki simpozij**, ki mu predseduje članica SD, ***prof. dr. Zinka Zorko***. Posvečen je **Jakobu Riglerju**.

LJUDSKO IZROČILO

Ko je bila ***dr. Breda Pogorelec*** mentorica letnika 1984, so od 14. do 19. maja 1987. leta povsem samoumevno pripravili absolventsko ekskurzijo v Zamejstvo, ne glede na tedanjo omejitev potovanj v tujino za vse državljane SFRJ (prim. Marja Bešter: Ekskurzija v slovensko Zamejstvo v Italiji, Jezik in slovstvo 1987/88, št. 3, str. 70–77). Da je bilo izjemno poslanstvo še bolj izrazito, je ves letnik prenočeval vse dni v bistveno cenejši Novi Gorici, od koder so se nato vsak dan vozili preko državne meje in po vsakokratnem jutranjem dopovedovanju obmejnim organom, da niso navadni državljani, pač pa letnik dr. Brede Pogorelec, so šli čez mejo v Italijo, ne da bi plačali vsakokratno vrtoglavo visoko denarno kavcijo. Zamude in preobrati v programu so seveda razumljivi, težje dojemljiva pa je prigoda z eno izmed torb dr. Brede Pogorelec, v kateri je bilo celotno gradivo za habilitacijo, ker naj bi naša profesorica na popotovanju mimogrede napisala oceno kandidatke in jo oddala takoj ob vrnitvi v Ljubljano. Ko so bili nadebudnega slavističnega podmladka v hotelu Sabotin siti, so jih med odsotnostjo meni nič, tebi nič preselili z vso prtljago vred v novogoriški hotel Park. Vse se je nekako izšlo, vse je bilo preseljeno, le **rumena torba** profesorice z vsem habilitacijskim gradivom je izginila. Alarm, iskanje, preverjanje, detektivsko iskanje, vse osebje zaslišano, vsi udeleženci zagrenjeni, vesoljni potop na vidiku,

toda edino rumene torbe ni bilo ne na nebu ne na zemlji. Ko so bili vsi udeleženci povsem izčrpani, se je v zgodnjih jutranjih urah slučajno ugotovilo, da **rumena** torba ni rumena, **pač pa siva** in z vso vsebino varno prenesena v profesoričino sobo. Kameleonske lastnosti profesoričine torbe so ostale do danes nepriznane, ona je na lastne oči videla, da je gradivo imela v **rumeni** in ne v **sivi** torbi.

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

Izdaja: Slavistično društvo Slovenije Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana	**List za člane društva** Odgovorni urednik: dr. Zoltan Jan	Ljubljana,9. 4. 1999 http://www.neticom.si/kronika Letnik 3, št. 11

Bolj ali manj srečno smo preživeli večino prireditev ob kulturnem prazniku, le v zamejstvu še vedno poteka turneja epopejskih razsežnosti, na kateri predstavljajo novi italijanski prevod **Prešernove poezije** in monografije akademika **prof. dr. Borisa Paternuja** o **Prešernovem ustvarjanju**, ki je najprej izšla v nemščini, sedaj pa je ponujena tudi Italijanom. *Prešernove stezice v svet* se vijejo v neskončne daljave, pot pa postaja vse širša. Ob Prešernovem jubileju je bilo toliko napisanega in zvrstilo se je toliko prireditev, na katerih so sodelovali naši člani, da preprosto ni mogoče zabeležiti vsega v našem lističu več kot skromnega obsega. Za ponazoritev: Samo o Prešernovem simpoziju v Kranju je izšlo na desetine poročil, namenjen pa mu je tudi dobršen del letošnje 3. številke Razgledov. O predstavitvah italijanskega prevoda Poezij, ki so izšle v okviru projekta **Prešernova pot v svet**, ter o skoraj istočasnem izidu italijanskega prevoda Paternujeve monografije o Prešernu v italijanščino je izšla druga plejada člankov, napovedi, poročil o posameznih predstavitvah itd. Ob tem pa se je zvrstila še nepregledna vrsta drugih prireditev, člankov, zapisov, ki jih preprosto nismo mogli obvladati in stlačiti v naš listič. Vsem, ki bi bili lahko prizadeti, se opravičujemo in zahvaljujemo za razumevanje.

9. 2. 1999 Nova številka **Slavistične revije** (št. 3, leto 1998) med razpravami prinaša prispevek ***Toneta Smoleja*** o Zolajevih zgledih v Hiši Marije Pomočnice, ***Stanislav Hafner*** piše o Jerneju Kopitarju, ***Miran Štuhec*** o Kersniku, ***Eva Pallasová*** o prihodnjiku, ***Marko Stabej*** o slovenskem pesniškem jeziku z vidika jezikovnega načrtovanja do leta 1848, ***Vanda Babič*** o razlikovalnih elementih pri grafičnih sestavih, ***Rosanna Benacchio*** o oblikoslovno-skladenjskih posebnostih rezijanščine. Med gradivom najdemo prispevke ***Jelke Kernev Štrajn*** o Zidarjevih romanih, ***Janeza Gradišnika*** o Bajčevih pismih, ***Vilka Novaka*** o Lászlu Hadrovicsu in bibliografijo ***Toma Korošca***, ki slavi 60-letnico.
Člani Slavističnega društva Slovenije imajo 25-odstotni popust pri celoletni naročnini, ki zanje znaša 3000 SIT.

POVABILO SLAVISTIČNEGA DRUŠTVA NOVA GORICA

NA 10. PRIMORSKE SLOVENISTIČNE DNEVE

NOVA GORICA, 15.–17. APRIL 1999

LITERARNI VEČER: *Goričani – besedi predani*. Četrtek, 15. 4. 1999, ob 19. uri v Mestni galeriji v stavbi PDG v Novi Gorici. Sodelujejo: Vida Mokrin Pauer, Marija Mercina, Marjana Remiaš, Milojka Žižmond Kofol iz Nove Gorice; Jurij Paljk, Janez Povše in Aldo Rupel iz Gorice.
STROKOVNO POSVETOVANJE SLOVENISTOV V petek, 16. 4. 1999, ob 9. uri v Dijaškem domu v Novi Gorici.
Slavnostni začetek – Marija Mercina: Na robu prostora; dr. Branko Marušič: Znanstveniki v Gorici; dr. Marija Pirjevec: Ljubka Šorli, pesnica temnega upanja; Vera Tuta Ban: Igo Gruden, čutno-čustveno pesniško sporočilo sredi hladnega stoletja; Ivanka Hergold: Zadnji roman Alojza Rebule; Lojzka Bratuž: Slovenika v Državni knjižnici in v knjižnici Centralnega bogoslovnega semenišča v

Gorici; ODMOR do 11;30; dr. Tomaž Sajovic: Časopisni jezik v slovenskih deželah v 19. stoletju; Danila Zuljan: Vpliv novogoriškega pokrajinskega pogovornega jezika na briško narečje; Marjan Štrancar: Gimnazijci o šolskih urah z dramatiko in gledališčem; Nevenka Janež: Predstavitev projekta Kosmačeva pot; Mojca Kosovel: Šolske publikacije.
OKROGLA MIZA ob 14;30: *Jezik ob meji*. Sodelujejo: dr. Tomaž Sajovic, Danila Zuljan, Barbara Baloh, Vesna Gomizelj, Elen Slavec, Vesna Vlahovič, Mateja Gomboc in Vesna Čelik. Razpravo ob izhodiščih in iztočnicah sodelavcev vodi Marija Mercina
EKSKURZIJA, v soboto, 17. 4. 1999, ob 9. uri: Ogled Knjižnica Stanislava Škrabca na Kostanjevici v Novi Gorici; vodi Marijan Brecelj. Sledi obisk Državne knjižnice in knjižnice Centralnega bogoslovnega semenišča v Gorici; sprehod po Gorici vodi prof. Milko Rener. Ob 14. uri Slavistično društvo in Zgodovinsko društvo Nova Gorica **ODKRIJETA SPOMINSKO PLOŠČO NA ROJSTNI HIŠI DUŠANA PIRJEVCA** (zasnoval jo je Pavel Medveščček; slavnostni govornik bo Rudi Šeligo). Ob 15;00 VILA BARTOLOMEI Goriškega muzeja – Piknik in ogled razstave Primorska 1918–1947.
Jubilejno srečanje nam bo gotovo še dolgo ostalo v spominu!

9. 2. 1999 Iz Pišec nam je ***Marjanca Ogorevc*** poslala zbornik s predlanskega simpozija o Maksu Pleteršniku (*Pleteršnikov slovensko-nemški slovar, Pišece 1996*). Uredil ga je častni član SD, ***akademik prof. dr. Jože Toporišič***, ki vodi tamkajšnjo Komisijo Maksa Pleteršnika. Prizadevni domačini imajo podobne težave s prodajo publikacije kot mi. Skupno s povabilom v Pišece so jo razposlali osnovnim šolam s prošnjo, da jim pomagajo s prispevkom 1700 SIT. Upajmo, da jih bodo naši člani podprli. *Dodatna pojasnila in naročila*: Marjanca Ogorevc, Pišece 8, 8255 Pišece, tel. 0608 51 442.

10. 2. 1999 Kolega ***prof. Andrej Arko*** je ponovno prejel 1. nagrado literarnega natečaja tržaške revije Mladika za novelo, kolegica ***prof. Mateja Gomboc*** pa tretjo. *Prim*. Primorski dnevnik 10. 2. 1999, št. 34, str. 6; Delo 12. 2. 1999, št. 34, str. 2.

11. 2. 1999 Pedagoška fakulteta v Mariboru prireja od 11. do 12. februarja **2. mednarodni dialektološki simpozij**, ki mu predseduje častna članica SD, ***prof. dr. Zinka Zorko***. Posvečen je **Jakobu Riglerju**. Pred tremi leti je bil prvi posvečen 80-letnici častnega člana Slavističnega društva, **akademika prof. dr. Tineta Logarja**. *Prim*. Delo 12. 2. 1999, št. 34, str. 2.

11. 2. 1999 Predsednik **Celjskega slavističnega društva**, ***prof. Tone Šepetavc***, nam je kar dvakrat pisal, kako potekajo priprave na **jesensko zborovanje** Slavističnega društva Slovenije (prva različica se mu je zbrisala, ko je zmanjkalo ravnokar podražanega električnega toka). Prepričani smo, da bodo tudi tokrat vsi zadovoljni z njihovo gostoljubnostjo.

12. 2. 1999 Kolegica ***prof. Mira Gregl-Hrstič*** nam je sporočila, da je na naslovu http://www.zrsss.si odprta **spletna stran za učitelje slovenskega jezika**. Pripravili so jo v okviru projekta Ro, ki ga vodita Ministrstvo za šolstvo in šport ter Zavod RS za šolstvo. Stvar je imenitna tudi zato, ker niso pozabili na Slavistično društvo. Kolegi želijo prejeti čim več naših mnenj in predlogov. Če števec obiskovalcev ne laže, si je z novo pridobitvijo postreglo že na tisoče kolegov in vsem želimo, da bi najdene informacije tudi uporabili, ne le iskali.

12. 2. 1999 Tisk **10. številke Kronike:** 124.106,90 SIT, poštnina: 57.000,00 SIT (pošta nam je odobrila popust, če bomo letos odposlali več kot 10.000 izvodov, sicer bomo morali razliko poravnati konec leta), samolepilne etikete 18.403,92 SIT, toner za pisalnik 17.199,00 SIT; preostalo delo je bilo opravljeno udarniško.

14. 2. 1999 Odmevi na Kroniko št. 10:
– Morda smo premalo jasno poročali o projektu **Prešernova pot v svet**. V okviru te pobude Mestne občine Kranj izhajajo *prevodi Prešernovega pesništva* v različne jezike, med katerimi je pravkar izšel prevod v italijanščino, ki mu je napisala predgovor ***prof. dr. Marija Pirjevec***, pred tem pa prevod v nemščino, ki mu je spremno študijo napisal ***prof. dr. Boris Paternu***, sedaj smo dobili tudi Capudrov prevod v francoščino s spremno študija ***Marca Alaina***. Posebej odmevna je bila predstavitev italijanskega prevoda v Trstu, ki jo je pripravila tržaška občina in Skupina 85. Poleg tega je skoraj istočasno kot italijanski prevod izbora Prešernove poezije izšel pri goriški Mohorjevi družbi tudi prevod ***Paternujeve*** monografije o Prešernu, ki je bila pred nekaj leti objavljena tudi v nemščini. V

različnih italijanskih obmejnih krajih jo je predstavljala častna članica SD, ***prof. dr. Lojzka Bratuž***. Doslej je bilo nad ducat samostojnih predstavitev vsake od obeh knjig, ki so zbudile precejšnjo pozornost sredstev javnega obveščanja.

– Kolegica ***Irena Lipovec*** sporoča, da je pravilnik o tekmovanju za Cankarjevo priznanje dostopen na naslovu http://zavod.zrss.si/tekmovanja1250.html. Seveda je mogoče priti do njega tudi prek domače strani za predmetno skupino slovenski jezik.

– Praktično nihče se ni odzval našemu vabilu in pisal odgovornim, da se prizna Cankarjevo tekmovanje kot dodatni selekcijsko merilo za sprejem na univerzitetni študij. Ob takšni zavzetosti, slogi in enotnosti je težko kaj doseči za našo stroko in stan.

– **Dugo:** same hvale in pohvale. Poštenemu Slovencu v njegovi tradicionalni zavrtosti je kar malo nerodno.

MALA ŠOLA USTVARJALNEGA PISANJA

Člane Slavističnega društva Slovenije vabimo, da za **Kroniko** Slavističnega društva Slovenije prispevajo najboljša, najduhovitejša, naj-vprašanja, ki se jih spominjajo *s slavističnih brucovanj*.

* * *

Častni član SD, ***akademik Dušan Moravec*** nam je ljubeznivo poslal nekaj zanimivih utrinkov s slavističnega seminarja v zadnjih predvojnih letih, ko so imeli brucovske diplome v stari cerkveni slovanščini (menda jih je pisal ***Maks Jeza***, ki je padel v partizanih) in ko so uporabljali slavistično himno. Navrgel je tudi nekaj vprašanj Zelenega carstva.

* * *

Na brucovanju leta 1940 ga je zelenega bruca njegovo veličanstvo Zeleno carstvo, utelešeno v peršoni ***Ceneta Paderšiča*** (kasnejšega narodnega heroja), vprašalo, kateri sta najznamenitejši slavistični *šegi*. Zelenec se je osmešil, ko je nekaj pleteničil o popivanju, ljubimkanju itd., kajti pravilen odgovor je bil, da sta najznamenitejši Milan in Drago *ŠEGA*, tedaj častitljivi stari bajti, ki sta že sodelovali s Kozakom in že kar obetajoče nastopila svojo ustvarjalno pot.

* * *

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo, če bo vsaj malo bolj duhovit.

14. 2. 1999 Iz Kranja nam je ***prof. Štefan Drolc*** poslal temeljito poročilo o družabnem delu **mednarodnega znanstvenega simpozija** o Prešernovem ustvarjanju. Čeprav predsednik Milan Kučan udeležencem sprejema na gradu Brdo ni ponudil stolic, so se znanstvene sinteze po vsakem delovnem dnevu brusile pri omizjih V kotlu in na gradu Podvin, kot se spodobi za vsak resen simpozij, ki spoštuje etimologijo termina (*simpozij iz lat. symposium iz gr. symposion = pitje…*). Žal so se odrekli tradicionalnemu petju, brez katerega slavisti včasih nismo mogli shajati, pa tudi ***prof. dr. Miran Hladnik*** ni več tisto, kar je nekoč bil, saj nam ni poslal jedilnega lista.

15. 2. 1999 **Pogrešani kolegi.** Pošta je razglasila za neznane, umrle, odseljene … in nam vrnila Kroniko št. 9, ki smo jo skušali poslati temle kolegom: ***Darija Jakše, Igor Koprivnikar, Tanja Resinovič, Branka Volčič Zakrajšek***.

Kdor jih pozna, naj jih opozori ali nam sporoči njihove naslove.

15. 2. 1999 Iščemo kolegico ***Meto Palčič*** (Brezje 75 a), ki nam je danes nakazala članarino, vendar ne vemo, v katero Brezje naj pošiljamo člansko gradivo.

16. 2. 1999 V prvi letošnji številki **Jezika in slovstva** (letnik 44, leto 1998/99) se glavni in odgovorni urednik ***dr. Tomaž Sajovec*** med drugi opravičuje bralcem zaradi nerednega izhajanja revije in sporoča, da se ne vidi iz kupov neobjavljenih rokopisov. Med prispevki omenjamo: ***Mojca Schlamberger Brezar*** – *Pogajanja v pedagoškem sporazumevanju*, ***Katja Podbevšek*** – *Glasno interpretativno branje Kettejeve pesmi Na trgu*, ***Aleksander Bjelčević*** – *II. del razprave o svobodnem verzu*, ***Nataša Pirih*** ocenjuje učbenik *Skripta 2*, ki ga je izdal Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik. Seveda so popravili tudi napako pri imenu prof. Valentine Kante (prim. odmeve na Kroniko 4. 1. 1999).

SPOSOJENA SENTENCA

Osel je konj, ki ni končal šole.

16. 2. 1999 Iz Briš blizu Polhovega Gradca nam je kolegica ***prof. Ljudmila Bokal*** poslala *občasnik Briše*, ki izhaja v tem kraju s 150 prebivalci. Kolegica je opravila jezikovni pregled in prispevala članek o imenu vasi Briše.

BREZ POBOTNICE SPOSOJENO IZ OBČASNIKA BRIŠE

Iz *občasnika Briše* smo si brez dovoljenja sposodili nekaj verzov Mile Kačič:

Skozi življenje mnogih ljudi
greš
Kaj puščaš za sabo
Je brazda v rodovitni njivi
ali le izginula sled roke

Kaj daš
ko vstopaš v njihova
življenja
Kaj vzameš
[...]

17. 2. 1999 Založba Novljan, ki že šesto leto pripravlja serijo **Slovenski pesniki in pisatelji** na videokasetah, je lansko leto izdala tri filme: o Cirilu Kosmaču, Ivanu Tavčarju in Bibliji. Ceno prvih dveh letnikov so znižali za 50 odstotkov, tako da za 1900 SIT dobite posamezne kasete o Josipu Jurčiču, Francetu Balantiču, Karlu Destovniku Kajuhu, Slavku Grumu, Borisu Pahorju, Simonu Gregorčiču, Prežihovem Vorancu in Srečku Kosovelu. *Dodatna pojasnila*: Melita Novljan, Rimska cesta 33, 1293 Šmarje Sap, tel. 061 775 367, faks 061 775 364.

18. 2. 1999 Oddelek stalnega strokovnega izpopolnjevanja Zavoda RS za šolstvo je organiziral *sestanek z izvajalci stalnega strokovnega izpopolnjevanja*, ki se ga SD žal ni udeležilo. Pripravili so tudi izčrpno (15 gosto tipkanih strani + priloge) **poročilo o uspešnosti izvajalcev programov**, ki je nastalo na podlagi oddanih vprašalnikov udeležencev seminarjev (na našem zborovanju odda vprašalnike približno polovica udeležencev, na drugih seminarjih pa skoraj vsi). Poročilo o kvaliteti izvedbe 1208 napovedanih oziroma 664 uresničenih seminarjev, ki se jih je udeležilo 35.474 strokovnih delavcev (18.283 oddanih vprašalnikov), vljudno pokaže, da so udeleženci seminarjev Slavističnega društva Slovenije bistveno manj zadovoljni kot drugod. V šolskem letu 1997/98 smo izvedli seminar mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje, didaktični seminar Zemljepisna lastna imena in zborovanje v Kranju, seminar o individualnem izobraževanju pa je odpadel zaradi premajhnega zanimanja, tako da smo imeli 75-odstotno izvedbo programov. *Ključni podatki*: splošna ocena programov Slavističnega društva Slovenije 4,74 (pri vseh izvajalcih ima takšno – praktično najnižjo oddano oceno – 12,06 odstotka izvajalcev, oceno 5,00–5,99 pa 58,86 odstotkov, 1,42 odstotka pa je prejelo najvišjo možno oceno 6); splošna ocena izvedbe programov Slavističnega društva Slovenije 4,75 (povprečje pri vseh 137 izvajalcih 5,31 – najvišja možna ocena je 6), povprečna ocena predavateljev Slavističnega društva Slovenije 4,63 (pri vseh izvajalcih ima oceno od 4 do 4,99 le 7,80 odstotka predavateljev, oceno od 5,00 do 5,99 pa kar 60,99 odstotka predavateljev, najvišjo možno oceno predavateljev 6 je dobilo 2,84 odstotka predavateljev vseh seminarjev). Kljub temu da v teh podatkih ni zajeta dobra polovica odobrenih seminarjev, ki je odpadla, pa tudi ne vsi tisti, ki niso bili sprejeti v Katalog stalnega strokovnega izpopolnjevanja, delujejo kot mrzla prha. Tolažba, da je med 141 oziroma 137 dejanskimi izvajalci le 63 društev, med njimi pa skoraj nobeno ni brez profesionalno zaposlenih, ne učinkuje preveč pomirljivo. Treba se je zamisliti nad našo nesposobnostjo ali nad našo kritičnostjo in zahtevnostjo. Če upoštevamo še predloge in pripravljenost za pomoč in sodelovanje pri našem delu, lahko potonemo v depresiji, zato pa je dobro prebrati odprto pismo kolegice ***prof. Marije Končina***, ki je bilo objavljeno v letošnji prvi številki revije Slovenščina v šoli. *Prim*. Kroniko za 27. 2. 1999.

NOVE POKLICNE KOLEGICE

Na *Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani* sta poleg že navedenih kolegic septembra diplomirali tudi ***Tjaša Jakop*** in ***Julija Klančišar***.
Na *Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru so od oktobra do letošnjega marca diplomirale*: ***Mojca Cimerman, Natalija Černjak, Polonca Čontala, Alenka Derstvenšek, Alenka Golež, Anka Koren,***

Ksenija Kozar, Maja Krajnc, Silva Močivnik in Nataša Osojnik.

Vsem poleg iskrenih čestitk tudi prisrčno vabilo,
da se nam pridružijo kot članice Slavističnega društva Slovenije.

18. 2. 1999 V Delovih Književnih listih (str. 20) je ***dr. Igor Grdina*** ugodno ocenil knjigo **dr. Igorja Saksida**. Nadobudni avtor študije **Slovenska mladinska drama-tika** je ovekovečen na bodoči stolici, rokavov sicer nima zavihanih, je pa brez suk-njiča in nekako opozarja, da je vedno pripravljen na »avfbiks«.

18. 2. 1999 V Delovih Književnih listih (str. 19) je član SD ***dr. France Novak*** predstavil novo, tretjo izdajo **Besedišča**, ki tokrat prinaša tudi oblikoslovne podat-ke tistih besed slovenskega knjižnega jezika, ki niso vključene v SSKJ. Publikacijo je pripravila leksikološka sekcija Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša. *Dodatna pojasnila*: Založba ZRC SAZU, Gosposka 13, 1000 Ljubljana, tel. 061 125 60 68, int. 391.
19. 2. 1999 V Uradnem listu št. 4 je izšel Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o nagradah in priznanjih RS za znanstveno-raziskovalno delo. Predvideni sta največ dve nagradi za vrhunske znanstvene dosežke in dve za življenjsko delo znanstvenika.

20. 2. 1999 Nadaljuje se **polemika o prenovi pouka** slovenskega jezika s književnostjo med ***doc. dr. Igorjem Saksido*** in ***prof. Dušanom Mercem***. *Prim*. Delo 20. 2. 1999, št. 41, str. 42 ter Delo 23. 1. 1999, št. 18, str.33.

MALA ŠOLA USTVARJALNEGA PISANJA

Člane Slavističnega društva Slovenije vabimo, da za **Kroniko** Slavističnega društva Slovenije prispevajo naj-boljša, najduhovitejša, naj-vprašanja, ki se jih spominjajo *s slavističnih brucovanj*.

* * *

Z enega izmed predvojnih brucovanj se ***akademik Dušan Moravec*** spominja tudi tega vprašanja Zelenega car-stva: »*Kateri slovenski pesnik ima tako lepo ime, da ga imajo vsi za psevdonim*?« Tudi tedaj zelenjad ni nič čitala, in ker dr. Igor Saksida še ni nastopil svoje vrtoglave kariere, ni vedela, da je to *Cvetko Zagorski*.

* * *

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo bolj duhovit.
Po želji jamčimo za strogo anonimnost v skladu z zakonom
o varstvu osebnih podatkov.

20. 2. 1999 Nova predsednica Slavističnega društva Maribor ***dr. Irena Stramljič Breznik*** nam sporoča, da so pripravili niz predavanj iz slovenskega besedoslovja. 17. februarja je ***doc. dr. Erika Kržišnik*** predavala *o biblični frazeologiji v slovenskem jeziku*, za 17. marec pa je napovedano predavanje ***prof. Janeza Kebra***, ki bo razširjeno s predstavitvijo knjige *Živali v prispodobah 2*. Sklop bo 7. aprila zaključil ***mag. Primož Jakopin*** s predstavitvijo *zgoščenke SSKJ*. Jeseni načrtujejo nadaljevanje srečanj, ki zaenkrat vzbujajo veliko zanimanje, saj se jih udeležuje po 50 in več članov.
Še mnogo energije, pa tudi posnemanja med manj delavnimi.

20. 2. 1990 Častni član SD ***prof. dr. Aleksander Skaza*** je za Miklošičem edini Slovenec, ki je postal **častni profesor moskovske univerze Lomonosova.** Iskrene čestitke za zasluženo priznanje, ki smo ga veseli tudi mi. *Prim*. Delo 20. 2. 1999, št. 41, str. 28.

21. 2. 1999 Center za stalno strokovno spopolnjevanje pedagoških in drugih delavcev ter mladine Žlahtič nam sporoča, da je izšla knjiga izbranih poglavij novejše zgodovine **Preteklost sodobnosti**. *Dodatna pojasnila*: Aristoteles Žlahtič, k. d., Pijava Gorica 5, 1291 Škofljica, tel. 061 662 773.

Slavistično društvo Slovenije

Aškerčeva 2, p. p. 580, 1001 Ljubljana

Vabilo k sodelovanju na zborovanju

Slavističnega društva Slovenije

Slovenistično jezikoslovje danes in jutri

Celje, 7.–9. oktober 1999

Strokovno javnost obveščamo, da bo letošnje zborovanje Slavističnega društva Slovenije v Celju od 7. do 9. oktobra 1999. Vabimo vse, ki želijo nastopiti z referatom ali se aktivno vključiti v katero od sekcij, da svoje sodelovanje čim prej najavijo predsedniku Slavističnega društva Slovenije, najkasneje pa do konca aprila, ko pričakujemo tudi izvlečke referatov, ki naj jim bodo dodani zasebni naslovi avtorjev. Prav tako bi čimprej želeli predloge za okroglo mizo ter napovedi predstavitev strokovnih publikacij in raziskovalnih projektov.

Lansko zborovanje v Murski Soboti, ki je kot osrednjo temo obravnavalo razpotja slovenske literarne vede, je potrdilo potrebo, da se na podoben način pripravi tudi posvetovanje o *razvojnih smereh slovenističnih in sorodnih jezikoslovnih ved pri nas*. Strokovno in znanstveno srečanje naj bi bilo priložnost, da starejši kolegi, ki so zapustili ali zapuščajo najodgovornejša mesta, podajo obračun svojega dela, opozorijo na odprte naloge, prikažejo težave, s katerimi so se morali spopadati na svoji poklicni poti, ipd. Istočasno je posvetovanje priložnost za mlajše kolege, da predstavijo svoje delo in vizijo razvoja področja, ki so se mu posvetili. Verjetno se bodo pojavili tudi prispevki o vprašanjih, ki se jim je potrebno posvetiti v bližnji prihodnosti, pričakujemo analize interdisciplinarnih vprašanj in medsebojne povezanosti različnih slovenističnih ved. Izmenjava izkušenj in pogledov na razvoj teh strok zahteva razmislek o konceptualnih in metodoloških vprašanjih, pa tudi predstavitev programskih zasnov posameznih raziskovalnih področij. Ta del zborovanja bo potekal na plenarnem zasedanju.

Del srečanja bo po ustaljeni tradiciji potekal na dveh *okroglih mizah*. Ena bo namenjena *slovenskemu uradovalnemu jeziku* v preteklosti in sedanjosti in jo bo vodil dr. France Novak, predloge za drugo pa še zbiramo. Načeloma naj bi obravnavala vprašanja, povezana s poukom slovenskega jezika in književnosti. Istočasno bomo *predstavili tudi nove slovenistične in sorodne knjižne publikacije*, ki so nastale po lanskem zborovanju. Uvajamo tudi novo obliko izmenjave informacij – *predstavitve raziskovalnih projektov s področja slovenistike in sorodnih slavističnih ved*. Tretji dan bo namenjen *poučnim popotovanjem*, ki jih bodo pripravili gostitelji, člani Slavističnega društva Celje.

Po sklepu upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije bomo proučili možnost, da tradicionalno poimenovanje tega srečanja zamenja ime *Slovenski slavistični kongres*, saj imajo naša zborovanja vse bistvene sestavine takšnega srečanja in krivično je, da se po novih pravilnikih sodelovanje na zborovanju Slavističnega društva Slovenije v merilih za napredovanje v znanstvene, visokošolske in strokovne nazive ne upošteva ustrezno.

Vabimo vse, ki se želijo aktivno vključiti v katero od navedenih sekcij, da ravno tako čim prej prijavijo svoje sodelovanje. Le tako bo mogoče primerno organizirati to vsakoletno srečanje, ki se ga udeležuje od 300 do 650 strokovnjakov, nad štirideset referentov in poročevalcev, pa tudi vrsta uglednih gostov, kolegov iz tujine in zamejstva ... Zborovanje je namenjeno izmenjavi strokovnih in znanstvenih spoznanj, poleg tega pa tudi prenosu znanstvenih dosežkov na druga strokovna področja in v šolsko prakso.

Zoltan JAN, predsednik
Slavističnega društva Slovenije

22. 2. 1999 V Delovih Pismih bralcev kolegica ***Danica Jazbinšek***, ki sicer ni članica SD, protestira zaradi **dodatnih evidenc**, ki si jih ob **zunanjem preverjanju znanja** na osnovnih šolah (in tudi pri maturah) izmišlja Državni izpitni center, ki mu sicer niti na kraj pameti ne pride, da bi to dodatno delo tudi plačal, ne glede na to, da se je od začetkov do sedaj garanje kar podvojilo.

MALA ŠOLA USTVARJALNEGA PISANJA

Člane Slavističnega društva Slovenije vabimo, da za **Kroniko** Slavističnega društva Slovenije prispevajo najboljša, najduhovitejša, naj-vprašanja, ki se jih spominjajo *s slavističnih brucovanj*.

* * *

Po pričevanju ***akademika Dušana Moravca*** je na brucovanju leta 1940 Zeleno carstvo spravilo vse zelene bruculje v zadrego z vprašanjem: »*Kakšna je razlika med žabo in bruculjo*?« Čeprav so tedaj in še dolgo potem upo-

rabljali žabe za zgodnje odkrivanje nosečnosti (ob pozitivnem rezultatu so se napihnile), zelenjad seveda ni imela pojma, da med žabo in bruculjo ni nobene razlike, ker se obe hitro napihneta in strašno bojita štorklje.

* * *

Zeleno carstvo je bilo gnade polno in je postavilo zelenjadi rešilno vprašanje: »Kateri ptič najlepše poje?« To je bil seveda prof. dr. Rajko Nahtigal, ki je v mladosti uporabljal psevdonim Slavec, kar je prevod njegovega nemškega priimka (Nahtigal = slavec).

* * *

In donela je slavistična himna, ki jo je spesnil ***Jože Dular***, uglasbil pa ***Uroš Krek***. Pesem je sicer ohranjena nekje med papirji ***akademika Dušana Moravca***, zaenkrat pa je znan le njen pripev »*Pij, dokler je moker glaž, saj ne veš, če boš osorej, jutri den še naš pajdaš*« in fragment auerškpergovske vrednosti: »*Naj bo pubič al deklina, vsak naj štimo vunkej da*.«

* * *

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo bolj duhovit.
Po želji jamčimo za strogo anonimnost v skladu z zakonom
o varstvu osebnih podatkov.

23. 2. 1999 V Literarnem nokturnu so na programu Radia Slovenije predvajali oddajo ***Vide Curk***, posvečeno 65-letnici častnega člana SD, ***prof. dr. Matjaža Kmecla***. Pridružujemo se čestitkam, vrtnic pa ne pošiljamo, ker ima svojih dovolj za vse priložnosti.

24. 2. 1999 Prejeli smo zapisnik sestanka upravnega odbora **Slavističnega društva Nova Gorica**. Vneto in prizadevno pripravlja letošnje **Primorske slovenistične dneve**, ki bodo imeli za osrednjo temo *Goriški prostor v sodobnem slavistovem delu*. Mimogrede bodo tudi pripravili in odkrili spominsko ploščo na rojstni hiši nekdanjega predsednika SD, ***prof. dr. Dušana Pirjevca***, v Solkanu. (Trenutno je hiša na celovitem in neodtujljivem ozemlju Nove Gorice, čeprav so pred leti Solkanci obudili staro krajevno ime za tisti del sedanjega predmestja Nove Gorice, ki je nekdaj že bilo Solkan.)

24. 2. 1999 Kot poroča ***Marijan Zlobec***, so na Filozofski fakulteti v Ljubljani predstavili **17. zvezek Obdobij**, zbornik s simpozija, ki je potekal decembra 1996. leta in je bil posvečen *Vatroslavu Oblaku*. *Prim*. Delo 24. 2. 1999, št. 44, str. 9.

25. 2. 1999 Slovenska akademija znanosti in umetnosti je pripravila predavanje akademika ***prof. dr. Janka Kosa*** *Prešeren in Biblija*.

25. 2. 1999 V Delovih Književnih listih je ***dr. Darko Dolinar*** ocenil pravkar prevedeno delo *Hansa Roberta Jaussa Estetsko izkustvo in literarna hermenevtika*. ***Dr. Tomo Virk*** ga je izdal pri reviji Literatura. Prim. Delo 25. 2. 1999, št. 45, str. 18 (Književni listi).

25. 2. 1999 Uspelo nam je »skup spraviti« vse papirje ter poslati prijavo na javni razpis Ministrstva za šolstvo in šport za sofinanciranje tekmovanj v znanju, tako da smo pristavili svoj piskrček v obliki **tekmovanja za Cankarjevo priznanje**. Drži-mo pesti, da bi nas a) uslišali; b) dali denar, preden bodo vsa tekmovanja na vseh stopnjah izvedena.

26. 2. 1999 Cankarjeva založba je ob predstavitvi **Atlasa svetovne literature** pripravila tudi predavanje ***prof. dr. Malcolma Bradburyja*** iz Norwicha (Univerza East Anglia).

27. 2. 1999 Filozofska fakulteta v Ljubljani razpisuje prosto delovno mesto **lektorja slovenskega jezika** na Univerzi v Tübingenu. Prim. Delo 27. 2. 1999, str. 12.

27. 2. 1999 Tudi prva letošnja številka **Slovenščine v šoli** (izhaja v koledarskem letu) prinaša vrsto zanimivih člankov. Uvodnik z novimi pogledi na *Janeza Trdino* je prispeval častni član SD, ***akademik prof. dr. Boris Paternu***, tematske sklope *tekmovanja za Cankarjevo priznanje* so predstavili ***prof. Vlado Pirc, prof. Valentina Kante, prof. Alenka Konc Ambrožič, prof. Jana Ozimek***, metodične izkušnje pri

poučnih popotovanjih so prispevali ***Martina Kroflič, Olga Podpadec***, ***Cvetka Mesarič***, ocene učbenikov za gimnazijo in poklicne šole pa sta objavila ***prof. Slava Pevec Grm*** in ***prof. Silvo Fatur***. Premisleka vredno pismo, za katero upamo, da ne bo prehitro pozabljeno, je uredniku poslala ***prof. Marija Končina***. *Likovna priloga*: izvirne ilustracije Prešernovega Povodnega moža, ki so jih na lansko povabilo pripravili sedmošolci (odzvalo se jih je nad 50). Dodali so tudi *bibliografsko kazalo* za triletje 1996–98, v katerem pa še niso razpletli uganke, kaj je ime in kaj priimek predsednika Slavističnega društva Slovenije. Člani Slavističnega društva Slovenije imajo pri naročnini 20-odstotni popust. **Pojasnila in naročila**: *Maja Hribar*, Založba ZŠ, Zavod RS za šolstvo, Poljanska 28, p. p. 2063, 1001 Ljubljana, tel. 061 133 32 66, faks 061 310 267.

28. 2. 1999 Med vsemogočimi proslavami Prešernovega dne izstopa prireditev kulturnega središča Planika v Kanalski dolini. Prireditev, ki je potekala v Beneški palači v Neborjetu, so posvetili **Jovanu Veselu Koseskemu**, med osrednjimi sodelavci je bil ***Miklavž Komel***. *Prim*. Primorski dnevnik 4. 3. 1999, str. 9.

28. 2. 1999 O slovenskem knjižnem kvizu 99 piše na str. 67 marčne številke revije *Otrok in knjiga* knjižničarka Pionirske knjižnice v Ljubljani ***Darja Lavrenčič Vrabec***. Pojasnila o tekmovanju s tematskim sklopom **France Prešeren in Gorenjska** so na razpolago v vseh šolskih in splošnoizobraževalnih knjižnicah.

2. 3. 1999 Strokovna tajnica projekta **Prenova pouka slovenščine *prof. Mojca Poznanovič*** nam je poslala zaključno poročilo o prvi fazi projekta ter se tudi na ta način zahvalila vsam kolegicam in kolegom, članom Slavističnega društva Slovenije, ki so nesebično pomagali pri oblikovanju sodobnega pouka slovenščine. Naj dodamo, da je štiriletni projekt, ki mu je predsedoval častni član SD, ***prof. dr. Matjaž Kmecl***, pobudo zanj pa je dal ***prof. Silvo Fatur***, dosegel več kot prejšnja prizadevanja v trikrat daljšem obdobju. Pripravili so 11 učnih načrtov (v 117 različicah), jim dodali spremna gradiva, mednarodne primerjave, analize pripomb ..., nastajajo pa še nekatera gradiva. Pri projektu je neposredno sodelovalo 59 sodelavcev, poleg tega pa še 170 učiteljev multiplikatorjev ter množica kolegic in kolegov, ki so sodelovali s pripombami in pri vrednotenju (evalvaciji). V drugi fazi naj bi se tesneje povezali z odgovarjajočimi ustanovami, saj načrtujejo še množico nalog. Upajmo, da bomo o vsem tem kaj več zvedeli na jesenskem zborovanju Slavističnega društva Slovenije. Vsem sodelavcem projekta čestitke in še mnogo energije za delo v drugi fazi.

3. 3. 1999 Ker do zaključka tokratne številke Kronike še nismo prejeli dovolj naročilnic za naš zbornik, ponavljamo prošnjo: Nastajajo težave pri dogovarjanju z založbo Zavoda RS za šolstvo, ki se ji ne splača biti založnik zbornika, ker ga komaj kdo kupi. **Zbornik o zborovanju v Murski Soboti** bodo sprejeli, če zberemo vsaj 400 naročilnic. Kolege prosimo, da nam **pošljejo izpolnjene spodnje naročilnice**, sicer bo zbornik propadel, ogrozil pa bo tudi dosedanjo raven tradi-cionalnih zborovanj Slavističnega društva Slovenije, saj bodo referenti še manj motivirani za sodelovanje. Za svoj nastop že sedaj ne prejmejo ničesar, potolažijo se lahko le z objavo v strokovni publikaciji, ki nekaj pomeni pri napredovanju (tudi na inštitutih in univerzah poznajo to šibo božjo). Če odpade še objava v zborniku ... Cena zbornika je odvisna od naklade, ne bo pa presegla 3.500 SIT. Prepričani smo, da ne bo težko prepričati šolskih knjižnic, da zbornik naročijo, primeren pa je tudi za okras zasebne strokovne knjižnice in za priložnostno darilo ob dnevu žena ali ob prazniku štiridesetih mučencev.

2. 3. 1999 Iz Cerkelj na Gorenjskem nam je kolegica ***Daniela Močnik*** poslala spominski filatelistični pisemski ovojnici, ki sta bili žigosani ob *Prešernovih dnevih v Kranju*.

2. 3. 1999 V okviru SD Maribor je v letu 1998 začela delovati tudi založba **Zora**. Urednikom zbirke (***mag. Jožica Čeh, dr. Marko Jesenšek*** in ***dr. Bernard Rajh***) je uspelo doslej izdati že šest knjig. Društvo je tako skupaj z Oddelkom za slovanske jezike in književnosti Pedagoške fakultete v Mariboru danes pripravilo predstavitev zadnjih štirih knjig – ***doc. dr. Bernard Rajh***: *Dajnkovo berilo*; ***doc. dr. Vida Jesenšek***: *Okkasionalismen*; ***doc. dr. Marko Jesenšek***: *Deležniki in deležja na -č in -ši*; ***red. prof. dr. Zinka Zorko***: *Haloško narečje in druge dialektološke študije*. Knjige so predstavili ***dr. Martina Orožen***, ***dr. Mirko Križman*** in avtorji.

3. 3. 1999 Prijazen kuža nam ljubeznivo nagajivo mahlja z repkom z naslovnice 2. številke enajstega letnika (1997/98) **Slave**, debatnega lista, občasnega organa krožka slavistov na FF v Ljubljani (dostopen tudi na spletni strani http://www.ijs. si/lit/slava). Iz vsebine: ***Maria Dąbrowska-Partyka*** piše o *Tonetu Pretnarju*, ***Vladimir Osolnik*** o *potopisih v slovenskih časopisih v začetku 20. stoletja*, ***Vlado***

Nartnik o *časovnih vidikih dveh Prešernovih posvetilnih sonetov*, ***Peter Svetina*** o *Vrazovem prevodu Prešernovega soneta*, v rubriki Mačkapišu ***Aleš Bjelčevič*** in ***Peter Svetina*** objavljata članek *o venetskem izvoru Slovencev*, ki je bil namenjen sobotni prilogi Dela, pa ga niso marali, ***Miranu Hladniku*** pa so menda cenzurirali prispevek ali uvod (bomo še preštudirali, saj je na spletu berljivo le, kar je tudi na papirju Slave) v Cesarjeva nova oblačila, tako da ni povsem jasno, kam spadajo sledeče verzifikacije. Z rimo v gumbnici ***Igor Grdina*** *tolmači vrsto pesnikov*, iz seminarske delavnice ***Petra Svetine*** (študenti drugega letnika Starejše slovenske književnosti) pa prihajata prepis in komentar *Knoblove pesniške zbirke Štiri pare kratkočasnih novih pesmi*. Uredništvo prizadevno čaka rokopise predavanj, ki so se zvrstila v letu 1997/98 in so bila posvečena ustanovitelju krožka in lista *Tonetu Pretnarju* ob peti obletnici njegove smrti.

Miran Hladnik ne bi bil Miran Hladnik, če ne bi ob razglasitvi ***prof. dr. Brede Pogorelec*** za zaslužno profesorico Univerze v Ljubljani izkoristil priložnosti in zastavil naslednjega vprašanja: »*Poučno bi bilo izvedeti, kako so predlagatelji v utemeljitvi za ta nekdaj častni naziv obšli prislovično dejstvo, da je bila Pogorelčeva vse prej kot zgledna učiteljica.*« [Še dobro, da so mu cenzurirali prispevek Cesarjeva nova oblačila. – *Opomba nočnega pisca.*]

2. 3. 1999 Na Gorjanskem blizu Komna so proslavili **140. obletnico rojstva Karla Štreklja**. Prizadevni domačini bi na rojstni hiši velikega slavista radi postavili spominsko ploščo in pripravli spominsko zbirko. *Prim*. Primorske novice 2. 3. 1999, št. 17, str. 8.

2. 3. 1999 Po magnetnih valčkih nam je kolegica ***prof. Mira Gregl-Hrstič*** poslala še en naslov **spletne strani za slovenski jezik**, ki je nastala kot seminarski izdelek 80-urnega tečaja v okviru projekta Zavoda za odprto družbo in Zavoda RS za šolstvo: *Učenje na daljavo*. Predstavljena je vizija učenja slovenščine na daljavo (kot prvi izdelek, povezan z računalništvom, je stran potrebna predelave). Kakšno naj bi bilo nadaljevanje tega projekta, če bo ugoden veter, si lahko preberete v Delu 25. 2. 1999, rubrika Zanimivosti in reportaže, članek Slovenske in angleške lekcije pod palmo. *Naslov* nove slovenistične strani: http://www2.arnes.si/~osljhism1/ind ex.htm.

2. 3. 1999 Ker je pošta nam vrnila eno vabilo s pomanjkljivim naslovom, smo zvedeli, da je **Slavistično društvo Ljubljana** ob obletnici pesnikove smrti pripravilo **recital Strniševe poezije** *To je živa čarovnija*.

2. 3. 1999 Rektor univerze v Ljubljani je slovesno promoviral dve naši kolegici v doktorici znanosti. ***Dr. Majda Kaučič Baša*** je doktorirala s tezo *Javna raba slovenščine kot manjšinskega jezika na Tržaškem*, kolegica ***dr. Monika Kalin-Golob*** pa je doktorsko čast dosegla s tezo *Jezikovno-stilni razvoj v slovenskih poročevalskih besedilih 20. stoletja*. Obema iskreno čestitamo še enkrat!

4. 3. 1999 Čeprav je na koncu deževalo, nagajivo vreme ni pokvarilo veselega razpoloženja pohodnikom, ki so prehodili **Jurčičevo pot**. Zanimivo bi bilo vedeti, koliko članov Slavističnega društva je bilo med njimi.

6. 3. 1999 Predsednik Slavističnega društva Celje, ***prof. Tone Šepetavc*** poroča o pospešenih **pripravah na jesensko zborovanje** (upamo, da se enako zavzeto pripravljajo tudi referenti, čeprav se do sedaj še nihče ni prijavil). Pridno pobirajo tudi članarino, izvedli so tekmovanje na 46 šolah, ki se ga je udeležilo skoraj 900 tekmovalcev, med njimi jih je 400 osvojilo bronasta priznanja. Ker je predsednik ob 23-urni učni obvezi tudi vodja aktiva slavistov, trener šolske nogometne ekipe (tako da včasih skoči tudi v Kalifornijo, trenutno pa se potepa po Avstraliji in Novi Zelandiji), vodja skupine za boj proti drogam (upajmo, da se z njimi ne seznanjajo tudi praktično), mentor godalnega orkestra (zmanjkuje idej za komentarje), orga-nizator ekskurzij OIV, urednik letnega poročila, član IO Zgodovinskega društva Celje, lektor revije Zgodovina za vse, »ghost writer« celjskih muzejev in drugih podjetij, lektor za slovenščino kot tuji jezik na PA v Mariboru itd., včasih sreča samega sebe, ko hiti na naslednji sestanek. Bog nakloni nekaj časa tudi njegovemu magisteriju!

6. 3. 1999 Ministra za šolstvo smo prosili, da bi dovolil in obvestil šole o možnosti, da se na delovno soboto, 20. t. m., izvede državno tekmovanje za Cankarjevo priznanje. Sporočili smo mu tudi, da so v šolstvu bistveno krajši dopusti/počitnice kot v sodstvu.

7. 3. 1999 V *Nedelu* (str. 3) naš kolega ***prof. Peter Kolšek*** v članku *Tudi Goethe ni imel nič proti* duhovito razglablja o kandidaturi *Boruta Šukljeta,* dosedanjega sekretarja vlade RS, sicer pa *profesorja primerjalne književnosti*, za notranjega ministra.

Za 8. marec
Bog živi vas Slovenke,
prelepe, žlahtne rožice;
ni take je mladenke,
ko naše je krvi dekle; naj sinov
zarod nov
iz vas bo strah sovražnikov!

8. 3. 1999 Nedeljske teme Primorskega dnevnika (str. 12) prinašajo zanimiv pogovor ***Dušana Kalca*** s prevajalcem ***Giorgiem Depangherjem*** *Kako prevesti Prešerna v italijanski svet*. Podobno tudi Primorske novice 19. 2. 1999, št. 14, str. 23.

9. 3. 1999 V današnjem Primorskem dnevniku (str. 22) blesti predsednica Slavističnega društva Nova Gorica ***prof. Marija Mercina*** v vlogi članice žirije natečaja Goriške pokrajine *Glasovi žensk*, na katerega se je odzvalo 74 žensk in deklet z obeh strani meje.

9. 3. 1999 V Delovih pismih bralcev dijak ***Janez Rus*** prizadeto piše o poskusnih (?) izpitnih polah za **maturitetni preizkus znanja** slovenskega jezika.
10. 3. 1999 Iz Londona nam je predstojnik *Šole za slovanske in vzhodne študije* ***Michael Branch*** poslal vabilo, da bi se v šolskem letu 1999/2000 kdo izmed naših kolegov vključil v njihovo delo kot specializant z minimalno učno obveznostjo. Prijave pričakujejo do 16. aprila. **Dodatna pojasnila** pri tajnici SD ***Jani Zemljarič*** (tel. 061 176 92 00, faks 061 125 70 55) ali na e-naslovu initial.surname@ssees .ac.uk in na spletni strani http://www.ssees.ac.uk.

12. 3. 1999 Minister za šolstvo dr. Slavko Gaber je v Uradnem listu št. 14 izdal **odredbo o smeri izobrazbe učiteljev** in laborantov v izobraževalnih **programih gimnazije**. Pri pouku slovenskega jezika in književnosti nič pretresljivo novega, pogoje izpolnjujejo tudi diplomirani slovenisti in ne le profesorji.

13. 3 1999 Med vajami iz elektronskega spisja nas je ***dr. Igor Saksida*** obvestil, da se je spraznilo mesto v **svetu za splošno izobraževanje** in da bi Slavistično društvo Slovenije moralo predstaviti svojega kandidata za to mesto.

14. 3. 1999 Dobršen del februarske številke slovenske izdaje **Unescovega glasnika** je namenjen slovenskemu visokemu šolstvu.

15. 3. 1999 Gibka tajnica Slavističnega društva Slovenije, ***Jana Zemljarič*** je kljub zapletom z elektromagnetnimi valčki e-pošte razposlala vsem članom upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije poziv, naj nam posredujejo predloge, koga naj kandidiramo v **svet za splošno izobraževanje**.

15. 3. 1999 Gost tržaškega Društva slovenskih izobražencev je bil ***prof. Jože Faganel***, ki je predaval o slovenščini v gledališču. *Prim*. Primorski dnevnik 17. 3. 1999, št. 63, str. 5; Mladika 1999, št. 2/3, str. 50.

16. 3. 1999 Predsednik se je udeležil slovesne otvoritve **Dnevov slovenskega izobraževanja** v Cankarjevem domu v Ljubljani in domov prinesel torbo različnih pildkov, učenci zdravstvene šole pa so mu izmerili pritisk, ki glede na njegov slog življenja (kajenje, obline, statičnost, alergičnost na hitro premikanje, kaka kapljica preveč ...) niti ni bil tako katastrofalen. Neka Mme., ki zahteva, da se je v Kroniki ne omenja več, je zamahnila z roko in komentirala, da ona na to nič ne da in da so se gotovo mulci zmotili in da bom že videl in da me ona že ne bo stregla, ko me bo kaj pošlatalo ali treščilo.

15. 3. 1999 V Uradnem listu (št. 15, str. 1393) je izšel Pravilnik o delovodskih in poslovodskih izpitih.

16. 3. 1999 V okviru Dnevov slovenskega izobraževanja je **Zveza društev pedagoških delavcev Slovenije** v Cankarjevem domu pripravila okroglo mizo **Strokovna društva in kakovost vrtcev, šol, fakultet**. Zanimiva bliskovita anketa med udeleženci.

17. 3. 1999 *Vesna Košir*, predstavnica organizacije **As – asistent & Academia**, želi obvestiti člane SD, da je njihova jezikovna šola v tem letu izdala že sedmi katalog tečajev tujih jezikov na mednarodnih šolah v tujini, v katerem najdemo nad 50 programov iz različnih držav sveta: http://www.as-asistent.si (aktualno). Če vas tak način izobraževanja zanima oz. če bi želeli še več informacij, vas vabijo, da si ga naročite na dom. Želje za *brezplačni* izvod kataloga '99 sprejemajo na telefonskih številkah: 062 225 059, 062 224 432, 062 223 771, interna 209, ali po e-pošti amadea@as-asistent.si.

LJUDSKO IZROČILO

* * *

Člane Slavističnega društva Slovenije vabimo, da za **Kroniko** Slavističnega društva Slovenije prispevajo najboljša, najduhovitejša, naj-vprašanja, ki se jih spominjajo *s slavističnih brucovanj*.

* * *

Še nekaj utrinkov iz slavističnega seminarja v zadnjih predvojnih letih, ki nam jih je poslal častni član SD, ***akademik Dušan Moravec***. Tedaj je bilo v stari stavbi univerze (današnji rektorat in pravna fakulteta) še toliko prostora, da je lahko gostila tudi slavistični seminar, ki so ga šele leta 1941 preselili v pritličje NUK-ice, kjer so uživali do izgradnje današnje stavbe Filozofske fakultete. Ker je bilo profesorjev in študentov ravno za dobro praslovansko družino, so bili tako povezani, da seminarja niso mogli pogrešati niti ob nedeljah dopoldne, ko je *Slavistični klub* prirejal povsem resna strokovna predavanja študentov. Med tednom je bila do šestih zvečer popolna tišina, nato pa so se knjige zaprle, prišle so tudi manj zagnane stare bajte in zaživel je klub *ABC* (*Academia bibendi causa*), ki je včasih tudi kakšno ušpičil. Nekoč so vsi končali na policiji, ker je poznejši ambasador ***Drago Kunc*** v gostilni *Tiček na gričku* zagnal steklenico v cesarjevo (kraljevo?) podobo. Ob izbruhu druge svetovne vojne je bil seminar najprej še bolj enoten, tako da so ga imenovali »prvo osvobojeno ozemlje«. Sporočila so si še vedno puščali v knjigi prisotnih oziroma dopisni knjigi, marsikdaj tudi preveč lahkomiselno. Tako je lahko vsak prebral sporočilo tega in tega, naj mu ob petih prinese violino. Da bi naslovnik (in vsi ostali!) razumel, da ne misli inštrumenta, pač pa ilegalne papirje v škatli zanj, je seveda besedo violina dal v narekovaj. In seveda kmalu v seminar ni bilo več varno hoditi, po osvoboditvi pa so se tisti letniki zbrali zdesetkani.

* * *

18. 3. 1999 Pospešeno tečejo priprave in zbiranje prijav za letošnjo **Poletno šolo slovenskega jezika**, ki bo potekala od 4. do 31. julija. *Dodatna pojasnila*: Jana Zemljarič Miklavčič, Filozofska fakulteta, Center za slovenščino kot tuji/drugi jezik, Aškerčeva 2, p. p. 580, 1001 Ljubljana; e-pošta center-slo@ff.uni-lj.si.

18. 3. 1999 V Delu (št. 63, str. 19) ***Branko Soban*** poroča o velikem priznanju slovenski rusistiki, ki ji ga je izkazala Univerza Lomonosova, ko je častnega člana SD, ***prof. dr. Aleksandra Skazo*** razglasila za **častnega profesorja**. Pred njim je bil med Slovenci tolikšne časti deležen le Fran Miklošič. Veseli smo tudi zbornika **Bahtinovih del**, ki ga je uredil naš lavreat.

19. 3. 1999 Kolegica iz Ljubljane nas je prosila, da bi jo letos oprostili plačila članarine, ker je morala sprejeti polovično zaposlitev, tako da njeni mesečni dohodki znašajo v povprečju 57.000 SIT. Radi bi ji pomagali še kako drugače.

19. 3. 1999 V Uradnem listu (št. 16, str. 1614) so izšle spremembe pravil za opravljanje mature za kandidate s posebnimi potrebami.

19. 3. 1999 Članica SD, ***prof. dr. Meta Grosman***, nas je razveselila s knjigo **Šolska ura s Salomo Oscarja Wilda**. Še dobro, da je izšla dva tedna pred poskusno maturo in ne kak teden po njej. *Pojasnila in naročila*: Maja Hribar, Založba ZŠ, Zavod RS za šolstvo, Poljanska 28, p. p. 2063; 1001 Ljubljana, tel. 061 133 32 66, faks 061 310 267.

19. 3. 1999 Vodja tekmovanja za **Cankarjevo priznanje, *prof. Vlado Pirc***, je že zbral prve podatke o letošnjem tekmovanju na šolski ravni. Na **prvi stopnji** je sodelovalo 8511 učencev s 444 šol, pripravljalo jih je 510 mentorjev, osvojili so 3349 bronastih priznanj, na državno tekmovanje se jih je uvrstilo 1570. Na **drugi stopnji** je sodelovalo 158 tekmovalcev z 22 šol, pripravljalo jih je 27 mentorjev,

osvojili so 70 bronastih priznanj, na državno tekmovanje se jih je uvrstilo 57. Na **tretji stopnji** je sodelovalo 810 tekmovalcev s 73 šol, pripravljalo jih je 113 mentorjev, osvojili so 316 bronastih priznanj, na državno tekmovanje se jih je uvrstilo 242. Na **četrti stopnji** je sodelovalo 480 tekmovalcev z 69 šol, pripravljalo jih je 102 mentorjev, osvojili so 231 bronastih priznanj, na državno tekmovanje pa se jih je uvrstilo 184. Skupno je sodelovalo 7959 tekmovalcev. Ponosni smo na to delo, primerljivo z državno maturo. Opravljeno je bilo v prostem času oziroma kot dodatna obveznost.

19. 3. 1999 Predsednik Slavističnega društva Slovenije se je udeležil posebnega spopolnjevalnega seminarja, da bi se naučil vseh veščin, ki so potrebne, da pridejo naši seminarji in zborovanje v otočkovani v Katalog stalnega strokovnega izpopolnjevanja za šolsko leto 1999/2000. Sedaj je treba zbrati le še nekaj kilogramov papirjev in se nikjer ne zmotiti.

19. 3. 1999 V Uradnem listu (št. 16, str. 1999) je izšla Odredba o vzgojno-izobra-ževalnem programu osnovna šola. Sam program bo minister za šolstvo izdal v po-sebni publikaciji.

20. 3. 1999 V vseh večjih središčih Slovenije poteka **državno tekmovanje za Cankarjevo priznanje**. Poročil o kakih posebno hudih zapletih ni, povsod sodelujejo naši člani, prizadevni mentorji in svetovalci za slovenski jezik Zavoda RS za šolstvo. Iz **SD Maribor** poročajo, da so *dijaki III. gimnazije* za tekmovalce izvedli kulturni program *Kdo zna noč temno razjasnit* (mentorica *prof. Marija Lešar*).
Praktičen namig: V vsakoletnem zborniku o tekmovanju za Cankarjevo priznanje so poimensko navedeni tekmovalci, šole, mentorji. To lahko služi kot dokazilo v postopkih za napredovanje. Svetujemo, da si zbornike, ki jih izdaja založba Zavoda RS za šolstvo, priskrbite! *Pojasnila in naročila*: Maja Hribar, Založba ZŠ, Zavod RS za šolstvo, Poljanska 28, p. p. 2063, 1001 Ljubljana, tel. 061 133 32 66, faks 061 310 267.

21. 3. 1999 Zaključil se je teden predsednika Slavističnega društva Slovenije, ki bolj spominja na delovnik trgovskega potnika kot na profesorjev. Prevozil je domala tisoč kilometrov. Trikrat se je iz Nove Gorice peljal v Ljubljano, dvakrat v Trst, enkrat v Portorož, res pa je, da se je v Portorožu na maturantskem plesu vrtel s svojo hčerkico, ki je namignila, da s tako štorastim plesalcem še ni plesala. Seveda ji ni ostal dolžan in ji je pojasnil, da njemu v njegovi »težki mladosti« ni nihče plačal plesne šole (zamolčal je, da so bili takrat le brezplačni plesni krožki), tako da ni mogel priplesati nobenega pokala kot ona. Seštevek vtisov in doživetji s te maturantske parade da pozitiven rezultat: lepo je bilo videti mladež v čevljih (brez adidask), v oblekah (ne pa v kavbojkah ali trenirkah), s čistimi lasmi itd.

23. 3. 1999 Center za diskurzivne študije, ki deluje v okviru Pedagoškega inštituta v Ljubljani, je izdal zbornik **Posrednost in argumentacija v govoru** (134 str.). V njem obravnavajo »zgradbo stavka med informacijo, argumentacijo in konverzacijo« ***dr. Olga Kunst Gnamuš, prof. Mojca Nidorfer Šiškovič*** in ***dr. Mojca Schlamberger Brezar***.

25. 3. 1999 Povsem brez zapletov pri **državnem tekmovanju za Cankarjevo priznanje** le ne gre. Dolenjci so ugotovili, da med pravilnimi odgovori na vprašanja za prvo stopnjo manjka ena pesniška zbirka Kajetana Koviča. Svetovalci za slovenski jezik Zavoda RS za šolstvo bodo še enkrat pregledali vse (!) vprašalnike in dodali spregledane točke.

26. 3. 1999 Slavistično društvo Slovenije podpira prizadevanja za reorganizacijo Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru, tako da bi pričela samostojno delovati Filozofska fakulteta. Z uradnim pismom smo podprli mnenje, da bi bilo mogoče študij slovenistike in sorodnih slavističnih ved učinkoviteje organizirati v okviru samostojne filozofske fakultete, ki bi bila glede študijskih smeri manj raznovrstna in s številom študentov manj obremenjena.

26. 3. 1999 **Spletne novice *prof. dr. Mirana Hladnika***, ki vabi k branju razprave o Prešernovih apokrifnih (in kosmatih) besedilih (http://www.ijs.si/lit/p_resap.html-l2), prispevka za Listek v zadnji Slavi (http://www.ijs.si/lit/breda2.html-l2), gesla o trivialni literaturi za ES (http://www.ijs.si/lit/tl.html-l2) in k ogledu skupinskih slik oddelka (http://www.ijs.si/lit/razred.html-l2 in http://www.ijs.si/lit/razred.jpg).

Osvežena je stran slovenskega leposlovja (http://www.ijs.si/lit/leposl.html-l2) in dopolnjena bibliografija slovenskega leposlovja v angleščini (http://www.ijs.si/lit/ slov_lit.html-l2).

25. 3. 1999 Mariborska založba Obzorja je dala v tisk knjigo ***doc. dr. Igorja Grdine* Od Brižinskih spomenikov do razsvetljenstva**.
26. 3. 1999 Ministrstvu za šolstvo in šport smo predlagali, da pri oblikovanju predloga za imenovanje članov v **svet RS za splošno izobraževanje** upošteva našo članico, ***prof. Mojco Bavdek***, iz Kranja. Vsi, ki so vpleteni v maturo, jo poznajo kot članico republiške predmetne komisije za slovenski jezik in književnost. Svet bo imenovala vlada. Naloge in sestava sveta, ki sprejema vzgojne in izobraževalne programe, določa predmetnike in učne načrte, izpitne kataloge, navodila za izvajanje vsega tega itd., so opredeljene v zakonu o organizaciji in financiranju šolstva (členi 22–24).
27. 3. 1999 Ob 75-letnici **Ivana Minattija** je v Kondorju izšel izbor njegove poezije, ki ga je uredil in komentiral častni član SD, ***akademik prof. dr. Boris Paternu***. *Prim.* Delo 27. 3. 1999, št. 71, str. 9.

27. 3. 1999 V Delu (št. 71, str. 9) so se spomnili, da danes mineva 100 let, odkar je ljubljanski škof Jeglič pokupil 700 izvodov prve izdaje Cankarjeve zbirke Eroti-ka, ki so jo ob veliki noči pokurili. (Dandanes to ne pride v poštev, ker ni mraza.)

27 .3. 1999 V Sobotni prilogi Dela (št. 71, str. 47) so ***prof. Alenki Mihorič*** obja-vili zgovoren prispevek o učiteljevih izkušnjah s preobremenjenostjo (beri nedelav-nostjo) naših gimnazijcev. Avtorica ugotavlja, da so očitno tudi profesorji na sred-njih šolah preobremenjeni, tako da se jim ne ljubi polemizirati s floskulami o stres-nih položajih, preobremenjosti, prezahtevnosti ... naše zlate srednješolske mladine.

LJUDSKO IZROČILO

* * *

Kolegica ***Jana Bratuž*** iz Kamnika se je ob branju 9. številke Kronike spomnila anekdote, ki nam jo je prijazno poslala. Vsi smo veseli, da nam je pomagala razjasniti sivino vsakdanjega tekanja.

* * *

Pred davnimi leti, ko je bila še brucka, smo pri ***prof. dr. Francetu Bezlaju*** imeli vaje iz fonetike ob sedmih zjutraj v veliki predavalnici. Velikokrat je bilo sem in tja po predavalnici posejanih le nekaj študentk, kar je profesor komentiral z dobrohotnim nasvetom: »*Veste, kolegice, pridna študentka leže v posteljo ob devetih zvečer, da je lahko ob enajstih doma. Potem nima težav z zamujanjem jutranjih predavanj*.«

* * *

28. 3. 1999 V Nedelovih **Objektih poželenja** (št. 13, str. 16) je naša prejšnja tajnica, ***prof. Bogdana Herman***, na ogled postavila svojo šatuljo s spominki, ki jih je z ljudsko pesmijo na ustih nabrala na številnih popotovanjih.

29. 3. 1999 Mariborski dnevnik **Večer** (letnik 1998) je izšel na zgoščenki. Omo-gočeno je hitro iskanje, utrudljivo čepenje v knjižnicah pa postaja odveč. *Pojasnila in naročila*:ČZP Večer, 2504 Maribor, tel. 062 224 221, faks 062 226 338, e-pošta ep@czp-vecer.si.

29. 3. 1999 Gost *Društva slovenskih izobražencev* v Trstu, ki se sestaja vsak ponedeljek, je bil častni član SD, ***akademik prof. dr. France Bernik***.

29. 3. 1999 Predsednik Slavističnega društva Slovenije v preobleki državnega svetnika je pripravil posvet društev in sorodnih združenj, ki vključujejo učitelje in druge strokovne delavce s področja šolstva. Pogovor o možnostih za učinkovitejše **uveljavljanje interesov vzgoje in izobraževanja** v zakonodajnih postopkih je potekal v Državnem svetu. *Prim*. Delo 30. 3. 19999, št. 73, str. 2.

31. 3. 1999 Na radijski postaji Trst A se je iztekla serija oddaj **Dvajseta leta v pismih Srečku Kosovelu**, ki jo je pripravila ***prof. Nada Pertot***. Gre za še neobjavljena pisma, ki jih je naši kolegici izročil *Edi Race*, njemu jih je izročila *Karmela Kosovel*.

31. 3. 1999 V rubriki *Naše ladje na tujem* (Razgledi 31. 3. 1999, št. 18, str. 7) se je ponovno oglasil naš kolega ***prof. Mladen Pavičić***, lektor v Budimpešti, in duhovito opisal prihod pomladi v Vzhodni Pariz.

1. 4. 1999 V Delovih Književnih listih (str. 19) je izšel obsežen uvodnik o novem učbeniku in delovnem zvezku za pouk slovenskega jezika na gimnazijah. Izdala ga je založba Rokus, avtorice pa so: ***prof. Marija Končina, prof. Darinka Ambrož, prof. Mojca Bavdek, prof. Mojca Poznanovič, prof. Stanislava Židan, doc. dr. Marja Bešter*** in ***doc. dr. Martina Križaj Ortar***. Recenzent je tudi bil tudi tokrat ***dr. Janez Dular***. Hvale menda niso prvoaprilske šale.

2. 4. 1999 Naša kolegica ***prof. Mateja Gomboc*** nadaljuje svojo ustvarjalno pot z vso pomladno zagnanostjo. Potem ko je pospravila literarno nagrado tržaške revije Mladika (glej Kroniko 10. 2. 1999), je mimogrede izdala še *priročnik za jezikovni pouk v srednjih šolah* **Pisno in ustno sporočanje**. *Pojasnila in naročila*: prof. Mateja Gomboc, XXX. divizije 13 D, 5000 Nova Gorica, tel. 065 27 214.

3. 4. 1999 Iz Maribora smo prejeli naslednjo vest: ***doc. dr. Silvija Borovnik*** je tik pred iztekom leta 1998 izdala novo knjigo **Študije in drobiž**. Besedila, zbrana v knjigi, so nastaLa v letih 1995–98 in odražajo avtoričino znanstveno, strokovno in kritiško dejavnost, posvečeno najsodobnejši slovenski literarni in prevodni produkciji. Torej dobrodošlo branje za študente in vse, ki jih zanimajo sodobni literani tokovi.

3. 4. 1999 Šolski razgledi (št. 7, str. 10) prinašajo pogovor ***mag. Stanka Šimenca*** in ***prof. Tineta Logarja*** s častnim članom SD, ***akademikom prof. dr. Francem Zadravcem***, avtorjem knjige **Slovenska književnost II**. Delo v treh zvezkih je založilo Izobraževalno založništvo DZS, prvi zvezek je napisal častni član SD, ***akademik prof. dr. Jože Pogačnik*** in je že izšel.

3. 4. 1999 Članica SD ***Mira Šijanec*** je v Šolskih razgledih (št. 7, str. 12) predstavila svojo metodično obravnavo **Klopčičeve** pesmi **Mary**.

3. 4. 1999 Stavcu smo izpulili disketo z našo Kroniko, da bi dodali še zadnje obvestilo, ki ga je ravnokar prinesel poštar. Častni član SD, ***akademik prof. dr. Jože Toporišič*** in ***doc. dr. Irena* Orel**, tajnica Strokovnega odbora Maks Pleter-šnik, sta nam poslala **vabilo na letošnje dneve Maksa Pleteršnika**. Potekali bodo 15. in 16. septembra v Pišecah, na njih bodo obravnavali temo **Slovenska last-noimenskost**. Najave referatov pričakujejo do 10. maja t. l. Celotno vabilo bo objavljeno v prihodnji številki Kronike. Dodatna pojasnila: doc. dr. Irena Orel, Filozofska fakulteta, Akerčeva 2, 1001 Ljubljana, tel. 061 176 92 33, e-pošta Irena.Orel@ff.uni-lj.si.

3. 4. 1999 Literarni zgodovinarji na slovenistiki Filozofske fakultete v Ljubljani nas vabijo na **predavanji prof. dr. Istvána Lukácsa**, ki na Univerzi v Budimpešti predava hrvaško književnost. Prvo je naslovil *"Precénjenje vseh cén"* (*Cankarjeva recepcija Nietzscheja*) in bo v sredo, 7. aprila, ob 15.30 v predavalnici št. 4. Drugo predavanje ima naslov *Moč imena* (*Simbolika imen pri Krleži in Cankarju*) in bo v četrtek, 8. aprila, ob 9.40 v predavalnici št. 2. Vabljeni seveda tudi jugoslavisti.

7. 4. 1999 Tiskarju smo naknadno prinesli še nekaj podatkov o letošnjem **državnem tekmovanju za Cankarjevo priznanje**, ki jih je zbral vodja tekmovanja, ***prof. Vlado Pirc*** in je potekalo v soboto, **20. 3. 1999.** Upamo, da jih boste vsaj tako veseli kot tiskar, ki ima dodatno delo, ker je nekaj področnih odborov zamudilo rok za oddajo poročil. Vseslovenskega tekmovanja za Cankarjevo priznanje se je na vseh štirih stopnjah udeležilo 2033 tekmovalcev. Skupno so osvojili 891 srebrnih in 179 zlatih priznanj.

I. stopnja: Število tekmovalcev na vseslovenskem tekmovanju: 1560

- SREBRNA PRIZNANJA: 663
- ZLATA PRIZNANJA: 139

Tekmovalci iz zamejstva in učenci z italijanskim učnim jezikom v Republiki Sloveniji SREBRNA PRIZNANJA: 4; ZLATA PRIZNANJA: 2

II. stopnja: Število tekmovalcev na vseslovenskem tekmovanju: 51

- SREBRNA PRIZNANJA: 16
- ZLATA PRIZNANJA: 2

lll. stopnja: Število tekmovalcev na vseslovenskem tekmovanju: 243

- SREBRNA PRIZNANJA: 124

- ZLATA PRIZNANJA: 14

Tekmovalci iz zamejstva in učenci z italijanskim učnim jezikom v Republiki Sloveniji: SREBRNA PRIZNANJA: 6; ZLATA PRIZNANJA: 1

IV. stopnja: Število tekmovalcev na vseslovenskem tekmovanju: 179

- SREBRNA PRIZNANJA: 88
- ZLATA PRIZNANJA: 24

Tekmovalci iz zamejstva in učenci z italijanskim učnim jezikom v Republiki Sloveniji: SREBRNA PRIZNANJA: 2

Kronika Slavističnega društva Slovenije		
Izdaja: Slavistično društvo Slovenije Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana	**List za člane društva** Odgovorni urednik: dr. Zoltan Jan	Ljubljana, 14. 6. 1999 http://www.neticom.si/kronika Letnik 3, št. 12

Morda ne bo odveč, če opozorimo vse navdušene bralce našega lističa, da ga pišemo sproti kot pravo kroniko, zato so najbolj sveže novice na koncu glasila. Splača se ga torej brati od zadaj naprej, tako kot počne večina ljudi pri čisto pravih časnikih: najprej prečitajo osmrtnice in male oglase in šele za tem, če ostane kaj časa, preletijo še kake novice s prvih strani.

2. 4. 1999 V Uradnem listu (št. 22, str. 2424–2427) je izšel **Pravilnik o potr-jevanju učbenikov**. Ker mnogi naši kolegi samostojno izdajajo zbirke nalog in druga učna sredstva, opozorilo morda ne bo odveč.

2. 4. 1999 V Uradnem listu (št. 22, str. 2424) je izšel tudi sklep vlade RS o odmeri izjemnih pokojnin osebam, ki imajo posebne zasluge na področju kulture. Med srečnimi je tudi častni član SD ***dr. Bruno Hartman***.

6. 4. 1999 Članica SD ***prof. dr. Meta Grosman*** nas je opozorila na zbornik o političnem in izobraževalnem jeziku v nastajajočih državah, ki je tokrat posvečen položaju v Sloveniji in ga je souredila. V 63. zvezku Advances in discourse processes (založba Ablex Publishing Corporation (U.K.), 38 Tavistock Street, Covent Garden, London WC2E7PB, Velika Britanija) je izšla vrsta prispevkov slovenskih in hrvaških strokovnjakov.

7. 4. 1999 Oddelku za slovanske jezike in književnosti smo predlagali, da posodobi in dopolni seznam periodičnih publikacij, ki naj se upoštevajo v habilitacijskih postopkih *za volitve v nazive visokošolskih učiteljev ter znanstvenih delavcev in sodelavcev Univerze v Ljubljani* s področja slavistike.

8. 4. 1999 Kolega ***Drago Bajt*** zaključuje najnovejši priročnik *Kdo je kdo v Sloveniji*, ki bo izšel jeseni. *Prim.* Delo 8. 4. 1999, št. 80, str. 20.

8. 4. 1999 V današnjem Delu (št. 80, str. 19) ***Mojca Drčar Murko*** objavlja intevju s *prof. dr. Klausom Detlefom Olafom*, prevajalcem slovenske književnosti v nemščino, ki dela na slavističnem inštitutu celovške univerze. Ugledni strokovnjak je izjavil: »*Prešernu smo se posvetili zaradi nezadovoljstva z dotedanjimi prevodi*.«

8. 4. 1999 V 88. letu starosti je preminil kolega ***prof. Jaro Dolar***, dolgoletni ravnatelj mariborskega gledališča ter Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, visokošolski učitelj, prevajalec, kulturni delavec. *Prim.* Delo 9. 4. 1999, št. 81, str. 9.

10. 4. 1999 V prvi oddaji **Dober dan, slovenščina** (*vsako soboto ob 9.30 na Radiu Slovenija 1, ponovitev ob torkih ob 10.30*) je ***dr. Erika Kržišnik*** na pregleden in zanimiv način predstavila svoj vrtiček – **frazeologijo**. Oddaji, ki je v zvočni obliki dosegljive tudi na spletni strani Radia Slovenija (http://www. rtvslo.si/), voščimo dolgo življenje.

11. 4. 1999 Kolegica ***prof. Mira Gregl*** nam sporoča, da je dostop do **slavistične strani** možen tudi preko domače strani Zavoda RS za šolstvo (http://ro.zrss.si), pa tudi neposredno na spletni strani http://ro.zrss.si/~slavisti/. Predsedniku se to žal ni posrečilo, toda nihče ni popoln ...

12. 4. 1999 Z zadovoljstvom prebiramo 4. številko **Slavistične revije** (letnik 46, leto **1998**). *Ada Vidovič Muha* piše o pomenskih prepletih glagolov imeti in biti, *Aleksander Bjelčevič* o svobodnem verzu pri slovanskih narodih, *Tatjana Srebot Rejec* o slovenskih samoglasniških sestavih, *Matija Ogrin* analizira soočenje Aleša Ušeničnika in Izidorja Cankarja, *Vojko Gorjanc* pa piše o konektorjih v slovniškem opisu znanstvenega besedila. Zapiske so prispevali *Franc Jakopin, Alenka Žbogar* in *Tomo Korošec,* objavljena je tudi bibliografija pokojnega Borisa Urbančiča. Zanimivo je, da se nekaterim sodelavcem (Aleksander Bjelčevič, Matija Ogrin, Alenka Žbogar) ne zdi pod častjo objavljati v reviji, ki je last društva, v katero se niso včlanili, čeprav so bili nekateri tudi osebno povabljeni. *Dodatna pojasnila in naročila*: mag. Vojko Gorjanc, Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana, e-naslov Vojko.Gorjanc@guest.arnes.si. Člani Slavističnega društva Slovenije imajo popust pri naročnini, ki zanje znaša 3000 SIT letno.

MIMOGREDE

* * *

Kdor se skrega ali naveliča delovnega mesta in si želi biti večno sredi mladosti, naj se naroči na *Šolske razglede*, ki prinašajo največ razpisov prostih delovnih mest na šolah. *Naročila in pojasnila*: Šolski razgledi, Poljanski nasip 28, Ljubljana, tel. in faks 061 315 585 ali 061 131 23 66, e-pošta solski.razgl@siol.net.

12. 4. 1999 Vremena so se kar zjasnila, ker smo uspeli zbrati vse kilograme papirjev in oddali **ponudbo**, da se zborovanje in seminar mentorjev za Cankarjevo priznanje **vključi v Katalog strokovnega spopolnjevanja 1999/2000**. Nekateri kolegi, ki so prepozno poslali prijave, pač ne bodo navedeni med predavatelji, ker smo morali do ure natančno spoštovati rok in vsa ostala merila javnega razpisa, da bi omogočili kolegom udeležbo (in točke) na obeh seminarjih. Sedaj moramo vsi držati pesti, da nismo napravili kakšne formalne napake, prezrli kakšne pasti itd., zaradi katere bi našo ponudbo odklonili.

12. 4. 199 Tisk **11. številke Kronike:** 151.515,00 SIT, poštnina: 55.000,00 SIT (pošta nam je odobrila popust, če bomo letos odposlali več kot 10.000 izvodov, sicer bomo morali razliko poravnati konec leta), samolepilne etikete 18.403,92 SIT, toner za pisalnik 17.199,00 SIT; preostalo delo je bilo opravljeno udarniško. Na naša poročila o stroških tiska se je odzval in nas presenetil sodelavec podjetja **Jerovšek Computers** (Breznikova 17, 1230 Domžale, tel. 061 714 975, faks 061 714 790) ***Blaž Marc***, ki naše glasilo spremlja prek svoje bližnje osebe. Ponudil nam je bistveno cenejše nalepke in drug »repromaterial«. Ko bomo zaloge porabili, bomo izkoristili prijaznost, in ko bodo še poslovenili ime svoje poslovne družbe, bomo vsi srečni.

13. 4. 1999 Rešujemo najbolj neprijetne zadeve okrog *tekmovanja za Cankarjevo priznanje* – **pritožbe**. Žalostno je, da so jih največ spodbudili in celo pripravili kolegice in kolegi, še bolj pa bolijo očitki o namišljenih osebnih interesih kolegov, ki so se trudili in žrtvovali prosti čas. Hvala vsem, ki so strpno, pa odločno pojasnili nesporazume. Upamo, da se bo vse mirno izteklo.

13. 4. 1999 Predsednik Republike Slovenije Milan Kučan je odlikoval s srebrnim častnim znakom svobode RS tudi častnega člana SD, ***prof. Janeza Mrdavšiča***. *Še enkrat najiskrenejše čestitke za zasluženo priznanje!* Ker je predlog (zasluga dr. Matjaža Kmecla, člana predsednikove komisije za odlikovanja) podprlo tudi Slavistično društvo, smo bili na slovesnost vabljeni tudi mi, tako da smo lahko kandidatu čestitali tudi osebno.

14. 4. 1999 Danes je *Lektorsko društvo Slovenije* priredilo predavanje člana SD, ***dr. Janeza Dularja***, ki je obravnaval pravopisno problematiko lastnih imen. Žal smo vabilo prejeli prepozno, da bi ga lahko objavili na spletnih straneh.

14. 4. 1999 Z uspelim literarnim večerom so se pričeli letošnji deseti, jubilejni *Primorski slovenistični dnevi*. Bogat trodnevni program je predstavljen v prejšnji številki Kronike.

14. 4. 1999 V Razgledih (št. 8, str. 30) častna članica SD, ***prof. dr. Helga Glušič*** ocenjuje Rebulov roman Cesta s cipreso in zvezdo.

14. 4. 1999 V Razgledih (št. 8, str. 18) kolega ***mag. Vojko Gorjanc*** ocenjuje delež Slovencev v najnovejšem slavističnem zborniku *Najnowsze dzieje jezyków słowiaskich)*, ki prinaša rezultate slovenskega dela raziskovalnega projekta Poljske akademije znanosti o spremembah v slovenskem jeziku po drugi svetovni vojni. Rezultate projekta, ki ga je vodila ***prof. dr. Ada Vodovič Muha***, so objavili ***doc. dr. Marja Bešter***, ***mag. Alenka Gložančev***, ***prof. dr. Helga Glušič***, ***mag. Vojko Gorjanc***, ***doc. dr. Monika Kalin Golob***, ***prof. dr. Tomo Korošec***, ***doc. dr. Martina Križaj Ortar***, ***doc. dr. Erika Kržišnik***, ***dr. France Novak***, ***prof. dr. Breda Pogorelec***, ***doc. dr. Marko Stabej***, ***prof. dr. Nada Šabec***, ***akad. prof. dr. Jože Toporišič***.

14. 4. 1999 Odmevi na Kroniko št. 11:
– Nekateri menijo, da bi vendarle bilo treba malce cenzurirati naš listič, ki je včasih nekoliko preveč pubertetniško nespodoben. Zaenkrat ta mnenja krožijo le po hodnikih in se jih javno nihče ne upa povedati.
– Med hvalami nam je še posebno polepšala dan duhovita pripomba ***Jolke Milič***, ki Mme. Jan svetuje valjar kot učinkovito vzgojno sredstvo, da bi predsednika SD naučila živeti bolj zdravo. Ognjevita Sežanka ne upošteva, da sva oba šolnika zastrupljena s floskulami o prijazni in nenasilni šolski vzgoji.

14. 4. 1999 Iz osrednje humanistične knjižnice na Filozofski fakulteti v Ljubljani nam je kolegica ***prof. Alenka Logar-Pleško,*** vodja te ustanove in predsednica Sekcije za visokošolske knjižnice pri

Društvu bibliotekarjev Slovenije, poslala **protestno pismo bibliotekarjev** 29 fakultetnih knjižnic. Na njihove zahteve, da se spoštujejo splošni akti in uredi pravično napredovanje in nagrajevanje teh delavcev, sploh niso prejeli odgovora, da ne govorimo o začetku reševanja zadev. Prim. tudi Kroniko za 29. 5. 1999.

15. 4. 1999 **Pogrešani kolegi.** Pošta je razglasila za neznane, umrle, odseljene ... in nam vrnila Kroniko št. 11, ki smo jo skušali poslati temle kolegom: ***Jožica Dolinar***, ***Nadja Gliha***, ***Andreja Javornik***, ***Igor Koprivnikar***, ***Miranda Likar-Blažej***, ***Andrej Sever***, ***Nevenka Zupanec***. Še posebno škoda je fantov, ki jih na zborovanjih in plesih vedno primanjkuje.

Kdor jih pozna, naj jih opozori ali nam sporoči njihove naslove.

Hvala kolegom, ki so nam pomagali pri detektivskih poslih in sporočili naslove pogrešanih ob prejšnjih številkah.

15. 4. 1999 Urednik Finžgarjevega zbranega dela ***prof. Jože Šifrer*** nam je sporo-čil, da je zaključil zadnjo, *petnajsto* knjigo.

15. 4. 1999 Kolega ***Peter Kolšek*** v Delu (št. 86, str. 9) poroča o knjigi **Slovenska književnost II**, ki jo je napisal častni član SD, ***akademik prof. dr. Franc Zadravec***. Delo v treh zvezkih je založilo Izobraževalno založništvo DZS, prvi zvezek je pripravil častni član SD, ***akademik prof. dr. Jože Pogačnik*** in je izšel lani. *Prim. tudi* Šolske razglede (št. 7, str. 10).

15. 4. 1999 V Delu (št. 86, str. 9) je kolega ***Slavko Pezdir*** predstavil *simpozij o Janezu Svetokriškem*, ki ga je pripravila SAZU v Vipavskem Križu 22. in 23. t. m. Simpozij je vodil častni član SD, ***akademik prof. dr. Jože Pogačnik***.

15. 4. 1999 V Delu (št. 86, str. 19) je kolega ***Peter Kolšek*** objavil zanimiv pogovor s ***prof. dr. Ado Vidovič Muho***. Zgovoren naslov: Mnogi danes ne znajo ali nočejo biti v svojem jeziku.

16. 4. 1999 Pod taktirko častnega člana SD, ***akad. prof. dr. Jožeta Toporišiča***, zasedata v Pišecah *Komisija in strokovni odbor Maks Pleteršnik* in pripravljata letošnje *dneve Maksa Pleteršnika*, ki bodo potekali 15. in 16. septembra. Vabilo k sodelovanju je bilo objavljeno v 11. številki Kronike. *Dodatna pojasnila*: doc. dr. Irena Orel, Filozofska fakulteta, Akerčeva 2, 1001 Ljubljana, tel. 061 176 92 33, e-pošta Irena.Orel@ff.uni-lj.si. Skrbniki Pleteršnikove hiše ponovno vabijo vse šole, da jih obiščejo v okviru poučnih popotovanj.

16. 4. 1999 V Uradnem listu (št. 27) je Vlada RS objavila uredbo o merilih za oblikovanje mrež **osnovnih šol** (določen je šolski okoliš za otroke s posebnimi potrebami v Mariboru), uredbo o najvišjih cenah učbenikov (praktično so cene zamrznjene kljub davku na dodano vrednost), odredbo o normativih in standardih za sistematizacijo delovnih mest v devetletki (poleg drugega je minister izpolnil obljubo in učiteljem slovenščine znižal učno obveznost na 21 ur tedensko, pomembna pa so tudi druga določila, ki vplivajo na vrednotenje in obseg našega dela: oblikovanje skupin pri nivojskem pouku, pri izbirnih vsebinah, oddelkih za odrasle, dodatnem učitelju ...), odredbo o posodobitvi učnih načrtov devetletke (objavljeni bodo v posebni publikaciji) in pravilnik o pogojih za organizacijo nivojskega pouka v devetletki.

17. 4. 1999 Med poučnim sprehodom po obeh Goricah so udeleženci *Primorskih slovenističnih dnevov* (ob ogledu kostanjeviške in semeniške knjižnice) mimogrede spoznali historiat današnje pravopisne nepokorščine med prevajalci Svetega pisma. Častna članica SD, ***prof. Lojzka Bratuž***, jih je poučila, da v semeniški knjižnici v Gorici hranijo rokopise *Petra Budina*, goriškega generalnega vikarja (1770–1858), ki je dosledno pisal ***H****udič* z veliko začetnico, *bog* pa z malo.

17. 4. 1999 *Primorski slovenistični dnevi* so se iztekli s slovesnostjo ob odkritju spominske plošče nekdanjemu predsedniku Slavističnega društva Slovenije, *prof. dr. Dušanu Pirjevcu*. Plošča, ki jo je oblikoval ***Pavle Medveščček***, stoji na rojstni hiši znamenitega Solkanca v današnji Novi Gorici. Članica SD ***prof. Irena Marušič*** ni prodrla s predlogom, da bi namesto poniklih pevcev zapela ljubek kuplet kar predsednica Slavističnega društva Nova Gorica ***prof. Marija Mercina*** in ***dr. Branko Marušič***, predsednik Primorskega zgodovinskega društva. Oba sta zgledno sodelovala pri pripravi spominske plošče, vendar le do določene meje.

SPOSOJENA MISEL

* * *

Spal sem in sanjal, da je življenje veselje.

Zbudil sem se in ugotovil, da je življenje dolžnost.

Delal sem in dojel, da je dolžnost veselje.

Rabindranath Thagore

17. 4. 1999 Ministra za finance smo prosili, naj njegove velestrokovne službe pojasnijo, kako naj se iz vsemogočih številk na izpisku Agencije za plačilni promet razbere, kdo in za kaj nakazuje določen znesek. (Čez kak teden nam je učenost pojasnila državna sekretarka.)

17. 4. 1999 Na celjskem simpoziju **Fany Hausmann, revolucija 1848 in meščan-ska kultura v provinci** je ***dr. Igor Grdina*** dokazoval, da je prva slovenska pesnica (in odlična jezikoslovka) Fany Hausmann preslabo znala slovensko, da bi bila lahko slovenska pesnica. Zato bi morali njeno delo ponovno potrpežljivo analizirati. *Prim.* Delo 17. 4. 1999, št. 88, str. 7.

17. 4. 1999 Častni član SD, ***dr. Bruno Hartman*** je v Delu (str. 2) objavil izčrpen nekrolog *Jaru Dolarju*. V petek, 23. t. m., so v NUK-u pripravili spominsko slo-venost, na kateri so predstavili tudi njegovo zadnjo knjigo *Prijateljice imam*, ki jo je izdala Cankarjeva založba.

19. 4. 1999 Brez Slavističnega društva so v Izoli organizirali srečanje **Skrb za materinščino**, na katerem so razmišljali *Sergej Verč*, *Tone Partljič*, *dr. Lucija Čok* in *Tilka Jamnik*. *Prim.* Primorske novice 16. 4. 1999, št. 30, str. 8.

19. 4. 1999 Minister za delo, družino in socialne zadeve je Neodvisnemu sindi-katu delavcev ljubljanske univerze, ki mu predseduje kolega ***dr. Tomaž Sajovic***, priznal status reprezentativnega sindikata, ki je tako postal kvalificiran sogovornik v pogajanjih za pravice vseh delavcev, zaposlenih na ljubljanski univerzi. *Prim*. Vestnik Univerze v Ljubljani (št. 3–4, str. 4–5).

20. 4. 1999 Založba ZRC in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša sta predsta-vila *Pravni terminološki slovar*. *Dodatna pojasnila*: Založba ZRC SAZU, Gospos-ka 13, 1000 Ljubljana, tel. 061 125 60 68, int. 391.

20. 4. 1999 V koprski Osrednji knjižnici Srečka Vilharja so s prijetno slovesnostjo odprli razstavi o reviji *Primorska srečanja*, s katero se 22 let zabava (in občasno krvavi pot poti) predsednik SD.

21. 4. 1999 Prejeli smo zbornik *Škrabčeva misel III*, ki ga je uredil častni član SD, ***akademik prof. dr. Jože Toporišič***. Na 244 straneh so objavljeni prispevki s simpo-zija *Škrabčeve presoje*, ki je v okviru Škrabčevih dnevov 1998 potekal v Novi Gorici. *Dodatna pojasnila*: Anica Ličen, Kogojeva 1 d, 5000 Nova Gorica.

21. 4. 1999 V Trstu je založba Mladika predstavila priročnik častnega člana SD, ***prof. Pavleta Merkúja*** *Slovenska krajevna imena v Italiji*, ki je uporaben tudi za prevajalce; ti so v večni zadregi, kako zapisovati slovenska imena, ki se pojavljajo v italijanščini ali furlanščini. Če sodimo po dosedanjih objavah našega imenoslovca, je delo zanimivo in tehtno, saj je nastajalo vrsto let. *Prim*. Primorski dnevnik 21. 4. 1999, št. 95, str. 6; Nov Matajur 3. 6. 1999, št. 22, str. 3 ... *Dodatna pojasnila*: Založba Mladika, Ul. Donizetti 3, IT-34133 Trst.

21. 4. 1999 Oddelek za stalno strokovno spopolnjevanje pri Zavodu RS za šolstvo nam je sporočil, da je poplna naša ponudba za izvedbo izobraževalnih seminarjev. Seveda je pot do vpisa v katalog in priznanja točk za napredovanje še dolga in vijugasta. Na razpisu je sodelovalo 193 izvajalcev bogve kolikih izobraževalnih programov.

21. 4. 1999 V letošnji 3. številki **Jezika in slovstva** objavlja ***Igor Saksida*** svoj predlog za zunanje preverjanje bralne sposobnosti, ***Irena Grčar*** analizira pripovedno prozo v mesečniku slovenskega dijaškega društva Vesna (1892–1894), ***Vanda Babič*** piše o vlogi Mateja Koramana pri oblikovanju glagolskega grafičnega sistema, ki ga je uveljavljal v svojih liturgičnih knjigah, ***Viktor Majdič*** je pripravil članek o pokojnem Borisu Urbančiču, ***Vida Gomivnik Thuma*** razpravlja o zunanjem ocenjevanju književnega znanja na maturi in v osnovni šoli, izšlo pa je tudi povabilo k sodelovanju na slavističnem kongresu v Celju.

22. 4. 1999 Kolegom, ki pišejo, lektorirajo, urejajo ..., svetujemo, da si v današnjem Uradnem listu (št. 28, str. 3129) ogledajo **Pravilnik o sofinanciranju avtorskih honorarjev**. Ministrstvo za kulturo se je malce spogledalo z zbornico pravnikov in določilo razpone honorarjev v točkah, ki se potem usklajujejo z gibanjem plač v javnih zavodih na področju kulture. Določeni so tudi roki za izplačila.

22. 4. 1999 *Na morje po znanje slovenskega jezika*. Od 2. do 15. avgusta 1999 se bodo v Portorožu potekal že šesti Poletni tečaji slovenskega jezika na slovenski obali *Halo, tukaj slovenski Mediteran!*, ki jih pripravlja Znanstveno-raziskovalno središče Republike Slo-venije Koper v sodelovanju z Izobraževalnim centrom Modra. Udeleženci bodo lahko preživeli prijetna počitniška tedna na najlepšem koščku naše obale, poleg tega pa se v sproščenem in ustvarjalnem vzdušju učili slovenskega jezika in spoznavali slovensko kulturo nasploh. Za prospekt in vse *dodatne informacije* se obrnite na Znanstveno-raziskovalno središče Republike Slovenije Koper, Garibaldijeva 18, 6000 Koper, tel. 066 21 260, e-pošta vesna.gomezel@zrs-kp.si.

22. 4. 1999 Na seji **Komisije za slovenščino na tujih univerzah**, ki jo je vodila predsednica ***prof. dr. Ada Vidovič Muha***, so obravnavali tekoče zadeve o delu lektoratov slovenskega jezika v tujini. Kljub številnim težavam se dejavnost normalno razvija.

22. 4. 1999 V Vipavskem Križu se je slovesno pričel trodnevni simpozij o **Janezu Svetokriškem**, ki mu predseduje častni član SD, ***akademik prof. dr. Jože Pogačnik***. Domači in tuji strokovnjaki so pripravili 23 referatov ter razvili zanimivo razpravo. Zbornik povzetkov referatov in reprint Svetega priročnika (po zelo dostopni ceni) je na razpolago na Inštitutu za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU, Novi trg 5, 1000 Ljubljana. *Dodatna pojasnila*: prof. Jože Faganel, strokovni tajnik simpozija, ki naj bi se v prihodnjih letih nadaljeval.

23. 4. 1999 V Kopru je ***dr. Lucija Čok***, direktorica Znanstveno-raziskovalnega središča Koper, predstavila svojo knjigo *Učenje in poučevanje tujih jezikov*, ki je nastala v sodelovanju z ***Janezom Skeletom, Berto Golob*** in ***Cveto Razdevšek-Pučko***. Delo obravnava pereča vprašanja o zgodnjem poučevanju tujih jezikov, o katerih se je Slavistično društvo Slovenije že izreklo. *Prim*. Primorske novice 23. 4. 1999, št. 32, str. 8.

23. 4. 1999 Kot vedno nekaj kolegov ni pravočasno oddalo korektur prispevkov za zbornik murskosoboškega zborovanja in sedaj 35 vestnih čaka zamudnike, da se delo nadaljuje. Telefonarjenje, pisarjenje ...

24. 4. 1999 Na jurjevo je etnomuzikologinja ***dr. Zmaga Kumer***, praznovala 75–letnico svojega ustvarjalnega življenja, med katerim je izdala 25 knjig in napisala nad 300 razprav, člankov in drugih prispevkov. Veliko sreče v nadaljnjem življenju in uspehov pri proučevanju slovenskih ljudskih pesmi ji želimo tudi člani Slavističnega društva Slovenije. *Prim*. Delo 24. 5. 1999, št. 117, str. 10.

NOVE POKLICNE KOLEGICE

Na *Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani* so od novembra do

letošnjega aprila diplomirali:
Katarina Rigler, Gordana Špan, Saška Štumberger, Zorko Velikanje, Mojca Androjna, Sabina Bobic, Irena Lapajne, Barbara Levstek, Elizabeta Rus, Simona Taušic, Polonca Tomac, Nataša Zmavc, Roman Gustinčič, Klara Kovačec.

Vsem poleg iskrenih čestitk tudi prisrčno vabilo,
da se nam pridružijo kot članice Slavističnega društva Slovenije.

26. 4. 1999 »Praktični nasvet« ***Jasne Kontler***, ki ga je dodala svojemu aktual-nemu članku *Ali poznate svoj strokovni naziv* (Delo, str. 9) se je prikradel spodrsljaj, ki ga velja popraviti. Med primeri, kako naj diplomanti visokošolskega študija uskladijo svoj strokovni naziv s Sklepom o uskladitvi pridobljenih strokovnih in znanstvenih nazivov (Uradni list št. 22), je v članku navedeno, naj se namesto dosedanjega naziva profesor (kratica prof.) navede novi naziv univ. dipl. prof. Žal je ta primer ponesrečeno izbran, ker ravno pri tem nazivu praktično ni nobene spremembe. Pravilnik na straneh 2437–2440, 2454–2455 (Uradni list RS, 2. 4. 1999, št. 22) predvideva za pedagoške smeri dodiplomskega študija naziv profesor (in kratico prof.), ki se mu doda še smer. Tako imamo tudi po novem profesorje slovenščine (prof. slov.), profesorje nemščine (prof. nem.) ... in seveda tudi ženske oblike nazivov (profesorica slovenščine). Večje spremembe so pri nepedagoških smereh, kjer imamo po novem nazive univerzitetni diplomirani anglist (oz. univerzitetna diplomirana anglistka) ipd., kratice pa so univ. dipl. angl. ipd. Obžalujemo, da so se pri ženskih oblikah znanstvenih nazivov odločili za obliko magistrica namesto magistra, ki jo navaja Slovenski pravopis 1962, Slovar slovenskega knjižnega jezika pa kvalificira kot pogovorno.

26. 4. 1999 Državni zbor je sprejel *zakon o minimalni plači, o načinu usklajevanja plač in o regresu za letni dopust* v obdobju, ki določa le zgornjo mejo regresa za letni dopust in tako formalnopravno postavlja vse delavce v družbenih dejavnostih (tudi v šolstvu) v podrejen položaj glede na delavce v gospodarstvu. Državni svetnik, ***dr. Zoltan Jan***, predstavnik interesov vzgoje in izobraževanja, je zato vložil *predlog za odložilni veto*, ki je bil v državnem svetu izglasovan na seji 30. t. m., v državnem zboru pa zavrnjen, ker so medtem sindikati z vlado podpisali dogovor o višini regresa za leta 1999–2001.

26. 4. 1999 Ob stoti obletnici Kettejeve smrti sta v *Delovih Književnih listih* (str. 19) ***Peter Kolšek*** in ***Marijan Rupert*** objavila zanimiva članka o pesniku.

27. 4. 1999 Na osrednji državni proslavi ob dnevu upora je bil slavnostni govornik častni član SD, ***akademik prof. dr. Boris Paternu*** in spodbudil vrsto komentarjev.

28. 4. 1999 Častni član SD ***dr. Vilko Novak*** praznuje sedemdesetletnico svojega ustvarjalnega življenja. Iskrene čestitke v imenu vseh članov Slavističnega društva Slovenije!

LJUDSKO IZROČILO

* * *

Spomini akademika prof. Dušana Moravca, objavljeni v prejšnji številki Kronike, so spodbudili ***prof. Jožeta Dularja***, da nam je poslal besedilo slavistične himne.

* * *

Ena pejſem od tih ſhulerjeu naſhe ſprahe

Kader ſhuler naſhe ſhprahe
s ſhulerjem se vkup poda,
naj bo pubezh no deklina
uſak naj ſhtimo vunkej da.

Le satu mi gmajna, pujmo,
vkup ſe lebna veſelujmo!

Erbizhi smo naſhe ſhprahe,

u bukvah naſha je modruſt,
nam lubesen, pejſem, vinu
je nervezhi veſeluſt.

Le satu mi gmajna, pujmo,
vkup ſe lebna veſelujmo!

Nam sapuvid je taka:
pij, dokler je moker glaſh,
ſej ne vejſh, zhe boſh oſurej
jutri dan ſhe naſh pajdaſh.

Le satu mi gmajna, pujmo,
vkup ſe lebna veſelujmo!

* * *

Avtor, častni član SD, ***prof. Jože Dular*** pojasnjuje: »*Himno študentov slavistov sem napisal za brucovanje in druga veseljačenja. Najprej jo je uglasbil Slavko Osterc, nato pa še Uroš Krek, ki je bil takrat vpisan na slavistiki. Slednji napev je obveljal. Ne vem, zakaj so takratni kolegi želeli, da bi prav jaz zložil študentsko himno v nekakšni trubarščini. Verjetno so uganili, da sva oba s Trubarjem Dolenjca (jaz sem doma ob Krki), čeprav med nama leži precej let. V tem času pa se je tudi Trubarjeva špraha malo pozabila in pokvarila. Napeva se žal ne spominjam, pač pa mi ga je pred leti lepo zapel slavist Drago Šega. Morda bi skladatelja ali enega ali drugega kolego veljalo pobarati za zapis napeva*.«

* * *

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo bolj duhovit.

28. 4. 1999 V *Razgledih* (str. 30) je častna članica SD ***prof. dr. Helga Glušič*** ocenila ro-man *Marice Nadlišek Bartol Fata morgana*, ki ga je konec lanskega leta izdala tržaška založba Mladika. Tudi kolega ***prof. Mladen Pavičić***, lektor slovenščine v Budimpešti, ki sicer ni član SD, je prispeval gloso za rubriko *Naše ladje na tujem*.

30. 4. 1999 V današnjem *Delu* (str. 12) je objavljen razpis prostih mest lektorjev sloven-skega jezika na univerzah v *Brnu*, *Gradcu*, *Moskvi* in *Padovi*.

30. 4. 1999 V današnji *Sobotni prilogi Dela* (str. 35) je izšel intervju člana SD ***prof. Petra Kolška*** z ***akademikom prof. dr. Jankom Kosom*** *Tranzicija bo morala poseči globlje*, ki bo zbudil marsikakšen odmev.

3. 5. 1999 V *Novičkah* (informativnem listu Andragoškega centra Slovenije) smo prebrali, da bodo sprožili ustavni spor zaradi Pravilnika o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost, ker predvideva plačevanje tega novega davka za vse izobraževanje, ki ni javno priznano. Gre za hude obremenitve, ki bodo prizadele tudi naše društvo, predsednik pa je kot državni svetnik že postavil vladi in ministrstvu za šolstvo vprašanje, kako je mogoče, da pride do takega izkrivljanja zakona. Med postopkom sprejemanja zakona so namreč zagotavljali, da bodo storitve na področju izobraževanja oproščene plačevanja davka na dodano vrednost.

SPOSOJENA SENTENCA

* * *

Dobra vzgoja je v tem, da človek skrije,
kako visoko ceni sebe in kako malo ceni druge ljudi.

Mark Twain

6. 5. 1999 V *Goriški knjižnici Franceta Bevka* so predstavili ponatis zemljevida ledinskih in krajevnih imen goriškega ozemlja, ki sta ga pripravila Slovenski raziskovalni inštitut ter Narodna in študijska knjižnica v Trstu. Gre za ponatis avstro-ogrske specialke, ki je bogat vir podatkov o nacionalnem ozemlju, zanimiv pa je tudi za jezikoslovce.

6. 5. 1999 *Odbor državnega zbora za šolstvo, šport in kulturo* je podprl predlog zakonskega predloga o **državni maturi** in ga ocenil kot primerno podlago za drugo branje. Zakon naj bi istočasno uredil

tudi poklicne mature. Predsednik Slavističnega društva je kot državni svetnik predlagal, da se v zakon vključi obveza predmetnih izpitnih komisij, da se enkrat letno v strokovnem tisku javno opredelijo do prejetih pobud za izboljšanje preverjanja znanja pri posameznih izpitih.

6. 5. 1999 Na volilni skupščini *Slovenske akademije znanosti in umetnosti* je bil za njenega predsednika tretjič izvoljen ***akad. prof. dr. France Bernik***. Častnemu članu SD veljajo iskrene čestitke z najboljšimi željami za uspešno opravljanje odgovorne naloge.

7. 5. 1999 Med *vrhniškimi Cankarjevimi dnevi* je danes potekala svečana podeli-tev srebrnih in zlatih Cankarjevih priznanj učencem in dijakom ljubljanske regije. Zaključna prireditev je ob požrtvovalnosti gostiteljev (***Cankarjev dom na Vrhniki***) in predsednici Slavističnega društva Ljubljana ***prof. Mojci Marn***, lepo uspela in videti je, da so bili tokrat zadovoljni vsi, od nagrajencev in mentorjev do gostov (*Tone Pavček in Janez Menart*), vrhniškega župana, vodje tekmovanja ***prof. Vlada Pirca*** in predsednika Slavističnega društva Slovenije. Podobne prireditve so že po-tekale v Mariboru, Novem mestu, Brežicah, Celju in še kje, vendar nimamo poročil o njih. Zdi se primerno, da bi podelitve zlatih priznanj povsod približali *Cankarje-vemu rojstnemu dnevu*, tako da bi po vsej Sloveniji istočasno potekale podobne slovesnosti, ki bi imele dvojno vlogo.

8. 5. 1999 Ob 50-letnici Mariborske knjižnice prireja revija *Otrok in knjiga* simpozij **Perspektive v mladinski književnosti**, ki ga bo vodil član SD ***dr. Igor Saksida***, organizacijska bremena pa nosita urednica revije, ***prof. Darka Tancer-Kajnih***, in ***bibliotekarka Sabina Fras***. Poročilo je objavljeno v Delu 3. 6. 1999, št. 126, str. 19.

8. 5. 1999 V *Šolskih razgledih* (št. 9, str. 6) pojasnjuje ***mag. Alojz Širec,*** glavni šolski inšpektor, predpise in prakso pri ocenjevanju pisnih izdelkov. Obljubil je, da bo vodil okroglo mizo na našem zborovanju v Celju.

9. 5. 1999 V dnevnem časopisju se pojavljajo srhljiva pojasnila davčne uprave, kako **bodo avtorski honorarji obdavčeni** z davkom na dodano vrednost. Zaradi zagroženih kazni se velja natančno poučiti, kako bomo za vsak honorarčič izstav-ljali račune in sami sebi obračunali, davčni upravi pa odvedli davek za celoten bruto znesek (tudi za materialne olajšave).

10. 5. 1999 V letošnji 4. številki tržaške *Mladike* častni član SD ***prof. Pavle Merkù*** pojasnjuje *križe in težave s Križi*. Med drugim navaja, da so tržaški kanoniki do polovice 15. stoletja zapisovali imena slovenskih krajev samo v slovenski obliki in brez dodatka sveti, če pa je bilo krajevno ime napisano v latinščini, je bil svetniški prilastek obvezen.

10. 5. 1999 V Uradnem listu št. 34 je objavljen *Pravilnik o bivanju v dijaških domovih*.

10. 5. 1999 *Literarni zgodovinarji na ljubljanski slovenistiki* so na svojem sestanku ugotavljali, da **delež literature pri študiju slovenščine** ne dosega niti polovice ur v programu. Ob dejstvu, da imajo druge uspešne nacionalne filologije, npr. študij angleščine, poljščine, italijanščine v matičnih državah, komaj kaj jezika (npr. ob 60 literarnih tečajih komaj 4 jezikoslovne na nekaterih ameriških univerzah), je argument naših kolegov jezikoslovcev o primarnosti jezika neprepričljiv. Zahtevamo spremembo študijskih programov v korist literature – znano je vendar, da se na slovenistiko vpisujejo študentje bolj zaradi literature kot zaradi jezika. Novi literarni tečaji bodo pokrili potrebe diplomantov po razgledanosti v svetovni književnosti, postopkih kreativnega pisanja in temeljnih imenih slovenske književnosti (Cankarju, Prešernu). V zvezi z abstitnenco literarnih zgodovinarjev pri **organizaciji 13. slavističnega kongresa v Ljubljani leta 2003** je ***dr. Miran Hladnik*** organizatorki ***dr. Alenki Šivic-Dular*** ponovil nekatere konstruktivne pobude: naj se slovenistični simpozij združi s kongresom in naj tema simpozija postane krovna tema kongresa, naj seznam tem vsebuje tudi zgodovine posameznih nacionalnih književnosti in naj se omizja oblikujejo po vzorcu zahodnih, kar bo prispevalo k zmanjšanju dosedanjega megalomanskega števila udeležencev in k večji strnjenosti programa.

MALA ŠOLA USTVARJALNEGA PISANJA

Častni član SD, ***prof. Jože Dular*** nam je poslal tudi nekaj vprašanj z zadnjega predvojnega brucovanja leta 1940, ki je steklo in se nato majalo v znameniti restavraciji pri Slamiču na Gosposvetski ulici (v tistih prostorih je sedaj nekakšna trgovina). Zeleni car seveda ni bil nihče drug kot najčastitljivejša slavistična stara bajta *Ivan Rob*, ki je tedaj nameril čez trideset let, pa tudi že večji del svojega življenja (niti tri leta pozneje – 12. februarja 1943 – so ga ustrelili Italijani). Za prisklednika sta bila *Vinko Paderšič – Batreja* in *Jože Dular*, brucmajor pa *Maks Jeza*.

* * *

Zeleno carstvo je tokrat postavljalo zelenjadi lapidarna vprašanja: »Kateri slovenski pesnik ni tehtal niti kilogram?«
Zelenjad seveda ni imela pojma, da je to Anton Funtek, saj funt potegne le malo več kot pol kilograma.

* * *

Gnade polno Zeleno carstvo je postavilo tudi rešilno vprašanje: »Kateri literat lahko na mah pospravi 80 kil moke?«
Seveda tudi tokrat molk zelenjadi, ki ni vedela za Antona Žaklja – Ledinskega. Večje vreče namreč držijo kar 80 kg moke.

11. 5. 1999 Kolegica ***dr. Rada Cossutta***, tržaška proučevalka narečji in pre-davateljica na visoki šoli za prevajalce in tolmače tržaške univerze, je uspešno prestala nastopno predavanje, ki ga predvideva habilitacijski postopek. Obvezo je opravila na mariborski univerzi, ker je cena postopka bistveno nižja kot na ljuljanski univerzi, a se vseeno približuje eni profesorski plači.

11. 5. 1999 *Slovenska matica* je priredila **simpozij** ob stoti obletnici rojstva častnega člana SD in dolgoletnega predsednika, akademika *Antona Slodnjaka*. Profesorjevo osebnost in ustvarjalnost osvetljujejo naši častni člani ***dr. Vilko Novak, akad. prof. dr. Jože Pogačnik, dr. Joža Mahnič*** ter ***dr. Darko Dolinar, prof. Vitor Vrbnjak, prof. Jože Faganel, dr. Silvija Borovnik*** in ***dr. Miran Štuhec***. Med referente ni bil povabljen nihče z oddelka za slavistiko na Filozofski fakulteti v Ljubljani, od koder je moral prof. Slodnjak (in nekateri asistenti) v predčasni pokoj po polemiki z Dušanom Pirjevcem, kasnejšim profesorjem na tamkajšnjem oddelku za primerjalno književnost. *Prim*. Delo 12. 5. 1999, št. 107, str. 9; Delo 13. 5. 1999, št. 108, str. 20.

12. 5. 1999 Založba Rokus in ZRC SAZU sta pred kratkim izdala prvo od treh načrtovanih knjig *Slovenske izseljenske književnosti*, ki sta jo uredili ***dr. Janja Žitnik*** in častna članica SD ***prof. dr. Helga Glušič***. *Dodatna pojasnila*: Založba ZRC SAZU, Gosposka 13, 1000 Ljubljana, tel. 061 125 60 68, int. 391.

12. 5. 1999 Kolega ***prof. Mladen Pavičić***, lektor na budimpeštanski univerzi, je svoje sodelovanje pri *Razgledih* razširil. Poleg poročanja v rubriki *Naše ladje na tujem* objavlja tudi recenzijo izbora in madžarskega prevoda Kovičevih pesmi Lászla Latorja. *Prim*. Razgledi 12. 5. 1999, št. 10, str. 18 in 23.

13. 5. 1999 Na *Visoki šoli za tolmače in prevajalce modernih jezikov* tržaške univerze je predaval o *Otonu Župančiču* častni član SD ***dr. Joža Mahnič***, predsednik Slovenske matice. *Prim*. Primorski dnevnik 12. 5. 1999, št. 110, str. 8.

USPEHI POKLICNIH KOLEGOV

Na Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani so napredovali:

dr. Miran Hladnik je postal redni univerzitetni profesor;
dr. Igor Grdina je postal izredni univerzitetni profesor.

Obema naše iskrene čestitke.

13. 5. 1999 Predsednica Slavističnega društva Maribor ***doc. dr. Irena Stramljič Breznik*** ima v tisku knjigo *Prispevki iz slovenskega besedoslovja*, ki bo izšla v zbirki Zora. *Prim*. Delo 13. 5. 1999, št. 108, str. 20.

13. 5. 1999 Brez kakršnih koli vraževernih predsodkov je v Novi Gorici častni član SD, ***akad. prof. dr. Jože Toporišič*** na tiskovni konferenci in v Goriški knjižnici Franceta Bevka predstavil zbornik s simpozija *Škrabčeva misel III*. Tudi številka 13 ni več tisto, kar je v dobrih starih časih bila. *Prim*. Delo 17. 5. 1999, št. 111, str. 5. *Naročila*: Anica Ličen, Kogojeva 1d, 5000 Nova Gorica, tel. 065 22 986.

14. 5. 1999 S prizadevnimi člani **Slavističnega društva Celje** je predsednik SD (Zoltan Jan in ne Janez Janša) koval načrte za **jesensko zborovanje** Slavističnega društva Slovenije, ki se bo tokrat prelevilo v slovenski slavistični kongres. Prvi med gostitelji, ***prof. Anton Šepetavc***, je poln energije, optimizma, navdušenja, tako da je tudi vseslovenski predsednik pričel vedro zreti v zarje Vidove, ko je odkuril v Dolenjske Toplice pozdravit diamantnike tekmovanja za Cankarjevo priznanje.

14. 5. 1999 Zaključek letošnjega tekmovanja za Cankarjevo priznanje. Tudi letos so požrtvovalni delavci *Zavoda RS za šolstvo* pripravili dvodnevno nagradno poučno popotovanje za najboljše med najboljšimi zlátniki letošnjega tekmovanja. Zbrali so za cel avtobus diamantnikov, kot jih vse pogosteje imenujejo, in njihovih mentorjev ter jih povedli na izletu v *Pavčkov dolenjski svet*. Po programu, ki sta ga pripravila in med popotovanjem uresničila ***prof. Silvo Fatur*** in ***prof. Jože Škufca***, seznanili so se z zapuščino misijonarja in svetniškega kandidata, pa tudi slovničarja in slovaropisca Friderika Barage (Mala vas). Peš so šli po poti, ki jo je vsak dan prehodil v šolo Tone Pavček (malce jih je bilo strah, zato niso šli skozi gozd, ampak kar po asfaltu, ki ni iz časov Pavčkove mladosti). Pogovarjali so se z njegovo sestro, ki jim je napekla nekaj peharjev peciva in pokazala brazgotino, ki jo ima od takrat, ko ji je Tonček zagnal kolo v glavo (jih je dobil po zadnji plati). Nato so pregledali vse živo v Novem mestu in se v Vavti vasi ob Krki seznanili z delom častnega člana SD, pisatelja ***Jožeta Dularja*** (želimo mu čimprejšnje okrevanje!). Prenočili so v Dolenjskih Toplicah, kjer so se ob slovesnejši večerji pogovarjali s Tonetom Pavčkom, ki jim je natresel vrsto anekdot in opisal svoja srečanja z znanimi pesniki. Diamantnikon so čestitali državna sekretarka mag. Tea Valenčič, direktor Zavoda za šolstvo prof. Ivan Lorenčič in predsednik Slavističnega društva Slovenije dr. Zoltan Jan. Namesto pravljice za lahko noč so prejeli ponatis zbirke Pesmi štirih in klepetali še dolgo v noč (medtem ko je predsednik nadaljeval svojo šest sto kilometrov dolgo popotovanje tistega dne). Drugi dan so uživali v rovtarskih Atenah (Žužemberk, Muljava, Stična). Vsi, mule in mulci, navdušeno zatrjujejo, da ni bilo lepo le zato, ker je odpadel pouk. Žal se novinarka Dela, ki je v Nedelu (16. 5. 1999, št. 20, str. 2) poročala o popotovanju, ni udeležila zaključka letošnjega tekmovanja, tako da je v članku nekaj nesporazumov, ker je bil program, ki ga je prepisala, malo spremenjen. **Pokrovitelji in sponzorji** letošnjega nagradnega poučnega popotovanja so: Zdravilišče Dolenjske Toplice, Cankarjeva založba, Založba DZS in Založba Rokus, seveda pa brez udarniškega dela organizatorjev, svetovalcev za slovenski jezik pri Zavodu za šolstvo, tudi tokrat ni šlo. Vsem se iskreno zahvaljujemo.

14. 5. 1999 Izšel je **zbornik 22. vseslovenskega tekmovanja za Cankarjevo priznanje**. Prinaša vse didaktično gradivo, povezano z letošnjim tekmovanjem, odlomke najboljših esejev, pravilnik o tekmovanju ter sezname nagrajencev in njihovih mentorjev (kar velja kot *dokazilo v postopkih napredovanja*). Zbornik *Naj pesmi govorijo* je tudi tokrat uredila ***prof. Vlada Eržen*** s sodelovanjem računalnikarjev in kolegov na Zavodu za šolstvo, med katerimi je najbolj izstopal vodja tekmovanja ***prof. Vlado Pirc***. *Pojasnila in naročila*: Maja Hribar, Založba ZŠ, Zavod RS za šolstvo, Poljanska 28, p. p. 2063; 1001 Ljubljana.

15. 5. 1999 Študentje slavistike na univerzi v Padovi so pod vodstvom ***prof. Rosanne Benacchio*** obiskali Rezijo. *Prim.* Novi Matajur 27. 5. 1999, št. 21, str. 4.

15. 5. 1999 Za člane Društva slovenskih književnih prevajalcev je imel kolega in jezikovni svetovalec ***dr. Peter Weiss*** predavanje Konci besed in končnice.

20. 5. 1999 Kolega ***prof. Andrijan Lah*** je dokončal pregled slovenskega potopisja od Knobleharja do danes. Knjiga naj bi izšla pri založbi Rokus. *Prim.* Delo 20. 5. 1999, št. 114, str. 22.

LJUDSKO IZROČILO

* * *

Dolgoletna profesorica slovenščine na novogoriški gimnaziji, ***prof. Lojzka Brus***, se je večkrat spomnila na **Ivana Roba,** eno najznamenitejših predvojnih starih bajt ljubljanske slavistike, ki je »vžigal« s svojo kitaro in domislicami, ki jih je kar stresal iz rokava. Ko se je nekoč, morda zaradi frekvence ali zato, ker je bilo zunaj premrzlo, udeležil Prijateljevega seminarja, na katerem so ognjevito raz-pravljali o različnih hipotezah, je zdolgočaseno sedel ob oknu in motril snežinke, ki so za Primorce vedno vznemirljive, tudi če ti ni prepovedan

obisk doma, kjer je pesnika čakal poziv v italijansko vojsko. Naenkrat ga profesor neposredno pobara za njegovo mnenje o plamteči razpravi. Ne da bi trenil, ne da bi se obrnil, avtor travestije Desetega brata mirno dé: »*Kaj bi bilo, če bi bilo*?«

21. 5. 1999 V glasilu Andragoškega centra RS *Novičke* (maj 1999, št. 5, str. 11) ***Alenka Sagadin*** opisuje nov izobraževalni program opismenjevanja in učenja slovenščine kot drugega jezika, ki poteka na Ljudski univerzi v Mariboru.

22. 5. 1999 Predsednica Slavističnega društva Nova Gorica ima groznega mačka, ker je za proslavljanje slavistične diplome njene hčerke odprla eno (!) steklenico vina, ki ga je sponzor namenil Primorskim slovenističnim dnevom, pa ga tedaj udeleženke niso uspele popiti kljub marljivi in prizadevni pomoči predsednika Slavističnega društva Slovenije. Sveži kolegici neuradne čestitke; ta prave bo prejela, ko pride na vrsto.

22. 5. 1999 *Kopitarjevo društvo* je v Kopitarjevi rojstni hiši v Repnjah uredilo spominsko sobo, ki je za obiskovalce odprta vsak dan. Predlagajo tudi, da bi jezikoslovcu v Ljubljani postavili spomenik, posneli film o njegovem delu, šole pa naj bi proslavljale Kopitarjev dan. *Prim.* Šolski razgledi 22. 5. 1999, št. 10, str. 10.

DUH PO POČITNICAH

BUJENJE

Sonce zahaja,
morje poje pesem,
mesec igra violino
in po obali teče vino,

veter uživa v noči,
rosa prebuja dan,
čebele zapuščajo panj,
iščejo sladkih cvetov,
da življenje lepše diši
in zjutraj te vonj po kavi prebudi,

dež in sonce si podata roke,
mavrica zapoje pesem,
ki odmeva v srcih.

Iz pesniške zbirke *Mitje Potencina*, dijaka Srednje trgovske šole v Celju. Knjigo je predsedniku Slavističnega društva Slovenije poklonila njegova mentorica, *prof. Helena Muha*, ko smo pričeli pripravljati jesensko zborovanje. Kolegica je oblikovala tudi naslovnico, napisala spremno besedo in poskrbela, da je šola knjigo izdala.

22. 5. 1999 Upamo, da ne bo nič narobe, če obelodanimo, da bo/je sveže habilitirani, izredni univ. profesor ***dr. Igor Grdina***, pravkar objavil štiri knjige. Med nastajanjem te številke Kronike je pri mariborskih Obzorjih že izšlo delo *Od Brižinskih spomenikov do razsvetljenstva*, opravljene pa so tudi korekture za še dve razpravi in za en libreto.

22. 5. 1999 V *Šolskih razgledih* (št. 10, str. 10) smo prebrali, da je ***Neva Šolinc***, ki sicer ni članica Slavističnega društva, pri založbi Gyrus izdala priročnik *Slovenski jezik s književnostjo, esej '99*.

22. 5. 1999 V *Šolskih razgledih* (št. 10, str. 13) je izšel razpis za podelitev nagrad Republike Slovenije s področja šolstva za leto 1999. Rok za oddajo predlogov je 31. avgust. Lepo bi bilo, ko bi bil med nagrajenci spet tudi kak učitelj slovenščine, zato pogumno s predlogi. Predsednik komisije za podelitev nagrad je častni član SD ***dr. Matjaž Kmecl***. *Prim. Delo 26. 5. 1999, št. 119, str. 3*.

23. 5. 1999 Danes mineva 60 let, odkar je *Prešernova rojstna hiša* odprta za javnost, in nekaj desetletij, odkar so pozabili na vlogo, ki so jo imeli naše društvo in naši kolegi pri ureditvi tega prvega zavarovanega slovenskega kulturnega spomenika. *Prim*. Delo 24. 5. 1999, št. 117, str. 5.

23. 5. 1999 *Inštitut za razvijanje osebne kakovosti* (Bratovševa ploščad 7, 1000 Ljubljana, faks 061 168 43 78) je izdal priročnik za krepitev samozavesti, pozitivne samopodobe in občutka lastne vrednosti **za najstnike** *Ti si zvezda tvojega življenja*. (Ko v Kanadi učenec ustreli največjega kozla in prav res ne morejo najti nobenega razloga za pohvalo, rečejo mulcu: »Zelo uspešen poskus.« Komentar k naslovu: v resnici gre za najstnikovo življenje, torej bi bilo prav Ti si zvezda svojega življenja.)

24. 5. 1999 V letošnji 4. številki **Jezika in slovstva** je predsednica mariborskega Slavističnega društva ***Irena Stramljič Breznik*** objavila razpravo o poimenovanjih besednih vrst v slovenskih slovnicah, ***Zoltan Jan*** analizira obravnave slovenske književnosti v italijanskih antologijah, ***Jerica Vogel*** obravnava pomen poslušanja pri pouku književnosti, ***Slava Pevec Grm*** analizira delovni zvezek Potovanje besed 2, zamudniki pa lahko preberejo še društvene novice, s katerimi so bili člani Slavističnega društva Slovenije seznanjeni v Kroniki. Bolje počasi kot nikoli. Najbolj vestni so v naslednjih dneh že poravnali letošnjo naročnino, čeprav nimajo članskega popusta, za katerega se borimo že nekaj let.

26. 5. 1999 Revija *Literatura* prireja štiri naslednje četrtke (27. 5., 3. 6., 10. 6. in 17. 6.) razgovore o slovenski prozi, dramatiki, poeziji in esejistiki. Okrogle mize se bodo zvrstile v Društvu slovenskih pisateljev (Tomšičeva 1, Ljubljana) ob 20. uri. *Prim.* Delo 26. 5. 1999, št. 119, str. 3.

27. 5. 1999 Častna članica SD ***prof. Rozka Štefan*** nas je razveselila z izvodom antologije poljske ljubezenske lirike *Prošnja za srečne otroke*, ki jo je uredila ter prevedla in komentirala izbrane pesmi. Knjiga je izšla pri založbi Didakta v Radovljici.

27. 5. 1999 Izvedelo se je, da se nekateri slavisti s Filozofske fakultete v Ljubljani potepajo na sindikalnem poučnem popotovanju po Siciliji. Bog jim nakloni čim več sonca, mi ga imamo na pretek.

27. 5. 1999 Pri založbi Voranc (Ravne na Koroškem) je kolegica ***dr. Silvija Borovnik*** izdala knjigo **Študije in drobiž**. *Prim.* Delo 27. 5. 1999, št. 120, str. 19 (Književni listi).

27. 5. 1999 Zveza borcev NOB bo častnemu članuSD, ***prof. dr. Matjažu Kmeclu*** izdala študijo o *Karlu Destovniku Kajuhu*. *Prim.* Delo 27. 5. 1999, št. 120, str. 19 (Književni listi).

28. 5. 1999 V Uradnem listu št. 40 je izšel spremenjen pravilnik o **šolskem koledarju**, ki nam ni prizanesel z nobenim nesmiselnim izpitnim rokom, koledar za poklicne šole pa temeljito zapletel.

29. 5. 1999 V *Vestniku* Univerze v Ljubljani (št. 3–4, str. 6–7) so **zaposleni v visokošolskih knjižnicah** UL objavili protestno pismo, ker se obidejo vsi objek-tivni predpisi, ki jim omogočajo, da bi napredovali in da bi se uredil njihov položaj. Problematiko protestnega pisma je pojasnila kolegica ***prof. Alenka Logar-Pleško,*** vodja osrednje humanistične knjižnice in predsednica Sekcije za visokošolske knjižnice pri Društvu bibliotekarjev Slovenije. Rektor Univerze v Ljubljani jim je 15. 4. 1999 pisno obljubil, da bodo pričeli reševati te težave, vendar se do danes ni zgodilo še nič, razen tega, da namerava državni svetnik ***dr. Zoltan Jan*** postaviti rektorju poslansko vprašanje, kdaj misli pričeti reševati te krivice. Rektor mora v enem mesecu odgovoriti in upamo lahko, da ga bo sram priznati, da ni nič napravil. Po nekaterih nepreverjenih informacijah je bil denar za te namene rezerviran, pa menda ni nihče vprašal po njem na obeh ministrstvih, ki financirata univerzi. Prim. tudi Kroniko za 14. 4. 1999.

29. 5. 1999 V Trstu so na *knjižnem sejmu Trg Gutenberg* predstavili *Depang-herjev* prevod Prešernovih poezij v italijanščino, ki je izšel pri Založništvu tržaš-kega tiska s spremno študijo ***univ. prof. Marije Pirjevec***, častne članice SD, ki je bila tudi konzulentka prevajalcu. Poleg obeh avtorjev so pri predstavitvi knjige sodelovali tudi predstavniki založbe in nekateri tržaški kulturni ustvarjalci. *Prim.* Primorski dnevnik 30. 5. 1999, št. 126, str. 5.

30. 5. 1999 V »delovršnih« pogodbah **zunanjih ocenjevalcev pri maturi** stoji, da bo letošnje plačilo tega zahtevnega strokovnega dela najboljših profesorjev znašalo 1270 SIT neto na uro (dohodnina ni upoštevana). *Komentar*: *ura zidarja* (ne glede na kvalifikacijo in plačevanje davkov) je plačana najmanj *dvakrat* bolje, poleg tega pa vesten ocenjevalec navadno porabi bistveno več časa, kot mu ga priznajo

za popravljanje ene izpitne pole, če pa napravi napako, mu dela za celotno polo ne plačajo, kar je edini primer v naši ljubi domovini. Brez vsakršne primerjave pa je višina plačila ocenjevalcem zunanjega preverjanja znanja **na osnovnih šolah**. Sramoten odnos do našega dela smo skušali preprečiti, vendar tega brez podpore prizadetih, ki se našemu pozivu niso odzvali, ni mogoče nič storiti. »*Lepo je v naši domovini ...*«

1. 6. 1999 S svojimi ***spletnimi novostmi*** se hvali ***dr. Miran Hladnik***. Strokovno zagrizene usmerja na razpravo Slovenski zgodovinski roman danes (http://www. ijs.si/lit/zgrdons.html-l2), strokovno mlačnejše pa na *album slik* s turne smuke (http ://www. ijs.si/lit /galerij4.html-l2). Osvežil je seznam literarnih in slavističnih nas-lovov na http://www.ijs .si/lit/naslovi.html-l2. (Vse naštete spletne naslove lahko odtipkate tudi le s končnico html namesto html-eldva, vendar so tedaj strani brez šumnikov.) Primož Jakopin je osvežil seznam literarnih diplomskih nalog na http:// www.ff.uni-lj.si/ hp/dnsk/ dnsk.html. Koledar konferenc s področja humanistike je na strani http://www.ninch. org/CALEND AR/calendar.html. Na omizje si postvite bližnjico do izredno hitrega spletnega iskalnika http://www.alltheweb. com/cgi-bin. Kaj je novega v strojni analizi besedil, bomo izvedeli na naslovu http://www.kcl.ac .uk/humanities/cch/elta/ o metodah tekstne analize pa na http://ilex.cc. kcl.ac.uk/ye ar1/method.html. Vse o angleškem sonetu je najti na http://mem bers.aol.com/ ericblomqu/sonnet.htm. Če koga zanima, kako računalnik vpliva na slog, naj bere http://www.ed.ac.uk/~esit04/case st.htm. Eric Johnson (http://www.dsu. edu/~joh nsone/webprof.html) govori o poučevanju literature na daljavo. Slovenskih besedil je na spletu vedno več: slovenske popevke tudi na http://members.tripod.com/~bor car/teksti1. html.

NAJ ŽIVE POČITNICE

PRISLUHNI

Prisluhni veličini gora,
prepusti se vetru,
lica, nasmeh, tvoj srečen pogled
obrni proti soncu,
poduhaj svež zadah narave,
daj, ulezi se na skale,
zaspi!

Počakaj, da bo noč spregovorila,
da mesec ti zapoje pesem,
pesem veselja, pesem trpljenja,
pesem tvojega življenja

Mitja Potencin, dijak
Srednje trgovske šole v
Celju, ki je izdala njegov
pesniški prevnec Tulipan

3. 6. 1999 V Delu je izšel razpis prostega delovnega mesta visokošolskega uči-telja za slovensko književnost na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Kolegu ***I. G.*** želimo čim več sreče in čim krajšo pot čez barikade, čeprav v njegovo poskočnost ne dvomimo.

3. 6. 1999 V Celovcu, na vogalu ulic Karreitstrasse in Paradeisergasse, blizu Novega trga, je koroška sekcija PEN kluba odkrila ploščo v spomin na Prešernovo celovško obdobje, ki se je nekako zaključilo 26. maja 1832 z uspešno opravljenim odvetniškim in sodniškim izpitom.

4. 6. 1999 S seje upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije:
– Potrdil se je program jesenskega **slovenskega slavističnega kongresa**, ki ga namesto dosedanjega zborovanja Slavističnega društva Slovenije letos pripravljamo v Celju. Predstojnica oddelka za slovanske jezike in književnosti na filozofski fakulteti v Ljubljani je upravnemu odboru sporočila, da bi oddelek želel ob stoletnici rojstva Antona Slodnjaka pripraviti simpozij, zato naj bi okroglo mizo o tej temi opustili. ***Prof. Božena Orožen*** nas je seznanila s programom poučnih popotovanj, ki nas bodo gotovo obogatile. Veseli smo, da so kolegi v Celju pridno zavihali rokave in prepričani smo, da bo tudi tokrat lepo. Potrjena je tudi delitev stroškov in obveznosti.
– Upravni odbor je do roka prejel dva predloga za **podelitev nagrade Slavističnega društva Slovenije**. Na seji sta bila zadnji hip predložena še dna predloga. En je bil sprejet, za drugega se je izkazalo, da je prenagljen. Sprejet je bil sklep o podelitvi treh nagrad, določena je tudi višina denarnega dela nagrad, oboje pa naj ostane skrivnost, do razglasitve. Žal nam ne z ljubljanske ne z mariborske slavistike niso uradno poslali nobenega predloga za nagrado (za posebno uspešen dodiplomski in podiplomski študij), en na seji podani predlog pa bo mogoče upoštevati prihodnje leto.

(V bodoče bo potrebno vzpostaviti vez s Kidrič – Prijateljevimi nagradami, ki jih je Slavistično društvo Slovenije pred desetletji nekajkrat podelilo).
– Sprejet je bil sklep, da se prispevki za **murskosoboški zbornik** honorirajo po uveljavljenih merilih. Zaključujejo se zadnje korekture.
– Tem za prihodnje **tekmovanje za Cankarjevo nagrado** še ni mogoče sporočiti. Upravni odbor podpira zamisel, da bi imeli Prešerna. Vodja tekmovanja ***prof. Vlado Pirc*** ima pomisleke in meni, da bi za prvo in drugo stopnjo imeli kaj drugega. Potrjena je delitev sredstev pokrajinskim društvom.
– Prejšnji predsednik Slavističnega društva Slovenije je še enkrat obljubil, da bo skušal pripraviti podatke, tako da bi lahko podelili listine tudi tistim častnim članom, ki jih niso prejeli.
– Pogrešali smo sodelovanje (ali vsaj prisotnost) urednikov obeh naših revij, ki še vedno neredno izhajata; vodje sekcij, za katere se ne ve, če obstajajo ali deluje-jo; opravičeno odsotno predsednico slovenskega in mednarodnega slavističnega komiteja, ki vneto pripravlja svetovni slavistični kongres v Ljubljani in leta po ministrstvih in vsemogočih ustanovah ...
– ***Prof. Vinka Omerzela*** smo ponovno poprosili, da bi v sodelovanju s Slavis-tičnim društvom Ljubljana pričel pripravljati poučna popotovanja. Za začetek bi veljalo poskusiti z bližnjo okolico Ljubljane. Tudi nekateri predsedniki pokrajinskih društev so obljubili, da bodo poskušali kaj pripraviti.
– Upravni in nadzorni odbor nista imela pripomb na delovanjem izvršilnega odbora in predsednika.
– Seje se je udeležila tudi nova predsednica Slavističnega društva Posavje, ***prof. Jelka Slukan.*** Dosedanji predsednici, ***prof. Marija Požun-Milekić***, se iskreno zahvaljujemo za opravljeno delo (vsi, ki smo to izkusili, vemo kaj to pomeni), novi pa želimo mnogo energije in kup pridnih sodelavcev.
– Kljub plohi, ki nam je preprečila, da bi sedeli pod lipico, smo se Pod lipico lepo imeli in navdušeno nadaljevali sejo, ki sta jo zgledno pripravili blagajničarka ***Leonora Nardoni Grah*** in tajnica ***Jana Zemljarič Miklavčič***.

5. 6. 1999 Minister za šolstvo in šport nas je obvestil o svojem sklepu, da so naši seminarji izbrani kot programi stalnega strokovnega spopolnjevanja za delavce v vzgoji in izobraževanju. Namenjena jim je simbolična finančna pomoč, saj so vključeni v kategorijo A5, kar pomeni 20% sofinanciranje po priznanih in ne po dejanskih stroških. Pomembneje je, da bodo vključeni v *Katalog stalnega strokovnega spopolnjevanja* in ovrednoteni s točkami, ki služijo za napredovanje. *Slovenski slavistični kongres* (zborovanje v Celju) bo ovrednoteno z dvema točkama, obe ponovitvi *Seminarja mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje* pa z 1,5. Dokončen program in način prijavljanja bomo objavili v jesenski številki Kronike.

7. 6. 1999 V dvorani Bachelet je **filozofska fakulteta tržaške univerze** je slovesno predstavila novo študijsko smer **medkulturnost**. V iztekajočem se akademskem letu je v okviru te smeri predavala ***dr. Majda Kaučič Baša***, predsednica Slavističnega društva Trst – Gorica – Videm. *Prim.* Primorski dnevnik 8. 6. 1999, št. 133, str. 5.

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

Izdaja: Slavistično društvo Slovenije Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana	**List za člane društva** Odgovorni urednik: dr. Zoltan Jan	Ljubljana,20. 8. 1999 http://www.neticom.si/kronika Letnik 3, št. 13

Vraževerni naj ne bodo v skrbeh za usodo te 13. številke, ker je v bistvu že 14. Prvo, poskusno številko smo namreč izdali kot ničto. In tako veselo jadramo v novo šolsko/akademsko leto, vsi smo sveži, polni energije, naši mulci pa tudi ...

14. 6. 1999 Odmevi na Kroniko št. 12:

– Častna članica SD, ***prof. Berta Golob***, ni nič huda, ker smo ji v deseti številki Kronike (17. 1. 1999) tri leta prezgodaj naprtili sedemdesetletnico, prisega pa, da ni sodelovala pri knjigi ***Učenje in poučevanje tujih jezikov*** (prim. Kroniko 23. 4. 1999, št. 12, str. 40).

– Kolega ***M. P.***, lektor od Baltika do Balatona znan, je zvedel, da smo ga pokarali, ker ni član Slavističnega društva Slovenije, in popravil napako ter spral madež s svoje poklicne poti. Ker je ugotovil, da članstvo sploh ni nič groznega, upamo, da ga bodo posnemali ostali lektorji na tujih univerzah, ki še niso člani Slavističnega društva Slovenije.

– Predsednica slovenskega in svetovnega slavističnega komiteja, ***prof. dr. Alenka Šivic Dular***, se ne strinja z mnenjem ***prof. dr. Mirana Hladnika*** (Kronika 10. 5. 1999, št. 12, str. 43) v naslednjem: trditev o abstinenci literarnih zgodovinarjev pri pripravah kongresa bi morda lahko veljala le za določene literarne zgodovinarje; koncept mednarodnega slavističnega kongresa ni mogoče enačiti s koncepti znanstvenih konferenc. Ob navajanju četverih razsežnosti kongresa odklanja, da se njo osebno razglaša za organizatorico kongresa, saj je to dolžnost *moral* prevzeti slovenski slavistični komite, ki mu predseduje.

– *Slovensko društvo za primerjalno književnost*, s katerim navezujemo tesnejše sodelovanje, nas je opozorilo, da smo pri napovedih nekaterih predavanj spregledali njihov delež pri organizaciji in izvedbi.

– Mariborski kolega, rusist ***dr. Jurij E. Rojs***, je v *Vestniku* (št. 1–2, str. 269–285) objavil razpravo o avtorskih frazeologemih Šolohova. Poleg recenzije ruskega slovarja v *Jeziku in slovstvu* ter zapiska o Ryžovi v *Slavistični reviji* je za Radio Slovenija pripravil oddaji ob 200. obletnici rojstva Puškina in 100. obletnici rojstva Leonova.

– Na tradicionalnih *Finžgarjevih dnevih* v Doslovčah je 2. junija predaval o Finžgarjevem jeziku in slogu častni član SD, akademik ***prof. dr. Jože Toporišič***.

– Tudi nekaj drugih kolegov je prizadetih, ker v Kroniki ni bil omenjen ta ali oni podvig. Marsikaj ostane spregledano (vendar brez selekcijskega ozadja), ker nas o stvari nihče ni obvestil. Naš listič ni naročen na novice nobene tiskovne agencije, lahko se zanaša le na obvestila članov Slavističnega društva Slovenije.

VABILO K SODELOVANJU

Kolegice in kolege ponovno vabimo, da nas obveščajo o dogodkih,

ki bi zaslužili ovekovečenje v Kroniki (to je pozornost kolegov).

Najpripravnejši je kratek zapis v elektronski obliki,

da ni nepotrebnih napak pri prepisovanju.

V ozadju našega lističa je le en sam slehernik,

ki ve, kar zve in opazi, kar vidi iz svoje človeške omejenosti.

14. 6. 1999 Pogrešani kolegi. Pošta je razglasila za neznane, umrle, odseljene ... in nam vrnila Kroniko št. 12, ki smo jo skušali poslati kolegicama: ***Sonji Šrljan/Šoljan*** in ***Mirandi Likar-Bajželj***.

Kdor ju pozna, naj ju opozori ali nam sporoči njune naslove.

Hvala kolegom, ki so nam pomagali pri detektivskih poslih in sporočili naslove prej pogrešanih.

14. 6. 1999 Na Akademiji za gledališče, film in televizijo v Ljubljani je član SD, ***prof. Marjan Štrancar*** uspešno zagovarjal svojo magistrsko nalogo *Didaktični model problemsko-hevrističnega in dramaturškega pristopa k dramski in gledališki umetnini v splošni gimnaziji*. Iskrene čestitke in še mnogo uspehov!

17. 6. 1999 Tisk **12. številke Kronike:** 151.515,00 SIT, poštnina: 52.137,00 SIT.

S TUJEGA ZELNIKA

Nikoli ne misli na prihodnost. Še prekmalu pride.

Albert Einstein

17. 6. 1999 *Založba Novljan – Jaka plus* je izdala novo videokaseto **Slovenski razsvetljenski krog – Linhart, Zois, Vodnik**. Film o Zoisovem krožku traja 40 minut, scenarij je napisal prof. Mihael Glavan, odlomke berejo gledališki igralci. *Dodatna pojasnila in naročila*: Založba Novljan, Tržaška cesta 2, 1000 Ljubljana.

17. 6. 1999 Kolegica na bežigrajski gimnaziji, ***prof. Barbara Korun***, je izdala svoj pesniški prvenec *Ostrina miline*. *Prim.* Delo, 17. 6. 1999, št. 138, str. 20 (Književni listi).

17. 6. 1999 Priročnik ***Slovenska krajevna imena v Italiji,*** ki ga je pripravil častni član SD, ***prof. Pavle Merku***, doživlja v širši in strokovni javnosti vse večji uspeh. *Prim.* Kroniko št. 12 (21. 4. 1999), Primorski dnevnik 21. 4. 1999, št. 95, str. 6; Novi Matajur 3. 6. 1999, št. 22, str. 3; Novi glas 15. 7. 199, št. 28, str. 7; Delo, 17. 6. 1999, št. 138, str. 20 (Književni listi) ... *Dodatna pojasnila in naročila*: Založba Mladika, Ul. Donizetti 3, IT 34133 Trst.

S TUJEGA ZELNIKA ALI JOLKIZMI

* * *

Ni prijetno, če te imajo ljudje na piki, vendar je še huje, če te imajo na muhi.

* * *

Bodi vesel, da si razdvojena osebnost, ker ne boš trpel samote.

* * *

Knjiga je naša najboljša prijateljica, a kaj ko danes ni nič več zastonj in so tudi najboljši prijatelji vsak dan dražji.

* * *

Pameten človek je tisti, ki se uči na svojih napakah, vendar na tuj račun.

Jolka Milič

18. 6. 1999 Založbi Zavoda RS za šolstvo smo vrnili še zadnje korekture **zbornika z murskosoboškega zborovanja**. Če bi vsak član poskrbel, da bi ustanova, v kateri je zaposlen, naročila vsaj en izvod, bi postal uspešnica, kar si nedvomno zasluži. Ena izmed avtoric še sedaj ni sporočila, kako odpraviti ugotovljeno pomanjkljivost, in s tem presegla rekord kolega, ki je zavlačeval s prvimi korekturami, skorajda dokler nismo zaključili drugega popravljanja. Hvala vsem, ki so pomagali, da je nastal tak, kakršen je in kakršnega zmoremo. Še prav posebno pa smo hvaležni ***dr.***

Petru Weissu, ki je opravil temeljit jezikovni pregled in dodal marsikatero izboljšavo. Hvala tudi gospe ***Miri Turk Škraba***, urednici založbe, za njeno razumevanje, naklonjenost in pomoč.

18. 6. 1999 V *Uradnem listu* (št. 48, str. 6016) je izšel **Pravilnik o postopku za pridobitev poklicnih kvalifikacij**, ki ureja postopek sprejemanja katalogov standardov znanj in spretnosti, ki so potrebni za opravljanje poklica ter pogoje in postopke za pridobitev poklicnih kvalifikacij. Tudi za sloveniste je mogoč postranski zaslužk.

18. 6. 1999 V *Uradnem listu* (št. 48, str. 6019) so izšle tudi spremembe pravilni-kov o financiranju mednarodnega znanstvenega sodelovanja in aplikativnega razis-kovanja.

18. 6. 1999 Novi *Pravilnik o štipendiranju* (Uradni list št. 48, str. 605) ohranja merilo tekmovalnih dosežkov, tako da se bo uspeh pri Tekmovanje v znanju materinščine za Cankarjevo priznanje še vedno upošteval pri dodeljevanju Zoisovih štipendij.

19. 6. 1999 Na šestem taboru Slovencev po svetu, ki je potekal v šentviških škofovih zavodih, so obravnavali sisteme in možnosti učenja slovenščine doma in po svetu. *Prim*. Družina 27. 6. 1999, št. 26–27, str. 11.

19. 6. 1999 Italijansko ministrstvo za šolstvo je tržaškemu deželnemu zavodu za eksperimentiranje in izpopolnjevanje IRRSAE (nekakšen naš Zavod RS za šolstvo) odobrilo raziskovalni projekt ter vrsto pobud za popularizacijo **jezikovnih manjšin** v Furlaniji-Julijski krajini. 5. oktobra bodo v Trstu pripravili posvet, ponatisnili pa bodo tudi raziskavo ***Nadje Debenjak*** o dvojezičnosti. *Prim.* Primorski dnevnik 19. 6. 1999, št. 143, str. 5.

19. 6. 999 V Voličini (Slovenske gorice) so ob 190. obletnici rojstva odkrili doprsni kip rojaku jezikoslovcu in duhovniku *dr. Antonu Murku* (rodil se je 8. 6. 1809 v bližnjem zaselku Črmljenšak). Spomenik je izdelal akademski slikar ***Darko Golija***, odkril pa ga je mariborski škof ***dr. Franc Kramberger***. Na predvečer proslave je o njegovem življenju in delu predavala članica SD, ***prof. Fanika Krajnc-Vrečko***, vodja Teološke knjižnice Maribor. Lansko leto so krajani Hoč s Slavističnim društvom Maribor pripravili mednarodni simpozij o življenju in delu Antona Murka, ki je v tem kraju služboval kot župnik in dekan dobrih enajst let, njegov rojstni kraj pa ga praktično ni poznal.

LJUDSKO IZROČILO

* * *

Častnega člana SD, ***prof. Janeza Zora***, tako rekoč živo »kaščo« slavističnih anekdot, že dolgo nagovarjamo, naj se zbere in nam preda svojo zakladnico. Ko smo ga spet ondi »masirali«, nam je pred Namo navrgel tole anek-doto (upamo, da ne le zato, da bi se nas otresel):

Nekoč smo *prof. Franceta Kidriča* neskončno dolgo čakali v seminarju, profesorja od nikoder, nihče pa si ni upal špricati ali abstinirati. Ko se je starosta končno le prikazal, se je opravičil: »Oprostite zamudi, bil sem na kosilu s predsednikom slovenske vlade.« (To je bil tedaj njegov sin Boris Kidrič, ki je še vedno stanoval pri oči-ju.)

* * *

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo duhovit.

20. 6. 1999 Kot 9. zvezek iz zbirke *Interpretacije* je založba *Nova revija* izdala 440 strani obsegajoč zbornik o *Ivanu Preglju*, ki ga je uredil član SD ***dr. Marjan Dolgan***. Prvi del vsebuje spominsko gradivo, osrednji prostor je namenjen interpretacijam Pregljevega dela (***Janez Dolenc, Boris A. Novak, Branko Marušič, Miran Hladnik, France Pibernik, Ciril Sorč, Rudi Koncilija, Edvard Kovač, Hermina Jug-Kranjec, Denis Poniž, Joža Mahnič, Majda Merše, Andreja Žele, Lojzka Bratuž, Milček Komelj***). V zaključnem delu pa je pisateljeva bibliografija. *Prim.* recenzijo častnega člana SD, ***prof. Martina Jevnikarja,*** v Mladiki (št. 7, str. 157–158).

21. 6. 1999 **Slavistično društvo Kranj** poroča, da so imeli prijetno zaključno prireditev, na kateri so podelili zlata Cankarjeva priznanja. Na občnem zboru so sedanjemu upravnemu odboru mimogrede podaljšali mandat po načelu: bolje drži ga, nego lovi ga.

22. 6. 1999 Predsednica mednarodnega (in slovenskega) slavističnega komiteja, ***prof. dr. Alenka Šivic Dular***, alias po položaju prva slavistka na svetu, je s predsednikom lokalnega nacionalnega društva obiskala ministra RS za znanost in tehnologijo ***dr. Lojza Marinčka*** in ga seznanila s projektom **svetovnega slavističnega kongresa, ki bo potekal leta 2003 v Ljubljani.** Minister je izrazil pripravljenost, da z vsem svojim ugledom podpre prizadevanja in takoj namenil nekaj sredstev. Upajmo, da bo našo državo zavezovalo njegovo pismo o nameri. Po razgovoru, med katerim minister ni mogel skriti, kako ga je izčrpal Clintonov obisk, sta predstavnika svetovne in slovenske slavistike obiskala še množico strokovnih sodelavcev, da bi v birokratskih labirintih spoznala pot do denarja, in z upanjem, da ni več povsem zanesljiv stari pregovor: mnogo babic – kilavo dete.

23. 6. 1999 V Razgledih (št. 13, str. 6–9) sta ***doc. dr. Marko Stabej*** in ***mag. Vojko Gorjanc*** predstavila korpus FIDA, računalniško slovarjenje slovenščine, o katerem bo govor tudi na jesenskem slovenskem slavističnem kongresu. Zanimiv je tudi prispevek ***Simona Kreka***, urednika pri DZS.

23. 6. 1999 Častna članica SD, ***prof. dr. Helga Glušič*** še naprej vestno bere primorsko pripovedno ustvarjanje, tokrat poroča o romanu *Renata Ferrarija Murva Fabianijevih*. *Prim*. Razgledi, 23. 6. 1999, št. 13, str. 30.
Sodelovala je tudi pri *Slovenski izseljenski književnosti* v treh knjigah, ki so jo pred tednom predstavili v Prešernovi dvorani SAZU. *Prim.* recenzijo člana SD, ***prof. Andrijana Laha***, v Delu 5. 8. 1999, str. 13 **(**Književni listi) in oceno častnega člana SD, ***prof. Martina Jevnikarja,*** v Mladiki (št. 7, str. 154–155).

24. 6. 1999 *Ministrstvo za znanost in tehnologijo* nam je nakazalo akontacijo sredstev za pripravo in izvedbo *slovenskega slavističnega kongresa* – zborovanja v Celju.

24. 6. 1999 Spodobno, tiho in vljudno, ne da bi vznemirjalo Slavistično društvo Slovenije, je *Društvo Slovenija–Rusija* pripravilo proslavo *Puškinovega jubileja*. *Prim.* Delo, 24. 6. 1999, št. 144, str. 84 (Književni listi).

24. 6. 1999 Govor ob razvitju prve slovenske zastave si je zamislil častni član SD, ***prof. dr. Matjaž Kmecl***, ga položil v usta Lovra Tomana in ga predvajal po Radiu Slovenija 1 ob 11.05.

25. 6. 1999 Ob dnevu državnosti je na zborovanju v Velenju, kjer so se spomnili na boje za severno slovensko mejo, slavnostni govornik ***prof. dr. Matjaž Kmecl***. Za govorniškim odrom se mu je pridružil predsednik države, ki mu je bila dopuščena vloga tretje violine.

27. 6. 1999 Na Kalcu (kar je čisto drug kraj kot Kalce) je potekala slavnostna počastitev 130. obletnice *Pivškega tabora*, ki je, oh meni, v resnici potekal na Vilharjevem posestvu na Kalcu 9. maja 1869. Med najpomembnejšimi organizatoričnimi udi je bil tudi skorajda undi rojeni ***prof. Silvo Fatur***, ki je poskrbel, da je ob tej priliki luč sveta ugledal ličen izbor *Vilharjevih epskih pesmi* z izvirnimi ilustracijami ***Romea Volka***. Knjigi, ki prinaša dokaj neznano podobo Vilharjevega leposlovnega ustvarjanja, želimo srečno življenjsko pot, našemu dragemu članu pa vedro uživanje pokojnine. *Prim*. Primorske novice 29. 6. 1999, št. 49, str. 1, 2 in 7; Novi glas 8. 7. 1999, št. 27, str. 7 ...

BOLJ ZA ŠALO KOT ZARES

Kolegica, ***prof. Majda Cirman***, nam je poslala tole vprašanje: *Ali veste, kako so se nekdaj na ljubljanski slavistiki menjavali letni časi? Ko se je častni član SD,* ***prof. dr. Matjaž Kmecl****, v predavalnici prikazal s sandali, je nastopilo poletje, ko je predaval v gojzarjih, je bila zima.*

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo duhovit.

28 6. 1998 Nad Ajdovščino, ob izviru Hublja, na nekdanji deželni meji med Kranjsko in Goriško Gradiščansko, je sejal meddruštveni odbor primorskih slavističnih društev, ki že desetletje organizira vsakoletne *Primorske slovenistične dneve*. Njihov duhovni oče, ***prof. Silvo Fatur***, je – tokrat zaradi prav zaresne upokojitve – štafetno palico spodbujevalca in pastirja predal ***prof. Mariji Mercina***, predsednici Slavističnega društva Nova Gorica. V strahu, da *Primorski slovenistični dnevi* ne bi zaspali kot Trnuljčica (leta so že takšna, če upoštevamo, da se mladež danes hitreje razvija), so se zaobljubili, da bodo leta 2000 pripravili enajste Primorske slovenistične dneve, izdali pregledni zbornik s prispevki vseh desetih že izvedenih dnevov, organizirali zborovanje Slavističnega društva Slovenije, priredili simpozij o pesnici Ljubki Šorli, vdovi po žrtvi fašističnega nasilja Lojzetu Bratužu, ki bi kljub poplavi slovenskih svetniških kandidatov vsekakor zaslužil priznanje mučenca. Sejalkam in sejalcem obilno žetev!

29. 6. 1999 V *Delovih Pismih bralcev* (str. 7) se ***Milan Gombač*** sprašuje, kdaj bomo dobili **zakon o zaščiti slovenskega jezika**. Čez nekaj dni (2. 7. 1999, št. 150, str. 7) se mu je pridružil tudi ***Željko Kumar*** s Kojskega, sledila so še pisma ***Dolores Rebula Udovič***, ***Mihaela Prijatelja*** in ***Janeza Makuca*** (10. 7. 1999, št.156, str. 7) ter ***Boruta Razingerja*** in ***Mihaela Prijatelja*** (19. 7. 1999, št. 164, str. 6), pozneje pa je ***Goran Majkič*** (študent novinarstva na FDV, ki ga učita tudi kolegi *dr. Tomo Korošec* in *dr. Monika Kalin Golob*) pojasnil nekatere njihove dvomljive razlage (26. 7. 1999, št. 170, str. 4).
Slavistično društvo Slovenije je prejelo tudi protest štirinajstih članov *skupine Rožmarin iz Doma upokojencev v Ptuju*, ki od Ministrstva za kulturo in Ministrstva za šolstvo in šport zahteva, da se zaščiti slovenski jezik.
Slavisti seveda vemo, da **osnutek zakona o zaščiti slovenskega jezika** čaka v mapah delovnega telesa za jezikovno načrtovanje, ki ga sestavljajo sami slavisti in deluje pri državnozborskem odboru za kulturo, šolstvo in šport (prim. okroglo mizo o tej temi na zborovanju v Kranju – gradivo je objavljeno v 8. zborniku Slavističnega društva Slovenije). Ko smo skušali na Ministrstvu za kulturo zakonodajni postopek pospešiti, smo prejeli posmehljiv odgovor, da naj svoje rečejo najprej naši kolegi, ki osnutek zakona meni nič tebi nič zadržujejo.

30. 6. 1999 Sodelavci Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU so predstavili drugo številko zbornika *Slovenski jezik – Slovene Linguistic Studies*. O vsebini ne moremo poročati, ker nam publikacije niso poslali.

LJUDSKO IZROČILO

* * *

V svojih spominih na *Ivana Preglja* častni član SD, ***dr. Joža Mahnič*** med drugim piše:

Kakor je bil po slovenski in svetovni književnosti razgledan in v literarni teoriji podkovan kot malokdo, se kot pedagog v šoli ni bogve kako gnal in tudi pri dijakih ni zbujal strahu. Po prihodu v razred si je dvignil očala na čelo, mehanično vpisal v dnevnik učno enoto in precej enolično prebral ustrezne odstavke iz Grafenauerjeve Kratke zgodovine slovenskega slovstva. Šele zatem se je začela njegova prava ura: v omenjenem priročniku je že našel kakšno iztočnico, ki ga je speljala od predpisane učne snovi k svobodni, živahni in poglobljeni razlagi. Večji del razreda se je brezbrižno lotil priprav za naslednje ure in prepisovanja domačih nalog, Pregelj je posredoval z vzklikom »Hudika, dajte mir!« le v primeru, če so bili posamezniki preveč glasni in drzni.

Ivan Pregelj, Ljubljana: Nova revija, 1999 (Zbirka Interpretacije 9), str. 26

* * *

1. 7. 1999 Na volitvah novega dekana na tržaški filozofski fakulteti je v drugem krogu nepričakovano prejel potrebne glasove profesor za srednjeveško zgodovino ***Paolo Cammarosano***. Zamenjal je dosedanjo dekanico ***Silvano Monti***, ki je fakulteto vodila 15 let. Lahko upamo, da se bo nova metla izkazala tudi pri podpori slovenističnega lektorata?

1. 7. 1999 Delovi Književni listi (št. 149, str. 18) so pričeli objavljati nadalje-vanko *Utrinki iz slovenske lahke književnosti*, ki jo je pripravil član SD, ***prof. Andrijan Lah***.

2. 7. 1999 V 53. številki Uradnega lista je izšel odlok o soglasju k nastanku Ustanove za izgradnjo Waldorfske šole v Ljubljani.

2. 7.1999 Prejeli smo letošnjo prvo številko revije *Primerjalna književnost*, v kateri najdemo razpravo ***Willija van Peera*** o ideologiji in kakovosti v književni kanonizaciji, ***Vid Snoj*** piše o etičnih konfliktih Boža Voduška s krščanstvom, tajnica SD ***Jana Zemljarič Miklavčič*** je objavila razpravo o zaprti in odprti dramski formi pri Cankarju, ki jo je predstavila na slovenskem slavističnem kongresu v Murski Soboti, ***Darko Dolinar*** je pripravil izsek iz zgodovine komparativistike na Slovenskem, ***Marjan Dolgan*** pa bibliografijo slovenskih sonetnih pesniških zbirk. *Naročila in dodatna pojasnila*: Slovensko društvo za primerjalno književnost, Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana.

3. 7. 1999 Prejeli smo letošnjo prvo številko *Slavistične revije*. ***Lado Kralj*** prikazuje razvoj ekspresionistične dramatike od Preglja do Gruma, ***Primož Vitez*** piše o razmerju med idealnimi in realnimi jezikovnimi strukturami, ***Janez Vrečko*** analizira poglede ustvarjalcev, ki so se zbirali okrog medvojnih avantgarnih revij, ***Mihaela Koletnik*** je objavila opis voličinskega in črešnjevskega govora, ***Aleksander Kustec*** podaja literarnoteoretske poglede na zgradbo kratke zgodbe, v rubriki zapiski pa objavljajo ***Leszek Moszyński, Alojzija Zupan Sosič, Magda Karabelova Panova*** in ***Ana Peklenik***. *Celoletna naročnina znaša*: 4000 SIT, za člane Slavističnega društva 3000 SIT. *Naročila in dodatna pojasnila*: Slavistično društvo Slovenije, Uredništvo Slavistične revije, Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana.

4. 7. 1999 V tržaški reviji *Mladika* (št. 5–6, str. 98–101) so članici SD, ***prof. Mateji Gomboc***, objavili nagrajeno novelo *Angel varuh*. Kolegica po številu priznanj še zdaleč ne dohiteva ene od treh hčerkic, ki ji čestitamo za pridno uveljavljanje na glasbenem področju!

5. 7. 1999 Kdaj bodo slovenski politiki tako zavzeti za naš državni jezik, kot je nemški kancler Gerhard Schröder, ki je postavil stvari na nož, tvegal hude težave in dosegel, da je tudi nemščina uradni jezik na srečanjih in delovnih pogovorih teles Evropske zveze! Velikim in neogroženim se ne zdi škoda truda, da zaščitijo položaj svojega jezika, Slovencem pa se zdi imenitno, če se delajo, kot da lahko shajajo brez svojega jezika. *Prim*. Delo 5. 7. 1999, št. 152, str. 6.
Slovensko ministrstvo za kulturo med tem plačuje za »promocijo« slovenske kulture objavljanje »spota« »Imago Slovenije«. Hvala bogu nam občasno privoščijo prevod zagonetke!

5. 7. 1999 Tudi letošnja otvoritev **35. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture** je bila slovesna in je v javnosti zbudila veliko pozornost (*prim.* Delo 6. 7. 1999, št. 153, str. 9; Primorski dnevnik 6. 7. 1999, št. 156, str. 4; Delo 7. 7. 1999, št. 154, str. 9; Delo 15. 7. 1999, št. 161, str. 8; Primorski dnevnik 17. 7. 1999, št. 166, str. 11 in vrsto drugih člankov, oddaj ...) Predsednici seminarja, ***dr. Eriki Kržišnik***, ni nihče zameril, ker je v poklicni deformiranosti zagnane slavistke razglasila rektorja ljubljanske univerze za *Janeza* Mencingerja (tudi sam se je strinjal, da je bil pisatelj večji Slovenec kot on). Vroča (dobesedno in v prenesenem pomenu) je bila tudi popoldanska otvoritev **Poletne šole slovenskega jezika**, ki se je letos udeležuje rekordno število učencev (skoraj 300), med katerimi je tudi 35 slovenskih maturantov iz Argentine. Kot je povedal predsednik programa Tečaji slovenščine ***dr. Marko Stabej***, je to za Ljubljano tolikšno število gostov, kot da bi v Berlin prišlo 14.000 učencev nemščine (če upoštevamo sorazmernost prebivalstva). Zvečer je v atriju Narodnega muzeja sprejela udeležence županja Mestne občine Ljubljana, vendar med živahnimi pogovori nihče ni preveč pogrešal njene odsotnosti. Vsem želimo zagnanega učenja in mnogo vročih uspehov.

5. 7. 1999 Tudi letošnji **zbornik** dvajsetih predavanj s *Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture* je bogat in prinaša nove, sveže teme in poglede. Nekatere bomo srečali tudi na jesenskem kongresu v Celju. *Dodatna pojasnila in naročila*: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana.

6. 7. 1999 Rektor ljubljanske univerze je slovesno promoviral nove doktorje znanosti, med katerimi je tudi naša kolegica ***Vida Udovič Medved***. Doktorsko čast je dosegla s tezo *Literarna recepcija v osnovni šoli s posebnim poudarkom na mladinski dramatiki*. Čestitke in mnogo uspehov na nadaljnji poklicni poti.

6. 7. 1999 *Bavarska vlada in tamkajšnja planinska zveza* sta pripravili proslavo ob 200. obletnici prvega vzpona na vrh gore Watzman, ki ga je opravil primorski razsvetljenski pesnik, planinec, prosvetar ... **Valentin Stanič**. Vsi vemo, da so se vrli kranjski planinci tedaj tepli, da jih pri prvih osvojitvah slovenskih vršacev ne bi prevečkrat prehiteli Nemci, Stanič pa jim je hodil v zelje in je ne le osvajal njihove vrhove, ampak jih je tudi izmeril. *Prim.* Delo 6. 7. 1999, št. 153, str. 6.

6. 7. 1999 Predsednica Mednarodnega (in slovenskega) slavističnega komiteja, ***prof. dr. Alenka Šivic Dular***, je razposlala pregled do sedaj oblikovanih tem za svetovni slavistični kongres, ki bo v Ljubljani leta 2003. Prezidij bo slovenske predloge obravnaval, na septembrskem zasedanju v Brnu.

LJUDSKO IZROČILO

* * *

Sin pisatelja *Ivana Preglja*, *Bogo Pregelj,* znani metodik pouka tujih jezikov, je o očetu zapisal tole anekdoto: Občutek vezanosti in nesvobode pa je izoblikoval pri človeku Preglju dvojen obraz: obraz samotarja, ki ure in ure hodi po goščah in hostah, se vzpenja na Storžič in Zaplato, če ima prosto le dobrega pol dne, na Jošta in Šmarjeto pa odhiti iz Kranja, če ima »okno« med dvema urama v šoli. In obraz veseljaka, ki poseda po krčmah in zabava pivsko družbo z domislicami in pikrimi šalami, ki jih pove najčešče na svoj račun, da ni zamere. Tako tisto, kako je po sprehodu na Šmarno goro ob cesti počival in zaspal. Ko je kinkal, mu je z glave padel klobuk in obležal narobe obrnjen pred njim. Pregelj se čez čas zbudi in v klobuku je polno drobiža, ker so romarji in romarice verjeli, da sedi ob cesti berač ...

Bogo Pregelj: Spremna beseda, v: Ivan Pregelj: Tolminci, Ljubljana: Mladinska knjiga, 1965 (Zbirka Kondor 76), str. 249–250 Malo drugačno verzijo je zapisal Mirko Kambrič v: Ivan Pregelj, Ljubljana: Nova revija, 1999 (Zbirka Interpretacije 9), str. 29–30

* * *

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo duhovit.

6. 7. 1999 Svetovalci za pouk slovenščine Zavoda za šolstvo so se pred počitni-cami sestali in si razdelili domače naloge za pripravo prihodnjega **tekmovanja v znanju materinščine za Cankarjevo priznanje**. Določili so temo: **Prešeren**, dopolnili **pravilnik** o tekmovanju ter se dogovorili o postopkih za izdajanje »otočkovanih« potrdil sodelavcem pri organizaciji, pripravi in izvedbi tekmovanja. (Navali narode.)

7. 7. 1999 ***Martina Kofol*** je v Primorskem dnevniku (št. 157, str. 8) objavila zanimiv intervju s članico SD, »beograjsko profesorico na začasnem delu v Trstu«, ***prof. dr. Marijo Mitrović***. Zgovoren naslov: *Toži se mi po knjigah, ki so ostale v Beogradu*.

7. 7. 1999 V Razgledih (št. 14, str. 17) piše član SD z dolgim slavističnim stažem in razgibano lektorsko kariero, ***prof. Mladen Pavičić***, o pozabljenem romanu pozabljenega pisatelja (Endrej Birkás: Pozabljeni ljudje), ki ga je odkril v Budimpešti, kjer kot lektor širi znanje slovenskega jezika.

8. 7. 1999 Četrti dan v tem tednu sem bil četrtič v Ljubljani na različnih sestankih. Bo kaj žetve po vseh teh sejah?

8. 7. 1999 Minister za šolstvo in šport je pred svojim odhodom poskrbel za *spremembo* **Pravilnika o napredovanju zaposlenih v vrtcih in šolah v plačilne razrede** (Uradni list št. 54, str. 6807–6808). Novosti pri vrednotenju seminarjev, članstvu v izpitnih odborih, racionalnosti dela, uspešnosti ravnateljevega dela ... Po novem predlog za napredovanje *poda zaposleni* in ne več ravnatelj.

9. 7. 1999 Čeprav ne prispevki ne denar niso problem, smo šele sedaj prejeli letošnjo 5. številko **Jezika in slovstva**, ki ga izdaja Slavistično društvo Slovenije. 44. letnik žal še vedno ni zaključen. Zamude povzročajo, da se vse manj študentov odloča za naročilo naše najbolj razširjene strokovne revije, saj zadnjih številk ne prejmejo. Žal vse več šol revijo odpoveduje, kot da je kolegi učitelji ne potrebujejo. V tokratni številki se je spet pojavila rubrika *Metodične izkušnje*, v kateri je ***Alenka Žbogar*** objavila svoja spoznanja o šolski interpretaciji sodobnega slovenskega romana. Izšla je tudi razprava ***Metke Kordigel*** Komunikacijski model književne vzgoje. Na področje metodike sodi tudi prispevek ***Nicole Kuplenik*** o jezikovnih napakah pri pisnem izražanju gluhih srednješolcev. ***Aleš Gabrič*** piše o umetnosti in politiki v partizanski Beli krajini. ***Jerica Vogel*** ocenjuje delovni zvezek za jezikovni pouk na gimnazijah, ***Katja Podbevšek*** pa poroča o srečanju strokovnjakov za govor.

10. 7. 1999 Predsednik ponavlja poročno potovanje. Brez panike: po 24 letih svetega zakona bosta z Mme Jan prvič sama na počitnicah (če ne trčita na plaži v kakšnega znanca ali prijatelja). Žal je tudi dolžina lenarjenja na morju primerljiva z dolgostjo medenega tedna.

12. 7. 1999 *Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik*, ki deluje na Filozofski fakulteti v Ljubljani, je objavil razpis za **celoletno šolo slovenskega jezika**. *Dodatna pojasnila*: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana, tel. 061 176 93 82, faks 061 125 70 55, e-pošta: center-slo@ff.uni-lj.si.

14. 7. 1999 V *Vestniku Univerze v Ljubljani* (št. 5–6, str. 14) je Gibka tajnica, ***univ. dipl. slav. Jana Zemljarič***, predstavila letošnjo *18. poletno šolo slovenskega jezika*. Med vsemi knjižnicami na Filozofski fakulteti imajo najbogatejše knjižnično gradivo na Oddelku za slovanske jezike in književnosti (98.207 enot). Je tako velika knjižnica nastala morda zato, ker so/smo slavisti tudi največ objavljali?

15. 7. 1999 Dočakali smo 6. številko 44. letnika **Jezika in slovstva**, ki pa je študenti zaključnih letnikov zlepa ne bodo prejeli, če revijo prejemajo prek poverjenikov (enako bo z zaključnima številkama, ki bosta izšli jeseni, ko bo mladež bog ve kje, in tako najverjetneje ne bo ostala naročena na revijo). ***Simona Kranjc*** piše o skladnji otroškega govora, ***Mihaela Koletnik*** predstavlja ceršaški govor, ***Janez Rotar*** je objavil razpravo o dvojini v slovenščini in hrvaščini, na področje psiholingvistike posega tudi članek ***Mateje Jemec*** *Človeku dobro dene, če se izrobanti*. O literarnem ustvarjanju obetajočega mladega pisatelja *Matjaža Pikala* piše ***Mateja Bartol*** (*Pomisel*: *njegov roman* Modri E *bi pri obveznem branju lahko nadomestil Dnevnik Jadrana Krta ali Dnevni neke Ane*). ***Jonatan Vinkler*** ocenjuje zbornik o Cirilu in Metodu.

16. 7. 1999 Iz tiskarne so prišli prvi izvodi **9. zbornika Slavističnega društva Slovenije**, ki na 200 straneh prinaša gradivo z lanskega kongresa v Murski Soboti. Hvala vsem, ki ste ga že pogledali in pohvalili. Če bi vsak član poskrbel, da bi ustanova, v kateri je zaposlen, naročila vsaj en izvod, bi postal uspešnica, kar si nedvomno zasluži.

16. 7. 1999 Član SD in ravnatelj zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu, ***dv. sv. dr. Reginald Vospernik***, nam je poslal njihovo letno poročilo, ki je bogato je že zato, ker imajo na šoli tako iskrivo mularijo, kot je mogoče sklepati po njenih duhovitih predstavitvah na začetnih straneh. Med vsemi uspehi naj omenimo, da je njihov nekdanji dijak *dr. Anton Kumer* kot drugi s te gimnazije diplomiral *sub auspiciis praesidentis*, to je z odliko pri vseh izpitih. Če smo pravilno razumeli besede ravnatelja na str. 51, mu sporočamo, da mu privoščimo bolj umirjeno nadaljnje ustvarjanje in delo za slovensko skupnost na tem izpostavljenem delu naše domovine.

16. 7. 1999 ***Dr. Ludvik Karničar*** z Inštituta za slavistiko Univerze v Gradcu je pripravil *obrnjeni Nemško-slovenski slovar Ožbalta Gustmana*, ki je izšel 1789. Preurejeni slovar, v katerem so na prvem mestu slovenske besede, ki so bile v prvotnem slovarju skrite kot ustreznice nemških iztočnic, je izšel na 765 straneh kot tretji zvezek zbirke Slavistična raziskovalna poročila.

17. 7. 1999 Srečen konec ponovitve predsednikovega medenega tedna. Ker strogo spoštuje znano načelo, da nobena pametna žival (razen kač in kuščarjev) poleti ne sili na sončno pripeko, se je potopljen v gosto senco borovcev na Bolu temeljito prehladil, med neskončnim dremuckanjem in pihanjem maestrala. Nič ni poma-galo, da je bila temperatura zraka 31 °C, vode pa 25 °C.
18. 7. 1999 Madžarsko etnološko društvo je častnemu članu SD, ***dr. Vilku Novaku***, ob njegovi 90-letnici podelilo spominsko plaketo za etnologijo manjšin kot priznanje za njegove raziskave vezi med slovensko in madžarsko ljudsko kulturo. *Prim*. Nedelo 18. 7. 1999, št. 29, str. 4. *Tudi naše iskrene čestitke.*

18. 7. 199 V članku *S krizantemo zamolčevanih* (Družina št. 29, str. 10) je ***Jani Ravenko*** predstavil delo člana SD, ***prof. Franceta Pibernika***, »neumornega raziskovalca slovenske poezije doma in po svetu«.

19. 7. 1999 Zvedeli smo za nedavno poroko v vrhovih slovenistike. Prisrčna voščila za skupno pot!

IDEJICA

ALI PRISPEVEK K METODIKI ZA POTREBE PRAKTIČNEGA

UČENJA V RAZREDU (NI ZA ZNANSTVENE NAMENE)

Čeprav ***Ivan Pregelj*** ni veljal za posebno zglednega in uspešnega učitelja, je bil njegov pouk za marsikoga zanimiv, ker je, upoštevajoč načelo domačijske bližine, načelo nazornosti itd., vpletal spominske drobce iz svojega življenja in anekdote. ***Mirko Kambrič*** se spominja njegove učne ure o nikalnicah:
Učenci so znali našteti nikalnice *ne, ni, nič*, pisatelj pa je dodal še ljudsko *drek imamo* in razlago o bogastvu ljudskega besednega zaklada pospremil s priliko o učitelju, ki se je trudil, da bi ljudi odvadil *neomikanega* izražanja. Ko je neki učenec prinesel tistemu učitelju zelo trde hruške, s katerimi seveda ni bil zadovoljen, mu je učenec rekel, da naj jih dá v slamo, »pa bodo hitro mehke kot drek«. Zgroženi učitelj pokliče očeta in mamo v šolo, in ko jima pove, kako se sin izraža pred učiteljem, se oče razjezi: »Fanta bom pretepel, da bo mehak kot drek.« Mami postane nerodno in skuša rodbino opravičiti: »Ne zamerite jima gospod, saj vidite, da jima pade beseda iz ust kot drek.«

Povzeto po: Mirko Kambrič: Mozaik spominov na dr. Ivana Preglja,
v: Ivan Pregelj, Ljubljana: Nova revija, 1999 (Zbirka Interpretacije 9), str. 30–31

20. 7. 1999 V *Uradnem listu* št. 58 sta izšla sklepa Univerze v Ljubljani in Univerze v Mariboru o **uskladitvi strokovnih in znanstvenih naslovov**. Kolegice in kolegi, ki so imeli doslej naziv diplomirani filozof ali profesor, so profesorji ali profesorice določene smeri (npr. profesorica slovenščine in angleščine). Kratica: prof. + predmet, npr:. *prof. slov. in ang.* Kdor si je pridobil strokovni naziv nepedagoške smeri (npr. *diplomirani pedagog* ipd.), ima sedaj strokovni naziv *univerzitetni diplomirani pedagog* ipd. (kratica *univ. dipl. ped.*). Strokovne nazive se postavlja za imenom in priimkom, znanstvene pa pred njiju. Kljub zagroženi kazni v Kroniki zaradi ujemalnega razmerja tega zaenkrat ne upoštevamo, ker je vseeno jasno, kdaj navajamo strokovne in kdaj znanstvene nazive. Prav tako se nam zdi nemogoča izpeljanka magistrica, ki jo je bog ve kateri birokrat uvedel namesto uveljavljene oblike magistra. *Prim*. Zoltan Jan: Ali poznate svoj strokovni naziv. Delo 22. 5. 1999, št. 116, str. 47 (Sobotna priloga).

20. 7. 1999 Kot *8. zvezek zbirke Zora* je izšel *Logarjev zbornik* z referati s 1. mednarodnega dialektološkega simpozija v Mariboru, ki je bil ob 80-letnici častnega člana SD, ***akademika porf. dr. Tineta Logarja***, februarja 1996. Obsežno publikacijo na 414 straneh z uvodnim in 33 referati sta uredili ***Zinka Zorko*** in ***Mihaela Koletnik***. Obžalujemo, da ga še nismo imeli v rokah.

21. 7. 1999 Letošnja **2.** številka **Slavistične revije**, ki jo izdaja Slavistično društvo Slovenije, prinaša razprave ***Vojka Gorjanca*** (Kohezivni vzorec matematičnih besedil), ***Marije Mitrović*** (Dvoglasje v Gradnikovi poeziji), ***Monike Kalin Golob*** (Publicistika in poročevalstvo), ***Mihe Javornika*** (Mihael Bahtin in OBERIU) in ***Andreja Skubica*** (Ogled kohezijske vloge slovenskega članka). ***Matija Ogrin*** ocenjuje Kosovo Duhovno zgodovino Slovencev, ***Jana Zemljarič Miklavčič*** objavlja svoj zapis o zanimanju za slovenščino kot drugi/tuji jezik do leta 1850. Odgovorni urednik revije ***Tomo Korošec*** na kratko zavrača očitke ***Jožeta Toporišiča*** in Komisije za sestavo slovarskega dela novega slovenskega pravopisa, ker je ***Janez Gradišnik*** v 3. številki 46. letnika objavil tri pisma ***Antona Bajca***, v katerih slednji izraža nestrinjanje s Toporišičevimi stališči do nekaterih jezikovnih vprašanj.

LJUDSKO IZROČILO

* * *

V besedilu, ki ga je avtor ***France Koblar*** napisal kot osnutek za vključitev v svoje delo *Moj obračun*, objavljeno pa je bilo šele letos, prikazuje **Ivana Preglja** kot človeka, ki nima najmanjšega smisla za politiko:
Stvar je smešna in bridka obenem, ker je Pregelj skusil, kaj je politika. Kaj za politiko, saj še za praktično načelnost ni imel daru; vedno se je zbal, kadar se je kdo nanj zanesel. Tako smo ga po volitvah leta 1932 vsi ozmerjali, ker je volil, saj je zaveden Slovenec in zlasti kulturni delavec volil s svojo abstinenco. Pregelj pravi, hud in dobrovoljen obenem: »Obljubim, da pri prihodnjih volitvah ne bom volil, tudi če bo naš kandidat.«

France Kobar: Ivan Pregelj,
v: Ivan Pregelj, Ljubljana: Nova revija 1999 (Zbirka Interpretacije 9), str. 23

* * *

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo duhovit.

22. 7. 1999 Ob imenovanju nove *komisije za podeljevanje nagrad v šolstvu* je častni član SD, ***prof. dr. Matjaž Kmecl***, predstavil poglede na vrednotenje dela v šolstvu. *Prim.* Delo 22. 6. 1999, št. 167, str. 2.

22. 7. 1999 V današnjem *Delu* (št. 167, str. 8) je napovedana selitev Splošno izobraževalne knjižnice Bežigrad in *Slovanske knjižnice* v nove prostore za blagovnico Astra v Ljubljani. Verjetno se bo s selitvijo na to lokacijo zaključilo neko obdobje slavističnega seminarja v Ljubljani.

23. 7. 1999 V *Uradnem listu* št. 59 je izšla *Odredba o izobraževalnih programih angleščina, nemščina, francoščina in italijanščina za odrasle*, ki je v celoti objavljena v posebni publikaciji Ministrstva za šolstvo in šport. V isti številki je objavljena tudi *Odredba o smeri izobrazbe učiteljev*, ki lahko učijo v teh javno veljavnih izobraževalnih smereh.

25. 7. 1999 Kolega, ***prof. Jože Zadravec***, sicer duhovnik salezijanec, publicist in pisatelj, član uredništva *Družine*, je v tem časopisu objavil celostranski intervju z našo kolegico ***Rožano Špeh***, ki sicer ni članica Slavističnega društva, uči pa slovenščino na osnovni šoli v Sečovljah, poleg tega pa je tudi občinska svetnica, organistka in avtorica knjige o ljudskih pesmih v slovenski Istri *Špeter je na lepa vas.*

27. 7. 1999 Objavljeni so **letošnji rezultati vpisa na dodiplomski študij.** *Študij slovenščine* na *Filozofski fakulteti v Ljubljani* je bil tudi letos omejen, kandidati so potrebovali najmanj 58 točk (kar sicer ni pretirano veliko, vendar selekcija obstaja in počasi bo odpadel izgovor, da se vpisujejo le tisti, ki se jim drugam ne uspe uvrstiti). Zasedena je tudi ruščina, precej prostih mest je na južnoslovanski smeri (hrvaščina, srbščina, makedonščina). Povsod so prosta mesta za izredni študij. Na *Pedagoški fakulteti v Mariboru* ni bilo omejitev za študij slovenščine in za jesenski vpis so prihranili še precej prostih mest (za dvopredmetni študij 42, za enopredmetni 18). Novi generaciji brucov voščimo čim uspešnejši, čim krajši in kar najbolj bogat študij.

27. 7. 1999 Poljski parlament je z veliko večino glasov sprejel *zakon o zaščiti poljskega jezika* pred tujkami in vse bolj nasilno amerikanizacijo. Vsi tuji nazivi se morajo zamenjati z domačimi, prepovedano pa je tudi uporabljati vulgarizme v javnosti. Potrebe, ki jo čutijo številčnejši narodi, Slovenci še nismo uresničili, čeprav predlog zakona o zaščiti slovenskega jezika čaka v predparlamentarnem postopku pri naših kolegih že nekaj let. *Prim*. Kroniko za 29. 6. 1999.

29. 7. 1999 Ččastnemu članu SD, akademiku ***prof. dr. Francu Zadravcu***, bo Znanstveni inštitut Filozofske fakultete v Ljubljani izdal *monografijo o Alojzu Gradniku*.

29.7. 1999 V Delovih Književnih listih je na 57. strani izšel zanimiv pogovor s ***Simonom Krekom*** o elektronskem zbiranju besednega gradiva za slovarje FIDA.

29. 7. 1999 Izšla je nova *Odredba o smeri in stopnji strokovne izobrazbe učiteljev splošnoizobraževalnih predmetov in drugih strokovnih delavcev v poklicnem in strokovnem izobraževanju* (Uradni list št. 60, str. 7688), ki za profesorje slovenskega jezika in književnosti ne prinaša revolucionarnih sprememb. Za poučevanje je potrebna univerzitetna izobrazba – študij slovenščine kot enopredmetni ali dvopredmetni študij, nikjer pa nismo opazili, da je potrebna pedagoška smer, strokovni izpit itd. *Če kdo izmed članov SD želi preveriti, ali se lahko po krajšnici izogne odbitkom pri plači, mu povrnemo stroške pravnega nasveta!*

30. 7. 1999 Zaključek *18. poletne šole slovenskega jezika* je na ploščadi pred Gradom Tivoli počastil tudi novi šolski minister ***dr. Pavle Zgaga***. Veselje, kratki nastopi udeležencev in prijetni klepeti (tudi med predsednikom Slavističnega društva Slovenije in častno članico SD, ***prof. dr. Bredo Pogorelec***, ki ni nič huda zaradi pikrih citatov v prejšnji Kroniki) so se zavlekli dolgo v poletno noč in vsem je bilo kar malce žal, da je že konec napornega vročega meseca, ki je potekal pod taktirko strokovne tajnice ***Jane***

Zemljarič Miklavčič in predsedovanjem ***dr. Marka Stabeja***. Ena izmed skupin je uprizorila tale prizorček: Vsi udeleženci vneto iščejo po pesku izgubljeni ključ študentske sobe, nakar se eden le spomni in vpraša, kje je kolega izgubil ključ. Ko zve, da ga je »usjal« spodaj v parku, postavi vprašanje, zakaj ga iščejo tu zgoraj. Odgovor: Ker je tu bolj svetlo, vendar!

BOLJ ZA ŠALO KOT ZARES

V enem izmed številnih intervjujev, ki jih je imel poleti novi šolski minister, ***dr. Pavle Zgaga***, se je vendarle pojavilo tudi kakšno osamljeno vprašanje o učiteljih. Ob eni takšni redki priložnosti je izjavil, da *so učitelji hrbtenica šolskega sistema*. Ker je imel s hrbtenico ravnokar toliko težav, da je moral po pomoč v bolnišnico, zagotavlja, da se natančno zaveda pomena tega dela šolskega telesa.

30. 7. 1999 Kot vsako leto je izšel *Pošopis*, zbornik poletne šole slovenskega jezika. Urednica ***Tanja Jerman*** in sourednica ***Polona Jerman*** (slednja ni članica Slavističnega društva Slovenije!!!) sta poleg ustaljenih podatkov o udeležencih tečajev vključili tudi najboljše izdelke udeležencev, poročila o delavnicah in poučnih potovanjih, zapise o življenju v domovini učencev ... Marsikaj si je mogoče izposoditi in uporabiti pri lastnem delu.

31. 7. 1999 V *Domu*, štirinajst dnevniku Beneških Slovencev, ki mu grozi prenehanje izhajanja, je *Božo Zuanella* objavil članek o priročniku častnega člana SD, *prof. Pavleta Merukja, Slovenska krajevna imena* (prim. Kroniko št. 12, 21. 4. 1999 in št. 13, 17. 6. 1999). Poročevalec navaja precej zanimivih dopolnil in opozarja na oblike, ki so zgodovinsko utemeljene, vendar danes pozabljene, čeprav avtor priročnika vztraja pri njihovi rabi (sam npr. dosledno piše Viden namesto Videm). *Dodatna pojasnila in naročila*: Založba Mladika, Ul. Donizetti 3, IT 34133 Trst.

4. 8. 1999 Na tradicionalnem simpoziju *Dnevi Frana Petrića* (Cres od 27. junija do 1. julija) je z referatom *Platonizem v pesniškem delu Nikole Šopa* sodelovala tudi članica SD ***Fedora Ferluga-Petronio***, redna profesorica na Univerzi v Vidmu. *Prim*. Primorski dnevnik 4. 8. 1999, št. 181, str. 9.

4. 8. 1999 V *Razgledih* (št. 15, str. 17) je izšla ocena ***dr. Andreja Inkreta*** o knjigi *Teorija drame*, ki jo je napisal član SD, ***dr. Lado Kralj***, in je lani izšla kot 44. zvezek Literarnega leksikona.

4. 8. 1999 Izšel je zbornik *Letterature di Frontiera*, v katerem so objavljeni referati kongresa *Unioni, leghe e disunioni di Eurasia* (Združenja, zveze in razveze Evrazije), ki je od 16. do 17. aprila 1997 potekal v Benetkah. V njej je objavljen referat članice SD, ***dr. Marije Mitrović***, *Jezik kot simbol med Južnimi Slovani*.

5. 8. 1999 V zbirki Kondor bo članu SD, ***dr. Marku Juvanu***, Mladinska knjiga izdala *Cvetnik slovenske parodije*.

11. 8. 1999 Pretresla nas je vest, da se je sklenila življenjska pot ***prof. Nade Pertot***, nekdanje ravnateljice Liceja France Prešeren v Trstu, dolgoletne profesorice slovenščine na italijanskih šolah s slovenskim učnim jezikom, avtorice vrste učbenikov in priročnikov. *Prim*. Primorski dnevnik 12. 8. 1999 in 15. 8. 1999.

12. 8. 1999 Kolega, ***prof. Andrej Arko***, je v okviru oddaje *Sodobni literarni portret*, ki je na sporedu Radia Slovenija 3 ob 22.05, predstavil člana SD, ***prof. Jožeta Zadravca***, duhovnika salezijanca, publicista in pisatelja, člana uredništva *Družine*.

13. 8. 1999 Kljub petku in nesrečnemu datumu se je lepo iztekel današnji Studio ob 17. (Radio Slovenija 1), ki je bil posvečen razmeram v Rusiji in v katerem je sodeloval tudi častni član SD, ***prof. dr. Aleksander Skaza***.

14. 8. 1999 Kolegico, ***prof. Lidijo Kleindienst***, ki jo je ministrstvo za šolstvo imenovalo za v. d. ravnateljico idrijske gimnazije, so v Soboti (št. 31, str. 14) označili *kot krhko profesorico, ki pa zna udariti, ker se je rodila kot levinja*.

14. 8. 1999 Tudi poletna šola **Halo, tukaj slovenski mediteran** se je srečno zaključila na terasi Vile Marija v Portorožu. Udeležilo se je je 52 tečajnikov, ki so preživeli bogat in obsežen program. *Prim*. Primorske novice 17. 8. 1999, št. 63, str. 11.

15. 8. 999 Kolegica in kolega, ki v Kroniki poiščeta vse spodrsljaje in malomarnosti še pred njenim izidom, sta odložila kovčke in dala imprimatum. Obema se zahvaljujemo za nesebično pomoč med zadnjimi počitniškimi dnevi.

S TUJEGA ZELNIKA

(UPORABNO OB ZAČETKU IN NADALJEVANJU ŠOLSKEGA LETA)

Človeku pamet ni nikoli bolj potrebna kot takrat, kadar ima opravka z bedaki. *Kitajski pregovor*
Vsem kolegicam in kolegom želimo veder začetek šolskega leta!

Slavistično društvo Slovenije

Aškerčeva 2, p. p. 580, 1001 Ljubljana

PROGRAM SLOVENSKEGA

SLAVISTIČNEGA KONGRESA

SLOVENSKO JEZIKOSLOVJE DANES IN JUTRI

ZBOROVANJE SLAVISTOV V CELJU
od 7. do 9. oktobra 1999

ČETRTEK, 7. 10. 1998 ***KINODVORANA UNION***

9.00–10.00 Prihod udeležencev, prijavljanje, prevzemanje gradiv
10.00 **Slovesni začetek: kulturni program, pozdravi gostov,**

podelitev nagrad Slavističnega društva Slovenije

KRATEK ODMOR

11.00 STROKOVNI DEL:
SLOVENSKO JEZIKOSLOVJE DANES IN JUTRI

akad. prof. dr. Jože Toporišič: Jezikoslovne raziskave, ki so privedle do 4. izdaje Slovenske slovnice in novega slovarskega dela Slovenskega pravopisa

prof. dr. Viktor Majdič: Politika in jezik

prof. dr. Igor Grdina: Na slovenističnih brezpotjiih

prof. dr. Breda Pogorelec: Slovenska jezikoslovna znanost danes in slovenska javnost

15.30 STROKOVNI DEL:
SLOVENSKO JEZIKOSLOVJE DANES IN JUTRI
(vzporedno delo) *NARODNI DOM, VELIKA DVORANA*

prof. dr. Ada Vidovič Muha: Slovenistika in aktualna vprašanja knjižnega jezika – stanje in perspektive

doc. dr. Erika Kržišnik: Predstavitev Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik

doc. dr. Marko Stabej: Jezikovna politika

***asist. mag. Vojko Gorjanc*:** Računalniška zbirka besedil – FIDA

doc. dr. Simona Kranjc: Psiholingvistika v slovenistiki

dr. Tomaž Sajovic: Umetnostno besedilo in jezikoslovje

prof. dr. Meta Grosman: Jezikoslovni opisi in njihova uporabnost v šolstvu

prof. dr. Jože Lipnik: Osnovna šola daje temelje jezikoslovju

asist. Simona Pulko, prof.: Jezik v sporočanju učencev

prof. dr. Milan Dolgan: Kako sem preučeval in poučeval naš materni jezik

15.30 STROKOVNI DEL:
SLOVENSKO JEZIKOSLOVJE DANES IN JUTRI
(vzporedno delo) *NARODNI DOM, MALA DVORANA*

prof. dr. Tomo Korošec, dr. Monika Kalin Golob: Razžalitve v sredstvih obveščanja kot jezikovnostilno in pravno vprašanje

prof. dr. Olga Kunst Gnamuš: Novi pogledi na zgradbo stavka in sporazumevanje

asist. mag. Mojca Schlamberger Brezar: *Vpliv pragmatičnega jezikoslovja na raziskave slovenskega jezika: primer členkov*

doc. dr. Irena Stramljič Breznik: Raziskovalne perspektive slovenskega besedotvorja

Matejka Grgič, prof.: Razmerje med glagolskim in kronološkim časom z vidika performativa

Ljudmila Bokal, prof.: Nove aktualistične besede v slovenščini

mag. Alenka Gložančev: Pravopisno-slovnična in jezikovnokulturna vprašanja pri imenih slovenskih podjetij kot kategoriji stvarnih lastnih imen

DOPOLNILNI PROGRAM – ČETRTEK

15.00 PRODAJNA RAZSTAVA SLOVENISTIČNIH PUBLIKACIJ

16.00 VODENI OGLED NOVE POSTAVITVE RAZSTAVE O CELJSKIH GROFIH V POKRAJINSKEM MUZEJU

18.00 SREČANJE Z JANEZOM MENARTOM V OSREDNJI KNJIŽNICI CELJE; VODI PROF. MARIJA KONČINA

20.00 DRUŽABNI VEČER.

PETEK, 8. 10. 1999

10.00 STROKOVNI DEL:
SLOVENSKO JEZIKOSLOVJE DANES IN JUTRI
(vzporedno delo) *NARODNI DOM, VELIKA DVORANA*

akad. prof. dr. Franc Jakopin: Zakaj je zgodovinsko in primerjalno jezikoslovje (še) potrebno
prof. dr. Martina Orožen: Raziskovanje zgodovinskega razvoja slovenskega (knjižnega) jezika – pogled v čas in prostor našega samozavedanja in uzaveščanja
prof. dr. Tatjana Srebot Rejec: Tonemski naglas v slovenščini
dr. Majda Merše: Dosežki in naloge slovenskega zgodovinskega slovaropisja
prof. dr. Zinka Zorko: Slovenistično jezikoslovje, plasti zgodovine jezika in dialektologija na mariborski Pedagoški fakulteti danes in jutri
doc. dr. Marko Jesenšek: Oblikovanje publicističnega jezika v slovenskem panonskem jezikovnem prostoru
Karmen Kenda-Jež, prof.: Dialektološke raziskave na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša
dr. Rada Cossutta: Dialektološko delo v slovenski Istri
dr. Peter Weiss: Slovensko (narečno) slovaropisje leta 1999
dr. Herta Maurer-Lausegger: Perspektive dialektološkega dokumentiranja v 21. stoletju
doc. dr. Marija Stanonik: Slovstvena folklora – umetnost narečij

10.00 OKROGLA MIZA
(vzporedno delo) *NARODNI DOM, MALA DVORANA*

- POSLOVNA IN URADOVALNA SLOVENŠČINA
- V ZGODOVINI IN DANES

Vodi ***dr. France Novak***, uvodničarji: ***prof. dr. Vasilij Melik, dr. Majda Kaučič Baša, doc. dr. Marko Stabej, mag. Anton Schellander, Marija Kozar Mukič, prof., Viktor Vrbnjak, prof., Meta Humar, prof.***

15.00 OKROGLA MIZA
(vzporedno delo) *NARODNI DOM, VELIKA DVORANA*

- IZKUŠNJE IN UGOTOVITVE
- ŠOLSKEGA INŠPEKTORATA

Vodi ***mag. Alojz Širec, glavni inšpektor za šolstvo in šport***

15.30 PREDSTAVITEV STROKOVNIH PUBLIKACIJ
(vzporedno delo) *NARODNI DOM, MALA DVORANA*
Zbornik Slavističnega društva Slovenije, Ljubljana 1999 ***(dr. Zoltan Jan)***
Prešernova pot v svet, italijanski prevod Prešernovih poezij, Trst 1998 ***(dr. Marija Pirjevec)***
Josip Jurčič: Deseti brat, Ljubljana 1999 ***(dr. Boris Paternu)***
Ivan Minatti: Pod zaprtimi vekami, Ljubljana 1999 ***(dr. Boris Paternu)***
Boris Paternu: Od ekspresionizma do postmodernizma, Ljubljana 1999 ***(dr. Boris Paternu)***
Janko Kos: Svetovna književnost 1, Maribor 1999 ***(dr. Janko Kos)***
Škrabčeva misel III, Nova Gorica 1999 ***(dr. Jože Toporišič)***
Alenka Šivic-Dular: Besedna družina iz korena **god* v slovanskih jezikih, Ljubljana 1999 ***(dr. Alenka Šivic-Dular)***
Francka Benedik: Vodnik po zbirki narečnega gradiva za Slovenski lingvistični atlas, Ljubljana 1999 ***(Karmen Kenda-Jež, prof.)***
Pravni terminološki slovar, Ljubljana 1999 ***(Marjeta Humar, prof.)***
Sloveska izseljenska književnost 1–3, Ljubljana 1999 ***(dr. Janja Žitnik)***

Slovenska beseda v živo, Učbenik za začetno stopnjo slov. kot drugega/tujega jezika Ljubljana 1999 (***Andreja Markovič, prof.)***
Skripta 3, Ljubljana 1999 ***(dr. Marja Bešter)***
Zbornik Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik ***(dr. Marja Bešter)***
Murkov zbornik, Maribor 1999 ***(dr. Marko Jesenšek)***
Prispevki iz slovenskega besedoslovja ***(dr. Irena Stramljič Breznik)***
Logarjev zbornik, Maribor 1999, ***(dr. Zinka Zorko)***
Jezikoslovni zapiski ***(Janez Keber, prof.)***

Slovenski razsvetljenski krog, videokaseta, Ljubljana 1999 ***(Melita Novljan, prof.)***
Vse sorte je že blou (Zbirka Glasovi, področje Krškega), Ljubljana 1999 ***(Marija Krejan, prof.)***
Rpečnekova vučca (Zbirka Glasovi, področje Gorenjskega), Ljubljana 1999 ***(Marjan Zupan, prof.)***
Andreja Markovič Slovenska beseda v živo bo predstavljala, Ljubljana 1999 ***(Andreja Markovič, prof.)***
Igor Grdina: Od Brižinskih spomenikov do razsvetljenstva, Maribor 1999 ***(dr. Igor Grdina)***

(V TEM DELU PROGRAM ŠE NI OBLIKOVAN DOKONČNO, KER ŠE VEDNO PRIHAJAJO NOVE PRIJAVE)

DOPOLNILNI PROGRAM – PETEK

9.00 PRODAJNA RAZSTAVA SLOVENISTIČNIH PUBLIKACIJ
16.00 VODENI OGLED MESTNIH ZNAMENITOSTI, MUZEJA NOVEJŠE ZGODOVINE ...
18.00 RECITAL OB 200. OBLETNICI PUŠKINOVEGA ROJSTVA V GLASBENI ŠOLI
20.00 GLEDALIŠKA PREDSTAVA IN/ALI KONCERT

SOBOTA, 9. 10. 1999

STROKOVNA POPOTOVANJA

8.00 Celje in Stari grad. Vodi Božena Orožen, prof. in **Milena Smisl, prof.** Odhod izpred celjskega narodnega doma. Temeljitejši literarni in kulturnozgodovinski ogled starega dela mesta z najznačilnejšimi spomeniki in stavbami. Stari grad nad mestom – bivališče grofov Celjskih, poučen pogled na Celje in Celjsko kotlino. Vmes malica. Vrnitev: ob 14. uri.

8.00 Šaleška dolina. Vodi Juana Robida, prof., Jelka Kvartič, prof. in **Damjan Kljajič, prof.** Odhod izpred stare (=krajevne) avtobusne postaje, pri železniški postaji. Vožnja po Sp. Savinjski dolini skozi Andraž pri Polzeli (Vladimir Levstik), Velenje (stari rudniški rov, Aškerc, G. Šilih), Šoštanj (J. Vošnjak, D. Ravljen, K. Destovnik Kajuh). Zavodnje nad Šoštanjem (Kavčnikova domačija). Kosilo. Letuš, Braslovče. Vrnitev v Celje ob 17. uri.

8.00 Pod Konjiško goro. Vodi Milka Conradi, Jožica Kranjc in **Anka Aškerc, prof.** Odhod izpred stare (=krajevne) avtobusne postaje, pri železniški postaji. Slovenske Konjice (umetnostnozgodovinska podoba, B. Rudolf, I. Minatti), Špitalič (romanski cerkveni portal), Žička kartuzija (ostanki samostana, Aškerc), Prihova vas (baročna cerkev, krajina). Kosilo na Zlatem griču nad Konjicami (razgled). Vrnitev v Celje ob 17. uri.

* * *

Strokovno posvetovanje so s svojim razumevanjem, strokovnim in prostovoljnim delom omogočili predavatelji, poleg tega pa tudi Ministrstvo za šolstvo in šport ter Ministrstvo za znanost in tehnologijo. Podprli sta nas tudi Mestna občina

Celje in drugi sponzorji, ki so znali prisluhniti našim prizadevanjem. Organizatorji izvedbe zborovanja so člani Slavističnega društva Celje, ki so se tudi tokrat izkazali z znano gostoljubnostjo.

Vsem se zahvaljujemo.

* * *

ORGANIZACIJSKI NAPOTKI

Prijava (obrazec 1,201 ali dopis s potrebnimi podatki udeleženca) velja, če ji je priložena kopija virmana/položnice o vplačilu kotizacije (za člane SD 15.000 SIT, za nečlane 20.000 SIT) na račun Slavističnega društva Slovenije 50100-678-45265. Kdor uveljavlja članski popust, priloži tudi kopijo položnice o plačani članarini. Nakazilo kotizacije se šteje za akontacijo, račun pa se izda takoj po vplačilu, vendar nam mora plačnik sporočiti podatke, ki jih zahteva Zakon o davku na dodano vrednost in so potrebni za izstavitev računa (natančen naslov plačnika, davčna številka ...) Kotizacija se ne vrača, ker je zaradi Zakona o davku na dodano vrednost to praktično nemogoče brez znatnih stroškov.
Rok za prijavo: 15. september 1999. Če je prijav preveč, se odklanjajo po zaporedju prijav, prednost pa imajo člani Slavističnega društva Slovenije.
Prenočišče je možno rezervirati:
Hotel Evropa, Krekov trg 4, 3000 Celje; tel. 063 443 400; faks 063 443 434;
enoposteljna soba 9400–7200 SIT, dvoposteljna soba za eno osebo 5200 SIT; troposteljna 4400 SIT;
Hotel Štorman, (prej Celeia)Mariborska 3, 3000 Celje; tel. 063 426 04 26;
enoposteljna soba 7500 SIT, dvoposteljna soba za eno osebo 5600 SIT; troposteljna 4.350 SIT;
Hotel Turška mačka, Prešernova 2, 3000 Celje; tel. 063 483 411; faks 063 483 410:
enoposteljna soba 5500 SIT, dvoposteljna soba za eno osebo 4500 SIT;
Hotel Merx, Ljubljanska 39, 3000 Celje; tel. 063 452 018; faks 063 451 401;
enoposteljna soba 6000 SIT, dvoposteljna soba za eno osebo 5000 SIT.

V četrtek popoldne in petek bo delo potekalo po skupinah vzporedno v dveh dvoranah. Pričetek kongresa v kinodvorani Union, preostalo delo pa bo potekalo v Narodnem domu.

Napredovanje. Zborovanje nam je uspelo uvrstiti v Katalog stalnega strokovnega izobraževanja in bo tudi ovrednoteno v skladu s splošnimi pravili. Pogoji in način prijave so objavljeni v letošnjem Katalogu oziroma so priloženi v mapi z gradivom. Kdor želi pridobiti 2 točki za napredovanje, mora izpolniti predpisane pogoje in natančno upoštevati navodila (nismo si jih izmislili v društvu). Poskrbi naj, da potrdi udeležbo (podpisi na seznamu udeležencev). V recepciji zborovanja oddajte izpolnjene evalvacijske vprašalnike. Upoštevajte, da vse to opravljamo v prostem času. Veliko nam boste pomagali, če boste upoštevali navodila in ne boste ustvarjali nepotrebnih ovinkov in bližnjic, ki zaradi naše množičnosti hitro narastejo v neobvladljivo pestrost.

V recepciji se **čim prej prijavite**, če se boste udeležili *družabnega večera, ekskurzije* in *si ogledali gledališko predstavo*. V ceno za udeležbo na družabnem večeru je poleg programa vključena večerja, v ceno ekskurzije pa tudi kosilo. Če bo zanimanje za določeno ekskurzijo nesorazmerno, bomo sprejemali prijave le do zasedbe predvidenih mest.
Na posebnih listih oddajte tudi svoje kritične **pripombe in predloge** za poživitev društvenega delovanja, predvsem pa predloge za seminarje, zborovanje itd. Kaka pohvala poleg kritik tudi ne bo odveč.
Prispevki z letošnjega zborovanja bodo objavljeni v **Zborniku Slavističnega društva Slovenije 10**. Na razpolago je še nekaj zbornikov s prejšnjih posvetovanj, ki jih lahko po 3.000 SIT naročite na Zavodu za šolstvo (Poljanska 28, p. p. 2063, 1001 Ljubljana).

* * *

Vsem kolegicam in kolegom želimo, da bi si nabrali ogromno strokovnega znanja, si uspešno izmenjali strokovne poglede, pridobili vrsto novih izkušenj in spodbud ter da bi se imeli na strokovnem srečanju kar najlepše.

PREDSEDNIK SLAVISTIČNEGA DRUŠTVA CELJE
Anton Šepetavc, prof.

PREDSEDNIK SLAVISTIČNEGA DRUŠTVA SLOVENIJE
dr. Zoltan Jan

Kolegice in kolege vljudno vabimo, da se udeležijo našega tradicionalnega zborovanja, ki smo ga po sklepu upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije preimenovali v kongres, kar je glede na pomen in obseg tega vsakoletnega osrednjega strokovnega dogodka gotovo upravičeno. Letos se srečamo v Celju, kjer nas že nestrpno pričakujejo.

Da ne bo prevelikih zmešnjav, si želimo, da bi kolegice in kolegi upoštevali navodila.
Prosimo, da se pred iztekom slavističnega kongresa ne prijavljate na druge seminarje, ki jih pripravlja Slavistično društvo Slovenije.

Kronika Slavističnega društva Slovenije		
Izdaja: Slavistično društvo Slovenije Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana	**List za člane društva** Odgovorni urednik: dr. Zoltan Jan	Ljubljana, 9. 10. 1999 http://www.neticom.si/kronika Letnik 3, št. 14

Čeprav že dolgo živimo le še za naslednje počitnice, je na prvih straneh še nekaj utrinkov preteklega poletja kot hrepenenje po ponovnem razkošju prostega časa. Sicer pa Angleži pravijo: Pridna mravlja ne utegne biti žalostna.

21. 8. 1999 Odmevi na Kroniko št. 13:

– *Predsednica Slavističnega društva Maribor*, **dr. Irena Stramljič Breznik**, je bila okarana, ker je pozabila za Kroniko napisati poročilce o res uspešni *zaključni prireditvi tekmovanja za Cankarjevo priznanje*. Želi, da jo rešimo zagate in objavimo »potočno zvonjenje«. Prireditev je potekala 7. maja. Nanjo so povabili akademika Cirila Zlobca. Po pogovoru, ki ga je vodila mag. Majda Potrata, je Ciril Zlobec čestital nagrajencem in jim osebno razdelil čez sto zlatih in srebrnih priznanj, zato je proti koncu že hudomušno povprašal, ali jih kar sproti pišemo. Nato so se v društvu odločili, da prizadevnim mentorjem izdajo še lično izpisana potrdila.

– Kolegica ***Bernarda Rovtar*** je ob slovenskem kulturnem prazniku prejela *Prešernovo nagrado* za svoje diplomsko delo *Aforizem Žarka Petana* (mentor dr. Marko Juvan). Zakasnele, pa iskrene čestitke!

– Ocene knjige dr. Lada Kralja (Kronika 4. 8. 1999) ni napisal ***Andrej Inkret***, pač pa njegova hčerka ***Andreja Inkret***, ki »kar piše in objavlja, počne popolnoma samostojno«.

– SD Koper je *tekmovanje za Cankarjevo priznanje* pripravilo na izolski osnovni šoli z italijanskim učnim jezikom, Scuola elementare Dante Alighieri, od koder prihajajo tekmovalci, ki so dosegali visoka Cankarjeva priznanja. Tekmovalce je nagovorila Ines Cergol Bavčar, koprska slavistka, pesnica in lektorica Primorskih novic. Po tekmovanju so se vsi udeleženci odpeljali v koprsko gledališče, kjer so si ogledali izvirno koprsko postavitev S knjigo skozi čas v režiji Katje Pegan. *Podelitev Cankarjevih priznanj* je bila maja v Izoli v baročni dvorani Besenghijeve palače oziroma v Glasbeni šoli Izola. Najprej so zmagovalcem zaigrali najuspešnejši izolski instrumentalisti, potem jih je nagovorila izolska županja Breda Pečan in jim čestitala z nageljčki. Sledila je podelitev Cankarjevih priznanj in knjižnih nagrad, darilo koprske knjigarne Libris. Po uradnem delu so bili povabljeni na umetnostnozgodovinski sprehod skozi Izolo (vodila jih je predsednica SD Koper, prof. Jasna Čebron) in na klepet ob pijači na izolski Punti. *Povzemamo, ker morda komu prav pride kakšna zamisel za organizacijo lastnega tekmovanja.*

– Junijska *Premska srečanja* Društva primorskih književnikov so bila posvečena Dragotinu Ketteju (100. obletnica smrti). Član SD ***prof. Silvo Fatur*** je z izčrpnim uvodom predstavil videofilm za šolsko rabo, predsednica SD Koper, ***prof. Jasna Čebron*** je na kratko orisala Kettejevo pesništvo za otroke,nato je ***Ismet Begić***, profesor iz Bosne, pa je nato bral svoje prevode Kettejevih pesmi v bošnjaški jezik.

– V aprilu je 14 slavistk z različnih gimnazij v Sloveniji, ki poskusno učijo po novem programu, poslalo zahtevo za zmanjšano število dijakov v razredu. Naš predstavnik v Sindikatu vzgoje, izobraževanja in znanosti, ***Martin Ponikvar***, jo je izročil ministru za šolstvo. Sedaj je »zadeva« stekla in dr. Zoltan Jan naj bi bil povabljen na pogovore (*po sedmih mesecih še vedno ne duha ne sluha o vabilu!*). *Pripis: Ker sta si s predsednico SD Koper bližnja še iz študentskih let, jo je predsednik SD za ušesa zaradi prepoznega obveščanja!*

– Da ne bo nesporazumov: *ženitveni oklic* o poroki v vrhovih slovenistike (Kronika 19. 7. 1999) se ne nanaša na sveti zakon, sklenjen letos poleti na Kredarici. Protagonist prvoomenjene poroke je pred četrt stoletja ob enaki priložnosti voščil predsedniku in še čisto frišni Mme Jan z Gradnikovo mislijo: »Vse bo skupno, lepo in obupno.« Naj bo obojim, v Vipavski dolini in v Ljubljani, čim več lepega in čim manj obupnega! Čestitke tudi vsem drugim novoporočencem, ki jih, po spremenjenih naslovih in priimkih sodeč, letošnje poletje ni bilo ravno malo. Vse naj obiščejo tudi štorklje, da ne bomo kolegi brez kruha ostali.

– Ko je Jolka Milič prejela avtorski izvod 13. št. Kronike s svojimi jolkizmi, je takoj sedla za mizo in predsedniku pisala: »Prav Vam bodi, da ste se na plaži sredi vročine prehladili, ste se imeli stiskati k ženi!« Naknadno je bila poučena, da se resda nista stiskala, toda ko ni nihče videl, sta se držala za rokce. Verjetno je bila energična »sežanska gospodinja« tedaj malce slaba, ker se ni priglasila k zadnji besedi.

VABILO K SODELOVANJU

Kolegice in kolege ponovno vabimo, da nas o dogodkih, ki bi zaslužili ovekovečenje v Kroniki (to je pozornost kolegov), obveščajo.
Najpripravnejši je kratek zapis v eni ali drugi elektronski obliki,
da ni nepotrebnih napak pri prepisovanju.
V ozadju našega lističa je le en sam slehernik,
ki ve, kar izzve, opazi, kar vidi iz svoje človeške omejenosti.

21. 8. 1999 **Pogrešani kolegi.** Pošta je razglasila za neznane, umrle, odseljene ... in nam vrnila Kroniko št. 13, ki smo jo skušali poslati tem kolegicam in kolegom: ***Andrejka Flis***, ***Marjana Maučič***, ***Marko Novak***, ***Miranda Blažej-Likar*** .

Kdor jih pozna, naj jih opozori ali nam sporoči njihove naslove.

21. 8. 1999 Tisk **13. številke Kronike:** 156.219 SIT, poštnina: 57.219 SIT.

22. 8. 1999 Hvala vsem, ki ste se spomnili Kronike z *duhovitimi počitniškimi pozdravi*, ki prihajajo od Triglava do Jadrana. Ker med karticami pogrešamo udeležence absolventskih poučnih popotovanj, se odpira *dilema*: je vsaka generacija podmladka slabša ali ima vsaka generacija revčkov pomanjkljivejšo vzgojo? Posebno so nas razveselili člani aktiva slavistov Škofijske klasične gimnazije, ki jih je gostila kolegica iz Tržiča. Verjamemo, da so v duhu krajevne tradicije med besedovanjem pridno pletli nogavice, da ne bi bile roke brez koristi v brezdelju, ko so se kresale ideje. (V Tržiču so vsi, moški in ženske, pletli nogavice tudi med hojo in drugimi deli, ki niso zaposlovala rok. Tako so moški »štrikali« celo takrat, ko so nosili v oprtniku gnoj na njive.)

22. 8. 1999 V *Družini* (št. 34, str. 10) je izšel portret člana SD, ***prof. Janeza Gradišnika***, »skrbnega varuha dragocene vezenine tisočletnega slovenstva«. Avtor članka, ***Jani Ravenko***, napoveduje izid osmega priročnika, ki se Gradišniku oblikuje med pisanjem prispevkov za Družinino rubriko *Za boljši jezik*.

23. 8. 1999 V avgustu je kmalu za *Logarjevim zbornikom* izšel že deveti zvezek **zbirke Zora**. Tokrat je to obsežen (489 str.) *Murkov zbornik* z 41 referati z lanskega simpozija v Hočah. Uredil ga je član SD, ***doc. dr. Marko Jesenšek***. Kolegice in kolege obveščamo, da so po enotni ceni 3570 SIT na razpolago še naslednje knjige zbirke Zora: Vida Jesenšek: Okkasionalismen, Maribor 1998; Dajnkov zbornik, Maribor 1998; Bernard Rajh: Dajnkovo berilo, Maribor 1998; Marko Jesenšek: Deležniki in deležja na -č in -ši, Maribor 1998; Zinka Zorko: Haloško narečje in druge dialektološke študije, Maribor 1998; Irena Stramljič Breznik: Prispevki iz slovenskega besedoslovja, Maribor 1999; Logarjev zbornik, Maribor 1999. *Pravkar je izšel deseti zvezek* mariborske Zore, *Simoničev zbornik*, ki prinaša prispevke z lanskoletnega simpozija, posvečenega temu bibliografu in ga je uredil ***prof. dr. Jože Lipnik***. *Naročila sprejemajo* avtorji oz. Slavistično društvo Maribor, Pedagoška fakulteta Maribor, Koroška cesta 160, 2000 Maribor. *Člani našega društva lahko na navedeno ceno uveljavljajo 50-odstotni popust.*

24. 8. 1999 Žal smo šele danes prejeli sporočilo, da je sredi julija članica SD, ***Mihaela Koletnik***, uspešno zagovarjala svojo disertacijo *Slovenskogoriško narečje*. Čestitke so kljub zamudi iskrene.

25. 8. 1999 Prišla je razveseljiva vest, da je na podlagi mednarodnega razpisa *dunajska univerza* za *gostujočo profesorico na slavistiki* izvolila članico Slavističnega društva, ***dr. Silvijo Borovnik***. Iskrene čestitke in v naslednjih dveh, pa še nadaljnjih letih vsaj toliko uspehov, kot jih je dosegel Fran Miklošič!

25. 8. 1999 Povsod je lepo, doma je najlepše. Tudi zadnji predstavnik potepuške generacije se je vrnil domov. Polna hiša popotnih vtisov (umazanih cunj in »gužva« v kopalnici).

26. 8. 1999 Z *inštituta za slavistiko celovške univerze* nam članica SD, ***dr. Herta Maurer-Lausegger***, sporoča, da je posnela dva nova slovenska filma o kmečkem orodju in enega od njiju že v sinhronizirani nemški verziji. Septembra bodo dokončali naslednjega. Prav tako je v tem letu izšlo več besedilnih prilog za posamezne filme.

26. 8. 1999 V *Delovih Književnih listih* (št. 197, str. 13) je kolega ***Marjan Dolgan*** objavil zanimiv pogovor s članico SD ***dr. Majdo Merše***, ki utira našim protestantom pot v Slovar slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja.

27. 8. 1999 **»Boga slovenščina.«** V *Delovih Pismih bralcev* (str. 7) se nadaljujejo opozorila o javni rabi slovenščine, med katerimi se večkrat pojavljajo zahteve za pravno ureditev zaščite slovenskega jezika (gl. Kroniko 29. 6. 1999). Danes, **27. avgusta**, piše ***Drago Bajc*** o rabi množinskih oblik. Razpravljanje se je nadaljevalo **1. septembra**, ko mu je ponovno prepričljivo odgovoril ***Goran Majkić***, študent novinarstva na FDV. **19. avgusta** je ***Magda Rodman*** protestirala zaradi rabe besede *peška*. V bran jo je vzel ***Janez Gradišnik*** (neologizem, ne avtorice pisma), saj se mu zdi *peška* čisto simpatično in pravilno oblikovana beseda po zgledu *pevec – pevka*. Toda istega dne, **24. avgusta**, je ***Drago Bajc*** protestiral zaradi drugih na novo konstruiranih ženskih oblik: *kupec* z ženskimi oblinami je postal v nekaterih trgovskih pogodbah *kupka*, čeprav je koreniti kampelj moškega spola še vedno ostal *stranka* in si še ni izboril pravice, da bi postal *strankec*; v uradnih dokumentih pa omenjajo le *osebe*, ne pa tudi *osebkov*; ubogi diplomati so še vedno *ekscelence* in nikoli *ekscelenci*, ne glede na homoseksualno usmerjenost, čeprav bi bilo treba ponašiti to zoprno tujko v *bleščaj* ali *blesk*; ogroženost moških in ostanki matriarhata, ki je vedno bolj pereč tudi v današnjih dneh, se kaže ta tudi v pravljicah, kjer se kralje ogovarja z *vaša visokost*, *vaša milost* ...(*Za nameček*: ve se, da pravljice pripovedujejo večkrat ženske kot očki in dedki, one pa premeteno vzgajajo otročičke moškega spola za bodoče suženjstvo »nežnemu spolu«). ***Elizabeta Jelerčič*** je **31. avgusta** ošvrknila ministrstvo za šolstvo in šport, da uvaja v slovenščino množico spakedranih strokovnih izrazov (*npr. kurikulum*), Ministrstvu za evropske zadeve svetuje, naj bo dosledno in naj poleg *unije* uvede tudi *comune* za *občine*; če jim je tako všeč *regija*, s katero zamenjujejo *pokrajine*, naj še *župan* postane *podestà*. Tudi Cerkvi ni prizanesla, ker *posvetitev* nadomešča z *beatifikacijo* prav ob razglasitvi blaženosti Antona Martina Slomška, ki je bil med drugim tudi neizprosen borec proti potujčevanju in za ohranjanje slovenskega jezika.

IZPOSOJENA SENTENCA

Med vsemi jeziki mora Slovenca naš materni jezik nar ljubši biti ... Materni jezik je nar dražja dota, ki smo jo od svojih starih zadobili; skrbno smo ga dolžni obraniti, olepšati, ino svojim mlajšim zapustiti. Človeški jezik je talent, kateriga je nam Gospod nebes ino zemlje izročil, de bi z njim barntali, ino veliko dobička storili. Kdor svoj matern slovenski jezik pozabi, malopridno svoj talent zakople; Bog bo enkrat terjal, ino vsi zaniču-vavci svojiga pošteniga jezika bojo v vunajno temo potisnjeni.

Anton Martin Slomšek

27. 8. 1999 Z Univerze v Mariboru je prišla vest, da je bila članica SD, ***prof. dr. Zinka Zorko***, 8. julija izvoljena za *prorektorico*. Kar najuspešnejše opravljanje zahtevnih nalog!

28. 8. 999 Bogata septembrska številka revije *Otrok in družina* tudi tokrat prinaša rubriko *Knjižna kuhinja*, ki jo ureja **Tadej Čater** (novosti, knjižni kviz, bralna značka). Velja prebrati tudi o spolnosti naših mulcev, o nasilnih najstnikih, o najravnateljicah in najravnateljih, opisnem ocenjevanju, predlog za poučno popotovanje na Cerkniško jezero, o igricah za spodbujanje govornih sposobnosti otrok itd.

29. 8. 1999 Kdor želi dopolniti svoje veščine javnega govorjenja in nastopanja, se lahko udeleži **brezplačnega** seminarja *Šola retorike* ali si kupi katero njihovih publikacij s 40-odstotnim popustom. Kaj pomaga znanje, če ga ne znamo oznanjati! *Dodatna pojasnila*: Šola retorike, Tržaška 2, 1000 Ljubljana; tel. 061 126 57 85, faks 061 125 77 88, e-pošta sola_retorike@siol.net.

NOVE POKLICNE KOLEGICE IN KOLEGI

Na *Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani* so od aprila do letošnjega septembra diplomirali:
Robert Cazinkič, Marija Delič, Zarja Hönn, Nataša Jakop, Nataša Jurjevec, Alenka Kepic, Aleksandra Kozarov, Klemen Lah, Barbara Nezič, Ana Ogrič, Irena Prašnikar, Darja Rogelj, Katarina Rous, Irška Skalycky, Mitja Spreizer, Nina Starc, Veronika Susman Šegatin, Andreja Šeško, Ivanka Škoda, Vesna Šuc, Polonca Šurca, Barbara Verovnik, Katja Vidmar, Mojca Vučajnk, Jana Zadobovšek in Metka Žugel.

S Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru žal še nismo prejeli podatkov.

Vsem poleg iskrenih čestitk tudi prisrčno vabilo,
da se nam pridružijo kot članice oziroma člani Slavističnega društva Slovenije.

30. 8. 1999 Očitno naši kolegi s kranjske enote Zavoda RS za šolstvo niso hoteli obremenjevati Slavističnega društva Slovenije, ko so v sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo in šport izvedli *tradicionalni seminar za slovenske šolnike iz Italije*, in nas zato niso niti obvestili o svojem zanimivem programu, letos je bil izrazito slovenistično obarvan (narečje in slovstvena folklora Bohinja, Gorenjska v slovenski literaturi, Prešeren z vseh strani in na vse načine, »predstavitev vsestranske ustvarjalnosti Berte Golob« itd.). *Prim.* Primorski dnevnik 29. 8. 1999, št. 203, str. 4.

31. 8. 1999 Kljub vsej mladostnosti je ***tajnica SD*** obležala v Kliničnem centru s počenim vretencem. Upajmo, da ni kaj telovadila ali športnarila, saj danes samo naivni še verjamejo tisti prastari potegavščini Zdrav duh v zdravem telesu. Ko je ni, je posebno jasno, koliko postori, zato toliko bolj iskreno: čim prejšnje in kar najpopolnejše okrevanje!

1. 9. 1999 **Ob začetku šolskega leta.** Vsem, ki obiskujejo slovenske osnovne in srednje šole (učenkam in učencem, mamicam in očkom, dedkom in babicam, tetam in stricem, inštruktorjem in inštruktoricam, inšpektorjem – med njimi menda ni nobene ženske ...), voščimo mnogo ustvarjalnega poleta. Vsem kolegicam in kolegom pa še željo: mnogo veselja z učenci, za katere smo poklicani. *Depresivnim* dodajamo: samo še nekaj tretjih rokov za pritožbe in naknadne izpite, pa še malo popravnih na zaključnih in maturantskih izpitih in imeli bomo mir z izpitnimi travmami. *Pohlevnim*: da bi čim prej prejeli v junijskem potu prislužene honorarje za popravljene maturitetne naloge, ki so jih morali oddati do dneva točno. *Oslabelim*: po 55. letu starosti imate pravico do 35 delovnih dni dopusta, čeprav je med 5. julijem, ko se končajo popravni, naknadni, zaključni, maturitetni ... izpiti, in 20. avgustom, ko se pričnejo popravni, naknadni, zaključni, maturitetni ... izpiti, le 30 delovnih dni in nobene zaostale zadeve.

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

V telefonski anketi Dela – Stik so 700 anketiranim postavili tudi vprašanje: *Če bi lahko izbirali učitelja za svojega otroka, kakšnega bi izbrali?*
Odgovori: 59,4 odstotka bi jih izbralo strokovnega in pravičnega, odprtega in duhovitega bi najraje imelo 26,4 odstotka vprašanih, prijaznega in popustljivega učitelja želi 6,8 odstotka anketiranih, 7,4 odstotka pa se jih ni moglo odločiti.

30. 8. 1999 Člani SD ***Igor Saksida, Miha Mohor, Vida Medved Udovič, Mojca Honzak in Milena Božič*** so pri Mladinski knjigi izdali *Priročnik za pouk književnosti v tretjem triletju osnovne šole*, ki ga je uredila ***Valerija Fišer***.

31. 8. 1999 Član SD, ***dr. Jurij Rojs***, ki nas obvešča o dogajanju v severovzhodni Sloveniji, je za Radio Slovenija 1 pripravil petnajstminutno oddajo o Aleksandru N. Radiščevu.

1. 9. 1999 Predsednica mednarodnega (in slovenskega) slavističnega komiteja, ***prof. dr. Alenka Šivic Dular***, alias po položaju prva slavistka na svetu, je imela sestanek slovenskega slavističnega komiteja. V poznih popoldanskih oziroma zgodnjih večernih urah je potekal v znamenju proučevanja tem, predloženih za obravnavo na ljubljanskem svetovnem slavističnem kongresu leta 2003. Dokončno jih bo sprejel plenum mednarodnega slavističnega komiteja na zasedanju v Brnu.

1. 9. 1999 V štirinajstdnevniku *Razgledi* – grozi mu, da bo ukinjen (*prim.* ***Marko Crnkovič***: Kaj bi in kaj bo, Delo 28. 8. 1999, št. 205, str. 44, Sobotna priloga) – je ***Zvonko Kovač*** objavil oceno *Zbornika predavanj 35. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture*.

2. 9. 1999 Te dni bo izšla prenovljena in dopolnjena izdaja priročnika *Preproste besede*. Avtorica, članica SD, ***prof. Mateja Gomboc***, jo je pregnetla v skladu z učnim načrtom za strokovne in poklicne srednje šole in v njej predstavila predvsem pragmatična poglavja: Sporazumevanje, Jezik in besedilo,

Jezik skozi besedilo ... Pravi pa, da je ob izidu bolj žalostna kot ne, ker je butnila ob boleče nerazumevanje in gluhoto s strani Zavoda RS za šolstvo, čeprav množica dijakov in profesorjev prisega na koristnost in nujnost takih bukvic. *Dodatna pojasnila in naročila:* GRAFIKA SOČA, Nova Gorica, Sedejeva 4, p.p. 147, 5001 NOVA GORICA.

2. 9. 1999 Po nekaj desetletij dolgi učni dobi se je predsednik SD znašel v razredu, ki nima več kot trideset učencev. Pa kaj, ko stvarnost ni nikoli popolna, med fanti so le trije imeli v slovenščini tri, trije so ponavljalci, štirje bodo (če bo šlo) poskušali nadaljevati po zaključenem skrajšanem programu, eden se je vrnil v šolske klopi po dveh letih pavziranja, eni so stari 14, nekateri 18 let ...

IZPOSOJENA SENTENCA

Kolikor otrok, toliko imej oči.

Anton Martin Slomšek

3. 9. 1999 Kolega, ***dr. Gregor Kocjan***, je v zbirki Razprave Filozofske fakultete izdal bibliografijo *Slovenska kratka proza 1919–1941*. Gre za tretji del bibliografije, katere začetek (1850–1891) najdemo v njegovi monografiji *Kratka pripovedna proza od Trdine do Kersnika*, vmesno nadaljevanje (1892–1919) pa v samostojni knjigi z enakim naslovom.

9. 1999 Na pragu letošnjih počitnic se je zaključila življenjska pot ***prof. Vere Gregorač***. Njeno bogato ustvarjalno delo, ki ni strnjeno le v 21 knjigah, nas bo še dolgo spremljalo. *Več:* Mihael Glavan: Vera Ivanšek Gregorač, Šolski razgledi 4. 9. 1999, št. 13, str. 14.

4. 9. 1999 Kako ravnati, če *v Pravilniku* o ocenjevanju znanja v gimnazijah (UL 31/96 in ponatisi; verjetno pa je ista napaka tudi v ostalih tovrstnih pravilnikih za druge vrste šol, ker besedila prepisujejo računalniki) *manjka vejica*, se sprašuje član SD ***prof. Silvo Fatur*** v članku *Šolska pravila in vejica* (Šolski razgledi 4. 9. 1999, št. 13, str. 9). *Pomisel*: nagajiva smejica je izgubila svojo moč, ker gre za prastaro že uveljavljeno pravilo, ki ga najverjetneje nihče od tisočev učiteljev ni ponovno prebral. In še *sadistično obarvan namig*: dokler ne objavijo popravka, lahko učenci pišejo za oceno toliko pisnih izdelkov na dan, kolikor se vam zdi.

4. 9. 1999 Skoraj celotno stran *Delove Sobotne priloge* (št. 205, str. 42) so namenili opisu devetdnevja naše društvene tajnice ***Jane Zemljarič Miklavčič***, v katerem zgovorno ponazarja, kaj vse bi moral početi **Urad za slovenski jezik**, ki bi bil institucionalizirani negovalec slovenščine po zgledu podobnih skandinavskih ustanov (*prim.* J. Orešnik: Uradi za jezik v Skandinaviji, Ljubljana, SAZU 1995).
Pritiklina: takšna ustanova je predvidena v osnutku zakona o slovenskem jeziku, ki ga je napisal *dr. Janez Dular* januarja 1997, svoja stališča preveril na zborovanju Slavističnega društva Slovenije v Kranju (zapis je objavljen v Zborniku Slavističnega društva Slovenije 8, str. 129–132), potem pa se je vse ustavilo pri **Delovni skupini za jezikovno načrtovanje**, ki ga vodi **prof. dr. Breda Pogorelec** in jo sestavljajo sami slavisti, deluje pa kot delovno telo pri Odboru državnega zbora za kulturo, šolstvo in šport. Ti so očitno tako strašno prezaposleni, da niso uspeli niti odgovoriti na poslansko vprašanje, s katerim je državni svetnik Z. Jan skušal spodbuditi postopek.

5. 9. 1999 V prilogi *Družine* je izšel intervju z našo kolegico ***Ani Horvat***, dosledno in energično učiteljico slovenščine, ki uči na Osnovni šoli Zgornja Kungota, opravlja še vrsto drugih dolžnosti in si brez dlake na jeziku upa povedati, kaj je potrebno za uspešno učenje in zakaj je potrebna učiteljeva avtoriteta. Morda bi se ji lahko očitalo le to, da še ni članica Slavističnega društva. *Prim.* Družina 5. 9. 1999, št. 35, str. 9, Naša družina.

5. 9. 1999 Na letošnji *Dragi*, srečanju slovenskih izobražencev, ki je kot vsako leto potekalo na Opčinah, naj bi ***Vasko Simoniti*** dregnil v sršenje gnezdo, ko je v svoji razpravi menil, da predstavljajo literarni junaki, v katerih se zrcalimo Slovenci kot v svojih arhetipih, precej dvomljive vrednote, s katerimi vzgajamo naše otroke. Prešernov Črtomir je omahljivec, Levstikov Martin Krpan tihotapec, Cankarjev hlapec Jernej pač hlapec in požigalec, lepa Vida pa neodgovorna mati in zakonolomka ... (*Prim.* Jože Pirjevec: Tudi zlate žile v temnih rovih preteklosti: Glosa, Primorski dnevnik 9. 9. 1999, št.

212, str. 4). Zbornik predavanj in diskusij je že izšel; *dodatna pojasnila in naročila*: Mladika, V. Donizetti 3, IT-34133 Trst – Trieste.

6. 9. 1999 Slovenska akademija znanosti in umetnosti je izdala 21. knjigo častnega člana SD, ***akademika Dušana Moravca***, *Slovensko gledališko petletje (1945–1950)*, s katero nadaljuje serijo monografskih predstavitev razvoja slovenskih gledališč v posameznih časovnih obdobjih.

LJUDSKO IZROČILO

* * *

Nekega poletnega popoldneva stopi študentka slavistike v preddverje Filozofske fakultete v Ljubljani z veliko spalno vrečo pod pazduho. Kolegica ji samoumevno vošči: »Dost' sreče pr' Bredi, do izpita pa ugodno bivakiranje pred vrati kabineta.«

* * *

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo duhovit.
Po želji jamčimo za strogo anonimnost
v skladu z zakonom o varstvu osebnih podatkov.

7. 9. 1999 V Trstu se zaključuje *34. seminar za slovenske vzgojitelje, učitelje in profesorje*, ki ga pripravljajo Ministrstvo RS za šolstvo in šport, Zavod RS za šolstvo in Deželni skrbništvi za šolstvo v Trstu in Gorici. Rdeča nit letošnjega programa, ki sta ga v pretežni meri oblikovala pedagoška svetovalca za slovenske šole v Italiji, ***prof. Danilo Štekar***, in članica SD, ***prof. Andreja Duhovnik***, je slovenski jezik. *Prim*. Primorski dnevnik 7. 9. 1999, št. 210, str. 7, in vrsta drugih člankov v dnevnem tisku.

9. 9. 1999 Del upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije (tajnica in predsednik) se je v Celju udeležil sestanka z organizacijskim odborom SD Celje, ki pripravlja letošnji slavistični kongres. Še mnogo stvari je treba postoriti, toda dobre volje in pripravljenosti ne manjka. Da neskončno popotovanje od Ljubljane do Celja ne bi teklo v prazno, sta popotnika obrala vse živo s področja slovenistike in okolice, napravila kup načrtov in se dogovorila za vrsto dejanj. Po seji v Celju smo obiskali tudi g. Štormana, pri katerem bo prenočevalo kar nekaj naših kolegic in kolegov, ter se cenkali za cene, mimogrede pa še preizkušali njihove kulinarične sposobnosti. Ker so ravnokar uspešno zaključili kosilo v čast Milana Kučana, so pogovori gladko tekli.

10. 9. 1999 Z vsem zasluženim bliščem praznuje 80-letnico ***akademik Milko Matičetov***, ki mu tudi mi iskreno čestitamo za plodno delo, s katerim je obogatil tudi naše strokovno polje.

11. 9. 1999 Tudi v današnji *Sobotni prilogi Dela* se vrstijo pozitivni odmevi na članek ***Jane Zemljarič Miklavčič*** o potrebi, da bi imeli **urad za slovenski jezik** (*glej* Kroniko 4. 9. 1999). Na poseben način, z opozorilom na poljski zakon o zaščiti njihovega jezika, se je odzval tudi ***Janez Gradišnik*** v svoji rubriki *Za boljši jezik* (Družina 12. 9. 1999, št. 36, str. 11) in naklonjeno navedel tudi stališče iz Kronike št. 13.

12. 9. 1999 Častni član SD, ***prof. Janko Čar***, in kolega, ***prof. Stanko Janežič***, sta za posebno prilogo *Družine* napisala obsežna članka o Antonu Martinu Slomšku. ***Prof. Janko Čar*** je imel 24. 9. 1999 v Novi Gorici tudi predavanje *Slomšek in šolstvo*.

13. 9. 1999 Častni član SD, ***prof. dr. Matjaž Kmecl***, je pripravil serijo štirih radijskih oddaj ob 150. obletnici prihoda prvega vlaka v Ljubljano. Na sporedu so od ponedeljka do četrtka na Radio Slovenija 3 ob 13.05.

14. 9. 1999 V Osijeku se je pričel **drugi hrvaški slavistični kongres**, na katerem sodeluje 300 slavistov in nekateri kroatisti iz tujine. *Prim*. Delo 9. 9. 1999, št. 209, str. 17 (Književni listi).

14. 9. 1999 Zbirajo se ptice selivke. *Lektorji slovenščine*, ki učijo na neslovenskih univerzah, so se pred poletom v daljne kraje zbrali na tradicionalnem delovnem kosilu v tradicionalni gostilni Zeleni mah na Ljubljanskem barju in poleg številnih drugih problemov obravnavali tudi vprašanje, ali so pri ali v Zelenem mahu. Po zaslugi predsednice komisije za slovenščino na neslovenskih univerzah ***prof. dr. Ade Vidovič Muha*** ter tajnice ***prof. Mojce Nidorfer Šiškovič*** so se v zgodnjih večernih urah razšli polni poleta, ustvarjalnih načrtov in dobre volje.

16. 9. 1999 Izšel je prvi od petih zvezkov Zbranega dela (zbirka Klasiki pri DZS) *Jožeta Udoviča*, ki ga je uredil ***prof. France Pibernik***. *Prim*. članek Denisa Poniža v Delovih Književnih listih, str. 21.

16. 9. 1999 Ob 70. obletnici rojstva *Primoža Kozaka* je v Delu izšel obsežen članek člana SD ***Andreja Inkreta*** (ne Andreje). *Prim.* Delo 16. 9. 1999, št. 215, str. 22 (Književni listi).

16. 9. 1999 Podjetje *Jerovšek Computers* je izpolnilo obljubo in nas osrečilo z nižjimi cenami papirja, črnilnikov, nalepk in vsega, kar potrebujemo za izdajanje Kronike. Škoda, da sreča ni popolna, saj še vedno strašijo z nemogočim imenom svojega podjetja. Kranjcem vremena bodo se zjasnila, ko bodo postali Računalniki Jerovšek (ali Jerovškovo računalništvo), Breznikova 17, 1230 Domžale.

16. 9. 1999 V svoji duhoviti glosi ***prof. dr. Jože Pirjevec*** s tržaške univerze opozarja, kako slabo poznavanje tržaških razmer in tamkajšnje slovenske ustvarjalnosti se kaže v zborniku Trst – Trieste, ki je izšel ob letošnji Vilenici. *Prim.* Jože Pirjevec: Nevarna ljubljanska ignoranca, Glosa, Primorski dnevnik 16. 9. 1999, št. 218, str. 4.

LJUDSKO IZROČILO

* * *

Kolego *Jurija Rojsa*, ki v seminarju vneto bere Bese, zmoti Miha Matè z dramatičnim poudarkom: »Jure! Jure! V pisarno moraš k predstojniku Tinetu Logarju!« »Zakaj?« »A nisi videl listka na oglasni deski?!« Jure premišljuje, kaj bi utegnilo biti narobe, kateri besi ga spremljajo, nato pa zaskrbljeno potrka na vrata pisarne, v kateri je kot vedno ob vsaki uri in vsak dan resnobna gospa Staša Koruza. Zaskrbljen vstopi v naslednjo sobo k predstojniku, menca v zadregi in skrbeh, tam pa ga sprejme gromki profesorjev smeh: »Danes je 1. april 1967!« In smeh se razleze od pisalne mize v drugi sobi do prve sobe na hodnik h kolegom. (Per aspera ad astra ali od bruca do doktorja.)

* * *

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo duhovit.
Po želji jamčimo za strogo anonimnost
v skladu z zakonom o varstvu osebnih podatkov.

17. 9. 1999 Današnji dan je razglašen za *dan bralne značke*. Tega dne je bila izvedena prva izmed dosedanjih štiridesetih prireditev, spominja pa nas tudi na obletnico rojstva/smrti Franceta Bevka. *Prim.* Delo 18. 9. 1999, št. 217, str. 20.

18. 9. 1999 Častni član SD, ***prof. Janko Moder***, je v *Šolskih razgledih* objavil članek *Prešernova o kaši še velja* (št. 14, str. 6). V njem opozarja na novo jezikovno strašilo, ki se je zaredilo v projektu *Evropski jezikovni portfolio v Sloveniji*, ki ga ob drugih uglednih ustanovah podpira tudi Ministrstvo za šolstvo in šport.

18. 9. 1999 V *Šolskih razgledih* (št. 14, str. 6) je kolegica ***Elizabeta Tučič***, ki sicer ni članica našega društva, razmišljala o svojih pogledih na tekmovanje za Cankarjevo priznanje.

19. 9. 1999 V *Zvonu* je častni član SD, ***dr. Joža Mahnič***, objavil članek, kako je bil odstavljen prof. Anton Slodnjak. O isti temi je predaval tudi na simpoziju, ki ga je o Slodnjaku pripravila Slovenska matica (prim. Kroniko 11. 5. 1999).

20. 9. 1999 O letošnji *Poletni šoli slovenskega jezika*, ki jo prireja Center za slovenščino kot tuji/drugi jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani, obširno poroča revija za Slovence po svetu *Rodna gruda* (št. 8/9, str. 11).

21. 9. 1999 Koordinator **tekmovanja za Cankarjevo priznanje**, ***prof. Vlado Pirc***, je s sodelavci pripravil letošnji razpis. S pomočjo vestnih sodelavk Zavoda RS za šolstvo je že na vseh slovenskih srednjih in osnovnih šolah. Obljubljajo, da se bo pojavil tudi na spletnem naslovu http://zavod.zrsss.si./tekmovanja1250.html/.

21. 9. 1999 Srednja zdravstvena šola Maribor je izdala zbornik pesmi *Erato*, ki ga je uredila članica SD, ***prof. Duška Kancler***. Gotovo je bogat kot vsi prejšnji. *Prim.* Večer 21. 9. 1999, št. 219, str. 14.

22. 9. 1999 Spletne novice *dr. Mirana Hladnika*:
Priključite se diskusijski skupini na temo slovenske književnosti na naslovu http ://www. ff.unilj.si/slovjez /slovlit.htm. Za začetno temo predlagam še enkrat Juvanov lanski predlog ločitve jezikovnega in literarnega pouka v srednji šoli, kar bi pripeljalo tudi do ločitve jezikovnega in literarnega študija na slovenščini. ***Pripomba*: nabralo se je že kar nekaj mnenj.**
Z **obnovljene strani slovenskega leposlovja** (http://www.ijs.si/lit/leposl.html-l2). V primeru težav se dobijo naslednja na novo pripravljena besedila: Josip Stritar: Kritična pisma 1870 http://www.ijs.si/lit/str_pism.html-l2.Josip Stritar: Pesmi 1869 http://www.ijs.si/lit/str_pesm.html-l2 Josip Stritar:Literarni pogovori 1870 http://w ww.ijs.si/lit/str_litp.html-l2 France Prešeren: Pesmi http://www.ijs.si/lit/pre serenht ml -l2 Ivan Cankar: Podobe iz sanj (posamezne) http://www.ijs.si/lit/podo beiz.html-l2 Ivan Cankar: Mimo življenja http://www.ijs.si/lit/mimozivl.html-l2 Ivan Cankar: Hiša Marije Pomočnice http://www.i js.si/lit /hi samari.html-l2 Ivan Cankar: Potepuh Marko in Kralj Matjaž http://www.ijs.si/lit/ potepuhm.html l2 Ivan Pregelj: Thabiti Kumi http://www.ijs.si/lit/thabiti.html-l2 Ivan Pregelj: Mlada Breda http://www.ijs.si /lit/mla dabre.html-l2 Ivan Tavčar: Otok in Struga http://w ww.ijs.si/lit/otokinst.html-l2 Janez Cigler: Sreča v nesreči http://www.ijs.si/lit/cig ler.html-l2 Prežihov Voranc: Samorastniki http://www.ijs.si/lit/samorast.html-l2 Prežihov Voranc: Boj na Požiralniku http://www.ijs.si/lit/poziral.html-l2 Pri Gradniku (http://www.ijs.si/lit/grad toc.html-l2) Za **objavo Zbranega dela** še čakam na dovoljenje lastnikov avtorskih pravic. Vsem darovalcem besedil se lepo zahvalju-jem.
Literarnozgodovinske reči:
Na naslovu http://www.egroups.com/groups/slovlit/ se na sveže nahaja slavistična literarnovedna diskusijska skupina, v katero so bili brez vprašanja že vključeni člani literarnovednih kateder. Prijavite se in sodelujte tudi drugi! Prijava gre lahko tudi na naslov slovlit-subscribe@egroup.com. Prosojnice za moje predavanje o so-dobnem slovenskem zgodovinskem romanu: http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/zr dons /index.htm (ker je nalaganje slik dolgotrajno, z gumbom A po potrebi preklo-pite v besedilni način).
Drugo in zasebne reči:
Cenik učbenikov FF http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/ Navodila avtorjem učbenikov FF http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/avtorjem.htm. Kmecl poje http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/kmecl.avi (videoklip, pri katerem iz čudnih razlogov slike ni videti, lahko pa poslušate zvok). Fotografije iz letošnjih poletnih hribov http://www. ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/galerij5.html Tudi v drugih albumih, na katere kažejo povezave, so nekatere slike nove.
Spletni viri, ki so lahko komu v pomoč:
Kako oblikovati okvirje za splet http://www.w3.org/TR/REC-html40/present/ frames.html#h-16.2 Navodila za oblikovanje spletnih dokumentov http://www.sge ss.tb.edus.si/igroup/marjan/htmlvodic/vo dic.htm Trije slovarji po Mazzinijevem namigu: http://www.netlingo.com/ http://work.ucsd.edu:5141/cg i-bin/http webster http://www.onelook.com/ Strojno prevajanje iz velikih jezikov v slovenščino in narobe je prav zabavno, poskusite na naslovu http://www.u-net.com/eflweb/trans-lation/translator.htm Slovensko društvo za jezikovne tehnologije http://nl.ijs.si/sd jt/ Referati s konference o internetu http://www.is

oc.org/inet99/proce edings/ Nov naslov začetne slovenske strani s kokošjo http://www.matkurja.com/slo/new Iskal-nik po slovenskem spletu http://www.pajek.net/ Splošna enciklopedija zastonj http://gme.grolier.com/ Aktivna bibliografija ameriškega profesorja, ki piše o upo-rabi računalnikov pri pouku in pri literarnih raziskavah http://www.dsu.edu/~john sone/ericpubs.html Spletni komparativistični časopis, v njem objavlja tudi Marko Juvan http://www.a rts.ualberta.ca/ clcwebjournal/ Elektronska knjižnica, žal samo angleška http://www.biblioma nia.com/ Zastonj besedilni arhiv, v glavnem angleških http://promo.net/pg/ V septembrski reviji PC&mediji boste na priloženi cedejki našli program za brisanje neželenih poštnih sporočil (SpamKiller), izboljšavo za raziskovalca (TwinExplorer) in še kaj.

Pripis:

Peter Scherber, Poesie und weiße Pferde, Die Welt 30. sept. 1999 (o letošnji Vilenici) najdeta na http://www.welt.de/daten/1999/09/29/0929ku131176.htx. Igor Bratoš v KL Dela 30. sept. piše o zbirki slovenskega leposlovja (Demokratični kaos medomrežja), za katerega delam reklamo. Seznamu amaterskih pesnikov dodaja Ajdo Baliz http://fly.to/sybilla, policijske pesmi na http://smrcek.webjum p.com, verze Aleša Učakarja http://www2.arnes.si/~sspaucak/teksti/ 1/voda .html, otroško jamarsko zgodbo Špele Klemen http://www.lju dmila.org/jkz /spela/), še nekaj pesmi slovenskih renomiranih v uredništvu Sabine Jakše na http://www2.ar nes.si/~sjakse/art.htm, dva literarna kotička, kjer lahko sami objavite svoje verze, http://www.tr zic.net/kristjan/galerija in http://www.i-rose.si/bojan/pesmi.htm, ter še kaj. Medtem so se na spletu pojavili še: besedila skupine Buhpomagej http://www.geocities.com /SunsetStrip/Hotel/2729/, Resnične zgodbe o (super) junaku Slavku http://www2.siol.net/ext/dominator/stories/, Pesmi za Natašo http://www.geocities.com/Paris/Parc/5797/pzn2.html, slovenske ljudske pesmi http://www.desetibrat.com/slovenskenarodne .htm, pesmi Franceta Magajne http://www.geo citi es.com/SoHo/Hall/3061/ in celo ena knjiga http://geocities. com/Paris/Opera/7 650/knjiga.htm. Prosim za oster pogled na koncept elektronske kritične izdaje zbranega Gradnika in za konstruktivne predloge, popravke, domislice ... v zvezi s tem, glej http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/mh/grad zd.htm. »Obdelana« je šele prva pesem Večnih studencev, vse povezave na Gradnikovem spletišču Še ne delujejo.

23. 9. 1999 *Izobraževalno založništvo DZS* je v prenovljeni podobi, z novo opremo in z razširjeno strokovno vsebino izdalo tretjo, dopolnjeno izdajo jezikovnega priročnika ***Marte Kocjan-Barle: Abeceda pravopisa***. Uvodni del ima preglednice, pravila so ponazorjena z vajami, na koncu pa so dodane rešitve z nekaterimi pojasnili. Upoštevane so naknadne pravopisne spremembe, dodanih je 12 preglednic ter 123 vaj. Članici SD čestitamo za uspeh! *Dodatna pojasnila in naročila*: Izobraževalno založništvo DZS, Šmartinska c. 152 – BTC, Hala VII, 158 Ljubljana; tel. 061 140 22 92, faks 061 185 17 30.

23. 9. 1999 V Delovih Književnih listih (št. 221, str. 21) je objavljeno zanimivo poročilo našega kolega ***dr. Petra Weissa*** *Iz nemško-slovenskega slovarja po 200 letih še slovensko nemški*. Seznanja nas z delom ***dr. Ludvika Karničarja*** (Inštitut za slavistiko na univerzi v Gradcu), ki je obrnil Gutsmanov slovar iz leta 1789. Doslej smo imeli podobno obrnjena dva slovarja Hieronima Megiserja in rokopisni Kastelic-Vorenčev slovar.

25. 9. 1999 Kolegica, ***prof. Darinka Rosc Leskovec***, je na dnevih Zavoda za šolstvo RS prejela priznanje za svoje vsestransko delo v tej ustanovi. Slovenjgraški svetovalki za slovenski jezik tudi naše iskrene čestitke!

26. 9. 1999 Današnje Nedelo (št. 39, str. 13) je ozaljšano z intervjujem *Tanje Jaklič Še dolgo bom jezil ljudi*. Zgovorni naslov predstavlja – koga drugega kot častnega člana SD, ***akad. prof. dr. Jožeta Toporišiča***.

27. 9. 1999 **Leposlovna besedila letošnjega maturitetnega sklopa** je v šetih zvezkih po zelo dostopni ceni izdala založba GYRUS, d. o. o., Krekov trg 7, 1000 Ljubljana. Malce nespodobno je, da našo mularijo s kopiranjem učimo krasti avtorske pravice, spodobi pa se, da kakšno vstopnino za diskača žrtvujejo za knjigo, ki jo potrebujejo. Spremne besede ter metodične predloge so napisali člani SD ***prof. Ana Jesenovec, prof. Samo Koler, prof. Bernarda Rovtar***, tri zvezke pa so komentirali našemu društvu neznani ljudje.

28. 9. 1999 Oktobrska številka *Ognjišča* (vedno je na razpolago že pred datumom izida, kar bi bil lahko vzor urednikom revij našega društva) prinaša zanimiv intervju s častnim članom SD, ***akad. prof. dr. Jožetom Pogačnikom***.

29. 9. 1999 V Razgledih (št. 18, str. 19) je izšla kritika ***Vasje Predana*** *Tretji del impozantnega opusa*. Ocenjuje 21. knjigo častnega člana SD, ***akademika Dušana Moravca***, *Slovensko gledališko petletje (1945–1950)*, s katero nadaljuje serijo monografskih predstavitev razvoja slovenskih gledališč.

30. 9. 1999 Častni član SD, ***akademik prof. dr. Francetu Berniku***, je zaključil novo delo *Obzorja slovenske književnosti: slovenistične in primerjalne študije*. Knjiga bo izšla pri Slovenski matici, katere tajnik je bil dolga leta.

30. 9. 1999 Tudi častna članica SD, ***prof. Berta Golob***, ima v tisku novo knjigo. Župnijski urad Dravlje ji bo izdal delo *Senca svetlobe*.

30. 9. 1999 Našemu kolegi, ***prof. Zoranu Božiču***, pri založbi *Modrijan* tiskajo njegovo predstavitev letošnjega maturitetnega sklopa *Ljubezen in smrt v slovenski krajši pripovedi*. *Dodatna pojasnila in naročila*: MODRIJAN, Mestni trg 24, 1000 Ljubljana, tel. 126 24 90, faks 126 24 86.

1. 10. 1999 Članica SD s celovške univerze, ***prof. dr. Herta Maurer-Lausegger***, hiti z zaključevanjem šestega dialektološkega projekta z naslovom *Raziskovanje slovenskih narečij na Koroškem*, med katerim je nastalo 12 videokaset in več dialektoliških publikacij, ki so izšle pri Mohorjevi v Celovcu. Med novostmi so na razpolago: videofilm *Orodje s koroških podstrešij* (slovenski izvirnik v rožanskem narečju; 30 min. ter brošura); videofilm *O saneh* (slovenski izvirnik v rožanskem narečju in brošura). V pripravi je videokaseta z naslovom *Kruh iz črne kuhinje*. *Dodatna pojasnila in naročila*: Mohorjeva družba Celovec d. o. o., Poljanska cesta 97, 1000 Ljubljana, faks 061 13 21 122, tel. 061 30 10 97. Z nakupom publikacij iz zbirke Narečne dokumentacije – Dialektdokumentationen podpirate dialektološki raziskovalni projekt na celovški univerzi.

2. 10. 1999 Združenje prijateljev Izraela, ki skrbi za negovanje judovske kulture v Gorici, je predsednici SD Nova Gorica, ***prof. Mariji Mercina***, izročilo posebno priznanje, ker je privedla stoto skupino dijakov novogoriškega Šolskega centra na obisk goriške sinagoge. *Prim.* Primorski dnevnik 2. 10. 1999, št. 232, str. 13.

ODKRIL SMO SPLETNO STRAN

SLOVENŠČINE

AVTORICA: Mira Gregl-Hrstič. BIVALIŠČE: Ljubljana Bežigrad.
POKLIC: učiteljica slovenskega jezika na OŠ Hinka Smrekarja od leta 1979.
POSEBNE LASTNOSTI:
Ljubezen do maternega jezika in kulturne dediščine. Rada berem knjige, posebno poezijo, prebiram časopise, gledam TV in bedim ob računalniku. Na ogled me zvabi marsikatera kulturna prireditev, sprehodi v naravo pa okrepijo telo in duha. Najbolj sem zadovoljna v družbi iskrenih družinskih prijateljev.

KLIKNITE IN SE PRIDRUŽITE POGOVOROM!

2. 10. 1999 Člane Slavističnega društva je ***prof. Vinko Omerzelj***, ki se ga spominjamo kot organizatorja legendarnih slavističnih poučnih popotovanj v Trubarjev svet, v Moskvo ..., popeljal na sprehod **od Škofljice do Magdalenske gore**. Vmes so se ustavili še v Lanišču, Tlakah, Šmarju. Omenjena pot predstavlja začetek ekskurzij slavistov po Dolenjski. Obvestilo smo objavili na spletnih straneh, žal pa je bila udeležba skromna, toliko da so pohodniki bili kolegij. Kdor je zamudil tokratni pohod, naj pomni, kar gorko mu srce naroča: nikoli ni prepozno in naj se udeleži naslednjega, če organizatorji ne bodo prehitro vrgli puške v koruzo.

2. 10. 1999 Filozofska fakulteta v Ljubljani je v današnjem Delu (str. 17) razpisala prosto delovno mesto visokošolskega učitelja za predmet slovenski knjižni jezik in stilistika.

4. 10. 1999 Pred začetkom ***slovenskega slavističnega kongresa*** so kolegi v Celju pripravili dobro obiskano tiskovno konferenco.

4. 10. 1999 Pričela se je *celoletna šola slovenskega jezika*, ki jo prireja Center za slovenščino kot tuji/drugi jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Letos je vpisanih 63 slušateljev, za katere skrbi 8 lektorjev. Uspešni pridobijo javnoveljaven »certifikar« o znanju slovenskega jezika, ki ga potrebujejo za pridobitev državljanstva, državne službe itd.

4. 10. 1999 Na predvečer svetovnega dneva učiteljev je minister za šolstvo, ***prof. dr. Pavle Zgaga***, *podelili letošnje nagrade RS za delo na področju šolstva*. Kolegica, ***prof. Živa Gruden***, jo je prejela za uspehe pri uvajanju slovenskega šolstva v Beneški Sloveniji.

LJUDSKO IZROČILO

* * *

Zdi se, da bo rubrika usahnila, ker je pošla zaloga anekdot in usahnila fantazija nočnega pisca Kronike. Novih sotrudnikov tudi ni oziroma so preredko posejani. Videti je, da je študij slavistike v Sloveniji strahotno resna stvar, ki ne prenese smeha.

* * *

Vsak prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo duhovit.
Sodelavcem jamčimo nesmrtnost ali strogo anonimnost.
Izbirajo povsem svobodno!

5. 10. 1999 Rektor Univerze v Ljubljani je slovesno promoviral ***dr. Vida Snoja***, ki je doktoriral s tezo *Sveto pismo nove zaveze in slovenska literatura*.

Iskrene čestitke in uspešno poklicno pot!

5. 10. 1999 Članu SD, ***prof. dr. Miranu Hladniku***, piše ***Peter Scherber*** :
»...v dunajskem časopisu Die Presse sem zvedel, da so napovedali 150-letnico dunajske slavistične katedre. Zato sem se v petek spet napotil na Dunaj. Zelo so bili žalostni, da ni prišel noben pravi Slovenec. Toporišič se je opravičil in zato je odpadlo predavanje slovenske lingvistike. Tudi z ambasade nikogar ni bilo tam. Zato pa so se pojavili ljubitelji kot Flaker in jaz, Slovenci izven matičnega ozemlja kot Sergio Bonazza ali "bivšije Ljubljančani", kot Alojz Jembrih. Bil je zelo dober jubilej in simpozij, slišali smo citate Cankarja in Miklošiča in Kopitarja. In kot poseben gost sem doživljal Borisa Uspenskega ... Jaz sem izkoristil priložnost za seznanjanje s tamkajšnjimi slavisti, posebno s prof. Miklasom. Torej imam zdaj prve stike z dunajskimi slavisti in če mi bo manjkalo kaj bibliografskega materiala od tam – zdaj vem, kje je seminar (v stari splošni bolnišnici, zelo lepo obnovljen).«

5. 10. 1999 Mestna občina Kranj je izdala zbornik *Prešernovi dnevi v Kranju: simpozij ob 150-letnici smrti Franceta Prešerna, od 2. do 5. februarja 1999*. Uredil ga je častni član SD, ***akademik prof. dr. Boris Paternu***, ki je simpozij tudi pripravil.

6. 10. 1999 Vrzeli v Kroniki zapolnjujejo ducati in ducati dopisov, pojasnil, razlag neurejenim udeležencem slovenskega slavističnega kongresa v Celju. Življenje je tako pestro, da ni dolgčas nobenemu članu izvršilnega odbora Slavističnega društva Slovenije, ne je tajnici, ne blagajničarki in ne predsedniku, člani celjskega organizacijskega odbora pa sploh nimajo časa jadikovati oziroma se opajati ob mnogoterih pojavnih oblikah življenja.

7.–9. 10. 1999 ***Slovenski slavistični kongres v Celju***. Kot vsako leto, smo se zbrali tudi letošnji prvi

četrtek v oktobru. Vsaj po vrvežu in vzporednic s sejmom je videti kot pravi pravcati kongres (68 referentov in poročevalcev, 300 udeležencev, poleg plenarnega še štiri vzporedna srečanja, dve okrogli mizi, spremne prireditve in srečanja ...).

SPOSOJENA SENTENCA

V prepir med kumaro in bučo se dinja je vmešava.

Ruski pregovor

9. 10. 1999 To soboto poteka predstavitev 10. videokasete naše članice s celovške univerze, ***prof. dr. Herte Maurer-Lausegger***. Nastala je v okviru dialektološkega projekta *Raziskovanje slovenskih narečij na Koroškem*. Prireditev je pripravila krajevna revija Rosentaler Monatsmagazin, ki je napravila široko reklamo. *Prim.* Kroniko 1. 10. 1999.

10. 10. 1999 Kolegice in kolege vabimo, da se udeležijo **Seminarja mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje**. Uvrščen je v *Katalog programov stalnega strokovnega spopolnjevanja* in je ovrednoten z **eno točko in pol**. Predvideni sta le izvedbi v Novi Gorici. Prva (za mentorje tekmovanja na vseh stopnjah) bo 011. in 12. novembra 1999, druga, namenjena le kolegicam in kolegom z osnovnih šol, pa 18. in 19. 11. 1999. Rok za prijavo je 30. oktober. Prednost imajo člani Slavističnega društva, ki lahko uveljavijo tudi popust pri kotizaciji. Kotizacija: za člane Slavističnega društva Slovenije 10.000 SIT, za druge 13.000 SIT.

Sedaj že ustaljeni okvirni program vsebuje splošno didaktično temo (letos je obljubljeno predavanje direktorja Zavoda za šolstvo o šolskih tekmovanjih kot poligonu novih zamisli), predstavitve tekmovanja na posameznih stopnjah, ki ga pripravijo koordinatorji, in delavnice (izmenjava izkušenj in pogledov na letošnji vsebinski sklop, sestavljanje nalog za tekmovanje). Dokončen program bodo udeleženci prejeli naknadno.

Prijava (obrazec 1,201 ali dopis s potrebnimi podatki udeleženca) velja, če ji je priložena kopija virmana/položnice o vplačilu kotizacije (za člane SD 10.000 SIT, za nečlane 13.000 SIT) na račun Slavističnega društva Slovenije 50100-678-45265. Kdor uveljavlja članski popust, priloži tudi kopijo položnice o plačani članarini. Nakazilo kotizacije se šteje za akontacijo, predračun oziroma račun pa se izda takoj po vplačilu, vendar nam mora plačnik sporočiti podatke, ki jih zahteva Zakon o davku na dodano vrednost in so potrebni za izstavitev veljavnega računa (natančen naslov plačnika, davčna in matična številka ...) Kotizacija se ne vrača, ker je zaradi Zakona o davku na dodano vrednost to praktično nemogoče brez znatnih stroškov.

Prijava s potrebnimi dokazili se pošlje na naslov koordinatorja: dr. Zoltan Jan, Cankarjeva 84, 5000 Nova Gorica. Prijav in spremne dokumentacije ne pošiljajte po faksu in ne s priporočeno pošiljko, ker nastajajo pri dostavi nepotrebni ovinki in dodatni zapleti. Prijavi je lahko priložena frankirana pisemska ovojnica z izpisanim naslovom udeleženca, da mu lažje in hitreje potrdimo prijavo oziroma pošljemo dokončni program.

Prenočišča:

Hotel Park (naslov: Delpinova 5, 5000 N. Gorica, tel. 065 12 620, faks 28 470);

Hotel Sabotin (naslov: 5250 Solkan, C. IX. korpusa 35, tel. 065 28 221, faks 26 430); *Hotel Perla* (naslov: Kidričeva 7, 5000 N. Gorica, tel. 065 12 630, faks 28 886); vključene so posebne hotelske usluge (vstopnina v igralnico, savna, bazen ...); hotel zaenkrat še obnavljajo, morda pa bo do tedaj nared;

HIT hotel Lipa (naslov: Trg I. Roba 7, 5290 Šempeter, tel. 065 31 358, faks 31 254);

Dijaški dom (naslov: Streliška 7, 5000, N. Gorica, tel. 065 21 228, faks 21 228).

Slavistično društvo Slovenije

Aškerčeva 2, p. p. 580, 1001 Ljubljana

Vabilo k sodelovanju na seminarju

Slavističnega društva Slovenije

seminar mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje

Nova Gorica, 11.–12. novembra 1999
in
Nova Gorica, 18.–19. novembra 1999

Izpopolnjevalni seminar mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje je uvrščen v Katalog programov stalnega strokovnega spopolnjevanja in je ovrednoten z **eno točko in pol**. Predvideni sta le izvedbi v Novi Gorici. Prva (za mentorje tekmovanja na vseh stopnjah) bo 11. in 12. novembra 1999, druga, namenjena le kolegicam in kolegom z osnovnih šol, pa 18. in 19. 11. 1999. Rok za prijavo se izteče 30. oktobra. Prednost imajo člani Slavističnega društva, ki lahko uveljavijo tudi popust pri kotizaciji. Kotizacija: za člane Slavističnega društva Slovenije 10.000 SIT, za druge 13.000 SIT.

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

Izdaja: Slavistično društvo Slovenije Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana	**List za člane društva** Odgovorni urednik: dr. Zoltan Jan	Ljubljana,20. 12. 1999 http://www.neticom.si/kronika Letnik 3, št. 15

Čez nekaj dni se pričenja novo leto, v katerem se bo dokončno iztekel mandat sedanjemu predsedniku Slavističnega društva Slovenije, ker društvena pravila prepovedujejo komur koli pod soncem, da bi bil več kot dvakrat zapored na vodilnih društvenih položajih. Po načelu kralj je mrtev, naj živi kralj, odpiramo **lov na novega predsednika**, ki bo poleg vsakodnevnih malenkosti, ki se nikjer ne vidijo, za nagrado (če bo priden in bo ponovil dveleteni mandat) soorganiziral svetovni slavistični kongres v Ljubljani, pripravil še tri druge slovenske slavistične kongrese, uredil štiri zbornike, vodil štiri tekmovanja za Cankarjevo priznanje, bedel nad dvema slavističnima revijama, zbral nekaj ducatov milijonov denarja in imel na stotine in stotine občudovalcev med pretežno ženskim članstvom našega društva. (Morda so bile zato med dvajsetimi predsedniki le tri predsednice.)

11. 10. 1999 **Odmevi na Kroniko št. 14**:

- Pri poročanju o letošnjih *državnih nagrajencih* za najvišje dosežke *na področju šolstva* (Kronika 4. 10. 1999) smo med mrzličnimi pripravami na celjski kongres prezrli, da so poleg ***prof. Žive Gruden*** nagrade prejeli tudi naši kolegi ***prof. Viktorija Slabe***, ***prof. Mira Avsec*** in ***prof. Bogomil Jakopič***. Poleg opravičila zakasnele, pa iskrene čestitke z upanjem, da jim nismo skalili veselja. Utemeljitve so objavljene v Šolskih razgledih 16. 10. 1999, št. 16, str. 4–5. (*Pomisel:* lahko bi se tudi sami oglasili in posnemali predsednika, ki se ravna po načelu, da se dobro blago samo hvali, in neprestano obeša na veliki zvon svoje približevanje nesmrtnosti. Če pa bi že hoteli ohraniti diskretnost, bi lahko naščuvali predsednika odbora za podeljevanje nagrad, častnega člana SD, ***dr. Matjaža Kmecla***, naj opozori na krivico.)
- Sežanska prijateljica ***Jolka Milič*** sprašuje predsednika, kdaj bo poslovenil Mme. – Iščemo, pa ne najdemo nič primernega: milostljiva – to mnogokrat ni, gospa – banalno, prevzvišena – zastarelo, moja gospa – skorajda sakrilekt, soproga –preproga je bolj kdo drug kot Ona ...

VABILO K SODELOVANJU

Kolegice in kolege ponovno vabimo, da nas o dogodkih, ki bi zaslužili ovekovečenje v Kroniki (to je pozornost kolegov), obveščajo.

Najpripravnejši je kratek zapis v eni ali drugi elektronski obliki, da ni nepotrebnih napak pri prepisovanju.

V ozadju našega lističa je le en sam slehernik, ki ve, kar izve, opazi, kar vidi iz svoje človeške omejenosti.

11. 10. 1999 **Pogrešani kolegi.** Pošta je razglasila za neznane, umrle, odseljene ... in nam vrnila Kroniko št. 14, ki smo jo skušali poslati temle kolegicam in kolegom: ***Dragica Anastasov, Darja Ledinek, Anica Plazar, Peter Svetina, Dragi Unuk***.

Kdor jih pozna, naj jih opozori ali nam sporoči njihove naslove.

Hvala tistim, ki so nam pomagali pri detektivskih poslih in sporočili pravilne naslove prej pogrešanih.

Pri sporočanju sprememb, ne pozabite navesti tudi napačni naslov in priimek, da Vas bomo lahko našli med tisoči članic in članov, med katerimi je kar nekaj takšnih, ki imajo enako ime in priimek.

12. 10. 1999 Tisk **14. številke Kronike:** 135.626 SIT, poštnina: 58.760,50 SIT.

12. 10. 1999 Nekaj **podatkov o slovenskem slavističnem kongresu v Celju**. Udeležba: 321 kolegic in kolegov. Program posvetovanja **Slovensko jezikoslovje danes in jutri** je obsegal 68 referatov in poročil in je bil izveden na petih plenarnih in sekcijskih zasedanjih, dveh okroglih mizah ter treh poučnih popotovanjih. Izvedlo ga je 64 predavateljev (med njimi so bili 4 akademiki, 44 doktorjev znanosti, 4 magistri).
Evalvacijske vprašalnike, ki jih je obdelala tajnica *Jana Zemljarič Miklavčič*, je oddalo 65 udeležencev. Med njimi je bilo največ učiteljev slovenščine na osnovnih šolah (38), 20 pa jih uči na srednjih šolah; večina poučuje od 10 do 20 let. Večina jih je zborovanje ocenila kot izjemno uspešno (18) in odlično (18), oceno prav dobro je dodelilo 21 udeležencev, le 8 jih je dodelilo oceno dobro, nihče nižje. Povprečna ocena vsebine programa 4,7, ocena organizacije 5,1 (najvišja možna ocena je 6). Podobno so bili pohvaljeni predavatelji, med katerimi ni posebnih odstopanj (povprečna ocena od 4,2 do 5,6). Najvišje so vendarle ocenili referate kolegov: *doc. dr. Marka Jesenška, mag. Alojza Širca, prof. dr. Mete Grosman, doc. dr. Marka Stabeja, doc. dr. Marije Stanonik, dr. Tomaža Sajovica, doc. dr. Rade Košuta, prof. dr. Milana Dolgana, prof. dr. Jožeta Lipnika, doc. dr. Majdo Merše, prof. dr. Toma Korošca, prof. Marjete Humar*. Kolegi so se udeležili zborovanja zaradi osebne želje po znanju (59), zaradi želje po izmenjavi izkušenj (30), zaradi napredovanja v nazive (10). Pričakovanja so se 31 izpolnila v celoti, 27 delno, 5 nad pričakovanji. Veliko pridobljenega znanja bodo uporabili pri svojem delu (31), nekateri pa le malo (27), 5 pa zelo veliko. Večina jih ocenjuje, da je vsebina programa pomembna za njihov poklicni razvoj (39), za nekatere pa je zelo pomemben (13), le 10 jih meni, da je manj pomembna. Nekatere je motila metoda dela (8), druge vsebina (8), spet druge govor nekaterih predavateljev, medsebojne polemike med predavatelji, prekrivanje programske izvedbe, preveč natrpan program,vodenje ene izmed dveh okroglih miz, nekaterim so se zdela predavanja premalo prilagojena naslovnikom (6), nekateri si želijo manj tem in več časa za predavatelje (23). Veliko je bilo dodatnih pohval za gostitelje (12 + domala vsi predavatelji in gosti) in predsednika (2 pa sta ga tudi okregala), po mnenju nekaterih bi morali predavatelji bolj upoštevati pravila govorništva, bolj bi se morali zavedati potreb večine udeležencev.
Popolnejše poročilo smo poslali v objavo uredniku *Jezika in slovstva.*

NA OBROBJU

SLOVENSKEGA SLAVISTIČNEGA KONGRESA V CELJU

V petek je predsednikov študijski kolega in notranjski prijatelj, ***prof. Irc Razrih***, potožil: »Včeraj zvečer sem si rekel: ›Dost' mam slavistike, slavistov in tud' slavistk mi ni več mar.‹ Grem v sobo, se zleknem, odprem televi - zijo in kaj butne vame? Zoltan, ki spet nekaj naklada!«

12. 10. 1999 Še nekaj **odmevov na slovenski slavistični kongres v Celju:** *V Celju pričakujejo 400 slavistov*, Večer 30. 9. 1999; *Milan Gombač*: *»Bogatejše Celje«*, Novi tednik 7. 10. 1999; *Slovenski slavisti v Celju*, Večer 8. 10. 1999; *Mateja Podjed: Pisana beseda ostane*, Novi tednik, 7. 10. 1999; *Med nagrajenci tudi Matejka Grgič*, Primorski dnevnik 7. 10. 1999, št. 236, str. 10; *Damjana Stamejčič*: *Vroče jezikoslovje*, Delo 6. 10. 1999, št. 232, str. 9; *Mateja Podjed*: *Pisana beseda ostane!* Novi tednik 7. 10. 1999, str. 8; *Slavko Pezdir*: *Za tok razvoja, ne razprtij,* Delo 8. 10. 1999, št. 232, str. 9; [*Vera Tuta Ban*]: *Slovenski slavistični kongres v Celju*, Novi glas 14. 10. 1999, št. 39, str. 6; *Ljudmila Conradi*: *Pod Konjiško goro*, Novi tednik 14. 10. 1999; *Nagrade Slavističnega društva Slovenije*, Šolski razgledi 16. 10. 1999, št. 16, str. 6; [*Vera Tuta Ban*]: *Bogata vsebina in dobra organizacija srečanja*, Primorski dnevnik 20. 10. 1999, št. 247, str. 10; *Slavisti v Celju*, Mladika 1999, št. 9, str. 216.

NA OBROBJU

SLOVENSKEGA SLAVISTIČNEGA KONGRESA V CELJU

Najzanimivejši del otvoritvene slovesnosti na kongresu je bil tisti del predsedni-kovega nagovora, ki se zaradi igre mikrofonov ni slišal.

12. 10. 1999 Založba *Modrijan* nam je poklonila knjigo ***Željka Kozinca*** *Lep dan kliče*, v kateri je popisanih 150 predlogov za izlete po Sloveniji. Priročnik, ki se je pridružil že kar dolgi vrsti vodnikov, pride prav ne le zdolgočasenim brezdel-nežem, pač pa tudi kakšnemu snovalcu šolskih poučnih popotovanj. *Dodatna pojasnila in naročila*: Založba Modrijan, Mestni trg 24, 1000 Ljubljana, tel. 061 126 24 90, faks 061 126 24 86.

13. 10. 1999 *Slovensko društvo za primerjalno književnost* je pripravilo predavanje *Nova zaveza in slovenska literarna veda*, s katerim se je širši javnosti predstavil novi doktor literarnih znanosti ***Vid Snoj***.

13. 10. 1999 Ne glede na datum nesrečnega števila se je uredniku *Slavistične revije*, ***dr. Marku Juvanu***, porodila srečna misel, da kolegice in kolege, vpletene v spletno dopisovanje slovlit, povabi k *pisanju recenzij za Slavistično revijo*. Pravi: »*Nisem edini član uredništva, ki močno pogreša sprotno odzivanje na knjižne dosežke (viške in nižke) slovenske literarne vede. Pri nas kar preveč dragocenega (ali zgrešenega) raziskovalnega dela zaide v gluho lozo, tako da še (domnevno) največji strokovnjaki komaj vejo, kaj so spisali njihovi kolegi; še manj pa je verjetno, da bi se do tega opredelili in vgradili v svoj diskurz. Nekaj malega se recenzira našo stroko v Razgledih, ti pa bodo konec leta pod veščim uredništvom M. C.-ja dokončno škripnili. Kaj še ostane velikim? Mogoče SR? V prilogi dajem seznam knjig, ki so vsaj po mojem vredne pozornosti. V SR bi objavljali krajši (do 4 str.) in daljši recenzijski žanr (do 8 str.). Če bi bili o kateri izmed knjig pripravljeni kaj napisati, sporočite na moj (marko.juvan@guest.arnes.si) ali M. Hladnikov (tudi on je pri SR, jasno) naslov*.« Vabilo gotovo velja tudi za kolege, ki niso e-pismeni, le pohiteti je treba, dokler ne bodo razgrabljene vse najzanimivejše knjige!

14. 10. 1999 Članica SD, ***prof. Ivana Slamič***, ravnateljica osnovne šole Danila Lokarja v Ajdovščini, je predstavljena v intervjuju ***Rosane Rijavec*** *Ajdovščina bi potrebovala novo šolo*. Med drugim pravi: »Prepričana sem, da ima vsak otrok pravico, da se razvija.« *Prim.* Oko 14. 10. 1999, št. 191, str. 2.

14. 10. 1999 Namesto da bi prispeval kakšno anekdoto za našo spufano kroniko, ti član nadzornega odbora Slavističnega društva Slovenije, ***dr. France Žagar***, gre in napiše priročnik *Humor o šoli in šola o humorju*. Poleg teoretičnega dela so z zgledi predstavljene tudi humorne zvrsti. *Dodatna pojasnila in naročila*: Založba Obzorja, Gosposka 3, 2000 Maribor, tel. 062 228 31, faks 062 223 213.

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

OHROVT JE ZELJE S FAKULTETNO IZOBRAZBO.
VRTNICA JE GAVTROŽA, KI SE JE NAUČILA KNJIŽNE SLOVENŠČINE.
NA NAPAKAH SE NAJVEČ NAUČIMO, PROFESORJI PA JIH NE DELAJO IN SE NE MOREJO NIČESAR VEČ NAUČITI!
NAZAJ K NARAVI! (ROUSSEAU) SAMO NE PEŠ! (ROUSSEAUJEVI OTROCI)

Grafiti na šolskih zidovih
Iz France Žagar: Humor o šoli in šola o humorju

14. 10. 1999 Od 14. do 16. oktobra 1999 so avstrijsko Koroško obiskali ravnatelji gimnazij ter srednjih in višjih šol z Gorenjskega. Do srečanja je prišlo v sodelovanju z Oddelkom za manjšinsko šolstvo pri Deželnem šolskem svetu v Celovcu. V okviru programa, ki je bil osredotočen na vprašanja o šolstvu, je sodelovala tudi članica SD, ***dr. Herta Maurer-Lausegger***, s prispevkom *Prikaz delovnega življenja v kmečkem okolju*. Pravi, da so se imeli imenitno.

14. 10. 1999 Znanstveni inštitut Filozofske fakultete v Ljubljani je članoma SD izdal dve knjigi. ***Častnemu članu SD, akademiku prof. dr. Francu Zadravcu*** monografijo *Pesnik Alojz Gradnik*, ***prof. dr. Gregorju Kocjanu*** pa *Bibliografijo slovenske kratke pripovedne proze 1919–1940*, ki je njegova tretja knjiga s tega področja. *Prim*. Delo 14. 10. 1999, št. 239, str. 10 (Književni listi).

14. 10. 1999 V današnjih Delovih Književnih listih (št. 239, str. 19) je izšel zanimiv članek ***Igorja Bratoža*** *Večno spreminjanje nespremenljivega*, v katerem so prikazana novejša dela s področja literarne zgodovine.

15. 10. 1999 Pred tednom je izšla 7. številka novogoriškega fanzina **13. brat** (pri njem se med drugimi na očetovem računalniku izživlja predsednikov sinek), v katerem najdemo tudi pregledni članek *Kam so izginili vsi slovenski zini*. Zelo popoln popis vseh tovrstnih glasil naših zanamcev, ki so po našem vedenju s stališča literarne zgodovine še neobdelana gruda (na nekaterih šolah se pojavljajo tudi po trije, štirje fanzini istočasno). *Prim*. Sergej Nečajev: »Tudi mi imamo pisemske bombe!«, Primorska srečanja 1997, št. 190, str. 125–128.

15. 10. 1999 Pred nedavnim je pri Založbi ZRC SAZU izšla knjiga ***mag. Francke Benedik*** *Vodnik po zbirki narečnega gradiva za Slovenski lingvistični atlas*. Temeljito in zanimivo delo. *Dodatna pojasnila*: Založba ZRC SAZU, Gosposka 13, 1000 Ljubljana, tel. 061 125 60 68, int. 391.

16. 10. 1999 V Šolskih razgledih (št. 16, str. 6) koordinator tekmovanja v znanju slovenščine za Cankarjevo priznanje, ***prof. Vlado Pirc***, pojasnjuje kolegici ***Elizabeti Tučič*** dileme o ocenjevanju rezultatov tekmovanja. ***Pomisel****: vsak predlog je dobrodošel, zato tudi pripravljamo vsakoletni seminar in srečanje mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje. Pri tako velikem kolektivu, kot se zbira ob tekmovanju (število tekmovalcev je skorajda enako številu kandidatov pri državni maturi, z majhno razliko: pri nas ni nikogar, ki bi se s tem ukvarjal poklicno!), se pojavljajo tudi med seboj izključujoči se predlogi, marsikaterega pa tudi ni mogoče uresničiti brez sodelovanja večjega števila kolegov. Niso dovolj le zamisli, potrebujemo tudi koga, ki jih bo udejanjal.*

16. 10. 1999 V Šolskih razgledih (št. 16, str. 6) ***Tatjana Štular*** zaključuje polemiko z ***Igorjem Saksido*** o pouku književnosti v nižjih razredih devetletke.

17. 10. 1999 V Družini (št. 41, str. 9) je izšel portret članice SD ***prof. Marije Bajzek Lukač***, srčike Košičevega sklada. Avtor članka *Ostati in biti Slovenec v Porabju* je član SD, ***prof. Jože Zadravec***.

16. 10. 1999 Predsednica sekcije Slavističnega društva Slovenije za ohranjanje kulturne dediščine, ***prof. Božena Orožen***, je ponovno opozorila župana Mestne občine Celje in Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Celju na obljube, ki so jih dali, da bodo uredili nagrobnik Vatroslavu Oblaku, napis na spomeniku Antonu Aškercu in spominsko ploščo v spomin na nekdanjo slovensko okoliško šolo v Celju.
Pošto Slovenije (posredno pa tudi pokrajinska društva) je opozorila na *jubileje slavistov in pisateljev v letu 2001*: Luis Adamič (†4. 9. 1951), France Balantič (*29. 11. 1921), Fran Saleški Finžgar (*9. 2. 1871), Peter Pavel Glavar (*2. 5. 1721), Ivan Hribar (19. 9. 1851 – 18. 4. 1941), Edvard Kocbek (†3. 11. 1981), Simon Rutar (*2. 10. 1851), Matija Valjavec (*17. 2. 1831), Janez Vajkad Valvasor (*28. 5. 1641), Josip Vošnjak (†21. 10. 1911).

18. 10. 1999 V tržaškem Društvu slovenskih izobražencev je predstavil svojo knjigo *Duhovna zgodovina Slovencev* ***akademik prof. dr. Janko Kos***. *Prim.* Primorski dnevnik 20. 10. 1999, št. 247, str. 8.

19. 10. 1999 Od izvolitvi v naziv rednega univerzitetnega profesorja je imel na Filozofski fakulteti v Ljubljani ***dr. Miran Hladnik*** inavguralno predavanje *Kako je ime metodi*. Verjetno mu zaradi treme ni uspelo priti na kongres v Celje, pa mu vseeno iskreno čestitamo za uspešno poklicno pot!

19. 10. 1999 V novomeški reviji *Rast* (št. 5, str. 419–438) je izšel članek ***Emila Cesarja*** *Pesnik Ivan Rob v partizanih in njegova smrt*.

20. 10. 1999 V oktobrski številki revije *Rodna gruda* (št. 10, str. 6–7) je ***Dragica Motnik*** popisala vse poletne šole slovenščine za naraščajnike.

21. 10. 1999 V Delu (št. 245, str. 14) je ***Mimi Podkrižnik*** objavila portret edinega še živečega ustanovnega člana Slavističnega društva, ***dr. Vilka Novaka***, z naslovom *Presenečen nad svojimi desetletji*. Devetdesetletnica ni kar tako.

21. 10. 1999 V mali dvorani ZRC SAZU je imel ***dr. Tine Hribar*** predavanje *Postmoderna šibka misel, Pirjevec vs. Vattimo*. Predavanje je pripravilo *Slovensko društvo za primerjalno književnost*.

21. 10. 1999 V Delu (št. 245, str. 20, Književni listi) je častni član SD, ***prof. Janko Moder***, objavil kritiko nemško-slovenskega slovarja *Zamujena priložnost ob novem nemško-slovenskem slovarju*. Upošteva slovensko tradicijo tovrstnih slovarjev od Cigaleta in Pleteršnika dalje. Častni član SD je 8. maja skrivaj praznoval 85-letnico, zato sedaj izkoriščamo priliko, da mu zakličemo na mnoga ustvarjalna leta! Ker še vedno spi le po nekaj ur na dan, ne dvomimo, da bomo prebrali še mnogo njegovih del.

21. 10. 1999 O slovenskih rokopisih v Beneški Sloveniji (predvsem iz 18. in 19. stoletja) piše ***Paolo Petricig*** v današnjem tedniku Slovencev videmske pokrajine *Novem Matajurju* (št. 40. str. 6).

22. 10. 1999 Dva tedna ne počnemo drugega, kot da si dopisujemo s prijavljenimi udeleženci *seminarja mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje.* Da je stvar bolj pestra, je prišlo do napak in pomanjkljivosti pri objavi v Katalogu stalnega strokovnega spopolnjevanja, potem pa je stvari krepko zapletel še zakon o davku na dodano vrednost, tako da imamo poleg tradicionalnih pojasnjevanj kolegom goro osebnih prepričevanj računovodkinj. Ko se to konča, je treba izstaviti, knjižiti ... račune, sestaviti sezname udeležencev, jih obveščati o programu in razvrstitvi, se dogovarjati s predavatelji, z lastniki prostorov in opreme, poskrbeti za prenočišča, potem pa so tu zahteve za vračila plačil, pa seminarske naloge, pa poročila, pa obrazci, pa računi itd.

23. 10. 1999 Ni bilo priložnosti, da bi vabili, poročamo pa lahko o prijetnem izletu z naslovom *Po Metinih stezicah* (prvem takem), ki ga je danes, v soboto, v grdem vremenu napravila četica ljubljanskofakultetnih slavistov. Na spletni strani http://www.egroups.com/group/slovlit/ ***dr. Miran* Hladnik** poroča: »*V naslovu [poučnega popotovanja] je bila mišljena Presečnikova Meta iz Cvetja v jeseni, cilj je bil Blegoš nad Poljansko dolino, med udeleženci pa je bilo sedem študentov in sedem uslužbencev. V planinski koči smo se razporedili v dve omizji in odgovarjali na vprašanja v zvezi s povestjo, ki jih je skrbno pripravila* ***Anka Polajnar****, ter se strastno spopadli za prehodni pokal zmagovalca v tavčaroslovju. Na kmečkem turizmu v Gornji Žetini smo si privoščili krepko juho z žganci, mošta, ocvirkovice in pehtranove potice pa krofov, v pogovoru osvežili nekaj slavistične folklore in se na toplem ob zakurjeni peči delali norca iz dežja, ki je zunaj lil brez milosti*.«

23. 10. 1999 Pričeli so prihajati prvi *prispevki za zbornik*, v katerem bo objavljeno gradivo slovenskega slavističnega kongresa.

23. 10. 1999 Najbolj vestne kolegice in kolegi pričenjajo pošiljati *seminarske naloge*, povezane s slovenskim slavističnim kongresom in točkami za napredovanje v nazive. Vsega zanimivega ni mogoče omeniti, kakšno malenkost pa že: eni od nalog je priložena videokaseta s posnetki najstniških oddaj na krajevni televiziji, drugi je bil dodan tudi ročno izvezen robček, vendar se ga ne more šteti za podkupnino ...

IDEJICA
ALI PRISPEVEK K METODIKI
ZA POTREBE PRAKTIČNEGA UČENJA V RAZREDU
(NI ZA ZNANSTVENE NAMENE)

V seminarski nalogi kolegica D. L. iz Majšperka opisuje, katerih besed učenci 6. razreda osnovne šole ne poznajo. Ne razumejo, kaj je *brv*; ne ločijo med *žalosten* in *užaljen*; ne vejo, kaj *prasketa* in kaj *buči*; nihče ni našel sopomenke besede *skop*; ko je pes *pomolil* taco, so menili, da *moli*; ko so brali, da so vso noč *čuli*, so mislili, da so vso noč *poslušali*.

* * *

Mislimo, da bi bilo nujno zbirati besede, ki jih učenci srečujejo v učbenikih, a jih ne razumejo. Mnogokrat ne razumejo ključnih besed sporočila! Najpomembnejše pa je poiskati poti za bogatenje besednega zaklada.

Vsakega opozorila, ki nam ga boste poslali, bomo veseli!

24. 10. 1999 Nedeljsko popoldne mineva v prebiranju zbornika *Prežihova bajta*. Poslal nam ga je častni član SD, ***prof. Janez Mrdavšič***, ki je tudi zanimivo opisal usodo Prežihove bajte (*Kje vzdrževati spomin na Lovra Kuharja*). Veseli smo, da veliki umetnik ni postal naenkrat preveč rdeč in da se ni pričel umikati med zamolčane današnjike.

25. 10. 1999 *Društvo slovensko-poljskega prijateljstva* je v ajdovski knjižnici pripravilo večer s prevajalcem (in članom SD) ***mag. Nikom Ježem***, ki je poleg drugega prevedel tudi pesniško zbirko papeža Janeza Pavla II. *Ljubezen mi je vse razodela*.

26. 10. 1999 Član SD, ***dr. Milan Dolgan***, nas obvešča, da sta z ***Brankom Čušinom*** izdala *Prešernov jubilejni koledar za leto 2000*. Poleg uvodnega eseja o sonetu Vrba vsebuje reprodukcije 12 akvarelov z motivi Vrbe, Vodnikove koledarske pesmice in pratiko iz leta 1800. Cena: 700 SIT. *Prim*. Delo 2. 12.

1999, št. 280, str. 19 (Književni listi). *Dodatna pojasnila in naročila*: Tiskarna Radovljica, Ljubljanska cesta 56, 4240 Radovljica.

26. 10. 1999 *Goriška pokrajinska uprava* je priredila seminar o slovenskem šolstvu in kulturi na Goriškem, namenjen predvsem italijanskim šolnikom, a se ga je kot po navadi udeležilo več slovenskih kolegov. Med predavatelji je bil poleg drugih strokovnjakov tudi član SD, ***prof. Miran Košuta*** z univerze v Rimu.

27. 10. 1999 Nagrajenec Slavističnega društva Slovenije, ***prof. Igor Gedrih***, nam je poslal pismo ***Boruta F. Irga*** iz Frankfurta, ki predlaga ponovno uvedbo bohoričice, da bi se izognili težavam pri pisanju sičnikov in šumevcev z računalniki. Avtor predloga nič ne ve ali pa ni zadovoljen z novim standardom CE (za Srednjo Evropo), ki ga ima vsak standardni programski paket oken, čeprav je res, da nekaj težav še obstaja pri tistih, ki ne kupujejo novih programov, in pri e-pošti.

27. 10. 1999 Človek ima občutek, da je med vsemi jatami najštevilnejša tista, ki jo sestavljajo vsakodnevna vabila. Danes bi moral biti predsednik Slavističnega društva Slovenije na tiskovni konferenci, na kateri predstavljajo zbornik *Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik*; v parlamentu na zasedanju delovne skupine za jezikovno načrtovanje, ki ocenjuje *Dularjev osnutek zakona o zaščiti slovenščine*; v Sežani na sestanku meddruštvenega odbora, ki se dogovarja o porazdelitvi nalog za pripravo *Primorskih slovenističnih dnevov*, simpozija *o Ljubki Šorli* in *zbornika* s prispevki dosedanjih Primorskih slovenističnih dnevov; na posvetu Državnega sveta in v službi, kjer obstaja nevarnost, da nanj pozabijo pri pripravi plačilne liste.

27. 10. 1999 S seje meddruštvenega odbora primorskih slavističnih društev:
Enajsti primorski slovenistični dnevi bodo v tem šolskem letu po običajnem vrstnem redu v Kopru. Okvirni program: 13. 4. literarni večer, 14. 4. referati in okrogla miza ter 15. 4. ekskurzija. Po daljši razpravi se je meddruštveni odbor odločil za literarno temo *Primorska kratka pripoved v 20. stoletju*, jezikoslovne razprave pa naj bodo v okvirih, ki jih določa razpis v katalogu. V Novi Gorici in Gorici bodo poleg tega pripravili tudi *simpozij o Ljubki Šorli*. Novogoriško srečanje razširja meddruštveno slovenistično dejavnost. Na sestankih meddruštvenega odbora junija in oktobra letos so bili mnenja, da je primerno počastiti spomin *Ljubke Šorli* s strokovnim posvetovanjem, predlagati poimenovanje ulice po njej v Novi Gorici in podpreti odločitev *novogoriškega založnika Branka*, da izda njeno pesniško zbirko. – Vabijo kolege sloveniste, da se jim pridružijo na posvetovanju s svojim strokovnim prispevkom (referati do 20 minut, iztočnice za okroglo mizo do 10 minut). Rok za *prijavo* strokovnega prispevka je do 15. 2. 2000, izvleček (največ 1 stran) pa pošljite do 25. 2. 2000 na naslov: prof. Marija Mercina, Šolski center, Delpinova 9, 5000 Nova Gorica. Veselijo se srečanja z vami in vas lepo pozdravljajo.

27. 10. 1999 Na tiskovni konferenci so predstavili zbornik *Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik*, ki ob 35-letnici Seminarja za slovenski jezik, literaturo in kulturo predstavlja svojo zanimivo in mnogovrstno dejavnost. Poleg *Seminarja za slovenski jezik, literaturo in kulturo* je opisan razvoj in programska zasnova *Centra*, delujoči *lektorati na tujih univerzah*, simpozij *Obdobja* (ki bo letos doživel polovično reinkarnacijo, prirejali naj bi ga vsako drugo leto in ne vsako leto kot pred tem), *tečaji slovenščine* in *izpitni center*, ki je pooblaščen za izdajanje certifikatov o znanju slovenščine (potrebujejo jih vsi, ki prosijo za slovensko državljanstvo). Publikacijo in Center v celoti so predstavljale ***prof. dr. Ada Vidovič Muha***, ***doc. dr. Erika Kržišnik*** in ***doc. dr. Marja Bešter***. Novinarji so pokazali veliko zanimanje za delo posameznih dejavnosti Centra, tako da je konferenca trajala uro in pol.

27. 10. 1999 Seja **Delovne skupine za jezikovno načrtovanje**, ki jo kot delovno telo pri Odboru državnega zbora za kulturo, šolstvo in šport vodi ***prof. dr. Breda Pogorelec*** in jo sestavljajo sami slavisti, je na zahtevo ministra za kulturo po dveh letih vendarle spet obravnavala osnutek zakonskega predloga **o rabi slovenskega jezika**, ki ga je že pred štirimi leti napisal ***dr. Janez Dular***. Ker so razen predsednice in enega člana vsi menili, da je zakon potreben, je bil na koncu sprejet **sklep**: ministru za kulturo se sporoči, da je zakon potreben, zamisel urada za slovenski jezik je treba domisliti, zakon je treba dodelati, priloži se vsa mnenja, ki so že napisana (prof. dr. Breda Pogorelec, akademik prof. dr. Jože Toporišič, prof. dr. Zinka Zorko, dr. France Novak), in do srede se počaka še na mnenji doc. dr. Marka Stabeja in dr. Majde Kaučič-Baša. Minister naj se opredeli, ali bo dodelani

zakonski osnutek vložil v zakonodajni postopek ali se izkoristi druga poslovniška možnost. Bilo je tudi nekaj ostrih besed, od tega, da ni primernih strokovnjakov s področja slovenističnega jezikoslovja (v Celju je nastopilo 44 doktorjev znanosti), da se na maturi sprašujejo nesprejemljive trditve, da profesorji v šolah učijo nesprejemljivo in zastarelo znanje ... Med drugim so predsedniku Slavističnega društva Slovenije, ki ga niti obveščajo ne o dogajanju, malo popustili živci. Bombastično je zagovarjal stanovske kolege, ki sta jih večinoma izobrazila prisotna profesorja, povedal pa tudi, da ima delovno telo pred zgodovino nesporno krivdo, ker že dve leti zadržuje zakonski osnutek. Doc. dr. Marko Stabej je še ostreje skušal demantirati predsednika Slavističnega društva Slovenije, češ da v svojem zasebnem glasilu (to je Kroniki) javno širi neresnice o delovnem telesu, kar pa žal ne ustreza dejstvom, itd. Omenjena je bila tudi huda bolezen predsednice, ne pa tudi, da je med Drnovškovo boleznijo državo vodil podpredsednik Podobnik, čeprav se nimata prav nič rada in si sploh ne zaupata. Po seji so se šli vsi skupaj ohladit s pijačo in si še marsikaj povedali. Z drugimi besedami, osebno mislim, da še dolgo ne bo nič. Tudi poslancem se izteka mandat in prihodnje leto razen volitev ne bo nobenega nič brigalo. Potem je potrebno najmanj leto, preden bo delovno telo spet imenovano, itd. itd. Številni zakoni, ki jih podpira vlada RS, so v parlamentarnem postopku po pet in več let – kaj bo šele s tem!

29. 10. 1999 O *slovenjenju skavtskega izrazja* razmišlja ***prof. Janez Gradišnik*** v *Skavtiču* (št. 1, str. 22). *Trop za materinščino* je za mnenje o poimenovanjih povprašal ***prof. dr. Stanka Klinarja***, ***dr. Janeza Dularja*** in ***prof. Berto Golob***. *Steg* naj bi bil *trop* ali *rod*, za *fellowship* predlagajo *bratovščino*, *jamboree* bi lahko bil *skavtski zlet*, namesto *hospitality* ponujajo *gostitev* itd.

MALA ŠOLA USTVARJALNEGA PISANJA

Člane Slavističnega društva Slovenije vabimo, da za **Kroniko** Slavističnega društva Slovenije prispevajo najboljša, najduhovitejša, naj-vprašanja, ki se jih spominjajo *s slavističnih brucovanj*.

* * *

Na brucovanju jeseni leta 1949 v kletnih prostorih stare kazine na tedanjem Trgu revolucije (zdaj spet Kongresni trg) so bili zeleno carstvo ***Bruno Hartman***, brucmajor pa ***Janez Zor*** (sedaj oba častna člana SD), med množico prestrašenih zelenih brucev pa je bil tudi letošnji nagrajenec SD, ***Igor Gedrih***, ki ga je doletelo neslavno vprašanje: »*Kdo na univerzi je vedno v rožcah*?«

Ker je bila zelenjad pokvarjeno izobražena, se ni zmotila in ni butnila na dan s pokojnim Ivanom Prijateljem, ampak je pogruntala, da je to *prof. Nikolaj Preobraženski*, emigrant iz Sovjetske zveze, predavatelj ruščine in ruske književnosti, ki je vsak dan v letu imel v gumbnici dnevno sveže cvetlice. Zelenjadnik je zaradi pravilnega odgovora moral vso noč piti kamilice.

* * *

30. 10. 1999 Na državni proslavi *dneva reformacije* v Cankarjevem domu je bil slavnostni govornik častni član SD, ***dr. Matjaž Kmecl*** (upodobitev v Nedelu 31. 10. 1999, št. 44). V dokaj ekumensko obarvanem sporočilu je izhajal iz dejstva, da je leta 1599 v Nürnbergu izšla Biblia sacra, v kateri je ob klasičnih jezikih in nemščini samoumevno upoštevana tudi slovenščina. Morda se zato ministru za kulturo **zakon o rabi slovenskega jezika** ne zdi potreben in mu zelo prav pride večletno zavlačevanje v **Delovni skupini za jezikovno načrtovanje**, ki jo vodi ***prof. dr. Breda Pogorelec*** in jo sestavljajo sami slavisti, deluje pa kot delovno telo pri Odboru državnega zbora za kulturo, šolstvo in šport. Kot se je izkazalo po proslavi v neformalnih pogovorih ***akademika prof. dr. Jožeta Toporišiča*** z ministrom in drugimi uglednimi gosti, se nekateri navdušujejo, da bi Slavistično društvo Slovenije prevzelo pobudo in osnutek zakona preko ene ali druge poslovniške možnosti dalo v parlamentarni postopek. Nekateri sogovorniki so takoj obljubili sponzorski denar, minister za kulturo oziroma turizem pa bosta še naprej plačevala »spote imago Slovenije«.

30. 10. 1999 Skoraj trideset *učiteljev slovenskega jezika iz zamejstva* se je udeležilo tridnevnega *seminarja* o socialnih igrah kot motivaciji za učenje, ki ga je v Monoštru priredil Urad RS za Slovence po svetu. *Prim.* Primorski dnevnik 30. 10. 1999, št. 255, str. 4.

30. 10. 1999 V *Soboti* (št. 42, str. 7) je članica SD, ***prof. Nevenka Janež***, objavila zanimiv članek *Tolminu prinaša mladost*, v katerem je osvetlila proslavo tolminskega dijaškega doma, ki so ga

ustanovile fašistične oblasti kot sredstvo poitalijančevanja, preživel pa je različne države in družbene ureditve ter vzgojil množico imenitnih ustvarjalcev.

30. 10. 1999 Po TV, radiu, na predstavitvah v različnih knjigarnah in knjižnicah se lahko seznanimo z novo knjigo člana SD in predsednika slovenskega PEN, ***Marka Kravosa***. V avtobiografski knjigi črtic iz svojega otroštva *Kratki časi* je pri-kazal Trst z žabje perspektive. *Prim.* recenzijo Igorja Bratoža v Delovih Knji-ževnih listih (18. 11. 1999, št. 268, str. 19.

30. 10. 1999 V reviji *Borec* (št. 575–576, str. 49–61) je ***Miško Šukanović*** objavil razpravo *Ideologija in skupina OHO*.

1. 11. 1999 Ob *dnevu spomina na umrle* se v misli pogosteje vpletajo pokojni profesorji, kolegi, stanovski prijatelji. Praznina ostaja tudi za *preminulimi častnimi člani* Slavističnega društva Slovenije: *Rajkom Nahtigalom, Otonom Župančičem, Franom Ramovšem, Francetom Kidričem, Antonom Slodnjakom, W. K. Matteew-serjem, Francetom Bezlajem, Jankom Jurančičem, Bogom Komeljem, Urošem Kraigherjem, Janezom Logarjem, Borisom Merharjem, Bratkom Kreftom, Franom Petretom, Viktorjem Smolejem, Francetom Sušnikom, Silvo Trdino, Josipom Vidmarjem, Alfonzom Koprivom, Linom Legišo, Benom Zupančičem, Francetom Vodnikom, Antonom Ingoličem, Štefanom Barbaričem, Vladom Novakom* in *Severinom Šalijem.* S svojim bogatim delom in plemenito osebnostjo so se zapisali v našo poklicno pot.

2. 11. 1999 *Lektorsko društvo Slovenije* prireja predavanje ***doc. dr. Erike Kržišnik*** *Lektor se rodi, nauči in vzgoji*.

3. 11. 1999 *Delo* (št. 255, str. 10) prinaša obsežen intervju ***Tanje Jaklič*** s ***prof. Jožetom Faganelom*** *Govor – vsakdanji kruh*, ki opozarja na zanimivosti lektorjevega dela v gledališču in na pobudo člana SD, da bi se uvedlo posebno izpopolnjevanje za gledališke lektorje.

4. 11. 1999 V Delovih Književnih listih (št. 256, str. 19) ***Peter Kolšek*** poroča o knjigi *Od ekspresionizma do postmoderne*, v kateri so zbrane študije o *slovenskem pesništvu in jeziku* ***Borisa Paternuja***, »ki v največji meri pooseblja povojno literarno slovenistiko«.

4. 11. 1999 V listu Beneških Slovencev *Novi Matajur* (št. 42, str. 6) ***Paolo Petricig*** popisuje slovenska literarna dela, ki so nastala v Nediški dolini.

4. 11. 1999 Kolegicam, ki so zaskrbljene zaradi »gromozansko visokih« kotizacij za seminarje Slavističnega društva Slovenije in se bojijo, da bi šole obubožale in ne bi imele denarja za plačilo vode, ki v enem dnevu izteče iz pokvarjenih pip, lahko pošljemo vabilo družbe Borštnar & Co iz Ljubljane na enodnevni »strokovni posvet« *Varnost v šolstvu* (štiri predavanja + kava in sok). Zanj je treba plačati kotizacijo 23.800 SIT.

4. 11. 1999 V knjižni obliki je izšlo dodatno kazalo častnega člana SD, ***prof. Janka Modra***, k *Škrabčevemu zbranemu delu*. *Dodatna pojasnila in naročila*: ga. Anica Ličen, Ul. M. Kogoja 1 d, 5000 Nova Gorica, tel. 065 22 986.

4. 11. 1999 Še dobro, da smo že izpeljali celjski kongres, kajti predsednik *SD Celje*, ***prof. Tone Šepetavc***, je že odfrčal na Ciper. Vseeno obljublja, da bo 11. t. m. s člani organizacijskega odbora pripravil celjsko martinovanje, zaključek obsež-nega, zahtevnega in uspešnega dela pri pripravi in izvedbi slovenskega slavistič-nega kongresa v Celju. Škoda, da se jim zaradi Seminarja mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje ne moremo pridružiti. Hvala kolegom, ki so nam poslali fotografije s kongresa (morda katero objavimo v zborniku) ter podatke o časopisnih člankih. Kolegica ***prof. Helena Muha*** je pripravila tudi kratek povzetek razprave na okrogli mizi o delu šolskega inšpektorja.

NA OBROBJU

SLOVENSKEGA SLAVISTIČNEGA KONGRESA V CELJU

Na enem izmed pripravljalnih sestankov je predsednik SD Celje, ***prof. Tone Šepetavc***, vprašal ***prof. Boženo Orožen***, ki je vodila priprave za poučna popotovanja, če sama ne bo vodila nobene ekskurzije. Brez oklevanja

ga je zavrnila: »Bog ve, če bom tedaj še med živimi!« Dočakala in preživela je popotovanja, ki lahko služijo kot zgled skrbno pripravljenih, metodično dodelanih in prijaznih ekskurzij. Častni članici SD Celje iskrene čestitke ob visokem življenjskem jubileju, ki ga je srečno dočakala okrog sv. Martina.

5. 11. 1999 *Delovna skupina za jezikovno načrtovanje* pri Odboru državnega zbora za kulturo, šolstvo in šport, ki jo vodi ***prof. dr. Breda Pogorelec***, je ministru za kulturo podala mnenje o zakonskem osnutku o rabi slovenščine kot uradnega jezika, ki ga je že pred štirimi leti pripravil ***dr. Janez Dular***. *Mnenje* govori o dveh »delno« nasprotujočih si stališčih do zakonskega osnutka. Pozabljeno je, da sta le dva člana skupine zagovarjala mnenje, da je zakonski osnutek »*morda primeren za reševanje nekaterih perečih jezikovnih vprašanj, vendar ne na način, ki ga ponuja osnutek*«. Sedaj delovna skupina prosi ministra, da pove svoja stališča do zakonskega urejanja tega področja. Ni treba biti prerok za domnevo, da minister ne bo odgovoril, delovna skupina pa bo leta in leta mirno čakala na odgovor.

5. 11. 1999 *Goriški muzej* je počastil 80-letnico častnega člana Slavističnega društva Slovenije, ***akademika dr. Milka Matičetova***, in predstavil številko *Primorskih srečanj*, revije, katere del je posvečen jubilantovemu ustvarjanju. V likovni prilogi najdemo na različne načine upodobljenega *škržada*. Kot okrasek se je pojavljal tudi na gromozansko veliki torti v njegovo čast, ker si je slavljenec zavzeto prizadeval, da bi bila v normo knjižnega jezika sprejeta pisava *škržad* namesto *škržat*. *Prim*. Novi glas 4. 11. 1999, št. 42, str. 7.

6. 11. 1999 O novostih, ki jih vsebujejo *nova berila za višje razrede osnovnih šol*, piše ***prof. dr. Gregor Kocjan*** v *Šolskih razgledih* (št. 17, str. 10). Berila sta pripravila *Gregor Kocjan* in *mag. Stanko Šimenc*.

BOLJ ZA ŠALO KOT ZARES

Ko je častni član SD in letošnji 80-letnik, ***akademik dr. Milko Matičetov***, pri Slovarju slovenskega knjižnega jezika pogorel s svojo zahtevo, da bi se pisalo *škržad* in ne *škržat*, je skušal svoje prepričanje uveljaviti pri pravopisni komisiji. Ko je začopatil predsednika komisije, častnega član SD, ***akad. prof. dr. Jožeta Toporišiča***, se je ta najprej pozanimal, kakšne vrste je ta *ptič*. Pri nadaljnjih razis-kavah je Matičetov ugotovil, da noben Kranjc sploh ne pozna te žuželke, marsi-kdo, tudi najuglednejši prevajalci, ga prevajajo celo v murna ali črička. In vendar je pisna norma postavljena ob ekscerpiranju del Kranjcev.

* * *

Kolege sprašujemo, kakšna zverinica je *škržad*, in za prvi pravilni odgovor, ki ga prejmemo, obljubljamo nagrado – Zbornik Slavističnega društva Slovenije..

6. 11. 1999 Založba Rokus v *Šolskih razgledih* (št. 17) razpisuje natečaj za naziv *inovativni učitelj leta*. Prvonagrajeni prejme plaketo in denarno nagrado 300.000 SIT. Upamo na odziv tudi v naših vrstah.

8. 11. 1999 *Lingvistični krožek* in *Oddelek za primerjalno jezikoslovje Filozofske fakultete v Ljubljani* sta ob izvolitvi v naziv rednega univerzitetnega profesorja pripravila inavguralno predavanje ***dr. Stojana Bračiča*** *Ritem v jeziku*.

8. 11. 1999 *Društvo slovenskih izobražencev* v Trstu je za svoje redno mesečno srečanje pripravilo večer z naslovom *Jezik ob meji*, ki je nekakšna skrčena ponovitev okrogle mize letošnjih Primorskih slovenističnih dnevov v Novi Gorici. Sodelovali so: pobudnik Primorskih slovenističnih dnevov ***prof. Silvo Fatur***, ***prof. Alenka Čelik***, ***prof. Vesna Gomezel***, ***dr. Majda Kaučič Baša*** in ***prof. Elen Slavec***. *Prim*. Novi glas 4. 11. 1999, št. 42, str. 6; Primorski dnevnik 8. 11. 1999, št. 262, str. 3, Novi glas 11. 11. 1999, št. 43, str. 6.

9. 11. 1999 *Slavistično društvo Maribor* je pripravilo predstavitev *Murkovega zbornika*, ki je izšel zgodaj jeseni kot deveta knjiga zbirke *Zora* in prinaša 40 referatov z lanskega simpozija. Pripravil ga je ***doc. dr. Marko Jesenšek***, urednik zbornika. Navzoče referente in Hočane so pozdravili: prorektorica ***prof. dr. Zinka Zorko***, ki je predstavitev tudi vodila, v imenu dekana Pedagoške fakultete je prisotne nagovoril ***prof. dr. Jože Lipnik***, predstojnik Oddelka za slovanske jezike in književnosti, v imenu hoškega županstva ***Štefan Klinc***, poslanec v DZ, in gospod ***Marjan Čander***, predsednik iniciativnega odbora, ki je vse udeležence predstavitve povabil še na prijeten zaključek v gostilni Divjak. *Naročila sprejemajo* avtorji/uredniki oz. Slavistično društvo Maribor, Pedagoška fakulteta Maribor, Koroška

cesta 160, 2000 Maribor. *Člani Slavističnega društva lahko na navedeno ceno uveljavljajo 50-odstotni popust.*

10. 11. 1999 Društvo Slovenija–Rusija in NUK sta ob 200. obletnici *Puškinovega* rojstva pripravila razstavo *Ljudem z besedo srca vžgi!*. Knjižnično razstavo si jo je bilo mogoče ogledati v NUK-u do 26. novembra.

10. 11. 1999 V današnjih *Razgledih* so del številke namenili slovenskemu knjižnemu jeziku. ***Ada Vidovič Muha*** piše o današnji spremenjeni vlogi slovenskega jezika, ***Viktor Majdič*** pa o povojnem spreminjanju zemljepisnih imen. ***Helga Glušič*** ocenjuje zbornik *Interpretacije Preglja*, naša prijateljica in urednica založbe Zavoda za šolstvo ***Mira Turk Škraba*** je prispevala oceno knjige Borisa Lipužiča o zankah globalizacije v izobraževanju.

IDEJICA

ALI PRISPEVEK K METODIKI

ZA POTREBE PRAKTIČNEGA UČENJA V RAZREDU

(NI ZA ZNANSTVENE NAMENE)

V svoji rubriki *Kje pa vas šola žuli* (Šolski razgledi 20. 11. 1999, št. 18, str. 11) piše ***Tereza Žerdin***, kako malo vemo učitelji o vedenjskih motnjah učencev, ki so vse pogostejše in povzročajo nemirnost, zmanjšano pozornost, nepredvidljive odzive itd. V članku najdemo ilustrativne primere iz njene prakse: neki učenec je na prehodu za pešce zaostal in pričel hoditi vzdolž po črti, ki je ločevala desni in levi prometni pas, mimo pa so švigali tovornjaki, avtomobili in vse živo; nekoč ji je neki učenec med hospitacijskim nastopom splezal na omaro, nekoč pa neki drugi na najvišjo prečko telovadne lestve, in če bi šla za njim, bi gotovo skočil na sosednjo lestev; navaja, kako je neki gimnazijec splezal po okenski polici v drugem nadstropju iz svojega v drug razred ...

Na obletnicah mature in podobnih srečanjih se temu smejemo, ko smo sredi peripetije, pa ...

10. 11. 1999 Danes je spet na vrsti tradicionalno slavistično *Popotovanje iz Litije do Čateža* (ne tisto vsedržavno, ampak pravo, slavistično, interno!). Na spletnih straneh http://www.egroups.com/group/slovlit/ ***dr. Miran* Hladnik** poroča: »*Ob lepem vremenu se ga udeleži okrog 80 študentov vseh letnikov in nekaj manj oddelčnega osebja, ob grdem vremenu gre po poti običajno skromnejša delegacija ali trdo popotniško jedro. Tokrat ni bilo* ***doc. dr. Aleša Bjelčeviča****, ker je v tujini, pač pa sta modro vodstvo po slavističnih potih in brezpotjih prevzela* ***prof. dr. Miran Hladnik*** *in* ***mag. Peter Svetina****. Vozovnico za vlak je kupil vsak udeleženec sam. Hoje do Čateža je bilo štiri ure (26 km), tam je bil v gostilni pri Roštanu počitek z okrepčilom (plačal vsak sam), nato pa še ena ura hoje do železniške postaje v Veliki Loki. S seboj so imeli Levstikova Zbrana dela, uhojene planinske čevlje, protidežno opravo, nahrbtnik z brašnom, zavojček prve pomoči z obliži (uradna zdravniška oskrba ni bila predvidena), dobro razpoloženje in baterijsko svetilko za zadnji kos poti. Kljub ne ravno idealnemu vremenu jih je bilo 55, pot so prehodili po do zdaj še nesluteni varianti, poslušali literarnozgodovinske anekdote, se v gostilni v Čatežu sami preizkusili v znanju in pesništvu in po malem krščevali novo vino. Naj mu žal bode, kdor je zaspal in ostal doma!*« Upajmo, da bodo prihodnje leto prej povabili medse nas, manj okretne starine!

11. 11. 1999 Na sv. Martina dan je imel ***dr. Marko Juvan*** predavanje *Geneza intertekstualnosti, poststrukturalizem in slovenska teoretska »neoavantgarda«*. Predavanje je pripravilo *Slovensko društvo za primerjalno književnost*.

11. 11. 1999 Začetek prve izvedbe *izpopolnjevalnega dvodnevnega seminarja mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje* v Novi Gorici (in občni zbor SD Nova Gorica ter rojstni dan predsednika, ki je februarja pri usklajevanju datumov pozabil nase). Udeleženci so seminar ocenili zelo dobro, posebno pa so pohvalili ***prof. Vlada Pirca***, koordinatorja 1. stopnje, in ***prof. Valentino Kobal***, koordi-natorico 3. stopnje tekmovanja. Kolegicam in kolegom je bilo všeč, ker kot men-torji dobijo vse potrebne informacije strnjeno na enem mestu, želijo si, da bi bil seminar vsako leto, mnogim se je zdelo prijetno vzdušje, bili so zadovoljni, ker program ni bil preveč natrpan, ker so lahko delali v manjših skupinah itd. Odgovorimo naj na nekatere pripombe:

- seminarja ne moremo organizirati prej, ker ne zmoremo istočasno pripravljati oktobrskega kongresa/zborovanja slavistov in seminarja mentorjev;
- enodnevni seminar bi zahteval zelo natrpan program, poleg tega pa ne bi bil ovrednoten s točkami, ki mlajšim kolegicam vendarle pridejo prav;
- če bi seminar organizirali v Ljubljani, bi izgubil nekaj prednosti pri izpolnjevanju razpisnih pogojev in bi težje prišel v Katalog;
- seminar organizira predsednik SD sam ob vseh drugih obveznostih (poklicnih in funkcionarskih), zato ne zmore trikrat, štirikrat potovati na drugi konec Slovenije, da bi pripravil vse tisto, česar se ne vidi, je pa potrebno postoriti, da seminar poteka; ko bomo imeli predsednika z drugega konca Slovenije, bo verjetno pripravil seminar v svoji okolici ter se bodo po načelu »In prvi bodo poslednji« sedaj privilegirani vozili na drugi konec naše lepe domovine;
- upira se mi misel, da je strokovno izpolnjevanje privatna zadeva učiteljev-strokovnjakov, ki naj se zgodi med njihovim prostim časom, zato seminarja ne bomo pripravljali ob sobotah.

11. 11. 1999 *Slavistično društvo v Novi Gorici* je imelo svoj letni občni zbor, ki ga je popestrilo s prijazno kulturno prireditvijo. Pogovorili so se o načrtovanju dela in porazdelitvi nalog. Čakajo jih: priprava in izdaja zbornika z desetih srečanj primorskih slovenistov; priprava simpozija o Ljubki Šorli februarja 2000; 11. primorski slovenistični dnevi v Kopru aprila 2000. Dosedanja predsednica, ***prof. Marija Mercina***, je odložila svojo dolžnost, ki jo je vestno in uspešno opravljala dve leti, ker je prevzela vodenje meddruštvenega odbora primorskih slavističnih društev. Upajmo, da bo novemu izvršilnemu odboru uspelo najti novo predsednico. Med zanimivo razpravo o možnostih delovanja društva so oblikovali nekaj tem, ki bi se jim bilo treba posvetiti: javna raba jezika v njihovem okolju, možnosti za oblikovanje novega sistema ocenjevanja v šolstvu, zastonjkarsko delo slavistov ... Na koncu so še malo poklepetali ob kozarcu, predsednik Slavističnega društva Slovenije pa je dobil za rojstni dan, ki ga je praznoval tistega dne, krasen zelen (= upanje/zavist) enturium in poljubčke vseh prisotnih kolegic. (Mme dviga obrvi, vendar je takšnih položajev vajena.)

12. 11. 1999 *Filozofska fakulteta v Ljubljani* je v počastitev stoletnice rojstva ***prof. dr. Antona Slodnjaka*** pripravila celodnevno *literarnovedno srečanje*. Po pozdravnem nagovoru dekana ***prof. dr. Ludvika Horvata*** in predsednika SAZU ***prof. dr. Franceta Bernika*** so predavali ***prof. dr. Boris Paternu***, ***prof. dr. Gregor Kocjan***, ***doc. dr. Irena Novak Popov***, ***prof. France Vurnik***, ***prof. dr. Matjaž Kmecl***, ***prof. dr. Peter Scherber***, ***prof. dr. Janez Rotar***, ***prof. dr. Aleksander Skaza*** in ***prof. dr. Miran Hladnik***. *Prim*. Kronika 19. 9. 1999, št. 14, str. 58; Delo 13. 11. 1999, št. 264, str. 6; Primorski dnevnik 13. 11. 1999, št. 267, str. 10.

12. 11. 1999 *Kulturno-umetniško društvo apokalipsa* je podelilo nagrade *2. slovenskega haiku natečaja*, ki se ga je udeležilo 126 ustvarjalcev. Nagrade so prejeli *Nikola Nilić* (ZRJ), *Darja Kocjančič* in *Mladen Vezjak*. Najboljši cikel je prispevala *Ružica Motos* (Hrvaška).

LJUDSKO IZROČILO

* * *

Slavist in romanist ***Karel Arko***, profesor v Ljubljani, Mariboru in Celju, je sredi petdesetih let, ko je bilo še osem razredov gimnazije, dobil v peti nov razred. Že prvo uro je preverjal znanje stavčne analize, poklical mladeniča pred tablo in narekoval stavek (povedi tedaj še niso poznali). Da bi ambiciozni dijak napravil najboljši vtis, je tako vehementno in hitro pisal po tabli, da se je med dijaki, ki se še niso poznali med seboj, pojavilo hihitanje, ki se mu je pridružil tudi profesor, po rodu Ribničan, ter ga vprašal: »A ste vi Naglič?« »Ne,« je strumno odgovoril prizadevni petošolec, ki ni prekinil pisanja po tabli, »jaz se pišem Hiti.«

* * *

12. 11. 1999 *Novi skrbnik* spletne strani predmetne skupine za slovenščino pri Zavodu RS za šolstvo je postal ***prof. Ivo Potrata***, svetovalec za slovenščino na enoti v Mariboru. Obvešča, da je vse o letošnjem tekmovanju za Cankarjevo priznanje »spleteno« pod naslovom http://zavod.zrsss.si/pps/slo/slo.htm.

13. 11. 1999 Danes se je udejanjil vsedržavni pohod *Popotovanje iz Litije do Čateža*. Letošnja novost je bila krajša pot, ki se je zaključila že v Moravčah. *Prim*. Primorski dnevnik 14. 11. 1999, št. 268, str. 2.

15. 11. 1999 V Društvu slovenskih književnih prevajalcev predava članica SD, ***prof. Marta Kocjan Barle***, o uredniških posegih v prevajalsko delo.

16. 11. 1999 Pred dvorano *Državnega zbora RS* je odprta razstava *Kaj ti je, deklica?*. S tem se pričenja socialna akcija o nasilju nad ženskami. Ugotavljajo, da je v Sloveniji vsaka peta ženska pretepena, vsaka sedma posiljena. Pretrgajmo verigo molka!

16. 11. 1999 *Slavistično društvo Ljubljana* je pripravilo srečanje z glavnim ocenjevalcem maturitetne komisije za slovenščino, ***prof. Branetom Šimencem***, ki je predstavil pravopisne in stilistične napake naših maturantov.

17. 11. 1999 Na videmski univerzi so predstavili knjigo članice SD, ***prof. dr. Fedore Ferluga Petronio***, *Grčko-latinski izvori u Jurija Palmotića*.

17. 11. 1999 *Kaj pomaga znanje, če ga ne znamo oznanjati! Šola retorike* (Tržaška 2, 1000 Ljubljana, tel./faks 061 125 77 88) priporoča svoje knjige s področja retorike (od 1000 do 2600 SIT), ponuja pa tudi izvirno zamisel za *popestritev prazničnega srečanja*, na katero lahko povabite ***Zdravka Zupančiča***, ki je pripravil udarno in duhovito predstavo o vseh osnovnih prvinah retorike. Vabijo tudi na svoje brezplačne seminarje.

18. 11. 1999 V Delovih Književnih listih (18. 11. 1999, št. 268, str. 20) so glavni urednik ***akad. prof. dr. France Bernik*** ter uredniki ***akad. Dušan Moravec***, ***Jože Munda***, ***Goran Schmidt***, ***Jože Šifrer*** in ***France Pibernik*** predstavili 6 novih knjig zbirke *Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev*, ki tako dosega 200. zvezek. *Prim. tudi* Delo 2. 12. 1999, št. 280, str. 10; Delo 17. 12. 1999, št. 293, str. 9.

BOLJ ZA ŠALO KOT ZARES

* * *

Kateri člani Slavističnega društva Slovenije so vedeli, da je bila od 4. do 7. no-vembra na Bledu regionalna konferenca o pomenu in razvojnih usmeritvah jezi-ka stroke, ki jo je pripravil *Britanski svet* iz Ljubljane?

* * *

Za prvi pravilni odgovor, ki ga prejmemo, obljubljamo nagrado – Zbornik Slavističnega društva Slovenije.

18. 11. 1999 V 23. prispevku *o literarni ustvarjalnosti v Slovenski Benečiji in Reziji* ***Paolo Petricig*** omenja poleg narečne poezije tudi temeljne bibliografske priročnike za proučevanje tega slovstva. *Prim*. Novi Matajur 18. 11. 1999, št. 44, str. 10.

18. 11. 1999 V Novi Gorici smo udejanjili drugo izvedbo *izpopolnjevalnega dvodnevnega seminarja mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje*. Kljub obsednemu stanju zaradi vremena je 51 udeležencev seminar ocenilo zelo dobro, posebno pa so pohvalili ***prof. Vlada Pirca***, koordinatorja 1. stopnje, njegovo sodelavko, ***prof. Mojco Honzak***, in ***prof. Valentino Kobal***, koordinatorico 3. stopnje tekmovanja, ki je za mentorje na osnovnih šolah povzela tudi predavanja, ki sta jih za prvo izvedbo, v kateri so bili tudi srednješolski učitelji, pripravila ***prof. Metka Brcko***, koordinatorica 2. stopnje tekmovanja, in ***prof. Silvo Fatur***, koordinator 4. stopnje. Udeleženke in udeleženci so seminar ocenili celo bolj pohvalno kot prvo izvedbo (prim. Kroniko 11. 11. 1999).

19. 11. 1999 V Postojni poteka dvodnevni posvet *Bralnega društva Slovenije*. Zaradi sneženja je bil nekoliko okrnjen program, ki je imel naslov *Bralna sposobnost ima neomejene možnosti razvoja*. *Prim.* Delo 25. 11. 1999, št. 274, str. 19 (Književni listi).

19. 11. 1999 ***Boštjan Turk*** je ocenil monografijo o Alojzu Gradniku, ki jo je napisal častni član SD, ***akad. prof. dr. Franc* Zadravec.** *Prim.* Delo 25. 11. 1999, št. 274, str. 19 (Književni listi).

19. 11. 1999 Člani Slavističnega društva Slovenije imajo v tisku marsikatero knjigo. ***Marija Stanonik*** je uredila zbornik *Slovenska slovstvena folklora*, ***Mojca Honzak*** pa je metodične izkušnje strnila v knjigo o skrivnem dnevniku ustvarjalnega branja. *Prim.* Delo 25. 11. 1999, št. 274, str. 22 (Književni listi).

20. 11. 1999 V *Škratu*, glasilu openskega Sklada Mitje Čuka, ki je tokrat posvečen osrednji temi Od besede do govora, je ***prof. Vera Tuta Ban*** objavila vrsto didaktičnih *Igric za boljši jezik*. *Dodatna pojasnila in naročila*: Sklad Mitje Čuka, Narodna ul. 126, Opčine, Italija; tel. 00 39 040 21 52 20, faks 00 39 040 21 59 308; e-pošta skladmc@geocities.com.

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

/.../ Ko iščeš po prazni vreči spominov
in najdeš le košček razbite sreče,
spoznaš ceno, ki bi jo moral plačati,
a je nisi. /.../

Katja Žmavc

Res je, Res je,
a je bilo in ni več. da se ne bo nikoli povrnilo
Res je, a najbolj resnično je,
da se je zgodilo da se ne bo pozabilo.
in je minilo. *Mateja Fideršek*

Erato, pesniški zbornik dijakinj Srednje zdravstvene šole Maribor, Maribor 1999

21. 11. 1999 Kot poroča ***dr. Milan Dolgan***, sta danes dva avtobusa romarjev iz Breznice obiskala pokopališče v Šentrupertu pri Beljaku, kjer počiva Prešernova mati Marija (in prababica ljubljanskega škofa Vovka). Domačini so jih prijazno in gostoljubno sprejeli. Ob Prešernovem letu nas je kolega spomnil, da je pesnikov oče Šimen pokopan v Škaručni oz. v Vodicah, sestri Jera in Katra na Blejski Dobravi, sestra Lenka na Žalah, sestra Mina, poročena Vovk, in Urša na Breznici, pesnikov brat Jožef nima spomenika, drugi brat, Jurij, pa v Ovčji vasi v Kanalski dolini (v Italiji).

22. 11. 1999 *Slavistično društvo Nova Gorica* je protestiralo pri *Zavodu RS za šolstvo*, ker so reorganizirali *študijske skupine*, nekatere ukinili, druge pa napravili neprimerno velike, tako da to sploh niso več skupine, ampak navadni seminarji. Tudi druga društva so povabili, da svoje mnenje pisno posredujejo zavodu.

22. 11. 1999 Medtem ko v Novi Gorici sneži – prebiranje dijaškega pesniškega zbornika *Erato*, ki ga je že tretjič uredila ***prof. Duška Kancler*** z mariborske *Srednje zdravstvene šole*. Čestitke za ustvarjalno delo!

22. 11. 1999 Kolegica ***prof. Marija Sivec*** obvešča, da je pri založbi Zavoda RS za šolstvo tik pred izidom letošnja peta, tj. novembrska številka revije **Slovenščina v šoli** (ki pa je žal mi nismo videli). Bojda prinaša članke: o nekaterih tujih izkušnjah z učenjem materinščine od začetnega opismenjevanja do maturitetnega eseja (4 prispevki); o uporabi miselnih vzorcev in stripa pri pouku slovenščine (2), o didaktičnem vidiku obravnave literarnovednih pojmov (2), o možnem načinu obravnave ene od novel dela iz letošnjega maturitetnega sklopa (1), o izkušnjah z govornimi nastopi po novih učnih načrtih (1), o izbirnih predmetih literarni klub in šolsko novinarstvo (poročilo o projektu uvajanja in ocena novega učbenika) (2), o slovarju SSKJ in slovenskem pravopisu (2). Bralce vabijo k dopisovanju v novo rubriko o odprtih terminoloških in pravopisnih vprašanjih iz šolske prakse, na katera bodo skušali sproti odgovarjati tudi vabljeni strokovnjaki.

23. 11. 1999 Ko so prejeli lanskoletno zadnjo, dvojno, številko *Jezika in slovstva*, se je nekaterim odvalil kamen od srca, drugim so šli lasje pokonci (priloženi so neveljavni računi in vsul se bo plaz telefonskih klicev). Vsebinsko zanimivo številko so zapolnili: ***Alenka Šivic Dular***, ki piše o skladenjski določitvi lastnega imena, ***Gregor Kocjan*** je prikazal Cankarjev prostorski trikotnik, na okroglo mizo o maturi (pripravilo jo je Slavistično društvo Slovenije; *gl.* Kroniko 21. 1. 1999) se vežejo prispevki ***Bože Krakar Vogel*** (Realizem maturitetnega eseja), ***Igorja Sakside***, ***Sonje Čokl*** in ***Marije Mercina***; ***Dragica Debeljak*** predstavlja svoje metodične izkušnje pri rabi računalnika, ***Peter Jurgec*** piše o polglasniku in zvočniškem sklopu, ***Darija Jakše*** pa ocenjuje 2. zbornik frazeoloških študij (Bratislava 1997).

23. 11. 1999 Sestanek izvršilnega odbora Slavističnega društva Slovenije in uredništva revije *Jezik in slovstvo*, na katerem smo pretresali finančne težave revije in se skušali dogovoriti, kako uskladiti računovodstvo s predpisi, ki jih je prinesel davek na dodano vrednost. Glavni in odgovorni urednik, ***dr. Tomaž Sajovic***, je zagotovil, da bo revija redneje izhajala. Sedanji zastoji so nastali zato, ker je bilo treba zamenjati tiskarno. Opravičujemo se tistima članicama uredništva, ki nista prejeli vabila. Tega si ne znamo razložiti, zagotavljamo pa, da ni bilo namerno.
23. 11. 1999 Letošnjo *Zoisovo nagrado* RS za življenjsko delo na področju znanosti je prejel častni član SD, ***akademik prof. dr. France Bernik***. Iskrene čestitke za zasluženo priznanje in za izid nove knjige *Obzorja slovenske književnosti*! *Prim.* Delo 24. 11. 1999, št. 273, str. 1 + 13; Delo 17. 12. 1999, št. 293, str. 9.

25. 11. 1999 Seja delovne skupine pri organizacijskem odboru *Slovenskega slavističnega komiteja*. Obravnavali so končno različico slovenskega osnutka tema-tike za mednarodni slavistični kongres (Ljubljana 2003), časovni načrt in organiza-cijo dela, težave, ki so nastale, ker je tajnica ***doc. dr. Erika Kržišnik*** odstopila s tega mesta, tako da je predsednica ***prof. dr. Alenka Šivic Dular*** spet osamljena.

26. 11. 1999 Urednica tednika Novi Matajur, ***Jole Namor***, je na Inštitutu za slovensko narodopisje ZRC SAZU spregovorila o *Beneški pomladi v izdajateljski dejavnosti*. Sodelovali so tudi avtorji in uredniki publikacij: ***Živa Gruden***, ravna-teljica dvojezične šole v Špetru, ***Lucia Trusgnach***, urednica Trinkovega koledarja, ***Renzo Rucli***, avtor raziskave o kozolcih, ***Pavel Petričič***, predsednik založniške zadruge Lipa, in ***Davide Clodig***, glasbenik in zborovodja. *Prim.* Delo 27. 11. 1999, št. 276, str. 7.

26. 11. 1999 Na oddelku za jezike in kulturo srednje- in vzhodnoevropskih držav videmske univerze so predstavili *Italijansko-nadiški slovarček. Prim.* Pri-morski dnevnik 30. 11. 1999, št. 281, str. 21; Novi glas 16. 12. 1999, št. 48, str. 6.

27. 11. 1999 Na študijske dneve Društva novinarjev na Otočcu so povabili tudi ***akademika prof. dr. Janeza Orešnika*** in ***dr. Janeza Dularja***, s katerima so obravnavali potrebnost zakona o rabi slovenščine kot uradnega jezika (to je zakonski osnutek, ki ne more v parlamentarni postopek, kot pišemo na drugih mestih).

28. 11. 1999 ***Akademik prof. dr. Janez Orešnik*** je svojo monografijo *Krepke in šibke dvojnice v skladnji* namenil slovenskim jezikoslovcem, »čeprav se zaveda, da bo našla med njimi le malo bralcev«. *Prim.* Družina 28. 11. 1999, št. 47, str. 10.

28. 11. 1999 Po desetletnih prizadevanjih je domačinom v Medani (Goriška Brda) uspelo, da so postavili spomenik *Alojzu Gradniku*. Slavnostni govornik je bil ***častni član SD, akademik prof. dr. France Bernik***. Govoričenju o odrinjanju pesnika Gradnika in zaslugah za njegovo uveljavljanje je dodal piko na i zgodovinar ***dr. Branko Marušič*** v časopisu *Oko* (16. 12. 1999, št. 200, str. 12): 1962 je goriško gledališče počastilo njegovo osemdesetletnico z literarnim večerom, s katerim je gostovalo po vsej Primorski; 1967 otvoritev spominske sobe v Medani; 1978 odkritje pesnikovega doprsnega kipa na Erjavčevi ulici v Novi Gorici. *Prim. tudi* Delo 29. 11. 1999, št. 277, str. 2; Primorske novice 30. 11. 1999, št. 93, str. 32; Primorski dnevnik 30. 11. 1999, št. 281, str. 22; Dom 30. 11. 1999, št. 20, str. 9.

28. 11. 1999 Študent ekonomije ***Jaka Lenardič,*** učenec predsednice SD Kranj, ***prof. Ane Jesenovec***, s katero je kot maturant pripravil knjigo *Književnost na maturi*, bo izdal svoje priročnike za maturo tudi na *zgoščenki*. Česar ne slišijo izdajatelji vseh mogočih učbenikov, slišijo učenci in študenti. *Prim.* Delo 29. 11. 1999, št. 277, str. 12 (Šolstvo).

29. 11. 1999 V celjski glasbeni šoli so izvedli *Večer poezije A. S. Puškina*, ki ga žal nismo uspeli doživeti ob kongresu.Uvodno besedo o pomenu 200. obletnice pesnikovega rojstva je pripravila častna članica SD Celje, ***prof. Božena Orožen***.

30. 11. 1999 V Goriški knjižnici Franceta Bevka je ***dr. Zoltan Jan*** vodil pogovor z ***akademikom Cirilom Zlobcem*** o njegovih srečanjih z italijansko knji-ževnostjo in njegovem uveljavljanju v italijanskem prostoru.

30. 11. 1999 Prek Hladnikovih spletnih novic ***prof. dr. Vladimir Osolnik*** po-roča, kako so na Filozofski fakulteti v Ljubljani počastili upokojitev člana SD, ***prof. dr. Dragija Stefanija***: »Študentje ter kolegi z Oddelka za slovanske jezike in književnosti, med njimi predvsem učitelji in slušatelji s študijske smeri Hrvaški, srbski in makedonski jezik s književnostmi, so dolgoletnemu predavatelju in men-torju pripravili kulturno-literarni večer, ki je potekel v prisrčnem in sproščenem vzdušju. Mladi srbohrvatisti in makedonisti so zapeli in zaplesali, predstojnica Oddelka za slovanske jezike in književnosti ***doc. dr. Irena Novak Popov*** se mu je zahvalila z nagovorom in knjižnim darilom ob sklepu dolgoletnega predava-teljskega obdobja (od 1967 do 1999), številni kolegi in prijatelji pa smo mu nazdra-vili s kupico žlahtne makedonske kapljice. Ganjenega profesorja je ob slovesu od rednega dela – ob vedrih zvokih harmonike – tolažila misel, da se bo makedonis-tika na Fakulteti nadaljevala z delom njegove kolegice, ***doc. dr. Katerine Velja-noske***, kateri je zaželel veliko uspeha. Zahvalam in lepim željam se pridružujemo!« Dodajmo, da bo ***prof. dr. Dragi Stefanija*** pokoj izkoristil tako, da bo šel predavat k ***prof. dr. Emilu Tokarzu*** na univerzo v Sosnovec. Dragi Dragi, srečno pot!

2. 12. 1999 *Zavod za šolstvo RS* organizira v Portorožu od 2. do 4. decembra mednarodni simpozij **Materni jezik na pragu 21. stoletja**. Programski odbor vodi častni član SD, ***prof. dr. Matjaž Kmecl***, za organizacijo skrbi ***prof. Milena Ivšek***, z izjemo enega referenta pa se nihče ni spomnil, da obstaja Slavistično društvo Slovenije, ki je oktobra leta 1998 objavilo *Izjavo o slovenščini kot učnem jeziku* in ki vsako leto pripravlja tekmovanje v znanju materinščine, katerega udeležuje skorajda toliko tekmovalcev kot državne mature. *Prim.* Primorski dnevnik 30. 11. 1999, št. 281, str. 3; Delo 3. 12. 1999, št. 281, str. 2; Primorski dnevnik 3. 12. 1999, št. 284, str. 5; Primorske novice 7. 12. 1999, št. 95, str. 12 itd.

NOVE POKLICNE KOLEGICE IN KOLEGI

Na *Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani* so septembra diplomirali: *Lidija Antolič, Azemona Bešič-Cinac, Metka Horvat, Mateja Jankovič, Klavdija Kamnikar, Marija Lotrič, Darja Markoja, Tea Mejak, Goran Peršin, Barbara Škrlep, Uroš Urbanija, Alenka Veler.*

Na *Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru* so od 1. 3. do 30. 11. 1999 diplomirali: *Vanja Benko, Milvana Bizjan, Sonja Dežman, Majda Frančič, Danica Gotlih, Zora Jurič, Milena Kerndl, Darinka Orlič Bezenšek, Ivana Marija Potočnik, Ksenija Savinc, Jelka Slukan, Danica Teraž, Bojana Verdinek* (to so prve diplomantke, vpisane na izredni študij enopredmetne slovenščine, na katere smo zaradi njihove prizadevnosti in študioznosti še posebej ponosni). Redni študij so uspešno zaključili:* *Norma Bale, Tanja Bela, Margit Berlič Ferlinc, Janez Bostič, Suzana Flaško, Julija Flogie, Anita Frešer, Mojca Horvat, Tanja Iršič, Aleksandra Adam Knez, Tatjana Kobale Frangež, Mihaela Korošak, Bojana Leskovšek, Jasmina Mazej, Domen Mlinarič, Mateja Praunseis, Klara Repec, Suzana Slana, Polonca Šek, Nataša Šiftar, Aleksandra Štih, Ksenija Tripković, Branislava Vičar, Vesna Vidovič, Polona Virant.*

Vsem poleg iskrenih čestitk tudi prisrčno vabilo,
da se nam pridružijo kot članice oz. člani Slavističnega društva Slovenije.

---

* Cherchez le garçon!

3. 12. 1999 Univerza v Ljubljani je podelila svoja priznanja in razglasila zaslužne profesorje, med katerimi sta tudi ***akademik prof. dr. Janko Kos*** in ***prof. dr. Gregor Kocjan***. Obema iskrene čestitke za priznanje!

3. 12. 1999 V knjigi *Pregled slovenskega književnega potopisja od 1850 do danes* ***prof. Andrijana Laha*** je predstavljeno 179 potopisov (izpuščeni so opisi planinskih popotovanj) ter 152 avtorjev. V Slovenskem etnografskem muzeju, kjer so razstavljeni predmeti (njihove fotografije so v objavljene v knjigi), ki so jih popotniki prinesli s seboj, potekajo naslednje štiri tedne potopisna predavanja. *Prim.* Delo 3. 12. 1999, št. 281, str. 3.

2. 12. 1999 V današnjih Delovih Književnih listih (št. 280, str. 21) je ***Valentina Kobal*** ocenila maturantskega priročnika ***Zorana Božiča*** *Ljubezen in smrt v slovenski pripovedi*, ki je bil predstavljen tudi na celjskem kongresu. *Dodatna pojasnila in naročila*: Založba Modrijan, Mestni trg 24, 1000 Ljubljana, tel. 061 126 24 90, faks 061 126 24 86.

3. 12. 1999 Univerza v Ljubljani je slovesno razglasila nove redne profesorje, med katerimi se diči tudi ***prof. dr. Miran Hladnik***. Še enkrat iskrene čestitke! *Prim.* Delo 3. 12. 1999, št. 281, str. 3.

3. 12. 1999 Na Prešernov rojstni dan ***seja upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije***. Nekoliko skromnejša udeležba, ker je v Portorožu istočasno potekal mednarodni simpozij Materinščina na pragu XXI. stoletja in zaradi opravičene odsotnosti članov katedre za slovenski knjižni jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani (trije so člani UO SD). Žal je bil to edini še razpoložljivi petek v tem letu, vendar bi lahko vsaj uredniki revij lahko poskrbeli, da bi se seje udeležil kakšen predstavnik uredništev.

Pomembnejši sklepi *upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije*:

- *Pregledali in ocenili* so delo v letu 1999; potrdili odločitve izvršilnega odbora; pregledali finančno poslovanje in z njim soglašali. Delo v letu 1999 je bilo pohvaljeno.
- *Delovni program* za leto 2000 bo obsegal ustaljene oblike dela: izhajali bosta obe reviji – Jezik in slovstvo ter Slavistična revija; nadaljevali bomo izdajanje Kronike; izšel bo zbornik slovenskega slavističnega kongresa v Celju; pripravili bomo Slovenski slavistični kongres v Portorožu; spremljali in pomagali pri delu pokrajinskih društev; izvedli tekmovanje za Cankarjevo tekmovanje, na katerem pričakujemo okrog 8000 nadobudnih tekmovalcev, pripravili bomo posvet mentorjev tekmovanja za Cankarjevo tekmovanje v Vrhniki; seminar mentorjev tekmovanja za Cankarjevo tekmovanje v Novi Gorici; sproti se bo nabralo kar precej različnih pobud, potreb, predlogov, na katere se bomo odzvali.
- Upravni odbor je sprejel sklep, da se za *računovodsko delo* najame poklicni servis; stroške v višini 70 % krije Slavistično društvo Slovenije, iz sredstev vsake revije pa se krije po 15 %; uredi naj se enotna evidenca članov SD, naročnikov JiS in SR. Predsednik je pooblaščen, da sklene pogodbo z najprimernejšim ponud-nikom. Blagajničarka društva naj ostane še naprej Leonora Grah Nardoni.
- *Članarina za leto 2000* ostaja nespremenjena in znaša 3000 SIT ne glede na to, da bomo morali od tega odvesti 19-odstotni davek na dodano vrednost. Člani lahko članarino poravnajo prek pokrajinskega društva, ki mu v tem primeru ostane polovica denarja za lastne potrebe, ali neposredno Slavističnemu društvu Slovenije. V obeh primerih imajo enake članske ugodnosti, vendar mora pokrajinsko društvo sporočiti zasebne naslove članov, ki so pri njih poravnali članarino, da jim bomo lahko pošiljali člansko gradivo in jih obveščali. Potrdilo položnice je treba hraniti, ker z njim uveljavljamo članske ugodnosti. Kolegice in kolege, ki ne poravnajo članarine, se črta iz članstva. Člane, ki so v materialni stiski, lahko predsednik na njihovo željo oprosti plačila članarine.
- *Slovenski slavistični kongres 2000* bo v Portorožu in bo obravnaval dve osrednji temi: *Ciril Kosmač in povojna slovenska proza* in *Sodobna slovenska narečna poezija*, omogočena bo predstavitev novih slovenističnih in slavističnih del, pripravili bomo dve okrogli mizi (*prosimo za predloge njune vsebine*), imeli tri poučna popotovanja ter spremni program.
- Letos bomo med kongresom imeli tudi *občni zbor Slavističnega društva Slovenije*, na katerem moramo *izvoliti novega predsednika* (dosedanjemu se po društvenih pravilih ne more podaljšati mandat!), *tajnika in blagajnika*, *člane nadzornega odbora*, *člane častnega razsodišča*, po potrebi pa tudi druge organe (uredništva revij, člane slovenskega slavističnega komiteja itd.). Razglasili bomo enega ali dva *častna člana* (po tradiciji so častni člani starejši od šestdeset let) in podelili *nagrade* Slavističnega društva Slovenije (dve za življenjsko delo, po eno za dodiplomski, magistrski in doktorski študij). *Predloge za kandidate in lavreate zbiramo do konca aprila.* Vabimo vse članice in člane ter pokrajinska društva, da nam pisno posredujejo svoje predloge in jih tudi primerno utemeljijo.
- Slavistično društvo Slovenije bo podprlo izhajanje monografskih publikacij mlajših znanstvenikov in pričelo izdajati serijo *Študije Slavističnega društva Slovenije*. V letu 2000 bo podprlo dve knjižni izdaji; predsednik je pooblaščen, da sklene pogodbo z avtorjema.

- Če zakonodajni postopek za sprejem *zakona o rabi slovenščine* kot uradnega je-zika ne bo stekel, bo upravni odbor imenoval delovno skupino, ki bo zakonski predlog vložila prek državnega sveta.
- Potrdili so spremembe *pravil tekmovanja za Cankarjevo priznanje*, ki bodo v najkrajšem času objavljena na spletnih straneh Zavoda RS za šolstvo.
- Priporočamo, da bi prispevek šol za posameznega tekmovalca znašal 2000 SIT, vendar morajo pokrajinska društva preveriti predpise z davkom na dodano vrednost, da jih ne doleti kakšna milijonska kazen.
- Najprijetnejši del seje je potekal v gostilni Pri Mraku, vendar med vožnjo domov ni nihče nič napihal med vožnjo domov.

4. 12. 1999 Za tiste, ki menijo, da *zakon o javni rabi slovenskega jezika* ni potre-ben: na filozofski fakulteti v Ljubljani je izšla knjiga o vplivu angleščine na slo-venščino – v angleščini; na fakulteti za družbene vede bodo študente novinarstva izobraževali v predavalnici, ki se bo imenovala GOODYEAR, ker je sredstva pok-lonila kranjska Sava. *Prim.* Delo 4. 12. 1999, št. 282, str. 2.

3. 12. 1999 Sestal se je odbor za proslavo Prešernovega jubileja. Predstavili so program proslav, zbirajo pa tudi podatke o vseh ostalih prireditvah ob tej obletnici. *Prim.* Delo 4. 12. 1999, št. 282, str. 10.

4. 12. 1999 Založbi *Jutro* in *Branko* sta izdali ponatis *Mahničevih Dvanajstih večerov* iz leta 1887. Morda gre za znamenje novega časa, gotovo pa marsikdo o njih uči, čeprav besedila ni nikoli imel v roki. *Dodatna pojasnila in naročila*: Založba Branko, Branko Lušina, Gradnikove brigade 27, 5000 Nova Gorica, tel. 065 32 855.

6. 12. 1999 *Prešernova pot v svet* se vije v neslutene dalje. Društvo slovenskih pisateljev in Društvo slovenskih književnih prevajalcev predstavljata dvojezično slovensko-angleško izdajo *Prešernovih poezij*. V angleščino sta jih prevedla ***Henry Cooper Jr.***, ki je napisal tudi spremno študijo, in ***Tom Priestly***. Projekt, ki ga podpira Mestna občina Kranj, je omogočil izid Prešernovih del v štirih jezikih. Sozaložnica tokratne izdaje je celjska Mohorjeva družba. *Prim.* Delo 7. 12. 1999, št. 284, str. 9.

LJUDSKO IZROČILO

* * *

Kot poroča kolega ***Andrej Arko***, je bil v prostem času ***prof. Janez Zor*** tudi uradni prevajalec na najvišjih državniških obiskih, v poznih šestdesetih letih pa je imel vaje iz modernega ruskega jezika ob petkih med 11. in 13. uro, zato ni čudno, da je vsako lekcijo beseda nanesla tudi na hrano. Profesor je nekoč s svojim nezamenljivim nasmeškom pripomnil: »Ne moremo odoleti, a ne, da ne bi spregovorili o hrani!« Nekega petkovega opoldneva pa se seminar le ni dotaknil te stalne teme in neka kolegica je na ogroženo tradicijo opozorila profesorja. Sledilo je pojasnilo prof. Zora, da tokrat očitno še niso dovolj lačni, ker seminar izjemoma končujejo nekoliko prej, njemu se namreč mudi na neko uradno kosilo, kjer bo simultano prevajal, in nato dodal: »No, pa smo spet pri hrani,« pokazal svoje zobke izpod brkov in odvihral.

6. 12. 1999 *Slavistično društvo Maribor* je na Pedagoški fakulteti v Mariboru pripravilo predstavitev knjig, ki so izšle v letu 1999 pri Založbi Zora in so jih pripravili avtorji oz. uredniki: ***Irena Stramljič Breznik*** je avtorica monografije *Prispevki iz slovenskega besedoslovja* (Zora 7); ***Zinka Zorko*** je uredila *Logarjev zbornik* (Zora 8); ***Marko Jesenšek*** je uredil *Murkov zbornik* (Zora 9); ***Jože Lipnik*** je uredil *Simoničev zbornik* (Zora 10). Predstavitev je vodil ***Bernard Rajh***, sourednik zbirke Zora. Vsa dela so bila predstavljena tudi na celjskem kongresu in bomo o njih brali tudi v Zborniku Slavističnega društva Slovenije 10.

6. 12. 1999 V prostorih Galerije Družine v Ljubljani je potekala predstavitev knjige ***Marije Stanonik*** *Od setve do žetve* iz zbirke Slovensko izročilo. *Dodatna pojasnila in naročila*: Založba Družina, p. p. 95, 1001 Ljubljana.

6. 12. 1999 V *Mladini* (št. 49, str. 33–35) je ***Bernard Nežmah*** označil priročnik *Slovenski kdo je kdo* (Založba Nova revija) za »edini kredibilni slovenski kdo je kdo«. Obsežno delo enega samega avtorja, ***Draga Bajta***, člana SD, obsega podatke o 4500 osebah (ni se vam treba truditi, da bi med njimi poiskali predsednika Slavističnega društva Slovenije).

6. 12. 1999 Ker se slavistična oddelčna knjižnica na Filozofski fakulteti v Ljubljani duši v prostorski stiski, so prisiljeni pospraviti staro zalogo revije **Jezik in slovstvo**. Kolegom in kolegicam, ki bi želeli *brezplačno dopolniti* svojo strokovno knjižnico s starimi številkami in tudi celotnimi letniki te revije, sporočajo, da jim je na razpolago. Na razpolago so tudi posebne številke s kumulativnimi kazali! *Dodatna pojasnila*: Knjižnica oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana, tel. 061 241 13 00.

8. 12. 1999 *Založba ZRC* in *Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša* sta pripravila predstavitev treh novih publikacij z jezikoslovnega področja: ***prof. dr. Alenka Šivic Dular*** je pripravila monografijo *Besedna družina iz korena *god- v slovanskih jezikih*; ***mag. Francka Benedik*** predstavlja *Vodnik po zbirki narečnega gradiva za slovenski lingvistični atlas*; izšli so tudi *Jezikoslovni zapiski 5*, zbornik Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša, ki pa se zdi ilegalna publikacija, saj je meni uspelo videti le en zvezek in šele preko zvez in znanstev sem se prikopal do 4. in 5. zvezka, ki sta zelo bogata, pri njiju pa sodelujejo sami sodelavci inštituta. O vseh delih (razen o slednjem) bomo brali tudi v Zborniku Slavističnega društva Slovenije 10, ker so bila predstavljena tudi na celjskem kongresu. *Prim*. Delo 9. 12. 1999, št. 286, str. 9. *Dodatna pojasnila*: Založba ZRC SAZU, Gosposka 13, 1000 Ljubljana, tel. 061 125 60 68, int. 391.

8. 12. 1999 ***Dr. Peter Weiss*** poroča o odmevih na celjski kongres. *Uredniški odbor Komisije za sestavo slovarskega dela novega Slovenskega pravopisa pri SAZU* in na Inštitutu slovenskega jezika Frana Ramovša ZRC SAZU (sestavljajo ga predsednik akademik prof. dr. Jože Toporišič ter člana dr. Janez Dular in Milena Hajnšek Holz) je na 327. seji 12. oktobra 1999 obravnaval poročilo predsednika o kritikah Slovenskega pravopisa 1 (Pravil) na celjskem kongresu slovenskih slavistov, konkretno tudi o predavanju člana pravopisne komisije P. Weissa. J. Dular je ob tem pametno dodal: »Komisija se ne more konkretno odzvati na prispevke, ker še niso objavljeni.« Na naslednji, 328. seji 19. oktobra je J. Dular ob obravnavi tega mesta v zapisniku in ob imenih celjskih predavateljev, članov pravopisne komisije, izjavo razširil: »Nekorektno je, da člani Komisije javno kritizirajo posamezne rešitve v SP, ko skupno delo še ni dokončano.« P. Weiss se je z dopisom uredniškemu odboru pozanimal, ali ga J. Dular (katerega v Celju sploh ni bilo!) in J. Toporišič (ki je obe predavanji slišal in ve, da nista predstavljali rokopisnih rešitev) obtožujeta, da razkriva trenutne posameznosti iz dela pravopisne komisije, ali pa po mnenju odbora kot član pravopisne komisije sploh ne sme pisati o slabostih v zdaj že večkrat objavljenih Pravilih. J. Dular na 331. seji 9. novembra na to ni odgovoril, obtožbo o Weissovi nekorektnosti pa je ponovil z dodatkom, da je reagiranje P. Weissa »živčno in preganjavično« in da v strokovni debati ne vodi nikamor. Uredniški odbor je ob tem izrazil še željo, da mu P. Weiss predloži »svoje pripombe k pravopisnim Pravilom v obravnavo«. (Ta je to v zadnjih letih storil že večkrat, vendar se člani uredniškega odbora na pripombe niso odzvali, zato je del pripomb k objavljenim Pravilom in k zasnovi slovarskega dela, objavljeni v Slavistični reviji 1994, predstavil strokovni javnosti na zborovanju v Celju in jih namerava objaviti.) P. Weiss je v ponovnem dopisu še enkrat zastavil vprašanje: »O čem iz trenutno rokopisnega v slovarskem delu pravopisa sem govoril v Celju?« V zapisniku 334. seje, ki je bila 30. novembra, je namesto odgovora dobil zapisani obtožbi, ki ne govorita o predmetu, ampak bolj o tvorcih obtožb: »*J. Toporišič*: Razvidna je piščeva [tj. Weissova] neodgovornost za izjave. *J. Dular*: Še vedno vztraja pri formulaciji iz zapisnika 331. seje, in sicer, da je brez potrebe živčno in preganjavično reagiranje, saj v strokovni debati ne vodi nikamor.« Ker nista pojasnila, kaj nekorektnega naj bi P. Weiss počel v Celju (saj mu ne moreta), ker naravnost bežita od Dularjeve prvotne hude obtožbe, ker od Weissa kot člana pravopisne komisije pričakujeta, da daje rokopise, ki se tičejo pravopisa, še pred objavo v pregled njima, ker Weissa po njunem mnenju članstvo v pravopisni komisiji očitno zavezuje k popolni javni molčečnosti o pravopisnih zadevah in ker z njim obračunavata z napol psihiatričnimi izrazi, se je ta 8. decembra po devetih letih in pol dela v komisiji odločil za svobodo in izstopil iz pravopisne komisije.

9. 12. 1999 V tisku je knjiga razprav in študij *Antona Slodnjaka Pogledi na slovensko književnost*, ki jo je pripravil častni član SD, ***akademik prof. dr. Jože Pogačnik***.

9. 12. 1999 V življenje je ponovno obujen mednarodni slovenistični simpozij *Obdobja*. Na tridnevnem znanstvenem srečanju *Historizem v raziskovanju slovenskega jezika, literature in kulture* se je zvrstilo 56 referatov, med katerimi so prevladovali strokovnjaki iz tujine, tako da je, kljub prekinitvi tradicije, tudi 18. izvedba srečanja dosegla svoj temeljni namen, pospeševanje proučevanja slovenističnih ved v tujini. Literarnih zgodovinarjev je bilo tako malo, da je za njihovo sekcijo zadostovala ena sama malo

daljša miza, pa še je bilo dovolj prostora za študente, ki so pokazali zanimanje za srečanje. Japonka ***Kumiko Kanazashi-Kuroda***, ki je svoje poročilo podala v tekoči slovenščini, je med drugim povedala, da se je pri njih prvič pojavila beseda *Slovenija* leta 1923 in so jo (transkibirano iz njihovega pisemskega sistema) zapisali kot Surovenu. Čestitamo predsednici organizacijskega odbora ***prof. dr. Aleksandri Derganc*** in drugim organizatorjem, Oddelku za slovanske jezike in književnosti in Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani. *Prim*. Delo 9. 12. 1999, št. 286, str. 9; Delo 10. 12. 1999, št. 287, str. 9, itd.

10. 12. 1999 Oddelek za slovanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti ima toliko energije, da istočasno z mednarodnim simpozijem organizira tudi predavanje ***dr. Zdzisława Darasza*** *O poljski in slovenski romantiki ob njunih jubi-lejih*.

10. 12. 1999 V Dolenji Trebuši so se zaključili *Kosmačevi dnevi*, ki jih je pripravilo tamkajšnje Prosvetno društvo Justin Kogoj. *Prim.* Primorske novice 10. 12. 1999, št. 96, str. 9.

10. 12. 1999 V Primorskih novicah (10. 12. 1999, št. 96, str. 9, 7. val) je izšel intervju ***Patricije Dodič*** s profesorjem za slovensko književnost na rimski univerzi La Sapienza ***Miranom Košuto***, ki honorarno poučuje tudi na tržaški filozofski fakulteti. Tržaški pisatelj in esejist je vljuden do predhodnikov in sedanjih sodelavcev.

11. 12. 1999 Založbi *Jutro* in *Branko* sta izdali *Zapise o materinščini in njenih mojstrih*, ki jih je napisal ***prof. Silvo Fatur***. Avtor je zbral svoje eseje in študije zadnjega desetletja, namenjene pa so predvsem slovenskim izobražencem različnih strok, ki se po maturi niso več sistematično ukvarjali z vprašanji slovenske besede v vseh njenih pojavnih razsežnostih. V prvem razdelku razmišlja o jeziku, drugi prinaša razmišljanja o partizanski šoli in materinščini, v tretjem imamo prispevke o Gregorčiču, Ketteju, Kosovelu, Lokarju in Zidarju, v zadnjem pa so objavljeni eseji o Kosmaču in Pahorju. *Dodatna pojasnila in naročila*: Založba Branko, Branko Lušina, Gradnikove brigade 27, 5000 Nova Gorica, tel. 065 32 855.

13. 12. 1999 O *antologiji slovenske literarne parodije*, ki jo je pri pripravil ***Marko Juvan***, poroča današnja Mladina (št. 50, str. 64).

14. 12. 1999 V *Slovenskem šolskem muzeju* je ***prof. Tatjana Hojan*** pripravila razstavo *Kaj bereta slovenski učitelj in učenec*. Prikazuje pedagoški tisk in šolska glasila. *Prim*. Delo 15. 12. 1999, št. 291, str. 9.

14. 12. 1999 Sestanek med podpredsednikom Vlade RS ***Marjanom Podobnikom*** in ***dr. Alenko Šivic-Dular***, predsednico Organizacijskega odbora Slovenskega slavističnega komiteja ter ***dr. Vladimirjem Osolnikom***, članom OO SSK. Podpredsednika sta na podlagi pisnega gradiva ustno seznanila z uspešnim potekom priprav na *Mednarodni slavistični kongres v Ljubljani leta 2003* in predstavila vitalne točke, povezane z organizacijskim in znanstvenim položajem mednarodnega slavističnega kongresa za slavistične znanstvene discipline tako v svetu kot v Republiki Sloveniji, predstavila sta njegov pomen za promocijo slovenske slavistike, znanosti in kulture ter predvidljive potrebe po finančnih sredstvih, sodelujoče slovenske ustanove in njihove predstavnike ter potek in trenutno stanje organizacijskih priprav itd. Podpredsednik M. Podobnik je organizacijo kongresa vsestransko podprl.

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

Saj ni težko,
saj se privadiš.
Le glas ni glas
in jok ni pravi

Nasmeh ni smeh
in jutro te ne zdrami.
Le noč globoka zunaj sije
kot ponavadi.

in maj ni tak,

kot je v naravi. *Robi Gašparin*

Studiozo, časopis kluba goriških študentov (Nova Gorica) oktober 1999, št. IX–X, str. 69

15. 12. 1999 V Ljubljani je bil na prireditvi za sodelavce Enciklopedije Slovenije predstavljen njen 13. zvezek, ki obsega gesla, ki se začenjajo na črki Š in T. Tako najdemo v njej gesla, v katerih so mdr. predstavljeni Škofja Loka, Stanislav Škrabec, Šolstvo (ipd.), Štajerska narečja, Ivan Tavčar, Terminologija, Jože Toporišič, Janez Trdina, Trst in Primož Trubar.

16. 12. 1999 Pričenja se vpisovanje v poletne tečaje slovenščine, ki jih pripravlja *Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik* na Filozofski fakulteti. *Dodatna pojasnila*: Center za slovenščino kot tuji/drugi jezik, Aškerčeva 2, p. p. 580, 1001 Ljubljana; e-pošta center-slo@ff.uni-lj.si.

17. 12. 1999 Izšla je letošnja druga številka revije *Primerjalna književnost*. ***France Bernik*** piše o usodi Goethejevega Fausta pri Slovencih, ***Lado Kralj*** o Maeterlinckovem modelu drame, ***Jakob Jaša Kenda*** obravnava sledi srednjeveških dramskih zvrsti pri Strniši, ***Marko Juvan*** analizira intertekstualnost, poststrukturalizem in slovensko neoavantgardo, ***Jola Škulj*** poroča o reviji Comparativ Literature and Culture, recenziji sta objavila tudi ***Tomo Virk*** in ***Blaž Podlenik***. *Naročila in dodatna pojasnila*: Slovensko društvo za primerjalno književnost, Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana.

18. 12. 1999 Tiskar *Stojan Janežič* sopiha s tiskanjem Kronike, poštarji med njenim raznašanjem, vi pa, ker pogrešate še kakšno vestičko, ki je v medvladju pač ni bilo mogoče vključiti in ovekovečiti.

22. 11. 1999 *Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik* na Filozofski fakulteti je v okviru seminarja za lektorje slovenščine na tujih univerzah pripravil predstavitev učbenikov za učenje slovenščine kot drugega/tujega jezika. Kje so časi, ko smo lektorji na Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture sestavljali lekcije za vsako sproti, si sposojali in kradli gradivo ... *Dodatna pojasnila in naročila*: Center za slovenščino kot tuji/drugi jezik, Aškerčeva 2, p. p. 580, 1001 Ljubljana; e-pošta: center-slo@ff.uni-lj.si.

23. 12. 1999 Med vsemi veselicami, ki se vrstijo te dni, naj omenimo tradi-cionalno *srečanje lektorjev slovenskega jezika na tujih univerzah*. Predsednica komisije za slovenščino na tujih univerzah ***prof. dr. Ada Vidovič Muha*** in tajnica komisije ***prof. Mojca Nidorfer Šiškovič*** sta tudi tokrat poskrbeli, da so lektorice in lektorje za njihovo delo v tujini primerno počastili predstavniki oblasti in da so si na tovariškem srečanju izmenjali svoje izkušnje. Kruh v tujini je včasih tudi grenak.

24. 12. 1999 Če še vedno ne veste, kam bi šli silvestrovat, se lahko od 28 do 31. decembra v Trstu udeležite mednarodnega kongresa *Il Mediterraneo: approdo per un nuovo millennio* (Sredozemlje: pristan za novo tisočletje). Med referenti boste poleg drugih eminenc srečali tudi člane SD: ***Mirana Košuto, Marijo Mitrović, Cirila Zlobca*** in še koga.

23. 12. 1999 **Spletne novice *dr. Mirana Hladnika*:**
Vse bralce Kronike in ostale člane Slavističnega društva Slovenije **vabi k razpravljanju o literarnih in sorodnih rečeh v skupini slovlit**. Članov je trenutno okrog 120, naslov pa je http://www.egroups .com/gr oup/slovlit/ ali pa kar neposredno s pismom na slovlit-subscribe@egroups.com.
Slovensko **izrazje** za računalniška orodja, ki se jih dotikamo vsak dan, prepisano iz oktobrske številke revije PC in mediji: kazalec je lahko v obliki vrivnika ali dlani, drsni trak, ubežnica (esc), dvigovalka (shift), vnašalka (enter, return), brisalka (del), vračalka (bckspace), vrivalka (ins), krmilka (ctrl ali alt?), smerniške tipke. Pohvala ponašiteljem!
Nastopno predavanje Mirana Hladnika je moči prebrati na http://www.ff.uni-lj.si/ lit/kakojeim.html, samo povzetek v obliki prosojnic za predavanje pa na http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/mh/kako/index.htm. Spletišče slovenskega zgodovinskega romana je poskusno postavljeno na http://www.ff.uni.lj.si/slovjez/mh/zgr/ zr okvir.htm – pripombe zelo

zaželene. Http://www.ff.uni-lj.si/hp/ff/hladnik/zgrom.html – iskanje po zbirki slovenskega zgodovinskega romana; zbirko, ki sicer še ni prečiščena, je postavil M. Hladnik, za spletno iskanje pa pripravil Primož Jakopin. Tudi po zbirki literarnovednih nalog je zdaj po zaslugi P. Jakopina iskanje lepše in bolj prijazno, gl. http://www.ff.uni-lj.si/hp/dnsk. Http://members.xoom.com/gluvic/glu vic/monoigri.html,http://www.homestead.com/gluvic/files/Malidiktator.htm – dve monoigri in kriminalni roman Gorana Gluvića. Http://ljubezen.is cool.net/ – ljubezenski verzi. Http://www.i-rose.si/users/No vakovic/ – poezija Novice Novakovića. Http://molenjin.hypermart.net/Dnevnik.htm Internetni roman Miroslava Olenjina na temo ex-Jugoslavije. Http://www.alxbook.com/cgi-bin/guest book.cgi?gb=Y376 37 Interaktivna zgodba, ki ji lahko pripišete odstavek. Http://www.ljudmila. org/srce Študentske informacijske strani – naj se naroči, kdor hoče biti na tekočem s štipendijami v tujini. V gornjem odstavku spletnih novic sem že pred časom pomotoma navedel napačen naslov svojega predavanja z naslovom Kako je ime metodi? Pravi naslov je http://ww w.ijs.si/lit/kakojeim.html-l2. Nihče poskusil pokukati, nihče opozoril na napako, torej nihče prebral. Žalujem. In iz resignacije ponujam slovlitjanski debati temo univerzitetne **ločitve slovenistike in slavistike**. Prejšnja tema, *ločitev jezika in literature*, se je, kot vse kaže, iztekla z zmago integralistov – le kakšen bo rezultat debate o drugem secesijskem predlogu? Naj za uvod osvežim spomin na anketo, ki smo jo izvedli pred dobrim letom, in je pokazala, da razmere za ločitev slavistov in slovenistov še niso dozorele. Povzeli bi jo lahko s povedjo Ločitev da, vendar ne takoj, ker bi to škodovalo slavistični manjšini, zlasti zahodnoslovanskim lektoratom, ki v veliki meri živijo iz slovenističnega programa in še nimajo statusa samostojne smeri. Pred mesecem dni je senat FF z odobravanjem vzel na znanje namero oddelka (izjavo je oblikovala katedra za slovenski knjižni jezik), da začne z ločevanjem slovenistike in slavistike. Ali so razmere za ločitev po dobrem letu dozorele? Kakšnih koristi vse se nadejamo od ločitve? Večja prepoznavnost strok bo vsekakor dobrodošla in tudi spodobi se, da ima nacionalna filologija svoj inštitucionalni okvir, in prav gotovo bo manjše enote laže obvladovati kot trenutni slavistični konglomerat – vse to je razumljivo. Vendar: ali dobimo poleg tega še kaj bolj oprijemljivega? Prostore? Sredstva? Stremljive študente?

IZPOSOJENA SENTENCA

Malo dajete, ko dajete svoje bogastvo. Resnično dajete šele takrat, ko dajete del sebe.

Khalil Gibran

Daniel Buncic iz Kölna usmerja na spletne strani s projektom o jezikovnih inter-ferencah (lažnih prijateljih) med slovanskimi jeziki: http://www.uni-koeln.de/phil-fak/slavistik/fauxamis/. Izobraževalno središče Slovenije ima naslov http://www. educa.fmf.uni-lj.si/sio/. Še en naslov za omrežno izobraževanje: http://www.waoe .org/. Bibliografija o znanstvenem elektronskem publiciranju: http://info.lib.uh.ed u/sepb/sepb.html. Slovenski ljubezenski verzi: http://dob1.skavt.net/mgercar/tukaj .htm. Junaki ljubezenskih pisem: http://www.kiss.unilj.si/~k4ef1216/. Društvo za razvijanje programske opreme za manipulacijo z besedili: http://www.kcl. ac.uk/hu manities/cch/elta/. Besedila skupine Posodi mi jurja: http://www.kd-muzika.si/ind exbesedila.htm. Erotične zgodbice: http://www.zgodbice.itgo.com/. Še dve igri Gorana Gluvića: http://homestead.com/gluvic/ gluvic.html. Kakšna je videti ljuba domovina konec tedna nad tisoč metri (slike so sicer v nizki ločljivosti, a zato hitre): http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/galerij6.html.

Zbirka slovenskega leposlovja v e-obliki dobiva na pobudo ***Primoža Jakopina*** prvo resno uporabno vrednost. Še krotim navdušenje ... reklamo napravim in ust-rezni e-naslov navedem naslednji teden!

24. 12. 1999 Opravičili

- Kolegicam in kolegom se opravičujemo, ker je obseg tokratne Kronike toliko narasel, toda prepričani smo, da si je v njej vsak znal poiskati, kar ga zanima, drugo pa je mirne duše preskočil in pustil nedotaknjeno za zanamce.
- Opravičujemo se tudi ducatu članic in članov, ki smo jih neupravičeno poterjali za plačilo članarine. Ker ima Slavistično društvo Slovenije trenutno 1840 članov, je naš pregled natančnejši kot marsikateri računalniško vodeni in avtomatizirani stroj. Zagrešili smo namreč le 1,032 odstotka napak oziroma krivic, največkrat zato, ker Agencija za plačilni promet oziroma poštna banka ni napisala imena in priimka članice ali pa je prišlo pri prenosu podatkov do napake pri prepisovanju sklicnih številk (3 se zaradi slabih trakov pisalnikov hitro prebere kot 8, 0 kot 8 ali 9 itd.). Kolegicama, ki sta se razburjali, da sta nam že sporočili napako, pa vljudno prosimo, naj skušata

prebrati svoja podpisa in naj nam povesta, kako naj najdemo njun nečitljiv priimek in ime med vsemi člani. Zahvaljujemo se tistim, ki se zaradi napake niso razburjali, razveselili so nas tisti, ki so se nam za zamudo opravičili in nam istočasno voščili za praznike. Žal nam je tistih štirih kolegic, ki so bile kljub upravičeni terjatvi užaljene, saj jih nismo hoteli prizadeti. Tistim kolegicam in kolegom, ki jih bomo zaradi neplačane članarine črtali s seznama, vseeno želimo kar najuspešnejšo poklicno pot.

In še najpomembnejše: vsem, ki ste nam voščili, se najlepše zahvaljujemo, ker ste nas razveselili in nam polepšali praznična pričakovanja. Častna članica SD, ***prof. Berta Golob*** tokrat ni bila prva, bila pa je najbolj jedrnata: brez veličastnih besed nam je poslala vrečko kamilic. Škoda, da ni prostora, da bi povzeli vse duhovite in iskrive domislice. Ob tolikih željah lahko sedaj mirno pričakujemo novo leto, med katerim se nam ne more pripetiti nič slabega.

Kronika Slavističnega društva Slovenije		
Izdaja: Slavistično društvo Slovenije Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana	**List za člane društva** Odgovorni urednik: dr. Zoltan Jan	Ljubljana,8. 2. 2000 http://www.neticom.si/kronika Letnik 4, št. 16

Te dni se vrstijo proslave ob slovenskem kulturnem prazniku, v katere je vtkano tudi delo številnih članic in članov Slavističnega društva Slovenije, ki je v začetku Prešernovega leta praznovalo 65-letnico svojega delovanja. Žal vsega ustvarjalnega poleta ni mogoče zabeležiti v našem lističu in smo se morali zadovoljiti le s kakšno omembo.

3. 1. 2000 Odmevi na Kroniko št. 15:

- Med prazničnimi dnevi se zvrstili dogodki, ki še niso bili ovekovečeni v našem listu. Ker mnogi kolegi menijo, da dogodka ni bilo, če ni omenjen v Kroniki, skušamo nadoknaditi zamujeno:

– V božični številki *Družine* (št. 50, str. 25) je naš kolega ***Jože Zadravec*** objavil portret članice SD, ***prof. dr. Zinke Zorko***, prorektorice Univerze v Mariboru.

– V Delovih Književnih listih (23. 12. 1999, št. 298, str. 84) je izšel intervju ***Blaža Lukana*** z ***doc. dr. Markom Juvanom***.

– V 12. številki *Sodobnosti* je ***Igor Bratož*** objavil intervju s častnim članom SD, predsednikom SAZU, ***akad. prof. dr. Francetom Bernikom***.

- Del spremnega gradiva za pripravo zakonskega osnutka o rabi slovenskega jezika kot državnega jezika je 23. 12. 1999 ob 17. uri predstavil član SD, ***dr. Janez Dular***, na programu Radia Slovenija 3 v oddaji *Trojna spirala*.
- V oddaji Nedeljski gost (Val 202, 26. 12. 1999) so predstavili člana SD, ***dr. Borisa Grabnarja***.
- Ne moremo mimo *nagrad Filozofske fakultete*, ki so jih nedavno prejeli ***Miha Bregant***, ***Alenka Logar-Pleško***, ***Matjaž Rebolj***, ***Anka Sollner-Perdih*** in ***Ada Vidovič-Muha***. Čestitke in še večji polet!
- Na dan odprtih vrat kabineta 218 v drugem nadstropju Filozofske fakultete (v njem domuje ***prof. dr. Miran Hladnik***) so prišli številni slovlitljani (to je razpravljalska skupina stopetdesetih slavistov, ki se pogovarja o literarnovednih stvareh na e-naslovu http://www.egroups.com/group/slovlit). Izkoristili so priložnost, da so nazdravili novemu letu. Za vsak primer je večina prinesla potrebne rekvizite kar s seboj.
- Ni res, da so *Jezikoslovni zapiski* ilegalna publikacija, saj je bila vsaka številka predstavljena na rednih tiskovnih konferencah založbe ZRC SAZU in tudi na slovenskem slavističnem kongresu v Celju, podatke o zborniku je mogoče najti v podatkovni zbirki Cobisster v newyorški MIA, mednarodni bibliografiji knjig in člankov o modernih jezikih in literaturah. Kljub temu si želimo, da bi bilo na *Jezikoslovne zapiske* naročenih več kolegov. *Dodatna pojasnila*: Založba ZRC SAZU, Gosposka 13, 1000 Ljubljana, tel. 061 125 60 68, int. 391.
- Kolegi ***prof. Andrijanu Lahu*** se javno opravičujemo, ker smo ponovno pozabili na en »en« v njegovem imenu in ga v 15. številki Kronike preimenovali v Adrijana. Za kompenzacijo včasih pri kolegici ***prof. Marti Kocjan*** dodamo kakšen i, pri kolegi ***dr. Gregorju Kocjanu*** pa ga izpustimo, itd. Hvala bogu se malomarnežu izteka mandat.
- Častna članica SD, ***prof. Berta Golob***, nam ni voščila z vrečko kamilic, pač pa s primerno količino ruskega čaja, kar nosi dodatno sporočilo našemu društvu in predsedniku (ruski čaj velja za poživilo, kamilice za pomirilo).
- Decembra je izšel italijanski prevod poezije tržaškega pesnika Miroslava Košute s temeljito spremno študijo častne članice SD, prof. dr. Marije Pirjevec, ter predgovorom tržaškega literarnega zgodovinarja prof. dr. Elvia Guagninia. Prim. Primorski dnevnik 16. 12. 1999, št. 294, str. 7. Dodatna pojasnila in naročila: Mladika, V. Donizetti 3, IT-34133 Trst – Trieste.
- Tik pred prazniki je Zavod RS za šolstvo pričel zbirati predloge za Priznanja Blaža Kumerdeja, ki jih podeljuje za odlično partnerstvo pri razvoju in uvajanju novosti v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Prim. Delo 31. 12. 1999, št. 304, str. 12; Šolski razgledi 8. 1. 2000, št. 1, str. 15, in 22. 1. 2000, št. 2, str. 2.

VABILO K SODELOVANJU

Kolegice in kolege ponovno vabimo, da nas obveščajo o dogodkih, ki bi zaslužili ovekovečenje v Kroniki (to je pozornost kolegov).

Najpripravnejši je kratek zapis v eni ali drugi elektronski obliki, da ni nepotrebnih napak pri prepisovanju.

V ozadju našega lističa je le en sam slehernik, ki ve, kar izve, opazi, kar vidi iz svoje človeške omejenosti.

3. 1. 2000 **Pogrešani kolegi.** Pošta je razglasila za neznane, umrle, odseljene ... in nam vrnila Kroniko št. 15, ki smo jo skušali poslati temale dvema kolegicama: ***Veronika Golob, Anita Govc***.

Hvala tistim, ki so nam pomagali pri detektivskih poslih in sporočili pravilne naslove prej pogrešanih.

Pri sporočanju sprememb ne pozabite navesti tudi napačnega naslova in priimka, da vas bomo lahko našli med tisoči članic in članov, med katerimi jih je kar nekaj z enakimi imeni in priimki.

3. 1. 2000 Tisk **15. številke Kronike:** 195.984,36 SIT, poštnina: 58.760,50 SIT.

3. 1. 2000 Hvala bogu, pošli so *Zborniki Slavističnega društva Slovenije*, žal pa jih zato nismo mogli pokloniti častnim članom ob praznikih. Kolegice in kolege prosimo, da so pridni, prizadevni in potrošniško naravnani tudi pri naslednjem zborniku (celjski slovenski slavistični kongres), ki ga zaključimo in oddamo v tisk čez kakšen teden. Jezikovni pregled je skorajda dokončan, prevajajo se povzetki in izvlečki, kunštva se uvod in knjižna oprema.

NOVE POKLICNE KOLEGICE

Na *Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani* so od septembra do 30. novembra diplomirale:
Rahela Bašar, Vanda Cigale, Mihaela Černelič, Ksenija Fänrich, Breda Tekavec.

Na *Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru* so od 30. novembra 1999 do 31. decembra 1999 diplomirale:
Petra Blagšič, Karmen Kovač, Manica Mihelič.

Poleg iskrenih čestitk in voščil za kar najuspešnejšo poklicno pot vsem tudi prisrčno vabilo, da se nam pridružijo kot članice Slavističnega društva Slovenije.

3. 1. 2000 Častna članica SD, ***prof. dr. Marija Pirjevec*** je pripravila dvojezični izbor poezije *Iga Grudna Balada naših dni – Ballata dei nostri giorni*, ki je ob 50. obletnici pesnikove smrti izšel pri kulturni zadrugi Maja v Devinu. V italijanščino ga je ob sodelovanju ***prof. Vere Tuta Ban*** prevedel ***Giorgio Depanger***, ki ga poznamo tudi kot prevajalca Prešernovih pesmi.

3. 1. 2000 Dedek Mraz je kolegicam in kolegom prinesel tudi potrdila s točkami za napredovanje, ki so si jih pridobili z udeležbo na izobraževalnih seminarjih Slavističnega društva Slovenije. V preteklem letu smo več kot 150 kolegom izdali potrdila z nad tristotimi točkami.

4. 1. 2000 Nekateri kolegi, ki vidijo smisel svojega življenja v poklicni karieri, so med prazniki preštudirali 3. številko *Slavistične revije*, v kateri ***Vid Snoj*** analizira, kako se Josip Murn v nekaterih svojih pesmih sklicuje na Biblijo; ***Jure Zupan*** obravnava probleme računalniških obdelav slovenskih besedil; ***Tone Smolej*** objavlja prispevek o slovenski recepciji Racina; ***Jiří Marvan*** piše o kontrakcijah v Brižinskih spomenikih; ***Hotimir Tivadar*** pa o fonemu v slovenskem govorjenem knjižnem jeziku. Ocene so prispevali ***Franc Jakopin, Bojana Maltarić*** in ***Mojca Smolej*** (upamo, da to ni edini rezultat urednikovega poziva k pisanju recenzij – *prim*. Kroniko 13. 10. 1999, št. 15.)

4. 1. 2000 Skupno s prijaznimi voščili nam je prijateljica iz Pišec, ***Marjanca Ogorevc***, poslala publikacijo *Bršljanov cvet*, v kateri je opisano, kako so obnovili *domačijo Maksa Pleteršnika* in kako

nujni so bili napori, da se ohrani ta dragocena dediščina, ki je bila dotlej že skorajda povsem preč. Žal so skrbniki slovaropiš-čevega doma malce zagrenjeni, ker jih s svojimi učenci premalokrat obiščemo.

Slavistično društvo Slovenije

Aškerčeva 2, p. p. 580, 1001 Ljubljana

UPRAVNI ODBOR SLAVISTIČNEGA DRUŠTVA SLOVENIJE
obvešča vse svoje člane in strokovno javnost,

da do *1. maja 2000* zbira predloge
za podelitev nagrad Slavističnega društva Slovenije
in za razglasitev častnih članov.

Na občnem zboru Slavističnega društva Slovenije v Portorožu bomo **razglasili** do tri **častne člane**, ki so posebno zaslužni za razvoj slovenističnih in sorodnih slavističnih strok ter so pomembno prispevali k razvoju našega društva (po tradiciji so častni člani starejši od šestdeset let).
Podelili bomo tudi **nagrade** Slavističnega društva Slovenije.
Pristojnosti društvenih organov in postopki kandidiranja so določeni v društvenih pravilih, ki so objavljena v Jeziku in slovstvu 1997/98, št. 4, str. 175–180, in na domači spletni strani http://www.neticom.si/kronika.

Na podlagi sklepa občnega zbora v Murski Soboti se **nagrade** Slavističnega društva Slovenije podeljujejo:
– ***za izjemne uspehe pri poučevanju predmeta slovenski jezik in književnost v osnovnih in srednjih šolah;***
– ***najbolj uspešnim študentom na dodiplomskem študiju slovenistike in sorodnih slavističnih ved na slovenskih in tujih univerzah;***
– ***najbolj uspešnim na podiplomskem študiju slovenistike in sorodnih slavističnih ved***.
Nagrade so iz simbolnega (listina) in materialnega dela (denarna nagrada).
Predlagatelji so lahko člani Slavističnega društva Slovenije, študijske skupine, pokrajinska slavistična društva, sekcije in upravni odbor Slavističnega društva Slovenije, mentorji kandidatov in predstojniki na Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani in na slovenističnem oddelku Pedagoške fakultete v Mariboru ter lektorji na tujih univerzah.
Pisni predlog mora vsebovati osebne podatke o kandidatu, opisati njegovo sodelovanje s Slavističnim društvom Slovenije, podatke o predlagatelju in utemeljeno pisno oceno, ki so ji priložena dokazila in priporočila.
Nagrado za izjemne uspehe pri poučevanju predmeta slovenski jezik in književnost v osnovnih in srednjih šolah prejme, kdor si je s svojim delom pridobil nesporen ugled med kolegi, učenci in v strokovni javnosti ter vsaj deset let uči navedeni predmet.
Pri dodelitvi nagrad najuspešnejšim študentom na dodiplomskem študiju se upoštevata povprečna ocena in trajanje študija. Praviloma prejme eno nagrado študent Oddelka za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani, eno študent na Oddelku za slovanske jezike in književnosti Pedagoške fakultete v Mariboru, eno pa študent na tujih univerzah, ki ima kot glavno smer vpisan slovenistični predmet oziroma je uspešno pripravil tezo s tega področja. Te nagrade se podeljujejo študentom, ki so uspešno zaključili študij v preteklem študijskem letu.
Nagrade za najuspešnejši podiplomski študij so praviloma štiri – dve za magistrski ali specialistični študij in dve za doktorski študij. Po eno prejmejo kandidati, ki so doštudirali na ustreznih smereh oddelkov na univerzi v Mariboru in Ljubljani. Nagrade se podeljujejo študentom, ki so uspešno zaključili študij v preteklem študijskem letu.
Odločitev upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije je dokončna. Upravni odbor Slavističnega društva Slovenije odloči, koliko nagrad bo podelil in kolikšna bo njihova višina v skladu s finančnimi zmogljivostmi društev.

PREDSEDNIK
dr. Zoltan JAN

5. 1. 2000 Dolgoletna blagajničarka SD Nova Gorica, ***Nada Majcen*** je prejela posebno nagrado kot najboljša mentorica v akciji *Nova Gorica – moje ogledalo*. *Prim.* Oko 30. 12. 1999, št. 202, str. 10.

5. 1. 2000 Med prazniki je izšel tudi esej *Mare nostrum: Sredozemlje, Evropa in Slovenci na pragu tretjega tisočletja*, ki ga je za tržaški simpozij *Mediteran, pristan za novo tisočletje* pripravil rimsko-tržaški univerzitetni profesor ***Miran Košuta***. Ob tem se je razvila manjša, a ostra polemika o položaju slovenščine kot učnega jezika na filozofski fakulteti v Trstu. *Prim.* Primorski dnevnik 29. 12. 1999, št. 303, str. 3; 31. 12. 1999, št. 305, str. 13; 4. 1. 2000, št. 3, str. 5; 14. 1. 2000, št. 14, str. 5.

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

V zrcalu dlani (odlomek)
Mrtvo leto me je zajelo,

Beseda sestra
Kakor da ni daleč

vse je naenkrat sveti nič.
Bredem neskončno temino,
gola stopinja tipa v mrzli mrak.

Kje je zdaj Itaka rodna,
kje poslednji brod?

Vse je odstalo (...)

do rožnatega griča
in skodranega večera,
kakor da je tam
še vse zakopano, pozabljeno.

Beseda sestra,
kdaj se vrneva?
Nikoli. Nikoli.

France Pibernik: Pesmi,

Zvon 1999, št. 6, str. 4–5

5. 1. 2000 V Uradnem listu 106/1999 so objavljene Spremembe in dopolnitve kolektivne pogodbe za raziskovalno dejavnost, ki izboljšujejo plače in delovne pogoje znanstvenih delavcev.

5. 1. 2000 V Uradnem listu 106/1999 je izšel *Pravilnik o zaključnih izpitih v nižjem in srednjem poklicnem izobraževanju* z množico novosti.

5. 1. 2000 Konec lanskega leta je vlada RS v uradnem listu objavila odlok o izjemni odmeri pokojnine častnemu članu SD, ***akademiku prof. dr. Francetu Berniku***, za »uspehe, dosežene z ustvarjalnim delom na področju znanosti«. *Prim*. UL 107/1999, str. 16488.

6. 1. 2000 Mladinska knjiga je izdala knjigo literarnih kritik ***Aleksandra Zorna*** s pomenljivim naslovom (oziroma vrednotenjem naših pesnikov in pisateljev) *Nacionalni junaki, narcisi in stvaritelji*. Uvod je napisal član SD, ***akad. prof. dr. Janko Kos***. *Prim.* Delo 7. 1. 2000, št. 5, str. 8; Delo 13. 1. 2000, št. 10, str. 17 (Književni listi); Primorski dnevnik 11. 1. 2000, št. 8, str. 21.

6. 1. 2000 Pri DZS je tik pred izidom knjiga člana SD ***dr. Marka Juvana*** *Intertekstualnost*, ki bo izšla v zbirki Literarni leksikon. V tiskarni je tudi Zbornik *Literarnovedno srečanje ob stoletnici rojstva prof. dr. Antona Slodnjaka*, ki ga je pripravil Oddelek za slovanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani, veselimo se ponovnega izida *Slovarja slovenskega jezika na zgoščenki*. Dodan mu bo tudi odzadnji slovar ter besedišče. *Prim.* Delo 6. 1. 2000, št. 4, str. 18 (Književni listi); Primorski dnevnik 1. 2. 2000, št. 26, str. 21.

6. 1. 2000 Koordinator *tekmovanja v znanju materinščine za Cankarjevo priznanje*, ***prof. Vlado Pirc***, je na vse slovenske šole razposlal vabilo na tradicionalni vrhniški posvet mentorjev tekmovanja ter navodila za prijavljanje. Tudi letos ne gre brez zapletov. Državno tekmovanje sovpada z enim izmed izpitov za poskusno maturo, čeprav smo datume tekmovanja najavili prvi. Ministrstvo za šolstvo in šport je vse šole z okrožnico št. 603-01-00 z dne 10. 1. 2000 obvestilo, da udeleženci tekmovanja lahko opravijo predmaturitetni preizkus naknadno po dogovoru s šolo.

6. 1. 2000 Sodišče v Gorici je razsodilo, da imajo pripadniki slovenske manjšine pravico do rabe slovenskega jezika v vseh fazah sodnega postopka. *Prim.* Primorski dnevnik 6. 1. 2000, št. 4, str. 1; Delo 7. 1. 2000, št. 5, str. 16; Primorski dnevnik 1. 2. 2000, št. 26, str. 22.

6. 1. 2000 **Rojstni dan Slavističnega društva Slovenije.** Na današnji dan pred *65 leti* je v Ljubljani potekal ustanovni zbor Slavističnega društva Slovenije, o katerem so naslednji dan poročali Jutro, Slovenec in Slovenski narod ... Razposlali so 85 vabil, med ustanovnimi člani so bili Fran Ramovš, Rajko Nahtigal, France Kidrič, Ivan Prijatelj in večina naših uveljavljenih jezikoslovcev in literarnih zgodovinarjev, srednješolski profesorji državnih klasičnih gimnazij, učiteljišč, srednjih tehničnih šol in trgovskih akademij v Ljubljani, Celju, Kočevju, Kranju, Mariboru, Murski Soboti, Novem mestu, Ptuju in Šentvidu ter v obeh državnih študijskih knjižnicah (v Ljubljani in Mariboru). *Prim.* Andreja Žele: Pregled delovanja Slavističnega društva Slovenije: ob njegovi 60-letnici; v: Zbornik Slavističnega društva Slovenije 6, Ljubljana, Zavod za šolstvo 1997, str. 15–20.

6. 1. 2000 Celo sedaj, ko potomci *škržadov* pod zemljico mirno čakajo pomladnega sonca, častni član SD, ***dr. Milko Matičetov***, ne da miru tem zverinicam, ki jim kot drugim živalcam spreminjajo pokolenje. V prijaznem pismu opozarja, da so slovenski jezikoslovci martinčka spremenili celo v

žabo, črnega murna v hrošča, slomškovega crčka ne ločijo od črička. Več v revijah *Kras* 1999, št. 36, str. 32; Fontana 1999, št. 29–30.
Mimogrede: na nagradno vprašanje iz 15. številke Kronike nismo prejeli nobenega odgovora, vendar najverjetneje ne zato, ker vrli kolegi ne bi poznali škržadov, pač pa zato, ker smo za nagrado obljubili Zbornik Slavističnega društva Slovenije.

7. 1. 2000 Sindikat vzgoje, izobraževanja in znanosti (SVIZ) je dosegel, da se bo izhodiščna plača v negospodarstvu dvignila za 2,4 odstotka. Plače bi se zaradi davka na dodano vrednost morale po mnenju sindikata dvigniti vsaj še za 2 odstotka, nekaj pa bo le. Na pogajanjih socialnoekonomskega sveta (sestavljajo ga predstavniki vlade, delodajalci in delojemalci) so 12. januarja zahtevali uveljavitev tega povišanja že s 1. januarjem. *Prim.* Delo 8. 1. 2000, št. 6, str. 2; 12. 1. 2000, št. 9, str. 2, in množico člankov o pripravah na stavko, začenjanju pogajanj ...

8. 1. 2000 V *Delu* (8. 1. 2000, št. 6, str. 39, Sobotna priloga) je izšel esej člana SD, ***prof. Silva Faturja***, *Človek in jezik, Učiš se ga vse življenje, naučiš nikoli*. Nekatere misli je predstavil že na plenarnem zasedanju mednarodnega simpozija *Materinščina na pragu XXI. stoletja* (*prim.* Kronika 3. 12. 1999).

Slavistično društvo Slovenije

Aškerčeva 2, p. p. 580, 1001 Ljubljana

OBVESTILO ČLANOM

Slavistično društvo Slovenije
razpisuje

pomoč za objavo znanstvene monografske publikacije

Vse članice in člane Slavističnega društva Slovenije obveščamo, da bo Slavistično društvo Slovenije letos finančno omogočilo objavo dveh znanstvenih monografskih publikacij svojih članov, ki so svoja izvirna znanstvena dela pripravljeni objaviti v nastajajoči knjižni zbirki *Študije in razprave Slavističnega društva Slovenije*.
S to zamislijo skuša Slavistično društvo Slovenije pomagati uveljavljajočim se strokovnjakom na našem področju, ki imajo velike težave pri iskanju založnikov.
Upravni odbor je za ta namen odobril 1.500.000 SIT in si pridržal diskrecijsko pravico, če bo predlogov preveč.
Avtor se bo ob sklenitvi pogodbe obvezal, da bo sodeloval pri pripravi publikacije, pomagal pri izbiri tiskarja, opravil korekture in prevzel skrb za distribucijo knjige in v okviru svojih možnosti skušal pridobiti dodatna sredstva.
Predsednik Slavističnega društva Slovenije bo z avtorjem sklenil pogodbo, s katero bodo urejene medsebojne pravice in dolžnosti.
Interesenti naj do 30. oktobra 2000 predložijo en izvod rokopisa in pisno oceno dela.

Dr. Zoltan JAN, predsednik
Slavističnega društva Slovenije

8. 1. 2000 *Šolski razgledi* (8. 1. 2000, št. 1, str. 10) poročajo o novih knjigah, ki so jih pripravili člani SD. ***Dragica Debeljak*** je sestavila priročnik za maturo in zaključni izpit Književnost 4 (izdajatelj je njena šola elektro in strojne usmeritve v Kranju); **France *Žagar*** je s sodelavci pripravil *Priročnik za slovenščino v tretjem in četrtem razredu osnovne šole* (Mladinska knjiga); tim, ki ga je vodil ***Igor* Saksida**, je oblikoval »priročnik za ustvarjalen pouk književnosti v tretjem triletju osnovne šole« *Igrajmo se besede* (Mladinska knjiga). Pri slednji založbi je izšel tudi *Priročnik k berilu za četrti razred osnovne šole*, ki sta ga spisala ***Metka Kordigel*** in ***Igor Saksida***.

8. 1. 2000 Naš prijatelj in član SD, ***Rok Kvaternik***, direktor založbe *Rokus*, nam je poslal učbenik in delovni zvezek *Na pragu besedila I*, namenjen prvim letnikom gimnazij, strokovnih in tehniških šol. Avtorice ***Marja Bešter***, ***Martina Križaj Ortar***, ***Marija Končina***, ***Mojca Bavdek***, ***Mojca Poznanovič***,

Darinka Ambrož in ***Slavka Židan*** so opravile temeljito in zahtevno delo, ki v osebnih pogovorih žanje številne hvale učiteljev in dijakov. Upajmo, da se bo kdo spomnil tudi na podoben učbenik za poklicne šole, v katerih imamo več kot 60 odstotkov srednješolcev. *Dodatna pojasnila in naročila*: Založba Rokus, Grad Fužine, Studenec 2 a, 1000 Ljubljana; tel. 061 146 11 60, faks 061 146 11 65.

9. 1. 2000 *Založba Rokus* je izdala poseben katalog učbenikov in pomožnih učnih knjig. Pretresljivo, česa vsega nam ne nudi, le z rok jim prejemat ne mudi! *Dodatna pojasnila in naročila*: Založba Rokus, Grad Fužine, Studenec 2 a, 1000 Ljubljana; tel. 061 146 11 60, faks 061 146 11 65.

10. 1. 2000 V *Mladini* (št. 2, str. 66) je ***Mihael Bergant*** ocenil antologijo poljskega pesništva *Prošnja za srečne otroke*, ki jo je pripravila častna članica SD, ***Rozka Štefan***, izdala pa založba Didakta v Radovljici konec lanskega leta.

10. 1. 2000 V *Mladini* (št. 2, str. 13) je ***Jana Prešeren*** objavila dokaj zafrkljiv (morda šaljivo duhovit?) članek *O krvavicah in istrskih belicah*. Spotika se ob vsebino preizkusa znanja slovenskega jezika, ki je eden izmed pogojev za pridobitev slovenskega državljanstva, za izdajanje potrdil pa je pooblaščen *Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik* na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Moti jo, ker morajo muslimani »nakladati« o svinjini, kolinah in špiljah, kaj so belice, pa ve le malokateri Slovenec, nas pa seveda moti, da »se ne kaznuje« najbolj grobih pravopisnih napak (velika začetnica, vejice).

11. 1. 2000 Seja *Organizacijskega odbora slovenskega slavističnega komiteja*, ki pripravlja mednarodni slavistični kongres (Ljubljana 2003). Od 35 vabljenih se je seje udeležilo petnajst članov, ki so skušali razrešiti zaplet, ko se je tajnica, ***dr. Erika Kržišnik***, odrekla tej dolžnosti.

12. 1. 2000 V SAZU je ***akad. prof. dr. Janko Kos*** imel predavanje *Anton Slodnjak v luči stroke in politike*. Videti je, da oba simpozija, ki sta ju pripravila Slovenska matica in Oddelek za slovanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani, še vedno nista izčrpala te tematike.

12. 1. 2000 Komur se zdi, da je že pozabil slovenščino ali bi se je rad naučil, si lahko pomaga z lekcijami na spletnem naslovu http://www.slovenian.com, kjer lahko mimogrede kupite še kakšno knjigo, si ogledate elektronsko revijo itd. Ko smo preizkušali naslov, je bilo registriranih 15 uporabnikov.

12. 1. 2000 *Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik* na Filozofski fakulteti v Ljubljani skupno z ustanovo *Linguaviva* pripravlja tečaje slovenščine za uradne prevajalce parlamenta Evropske unije. Lani so izvedli prve tri, ki so jih vodile ***Rada Lečič***, ***Nataša Pirih*** in ***Andreja Ponikvar***. *Prim.* Rodna gruda 2000, št. 1, str. 28.

13. 1. 2000 Slavistično društvo Ljubljana gosti ***dr. Marka Stabeja***, ki predava o družbenih razsežnostih materinščine na pragu novega tisočletja v prepričanju, da bo slovenščina zagotovo doživela leto 3000.
V drugem delu srečanja so na *občnem zboru* pregledali, kaj in kako so delali v društvu v zadnjih dveh letih, se pogovorili, kaj bodo počeli v prihodnje in kdo jih bo pri tem vodil. Ponovno so izvolili dosedanje člane upravnega in nadzornega odbora: ***Mojco Marn*** (predsednica), ***Alenko Zorko*** (tajnica), finančno poslovanje bo vodila ***Jožica Markovič***; nadzorni odbor: predsednica ***Mojca Honzak***, članici ***Mojca Stare Aljaž*** in ***Aleksandra Jankovič***.
Poleg gromozanskega dela ob vsakoletnih tekmovanjih za Cankarjevo priznanje so v zadnjih dveh letih pripravili predstavitev priročnika ***Andrijana Laha*** *Mali pregled lahke književnosti*, ob katerem je ***Vida Gomivnik-Thuma*** spregovorila, kako so te zvrsti zastopane v učnih načrtih. S predavanjem ***dr. Jože Mahniča*** in recitalom poezije so počastili 120. obletnico rojstva Otona Župančiča. Pogovarjali so se o priročnikih za pripravo obveznega branja ***Mojce Honzak***, ***Marice Žveglič*** in ***Zorana Božiča***. Poslušali so predavanji ***dr. Marka Stabeja*** (Besediloslovje – novo jezikoslovje? ter o družbenih razsežnostih materinščine na pragu novega tisočletja). ***Brane Šimenc*** je predstavil pravopisne in stilistične težave v maturitetnih esejih. Recital ob 12. obletnici Strniševe smrti je pripravila ***Katarina Stegnar***. ***Vinko Omerzelj*** je vodil poučni pohod od Škofljice do Magdalenske gore.
Kako je s sooblikovanjem programa, kaže dejstvo, da sta se na predsedničino pobudo o programskih predlogih in željah odzvala le dva člana. V bližnji prihodnosti bodo člani lahko prisluhnili metodiki književne vzgoje v OŠ, predstavitvi novih publikacij in opažanju o usposobljenosti učiteljev pripravnikov za poučevanje SJK; pred vrati je 23. tekmovanje za CP, jesen bo morda prinesla nadaljevanje popotovanja po Dolenjski.

13. 1. 2000 V Mestni galeriji v Ljubljani so odprli razstavo *Jernej Kopitar in evropska znanost v luči njegove zasebne knjižnice*, ki jo je pripravil ***Walter Lukan***. *Prim.* Delo 14. 1. 2000, št. 11, str. 9.

13. 1. 2000 Vlada RS je zavrnila zahtevo sindikatov, da bi pri plačah povečali dodatke na posebne pogoje dela v šolstvu, češ da povprečne plače v šolstvu ne zaostajajo za povprečno plačo v drugih dejavnostih. *Prim.* Delo 14. 1. 2000, št. 11, str. 1, ter množico člankov v vseh slovenskih časopisih, ki pa ne povejo, da hočejo s stavko doseči primerljivost sodniških plač s plačami *visokošolskih* (ne pa vseh) učiteljev.

13. 1. 2000 Statistični urad RS je izdal publikacijo ***Snježane Lončarević Štuhec*** *Kako ti je ime*. Med 19.000 ženskimi imeni so še vedno najbolj razširjene Marije (vsak enajsta deklica/dama, tesno pa jim sledijo Ane), med 16.571 fantki pa je največ Franckov v vsakovrstnih različicah (vsak 22. pobič ima to ali ono različico tega imena). Vsi slovenski Sandokani so se že preimenovali, sedaj ugibamo, če bo enako z Esmeraldami. Sveži starši svoje potomce največkrat imenujejo za Anje, Sare, Tjaše, Nine, Eve in Neže, fantki pa se rojevajo kot Luke, Roki (v različicah Roki, Rokec, Roky, Rocky, Rocco, Rochi) in seveda *Jani* (samo zato, da ima predsednik SD še naprej težave z dopovedovanjem, kaj je pri njem ime in kaj priimek). *Prim.* Delo 13. 1. 2000, št. 10, str. 12.
14. 1. 2000 Prejeli smo prvo prijavo referata za portoroški slavistični kongres.

14. 1. 2000 Prejeli smo odgovor ***dr. Janeza Dularja*** na poročanje o nesoglasjih v *Komisiji za sestavo slovarskega dela novega Slovenskega pravopisa*, o katerih je pisal ***dr. Peter Weiss*** v Kroniki št. 15, str. 98. Povzemamo iz dve strani dolgega pisma (priložene so mu tudi kopije vseh citiranih zapisnikov in dopisov):
Bralci, ki mislijo, da je iz navedb dr. Petra Weissa izpadlo najbolj bistveno – za katero strokovno vsebino gre v obravnavanem sporu (tj., o čem je govoril dr. Weiss na kongresu v Celju oziroma o čem je poročal akad. Toporišič na 327. seji) – so v zmoti. V tem sporu ne gre niti za strokovno vsebino niti za (ne)upravičenost moje izjave o nekorektnosti javne kritike SP, njegova vsebina je spor zaradi spora. Dr. Peter Weiss je že v svojem prvem dopisu uredniškemu odboru (29. 10. 1999) ubral dokaj nenavadno sporočanjsko strategijo. Če bi se bil res rad »pozanimal«, kaj mislita omenjena člana uredniškega odbora s svojimi izjavami v zapisnikih 327. in 328. seje, potem bi pač zapisal ustrezno vprašanje in počakal na odgovor. Namesto tega je v desetih vrsticah povedal, o čem v Celju ni ter o čem je govoril, potem pa porabil trikrat toliko papirja za obkladanje uredniškega odbora z najrazličnejšimi očitki. (Samo za pokušino: »Sedanjemu uredniškemu odboru pravopisnega slovarja sem kdaj že poskušal kaj dopovedati, pa je bilo bob ob steno in sem obupal [...] Očitno mi prof. Dular [...] kot članu sedanje pravopisne komisije poskuša zapreti usta pri javnem predstavljanju slabosti [...] Ker se uredniški odbor ob mojih javnih nastopih [...] odziva na trenutke nenavadno ostro in ker s tovrstnim početjem kljub mojim opozorilom očitno ne misli odnehati, sem se prisiljen braniti tako, da bom zapisniška obračunavanja uredniškega odbora z menoj, ki jih podpisuje akad. prof. dr. J. Toporišič, sproti objavljal. Zapisniki pravopisne komisije ne bi smeli biti poligon za domisleke in izmišljotine zasebnikov, zbranih v uredniškem odboru [...] Zakaj z mojim domnevnim kritiziranjem rešitev v pripravljajočem se pravopisnem slovarju [...] nista obračunala javno v Celju, ampak to povsem nepravopisno laž širita polzasebno v zapisnikih pravopisne komisije?«) Cinični vrhunec je dopis dosegel v izrecni napovedi, da se bo uredniški odbor obvezno zgražal »nad obžalovanja vrednim slogom« njegovega pisanja. Temu je 17. 11. 1999 sledil njegov drugi dopis v podobnem, ponekod še bolj »obžalovanja vrednem« slogu, 30. 11. 1999 (v zapisniku 334. seje) moja ponovitev pripombe o neustreznem reagiranju oziroma o nemožnosti strokovne debate na taki ravni ter 8. 12. 1999 Weissova izstopna izjava, poslana predsedniku SAZU in zabeljena z izrazi kot »Dularjeva laž«, »nevaren nesmisel« ipd.
Vse to čedalje bolj dojemam kot umetno napihovanje spora in preganjavično malanje umišljenega hudiča na steno. Ker to »v strokovni debati ne vodi nikamor« in ker za ekspresivne slogovne vaje nimam ne časa ne veselja, naj mi slovensko slavistično občestvo – lepo prosim – oprosti nesodelovanje pri morebitnem nadaljevanju.

S TUJEGA ZELNIKA

* * *

Hudo je, ker so neumni trdno prepričani v svoj prav, pametni pa so polni dvomov.

Bertrad Russel

15. 1. 2000 Na radiu Slovenija 1 je ***Valči Ravbar*** v oddaji *Naša pot* predstavila člana SD, ***prof. dr. Franca Žagarja***.

16. 1. 2000 Častni član SD, ***prof. dr. Matjaž Kmecl***, se pripravlja na obiranje banan, ki dozorevajo v njegovem vrtu (to traja leto in več!). O tem in drugih stvareh v njegovih dnevniških zapisih v Sobotni prilogi Dela (15. 1. 2000, št. 12, str. 38, in v nadaljevanjih).

17. 1. 2000 V radijski oddaji *Dober dan, slovenščina* (Radio Slovenija 1) je ***dr. Marko Stabej*** predstavil različne poglede na pravno urejanje položaja slovenskega jezika kot državnega jezika in na jezikovno načrtovanje ter se tudi javno vključil v razpravljanje o potrebnosti zakona o rabi slovenskega jezika.

17. 1. 2000 V Gimnaziji Kranj so člani SD poslušali zanimivo predavanje ***prof. Marte Kocjan-Barle*** o novostih v slovenskem pravopisu. Veseli so bili kave, s katero jih je počastil ravnatelj, in ker so se jim pridružile tudi zrelejše, srečno upokojene kolegice.

LJUDSKO IZROČILO

* * *

Ko je častni članici SD, ***prof. Berti Golob***, neki mlečnozobi poštar izročal računalniško gradivo, jo je najprej strogo vprašal, če je pošiljka res zanjo, nato pa je presunjen izustil: »Pa v teh letih!« Še mnogo energije!

* * *

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo duhovit.

17. 1. 2000 Na tržaški visoki šoli za prevajalce in tolmače je ***dr. Pavel Apovnik*** s sodelavcema (***dr. Karlo Primožič*** in ***dr. Aleksander Feri***) predstavil *Slovenski pravni leksikon*, ki je »kombinacija leksikona (2000 gesel) in slovensko-nemško-italijanskega slovarja«. Srečanje je uvedla častna članica SD, ***prof. dr. Marija Pirjevec***. Delo, ki je nadaljevanje avstrijskega projekta o usklajevanju oboje pravne terminologije (*prim*. Zbornik Slavističnega društva Slovenije 7, str. 149), je izdala založba OST Antona Omerse. *Prim.* Primorski dnevnik 18. 1. 2000, št. 14, str. 7; Novi glas 20. 1. 2000, št. 2, str. 9; Delo 27. 1. 2000, št. 22, str. 19 (Književni listi) ; Primorski dnevnik 27. 1. 2000, št. 22, str. 10.

17. 1. 2000 Časopisno založniško podjetje *Večer* ponuja celotna letnika svojega dnevnika (1998 in 1999) na zgoščenki za 7.900 SIT. *Dodatna pojasnila in naročila*: ČZP VEČER, 2504 Maribor, tel. 062 224 221, faks 062 226 338.

17. 1. 2000 Ministrstvo za šolstvo in šport je izdalo publikacijo *Srednješolski izobraževalni programi s podaljšano veljavnostjo*. Novi programi, ki so ali bodo sprejeti, bodo izšli v drugem delu publikacije. Koristne statistične podatke so izdali dvojezično v *Vzgoja in izobraževanje v Republiki Sloveniji 1999*. Knjižica je dostopna tudi na spletnih straneh Ministrstva za šolstvo in šport.

17. 1. 2000 *Združenje književnikov Primorske* je izdalo prvo številko svojega glasila *Beseda*, ki prinaša množico obvestil, novic, pogledov ...

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

Obljuba dela dolg nos. Laž ima kratke, a hitre noge. Več kot znaš, več moraš delati. Kdor visoko pride, lahko nižje melje. Sto ljudi, sto umetnosti.

Andrej Golob: Prirejene;

Beseda Združenja književnikov Primorske, št. 1, str. 11

18. 1. 2000 Iz *razpisa za vpis* v univerzitetni in visokošolski študij v študijskem letu 2000/2001 povzemamo, da so številne stroke – ne pa slavistika – podaljšale študij: na medicini se študira 6, na

veterini 5, na teologiji 5 let, devet semestrov traja študij na arhitekturi, elektrotehniki, farmaciji, gradbeništvu, geodeziji, računalništvu, strojništvu.
Kot dodatni selekcijski kriterij pri omejitvi vpisa prinese srednješolska ali maturitetna ocena iz predmeta slovenski jezik dodatne točke pri študiju etnologije, slovenskega jezika, primerjalnega slovanskega jezikoslovja, primerjalne književnosti in literarne teorije, bibliotekarstva in še česa. Pripravili so 21.825 študijskih mest za bruce vseh oblik in postav. Zanimiv komentar ***Jasne Kontler-Salamon*** o vse večjem razkoraku med številom vpisanih študentov in številom profesorjev, o prostorskih stiskah v predavalnicah in zagatah s študentskimi sobami je izšel v *Šolskih razgledih* 22. 1. 2000, št. 2, str. 2, in v Delu 31. 1. 2000, št. 25, str. 2.

18. 1. 2000 Končala se je življenjska pot ***prof. Stanka Janeža***. Številni kolegi so si v drugi polovici šestdesetih let pridobili prvo literarnozgodovinsko znanje iz njegovih učbenikov – pregledov slovenske in jugoslovanskih književnosti. Vidno je tudi njegovo leposlovno ustvarjanje. *Prim.* Delo 21. 1. 2000, št. 17, str. 9; Primorski dnevnik 21. 1. 2000, št. 17, str. 10, itd.

18. 1. 2000 Iz Celja sporoča predsednik tamkajšnjega društva, ***prof. Anton Šepetavc***:
Še v predpraznično času smo pri ustrezni službi oz. komisiji Mestne občine Celje kot skupina občanov vložili predlog, da se letošnje najvišje občinsko priznanje – zlati grb – za življenjsko delo podeli častni članici SD, ***prof. Boženi Orožen***. Iz pogovora z županom sem izvedel, da je zadeva tako rekoč že zaključena, in pričakujemo, da bo naša kolegica ob občinskem prazniku prejela zasluženo odličje za svoje bogato, vztrajno in prizadevno delo.
V četrtek, 18. t. m., bomo imeli *volilni občni zbor*. Dve leti mojega mandata (in več, saj sem društvo prevzel že oktobra 1997!) sta minili in treba je najti nekoga, ki bo pripravljen društvo voditi v naslednjih letih. To bo, kot vse kaže, moja dosedanja – lahko bi ji rekel kar podpredsednica, čeprav uradno to ni bila – najožja sodelavka***, prof. Juana Robida***, ki jo seveda vsi poznate po dobrih delih s celjskega kongresa.
Zdaj je pred mano nov izziv. Na ravnateljevo pobudo sem prevzel eno vodilnih vlog v iniciativnem in kasneje gradbenem odboru za izgradnjo nove telovadnice. Naša sedanja je še iz avstro-ogrskih časov (dokončana leta 1914!). V finančno presneto skopih časih bo naloga na moč pretresljiva, začenjam pa jo prav ta torek, ko bom na šoli gostil svojega nekdanjega sodelavca in nogometnega soigralca, zdaj pa že nekaj let izjemno uspešnega trenerja NK Maribor, Bojana Prašnikarja (svoje dni je bil dijak, kasneje pa tudi profesor na celjski gimnaziji).

19. 1. 2000 O vprašanjih zakonske ureditve rabe slovenskega jezika kot državnega jezika in delovni skupini za vprašanja jezikovnega načrtovanja in jezikovno politiko, ki deluje pri Odboru DZ za kulturo, šolstvo in šport, piše ***Jože Horvat*** v članku *Afera z jezikom*. *Prim.* Mag 19. 1. 2000, št. 3, str. 60–61.

19. 1. 2000 Današnja *Delova* priloga Znanost in razvoj (str. 14) prinaša vest, da bo ***dr. Tomo Virk*** prejel letošnji zlati znak ZRC za vrhunski doktorat. *Prim. tudi* Delo 22. 1. 2000, št. 18, str. 8.

20. 1. 2000 Lanska zadnja številka *Škrata*, glasila Sklada Mitja Čuk (Opčine), je še posebej zanimiva, ker poleg različnih metodičnih igric za izboljšanje znanja slovenščine prinaša intervju ***Vide Valenčič*** s predsednikom Slavističnega društva Slovenije *Položaj slovenščine danes* (št. 11–12, str. 12–15).

20. 1. 2000 V *Delovih Književnih listih* (št. 16. str. 20) je objavljen članek ***prof. Franceta Pibernika*** *Potem je prišel tisti večer, zadnji: k problemu Balantičeve korespondence*. Balantičeva korespondenca bo izšla v Kamniškem zborniku sredi tega leta.

21. 1. 2000 Črnogorska akademija znanosti in umetnosti je v Podgorici izdala 308 strani obsegajočo monografijo ***prof. dr. Vladimira Osolnika*** *Istorija književnosti o Petru II. Petroviću Njegošu*. *Prim.* Delo 20. 1. 2000, št. 16, str. 21 (Književni listi).

21. 1. 2000 V Škofji Loki je koordinator tekmovanja v znanju materinščine za Cankarjevo priznanje, ***prof. Vlado Pirc***, izvedel dodatni seminar *Vrednotenje spisov v višjih razredih osnovnih šol*, ki je bil namenjen ocenjevalcem in poenotenju kriterijev tega tekmovanja.

21. 1. 2000 Članica SD ***dr. Herta Maurer-Lausegger*** iz Celovca nam sporoča, da sta pri *Mohorjevi družbi v Celovcu* izšla njena *videofilma Kruh iz črne kuhinje* (25 min.; narečna dokumentacija 1999 z

besedilno prilogo Kruh iz črne kuhinje) ter nemška verzija istega dela z besedilno prilogo. V pripravi je angleška verzija filmske dokumentacije *O saneh*. Dodatna pojasnila pri avtorici dr. Herti Maurer-Lausegger, tel. 00 43 (0)664 / 1315102.

22. 1. 2000 Letošnjo *Tischlerjevo nagrado* – že 21 let jo podeljujeta Krščanska kulturna zveza in Narodni svet Slovencev na Koroškem – je prejel ***dr. Pavel Apovnik***. Nagrajenec ima izredne zasluge za slovensko narodno skupnost na področju manjšinske politike, gospodarstva, kulture in znanosti. Med drugim je avtor nemško-slovenskega in slovensko-nemškega slovarja gospodarskega in pravnega jezika, ki ga je pripravil skupaj s slavistom graške univerze, dr. Ludvikom Karničarjem. Članom SD in širši javnosti je večkrat predstavil svoj projekt usklajevanja slovenske, nemške in italijanske pravne terminologije. *Prim*. Kronika 17. 1. 2000; Zbornik Slavističnega društva Slovenije 7, str. 147.

22. 1. 2000 Da bi bilo kar najmanj zapletov in nesporazumov s pobiranjem letošnje članarine, je tajnica Slavističnega društva Slovenije, ***Jana Zemljarič Miklavčič***, pisala vsem predsednikom pokrajinskih slavističnih društev. **Članarina za leto 2000** znaša 3000,00 SIT. Pokrajinska društva jo lahko sama poberejo od svojih članov, in sicer najkasneje do izvedbe Tekmovanja za Cankarjevo priznanje. Polovica tako pobranih članarin ostane pokrajinskim društvom za lastne potrebe. Nujno pa je, da zaradi centralne evidence pokrajinska društva sporočijo zasebne naslove članov, ki so pri njih poravnali članarino, predsedniku dr. Zoltanu Janu. Potrdila o plačani članarini naj člani skrbno hranijo, da bodo lahko uveljavljali članske ugodnosti (in reševali morebitne nesporazume).

22. 1. 2000 V *Šolskih razgledih* (št. 2, str. 7) ***Dominika Prijatelj*** predstavlja izkušnje naših učiteljev in lektorjev, ki učijo slovenščino na tujem. Poimensko navajanje sodelujočih ni potrebno, ker niso člani SD.

22. 1. 2000 V *Šolskih razgledih* (št. 2, str. 10) je pričela izhajati nadaljevanka naše prijateljice iz založbe Zavoda RS za šolstvo, ***prof. Mire Turk Škraba***. Med napetim branjem bodo vsi ambiciozni kolegi, ki za tisk pripravljajo lastne knjige, spoznali pustolovščin in dogodivščin polno vijugasto pot *od rokopisa do knjige* (ki je po vsem tem marsikdaj nihče ne povoha).

23. 1. 2000 Skoraj 20 ur, s sobote na nedeljo, imamo po nekaj letih s snegom pobeljeno Novo Gorico. Za Kroniko!

24. 1. 2000 Predsednik Slavističnega društva Slovenije v preobleki državnega svetnika je pripravil srečanje z volilno bazo in zainteresirano javnostjo s področja vzgoje in izobraževanja. Pogovor o možnostih za učinkovitejše uveljavljanje interesov vzgoje in izobraževanja v zakonodajnih postopkih je potekal v slovenskem parlamentu. Pregledali pa so tudi njegovo delo v preteklem letu, razpravljali so o učiteljski zbornici, o pripravljajočih se zakonih s področja šolstva in znanosti, o razmerjih z Ministrstvom za šolstvo in šport, o položaju ravnateljev itd.

25. 1. 2000 Poročilo o predstavitvi knjige ***prof. Silva Faturja*** *Zapisi o mate-rinščini in njenih mojstrih*, ki jo je vodila ***prof. Jasna Čebron***, lahko preberemo v današnjih *Primorskih novicah* (št. 7, str. 15). *Dodatna pojasnila in naročila*: Založba Branko, Branko Lušina, Gradnikove brigade 27, 5000 Nova Gorica, tel. 065 32 855.

LEJ, STVARNICA VSE TI PONUDI,
IZ ROK JI PREJEMAT NE MUDI!

* * *

Vse, ki želijo, da o njihovih prireditvah, pobudah, publikacijah ipd. obvestimo tudi člane Slavističnega društva Slovenije na naši domači spletni strani **http://www.neticom.si/kronika**, prosimo, da obvestila in vabila, zapisana v elektronski obliki, *pošljejo dovolj zgodaj*. Objava dan ali dva pred predavanjem ni učinkovita in pomeni le nepotreben strošek.

27. 1. 2000 *Lektorsko društvo Slovenije* prireja predavanje ***doc. dr. Erike Kržišnik*** *Lektor se rodi, nauči in vzgoji*. Ni povsem jasno, ali je prvo predavanje odpadlo ali gre za ponovitev zaradi velikega zanimanja. *Prim*. Delo 26. 1. 2000, št. 21, str. 10.

27. 1. 2000 Kolegicam in kolegom, zbranim na *občnem zboru SD Novo mesto*, ki se ga žal nismo mogli udeležiti, želimo uspešno delo, množico svežih zamisli za poživitev dela pokrajinskega in

Slavističnega društva Slovenije. Prav na tihem pa si tudi želimo, da bi pridobili tudi kar največ zavzetih sodelavcev, ki bodo zamisli spravili v življenje.
Poleg občnega zbora in priprav na Cankarjevo tekmovanje imajo na programu tudi ogled razstave o Slavku Grumu, predavanje ***prof. Jožeta Zupana*** o vlogi slavista v družbi, ***prof. Ivanka Viščck*** jih je seznanila s prenovo pouka slovenščine v osnovnih šolah, ***prof. Renata Čampel-Jurešič*** pa s prenovo v gimnazijah.

27. 1. 2000 Premišljujemo, kaj odgovoriti kolegu ***Andreju Šurli***, ki nam je poslal članek iz časopisa *Ekipa*, enega izmed številnih, ki jih je prebralo vsaj 5000 bralcev, pa je napisan v takšni slovenščini, da besedilo težko označimo s tem imenom. Seveda uredništvo na njegove proteste ne odgovarja, nimamo pa nobenega sredstva, da bi kar koli storili v takšnih primerih. Morda bi bil učinkovitejši Urad za slovenski jezik, ki ga predvideva zakonski osnutek o rabi slovenskega jezika kot uradnega jezika RS.

27. 1. 2000 Prejeli smo kar dve številki revije *Slovenščina v šoli*, s katerima se zaključuje četrti letnik. Namesto voščilnice je šesti priložen poster, Prešernovemu letu primeren. Peto številko je uredila ***prof. Marija Sivec***, šesto odgovorni urednik ***prof. Silvo Fatur***. Sodelavci razpravljajo o domačih in tujih pogledih na razvojne izzive šolstva, obravnavajo položaj slovenščine v srednji šoli, posredujejo svoje metodične izkušnje, poročajo o novih tiskih in se s toplim spominskim člankom poklanjajo spominu ***prof. Vere Gregorač***. Ker ne moremo vsega našteti, naj izpostavimo članek ***dr. Bože Krakar-Vogel*** o literarni teoriji na pragu srednje šole, analizo slovenskega pravopisja ***mag. Alenke Gložančev***, članke o uporabi računalnika pri pouku našega predmeta (***Milena Kerndl*** in ***Živa Željeznov***) in navodila ***Jožeta Skaze*** za citiranje s spletnih strani. *Naročila*: Založba ZŠ, Zavod RS za šolstvo, Poljanska 28, p. p. 2063, Ljubljana, tel. 061 30 05 113, faks 061 30 05 199. Člani Slavističnega društva Slovenije imajo pri naročnini 20-odstotni popust.

27. 1. 2000 V sejni sobi Filozofske fakultete v Ljubljani je tiskovna konferenca ob izidu literarnovednega zbornika, posvečenega Antonu Slodnjaku. Razčlenjeno je njegovo delo, (***Boris Paternu, Gregor Kocjan, Irena Novak-Popov, France Vurnik***), objavljeni so spomini o profesorjevi osebnosti (***Peter Scherber, Janez Rotar, Stanko Šimenc, Aleksander Skaza, Miran Hladnik***), dodani so priložnostni zapisi (***Franc Zadravec, Martina Orožen, Janko Jurančič, France Vurnik, Gregor Kocjan***) ter analizirani dokumenti in pričevanja o profesorjevi predčasni upokojitvi (***Matjaž Kmecl***). Zainteresiranim so na voljo izvodi svežega zbornika, v katerem pa kljub dokaj obilnemu spominskemu gradivu ni nobene uporabne anekdote za naše potrebe. Vsi si sicer z lahkoto predstavljamo, kako se je častni član SD, ***Jože Toporišič*** v Slodnjakovem seminarju kot študent kregal s profesorjem, ko je bral svoj referat, ni pa povedano, o čem sta si izmenjevala mnenja ... *Prim.* Primorski dnevnik 1. 2. 2000, št. 26, str. 15.
27. 1. 2000 V okviru *Slovenskega društva za primerjalno književnost* organizira ***akademik prof. dr. Janko Kos*** na Filozofski fakulteti v Ljubljani *posvetovanje o metodah in programih književnega pouka*.

27. 1. 2000 V današnjih Delovih Književnih listih (št. 22, str. 19) je izšel intervju ***Igorja Bratoža*** z ***dr. Silvijo Borovnik***, ki je spregovorila o »mukotrpnem ohranjanju tradicije« slavistike na dunajski univerzi.

> Častni član SD, akad. prof. dr. Anton Slodnjak je po vojni mesece in mesece zaman čakal, da se mu bo nekega dne oglasil mladi belogardist, morda njegov učenec s trgovske akademije, ki ga je maja 1945 na dvorišču ljubljanskega zapora zrinil iz skupine, ki so jo nato odpeljali na Turjak in tam pobili.
>
> Janez Rotar: Tri seminarske ure pri profesorju Slodnjaku, v zborniku: Literarnovedno srečanje ob stoletnici rojstva prof. dr. Antona Slodnjaka, Ljubljana 2000, str. 71

28. 1. 2000 Na Vrhniki sta Slavistično društvo Slovenije in Zavod RS za šolstvo pripravila tradicionalni **posvet z mentorji tekmovanja za Cankarjevo priznanje**. Udeležilo se ga je 70 kolegic in kolegov, vodila sta ga ***prof. Vlado Pirc***, vodja tek-movanja, in predsednik društva. Vse je skrbno zapisala ***mag. Mirjam Podsedenšek***, sovoditeljica tekmovanja za drugo stopnjo. Veseli smo bili pozdrava vrhniškega župana ***Vinka Tomšiča***, prijazno so nas tudi tokrat gostili delavci **Zveze kulturnih organizacij Vrhnika**, ki se jim najlepše zahvaljujemo za pomoč in trud.

Seznanili smo se s spremembami pravilnika o tekmovanju, ki je dostopen na spletnih straneh **http://zavod.zrss.si/level.3/tekmovanja1250.html** in pri vodji tekmovanja, ***prof. Vladu Pircu*** (enota Zavoda RS za šolstvo v Kranju).
V zadnjih letih je uspelo uresničiti nekaj zamisli :

- posvet mentorjev na Vrhniki zaradi velikega posluha občine Vrhnika in Zveze kulturnih organizacij Vrhnika;
- seminar za mentorje, pripravljalce učencev vseh stopenj v Novi Gorici;
- seminar za ocenjevalce spisja v višjih razredih osnovne šole v Ljubljani – letošnja novost;
- vsakoletni pregled in dopolnitev Pravilnika o Cankarjevem tekmovanju, ki ureja organizacijo s pripravo, izvedbo in objavo rezultatov v vsakoletnem zborniku za Cankarjevo tekmovanje.

Po letošnji izvedbi seminarjev je predsednik Slavističnega društva Slovenije kolege opozoril, da je:

- obravnavane teme na posameznih stopnjah mogoče najti objavljene v reviji *Slovenščina v šoli* (2000, št. 1), ki izide ob slovenskem kulturnem prazniku;
- Pravilnik z vsemi dopolnitvami mogoče najti na spletnih straneh Zavoda RS za šolstvo, pri predmetni skupini za slovenščino. Tam je objavljen tudi razpis, dostop-na besedila in izvedbena navodila (načini in čas prijave);
- Predvideno je tudi ocenjevanje nalog (izmenjava nalog med regijami zaradi večje objektivnosti).

Nekateri problemi vendarle ostajajo. Za organizacijsko in vsebinsko pripravo je potrebnih veliko sodelavcev in finančnih sredstev. Zastavlja se vprašanje ali se metodični pristopi pri oblikovanju nalog lahko preizkusijo; kako meriti ustvar-jalnost, kako najti mecene in uskladiti datume tekmovanj z drugimi, rednimi šol-skimi obveznostmi. Razpisana tema je relativno pozno znana, z njo se ni mogoče seznaniti že na posvetu mentorjev. Podelitev priznanj po objavi rezultatov je za ljubljansko regijo vsako leto organizirano na Vrhniki, ostale regije podelitve organizirajo v skladu s svojimi materialno-tehničnimi možnostmi. Nagrajevanje udeležencev je ravno tako različno; najpogosteje se organizatorji odločajo za knjižni dar. Zadnji dve leti se najboljši udeležijo tudi ekskurzije. Tudi organizacija in izvedba izleta je dokaj zahtevna in ji je Zavod RS za šolstvo kos le zaradi požrtvovalnosti njegovih sodelavcev.
Prof. Vlado Pirc, koordinator tekmovanja za Cankarjevo priznanje je mentorje seznanil z nekaterimi novostmi:

- V Portorožu, decembra 1999, je na simpoziju pripravil predavanje o organizaciji tekmovanja v znanju materinščine na Slovenskem in tudi tokrat poudaril, da je zamisel o tekmovanju pri nas unikatna, saj drugod te oblike sodelovanja ne poznajo. Tako je lahko tekmovanje vsako leto znova za vse udeležence izziv. Opozoril je tudi na vsakoletno objavo nalog, rezultatov in najboljših prispevkov učencev in dijakov v zborniku.
- Ministrstvo za šolstvo in šport je s posebno okrožnico uredilo pisanje predmaturitetnega preizkusa iz matematike na srednjih šolah z maturo in datumom vseslovenskega tekmovanja v znanju materinščine. Udeleženci tekmovanja lahko opravijo predmaturitetni preizkus naknadno – po dogovoru s šolo (okrožnica št. 603-01-00 z dne 10. 1. 2000). Tako ostajajo datumi nespremenjeni.
- Dopolnitve *Pravilnika o Cankarjevem tekmovanju* bodo objavljene na spletnih straneh Zavoda RS za šolstvo, predmetne skupine za slovenščino, kjer najdemo tudi vse o tekmovanju.
- Ocenjevalci prejmejo tudi enotne ocenjevalne obrazce.
- Poskrbeti je treba za pravočasno objavo rezultatov. Spoštovanje roka je tesno povezano tudi z vsemi udeleženci tekmovanja
- Nagrajevanje učiteljevega dela pri tekmovanju ureja Pravilnik o napredovanju učiteljev in drugih pedagoških delavcev v nazive. Učitelj mentor, pri katerem učenci trikrat prejmejo zlato priznanje, pridobi 2 točki; tisti, pri katerem trikrat prejmejo srebrno priznanje, 1 točko, tisti, ki trikrat ocenjujejo naloge, 1 točko; tisti, ki trikrat aktivno sodeluje pri organizaciji tekmovanja, 2 točki. Predloge za izdajo potrdila zbere pedagoški svetovalec v posamezni OE. Predloge posreduje koordi-natorju, prof. Pircu, v potrditev, ta pa jih posreduje ustrezni službi na zavodu, ki izda uradno potrdilo.

Po predstavitvi je sledila *razprava udeležencev*. Povzemamo:

- Glavni organizator vseslovenskega tekmovanja je načeloma predsednik območnega društva, sicer njegov pomočnik. Kdor trikrat aktivno sodeluje pri organizaciji tekmovanja, prejme točke.
- Gradivo za srednje šole (III. stopnja) je dosegljivo na spletni strani sodelavke, prof. Valentine Kobal.

- Ali je vseslovensko tekmovanje za udeležence dolžna organizirati šola gostite-ljica in ali lahko v ta namen pridobi dodatna sredstva? Kotizacije za tekmovalce načeloma pobirajo pokrajinska društva, ki poravnajo stroške. Pri financiranju je treba upoštevati, da so šole davčni zavezanci, območna slavistična društva pa ne. Najbolje je, da šole nakažejo kotizacijo društvom kot prispevek za organizacijo tekmovanja in da ne izdajajo računov, saj za takšna izplačila navadno zadostuje sklep pooblaščenega organa šole. Sredstva za izvedbo lanskega tekmovanja so bila dodeljena tudi Slavističnemu društvu Slovenije, a zelo skromna. Razdelilo jih je pokrajinskim društvom, ki so zanje zaprosila. Višina kotizacije, namenjena kritju minimalnih stroškov, je bila usklajena (prim. Kroniko št. 16, poročilo s seje uprav-nega odbora Slavističnega društva Slovenije), a se stvari zapletajo zaradi davka na dodano vrednost.
- Pri pripravi nalog in spisa je treba na vseh stopnjah paziti, da zaradi terminoloških zagat, razlik v rabi poimenovanj (npr. *kvarteta* : *kvartina*) ne bi prišlo do odbijanja točk. Nujno je ponuditi variantne možnosti. Variantne možnosti naj predvidijo sestavljalci nalog.
- V letošnjem šolskem letu je v enoti Ljubljana na tekmovanje prijavljenih zelo veliko število dijakov in njihovih mentorjev (535 tekmovalcev in 100 spremlje-valcev). Za izvedbo vseslovenskega tekmovanja v marcu je tako nujno potrebno zagotoviti dovolj primernih prostorov, ki bi ustrezali določilom Pravilnika o Cankarjevem tekmovanju. V srednjih šolah v tem času potekajo predmaturitetni preizkusi, osnovne šole pa nimajo dovolj primernih prostorov.
- Rezultati tekmovanja so zbrani iz posameznih centrov in posredovani na medmrežje, obenem pa tudi pisno. Žal se je lani dogodilo, da dve enoti nista pravočasno oddali rezultatov, zato smo morali vsi čakati na objavo dalj, kot bi bilo potrebno. Rezultate je potrebno objaviti v 14 dneh po tekmovanju.
- Šola z večjim številom tekmovalcev na vseslovensko tekmovanje lahko pošlje več tekmovalcev, a v skladu z 19. členom Pravilnika o Cankarjevem tekmovanju. Pri tem gre za število vseh učencev, ki so vpisani na posamezno šolo in ne le na predmetno stopnjo.
- Administrativno določanje števila tekmovalcev s posamezne šole oziroma programa lahko zavre motivacijo pri učencih, dijakih in njihovih mentorjih, žal pa ne zmoremo sprejeti večjega števila tekmovalcev. Zato ni mogoče, da bi se iz šol, ki imajo sicer manj vpisanih učencev, a dobre rezultate, tekmovanja udeležilo več in ne le trije učenci. Upoštevati je treba, da je vse naloge treba dvakrat pregledati in da je število tekmovalcev tudi v drugih regijah, zlasti v večjih (Ljubljana, Maribor), veliko in da taka organizacija zahteva veliko dodatnih, usposobljenih sodelavcev.
- Na seminarjih je težko zagotoviti predavatelje. Želimo si, da bi poleg peda-goških svetovalcev aktivneje nastopali tudi učitelji, ki bi lahko prevzeli tudi vlogo koordinatorjev in predavateljev. Ne bi hoteli, da bi tekmovanje postalo podobno standardiziranim preverjanjem znanja (zunanje preverjanje in zaključni izpit).
- Dogaja se, da mentorji niso pripravljeni sodelovati tudi pri izvedbi vseslo-venskega tekmovanja (nadzor in popravljanje nalog), čeprav so soodgovorni za izvedbo tekmovanja. Sodelovanje mentorjev pri pripravi in izvedbi tekmovanja, tudi vseslovenskega, je nujno, saj je sicer sodelavcev premalo in tekmovanja ni mogoče izpeljati.
- Natančnejša določitev besedilne vrste za spis/esej vnaprej ni mogoča, a jo je na prvi stopnji mogoče predvideti že v razpisu. Ne drži, da je pripovedna vsebina preozka, saj je balada lahko povezana z ljudskim izročilom, fantastično pripovedjo ali sicer s tragično perspektivo (aktualizacija).
- Ali ne bi bilo mogoče šolskega tekmovanja izpeljati dopoldne? Predlagana možnost je le ena, saj je razlogov za in proti več. Veliko kolegov temu nasprotuje, priporočamo pa, da bi učencem odpadel pouk, ko tekmujejo.
- Honoriranje ocenjevalčevega dela ni in še dolgo ne bo mogoče (potrebovali bi okrog pet milijonov tolarjev), ni pa to vedno najboljša rešitev, ki bi vplivala na kakovost ocenjevanja. Učitelj se mora sam odločiti, ali bo mentor učencu, njegov spremljevalec in tudi soocenjevalec.

30. 1. 2000 V šoli na *Premu* so ob občinskem prazniku odprli *prenovljeno spominsko sobo Dragotina Ketteja*, kjer so zasnovali tudi muzejsko zbirko primorskega šolstva. Član SD, ***prof. Silvo Fatur***, je pripravil tudi novo zgibanko o pesniku. Pričakujejo kar največ obiskov! *Prim.* Delo 1. 2. 2000, št. 26, str. 7; Primorske novice 1. 2. 2000, št. 9, str. 7.

31. 1. 2000 Ker so poletne počitnice vedno prekratke, pripravlja *Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik* na Filozofski fakulteti v Ljubljani tudi zimsko (in ne le poletno) šolo slovenskega jezika. V letošnjo je vpisanih 30 udeležencev, v vseh tečajih pa spoznava slovenščino trenutno okrog 100 navdušencev. *Prim.* Delo 28. 1. 2000, št. 23, str. 2; Delo 1. 2. 2000, št. 26, str. 12.

30. 1. 2000 V *Primorskem dnevniku* (št. 25, str. 15) je izšlo poročilo o raziskavi ***Irene Šumi***, ki jo je opravila med družinami slušateljev tečajev slovenskega jezika v Kanalski dolini.

31. 1. 2000 Član SD, ***prof. dr. Viktor Majdič*** je v dveh radijskih oddajah *Dober dan, slovenščina* obravnaval oblikoslovne izpeljave pri zemljepisnih lastnih imenih. Te oddaje, ki jih ureja članica SD, ***prof. Alenka Kraigher Gregorc***, so na sporedu Radia Slovenija 1 vsak ponedeljek ob 11.15 in soboto ob 9.30).

31. 1. 2000 V Delovi prilogi Šolstvo (št. 25, str. 9–12) je izšlo več člankov o špricanju, predstavljeno je slovensko šolstvo v Italiji, objavili so poročilo o gledališki predstavi skupine ŠILA, ki na odru predstavlja letošnji maturitetni esejski sklop.

31. 1. 2000 *Slovlitljani* (to je razpravljalska skupina 150 slavistov, ki se pogovarjajo o literarnovednih stvareh na spletni strani http://www.egroups.com/group/slov_litwww.egroups.com) razpravljajo o blišču in bedi današnjega *merjenja znanstvene uspešnosti*, ki vpliva na osebno napredovanje in na dostopnost do javnih sredstev za financiranje znanstvenih projektov. Med drugimi in med drugim meni ***dr. Marko Juvan***: »Časi prevlade samovoljno-preračunljive vzajemne hvale [v postopkih izvolitve v znanstvene nazive] so verjetno minili; vendar so bili ti časi tudi časi spletkarskega izključevanja, formalnih in neformalnih navez, merjenja moči in odkritega metanja polen pod noge. Zato ne kaže biti več a priori nezaupljiv do t. i. vsebinskih, nemerskih presoj znanstvenega dela. Kdor kaj da na etiko svoje stroke in svojega diskurza, se, upam, ne boji več, da bi se komu zameril, pa tudi nobenemu mu ni treba lesti v ... (Sem za to, da so strokovne ocene o znanstvenem delu kolegov in kolegic javno dostopne.) In najbrž ni dvoma, da lahko nekdo, če je v stroki res doma, ustrezno oceni, kaj je dotični ocenjevanec/-nka k stroki prispeval/-a (z izsledki, metodami itn.), in da bi to moral znati narediti bolje kot cobissovski polavtomat ali »kopitarji« z nehumanističnih področij. Konec koncev v humanistiki ne more biti resne študije brez eksplicitnega ali implicitnega opredeljevanja do »stanja problematike« v predhodnih raziskavah. Če to počnemo vsak dan, ne vidim razloga, zakaj bi v žanru strokovnih poročil morali delati drastične izjeme. Meni se zdi danes od proslule »vzajemne adoracije« [Pretnarjev izraz] veliko nevarnejša splošno razširjena vera v standardizacijo, klasifikacijo in metrizacijo vsega, kar misli, leze in gre (ne samo v znanostih). Da ne bo nesporazuma: točkovanje prispevkov v bibilografijah pozdravljam tudi jaz, vendar poleg pomislekov, ki so bili v slovlitu navedeni doslej, dodajam še eno opozorilo – te točke pri znanstvenem članku izmerijo pravzaprav le mesto objave, tip publiciranja, skoraj ne pa drugih prvin, ki bi se tudi dale in morale meriti (npr. količine informacije, obseg referenc, proporc starih in svežih referenc, indeks citiranosti ...). Zato so lahko zdajšnja točkovanja samo zelo pomožno merilo, ne pa alfa in omega. Saj vemo: tudi za objave v visoko točkovanih publikacijah so lahko pri delu mehanizmi »daj-dam«, »ta pa že ne bo objavljal pri nas« ali »jaz pa tu že ne bom tiskal svojih umotvorov«, torej prav ista zoprnija, ki naj bi jo čistost številk prevladala. In zakaj bi morali pristati na groteskno metrično »glajhšaltengo« znanstvenikov po posameznih nazivih (minimumi točk na posameznih področjih)? Zakaj ne bi bili denimo enakovredni kolegi, od katerih je eden tip dobrega znanstvenega turista in svetovljanskega priobčevalca svojih/kurantnih idej, drugi tip predanega mentorja študentom in dobrega govornika (z zavorami pri pisanju), tretji pa tip kabinetnega pisca mnoštva odličnih monografij? Jaz torej stavim veliko več na racionalno intersubjektivnost znanstvenega diskurza in na etiko znanstvene besede (odkritost in argumentiranost sodb) kot pa na preštevanje cobissovskih točk, za kakršno je ne nazadnje usposobljen že vsak prvošolček. Racionalna in nezavrta interakcija diskurza v humanistiki zna namreč tudi razkriti prazno retoriko in vsebinsko puhlost. Pred njima nas površinske meritve ne morejo zavarovati. Kakor tudi ne morejo dojeti njenega nasprotja. Dajejo nam le oporo, da eno ali drugo bolje spoznamo.«

31. 1. 2000 ***Kurt Melchard*** sporoča, da je slovenistične informacije slovlitjanov na spletni strani http://www.egroups.com/group/slovlit vključil na strani pedagoškega inštituta v Salzburgu, ki pripravlja svojim učiteljem ekskurzijo v Slovenijo. Gl. http://land.salzburg.at/europa/slowenien.

1. 2. 2000 Na Vrhniki so pripravili kratko, a zanimivo videokaseto *Vrhnika*, ki predstavlja *sprehod skozi pokrajino in čas*. Pripravno za uvod v poučno popotovanje v ta prečudni Cankarjev rojstni kraj, kjer vas oskrbijo tudi z množico drugega uporabnega gradiva, od spominkov (knjižna kazalka, obesek za ključe, razglednice ...) pa do vrste strokovnih in poljudnih publikacij. *Dodatna pojasnila*: ZKO Vrhnika, Tržaška 48, 1360 Vrhnika, tel. 061 753 648.

2. 2. 2000 Z letom 2000 je namesto ***dr. Mirana Hladnika*** koordinator za literar-ne znanosti pri Ministrstvu za znanost in tehnologijo ***dr. Vladimir Kralj***. Iskreno upamo, da ga po obelodanitvi vesti ne bodo raztrgali nezadovoljni konkurenti na javne razpise.

2. 2. 2000 Šele danes smo zvedeli, da je konec lanskega leta član SD ***dr. Miran Štuhec*** postal *izredni profesor* na področju slovenske književnosti. Čestitke!

2. 2. 2000 V *Tržaški knjigarni* je ***prof. Adrijan Pahor***, nekdanji študent slovenš-čine na filozofski fakulteti v Trstu, predstavil knjigo *Od ekspresionizma do postmoderne* ***akademika prof. dr. Borisa Paternuja***. Kot najava predstavitve so objavili celostranski intervju ter več člankov. *Prim.* Primorski dnevnik 30. 1. 2000, št. 25, str. 14; Primorski dnevnik 1. 2. 2000, št. 26, str. 7; Primorski dnevnik 4. 2. 2000, št. 28 str. 12.

3. 2. 2000 V Delovih Književnih listih (št. 28, str. 21) je predstavitev antologije poezije slovenskih jezuitov *Sonce IHS*, ki jo je uredila članica SD ***dr. Marije Stanonik***. Na isti strani sta za pokušino objavljena tudi odlomka iz *Kronike 19. stoletja*, ki jo bo pri Novi reviji izdal član SD ***dr. Igor Grdina***.

3. 2. 2000 V Klubu K4 je založba Rokus predstavila knjigo *Prešeren.doc*. Za najstnike pripravljeno in interpretirano Prešernovo delo sta pripravila dva Igorja (izbor je določil ***dr. Igor Saksida***, spremni esej, ki »je zasnovan kot kriminalka«, je napisal ***dr. Igor Grdina*** komentar k posameznim pesmim ***Marica Žveglič***, uvod ***Miha Mazzini***). *Prim.* Nedelo 30. 1. 2000, št. 5, str. 17; Delo 3. 2. 200, št. 28, str. 21 (Književni listi); Primorski dnevnik 4. 2. 2000, št. 29 str. 11. *Dodatna pojasnila in naročila*: Založba Rokus, Grad Fužine, Studenec 2 a, 1000 Ljubljana; tel. 061 146 11 60, faks 061 146 11 65.

LJUDSKO IZROČILO

* * *

Marja Boršnik je tedaj, ko je urejala zbrano delo *Ivana Tavčarja*, na eni izmed svojih znamenitih raziskav »terena« nagnala svoj seminar v Poljansko dolino zasliševat domačine in preverjat, kateri Tavčarjevi motivi so se ohranili v ljudskem izročilu. Lastnoročno je demonstrirala, kakšna metoda je najprimernejša. Poiskala je primernega očanca, ki je nič hudega sluteč trosil gnoj na polju, in ga povprašala, če pozna tega in tega Tavčarjevega junaka. »*I seve, poznam, poznam, kakopak poznam. To je tisti, ki se je poročil s svojo dečvo, ki je zanosila, ko je bil v Ameriki. Veste, Tavčar je vse to luštn popisal, kr preberite si, tovaršica, sej sm tud jst tam čital!*«

* * *

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo duhovit.

3. 2. 2000 Kumerdejevo priznanje, ki jih podeljuje Zavod RS za šolstvo, je prejela tudi predmetna učiteljica slovenščine ***Boža Ojsteršek***. *Prim.* Delo 3. 2. 2000, št. 28, str. 2.

3. 2. 2000 V Delovih Književnih listih (št. 28, str. 19) je ***prof. Peter Kolšek*** objavil celostranski pogovor z ***akad. prof. dr. Borisom Paternujem***, ki na vprašanje o položaju slovenske literature po dejanskem in simbolnem padcu berlinskega zidu ugotavlja: »*Naša literatura je ves čas rasla v bitki z enakim zidom in je v tej bitki tudi veliko zmogla. Slovenci za ta novi položaj kulturno nismo utrjeni, takega podnebja nismo vajeni. Svobodo slabo prenašamo.*« Na njegov odgovor o sedanji kadrovski zasedbi ljubljanske slavistike, se je na spletnih straneh *slovlitljanov* (to je razpravljalska skupina 150 slavistov, ki se pogovarjajo o literarnovednih stvareh na e-naslovu http://www.egroups.com/group/slovlit), ostro polemično odzval ***prof. dr. Miran Hladnik***.

3. 2. 2000 Zvečer so ***Jani Kovačič*** s Quartetom France in ***Miran Hladnik*** v Mitnici (ob živilskem trgu v Kranju) proslavljali slovenski kulturni praznik. Obiskovalci so spoznali Prešerna v vagantski glasbeni izvedbi, predstavljeni so Prešernova obscena besedila in sodobne kosmate parafraze Prešernovih. Dogodka ni na seznamu uradnih prireditev Prešernovega Kranja.

3. 2. 2000 Koordinatorja tekmovanja, ***prof. Vlado Pirc***, je razposlal navodila za organizacijo 23. tekmovanja za *Cankarjevo priznanje*. Pričakujemo, da se ga bo na šolskih tekmovanjih udeležilo med sedem in osem tisoč učencev, približno toliko, kot bo letošnjih maturantov, s katerimi pa se bo ukvarjal štab kolegov po poklicni dolžnosti in bodo imeli za sabo specializirano državno ustanovo.

4. 2. 2000 Minister za šolstvo in šport ***dr. Pavle Zgaga*** in državna sekretarka ***Alenka Taštanoska*** sta sprejela predsednika Slavističnega društva Slovenije ***dr. Zoltana Jana*** in ***prof. Vlada Pirca,*** koordinatorja tekmovanja za Cankarjevo priznanje ter se seznanila z upi in brezupi tega največjega šolskega tekmovanja. Poslušali so nas prijazno naklonjeno, kaj bo sledilo pa ...

4. 2. 2000 Tako kot vrsto let tudi letos med prejemniki Prešernove nagrade za študente ni nobenega slavista. *Prim*. Delo 5. 2. 2000, št. 30, str. 3.

4. 2. 2000 Iztekla se je bogata in ustvarjalna življenjska pot častnega člana Slavističnega društva Slovenije ***prof. Jožeta Dularja***. Vsestranski kulturni delavec, pesnik, pisatelj, muzealec, ustanovitelj in dolgoletni ravnatelj Belokranjskega muzeja v Metliki, častni občan občine Novo mesto bo ostal naš zgled.

5. 2. 2000 V radijski oddaji *Večerni utrinek* (Radio Slovenija 1) ***Elza Budau*** predstavlja častnega člana SD, ***akad. prof. dr. Franceta Bernika***.

5. 2. 2000 Program osrednje proslave kulturnega praznika za Slovence v Italiji je zasnoval častni član SD, ***prof. Pale Merkù***, kot prikaz potovanja skozi ljudsko glasbo slovenskih pokrajin ob naši zahodni meji od Kanalske doline do Istre. Prire-ditev z naslovom *Z gorice na oder* bodo izvedli v Trstu, Gorici in Čedadu. *Prim.* Primorski dnevnik 30. 1. 2000, št. 25, str. 2.

5. 2. 2000 *Predsednica Slavistično društvo Maribor,* ***dr. Irena Stramljič Breznik*** sporoča, da so se člani Oddelka za slovanske jezike in književnosti odzvali povabilu urednice ***Alenke Kraigher Gregorc***, da sodelujejo v radijskih oddajah prvega programa *Dober dan, slovenščina,* ki je na sporedu vsako soboto ob 9.30, ponovitve pa so ob ponedeljkih ob 11.45. Prvi prispevek je že bil objavljen 23. 1. (I. Stramljič Breznik: Zakaj popravljavec in ne popravljalec?). Upa, da bomo pripravili za poslušalce zanimive drobce s svojih strokovnih področij.
Slavistično društvo Maribor bo v sredo, 9. februarja, ob 16. uri v Zeleni predavalnici pedagoške fakultete gostilo ***doc. dr. Martino Križaj Ortar*** in ***prof. Marijo Končino***, ki bosta spregovorili o učbeniku *Na pragu besedila*, številni vabljeni profesorji in učitelji pa povedali svoja mnenja in izkušnje pri njegovi uporabi. Njihova spoznanja bodo dobrodošle smernice pri sestavi še vseh pričakovanih učbenikov za drugi, tretji in četrti letnik. Slavistično društvo Maribor bo od februarja imelo svojo *domačo spletno stran*, na kateri bodo lahko vsi slavisti prebirali naša obvestila o dejavnostih, prireditvah in s kratko predstavitvijo vsake knjige zbirke Zora sproti spremljali vse njene novosti ali se celo odločili za nakup katere izmed njih. Naslov bo znan že prve dni februarja in zelo bi si želeli, da bi bil objavljen tudi v Kroniki.

5. 2. 2000 *Predsednica Slavističnega društva Ljubljana*, ***prof. Mojca Marn***, obvešča:
V četrtek, 10. 2. 2000, bo društveno srečanje, namenjeno pogovoru o slovenskem potopisu, potopiscih in popotovanjih. V pogovoru bosta sodelovala ***prof. Andrijan Lah***, avtor knjige o slovenskem potopisju *Vse strani sveta*, ki je izšla preteklo leto, in svetovni popotnik, potopisec ***Tomo Križnar***. Srečanje bo potekalo v šolski knjižnici SŠER, Vegova 4 v Ljubljani, začetek pa bo ob 18. uri.
Člane društva tudi seznanja, da do 18. 2. 2000 zbira *prijave za pedagoško delavnico*, namenjeno predvsem osnovnošolskim učiteljem, saj bomo v njej poskušali najti odgovore, kako motivirati učenca za pisanje spisa, kako spis popraviti in kako ga ovrednotiti. Delavnico bo vodila ***prof. Danica Cedilnik*** 9. 3. 2000 na SŠER. Delo bo potekalo od 16. do 19. ure.

MALA ŠOLA USTVARJALNEGA PISANJA

Člane Slavističnega društva Slovenije vabimo, da za **Kroniko** Slavističnega društva Slovenije prispevajo najboljša, najduhovitejša, naj-vprašanja, ki se jih

spominjajo *s slavističnih brucovanj*.Tokratno rubriko je pri življenju ohranil kolega **Andrej Arko**, ki se je usmilil milih prošenj nočnega pisca Kronike. Posnemajte ga!

* * *

Kot poroča kolega ***Andrej Arko***, je na brucovanju proti koncu šestdesetih let (tedaj so bili, razen prof. Bezlaja, še vsi na ljubljanski slavistiki pred akademijskimi vrati in so vestno hodili na brucovanja) zeleno carstvo vprašalo negodno zelenjad, *zakaj Breda Pogorelec in Jože Toporišič nista poročena*. Brezobzirna zelenjad zavrne: »*Saj Topi je poročen!*« Zeleno carstvo se v zadregi popraska za ušesi in izkoristi položaj: »*Skisana zelenjad, ki ničesar ne razume, zakaj nista poročena med sabo?!*« »*Ker se ne ljubita*,« ponižno tipa prestrašena zelenjad. Čast starih bajt je bila rešena in zeleno carstvo je lahko poučilo zelenjad: »*Poročena nista, ker je jezik zanju tako sveta stvar, da ga pri svojem raziskovanju ne bi mogla oskruniti z direktno metodo jezik na jezik*.«

* * *

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo duhovit.Po želji jamčimo za strogo anonimnost.

6. 2. 2000 *Slovenski imenoslovci* so jeseni leta 1998 pristopili k projektu *Slovanska onomastična enciklopedija*, ki je zasnovan v okviru Komisije za onomastiko pri Mednarodnem slavističnem komiteju in ima sedež na Poljskem. Večina dela pri študiju virov in izdelavi besedila pa mora biti opravljena v letu 2000. K sodelovanju so bili vabljeni vsi slovenski onomastiki (***Dušan Čop, Metka Furlan, Alenka Gložančev, Franc Jakopin, Janez Keber, Viktor Majdič, Pavle Merkù, Marko Snoj, Alenka Šivic-Dular, Silvo Torkar***; manjka še pisec za slovensko Koroško). Dodeljeno jim je bilo 80 strani.

6. 2. 2000 Prva dama slovenske in mednarodne slavistike, predsednica Mednarodnega (in slovenskega) slavističnega komiteja, ***prof. dr. Alenka Šivic-Dular***, nam je zaupala nekaj novic:

- Češki slavistični komite je na pobudo Etimološke sekcije Inštituta za češki jezik v Brnu (Etymologické oddělení Ústavu pro jazyk český AV ČR) predložil ustanovitev 29. komisije pri MKS – Etimološke komisije. Idejo, ki je posledica razvoja etimološkega raziskovanja in ki je bila prvič sprožena na 12. mednarodnem slavističnem kongresu v Krakovu, so na Etimološkem simpoziju v Šlapanících pri Brnu (1999) podprli najpomembnejši etimologi iz enajstih držav in iz različnih etimoloških šol in smeri. Predsedovala naj bi ji ruska etimologinja Žanna Ž. Varbotova.
- Na povabilo Češkega slavističnega komiteja je zasedalo zoženo predsedstvo MSK (Brno – Praga, 10.–12. 9. 1999). Obravnaval je organizacijsko-tehnična vpra-šanja in tudi preliminarni osnutek tematike za 13. mednarodni slavistični kongres, kakor je bil predložen s strani slovenskega slavističnega komiteja.
- Trinajsti mednarodni slavistični kongres bo potekal v kulturnem in kongresnem centru Ivan Cankar v Ljubljani od 15. do 21. avgusta 200, udeležilo pa naj bi se ga okrog 650 aktivnih udeležencev, ki bodo delovali v sekcijah in tematskih blokih. Iz osnutka tematike je razvidno, da so naglašena jezikovna, književnostna in kulturološka vprašanja, ki se na prelomu tisočletja postavljajo s stališča slovenskega in južnoslovanskega prostora (ki je še posebej zanimivo zato, ker se nahaja na stičišču in presečišču več jezikovnih in kulturnih vplivov), vendar pa so hkrati tako univerzalna, da so aktualna tudi s stališča drugih slovanskih jezikov. Za jezikoslovno tematiko se predlaga obravnava lingvo- in etnogenetičnih, arealnih, strukturnih in tipoloških ter metodoloških vprašanj slovanskih jezikov, še posebej pa se izpostavljajo različni sociolingvistični vidiki, ki postajajo v kontekstu družbenih in političnih sprememb zadnjega desetletja ter novodobne globalizacije in tehnološkega razvoja še posebej aktualni tudi za slovanske jezike. Predlog tematike za literarnozgodovinsko in kulturološko področje je utemeljen v vprašanjih, ki so bila v preteklosti »deficitarna«. Ob načelnih vprašanjih slavistične znanosti so aktualizirani tudi sodobnejši pojavi. Omogoča se tudi obravnava bolj specifičnih vprašanj, kot so literarni problemi manjšin in diaspore, regionalnost in narečnost v književnosti ali reference med lokalnim in svetovnim, tj. vprašanja, o katerih se razmišlja tudi v okviru romanistike in germanistike. Poseben tematski sklop se predvideva v čast 250. obletnice rojstva J. Dobrowskega in navezava na J. Kopitarja.

5. 2. 2000 Spletne novice *dr. Mirana Hladnika*:

Dve mesti, ki čakata na poetične izdelke: http://members.xoom.com/janainjanko/ poezija.html in http://gregor.saop.si/poezija/. Bibliografija elektronskih publikacij. Http://info.lib.uh.edu/sepb/sepb.html.
Samo Bertoncelj je v splet postavil že 8. letnik Jezika in slovstva (tja lahko pristo-pite tudi s slovenističnih strani http://www.ijs.si/lit/literat.html). Ob tej priložnosti izraža željo, da bi čim prej prišlo do pospletenja Slavistične revije. Vedno več leposlovno pišočih objavlja v spletu. Novosti bodo sproti zabeležene na strani http: //www.ff.uni-lj.si/slovjez/mh/poeti.html. Zimski planinski posnetki nimajo veliko skupnega z literarno vedo, ker pa so moji, vas vabim k ogledu nove strani http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/galerij7.html. Osvežena sta tudi cenik učbe-nikov FF in navodila avtorjem fakultetnih učbenikov: http://www.ff.unilj.si/ucbeni-ki/defa ult.htm in http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/avtorjem.htm, lahko pa si prebe-rete tudi, kaj bo letos novega med učbeniki objavljeno: http://www.ff.unilj.si /ucbeniki/ zapisn99.htm. Ta teden izide zbronik z referati ob 100. obletnici rojstva Antona Slodnjaka. Uredila sva ga s prof. Gregorjem Kocjanom, moj kratki prispe-vek zanj pa bo čez dan ali dva tudi na http://www.ijs.si/lit/slodnjak.html-l2. Bodi za prvo januarsko obveščanje dovolj.
Delam reklamo za spletne strani *Virtualnega študenta*, kamor lahko učitelji posta-vimo študijske pripomočke: spletne učbenike, skritpa, predavanja, izpitna vpra-šanja, sezname referatov in diplomskih nalog itd. Naslov je http://vstudent.fmf.uni-lj.si/ in bo v prihodnjih dneh postal še prijaznejši za uporabo, kot je bil do zdaj. Čeprav me tam nič ne omenjajo, opozarjam na spletno stran Inštituta slovenističnih študij v Victoriji v Avstraliji: http://www. thezaurus.com. Srednjeevropske univerze in njihove knjižnice imajo izhodiščno stran http://www.ceupress.com. Obljubljajo registrirati tudi našo literaturo, JiS in slavistični oddelek.

Slavistično društvo Slovenije

Aškerčeva 2, p. p. 580, 1001 Ljubljana

Vabilo k sodelovanju na

slovenskem slavističnem kongresu

Sodobna slovenska narečna književnost

Ciril Kosmač in razvoj povojne slovenske proze

Portorož, 5.–7. oktober 2000

Strokovno javnost obveščamo, da bo letošnji slovenski slavistični kongres (zborovanje Slavističnega društva Slovenije) od 5. do 7. oktobra 2000 v Portorožu. Vabimo vse, ki želijo nastopiti z referatom ali se aktivno vključiti v katero od sekcij, da svoje sodelovanje čim prej najavijo predsedniku Slavističnega društva Slovenije, najkasneje pa do konca aprila, ko pričakujemo tudi izvlečke referatov, ki naj jim bodo dodani zasebni naslovi avtorjev. Prav tako bi čim prej želeli predloge za okroglo mizo ter napovedi predstavitev strokovnih publikacij in raziskovalnih projektov.

Zunanji razlog za pripravo znanstvenega sestanka s prvo temo predstavlja jubilej Cirila Kosmača, enega najpomembnejših ustvarjalcev slovenskega pripovedništva po drugi svetovni vojni. Zadnja desetletja je bilo opazno šibkejše raziskovanje obdobja, ki mu pripada Ciril Kosmač, zato so zaostajala tudi spoznanja o nastajanju slovenske leposlovne tradicije sredi 20. stoletja. Na obrobju znanstvenega proučevanja je ostajal pomen generacije in literarne formacije, ki ji pripada pisatelj in je po eni strani napovedovala nastop modernističnih smeri, po drugi strani pa pomeni zanimivo stopnjo v razvoju slovenskega povojnega pripovedništva z mnogimi plastmi odzivanja na tedanje aktualne probleme. Razvoj stroke zahteva preverjanje dosedanjih spoznanj, metod in terminologije v okviru tistega proučevanja, ki se je v zadnjih desetletjih v slovenističnih vedah na novo razvilo. Pomembno je tudi, da omogočimo preverjanje svojih dognanj in svojih raziskovalnih konceptov. Soočanje novejših literarnoteoretičnih spoznanj s starejšimi bo verjetno spodbudilo njihovo novo aplikacijo na konkretnem literarnozgodovinskem gradivu. Ob tem ne gre zanemariti tudi dejstva, da srečanje predvide-

va obravnavo problematike tako z vidika literarnih kot tudi jezikoslovnih ved, kar smo pri dosedanjih podobnih znanstvenih srečanjih marsikdaj pogrešali.

Druga kongresna tema, *Sodobna slovenska narečna književnost*, se deloma veže na geografsko območje, v katerem bo kongres potekal in za katero je značilno tudi nastajanje intenzivne narečne poezije, ki mu slovenska literarna veda še ni namenila potrebne znanstvenoraziskovalne pozornosti. Dokaj raziskano je tisto anonimno narečno ustvarjanje, ki ga uvrščamo v ljudsko izročilo, manj pozornosti pa je bilo namenjene *avtorskemu* ustvarjanju v narečju. Vrsta dokaj uveljavljenih pesnikov in pisateljev je za svoje ustvarjanje izbrala narečje in išče razsežnosti, ki so bistveno drugačne, kot jih poznamo v ljudskem slovstvu. Od referentov pričakujemo evidentiranje teh ustvarjalcev in njihovega ustvarjanja.

Del srečanja bo po ustaljeni tradiciji potekal na dveh *okroglih mizah*. Njihove teme bodo dokončno določene naknadno. Zaenkrat razmišljamo o predstavitvi projektov, ki omogočajo nastajanje zbirke Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev v več kot 200 zvezkih. Pričakujemo še druge, tudi vaše predloge!

Istočasno bomo *predstavili tudi nove slovenistične in sorodne knjižne publikacije*, ki so nastale po lanskem kongresu. Uvajamo tudi novo obliko izmenjave informacij – *predstavitve raziskovalnih projektov s področja slovenistike in sorodnih slavističnih ved*. Tretji dan bo namenjen *poučnim popotovanjem*, ki jih bodo pripravili gostitelji, člani Slavističnega društva Koper.

Po sklepu upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije smo tradicionalno poimenovanje tega srečanja spremenili v *slovenski slavistični kongres*, saj imajo naša zborovanja vse bistvene sestavine takšnega srečanja in krivično je, da se po pravilnikih sodelovanje na zborovanju Slavističnega društva Slovenije v merilih za napredovanje v znanstvene, visokošolske in strokovne nazive ne upošteva ustrezno.

Vabimo vse, ki se želijo aktivno vključiti v katero od navedenih sekcij, da ravno tako čim prej prijavijo svoje sodelovanje. Le tako bo mogoče primerno organizirati to vsakoletno srečanje, ki se ga udeležuje od 300 do 650 strokovnjakov, nad štirideset referentov in poročevalcev, pa tudi vrsta uglednih gostov, kolegov iz tujine in zamejstva ...

Zborovanje je namenjeno izmenjavi strokovnih in znanstvenih spoznanj, poleg tega pa tudi prenosu znanstvenih dosežkov na druga strokovna področja in v šolsko prakso.

Dr. Zoltan JAN, predsednik

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

Izdaja: Slavistično društvo Slovenije Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana	**List za člane društva** Odgovorni urednik: dr. Zoltan Jan	Ljubljana, 2. 4. 2000 http://www.neticom.si/kronika Letnik 4, št. 17

Za nami je tekmovanje v znanju materinščine za Cankarjevo priznanje, na katero je Slavistično društvo Slovenije še posebno ponosno, saj je po velikosti in številu udeležencev ta podvig primerljiv z državno maturo, vendar so mu člani SD kos brez enega samega poklicnega sodelavca.

3. 1. 2000 **Odmevi na Kroniko št. 16**:

- Častna članica SD, ***prof. Berta Golob***, nam je v zahvalo za anekdoto na njen račun poslala ilustrirani leksikonček literarnovednih stvari (ki ni za objavo) in anekdotico za kulturni praznik. Ko so se pogovarjali o Prešernu, jo je malošolarček vprašal: »A si zdej ti namest Prešerna, ku Cicibana pišeš?«
- Predsednica Slavističnega društva Maribor, ***dr. Irena Stramljič Breznik***, nas je prijazno opozorila, da smo površno povzeli njeno obvestilo (gl. Kroniko 5. 2. 2000) in celo Pedagoško fakulteto napisali z malo začetnico. *Pomisel*: hudo bi bilo, če napak nihče ne bi opazil, ker obvestil nihče ne bi bral, prelepo pa bi bilo, če ne bi bilo nobene napake. Na svoji poklicni poti še nisem naletel niti na eno publikacijo, v kateri ne bi bil takšen ali drugačen spodrsljaj.
- Ni res, da se je častni član SD, ***akad. prof. dr. Jože Toporišič***, v seminarju kregal s ***prof. dr. Antonom Slodnjakom***, saj ga je le rešil pred nevarnostjo, da med gromkim predavanjem zagreši napako, in mu je povedal, da je Levstikov literarni program v bistvu objavil Anton Janežič, ko je v svojem Glasniku objavil navodila, kaj in kako naj sotrudniki pišejo. (Gl. Kroniko 27. 1. 2000.)

9. 2. 2000 **Pogrešani kolegi.** Pošta je razglasila za neznane, umrle, odseljene ... in nam vrnila Kroniko št. 16, ki smo jo skušali poslati temle kolegicam in kolegu: ***Azemona Bešič-Cinac, Mojca Cigler Milanovič, Marija Holc, Marko Novak, Martina Rozman-Salobir***.

Kdor jih pozna, naj jih opozori ali nam sporoči njihove naslove.

9. 2. 2000 Tisk **16. številke Kronike:** 189.924,00 SIT, poštnina: 67.240,00 SIT.

6. 2. 2000 Svoje poglede na učiteljske stavke je predsednik SD podal v malce polemičnem članku *Učitelji si res ne zaslužimo višjih plač* v Šolskih razgledih 5. 2. 2000, št. 3, str. 6.

7. 2. 2000 *Slovensko-švedsko društvo* je v Prešernovi dvorani SAZU (Ljubljana, Novi trg 4) odprlo knjižno razstavo *Slovenski pesniki in pisatelji v švedskih prevodih od leta 1895*.

NOVE POKLICNE KOLEGICE

Na *Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani* so od septembra do 30. novembra diplomirale:
Rahela Bašar, Vanda Cigale, Mihaela Černelič, Ksenija Fänrich, Breda Tekavec.

Na *Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru* so od 10. novembra 1999 do 1. februarja 2000 diplomirali:
Petra Blagšič, Karmen Kovač, Ivan Kos, Manica Mihelič.

Poleg iskrenih čestitk in voščil za kar najuspešnejšo poklicno pot vsem tudi prisrčno vabilo, da se nam pridružijo kot člani in članice Slavističnega društva Slovenije.

7. 2. 2000 V Kranju je potekala predstavitev nove etape na *Prešernovi poti v svet*. V okviru tega projekta, ki ga podpira Mestna občina Kranj, vodita pa člana SD, ***prof. Franc Drolc*** in ***prof. France Pibernik***, je izšel prevod Prešernovega Krsta v italijanščini. Pripravil ga je ***Giorgio Depanger***, ki je že lani prevedel in v okviru istega projekta izdal skoraj vse Prešernove poezije (gl. Kroniko 14. 2. 1999). Tudi tokrat je pri prevajanju sodelovala častna članica SD, ***prof. dr. Marija Pirjevec***, ki je napisala

tudi uvodno študijo. *Prim.* Primorski dnevnik 5. 2. 2000, št. 30, str. 4; Delo 9. 2. 2000, št. 32, str. 8; Primorski dnevnik 8. 2. 2000, št. 32, str. 5; Primorski dnevnik 9. 2. 2000, št. 33, str. 10; Novi glas 9. 3. 2000, št. 9, str. 7, itd.

VABILO K SODELOVANJU

* * *

Društvo za uporabno jezikoslovje
pripravlja konferenco
Kultura, identiteta in jezik v procesih evropske integracije,
ki bo potekala v Ljubljani od 14. do 16. septembra 2000.

* * *

Prijave in povzetke pričakujejo do 30. aprila t. l. Naslov društva: *Društvo za upo-rabno jezikoslovje*, Inštitut za narodnostna vprašanja, Erjavčeva 26, Ljubljana; tel. 061 200 18 72, faks 061 210 964, e-naslov info.nav@sio-l.net.

* * *

7. 2. 2000 V Delu (št. 31, str. 5) je pričel izhajati podlistek ***dr. Janeza Rotarja*** *Kaj je z našim jezikom?: Vdor podstandarda v slovenski standardni (knjižni) jezik*.

7. 2. 2000 ***Milan Vogel*** je v Delu (št. 31, str. 9) objavil pogovor s ***Tatjano Žanovo,*** slovenistko iz Rusije, ki se je po izpolnjevanju na ljubljanski slavistiki pojavila na ruski ambasadi kot kulturna atašejka.

8. 2. 2000 Ker je bil kulturni praznik nekoliko daljši – za Prešernovo leto se to spodobi –, se je kljub množici proslav, otvoritev, akademij in vsakršnih proslavljanj le našel čas, da smo v roke vzeli *Skripta 3: zbornik za učitelje slovenščine kot drugega/tujega jezika*, ki jih je uredila ***Marja Bešter***, izdal pa Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani konec lanskega leta. V osmih prispevkih so učitelji slovenščine kot drugega/tujega jezika podali svoje metodične izkušnje pri izpolnjevanju svojega poslanstva. ***Vesna Mildner*** predstavlja načine za odpravljanje izgovornih napak, ***Mojca Jesenovec*** ugotavlja, v kolikšni meri sta v učbenikih slovenščine za tujce zastopana pravorečje in pravopis, obravnavi umetnostnih besedil sta posvečena prispevka ***Vesne Požgaj Hadži*** in ***Mirjane Benjak*** ter ***Mateje Pezdirc***. ***Chikako Shigemori Bučar*** predstavlja svoje izkušnje pri učenju slovenščine, ***Ljubica Črnivec*** pa spremenjeno vlogo učitelja v lektoratu za tujce. ***Vesna Požgaj Hadži*** in ***Mirjana Benjak*** opisujeta ob konkretnem primeru nekonvencionalne oblike pouka. Zbornik uvaja razprava ***Ade Vidovič Muhe*** o stalni imenski zvezi. Avtorice delujejo v Celovcu, Zagrebu, na Reki oziroma v Pulju, Frankfurtu in Ljubljani.

9. 2. 2000 Današnje Delo (št. 32, str. 8) in včerajšnji Primorski dnevnik (št. 32, str. 5.) poročata, da so na ambasadi v Rimu izročili slovensko državno odlikovanje srebrni znak svobode ***Predragu Matvejeviću***, ki mu gre velika zasluga, da se je na tamkajšnji univerzi La Sapienza ohranila stolica za slovenščino (na tem mestu je sedaj ***prof. Miran Košuta***). Morda se kdaj kdo podoben pojavi tudi v Trstu.

9. 2. 2000 Na prvem programu RTV Slovenije je bila v oddaji *Osmi dan* gostja ***dr. Silvija Borovnik***. Med drugim je spregovorila o vlogi in mestu žensk v literaturi kot tudi v umetnosti nasploh.

10. 2. 2000 Ob izjavah ***akad. dr. Borisa Paternuja*** v intervjuju s ***Petrom Kolškom*** (gl. Kroniko 3. 2. 2000 ter Delove Književne liste (3. 2. 2000, št. 28, str. 19)) je izšel polemičen odziv ***dr. Mirana Hladnika*** *Kadrovske zgode in nezgode* [na slavistiki Filozofske fakultete v Ljubljani]. V 29. nadaljevanju svoje rubrike *Za boljši jezik* (Družina 19. 3. 2000, št. 12, str. 11) je ***prof. Janez Gradišnik*** pohvalno označil ***Paternujeve poglede na jezik*** ob razmišljanju, kako opozarja, kako se »globalizacija« kaže pri rabi slovenščine in kako potreben bi bil zakon o rabi slovenskega jezika in urad za slovenski jezik.

11. 2. 2000 Oglasila se je ***prof. Juana Robida***, nova predsednica SD Celje, ki je resno in zavzeto poprijela za delo. Želimo ji, da pri svojih prizadevanjih ne bi ostala osamljena.

11. 2. 2000 Na pragu avtorjeve sedemdesetletnice je pri Slovenskem gledališkem muzeju izšla 55. knjiga ***akad. dr. Tarasa Kermaunerja*** s področja slovenske dramatike *Predpostavke : Geometrija redov I*, ki prinaša modelne skice in modelne slike, organigrame, modele, matrice slovenskih dramskih del. Pri delu so mu pomagali najbližji: *Alenka Goljevšček-Kermauner, Ajda Kermauner Kavčič* in *Stane Kavčič*. *Dodatna pojasnila in naročila*: Taras Kermauner, Avber 8, 6210 Sežana.

S TUJEGA ZELNIKA

* * *

Morda se bomo bolje razumeli, če bomo molčali. (Alessandro Pranzeto)

* * *

Ne glej nazaj, ko stopaš naprej. (Janez Mencinger)

* * *

Pot do bližnjega, ki ga vidimo vsak dan, je dolgo popotovanje. (Julien Green)

* * *

12. 2. 2000 Na spletnem naslovu http://www.chass.utoronto.ca/~stermole/Premru/ je rep-rodukcija dela *Jožefa Premruja Dialoghi – Gespräche – Pogovori*, ki so izšli pred sto leti v Gorici. Na strani http:// www.chass.utoronto.ca/~stermole/searchmeg6.html je mogoče uporabljati Megiserjev slovar. Avtor je ***David F. Stermole*** iz Kanade (25 Hoseyhill Crescent, Scarborough, Ontario, Canada M1S 2X3, tel. +416 297 19 27, e-naslov stermole@chass.utoronto.ca). Vesel bo naših sporočil. Njegov curriculum je dostopen na naslovu http://w ww.chass.utoronto.ca/~stermole/CVL2.html.

12. 2. 2000 Za današnjo radijsko oddajo *Dober dan, slovenščina* je ***dr. Bernard Rajh*** pripravil tehten prispevek. Kot dober poznavalec razvoja vzhodnoslovenske knjižne tradicije je predstavil pomen vzhodnoštajerskega jezikovnega delovanja v zgodovini slovenskega knjižnega jezika.

13. 2. 2000 Prva dama slovenske in mednarodne slavistike, predsednica Mednarodnega (in slovenskega) slavističnega komiteja, ***prof. dr. Alenka Šivic-Dular***, je pripravila predlog za serijo poštnih znamk ob 13. mednarodnem kongresu. Izšla naj bi serija štirih znamk, s katerimi bi se oddolžili spominu velikih mož, tako ali drugače zaslužnih za razvoj slovenskega jezika in posredno tudi samozavedanja. Poleg tega serija izhaja iz (približno) okroglih letnic, kar je zaželeno s strani poštne službe, ki načrtuje serije znamk. Predlog:
leta 2000 Primož Trubar (ob 450-letnici prve slovenske knjige leta 1550, ko se je tudi formalno začela slovenska knjižna dejavnost);
leta 2001 Janez Vajkard Valvasor (ob 360. obletnici rojstva tega slovenskega polihistorja, ki je podal prve sistematične opise slovenskih pokrajin in življenja njenih prebivalcev);
leta 2002 Franc Miklošič (ob 150. obletnici izida prvega dela njegove primerjalne slovnice slovanskih jezikov, ki je bila pionirsko delo na tem področju in kjer je bilo slovenščini dodeljeno častno mesto);
leta 2003 Maks Pleteršnik (ob 80. obletnici smrti prvega modernega slovenskega leksikologa, ki je v svojem dvodelnem slovarju kodificiral sodobno pravopisno in izgovorno normo ter doma in na tujem predstavil besedno bogastvo slovenskega jezika, s čimer je omogočil uporabo slovenščine tudi v slovanski leksikologiji).
13. 2. 2000 Ker je Mme Jan predsednikova šibka točka, ji je na pragu valenti-novega nasedel in pristal na beljenje stanovanja. Ni si težko predstavljati, koliko papirjev se ne bo nikoli več našlo na svojem mestu in kaj vse bo za večno izgubljeno v zgodovinskem spominu. Žrtvam zmešnjav se že vnaprej zahvaljujemo za razumevanje. In še nasvet: preden iztaknete žice iz računalnika, se prepričajte, ali boste nekoč (če preživite beljenje) znali spet vse potakniti v prave luknje. Čeprav samci vtičnic načeloma niso enaki in »pašejo« le k eni skrivnostno vznemirljivi samici, se nikoli na ve, kaj se bo izcimilo. Pa nikar se ne zanašajte na navodila: če jih boste slučajno našli, so tako obsežna, da je bolje vpisati doktorat, ker ga boste prej dokončali, kot si prišli na jasno z žicami, ki pa so, priznajmo si, »ful« zanimive; preplesti se dajo tako, da je gordijski vozel čisto preprost skavtski izdelek.

S TUJEGA ZELNIKA

Učenci Osnovne šole Maksa Pleteršnika so ob lanskem Pleteršnikovem dnevu (23. aprila) uprizorili Najlepšo besedo Denisa Poniža. Vse prisotne so zaprosili, da napišejo svojo najlepšo besedo. Nekatere »slavistične« naj-

lepše besede povzemamo.

* * *

Uspešno delo (Jože Toporišič), slovenstvo (Martina Orožen), lep (France Novak), rojstvo (Jože Škufca), iskrenost (Irena Stramljič Breznik), Slovenija (Janko Potrata), pa tudi domišljija, ustvarjanje, zvestoba, svoboda, mir, enakopravnost, složnost, prijateljstvo, zaupanje, zvezde, deteljica, narava, zdravje, rojstvo, dom, otroci, mama, ljubezen, Tina, Štefan (težko berljivi podpisi).

* * *

Naši prijatelji in skrbniki Pleteršnikove domačije bodo veseli našega obiska.

* * *

14. 2. 2000 Svojo redno *tiskovno konferenco* je Zavod za šolstvo RS namenil letošnjemu *tekmovanju za Cankarjevo priznanje*. Vljudna gostiteljica ***Nadja Geroni*** je tako omogočila koordinatorju tekmovanja ***prof. Vladu Pircu*** in predsedniku SD, da sta imela priložnost novinarjem predstaviti ta ogromni projekt, ki ga zmoremo izpeljati ob vseh drugih obveznostih.

15. 2. 2000 Obstaja veliko vprašanje, zakaj se bo po izidu letošnje prve številke revije *Slovenščina v šoli* povečala naklada revije: zaradi prispevkov, ki so vezani na letošnje tekmovanje za Cankarjevo priznanje (***Vlado Pirc, Valentina Kobal***), ali zaradi članka ***Zoltana Jana*** o današnji slovenski slavistični periodiki, v katerem predstavlja nastanek, razvoj in današnje tegobe *Slavistične revije*, *Jezika in slovstva* ter *Slovenščine v šoli*. Uvodnik urednika ***Silva Faturja*** je povezan s Prešernom in poroča o rezultatih ankete med lanskimi najboljšimi maturanti o najbolj priljub-ljenih pesnikovih izpovedih. Zanimivi so tudi prispevki o govornem nastopanju v osnovni šoli (***Mojca Cestnik***, ***Ksenija Pečnik***), skice za prenovo pouka književnosti sta upodobili ***Boža Krakar Vogel***, ki piše o podajanju besedil starejših književnih obdobij, ***Alenka Konc Ambrožič*** pa o šolskem eseju. Številko zaključuje ***Tomaž Kranjc***, ki analizira rezultate popravnih izpitov pri slovenščini. *Naročila*: Založba ZŠ, Zavod RS za šolstvo, Poljanska 28, p. p. 2063, 1000 Ljubljana, tel. 061 30 05 113, faks 061 30 05 199. Celoletna naročnina: 5000 SIT, za pravne osebe 8500 SIT. Člani Slavističnega društva Slovenije imajo pri naročnini 20-odstotni popust.

15. 2. 2000 Nova revija je v zbirki Paradigme objavila izbor razprav in študij ***Antona Slodnjaka*** *Pogledi na slovensko književnost*, ki jo je pripravil častni član SD, ***akad. prof. dr. Jože Pogačnik***.

15. 2. 2000 V današnjem Delu (št. 37, str. 9) je izšel spominski članek ***Marjana Brezovarja*** o bogati ustvarjalni življenjski poti preminulega častnega člana SD, ***prof. Jožeta Dularja***.

15. 2. 2000 V Primorskih novicah (št. 13, str. 2) je objavljen portret članice SD, ***prof. Žive Gruden***, ravnateljice dvojezične šole v Špetru Slovenov. Intervju ima zgovoren naslov *Od jezikovnih tečajev do prave šole*.

15. 2. 2000 Rektor Univerze v Ljubljani je slovesno razglasil nove doktorje znanosti, med katerimi sta tudi dve slavistki. ***Dr. Mihaela Koletnik*** je doktorirala s tezo *Slovenskogoriško narečje*, ***dr. Sonja Hudej*** pa s tezo *Besedilotvorni vidiki utemeljevanja, prepričevanja in pregovarjanja*. Obema iskrene čestitke in kar največ uspehov na poklicni poti.

15. 2. 2000 *Slovenska matica* je počastila Prešernov jubilej s predavanjem ***akad. prof. dr. Borisa Paternuja***. Dva dni pozneje je o isti temi predaval tudi ***akad. prof. dr. Janko Kos***. *Prim. Jože Horvat*: Prešerna pa prevajajo, mar ne?, Mag 1. 3. 2000, št. 9, str. 41; Delo 16. 2. 2000, št. 38, str. 8.

16. 2. 2000 Danes popoldne se pričenja **23. vseslovensko tekmovanje v znanju materinščine za Cankarjevo priznanje**. Naslov letošnje teme je *Prešeren in oblike sveta*; tekmovalci posameznih stopenj spoznavajo izbrane Prešernove pesniške oblike in jih primerjajo s podobnimi deli domačih in tujih klasikov. Učenci na prvi stopnji razmišljajo o baladi, dijaki na drugi stopnji obravnavajo romanco, na tretji in četrti pa gazelo oziroma sonet. Šolskega tekmovanja se je letos udeležilo rekordno število – *9252 – učencev in dijakov* (I. stopnja 7158, II. stopnja 168, III. stopnja 1210 in IV. stopnja 716), ki jim je pomagalo skoraj *800 mentorjev*. Podeljenih bo 4186 bronastih priznanj (I. stopnja 3311, II. stopnja 72, III. stopnja 489 in IV. stopnja 314). Na vseslovensko tekmovanje se je uvrstilo 2272 učencev na prvi stopnji, 63 dijakov na drugi, 354 dijakov na tretji stopnji in 289 dijakov

na četrti. Poroča ***prof. Vlado Pirc***, koordinator za CP. Na veliki večini slovenskih osnovnih in srednjih šol je praznično vznemirjenje.

16. 2. 2000 Današnji *Primorski dnevnik* (št. 39, str. 8) poroča, da sta Društvo slovenskih izobražencev in Slovenska prosveta v Trstu podelila nagrade 28. literarnega natečaja Mladike. Prvo nagrado za prozni prispevek je prejela že lani nagrajena članica SD, ***prof. Mateja Gomboc***, iz Nove Gorice. Iskrene čestitke! *Prim*. tudi Delo 24. 2. 2000, št. 45, str. 19 (Književni listi).

17. 2. 2000 Glasovi, da naj bi vendarle že enkrat dobili *slovarski del Slovenskega pravopisa*, ki ga čakamo že od sedemdesetih let, so vse glasnejši. *Prim*. Delo 17. 2. 2000, št. 39, str. 19 (Književni listi).
18. 2. 2000 *Slovenske novice* (št. 40, str. 1) poročajo o svojevrstnem škandalu, ki se je pripetil v Moskvi, kjer slovenski veleposlanik ***Dušan Snoj*** ni dovolil spregovoriti slovensko na državni slovesnosti ob odkritju kipa Franceta Prešerna.

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

* * *

Najlepše besede so skrite v očeh.

Rudi Kerševan

* * *

18. 2. 2000 Na dobro obiskanem posvetu *o programih in metodah književnega pouka*, ki ga je pripravilo *Slovensko društvo za primerjalno književnost*, je ob števi-lnih zanimivih pogledih morda premalo jasno izstopalo spoznanje, da je literarno-zgodovinsko vedenje domala povsem izgnano iz naših srednjih šol (vprašljivo pa je tudi, ali študentom obeh smeri posredujemo pregledno temeljno znanje). Maturant ima možnost, da za vse literarnovedno znanje (ki je že tako krepko skrčeno v primerjavi z nekdanjimi programi) dobi pri slovenščini, enem izmed petih maturitetnih predmetov, največ 10 odstotkov ocene. Ob tako smešno majhnem vplivu na uspeh pri maturi je čas bolje izkoristiti za učenje drugih vsebin. Morda ne bo odveč upoštevati, da obiskuje gimnazijske programe manj kot 30 odstotkov srednješolske populacije (ki zaradi osipa seveda še vedno ne vključuje vseh otrok od 14. do 18. leta). Komu in čemu razpravljamo o globokih spoznanjih, kako napraviti pouk literature boljši, če smo dovolili, da je izginil (ali bo vsak čas poniknil celo iz gimnazijskih programov)? *Prim*. Darja Pavlič: *Prednost domači književnosti*, Delo 25. 2. 2000, št. 46, str. 9; sporočilo Mirana Hladnika 20. t. m. na spletnem naslovu *slovlit*.

19. 2. 2000 *Novo o vrtičkarstvu slovenistov*. Na portoroškem vrtu ***prof. Silva Faturja*** sicer ne uspevajo banane, raste pa kakšen grm krompirja, pa drevešček koruze ..., da ne pozabimo, kaj so počeli v mladosti. Več o teh in drugih pogledih člana SD v njegovem zanimivem dnevniškem zapisu *Prešeren in besedilce: Moja nedelja*, Sobota 19. 2. 2000, št. 7, str. 7.

23. 2. 2000 Knjige ***dr. Marije Stanonik*** izhajajo kot na tekočem traku. V zbirki Klasje (DZS) je izšlo delo *Slovenska slovstvena folklora,* založba Družina pa je poskrbela za knjigo *Od setve do žetve: Interpretacije in konotacije svetopisemskih motivov v slovenski slovstveni folklori*.

23. 2. 2000 Ob 50. obletnici smrti *Prežihovega Voranca* so na Ravnah na Koroškem, v tamkajšnji knjižnici, pripravili trodnevni posvet o ustvarjalnosti vseh bratov Kuhar (Lovra, Ivana, Alojza in Avgusta). *Prim*. Delo 21. 2. 2000, št. 42, str. 5; Delo 24. 2. 2000, št. 45, str. 9.

23. 2. 2000 V SAZU so podpisali listino o ustanovitvi fundacije Bruno Breschi, ki bo med drugim skrbela za proučevanje in ponatise starejših slovenskih tiskov. ***Bruno Breschi*** je pred časom že daroval 80.000 DEM za reprint pridig Janeza Svetokriškega. Naklada še ni pošla! *Prim*. Delo 24. 2. 2000, št. 45, str. 9.
23. 2. 2000 Generalni sekretar OZN ***Kofi Anan*** je izdal posebno poslanico ob mednarodnem *prazniku maternega jezika* in poudaril, da je jezik bistvena sestavina identitete in sredstvo, s katerim si človek poišče prostor v svetu. Letos dan maternega jezika praznujemo prvič. *Prim*. Primorski dnevnik 23. 2. 2000, št. 44, str. 20.

24. 2. 2000 Morda sodi v okvir praznovanja *dneva maternega jezika* izdaja *Atlasa jezikov* (DZS). *Prim.* Delo 24. 2. 2000, št. 45, str. 19 (Književni listi).

7. poletni tečaji slovenskega jezika na slovenski obali
HALO, TUKAJ SLOVENSKI MEDITERAN!

Od *31. julija do 13. avgusta 2000* se bodo *v Portorožu* odvijali že sedmi *Poletni tečaji slovenskega jezika* na slovenski obali *Halo, tukaj slovenski Mediteran!*, ki jih pripravlja Znanstveno-raziskovalno središče Republike Slovenije Koper v sodelovanju z Izobraževalnim centrom Modra. Udeleženci bodo lahko preživeli prijetna počitniška tedna na najlepšem koščku naše obale, poleg tega pa se v sproščenem in ustvarjalnem vzdušju učili slovenskega jezika in spoznavali slovensko kulturo nasploh na 40-urnih jezikovnih tečajih, popoldanskih in večernih delavnicah, predavanjih in ekskurzijah. Ob koncu tečaja bo možno opraviti izpit iz aktivnega znanja slovenskega jezika, potreben za vpis na slovenski univerzi ali za pridobitev slovenskega državljanstva. Možnost pridobitve štipendije na Ministrstvu RS za šolstvo in šport, rok za oddajo vloge: 15. maj 2000. Rok za prijavo: 16. junij 2000. Za prospekt in vse dodatne informacije se obrnite na Znanstveno-raziskovalno središče Republike Slovenije Koper, Garibaldijeva 18, 6000 Koper, tel. ++386 66 21 260, e-pošta vesna.gomezel@zrs-kp.si.

24. 2. 2000 *Založba Obzorja* v Mariboru je izdala prvi del *Svetovne književnosti* ***akad. prof. dr. Janka Kosa***, ki presega okvire učbenika. Žal pa iz knjige ne bo lahko kopirati, ker ima večina besedila barvno ozadje. *Naročila*: Založba Obzorja, Partizanska 3–5, p. p. 157, 2000 Maribor.

24. 2. 2000 Novi zvezek iz zbirke *Šolska ura z ...* prinaša delo ***dr. Mete Grosman*** *Šolska ura z besedilom*, v katero je vključila vse, česar ni uspela povedati na celjskem slavističnem kongresu. *Pojasnila in naročila*: Maja Hribar, Založba ZŠ, Zavod RS za šolstvo, Poljanska 28, p. p. 2063; 1001 Ljubljana, tel. 061 133 32 66, faks 061 310 267.

24. 2. 2000 Kolegica ***prof. Vesna Gomezel Mikolič*** nam je poslala zadnji izvod revije *Annales*, kjer objavljajo tudi jezikoslovne tematske sklope in nekatere raziskovalne projekte Znanstveno-raziskovalnega središča Koper (dialektološki raziskovalni projekt, jezik(i) v šolstvu). Obljublja tudi zadnjo številko biltena *Glasnik ZRS*.

25. 2. 2000 V *Katoliški knjigarni* je ***prof. Adrijan Pahor***, nekdanji študent slovenščine na Filozofski fakulteti v Trstu, predstavil knjigo *Od ekspresionizma do postmoderne* ***akad. prof. dr. Borisa Paternuja***. *Prim.* Primorski dnevnik 3. 3. 2000, št. 52, str. 12; Novi glas 2. 3. 2000, št. 8, str. 10, itd.
26. 2. 2000 Častni član SD, ***akad. dr. Milko Matičetov***, je razposlal separatni odtis *Škržadja pravda* (Fontana 1999, št. 29–30, str. 133–143) vsem prijateljem, ki so mu voščili za 80-letnico, sodelovali pri njemu posvečenih številkah *Primorskih srečanj* in *Traditiones* in ki ga podpirajo pri pravopisni vojni, da se uzakoni edina poštena pisava škržad namesto sedanjega kranjskega škržata. Zakaj bi bili gadi, močeradi in obadi deležni drugačne pozornosti kot primorski škržad?!

26. 2. 2000 Iztekajo se roki za prijavo na razpis za sofinanciranje naše dejavnosti. Upamo, da je med kilogrami papirja vse, kar zahtevajo.

27. 2. 2000 Na proslavi slovenskega kulturnega praznika v Žetjah (Haloze) je član SD, ***dr. Milan Dolgan***, predstavil besedno umetnost tamkajšnjega rojaka *Jožeta Topolovca*, ki je pravkar izdal 22. številko svoje revije *Oznanjenje*, njegovo delo pa je bilo prikazano na razstavi, ki jo je pripravil ***Jakob Emeršič***. *Prim.* Družina 27. 2. 2000, št. 9, str. 11.

28. 2. 2000 Ker je predsednik SD obogatel z delom pri našem društvu, je z Mme Jan odfrčal na Kanarske otoke, kjer se bosta imela kot dva kanarčka. (Poleg srebrnih las je dočakal tudi srebrno poroko.)

28. 2. 2000 V Kranju svečana predstavitev zbornika z lanskega mednarodnega simpozija *Prešernovi dnevi v Kranju*, ki ga je uredil častni član SD, ***akad. prof. dr. Boris Paternu***. V svojem poročilu ***Milan***

Vogel meni, da je to najcelovitejši pogled na Prešerna doslej, in se sprašuje, kaj bo novega prinesel simpozij, ki ga pripravlja SAZU. *Prim*. Koliko Prešerna ostaja Ljubljani?, Delo 29. 2. 2000, št. 49, str. 9; Šolski razgledi 11. 3. 2000, št. 5, str. 10.

29. 2. 2000 Na prestopni dan v letu so študenti četrtega letnika slovenščine na Filozofski fakulteti v Ljubljani pripravili brucovanje v starem Gleju! Kolegica ***Mateja Jemec*** nam je poslala nekaj pesmic in podala deset slovenističnih zapovedi za bruce, ki jih z veseljem ponujamo v uokvirjeno branje. ***Primož Zevnik*** dodaja, da je bilo brucovanje enkratno. Zvezda večera je bil ***dr. Marko Stabej*** s svojo skupino *Melanholiki*, ki je igrala nepretrgoma od 23^h do 3^h zjutraj, in dodaja – lepe brucke, plesoča telesa, dobro vzdušje. Pravi, da je to možno samo na slavističnih zabavah.

1. 3. 2000 Na seji senata Filozofske fakultete v Ljubljani je dekan zagovarjal tezo, naj fakulteta kljub predimenzioniranosti (skupaj z MF jih je za pol ljubljanske univerze!) ostane skupaj, dokler nimamo rešenih prostorskih problemov, ker bi cepitev prinesla težave študijskim kombinacijam. Na vprašanje, ali ti argumenti veljajo tudi za cepitev oddelkov na manjše enote, je dekan odgovoril, da ne. Ponovil je, da si novih prostorov ali novih sistemizacij od cepitve našega oddelka na slovenistiko in slavistiko ne smemo obetati, poroča ***dr. Miran Hladnik***.

2. 3. 2000 Letošnji *Slovenski knjižnični kviz* je posvečen Prežihovemu Vorancu in bo potekal v vseh knjižnicah do 28. septembra. *Prim*. Otrok in družina 2000, št. 3, str. 68.

3. 3. 2000 Znanstveni inštitut Filozofska fakultete v Ljubljani je izdal ***dr. Simoni Kranjc*** monografijo *Razvoj govora predšolskih otrok*.

3. 3. 2000 Kulturno društvo Ivan Trinko je v Ljubljani predstavilo 250 strani obsegajoči *Trinkov koledar*, ki ga je pomagala urediti članica SD ***prof. Živa Gruden***, ravnateljica dvojezične šole v Špetru Slovenov. *Prim*. Mladika 2000, št. 2–3, str. 53.

MALA ŠOLA USTVARJALNEGA PISANJA

Člane Slavističnega društva Slovenije vabimo, da za **Kroniko** Slavističnega društva Slovenije prispevajo najboljša, najduhovitejša, naj-vprašanja, ki se jih spominjajo *s slavističnih brucovanj*.

* * *

Na letošnje brucovanje, ki je bilo 29. februarja, na datum, kakršnega ne bo vsaj še štiri leta, so stare bajte vabile z naslednjimi verzi:

Padala slovenistična mana
brucom je v Gleju starem,
zginila je ak' pobrana
ni bila ob torku pravem.

Bruci cveto veselo
le ob času let'ne mlade,
leto pošlje izpite, strelo,
lepo perje jim odpade.

Znanje zbiraš, si prevzeten
se šopiriš, ker si zal;
uči, uči, da prileten
sam ne boš jokal!

Kak lepo se v glavi bliska,
dokler brezdelja hlad ne mine.
Komaj izpitov čas pritiska
bo pregnano od vročine.

Ep, lirika ino mana
Svetjem, naj ne bo zaspana,
vaša je mladost slovenisti!
saj cveto ji težki testi.

* * *

4. 3. 2000 Na občnem zboru *Slovenske matice* je bil ponovno izvoljen za predsednika te najstarejše slovenske delujoče kulturne ustanove (ustanovljena je bila 1864) častni član SD, ***dr. Joža Mahnič***. *Prim*. Delo 3. 3. 2000, št. 52, str. 9.

4. 3. 2000 Obsežen podlistek ***dr. Janeza Rotarja*** *Kaj je z našim jezikom*, ki je pričel izhajati 7. 2. 2000 v Delu, ima številne odmeve. Uveljavljanje pravopisne reforme v Nemčiji je dopolnil ***dr. Peter Weiss*** v Sobotni prilogi Dela, str. 29.

5. 3. 2000 Na Kanarskih otokih se pod milim nebom večne pomladi ne spreletavajo kanarčki, pač pa kvečjemu papige, in tudi strelicij ni mogoče nabirati kot marjetic pri nas (skrivajo jih v plastenjakih in gojijo na koncu paradižnikovih leh). Če boste s seboj imeli kakšno steklenico vina, jo boste ugodno prodali, ker dosega praktično enake cene kot viski in konjak. Na pretek imajo zanimivih kamnov ognjeniškega izvora, v hotelih imate v obliki samopostrežnih večerij zapeljivo hrano v večjih količinah, srebro ne oksidira.

5. 3. 2000 Gostitelj današnjega *Večera izza kongresa*, ***dr. Janez Dular***, je povabil za sogovornika ***dr. Janeza Potočnika***, s katerim so razpravljali o položaju slovenskega jezika v procesih približevanja evropski skupnosti. *Prim*. Delo 9. 3. 2000, št. 57, str. 9; Primorski dnevnik 9. 3. 2000, št. 57, str. 4.
5. 3. 2000 Ob izvolitvi v naziv redne univerzitetne profesorice je ***dr. Alenka Šivic Dular*** imela na Filozofski fakulteti v Ljubljani inavguralno predavanje *Kontrakcija v slovanskih jezikih*. Čestitke!

9. 3. 2000 V Delovih Književnih listih (št. 57, str. 20) je ***dr. Denis Poniž*** objavil oceno literarnovednega zbornika, posvečenega Antonu Slodnjaku, ki ga je izdal Oddelek za slovanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Nekoliko pred tem je v letošnji 1. številki *Zvona* (str. 78–80) »gloso« o zborniku objavil tudi ***prof. France Pibernik***.

S TUJEGA ZELNIKA

* * *

26 odstotkov osmošolcev porabi za učenje več kot dve uri na dan, skoraj polovica pa od ene do dveh ur. Istočasno slaba polovica vprašanjih več kot dve uri na dan sedi pred televizorjem, 37 odstotkov se toliko časa druži s prijatelji, skoraj tretjina jih toliko časa posluša glasbo in enak odstotek se jih ukvarja s športom.

* * *

Več kot 60 odstotkov anketiranih ni zadovoljnih s šolskim uspehom. Skoraj 50 odstotkov mladih meni, da je šola čisto v redu, 15 odstotkov mladih šolo sovraži in je nanjo jezna. Šola je na lestvici vrednot zelo pomembna (77 odstotkov) in se uvršča takoj za zdravjem in osebnim zadovoljstvom v življenju). Večina staršev pričakuje, da bodo njihovi otroci presegli njihovo izobrazbo najmanj za eno stopnjo ali pa jo vsaj dosegli.

* * *

Iz raziskave ***Metke Mencin Čeplak*** *Socialna ranljivost mladih*, ki jo je pripravila v okviru projekta Mladina 98 in je izšla tudi v knjižni obliki. *Prim*. Delo 17. 3. 2000, št. 64, str. 12.

* * *

9. 3. 2000 Znanstveni inštitut Filozofske fakultete je izdal 219 strani obsegajoče delo ***Sonje Pečjak*** *Osnove psihologije branja. Prim*. Delo 9. 3. 2000, št. 57, str. 22 (Književni listi).

9. 3. 2000 V Slovenskem šolskem muzeju so kot eno spremnih prireditev ob razstavi *Kaj bereta slovenski učitelj in učenec* pripravili predstavitev revije *Otrok in knjiga*, ki jo je podal ***dr. Igor Saksida***, njena urednica ***prof. Darka Tancer Kajnih*** pa je v svojem predavanju skušala odgovoriti na vprašanje, *zakaj v času elektronskih medijev brati mladinsko književnost*.

9. 3. 2000 Menda je na SAZU potekal Kopitarjev simpozij, na katerem nas seveda ni nihče pogrešal.

9. 3. 2000 Častni član SD, ***prof. Janez Dolenc***, je oddal v tisk prvi zvezek zbranega dela Ivana Preglja, ki bo izšel v zbirki Klasiki.

10. 3. 2000 Na dolgo se prepiramo s *Poštno banko Slovenije*, ki nas obvešča o vplačilih naročnin, kotizacij in članarin po svoji logiki, zaradi katere prihaja do pomanjkljive evidence.

MALA ŠOLA USTVARJALNEGA PISANJA

Člane Slavističnega društva Slovenije vabimo, da za **Kroniko** Slavističnega društva Slovenije prispevajo najboljša, najduhovitejša, naj-vprašanja, ki se jih spominjajo *s slavističnih brucovanj*.

* * *

Na letošnjem brucovanju so bruci morali zapeti tudi slovenistično himno za leto 2000 po melodiji, ki je podobna pesmi Bit skupine Zmelkoow.

Zadeli smo slovenščino v čelo,
našli smo bit, okroglo in debelo,
se je skrivala na faksu sredi Ljubljane
zraven profesorice vse nasmejane.

O profesorji nesrečni, zakaj ste se skrili,
s svojo odsotnostjo ste zmedo naredili,
bruci levo, desno brezglavo hitimo
poezije in proze srčno si želimo.

O slovenisti, usmilite se nas in povejte enkrat za vselej na glas,
kaj je smisel življenja, kako je treba živet,
da bomo srečni in zdravi od glave do pet.

Smisel življenja je branje slovarja, doma uporabljenega večkrat od koledarja,
branje novel med predavanji na faksu, citiranje Prešerna že ob nakupih v Baumaxu.
Smisel življenja so slovnice pravila, staroslovanska književnost in pravilno postavljena ločila,
imeti doma etimološki slovar, napis na vhodnih vratih: CANKAR JE CAR!

Zadeli smo slovenščino v čelo,
našli smo bit, okroglo in debelo,
se je skrivala na faksu sredi Ljubljane
zraven profesorice vse nasmejane.

Kasneje so priznali, da s to modrostjo niso se rodili,
in da so slovenistične lepote se na faksu priučili,
vseeno se niso zmedli in so še enkrat ponovili,
v upanju, da bruce bi modro razsvetlili.

Smisel življenja je branje slovarja, doma uporabljenega večkrat od koledarja,
branje novel med predavanji na faksu, citiranje Prešerna že ob nakupih v Baumaxu.
Smisel življenja so slovnice pravila, staroslovanska književnost in pravilno postavljena ločila,
imeti doma etimološki slovar, napis na vhodnih vratih: CANKAR JE CAR!

* * *

10. 3. 2000 Pri ZRC SAZU je izšel popis *Zoisovih rokopisov*, ki ga je pripravil ***prof. Jože Farganel***, ter še zvezek novega literarnega leksikona *Intertekstualnost* ***dr. Marka Juvana***. *Prim*. Delo 10. 3. 2000, št. 58, str. 9.*Dodatna pojasnila*: Založba ZRC SAZU, Gosposka 13, 1000 Ljubljana, tel. 061 125 60 68, int. 391.

10. 3. 2000 Izšel je nov zvezek *Slave* (1998/99, št. 1). Iz vsebine: štirje članki ***dr. Vlada Nartnika*** (o zvezdah in svetnikih v slovenski ljudski pesmi, o igri števil v Prešernovi Zdravljici in o času v Pregljevi noveli Runje), pet študentskih referatov, članek ***Nataše Maslennikove*** o motivu sv. Jurija, razprava ***Aleša Bjelčeviča*** o verzu posvetnih pesmi pred *Pisanicami* s ponatisi obravnavanih (tudi kosmatih) besedil in pesemski prevodi ***dr. Igorja Grdine***. Stalni naročniki jo bodo dobili po pošti, drugi pa lahko pridete ponjo v knjižnico Oddelka za slovanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer jo boste dobili za prostovoljni prispevek.

11. 3. 2000 Filozofska fakulteta v Ljubljani je objavila razpis prostih delovnih mest lektorjev slovenščine v Brnu, Krakovu, Katovicah, Moskvi, Nottinghamu in Parizu. *Prim*. Delo 11. 3. 2000, št. 59, str. 21.

11. 3. 2000 Predsednik SAZU in častni član SD, ***akad. prof. dr. France Bernik*** se je na Dunaju udeležil slavnostnega zasedanja Evropske akademije znanosti in umetnosti. *Prim*. Delo 13. 3. 2000, št. 60, str. 3; Delo 15. 3. 2000, št. 62, str. 16 (Znanost), itd.

11. 3. 2000 Novi odmevi na podlistek ***dr. Janeza Rotarja*** *Kaj je z našim jezikom*, ki je pričel izhajati v Delu 7. 2. 2000 (št. 31, str. 5). V današnji Sobotni prilogi (št. 59, str. 29) se oglaša »lublanska solatarca« ***Ančka Lublančič***, kot se je podpisal ***Božidar Debenjak***, nova pojasnila pa dodaja tudi ***dr. Peter Weiss***.

11. 3. 2000 V 5. številki *Šolskih razgledov* (str. 7) ***Tereza Žerdin*** izraža svoje pomisleke o učinkovitosti jezikovnega pouka slovenščine na naših srednjih šolah, ki bodočih izobražencev ne usposobijo za učinkovito govorno izražanje.

11. 3. 2000 Ministrstvo za šolstvo in šport v 5. številki *Šolskih razgledov* (str. 15) objavlja, da zbira predloge za *člane predmetnih komisij*, ki bodo pripravljale *nacionalne preizkuse znanja* v programu devetletne osnovne šole. Med predlagatelji je lahko tudi Slavistično društvo Slovenije, vendar potrebujemo utemeljene predloge.

12. 3. 2000 Končno je izšel vodnik po razstavi *Jernej Kopitar in evropska znanost*, ki ga je pripravil ***Walter Lukan***.

12. 3. 2000 Knjižnica Otona Župančiča, društvo Bralna značka in Slovenski etnografski muzej razpisujejo ob Prešernovem letu natečaj za osnovnošolce *Prosto po Prešernu – tudi o ljubezni*.

12. 3. 2000 Založba Millennium je izdala knjigo *Estercij 2000*, zbirko nalog za osmošolce, ki se bodo maja udeležili zunanjega preverjanje znanja slovenskega jezika. *Dodatna pojasnila in naročila*: Založništvo Millennium, Okiškega 17, 1000 Ljubljana, tel. 061 521 20 02.

13. 3. 2000 Po celem tednu še ves vikend skup spravljamo papirje, da bo naš kongres in seminar mentorjev za Cankarjevo priznanje lahko prišel v katalog stalnega strokovnega izobraževanja ter kolegicam in kolegom prinašal točke za napredovanje. Žal še vedno precej manjka, tako da se posebnega računalniškega programa, na katerega je potem treba spraviti prijavo, še ne splača učiti.

13. 3. 2000 Iz Beograda vabi ***Saša Drakulić***, da si ogledamo spletni naslov knjigarne, ki ponuja knjižno zalogo več kot 65.000 novejših izdaj najpomembnejših jugoslovanskih založnikov.
Naslov: http://www.knjizara.co.yu.

15. 3. 2000 *Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik* na Filozofski fakulteti v Ljubljani je pripravil *Frazeološko popoldne*, na katerem so sodelovali ***Antica Menac, Željka Fink, Vesna Požgaj Hadži, Janez Keber, Marjeta Verbinc, Jürgen Petermann*** in ***Erika Kržišnik***.

15. 3. 2000 Z 32. nadaljevanjem se je v Delu zaključil podlistek ***prof. dr. Janeza Rotarja*** *Kaj je z našim jezikom?: Vdor podstandarda v slovenski standardni (knjižni) jezik*.

IDEJICI

ALI PRISPEVEK K METODIKI

ZA POTREBE PRAKTIČNEGA UČENJA V RAZREDU

(NI ZA ZNANSTVENE NAMENE)

* * *

Schrimptonov zakon o najstniški priložnosti: Ko priložnost potrka, imaš na glavi slušalke.

* * *

Z najbolj neuporabnimi računalniškimi programi je največ zabave.

* * *

Takoj ko oddaš test, so vse rešitve povsem jasne.

15. 3. 2000 Ko smo že pozabili na začetek šolskega leta, je vendarle izšla letošnja prva dvojna številka *Jezika in slovstva*, ki je v celoti namenjena razmišljanju o nalogah posameznih ved, ki

proučujejo slovenski jezik in književnost, kot pravi v uvodniku glavni in odgovorni urednik ***dr. Tomaž Sajovic***. ***Nataša Pirih Svetina*** analizira šolsko uro po modelu analize govornega diskurza, ***Jonatan Vinkler*** obravnava razmerje med Prešernom in Čelakovskim, ***Terezija Jambrovič, Anica Marinčič*** in ***Primož Južnič*** so napravili biometrično analizo revije Jezik in slovstvo, ***Janko Čar*** je objavil članek ob jubileju ***Jurija Rojsa***, ki je prispeval tudi oceno novega slovarja ruskega jezika, ocene sta objavila še ***Boris Kuzmič*** in ***Zoltan Jan***, ki je dodal tudi zapis o dejavnosti Slavističnega društva Slovenije (poročilo o Celjskem kongresu in utemeljitve društvenih nagrad).

16. 3. 2000 *Društvo Primož Trubar*, ki mu predseduje kolega ***prof. Srečko Reher***, pripravlja simpozij ob 450. obletnici izida prve slovenske knjige, napoveduje izid Trubarjevega zbranega dela, odkritje dveh spominskih plošč v Nemčiji in želi, da bi Pošta Slovenije izdala priložnostno znamko s Trubarjem. *Prim.* Delo 16. 3. 2000, št. 63, str. 9.

MALA ŠOLA USTVARJALNEGA PISANJA

Člane Slavističnega društva Slovenije vabimo, da za **Kroniko** Slavističnega društva Slovenije prispevajo najboljša, najduhovitejša, naj-vprašanja, ki se jih spominjajo *s slavističnih brucovanj*.

* * *

Himno so bruci kar solidno zapeli, seveda pa so morali sprejeti še deset slovenističnih zapovedi, ki jih je prinesel zeleni Jurij (pravzaprav je med potjo na balkon že malo osivel):

DESET SLOVENISTIČNIH ZAPOVEDI

1. Veruj v nezmotljivost pravopisa in slovnice.
2. Ne skruni SSKJ.
3. Posvečuj dekanov dan.
4. Spoštuj tajnice in knjižničarke, da boš dolgo živel in ti bo dobro na faksu.
5. Ne ubijaj profesorjevih upov.
6. Ne lezi v rit.
7. Ne kradi besed iz tujih jezikov (samo včasih).
8. Ne govori neumnosti v družbi.
9. Ne želi si svojega sošolca zapiskov.
10. Ne želi si zamuditi popotovanja in ostalih slovenističnih avantur.

ZAPRISEGA

Mi, bruci l. 2000, vzamemo te zapovedi v dobrem in slabem, v bolezni in zdravju,
v revščini in bogastvu, od tega dne dalje, dokler nas diploma ne loči.

* * *

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo duhovit.

17. 3. 2000 V kromberškem gradu je Goriški muzej gostil *simpozij o Ljubki Šorli*, ki ga je sredi razkošne pomladanske ikebane v prijaznem vzdušju pripravila in z ljubko tremo vodila ***prof. Marija Mercina***. Zanimivo tolminsko-goriško pesnico, vdovo po Lojzetu Bratužu, žrtvi fašitičnega nasilja (†1937), so predstavili ***mag. Slavica Plahuta***, ***prof. Tomaž Pavšič***, ***prof. dr. Marija Pirjevec Paternu***, ***dr. Zoltan Jan***, ***dr. Zorko Harej***, ***Marta Fili***, ***prof. Marija Mercina***. Pri bogato obloženi mizi (sodelujoče so po simpoziju povabili na kosilo) je častni član SD, ***prof. dr. Boris Paternu***, menil, da se pesniška izpoved vključuje v tipično pozicijo slovenske književnosti: nastaja v skrajni stiski, v njej vztraja in se požene kvišku k upu, ko je brezup najbolj brezizhoden. Velik odmev v javnosti: Primorski dnevnik 12. 3. 2000, št. 60, str. 23; Novi Glas 16. 3. 200, št. 10, str. 6; Primorski dnevnik 17. 3. 2000, št. 64, str. 12; Primorske novice 17. 3. 2000, št. 22, str. 26; Novi Glas 23. 3. 200, št. 11, str. 6; Oko 23. 3. 2000, št. 213, str. 4; Primorski dnevnik 30. 3. 2000, št. 75, str. 10; Novi Glas 30. 3. 200, št. 12, str. 6.

POBUDA

Primorski slavisti z obeh strani zahodne slovenske meje se ob srečanju s pesniškim delom Ljubke Šorli ne moremo izogniti misli o nasilni smrti njenega življenjskega sopotnika Lojzeta Bratuža. Ta smrt ni bila naključna, tragična pomota, marveč del uničujočega načrta italijanskega fašizma, ki je sistematično uničeval vse, kar je bilo slovensko. Lojze Bratuž je moral umreti, ker si je prizadeval za ohranjanje in plemenitenje slovenske besede v najlepši obliki, v pesmi. To simbolno bistvo Bratuževe smrti nas zavezuje, da jo osmislimo in uzavestimo na nacionalni in mednarodni ravni. To je naša pravica in dolžnost.
Čeprav so znani mučitelji in je znana žrtev, tragični dogodki v zimskih mesecih 1936–1937 postopoma izginjajo iz našega spomina, ne da bi prej natančno izoblikovali naš odnos do njih. Zato dajemo pobudo vsem posameznikom in institucijam, ki znajo in zmorejo ovrednotiti vse razsežnosti Bratuževe žrtve na nacionalno-politični, zgodovinsko-kulturni, cerkveno-verski in človeško-osebni ravni, da storijo, kar morejo in zmorejo.

18. 3. 2000 Izšla je 227. številka revije *Primorska srečanja*, ki prinaša tudi nekatere zanimive prispevke članov SD. O Pregljevih upodobitvah zdravnika Muznika piše ***dr. Marjan Dolgan***, ***prof. Marko Kravos*** razčlenjuje današnja sredstva poezije, o misli C. Lévija-Straussa razpravlja študentka ***Julija Pergar***. S to številko je pisec teh vrstic zaključil 23-letno vodenje te krajevne revije.

18. 3. 2000 V vseh slovenskih pokrajinskih središčih poteka vseslovensko in državno **tekmovanje v znanju materinščine za Cankarjevo priznanje**. Domala povsod so se potrudili in tekmovanje še dodatno obogatili. *Prim. članek* ***prof. Valda Pirca*** v Šolskih razgledih 25. 3. 2000, št. 6, str. 5. V Mariboru, kjer se je državnega tekmovanja udeležilo 386 tekmovalcev, so med čakanjem na rezultate spremljali prireditve, ki so jih pripravili dijaki II. gimnazije Maribor in kantavtor Peter Andrej.
Najbolj mi je žal, da mi tudi letos ni uspelo najti štirih milijonov, s katerimi bi lahko vsaj simbolično honorirali popravljanje pisnih nalog. Če bi plačali le 20 minut za popravljanje nalog enega tekmovalca, uro pa plačevali po beraških tarifah dodatnih ur, bi potrebovali takšno vsoto, o kateri nobeden, kar ga poznam med delitelji sredstev, noče niti slišati. Za vse ducate priznanih tekmovanj na državni in mednarodni ravni ministrstvo namenja 16 milijonov. Morda nisem dovolj sposoben in pronicljiv, lahko pa mi verjamete, da si štiri leta prizadevam tudi za rešitev tega problema.
Zaenkrat smo dosegli le, da mentorji v skladu s pravilnikom o napredovanju pridobivajo točke za napredovanje v nazive in plačilne razrede:
– kot mentor udeležencev na državnem tekmovanju;
– kot soorganizator državnega tekmovanja;
– kot mentor dobitnika državnega priznanja;
– kot udeleženec priznanega seminarja.

* * *

Želeli bi se zahvaliti vsem kolegicam in kolegom sodelavcem, ki so prispevali, da smo zmogli tudi letošnje tekmovanje in v dogovorjenem roku oddali popravljene naloge. Brez truda vseh delo ne bi moglo biti opravljeno tako, kot znamo slovenisti.

18. 3. 2000 Na tiskovni konferenci je SAZU predstavila svoje letošnje delovne načrte, med katerimi so za našo stroko še posebej pomembni: izdaja *Rezijanskega slovarja* Jana Baudouina de Courtenayja, *slovarskega dela Slovenskega pravopisa*, *veterinarskega terminološkega slovarja*, *zbornika s simpozija o Janezu Svetokriškem*, *Kronika Dizmove bratovščine*, posvet *o strategiji znanstvenoraziskovalne dejavnosti*, priprava *mednarodnega simpozija ob 200. obletnici Prešernovega rojstva*. *Prim.* Delo 18. 3. 2000, št. 65, str. 6.

18. 3. 2000 Predsednica SD Maribor, ki s kolegicami in kolegi komajda lovi sapo po izvedbi državnega tekmovanja za Cankarjevo priznanje, sporoča, da člani Oddelka za slovanske jezike in književnosti Pedagoške fakultete še naprej pridno sodelujejo v oddaji *Dober dan, slovenščina*. V marčnih sobotah sta s prispevki sodelovali ***dr. Mihaela Koletnik*** in ***dr. Irena Stramljič Breznik***. Dodajamo, da bo 25. t. m. oddaja posvečena tekmovanju v znanju materinščine za Cankarjevo priznanje.

20. 3. 2000 *Založba Rokus* nam je ljubeznivo voščila za prvi pomladni dan, *Tobačni muzej v Ljubljani pa*

nas vabi na pomladno čajanko, vendar si moramo priskrbeti brezplačno vstopnico – »zvonček v roki ali teloh v gumbnici ali zimzelen v naročju«.

20. 3. 2000 *Založba Mladinska knjiga* je ob 450. obletnici izida *Trubarjevega Katekizma* poskrbela za njegov tretji faksimilirani ponatis, ki je napravljen po edinem ohranjenem izvodu. Cena: 4629 SIT.

21. 3. 2000 V *Primorskih novicah* (št. 23, str. 15) so objavili zanimivo opozorilo članice SD, ***prof. Helene Čujec Stres***, na nepravilnosti pri rabi predlogov *v* in *na* pri krajevnih imenih.

22. 3. 2000 Državni zbor je zaključil prvo obravnavo Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gospodarskih družbah, ki vnaša bistvene spremembe tudi v jezikovno poslovanje gospodarskih družb s tujim kapitalom. **Delovna skupina za jezikovno načrtovanje**, ki jo kot delovno telo pri Odboru državnega zbora za kulturo, šolstvo in šport vodi ***prof. dr. Breda Pogorelec***, se do njega seveda ni opredelila.

23. 3. 2000 *Literarnovedni zbornik o Antonu Slodnjaku*, ki ga je izdala slavistika na FF v Ljubljani (prim. Kroniko 27. 1. 2000), je razburil ***Aleša Gabriča***, ki v obsežnem članku *Slodnjakologiji na rob* med drugim meni tudi, da je ob prebiranju Kmeclovega članka dobil občutek, »*kot da bi v ozadju razglabljanja o Slodnjaku potekalo tudi zakulisno nasprotovanje za Pirjevca ali proti njemu. Lomiti „pirjevčevska“ kopja na Slodnjakovem hrbtu pa se mu zdi povsem nepošteno do Antona Slodnjaka.*« Glede na nedorečenost polemičnih trditev zgodovinarja Aleša Gabriča mu je s člankom *Zarobljanje slodnjakologije* spretno odgovoril častni član SD, ***Matjaž Kmecl***. (Naj vas ne prestraši mrki Slodnjakov pogled na sliki sredi prvega članka.) *Prim.* Delo 23. 3. 2000, št. 69, str. 16; 30. 3. 2000, št. 75, str. 17.

23. 3. 2000 Upamo, da prva dama slovenske in svetovne slavistike, ***prof. dr. Alenka Šivic-Dular***, ni spregledala razpisa prostega mesta visokošolskega učitelja za področje slovanskega jezikoslovja. *Prim.* Delo 23. 3. 2000, št. 69, str. 22.

23. 3. 2000 V Delovih Književnih listih (št. 69, str. 17) je izšel živahen članek ***Julijane Bavčar*** *Vprašanje, na katerega imamo odgovor*. V njem opozarja na nekatere težave pri izražanju v slovenščini, ki *jo imamo na koncu jezika*.

S TUJEGA ZELNIKA

* * *

Primerjajte se z revnimi, nikdar ne boste zaslužili toliko, da bi se lahko z bogatimi.

* * *

Noben ravnatelj ne bo obdržal delavca, ki ima vedno prav.

* * *

Murphy je bil optimist.

* * *

23. 3. 2000 Član SD ***prof. Jože Faganel*** je izdal knjigo *Zoisovi rokopisi*. Vsebuje podatke o še neobjavljenih rokopisih, ki jih hrani Narodni muzej v Ljubljani, pridobil pa jih je po drugi svetovni vojni. *Prim*. Novi Glas 23. 3. 200, št. 11, str. 6; Mladika 2000, št. 2–3, str. 56, itd.

24. 3. 2000 Novinarka Radia Slovenija in članica SD, ***prof. Alenka Kraigher-Gregorc***, je v izobraževalni oddaji na *Programu ars* predstavila naše tekmovanje v znanju materinščine za Cankarjevo priznanje.

24. 3. 2000 Nadaljuje se popotovanje knjige ***prof. Silva Faturja*** *Zapisi o materinščini in njenih mojstrih*, ki jo tokrat predstavljajo v postojnski Knjižnici Bena Zupančiča. V sosednji stavbi domuje gimnazija, ki ji je član SD dolgo ravnateljeval, sedanji predsednik SD pa tam pričel svojo profesorsko kariero.

24. 3. 2000 V Goriški knjižnici Franceta Bevka in na tiskovni konferenci v Novi Gorici je predsednik SD predstavil *Imensko in stvarno kazalo k jezikoslovnim delom patra Stanislava Škrabca*, ki ga je sestavil častni član SD, ***prof. Janko Moder***, izdal pa Frančiškanski samostan Kostanjevica v Novi Gorici (443

strani). Častni član SD, ***akad. prof. dr. Jože Toporišič***, je napovedal prihodnji simpozij Škrabčevi dnevi, ki bo maja 2001 obravnaval Škrabčeve opredelitve narodov in njihovih jezikov. Razume se, da je imel akademik vrsto pripomb k Modrovi knjigi, vendar se je večer iztekel v prijaznem ozračju in ljubeznivi izmenjavi pogledov, tako da je največ strel prestregel nič krivi predsednik SD in član organizacijskega odbora Škrabčevih dnevov. Ker je bil predsednik med sodelujočima kar rosno mlad (Janko Moder je bliže devetdesetim kot osemdesetim, Jože Toporišič pa zaostaja za desetletje), se spodobi, da je ves grom in žveplo stoično junaško prenesel. *Dodatna pojasnila in naročila Kazala*: Anica Ličen, Ul. M. Kogoja 1 d, 5000 Nova Gorica, tel. 065 22 986.

25. 3. 2000 Podjetje za prevajalstvo *A.M.I.D.A.S.* išče *lektorja za slovenščino* (Delo 25. 3. 2000, št. 71, str. 7), Ministrstvo RS za šolstvo in šport pa nujno potrebuje sestavljalce nalog za zunanje preverjanje znanja slovenščine in *učitelje* dopolnilnega pouka slovenščine v Nemčiji in Švici. *Prim*. Šolski razgledi 25. 3. 2000, št. 6, str. 14.

26. 3. 2000 Častni član SD, ***prof. Martin Jevnikar*** je v svoji stalni rubriki *Zamejska in zdomska literatura* (Mladika 2000, št. 2–3, str. 63) objavil obsežno oceno *Modrovega zbornika*, ki ga je izdalo Društvo književnih prevajalcev. Z njim je počastilo svojega častnega člana in ustanovitelja. Častni član SD, ***prof. Janko Moder***, ki ga ceni tudi norveški kralj Olaf, prevaja iz 23 jezikov, izšlo je 703 njegovih prevodov, letos (v svoji 86. pomladi) je *Leksikonu novejšega prevajanja* in *Mohorski bibliografiji* dodal na 443 straneh še *Imensko in stvarno kazalo k jezikoslovnim delom patra Stanislava Škrabca*. (Gl. Kroniko 24. 3. 2000.)

26. 3. 2000 V nedeljo se najde čas za branje novele *Lepa vas*, ki jo je napisala članica SD, ***prof. Mateja Gomboc***, in zanjo prejela prvo nagrado literarnega natečaja Mladike. *Prim*. Mladika 2000, št. 2–3, str. 34–37.

27. 3. 2000 V Delovi prilogi Šolstvo (št. 72, str. 11) tako čudovit članek članice SD, ***mag. Majde Potrata***, o *maturitetnem izpitu iz slovenščine*, da sedaj res ne more nihče več trditi, da ni vse idealno rešeno.

27. 3. 2000 Vaše nadebudne ustvarjalce lahko vključite v projekt *Evropa v šoli*, ki med drugim razpisuje tudi literarni natečaj s temami: *Jaz, predsednik/ca Evrope*, *Grafiti Evropa 2000*, *Sojenice so mi povedale o Evropi*, *Evropska pravljica*, *Slovenija v mozaiku Evrope*. *Prim*. Delo 25. 3. 2000, št. 71, str. 12.

28. 3. 2000 Lanski, 47. letnik *Slavistične revije* je srečno zaključen. V njej ***Tomo Korošec*** piše o oglaševalskih besedilih Valentina Vodnika, ***Marko Juvan*** predstavlja figure in vrste s stališča medbesedilnosti, ***Ina Ferbežar*** razmišlja o merjenju in merljivosti jezikovnih pojavov, ***Aleksander Bjelčević*** analizira cezuro v slovenskem in srbohrvaškem verzu, ***Metka Furlan*** obravnava rezijansko poimenovanje ovna, ***Istvan Lukács*** je analiziral simboliko imen pri Krleži in Cankarju, ***Fedora Ferluga Petronio*** piše o poetiki Momčila Nastasijevića. Ocene in poročila so prispevali: ***Aleksandra Derganc***, ***Mateja Pezdirc Bartol***, ***Irena Orel*** in ***Tomaž Erjavec***. Člani Slavističnega društva imajo pri naročnini znaten popust.

29. 3. 2000 Slovenska akademija znanosti in umetnosti je pred časom počastila življenjski jubilej častnega člana SD ***dr. Milka Matičetova***. Njegovo delo je predstvaljeno tudi v njemu posvečeni 28. številki *Traditiones*. *Prim.* Primorski dnevnik 29. 3. 2000, št. 74, str. 10; Delo 31. 3. 2000, št. 76, str. 9.

29. 3. 2000 V *Magu* (št. 13, str. 28–31) je ***Jože Horvat*** objavil obsežen intervju s častnim članom SD, ***akad. prof. dr. Jožetom Toporišičem***, v katerem beremo marsikaj o delovanju pravopisne komisije, o četrti izdaji Slovenske slovnice ... (Barvne fotografije so objavili bržkone zato, ker so hoteli pokazati, da je brhki mladenič (letnik 1926) vendarle malce osivel.)

29. 3. 2000 *Državni svet RS* je danes pripravil posvet o financiranju znanstvene in raziskovalne dejavnosti, včeraj pa posvet o položaju društev pri nas.

29. 3. 2000 Tajnica SD ***Jana Zemljarič Miklavčič*** je celo jutro tekala po Ljubljani, ker je predsednik »nepravilno opremil ponudbo«, s katero smo se prijavili na razpis, da bodo naši seminarji prihodnje leto prišli v Katalog stalnega strokovnega izpopolnjevanja. Grozna napaka, zaradi katere bi lahko

zavrnili vlogo s pol kilograma papirjev, je nastala, ker je kronični malomarnež na pisemsko ovojnico napisal poleg celega romana podatkov le številko uradnega lista in ne številke objave razpisa.

30. 3. 2000 *Antologijo poljske lirike*, ki jo je pripravila častna članica SD, ***prof. Rozka Štefan***, je v Književnih listih natančno razčlenil ***prof. Mladen Pavičić***. *Prim*. Delo 30. 3. 2000, št. 75, str. 17 (Književni listi).

30. 3. 2000 V današnjih Delovih Književnih listih (št. 75, str. 16) je izšlo prvo nadaljevanje članka *Romani našega življenja*, v katerem ***Mitja Čander*** na novo razmišlja o Triptihu Agate Schwarzkobler.

30. 3. 2000 Mariborska založba Obzorja, ki je hočeš nočeš morala pod streho ljubljanske DZS, bo 7. aprila pripravila v postojnski Jamski restavraciji enodnevni seminar *Metodični problemi književnega pouka v nižjih razredih srednjih šol*, na katerem bodo udeležence seznanili z učbenikom ***akad. prof. dr. Janka Kosa*** *Svet književnosti I*. Seminar je vključen v sistem stalnega strokovnega izobraževanja. Če sodimo po tistem, kar smo spoznali na celjskem slavističnem kongresu, bo zanimivo in sveže. *Dodatna pojasnila*: Ivana Žolger in Maja Fošnarič, tel. 062 228 31 19, faks 062 223 213, e-pošta: zolger@zalozba-obzorja.si.

30. 3. 2000 Ministrstvo za kulturo še ni pripravilo niti letošnjih pogodb, pa že razpisuje sofinanciranje programov v letu 2001. Spet gore papirjev, da bomo dobili kakšen sold za *Jezik in slovstvo*, *Slavistično revijo* in za predhodne priprave *svetovnega slavističnega kongresa*, ki bo leta 2003 v Ljubljani.

31. 3. 2000 Potem ko smo zbrali in napisali pol kilograma papirjev, smo danes z Ministrstvom za znanost in tehnologijo podpisali pogodbo o sofinanciranju letošnjega slovenskega slavističnega kongresa, ki bo od 5. do 7. oktobra v Portorožu. Vsaj najemnino bomo lahko plačali.

31. 3. 2000 Prispel je prvi predlog za podelitev nagrade Slavističnega društva Slovenije, precej je tudi prijav za sodelovanje na portoroškem jesenskem slavističnem kongresu.

31. 3. 2000 Koordinator **tekmovanja za Cankarjevo priznanje**, ***prof. Vlado Pirc***, sporoča, da so že znani prvi *neuradni* rezultati. Meja za zlato priznanje naj bi bila na prvi stopnji 83 točk. Če bi premaknili mejo samo za pol točke, bi bilo zlátnikov mnogo, nekaj ducatov, preveč. Na prvi stopnji naj bi bilo podeljenih 142 zlatih priznanj in 867 srebrnih. Na drugi stopnji ni podeljeno nobeno zlato priznanje, pač pa 8 srebrnih, na tretji so osvojili 59 zlatih in 154 srebrnih priznanj, na četrti pa 11 zlatih in 90 srebrnih Cankarjevih priznanj. Ko bomo to brali, bodo prvi – *začasni!* – rezultati že na spletnem naslovu.

31. 3. 2000 K odgovoru ***dr. Janeza Dularja*** v Kroniki št. 16, str. 7–8, ***dr. Peter Weiss*** pripisuje tole. (1) Na kongresu v Celju sem strokovni javnosti predstavil tudi nekatere neustrezne rešitve v SP 1 – Pravila in v teoretični podstavi pravopisnega slovarja (objavljenega v Slavistični reviji leta 1994). Moje predavanje je že v Celju dobilo komajda strokoven podaljšek, ki ga je prispeval akad. prof. dr. Jože Toporišič, nadaljevanje, o katerem sem obvestil kolege v Kroniki, pa je bilo obračunavanje z menoj v pravopisni komisiji SAZU v Ljubljani. Tu dr. Janez Dular ni prav nič govoril o stroki, ampak samo o mojem bojda neustreznem ravnanju v Celju, kot da sem tam predstavljal še neobjavljene rešitve iz pravopisnega slovarja. To svoje početje je pozneje imenoval »strokovna debata«. (2) Pri tem »sporu zaradi spora« po njegovem mnenju ne gre niti »za strokovno vsebino« (kot da sem njegovo iztirjenje povzročil jaz – za vsebino mojega predavanja bo izvedel, če ga bo prebral v celjskem zborniku Slavističnega društva Slovenije) niti za (ne)upravičenost njegove »izjave o nekorektnosti javne kritike SP«. Dr. Janez Dular zagovarja za stroko nevaren nesmisel, da o pravopisnih vprašanjih javno ne bi smeli razpravljati, česar seveda ne bo *javno* razložil, čeprav sem jaz *javno* govoril o potrebnih izboljšavah pravopisnih načel. (3) Iz pravopisne komisije sem izstopil zaradi njegovih neodgovornih podtikanj in zaradi opravljanja v polzasebnih zapisnikih pravopisne komisije (pisanih za davkoplačevalske denarje), torej ker nisem pripravljen poslušati moraliziranja, neargumentiranih očitkov in žalitev od ljudi, ki svojih izjav ne znajo utemeljiti in ki zanje ne odgovarjajo. (4) Najbrž ni samo nenavadno, da dr. Janez Dular po novem z istimi izmišljotinami v svojih dopisih zalaga moje šefe na inštitutu, ki jih v Celju prav tako ni bilo. Seveda bo tudi ob tem zdajle kot kak polpsihiater ponovno začel razpredati o moji preganjavici. (5) Ko je za Kroniko povzemal moj dopis uredniškemu

odboru pravopisne komisije, je pozabil navesti tole: prof. Toporišiču in njemu sem napisal, da ju bom imel za šaljivca, če ne bosta utemeljila svojih očitkov – prvi jih sfrizirane dobro prodaja nepoučenemu in jih v zapisnikih potem še podpisuje, drugi pa jih izreka. Imam ju torej za šaljivca. (6) Ob Dularjevem moraliziranju komajda lahko verjamem, da se je tako močno nalezel moje, kot pravi, »nenavadne« »sporočanjske strategije«: v pismu v Sobotni prilogi Dela 18. marca 2000 na str. 29 je novinarjema, začuden nad njunimi objavljenimi namigi na njegov račun, postavil vrsto vprašanj, potem pa je, ne da bi počakal na odgovor, sam nanje tudi kar takoj odgovoril (»si bomo morali bralci Dela sami izmisliti razlago za njuno trditev, npr. z domnevami [...], da se nekomu prilizujeta, da pišeta na pamet [...], neodgovorno ipd.«). Od mene je dva meseca prej zahteval: »Če bi se bil [namreč P. W.] res rad »pozanimal«, kaj mislita omenjena člana uredniškega odbora s svojimi izjavami v zapisnikih 327. in 328. seje, potem bi pač zapisal ustrezno vprašanje in počakal na odgovor.« Za dr. Janeza Dularja premočrtno: nad mojim ravnanjem se zgraža, kaj malo pa razmišlja o prav takem svojem. (7) Seveda ne bo sodeloval pri nadaljevanju: z novimi etiketami je na tesnem, odgovarjati za svoje izrečeno in na moja vprašanja pa tako nikoli ni bil pripravljen. (8) Če dr. Dular o stvareh, ki jih tako slabo ali sploh ne pozna, piše na lastno pest, ga ne razumem – če piše po naročilu, ga pomilujem.

1. 4. 2000 V Katoliški knjigarni v Gorici bo v petek, 7. t. m., ob 18. uri predstavil svojo knjigo *Obzorja slovenske književnosti* ***akad. prof. dr. France Bernik.***

1. 4. 2000 Ker ocena njenega magisterija pri mentorici bolj počasi zori, je članica SD ***prof. Marija Mercina*** poleg simpozija o Ljubki Šorli (prim. Kroniko 16. 3. 2000) mimogrede organizirala še *11. primorske slovenistične dneve*, ki bodo v Izoli od 13. do 15. aprila t. l. Na srečanju bodo obravnavali primorsko kratko pripovedno prozo (***Zoran Božič, Vera Tuta Ban, Janez Dolenc, Zoltan Jan, Adrijan Pahor, Silvo Fatur, Marija Cenda, Jasna Čebron, Alferija Bržan***), okrogla miza pa bo namenjena problematiki jezika učencev in dijakov na Primorskem. Poučno popotovanje bo v soboto vodilo v bošteransko Istro, prvi dan, to je četrtkov večer, pa zapolnjuje kulturni program.

1. 4. 2000 V današnji Sobotni prilogi Dela (št. 77, str. 30) se v rubriki Poštni predal 29 ***Silvo Kuštrin*** iz Kranjske Gore razburja zaradi onesnaževanja ljube slovenščine z besedo *skejter*. Ugotavlja, da SSKJ pozna besedo rolka (podolgovata deščica s koleščki, na katerih se stoji). Ker imamo pri hiši skejterja, vem, da mladež strogo ločuje med *rolkarji*, ki so modernizirani kotalkarji (koleščke imajo na čevljih), in *skejterji*, ki imajo koleščke na deski (glede na ceno to ni nikakršna deščica). Vsa stvar je živa in tudi pri nas ropota vsaj desetletje in ne le od izida članka o skejterjih.

1. 4. 2000 To ni nikakršna prvoaprilska šala. E-pošta ne deluje, ob sobotah pa ni nikjer nikogar, ki bi lahko pomagal. Tako si predsednik grize nohte, ker ne more zaključiti 17. številke Kronike, prihodnji teden pa ga praktično ne bo doma.

2. 4. 2000 Najbolj vestne kolegice in kolegi so že vrnili prve korekture prispevkov za 10. Zbornik Slavističnega društva Slovenije, v katerem bo objavljeno gradivo s slovenskega slavističnega kongresa v Celju.

2. 2. 2000 Spletne novice *dr. Mirana Hladnika*:
Http://www.wwnorton.com/connect/ – preizkusite zastonj program za omrežno poučevanje angleščine. Http://babynamer.com/ – 20.000 imen osebnih imen z etimologijo. Http://www.email.si – zastonj spletni poštni predal. Http://www.slo-knji ga.si/knjigarna/ – 3500 slovenskih knjig čaka na elektronsko naročilo. Našteti naslovi so iz revije Internet (http://www.infomediji.si/internet/), ki jo izhaja skupaj z revijo PC & mediji. Http://info.lib.uh.edu/sepb/sepb.html – bibliografija elektronskih publikacij.
Česar nismo storili učitelji, to je uspelo študentom: Na naslovu http://vstudent. fmf. uni-lj.si/ je poskrbljeno za zagon virtualne univerze. Učitelji smo dobili zgoščenke s programom, ki omogoča enostavno objavo študijskega gradiva, izpitnih vprašanj, učbenikov, člankov, obvestil o predavanjih ipd. Jaz sem poskusil in sem navdušen. V spletu objavljena predavanja, skripta in razprave bodo študentom nudila najhitrejšo pot do informacije, tako da bodo lahko ure predavanj v živo postopoma postale prostor, kjer bo učitelj le pojasnjeval posamezna bolj zapletena poglavja, in prostor sproščenega strokovnega druženja ter izmenjave mnenj. Http://ota.ahds.ac. uk/documents/creating/ – o ustvarjanju elektronskih besedil. Http://literarysearch. com – tudi spletne strani o slovenski

književnosti so vključene v sezname teh literarnih dveri. Http://www.knjizara.com ali http://www.knjizara.co.yu sta naslova, kjer lahko naročite jugoslovanske publikacije.
Po listkovnem katalogu avstrijske nacionalne knjižnice na Dunaju lahko brskamo s strani http://euler.onb. ac.at/. Kataloge drugih knjižnic po svetu bomo prelistali z naslova: http://portico.bl.uk/gabriel/en/countries/.
Na naslovu http://www.eknjiga.si/izdelki naročite računalniški program SloBes za učenje slovenske slovnice, pri katerem so sodelovale naše kolegice. Kdor se zanima za štipendije (podiplomske, podoktorske in druge), naj se naroči na informacije SrcInfo. Prijavite se s pismom na listserv@soros.si Http://www.feedmag.com/book /halpern essay.html – Dan Halpern, The Ironic Curtain. Esej o specifiki srednjeev-ropske literature: rasla naj bi iz zavesti, kako lahko je človek zamenljiv z drugim, navajena je ne povedati tega, kar misli, je ironična, ima poseben odnos do forme in je razpeta med vzhod in zahod. Http://www.feedmag.com/document/do291lofi. html – Robert Coover, Literary Hypertext: The Passing of the Golden Age. Esej o tem, kako je zlata doba hiperteksta za nami. Zdaj je doba spleta, večpredstavnosti (multimedijev), abecedo je nadomestila ikona. Avtor z obžalovanjem govori o umiranju besedilne kulture. Od literarnih zvrsti je novi način komunikacije najbolj naklonjen liriki (kinetična poezija). Vredno berila!
Michal Starke je prosil ***Marka Snoja***, da bi kolege obvestil o 7. izvedbi šole generativne gramatike. Vsa pojasnila so na naslovu: http://coolschool.auf.net/.
Selitev: Tole sporočilo prihaja z ljubljanskega novičarskega strežnika in slovlitjane prosim, da pošiljate sporočila na ta naslov (slovlit@ijs.si), debatno članstvo pa urejate na: http://mailman.ijs.si/listinfo/slovlit/.
Poleg *zbirke slovenskega zgodovinskega romana* (http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/ mh/zgrom/), ki jo sestavlja popis 309 besedil, je zdaj na naslovu http://www.ff. uni-lj.si/slovjez/mh/kmpov/ na voljo tudi zbirka *235 slovenskih kmečkih povesti*; obe je v spletno obliko postavil Primož Jakopin. Popis vsebuje bibliografske podatke in marsikje tudi podatke o zgodbi, motivih, sporočilu, času, prostoru pripovedi itd. Obe zbirki sta še v delu, torej prosim za pripombe.
Spletne novice sicer ne delajo več reklame za objave, dosežke in časti kolegov, ker pričakujem, da boste za reklamo v slovlit poskrbeli sami.
Okna 2000 niso predvidena za slovenjenje, ostali smo zunaj skupine izbranih 24 jezikov – začetek konca?

lp miran

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

	List za člane	Ljubljana,25. 5. 2000 http://www.neticom.si/kronika

Izdaja: Slavistično društvo Slovenije Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana	**<u>društva</u>** Odgovorni urednik: dr. Zoltan Jan	Letnik 4, št. 18

»Vedno hujša je zadrega, / sonce že do dna nam sega, / jojmene, / kaj bo iz tega! / Kum, kum, / le pogum, / slišal sem od juga šum!« Proč s spomladansko utrujenostjo, pogumno zrimo v svetle zarje počitnic, ki so vse bližje. Vse aktualnejši postaja tudi zakon o slovenskem jeziku, ki ga morda uspemo uvrstiti v parlamentarni postopek še v tem sklicu državnega zbora. Morda ne bo odveč vabilo, da čim prej poravnate letno članarino, brez katere ne moremo uresničiti delovnega programa Slavističnega društva Slovenije. Ko je treba plačati poštnino, se ne moreš sklicevati na pomen naše dejavnosti, na to, da tudi mi delamo brezplačno ...

Za nameček pa še voščila ob spominu na dan mladosti: Če že me morete ostati večno mladi, ostanite vsaj mladostni!

3. 4. 2000 Odmevi na Kroniko št. 17:

- V Kamniku in Šmartnem v Tuhinju je članica SD, ***prof. Marjeta Humar***, pripravila bogat dvodnevni *simpozij o Francu Mihaelu Paglovcu* (1679–1759). Srečanje, na katerem so sodelovali tudi člani SD, je potekalo 16. in 17. marca, pa žal zanj nismo pravočasno izvedeli.
- Članica SD, ***dr. Marija Stanonik***, je že pred tremi leti v intervjuju (Družina 2. 3. 1997, št. 9, str. 16) izrazila isto misel o mučeništvu Lojzeta Bratuža, kot so jo primorski slavisti zbrani na simpoziju o Ljubki Šorli (prim. Kroniko 17. 3. 2000).
- ***Dr. Janez Dular*** sporoča: Tako vsebina kakor tudi slog vsega tistega, kar ***dr. Peter Weiss*** v 17. številki Kronike (31. 3. 2000) pripisuje k mojemu odgovoru na njegovo »poročilo« o dogajanju v Komisiji za pripravo slovarskega dela Slovenskega pravopisa, samo potrjujeta ustreznost in tudi zadostnost mojega omenjenega odgovora, zato ostajam pri njem. Če pa se Vam zdi zaradi poudarjene uredniške objektivnosti in korektnosti potrebno (za preprečitev morebitnih očitkov, da mi niste dali priložnosti za drugi odgovor), lahko ponatisnete zadnji odstavek mojega prvega odgovora, objavljenega v 16. številki Kronike. Iz njega je razvidno, da sem se drugemu odgovoru oziroma nadaljnjemu pranju polpsihiatričnega perila sam odpovedal. Hvala za razumevanje. – *Zoltan Jan: Mislim, da ponatis vendarle ni potreben, saj je javno objavljen.*
- Ko so nekateri brali o proslavljanju srebrne poroke na Kanarskih otokih, so pripomnili: »Še dobro, da ni ravnal kot tisti, ki je tja peljal ženo za srebrno poroko in jo prišel iskat za zlato.«

VABILO K SODELOVANJU

Kolegice in kolege ponovno vabimo, da nas obveščajo o dogodkih,
ki bi zaslužili ovekovečenje v Kroniki (to je pozornost kolegov).
Najpripravnejši je kratek zapis v taki ali drugačni elektronski obliki,
da ni nepotrebnih napak pri prepisovanju.
V ozadju našega lističa je le en sam slehernik, ki ve, kar izve, in opazi,
kar vidi iz svoje človeške omejenosti.

3. 4. 2000 **Pogrešani kolegi.** Pošta je razglasila za neznane, umrle, odseljene ... in nam vrnila Kroniko št. 17, ki smo jo skušali poslati ***Poloni Virant*** in ***Matildi Kirali***.

Kdor ju pozna, naj ju opozori ali nam sporoči njuna naslova.

Hvala tistim, ki so nam pomagali pri detektivskih poslih in sporočili pravilne naslove prej pogrešanih.

Pri sporočanju sprememb ne pozabite navesti tudi napačnega naslova ali priimka, da vas bomo lahko našli med tisoči članic in članov, med katerimi jih je kar nekaj z enakimi imeni in priimki.

3. 4. 2000 Tisk **17. številke Kronike:** 187.127,50 SIT, poštnina: 64.719,50 SIT.

NOVE POKLICNE KOLEGICE

Na *Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani* so od 30. novembra 1999 do 30. aprila 2000 diplomirali:
Bojana Bedene, Nataša Bolčina Žgavec, Špela Bregač, Tjaša Burja, Marijan Dovič, Nataša Felc, Draja Jakomin, Vesna Jereb, Klavdija Kranjc, Barbara Pance, Peter Peterka, Petra Pučnik, Tamara Pugelj, Simona Robnik, Tanja Semen, Breda Vidmar, Simona Zadražnik, Marjetka Zorzut.

** *

Na *Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru* so od 10. novembra 1999 do 1. februarja 2000 diplomirali: ***Petra Blagšič, Ivan Kos, Karmen Kovač, Manica Mihelič.***

3. 4. 2000 Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je 29. marca ***Melita Zemljak*** uspešno obranila magistrsko nalogo *Govor Zabukovja nad Sevnico*. Vsak tak dosežek je pohvale vreden, za našo kolegico pa to velja še bolj, ker je ob vsem svojem delu še vestno vodila po novi zakonodaji vse bolj zapletene blagajniške posle Slavističnega društva Maribor. Iskreno čestitamo!

4. 4. 2000 Najzanimivejši del nove številke revije *Škrat*, ki jo na Opčinah izdaja sklad Mitje Čuka, je drugi del intervjuja *Položaj slovenščine danes*, ki ga je s predsednikom Slavističnega društva Slovenije pripravila ***Vida Valenčič***. (V številki 3/4 je gospod Koritnik, protestiral, ker je "znani gospod, politik in strokovnjak za slovenski jezik" uporabil izraz *našega štetja* namesto *po Kristusu*). Vera Tuta Ban nadaljuje z objavljanjem didaktičnega gradiva *Igrice za boljši jezik* in tokrat ponuja možnost, kako predstaviti zvočno in pisno podobo besede. V reviji je pričela izhajati zgodovina slovenske književnosti v stripu (piše ***Jelka Cvelbar***, riše ***Milan Lavrenčič***). *Dodatna pojasnila in naročila*: Sklad Mitje Čuka, Narodna ul. 126, Opčine, Italija, tel. 039 040 21 22 89, faks 039 040 21 59 308, http://www.geocities. com/skladmc.

5. 4. 2000 Predsednik Slavističnega društva Slovenije je v nočni oddaji *Radia Glas Ljubljane* skušal predstaviti delo in pooblastila Državnega sveta Republike Slovenije, vendar je poslušalce bolj zanimala vzgojna problematika pobitih mačk.

5. 4. 2000 Znanstveni inštitut Filozofske fakultete je izdal knjigo ***doc. dr. Simone Kranjc*** *Razvoj govora predšolskih otrok*. Delo so predstavili na tiskovni konferenci. *Prim*. Delo 5. 4. 2000, št. 80, str. 9.

ČLANARINA

Kolegice in kolege prosimo, da **čim prej poravnajo članarino za leto 2000** in s položnico nakažejo 3000 SIT na tekoči račun Slavističnega društva Slovenije, št. 50100-678-45265. Tisti, ki jim članarino poravnajo šole oz. ustanove, kjer so zaposleni, naj ne pozabijo poslati še kopije virmana ter sporočiti imen in naslovov kolegic ali kolegov, za katere je članarina plačana.

Kopijo položnice skrbno shranite, ker boste z njo uveljavili članske ugodnosti.

Hvala vsem stotnijam, ki so članarino že poravnale!

5. 4. 2000 ***Dr. Marko Juvan*** sporoča: Ob 200. obletnici Prešernovega rojstva prireja ljubljanska slavistika med 4. in 6. decembrom 2000 mednarodni simpozij *Romantična pesnitev* (**Obdobja 19**). Podatke o prireditvi in prijavnico najdete na http://www.ff.uni-lj.si/center-slo/simpozij. html.

6. 4. 2000 Nekatere kolegice in kolegi, ki nam te dni pridno *vračajo korekture* svojih prispevkov za *zbornik Slavističnega društva Slovenije* (v njem bodo objavljeni prispevki z lanskega kongresa/zborovanja v Celju), ne vedo, da imamo v Sloveniji *najboljšo* pošto na svetu, in nam pisma pošiljajo priporočeno. Drugi ne vedo, da imamo *najdražjo* pošto na svetu, in nam pisma pošiljajo premalo frankirana, tako da moramo za vsak manjkajoči tolar plačati 37 tolarjev. Skupni imenovalec v obeh primerih: dostava se zavleče za nekaj dni in treba je tekati na drugi konec (sicer ne prevelikega) mesta ter osebno dvigovati pisma.

6. 4. 2000 Minister za šolstvo in šport je objavil *spremembe pravilnika o sofinanciranju asistentov stažistov* (UL RS 31/2000).

6. 4. 2000 Na *Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo* bo **13. t. m. ob 10. uri** *kolokvij o umetniškem govoru*. Pripravila ga je ***mag. Katarina Podbevšek***, sodelovali pa bodo ***Barbara Pušić, Marko Stabej, Mojca Kreft, Kristjan Muck, Gordana Varošanec-Škarić, Aleš Valič, Aleš Jan, Igor Koršič, Ivo Škarić, Tatjana Stanič, Jože Faganel, Tone Kuntner, Majda Grbac, Katja Podbevšek, Emica Antončič, Primož Vitez, Rudenka Nabergoj***.

STANOVSKA SOLIDARNOST

Kolegice in kolege vljudno prosimo, naj poskrbijo, da bodo šolske knjižnice naročile kak izvod našega novega društvenega **zbornika**, ki prinaša gradivo **s slovenskega slavističnega kongresa v Celju**. *Iz vsebine*: referati s posvetovanja *Slovensko jezikoslovje danes in jutri*; prva okrogla miza: *Poslovna in uradovalna slovenščina v zgodovini in danes*; druga okrogla miza: *Delo šolskega inšpektorja*; *Predstavitev strokovnih publikacij*; *Iz društvene dejavnosti*. Ista prošnja velja za naročanje **zbornika o tekmovanju za Cankarjevo priznanje**, kjer bodo objavljeni tudi seznami tekmovalcev in mentorjev, kar velja kot dokazilo za napredovanje. Obe publikaciji sodita v vsako zasebno strokovno knjižnico, lahko pa sta tudi primerno darilo kolegici ali kolegu.
Pojasnila in naročila: Maja Hribar, Založba ZŠ, Zavod RS za šolstvo, Poljanska 28, p. p. 2063, 1001 Ljubljana, tel. 061 300 51 00, faks 061 31 02 67.

Hvala vsem, ki ste se potrudili in že poskrbeli za naročilo zbornika!

7. 4. 2000 Katoliška knjigarna v Gorici je pripravila predstavitev knjige *Obzorja slovenske književnosti*. Zbirko literarnovednih študij častnega člana SD, ***akad. prof. dr. Franceta Bernika***, je predstavil ***Janez Povše***. *Prim*. Primorski dnevnik 12. 4. 2000, št. 84, str. 12; Novi glas 6. 4. 2000, št. 13, str. 6; Novi glas 13. 4. 2000, št. 14, str. 6.

9. 4. 2000 Medtem ko sta bila prejšnji teden objavljena poročilo in fotografija s predstavitve ***Modrovega*** stvarnega in imenskega kazala k *Škrabčevim zbranim spi-som* v Novi Gorici (Družina 2. 4. 2000, št. 14, str. 11), je v današnji *Družini* (št. 15, str. 9) ***Jože Zadravec*** objavil pogovor s častnim članom SD, ***prof. Jankom Mod-rom***. Fotografija v »slovenskem katoliškem tedniku« je zbudila toliko pozornosti, kot da bi udeležence pokazali po televiziji.

10. 4. 2000 Revija *Literatura* je v svoji knjižni zbirki *Pristopi* izdala peto knjigo ***dr. Marka Juvana*** *Vezi besedila*, ***dr. Tomo Virk*** in ***dr. Matevž Kos***, nova docenta na Oddelku za primerjalno književnost Filozofske fakultete v Ljubljani, pa sta ugledala izid svojih dveh knjig. ***Tomo Virk*** je napisal *Strah pred naivnostjo*, ***Matevž Kos*** pa zbirko 121 člankov *Kritike in refleksija*. Četrta je delo ***Vanese Matajc*** *Osvetljave*.

10. 4. 2000 *Slovensko društvo za primerjalno književnost* je pripravilo predavanji iz cikla avtorskih poetik. ***Ivo Svetina*** bo v torek, 11. t. m., govoril o svoji poetiki *od Šeherezade do Ojdipa*, ***Andrej Medved*** pa je svoje predavanje, ki ga bo imel 20. t. m., naslovil *Avtopoetika kot zagovor Poezije*. Obe srečanji bosta v mali dvorani ZRC SAZU, Novi trg 4, Ljubljana.

11. 4. 2000 V *Vestniku* Univerze v Ljubljani (št. 3, str. 8–9) je ***prof. dr. Miran Hladnik*** predstavil *diskusijsko skupino Slovlit*. Lepo, da ni pozabil omeniti tudi Kronike in njene spletne različice. Naš kolega, sicer pa tudi predsednik Neodvisnega sindikata delavcev ljubljanske univerze, ***dr. Tomaž Sajovic***, je prispeval članek o vladni plačni politiki (str. 18–19).

S TUJEGA ZELNIKA

* * *

Bolje je imeti v torbi kot pa živeti od upanja. Prazen želodec ne prebavlja upanja. Upanje je kot mleko: če predolgo traja, se skisa. Kdor živi od upanja, umre od lakote.

* * *

Kdor ne upa, se ničesar ne boji. Kdor ničesar ne upa, ni nikoli razočaran. Kdor ne upa na dobro, se ne boji slabega. Kdor lovi upanje, ulovi meglo. Treba je upati na dobro, slabo pride samo. Deževno jutro se lahko spremeni v sončen dan.

* * *

Pregovori in rekla o upanju.

11. 4. 2000 Novomeška območna skupnost *Društva katoliških pedagogov* je gostila častno članico SD, ***prof. Berto Golob***, ki je predavala o poslanstvu vernega učitelja. Povedala je, naj učitelj vzgaja sproti, pri vzgoji naj bo vztrajen, dosleden, odnos do otroka naj bo pristen, krivica, storjena otroku, se ne odpušča in je smrtni greh. Za manj razgledane, pa radovedne bi bila verjetno zanimiva objava molitve Tomaža Akvinskega, ki ji je pomagala na poklicni poti. *Prim.* Družina 14. 5. 2000, št. 20, str. 19.

12. 4. 2000 *Pošta Slovenije* nam je vljudno odgovorila, da je komisija proučila naš predlog za izdajo priložnostnih znamk (prim. Kroniko 13. 2. 2000), vendar bodo v letu 2001 v seriji Znameniti Slovenci izdali znamke z motivi Ivana Cankarja, Dragotina Ketteja in Ivana Tavčarja (ne pa Valvasorja in Trubarja).

13. 4. 2000 Historični seminar je v sodelovanju z Inštitutom za slovensko litera-turo in literarne vede ZRC SAZU pripravil predavanje ***dr. Darka Dolinarja*** *Ljubljanska univerza in problem Franceta Kidriča (1919–1920)*.

13. 4. 2000 V Delovih Književnih listih (št. 87, str. 15) je častni član SD, ***dr. Aleksander Skaza***, dopolnil članek ***Branka Sobana*** o ruskem filologu *J. Etkin-du*, ki je izšel v prejšnji številki KL.

13. 4. 2000 Opozorimo naj na oddajo III. programa Radia Slovenija *Trojna spira-la*, v kateri so predstavili projekt, ki je potekal od 1995 do 1998. Pod vodstvom ***Goranke Kreačič*** in ***Marte Merkun*** so učenci na *OŠ Preserje* (pod Krimom) *zbirali domača hišna imena v krajevnih skupnostih Podpeč-Preserje in Rakitna*. Ista ekipa dela zdaj na še širšem projektu, tj. na spoznavanju ostankov poznoantičnih utrdb (claustra), ki se začenjajo na Reki in prek Notranjske in alpskih pobočij segajo celo do avstrijske Koroške. Naloga bo povezala tudi otroke iz Kanalske doline in Koroške. Česa vse se Slovenci ne spomnimo! Raziskovalna naloga je želela na preprost, poljuden način pojasniti pomen hišnih imen, in če je bilo mogoče tudi nastanek oziroma izvor. Ob tem so upoštevali tudi mnenja strokovnjakov za jezikoslovje. Natančna znanstvena analiza posameznih besed, razlaga besedotvorja, ugotavljanje različnih osnov in vplivov – vse to je stvar jezikoslovcev in sodi na posebno znanstveno področje. Pripravili so tudi razstavno gradivo, ki so ga predstavili na razstavah v šolskem Epicentru pri DZS v Ljubljani, na Dnevih slovenskega izobraževanja, v domu krajanov v Vnanjih Goricah in Polhovem Gradcu ter na razstavi Podeželje se predstavi. Raziskovalna naloga je po odzivu krajanov, ki so prispevali pojasnila in dopolnila, doživela že drugo, popravljeno izdajo. Danes obsega tudi vrsto fotografij zanimivih starih domačij v celoti ali le njihovih posebnosti (vhodna vrata, poslikave na pročeljih hiš ...).

LJUDSKO IZROČILO

* * *

Marja Boršnik je doživela eno svojih najhujših travm, ko je morala oceniti neko disertacijo o rodu in mladosti Ivana Tavčarja. V obsežni tezi, ki je nastajala celo večnost, je kandidat nesporno dokazal, da je bil pisatelj spočet, ko zakonskega očeta dalj časa ni bilo doma, in pisatelj sploh ni mogel biti njegov sin. Vseeno pa je kandidat v svojem navdušenju raziskal korenine in značajske poteze neresničnega očetovega rodu daleč v pretekla stoletja, čeprav ta rod s pisateljevimi podedovanimi lastnostmi nima nič skupnega. Disertacija je bila vseeno uspešno ubranjena.

* * *

13. 4. 2000 Tajnica SD ***Jana Zemljarič Miklavčič*** ponovno teka po Centru za strokovno spopolnjevanje in dopolnjuje naše vloge, da bi jesenski kongres in drugi seminarji Slavističnega društva Slovenije prišli v katalog in kolegom prinesli točke za napredovanje. Tokrat hočejo imeti kar naš celoten statut, da bodo preverili, če smo si med naloge društva zapisali tudi izpopolnjevanje članov.

14. 4. 2000 *Tridnevni primorski slovenistični dnevi* so bili tudi letos bogati in zanimivi. Obravnavali so primorsko kratko pripovedno prozo: ***Zoran Božič*** je spregovoril o simboliki vode pri Kosmaču, Preglju in Prešernu, ***Vera Tuta Ban*** je prikazala Pregljevo delo, ***Janez Dolenc*** je poročal o urejanju Pregljevega zbranega dela, ***Zoltan Jan*** je osvetlil Bogomira Magajno, ***Adrijan Pahor*** je razčlenil raznovrstnost Rebulove novelistike, ***Silvo Fatur*** pa analiziral Kosmačev Pomladni dan. Sodobne primorske pisatelje so obravnavale ***Marija Cenda*** (Borisa Pangerca), ***Jasna Čebron*** (Marjana Tomšiča) in ***Alferija Bržan*** (Edelmana Jurinčiča). Na okrogli mizi so obravnavali metodična vprašanja pouka slovenskega jezika: ***Marija Mercina*** je podala zanimivo analizo napak v pisnih izdelkih gimnazijcev, ***Ksenija Černigoj*** je poročala o raziskovalni nalogi slenga osnovnošolcev, ***Silvija Mislej*** je spregovorila o vplivu prvega jezika na slovenski knjižni jezik osnovnošolcev, ***Majda Kaučič-Baša*** je tudi tokrat predstavila sociolingvistična vprašanja v obmejnem prostoru. Na potepu po bošteranski Istri so se imeli lepo, saj so spoznavali tisti del cvetoče Istre, kjer uspeva najboljši refošk. *Prim*. Primorski dnevnik 12. 4. 2000, št. 84, str. 12; Primorski dnevnik 13. 4. 2000, št. 85, str. 10; Novi glas 13. 4. 2000, št. 14, str. 13; Primorske novice 18. 4. 2000, št. 31, str. 15.

15. 4. 2000 *Revija 2000* (št. 127–128) je objavila prispevke s simpozija ob 150-letnici našega prvega političnega programa *Zedinjena Slovenija*. Sodelovali so tudi člani Slavističnega društva: ***Ciril Zlobec*** je v imenu SAZU pozdravil udeležence, ***Matjaž Kmecl*** je prikazal slovenski duhovni okvir marčne revolucije, ***Boris Paternu*** je določil Prešernovo mesto v dozorevanju narodne zavesti, ***Taras Kermauner*** je označil odmev narodne prebuje v slovenski dramatiki.

16. 4. 2000 Po dolgih letih je ponovno izšla *Revija o knjigi*, ki so jo včasih brezplačno prejemali vsi ljubitelji slovenske knjige. V današnjih časih je treba za revijo nekaj malega plačati, prinaša pa množico koristnih informacij o knjižnih novostih; pogrešamo le naslove založb, saj marsikdo naroči knjigo neposredno pri izdajatelju, ki pa jih je dandanes nepregledno število, pa še naslove dokaj pogosto spreminjajo. *Dodatna pojasnila in naročila*: Založba Rokus, Grad Fužine, Studenec 2a, 1000 Ljubljana, tel. 061 146 11 60, faks 061 146 11 65.

16. 4. 2000 Ko sta nam tudi zadnji avtorici končno poslali svoje korekture, smo lahko zaključili urejanje desetega *Zbornika Slavističnega društva Slovenije*, ki bo vseboval gradivo s celjskega kongresa.

17. 4. 2000 V tretji številki *Jezika in slovstva* lahko preberete obvestila in razpise Slavističnega društva Slovenije, predvsem pa vrsto zanimivih strokovno-znanstvenih prispevkov. ***Metka Kordigel*** piše o svojih izkušnjah poučevanja lite-rarne teorije v drugem triletju OŠ; ***Pavao Tekavčić*** poroča, kako Željka Čorak v memoarsko-lirski knjigi Črepinje opisuje Slovenijo; ***Alenka Kepic Mohar*** primerja tri kafkovske romaneskne svetove (Jančarjevega Galjota, Lainščkovega Starega pila in Proces Vlada Žabota); ***Gregor Kocjan*** se spominja jubileja bibliografa Jožeta Munde; objavljeni pa sta tudi dve poljski oceni slovensko-poljskega slovarja.

17. 4. 2000 *Komisija za slovenščino na tujih univerzah*, ki deluje pri Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani, pripravlja dvodnevno strokovno srečanje lektorjev slovenščine kot tujega jezika. Načrtujejo tudi okroglo mizo o položaju slovenščine na tujih univerzah.

18. 4. 2000 Podpisali smo pogodbo z Ministrstvom za šolstvo in šport za sofinanciranje *tekmovanja v znanju materinščine za Cankarjevo priznanje*. Letos so nam namenili 140.000 SIT manj kot lani, tako da razpolaga Slavistično društvo Slovenije za tekmovanje 9252 tekmovalcev s 610.000 SIT, ki jih bo razdelilo pokrajinskim Slavističnim društvom.

19. 4. 2000 ***Podeljevanje Cankarjevih priznanj***. Slavistično društvo Maribor je za svoje tekmovalce v znanju materinščine pripravilo svečano podelitev Cankarjevih priznanj. Na njej je bilo podeljenih 182 srebrnih in 37 zlatih priznanj. Izjemno uspeli kulturni program z naslovom *Ta svet je pesmi vreden* je

pripravila skupina študentov s slavističnega oddelka Pedagoške fakultete pod mentorstvom ***mag. Dra-ga Unuka***. *Pomisel:* ker so s slovesnostjo tako pohiteli, bi lahko prišlo do katas-trofe, ker podpisane listine priznanj skora da ne bi bile pravočasno v Mariboru.

19. 4. 2000 Državni svetnik ***dr. Zoltan Jan*** je dobil pooblastilo za pripravo vsega, kar je potrebno, da bi Državni svet RS lahko sprožil zakonodajni postopek za spre-jem **zakona o rabi slovenskega jezika kot uradnega jezika**. Odgovor ministra za kulturo, ki ga je svet prejel 11. t. m., kaže, da se sedanjemu ministru (pa tudi ministrskemu kandidatu) ureditev tega vprašanja ne zdi potrebna.

VABILO

* * *

Društvo za uporabno jezikoslovje
pripravlja konferenco
Kultura, identiteta in jezik v procesih evropske integracije,
ki bo potekala v Ljubljani od 14. do 16. septembra 2000.

* * *

Prijave in povzetke pričakujejo čimprej. Naslov društva: *Društvo za uporabno jezikoslovje*, Inštitut za narodnostna vprašanja, Erjavčeva 26, Ljubljana, tel. 061 200 18 72, faks 061 210 964, e-naslov info.nav@siol.net.

* * *

20. 4. 2000 Z današnje naslovnice *Dela* se poredno smehlja ***doc. dr. Marko Sta-bej***, ki so mu v *Književnih listih* (str. 15) objavili obsežen intervju *Zavzemanje za jezik še ni jezikovna politika*. Na isti strani častna članica SD, ***prof. dr. Helga Glušič***, ocenjuje roman *Pasji Tango* Aleša Čara.

21. 4. 2000 Na fotografiji ob podpisu *kolektivne pogodbe za področje vzgoje in izobraževanja*, ki obeta vsaj malo višje plače v šolstvu, je v današnjem Delu (št. 94, str. 3) ovekovečen tudi predsednik Neodvisnega sindikata delavcev ljubljanske univerze, ***dr. Tomaž Sajovic***.

22. 4. 2000 V *Sobotni prilogi Dela* (št. 92, str. 23–24) član SD, ***prof. Mihael Bregant***, v članku z nadnaslovom *Naš bilingvizem in druge možnosti* objavlja zanimiva opažanja, kako ravnajo dvojezični otroci v različnih okoliščinah sporazumevanja.

23. 4. 2000 V svojem jezikovnem kotičku *Za boljši jezik* v velikonočni številki *Družine* (št. 16–17, str. 19) ***Janez Gradišnik*** opozarja, da pri prevzemanju tujih jezikovnih prvin v slovenščino deluje tudi *estetski kriterij*, to je splošno priznani občutek, kaj je lepo in kaj grdo zveni. Temu dejavniku pripisuje zasluge, da domala nihče več ne uporablja besede *ajzenponar*, *šraufcigar* itd. Tudi tokrat se pokaže, kako potreben bi bil zakon o rabi slovenskega jezika.

22. 4.2000 *Ministrstvo za šolstvo in šport RS* je objavilo rezultate vpisa za akademsko leto 2000/2001. Razveseljivo je, da se je na obeh univerzah prijavilo več kandidatov za študij slovenščine, kot je zanje razpisanih mest. Dvopredmetni študij slovenščine v Ljubljani ima po dolgih letih spet omejitev vpisa.

VISOKOŠOLSKI ZAVOD	**REDNI**		**IZREDNI**	
ŠTUDIJSKI PROGRAM	**RAZPIS**	**PRIJAVE**	**RAZPIS**	**PRIJAVE**
FILOZOFSKA FAKULTETA *V LJUBLJANI*				
UNIVERZITETNI ENOPREDMETNI PROGRAMI				
Slovenski jezik s književnostjo	40	65	10	1
Primerjalna književnost	20	29	3	0
UNIVERZITETNI DVOPREDMETNI PROGRAMI				
Slovenski jezik	80	127	20	5
Hrvaški, srbski in makedonski jezik	60	18	5	3
Ruski jezik	40	48	5	2
Primerjalno slovansko jezikoslovje	30	4	5	1
Primerjalno jezikoslovje	50	4	–	–
Splošno jezikoslovje	50	5	–	–
Primerjalna književnost	40	71	3	2
PEDAGOŠKA FAKULTETA V MARIBORU				
UNIVERZITETNI ENOPREDMETNI PROGRAMI				
Slovenski jezik s književnostjo	60	64	15	6

UNIVERZITETNI DVOPREDMETNI PROGRAMI				
Slovenski jezik s književnostjo in ...	90	64	15	4

25. 4.2000 V Delovi prilogi Šolstvo (št. 96, str. 10) je v intervjuju *Otroke učim pripovedovati pravljice* predstavljeno plodno delo kolegice ***prof. Vike Slabe***.

27. 4. 2000 Te dni so naročniki *Slavistične revije* prejeli zaključno, četrto številko lanskega, 47. letnika. Iz bogate vsebine: *Tomo Korošec* piše o prvem slovenskem oglaševalnem besedilu, *Marko Juvan* o medbesedilnosti, *Ina Ferbežar* o merljivosti jezika, *Aleksander Bjelčević* o cezuri v slovenskem in srbohrvaškem verzu, *Metka Furlan* o rezijanski besedi za ovna, *István Lukács* obravnava simboliko imen pri Krleži in Cankarju, *Fedora Ferluga Petronio* predstavlja poetiko Momčila Nastasijevića. Številko zaključujejo štiri recenzije, ki jih je napisalo osem kolegic in kolegov.

28. 4. 2000 Vlada RS je poleg drugih imenovala tudi ***akad. prof dr. Janka Kosa*** za člana sveta za kulturo. *Prim*. Delo 28. 4. 2000, št. 98, str. 6.

30. 4. 2000 Častni član SD, ***akad. prof. dr. Jože Toporišič***, ne bi »nič žaloval, če bi se potujčevalci naše države preselili v domovanja tujih jezikov, ki so jim tako pri srcu«. V intervjuju, ki ga je ***prof. Jože Zadravec*** objavil v *Družini* (št. 18, str. 9), izvemo marsikaj zanimivega o delu našega profesorja, vendar ničesar o spoštovanju pravopisnih pravil v cerkvenih krogih.

3. 5. 2000 *Velikonočni, državni, delavski in partizanski prazniki* so med soncem in dežjem minili brez večjih pretresov (nič beljenja, nobenega popotovanja, le nekaj razveseljujočih obiskov, predvsem pisanje obljubljenih člankov in izpolnjevanje dolgov).

BOLJ ZA ŠALO KOT ZARES

* * *

Ko so neko gospo vprašali, če je res, da se ločuje, je odgovorila: »Sploh ne: ko se je sesul naš računalnik, sem ugotovila, da je moj mož prav prijazen in zanimiv sogovornik.«

* * *

(Ob pomanjkanju slovenističnih anekdot se ravnamo po stari ugotovitvi, da v sili hudič še muhe žre (namesto duš), in objavljamo malce aktualizirani dovtip.)

* * *

Vsako slovenistično anekdoto bomo nagradili s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo duhovita.

3. 5. 2000 *Znanstvenoraziskovalni center SAZU* zbira predloge za svoje častne člane, kandidate za zlati znak ZRC itd. Razpis je objavljen v Delu 3. 5. 2000, št. 100, str. 15.

4. 5. 2000 *Andragoški center RS* je v današnjem Delu (št. 101, str. 2) objavil raz-pis za podelitev andragoških priznanj. Do 3. junija pričakujejo tudi vaše predloge.

4. 5. 2000 Petomajsko priznanje, ki ga podeljuje občina Ajdovščina v spomin na razglasitev prve slovenske vlade, je prejela naša kolegica ***Irena Šinkovec***. *Prim*. Primorske novice 28. 4. 2000, št. 34, str. 6.

4. 5. 2000 Pred kratkim je izšel bogat in obsežen zbornik 24 referatov z lanskega mednarodnega simpozija *Prešernovi dnevi v Kranju* (prim. Kroniko 2. 2. 1999). Zbornik je izdala Mestna občina Kranj, uredil pa uredniški odbor, v katerem so delovali ***Boris Paternu***, ***Nace Šumi***, ***Franc Drolc*** (tudi jezikovni pregled) in ***Mira Starc***.

5. 5. 2000 Članica SD, ***dr. Herta Maurer-Lausegger***, iz Celovca nas je povabila v Gostiče Lausegger v Podnu na Koroškem, kjer je župan boroveljske občine odprl razstavo *Od zrnja do kruha iz črne kuhinje*. Člane SD naj spomnimo na njen *videofilm Kruh iz črne kuhinje*. Dodatna pojasnila pri avtorici dr. Herti Maurer-Lausegger, tel. 00 43 (0)664 / 1315102.

5. 5. 2000 ***Podeljevanje Cankarjevih priznanj***. *SD Novo mesto* je imelo zaključno slovesnost v Metliki, *SD Nova Gorica* pa je podelilo srebrna in zlata Cankarjeva priznanja na prijazni prireditvi 12. maja v novi stavbi Goriške knjižnice Franceta Bevka. *V Celju* so nagrajence počastili 15. 5. 2000 v Veliki dvorani Narodnega doma. Predsednik Slavističnega društva Slovenije obžaluje, da se ni mogel odzvati vsem vabilom. Posebno med tednom je težko vedno znova »špricati šolo«. Podatki o letošnjem tekmovanju so dostopni na spletni strani Zavoda za šolstvo, objavljeni pa tudi v Šolskih razgledih 13. 5. 2000, št. 9, str. 7. Kot vedno bo celotno poročilo izšlo v posebnem zborniku.

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

Na tisoč neumnih pride en pameten in trije, ki se za take imajo.

5. 5. 2000 ***Podeljevanje Cankarjevih* priznanj**. Slavistično društvo Ljubljana je tudi letos pripravilo svečanost na Vrhniki. Častni gost slovesnosti, ***akad. prof. dr. Boris Paternu***, je povedal, da zavida vsem mentorjem letošnjega tekmovanja, ker so imeli privilegij, da spoznajo, kako današnja generacija bere Prešerna. Vrhniški župan, ***Vinko Tomšič***, je izrazil željo, da bi Slavistično društvo in občina podpisala poseben sporazum o sodelovanju pri vsakoletnem tekmovanju v znanju materinščine. Na Vrhniki bi bilo možno pripravljati tudi vsakoletne seminarje mentorjev za to tekmovanja. Upamo, da bodo ljubljanski kolegi izkoristili naklonjenost.

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

Hčerka gostilničarke Marije Sadnikar, Ivana Wohlmuth-Sadnikar, pripoveduje, kako je njena mati Franceta Prešerna nekoč vprašala, zakaj tako rad in pogosto hodi na Šmarno goro. Odgovoril ji je: »Šmarna gora je moja teta.« »Kako to,« se je začudila. »Ker ima mojega strica.« Pesnikov stric, župnik Jakob Prešeren, ki je bil vrsto let na Šmarni gori, pod stricem pa je teta. Janez Mušič: *Sila spomina*, Ljubljana 1986, str. 185. Spomin smo si osvežili na letošnji vrhniški podelitvi Cankarjevih priznanj.

6. 5. 2000 Za simpozij ob 200. obletnici Prešernovega rojstva, ki je bil organiziran v *Domu prosvete* v Tinjah na Koroškem, je pripravil predavanje *Prešeren v evropskem pesniškem izročilu* častni član SD, ***prof. dr. Matjaž Kmecl***, ki pa ga na sami prireditvi ni bilo. *Prim.* Družina 14. 5. 2000, št. 20, str. 11.

11. 5. 2000 Državni svetnik ***dr. Zoltan Jan*** je pred začetkom zakonodajnega pos-topka želel preveriti, koliko strokovna javnost **podpira zakon o rabi slovenskega jezika**, in povabil predstavnike najvišjih ustanov, ki se poklicno ukvarjajo s slo-venščino. Ker ni želel ponovitve blokade lanske seje *Delovne skupine za jezikovno načrtovanje*, ki jo kot delovno telo pri Odboru državnega zbora za kulturo, šolstvo in šport vodi ***prof. dr. Breda Pogorelec*** (prim. Kroniko 4. 9. 1999, 27. 10. 1999 itd.), na javno sejo ni osebno povabil tistih dveh članov tega telesa, ki zakonu nasprotujeta, pa se mu je namen ponesrečil, ker so častno članico SD o seji vestno obvestili njeni informatorji. In tako smo imeli še eno reprizo že povedanega, ne da bi kdo zardel, ker že več kot štiri leta ovira vse, pri čemer ni sodeloval, sam pa ne dela drugega kot brani lastne institucionalne pozicije, da jih drugi ne bi prevzeli. Za zdaj je vendarle dogovorjeno, da se blokada obide in da ***dr. Janez Dular*** pregleda ter po lastni presoji upošteva dosedanje pripombe k zakonskemu osnutku in do 25. maja pripravi novo različico. *Prim.* Delo 12. 5. 2000, št. 108, str. 7.

12. 5. 2000 *V Padovi* se je zbrala skupina častnih članov Slavističnega društva Slovenije. Častna članica ***prof. Lojzka Bratuž*** je predstavila v italijanščino prevedeno monografijo častnega člana, ***akad. prof. dr. Borisa Paternuja***, o Francetu Prešernu, ki jo je izdala goriška Mohorjeva družba, vsaj ena častna članica pa je bila med publiko. *Prim*. Primorski dnevnik 12. 5. 2000, št. 109, str. 12; Novi glas 11. 5. 2000, št. 17, str. 6; Novi glas 18. 5. 2000, št. 18, str. 6.

SLOVENCI IN ZAKON O SLOVENŠČINI

"Leta 1990 ni hotelo vodstvo novega parlamenta dati strehe niti Jezikovnemu razsodišču (to je dotlej delovalo pod okriljem SZDL). [...] Zakonski osnutek [o slovenskem jeziku kot uradnem jeziku RS], kakršen se je oblikoval do januarja 1997, se že tri leta valja in trohni v predalu omenjene skupine [*Delovne skupine za jezikovno na-*

črtovanje, ki jo kot delovno telo pri Odboru državnega zbora za kulturo, šolstvo in šport vodi ***prof. dr. Breda Pogorelec***]. Tja ga je »odložil« sedanji minister za kulturo [***Jože Školč***] in ga prepustil »delovnemu ritmu« skupine. Ta si je osnutek prvič ogledala pred več kakor dvema letoma, in ker člani niso bili enotnega mnenja, so sklenili, da bodo do naslednje seje pripravili svoja pisna mnenja. Ta, naslednja seja se je zgodila čez eno leto in pol, tj. novembra 1999. Na njej se je izkazalo, da večina članov odločno podpira predlog za izdajo zakona ter da imajo obravnavani osnutek za ustrezno podlago, ki bi jo bilo mogoče v nadaljevanju zakonodajnega postopka seveda še dopolniti in izboljšati. Vzporedno s tem pa je v ozadju očitno tekel neki drug postopek: minister za kulturo se je – najbrž zaradi pritiska javnosti (pisma bralcev, izjava Slavističnega društva Slovenije ipd.) – pozanimal, kako napreduje presoja omenjenega zakonskega osnutka v delovni skupini, in že februarja 1999 (devet mesecev pred omenjeno novembrsko sejo, ki je osnutku večinsko izrekla načelno podporo) na televiziji razglašal, da je osnutek po presoji delovne skupine popolnoma neuporaben oziroma nezrel za nadaljnjo obravnavo. Kdo mu je (v imenu delovne skupine?) sporočil tako mnenje, in to celo v času, ko skupina zaradi bolezni predsednice sploh ni delovala? No, če bi bil osnutek res »popolnoma neuporaben«, bi pravni in jezikoslovni strokovnjaki to že zdavnaj lahko ugotovili ter v tem času izdelali boljšega – če bi bila politična volja za dosego dobre in potrebne reči močnejša od pehanja za osebnim ali političnim prestižem ...Zgodovina slovenske slovenistike bo nekoč morala odgovoriti na vprašanje, ali je šlo za nezmožnost, ali za malomarnost, ali za kulturnopolitično sabotažo."

* * *

Iz pogovora ***Jožeta Horvata*** z ***Janezom Dularjem*** *Slovenci in slovenščina*, Zvon 2000, št. 2, str. 62–71.

12. 5. 2000 *Društvo slovenskih pisateljev* je ***Ignaciji J. Fridl*** slovesno podelilo *nagrado Josipa Stritarja*, ki je namenjena mladim kritikom. *Prim*. Delo 13. 5. 2000, št. 109, str. 7.

13. 5. 2000 Na povabilo profesorja za slovensko književnost in jezik na vide**n**ski univerzi, ***prof. Nikolaja Mikhajlova***, je častni član SD, ***prof. Pavle Merkù***, preda-val o narečjih Beneške Slovenije in posebno pozornost namenil terskemu. Po nače-lu domačijske bližine je predavanje zaključil s starim terskim receptom za pripravo polente s čebulo. (Naš tržaški prijatelj kot Ramovšev učenec zagovarja pisavo Vide**n** namesto Vide**m**, zato je zapis vide**n**ska univerza zavesten.) *Prim*. Primorski dnevnik 13. 5. 2000, št. 110, str. 3; Novi glas 18. 5. 2000, št. 18, str. 6.

13. 5. 2000 Kdor goji iluzije, da bi postal *ravnatelj* brez strankarske podpore, si lahko v današnjih *Šolskih razgledih* ogleda pogoje za vpis v šolo ravnateljev in številne ravnateljske razpise. V naslednjih številkah bodo objavljeni razpisi prostih delovnih mest, ki prav pridejo tistim, ki ne želijo spremembe dela, pač pa le novo okolje.

14. 5. 2000 Koprsko družinsko podjetje za založništvo in knjigarnarstvo *Libris* je izdalo letošnjo drugo knjigo ***prof. Silva Faturja*** *Prešeren – Kam?* Kot je njen pisec razložil v letošnji prvi številki revije *Slovenščina v šoli*, je lanske najboljše maturante povprašal, katere Prešernove pesmi se po njihovem mnenju zdijo najbolj primerne za srednješolsko rabo. Tako je nastal izbor petnajstih pesmi po izboru 23 maturantov.

SLOVENCI IN ZAKON O SLOVENŠČINI

* * *

"Mislim, da nas ne ogroža angleščina,ogrožamo se mi sami, saj ne storimo ničesar, da bi svojemu jeziku zagotovili položaj, ki mu gre."

* * *

Iz pogovora ***Jožeta Horvata*** z ***Janezom Dularjem*** *Slovenci in slovenščina*, Zvon 2000, št. 2, str. 62–71.

* * *

14. 5. 2000 V letošnji drugi številki revije *Slavjanovedenie*, ki jo izdaja Ruska akademija znanosti, ***N. B. Metkovska*** poroča o mednarodnem simpoziju o Svetem pismu, ki je bil v Ljubljani 1996, oziroma o zborniku Interpretacija Svetega pisma.

17. 5. 2000 Oddelek za slovanske jezike in književnosti Pedagoške fakultete v Mariboru je dobil novo doktorico znanosti. Naziv si je pridobila ***dr. Dragica Haramija*** z uspešnim zagovorom disertacije z naslovom *Slovenska realistična avanturistična mladinska proza*. *Iskrene čestitke*!

17. 5. 2000 *Arhiv republike Slovenije* je v sodelovanju z ruskimi ustanovami pripravil razstavo *Žiga Herberstein, odkritelj Rusije*. V Narodni galeriji si jo je mogoče ogledati do 18. junija.

17. 5. 2000 V današnjem *Magu* (št. 20, str. 4 in 43) kolega ***prof. Jože Horvat*** komentira sestanek predstavnikov strokovne javnosti v državnem svetu in dogajanja okrog zakonskega osnutka o rabi slovenščine kot uradnega jezika. Zanimive podrobnosti o nastopih častne članice SD, ***prof. dr. Brede Pogorelec***, ki je med drugim vsem navzočim očitala zabitost in dodala, da bomo že dobili zakon o slovenščini, vendar takšnega, kakršnega bo sama napravila.

19. 5. 2000 Zaključno dvodnevno poučno popotovanje *po Bogomilinih in Črtomirovih poteh*, ki so ga za dvajset najuspešnejših (ne zlatih, pač pa kar diamantnih) **tekmovalcev za Cankarjevo priznanje** pripravili svetovalci za slovenski jezik Zavoda RS za šolstvo. Prvi dan so si skozi oči naših dedov ogledali Bled in Blejski otok, Ajdovski gradec in Bohinj jim je v dežju razkazal domačin in častni član SD, ***dr. Joža Mahnič***, med branjem odlomkov iz Krsta pri Savici so se »sprehodili« do slapa Savice, drugi dan pa so obiskali Kranj in Prešernovo rojstno hišo, ki je bila odkupljena in preurejena v kulturni spomenik s prostovoljnimi prispevki slovenske mladine. Na slovesni večerji so jih pozdravili ***prof. Ivan Lorenčič***, direktor Zavoda RS za šolstvo, ***dr. Zoltan Jan***, predsednik SD, in ***prof. Vlado* Pirc**, koordinator tekmovanja, ki je vodil slovesnost in se med nagovorom ni mogel spomniti priimka svojega »šefa« (očitno ga med nočnimi morami njegova podoba ne preganja tako zelo kot skrbi zaradi tekmovanja). Večer je popestrila dramska igralka ***Jerica Mrzel***, ki je pela Prešernove poezije. (Pripravljena je priti tudi na šole; tel. 041 72 82 27.) Tekmovalka ***Karmen Bukvič*** iz Osnovne šole Videm pri Ptuju je vsem prisotnim poklonila prijazno predstavitveno mapo njihovega kraja in naravoslovne učne poti, na katero vabijo vse bralce Kronike, ki bodo pripravili kako poučno popotovanje po Dravskem polju in Halozah, krajinskem parku Šturmovci itd. *Dodatna pojasnila in pomoč* dobite na OŠ Videm (tel. 062 764 12 31; http://www2.arnes. si/~ovidempriptujmb/). Diamantnik ***Črto Kreft*** s ptujske gimnazije je moral že v soboto zjutraj tekmovati v znanju kemije, zato ga je predsednik peljal v Ljubljano. Ker ima sopotnik zlata priznanja na vseh mogočih področjih, ga je predsednik med potjo zasliševal, kako je med zlatniki drugih tekmovanj. Pravi, da se je imel na Cankarjevem poučnem popotovanju najbolje, le tabor mladih matematikov v Plemljevi hiši na Bledu se mu je zdel zanimivejši, ker so imeli ves teden izpolnjen s praktičnimi in konkretnimi vsebinami. Morda ne bi bilo slabo, če bi pripravili tudi slovenistični tabor?

19. 5. 2000 Izšel je tudi **zbornik o letošnjem vseslovenskem tekmovanju za Cankarjevo priznanje**. Kot vedno prinaša vse naloge objektivnega tipa, rezultate tekmovanja (kar velja kot dokazilo pri postopkih za napredovanje učiteljev), izbor najboljših esejev, pravilnik o tekmovanju, dodan pa je tudi zgodovinski pregled razvoja tekmovanja, ki ga je skrbno pripravil ***prof. Vlado Pirc***, koordinator tekmovanja.

19. 5. 2000 Tajnica SD, ***Jana Zemljarič Miklvčič***, je zbrala vse kilograme papirja in odposlala celotno dokumentacijo, ki je potrebna, da se Slavističnemu društvu Slovenije prizna status društva, ki deluje v javnem interesu.

19. 5. 2000 V letošnji drugi številki *Zvona* (str. 81–82) organizatorji literarnovednega *simpozija o Antonu Slodnjaku* s slavističnega oddelka Filozofske fakultete v Ljubljani odgovorjajo ***prof. Francetu Piberniku***, ki jim je v polemični »glosi« *Kdo se bo opravičil* (Zvon 2000, št. 1, str. 78–80) očital, da dolg do odstavljenega profesorja ni poravnan (prim. Kroniko 9. 3. 2000). Jasno je povedano, da je pri profesorjevi upokojitvi imel največjo vlogo Dušan Pirjevec, kar ni všeč mnogim, ki prikazujejo njegov pomen le v nasprotovanju komunistični oblasti.

19. 5. 2000 V televizijski oddaji *Polnočni klub* (TV SLO 1) so se o **zakonskem osnutku o rabi slovenskega jezika kot uradnega jezika** z voditeljico ***Alenko Zor Simoniti*** pogovarjali ***dr. Janez Dular***, ***dr. Boris A. Novak***, ***dr. Marko Stabej*** in ***dr. Zoltan Jan***. Zanimiv enourni pogovor je pokazal, da zakon o slovenščini ni nobena prisila in da ne ogroža nobenega stolčka ali obstoječe ustanove,

ampak ponuja možnost za širše in učinkovitejše delovanje za jezikovno kulturo. Ponovitev oddaje v ponedeljek, 22. maja.

SLOVENCI IN ZAKON O SLOVENŠČINI

* * *

"Posebne zakone o varstvu domačega jezika poznajo tudi nekatere druge države, npr. Francija, skandinavske države, Poljska. Če pregledamo tujo zakonodajo, se nam razkrije zakonitost, da rabo jezika zakonsko predpisujejo skoraj povsod, kjer ni (zadosti) samoumevna. [...] ko je na nekaterih območjih ZDA močno narasel delež španosko govorečega prebivalstva, se je tam začelo govoriti o ogroženosti angleščine in o potrebnosti njenega zakonskega predpisovanja. Raba angleščine je zakonsko močno zavarovana v Kanadi (Quebec!) in sploh po državah, kjer ni samoumevna, vštevši britanske kolonije."

* * *

Iz pogovora Jožeta Horvata z Janezom Dularjem Slovenci in slovenščina, Zvon 2000, št. 2, str. 62–71.

20. 5. 2000 O izkušnjah z nivojskim poukom pri slovenščini na Osnovni šoli Polzela poroča v današnjem *Delu* (št. 115, str. 3) ***Andreja Žibret***, ki se ni pozabila spotakniti ob teze kandidata za ministra za šolstvo.

21. 5. 2000 *Društvo za promocijo stikov med Slovenijo in Rusijo dr. France Prešeren*, ki je uspešno postavilo spomenik pesniku, čigar ime nosi, pripravlja postavitev spomenika našemu rojaku *Žigi Herbersteinu* v Moskvi in izid dvojezične knjige *Žiga Herberstein – vojščak, diplomat, državnik in mirotvorec*. Doprsni kip bo stal v atriju moskovske Vsezvezne knjižnice tuje literature. Zbirajo prostovoljne prispevke, da bi lahko uresničili projekt, ki je ocenjen na več kot 20.000 dolarjev. Vse prisrčno pozdravljata ***Just Rugel*** in ***Milan Smolej*** (V.P.O. Box 17, 103104 Moscow, RF, tel. 7 095 202 2724, faks 7 095 200 1237, e-naslov drpreseren@bigfoot.com).

22. 5. 2000 Izšla je letošnja druga številka *Slovenščine v šoli*, v kateri ***Lidija Venko*** piše o povezovanju jezikovne likovne vzgoje s pomočjo stripa, prispevka o obravnavi neumetnostnega besedila v OŠ sta napisali ***Olga Koplan*** in ***Irena Ornik***, o novih načinih preverjanja znanja nas seznanjajo ***Marta Gaber***, ***Vida Cajner*** in ***Vlasta Črešnik***, v rubriki prenova pouka slovenščine sodelujejo ***Nada Majcen, Milena Kerndl, Nevenka Janež in Bojana Verdinek***, prispevke k srednješolski metodiki so pripravile ***Marjana Ivančič, Sonja Žilavec, Vesna Celarc*** in ***Andreja Gumezej***. ***Boža Krakar Vogel*** se je povrnila k vprašanju, kako poučevati književnost, ***Andreja Žele*** pa je ocenila lanskoletni zvezek Klasja *Slovenska slovstvena folklora*. *Naročila*: Založba ZŠ, Zavod RS za šolstvo, Poljanska 28, p. p. 2063, 1000 Ljubljana, tel. 061 300 51 13, faks 061 300 51 99. Celoletna naročnina: 5000 SIT, za pravne osebe 8500 SIT. Člani Slavističnega društva Slovenije imajo pri naročnini 20-odstotni popust.

SLOVENCI IN ZAKON O SLOVENŠČINI

* * *

"[...] kazni niso predvidene za kršilce jezikovne norme (tj. za tiste, ki bi naredili kako slovnično ali pravopisno napako, uporabili kako nepotrebno prevzeto besedo ipd.), temveč za tiste, ki bi pri javnem sporazumevanju uporabljali namesto slovenščine tuji jezik. [...] Kaznovano bi bilo npr. podjetje (in njegov direktor), ki bi nas sredi Ljubljane posiljeval s plakati European Fashion Designing by Mura [...]"

* * *

Iz pogovora Jožeta Horvata z Janezom Dularjem Slovenci in slovenščina, Zvon 2000, št. 2, str. 62–71.

23. 5. 2000 *Oddelek za slovanske jezike in književnosti na Pedagoški fakulteti v Mariboru* je organiziral strokovno *poučno popotovanje v Porabje in Radgonski kot*. Ekskurzije, ki so jo vodili ***prof. dr. Ludvik Olas*** (geografski del), ***prof. dr. Zinka Zorko***, ***doc. dr. Mihaela Koletnik*** (jezikovni del) in ***asist. mag. Jožica Čeh*** (literanozgodovinski del), se je udeležilo 50 študentov in predavateljev. Ustavili so se v Monoštru na uredništvu časopisa Porabje in v Gornjem Seniku na tamkajšnji osnovni šoli. Pot jih je nato vodila mimo Jennersdorfa v Radgonski kot in v Potrni (Laafeld) so se udeležili predstavitve videofilmov, ki prikazujejo ljudsko izročilo dvojezične Koroške v Avstriji in jih je posnela ***dr. Herta Maurer-Lausegger*** s celovške univerze.

SLOVENCI IN ZAKON O SLOVENŠČINI

* * *

"Pred nekaj dnevi [konec marca] se je v državnem zboru iztekla prva obravnava *Zakona o spremembi zakona o gospodarskih družbah*, vlada je že sprejela sugestijo diplomatov, češ da je treba zaradi zahtev bruseljskih pogajalcev črtati tisto zakonsko določilo, ki v gospodarskih družbah zahteva sporazumevanje v slovenščini (ne samo slovenskih temeljnih aktov, temveč tudi npr. prošnjo za dopust ali navodilo za varstvo pri delu pa tudi spekter govornega sporazumevanja). Ne zadošča jim črtanje omejitve tujega državljanstva, ne zadošča jim, da bodo tu lahko dobro zaslužili in odnašali dobiček, kamor bodo hoteli, oni se baje čutijo diskriminirane, ker bi se morali s slovenskim sodelavcem sporazumevati po slovensko."

* * *

Iz pogovora Jožeta Horvata z Janezom Dularjem Slovenci in slovenščina, Zvon 2000, št. 2, str. 62–71.

24. 5. 2000 Ker smo/bomo šolniki dva delovna dneva »*pomladanskih počitnic*« nadomestili, se sprašujemo, kaj počnejo naši sindikati, ki dovoljujejo šolskim birokratom, da večajo število dni pouka in tako prispevajo k razvrednotenju našega dela (več dni dela za enako plačilo pomeni slabše plačano delo). Spomnimo naj, da ima v zdravstvu, sodstvu itd. vsak drugi delavec dopust po štirideset delovnih dni (brez sobot). Nam pa kradejo tako imenovane počitnice, čeprav je bilo do letos, kljub prerazporeditvi, komajda toliko prostih dni kot v socialistični Jugoslaviji, da o novih in novih – *neplačanih* – nalogah ne govorimo in niti ne omenjamo, da so ostali delavci prešli z 42-urnega delavnika na 40-urnega.

SLOVENCI IN ZAKON O SLOVENŠČINI

* * *

"Ko so imeli pred letom ali dvema stavko v Elanu, se je direktor z delavci, zbranimi na tovarniškem dvorišču, pogajal (in jim posredno grozil z »drugimi ukrepi«) v hrvaščini. (V katerem drugem podjetju bi se lahko v nemščini.) In ko je Svetovni slovenski kongres pisno pozval kranjskega državnega tožilca, naj ukrepa zoper kršilca ustavne kategorije, je ta ovadbo zavrnil, češ da naša zakonodaja za take primere ne predvideva nobene sankcije. (**Neverjetno: res je ne predvideva!**)"

* * *

Iz pogovora Jožeta Horvata z Janezom Dularjem Slovenci in slovenščina, Zvon 2000, št. 2, str. 62–71.

* * *

24. 5. 2000 Pospešeno tečejo priprave in zbiranje prijav za **Celoletno šolo slovenskega jezika** 2000/2001. *Dodatna pojasnila*: Jana Zemljarič Miklavčič, Filozofska fakulteta, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, Aškerčeva 2, p. p. 580, 1001 Ljubljana, e-pošta center-slo@ff.uni-lj.si.

24. 5. 2000 *Šola retorike* vabi k vpisu v poletno šolo retorike, ki bo kot 80-urni program potekala v Piranu. Maja in junija bo imel vrsto predavanj o veščini javnega govorjenja in nastopanja dipl. režiser ***Zdravko Zupančič***. *Dodatna pojasnila*: Šola retorike, Tržaška 2, 1000 Ljubljana; tel. 061 126 57 85, faks 061 125 77 88, e-pošta sola_retorike@siol.net.

S TUJEGA ZELNIKA

* * *

Prejšnji predsednik SD Celje, ***prof. Anton Šepetavc***, ki poleg vsega ostalega vodi tudi skupino za preprečevanje in pomoč odvisnikom na 1. gimnaziji v Celju, je sodeloval tudi pri knjižici ***Karla Gržana*** *V svetu omame* (Ljubljana: Družina 1999, zbirka Razpotja življenja). Med drugim pove:

* * *

Treba je živeti z mladostjo svojega časa in ne s časom svoje mladosti.

* * *

Spomni nas tudi na Nietzschejevega Zaratrusto, kjer najdemo tudi to mesto: *"Ali se vas učenci bojijo?" "Ne, saj se tudi jaz ne njih!"*

24. 5. 2000 *Oddelek za strokovno spopolnjevanje Zavoda RS za šolstvo* nas je obvestil, da bodo naši seminarji (slovenski slavistični kongres v Portorožu in seminar mentorjev za Cankarjevo priznanje) uvrščeni v Katalog stalnega strokovnega izpopolnjevanja in tako vključeni v sistem strokovnega izpopolnjevanja (ter udeležencem prinesli točke za napredovanje v nazive in plačilne razrede).

25. 5. 2000 Revija *Primorska srečanja* je v 229. številki objavila referate s simpozija o *Ljubki Šorli*, ki ga je pripravil meddruštveni odbor primorskih slavističnih društev (glej Kroniko17. 3. 2000).

25. 5. 2000 Spletne novice *dr. Mirana Hladnika*:
Taras Kermauner je te dni (13. aprila) praznoval sedemdeseti rojstni dan. Vse najboljše (čeprav je izstopil iz Slavističnega društva Slovenije). ***Stanko Klinar*** se je ob tej priložnosti odločil objaviti verze, ki so mu jih v obtožbo skovali Anitos, Meletos in Lykon. Preberite na http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/mh/taras. html.
Komplimenti, ki jih ***Iztok Stržinar*** v reviji *Internet* izreka spletnemu iskalniku Ask Jeeves, niso pretirani. Na lokaciji http://www.ask.com/ zastavljamo vprašanja kar v naravnem jeziku (za zdaj le v angleščini), stroj pa odgovarja s povezavami na ustrezne strani. Ko sem ga vprašal, kdo je to Miran Hladnik, me je po začetnem sprenevedanju, da sem se najbrž zmotil pri tipkanju imena, usmeril na moje ključne spletne strani. Zadel je tudi pri vprašanju, kdaj je izšlo Tavčarjevo delo Cvetje v jeseni. Poskusite še sami. Http:// www.mantex.co.uk/reviews/browner.htm – ocena nove knjige o literaturi in internetu Stephanie Browner idr., Literature and the Internet: A Guide for Students, Teachers, and Scholars, ISBN 0815334532. Http: //www.wired.com/wired/archive/8.04/joy.html – zakaj nas prihodnost ne potrebuje? Članek iz revije Wired. Http://metalab.unc.edu/bosak/ – Shakespeare v XML-obliki. Http://www.cs.okstate.edu/~jds/mud faq-p1.html – vse o MUD-ih oz. omrežnem igranju vlog (inkarnacijah) – kako pravzaprav prevajamo ta način obnašanja; literarne zgodbe postajajo interaktivne, tako tudi Hamlet: http://web. mit.edu/jhmu rray/www/HOH.html – Hamlet v holodecku (spet ena beseda za prevod!), tj. hologramski Hamlet. Http: //curricula.mit.edu/eliza/ – oblikuješ lastnosti osebe in se z njo potem pogovarjaš. Dodajam še svoj piskrček in vabim k ogledu http://www.ff. uni.lj.si/slovjez/mh/kmpov/kp_toc.htm, kamor bom postavljal povezave na temo slovenska kmečka povest. Kratek historiat o tejle diskusijski skupini preberite http: //www.ijs.si/lit/slvlit.html-l2. Http://www.ijs.si/knj_jez.html-l2 – Hladnikov referat o razmerju med jezikom in literaturo. Http://www.hum.uva.nl/n atlearn/ – vabilo za sodelovanje v mednarodnem projektu znanstveniki in kulturni nacionalizem, ki predvideva tudi razpravljanje o Kopitarju.
Slovenščina v globalni vasi. V Delu zadnjega tedna (24.–30. april) so bili objavljeni trije prispevki, ki se dotikajo vloge malih jezikov v nacionalno vedno bolj mešani globalni skupnosti. *Francoski pisatelj Philippe Sollers* v intervjuju svetuje, naj se slovenski pisatelji znajdejo in preidejo v večji jezik, tako kot je to storil Vladimir Nabokov [pomenljiv zgled, Nabokov je namreč prešel od nemajhne ruščine v angleščino, op. m. h.]. *Ameriški politolog Francis Fukuyama*, ki pripada tretji generaciji ameriških Japoncev, iz izkušnje lastne družine trdi, da je edina perspektiva za vse, ki se preselijo v tuje okolje, čim hitrejša asimilacija in obnavlja prepričanje, da je investicija staršev v otrokovo večjezičnost škodljiva za njegov razvoj in uspeh. *Miha Bregant* (gl. Kroniko 22. 4. 2000) pa popisuje različno jezikovno prakso v mešanih družinah in v družinah v jezikovno tujem okolju in razlaga odločitev staršev bodisi za asimilacijo bodisi za večjezičnost kot izraz prizadevanja po večji lagodnosti bivanja in po družinski sreči.
Veneti, naši predniki. Marca Greenberga je prevzela Ambrožičeva knjiga Adieu to Brittany (A Transcription and Translation of Venetic Passages and Toponyms), zlasti transkripcija in prevod v kamen klesanega napisa, najdenega leta 1909 v Galiji, danes shranjenega v Cavillonu, Caucluse. Sledeči citat je s strani 29: ELOYICCA / MAGOUREI / GIAoYA / Transkripcija 1: LOJIČKA / MA GOJREI / GIA OJA Druga transkripcija: JE LOJIČKA/ NA GOREJ; / GEE, AH? OJ, JA! / Prevod: »There is a Lojička on the hill: 'Gee, ah? Oh, yeah!'« Razlaga: JE – »is, there is« LOJIČKA – »little suetty girl« – from LOJ – »suet« – IČKA, diminutive (MA) NA – »on« – MA may at one time have been the form. Now, it is quaint, dialectal, and archaic. There is, however, no problem identifying it. GOREJ – »mountain, hill« – metathesis of today's form – fem. sg. – locative with an archaic GOREJ case ending for today's GORI (GIA) GJA – »gee, ah?« – in the sense of »Gee, I don't know« OJA – »oh, yes« – later response. Marc Greenberg spomladanskemu prebujenju narave primerno komentira in popravlja

Ambrožičevo razlago takole: Uboga Lojička! Žrtvovala se je na gori, pa 2500 let kasneje diletantski filologi ne znajo razvozlati, kaj je v resnici uživala. Jasno, da gre za staroevropski primer pornografične kitice: Lojičko jaha na gori, [vpije ona:] »Ja, o, ja!«

Jezikovni kotiček. Ker literati nikakor nismo neobčutljivi do jezika in ker jezikoslovci nimajo samostojnega elektronskega foruma, naj bo dovoljeno na tem mestu potožiti mi nad nevšečno, vendar vztrajno navado zapisovanja vrstilnih številnikov. Sam nikoli ne zapišem »v 50.-ih letih«, ampak vedno »v 50. letih«, ker bi v nasprotnem moral tako nerodno sklanjati tudi druge številnike, npr. »vsakega 5.-ega, 10.-ga in 15.-ega v mesecu«, ali »s 5-imi tolarji v žepu«, ali »z 2-ma človekoma« (»z 2-ema človekoma«), kar ne gre. Poučite me, prosim, kakšno rešitev predvideva pravopis mimo tiste, da številnik lepo izpišemo z besedo. Zavzemam se za zapis številnikov s številkami brez sklonskih oblik; ko jih beremo, jih seveda izgovorimo v sklonu.

Količina ur pri predmetih. Najbrž se boste strinjali, da je število ur predmeta premo sorazmerno s stopnjo pomembnosti predmeta in učitelja, ki predmet predava. Klic po večjem številu ur pri predmetu torej ni le posledica kopičenja znanja in razvoja stroke, kakor pogosto argumentiramo, ampak je tudi v službi prizadevanja za uglednejši položaj na lestvici študijskih obveznosti in v predavateljski hierarhiji. – Kolikor ur že imamo, vem, da jih v celoti ne izrabimo, ampak nam pogosto iz različnih razlogov (študijski in bolezenski dopusti, sestanki, ker na predavanje ni študentov ipd.) odpadejo. Uporabni so še naslednji načini redukcije dodeljenih ur: v razred pridemo deset minut kasneje in malo prej nehamo ali pa začnemo semester teden kasneje in ga teden prej končamo. Tako obnašanje je znak akademske imenitnosti, zato se urnika držijo pač le tisti, ki še nimajo dovolj ugleda ali pa so se navzeli drugačnih navad na kakšni od univerz na zahodu. – Kreditni normativi bodo marsikje zahtevali redukcijo obstoječih ur in vzbudili negodovanje, da se s skrčenimi urami res ne da posredovati osnovnih znanj. Sam ne mislim tako. Manj predavanjskih ur omogoči študentu več samostojnega študija in ga vanj prisili. Izčrpna predavanja zmanjšujejo potrebo po branju strokovne literature, ker bo za izpit v grobem zadoščala že reprodukcija odpredavanega. Učitelja pa manjše število ur utegne prisiliti v boljšo organizacijo in v bolj racionalno izrabo časa.

Podiplomski študij na FF. Literati na FF smo se dogovorili za koordinacijo individualnih podiplomskih programov. V prihodnje bomo splošne predmete, kot je npr. metodologija literarne vede, in usmeritvene (npr. verzologija, recepcijska teorija) ponujali v predavanjski obliki. Predavali bomo podiplomski učitelji in naši domači in tuji gostje ob petkih popoldne tako, da bo vsak prevzel dve ali štiri ure tiste tematike, na katero se najbolj spozna. V splošno podiplomsko ponudbo sam predlagam izbrana poglavja iz nacionalnih literarnih ved (španske, ameriške, ruske itd.), ker mislim, da bi podiplomskim študentom samo koristilo, ko bi iz prve roke dobili strnjeno informacijo o najbolj vročih temah in avtoritetah manj poznanih ali celo nepoznanih nacionalnih filologij.

Ni ravno skromno, vendar si dovolim, ker o drugih dogodkih nimam poročil, napraviti ekskluzivno reklamo za svoj novi članek *Čas v slovenskem zgodovinskem romanu*: http://www.ijs.si/lit/cas_zgr.html-l2.

Spletke. Http://members.aol.com/jesenovec – genealogija, ne literarna, ampak slo-venska. Http://www.freeb ordello.com/smesko/ – zbirka slovenskih šal. Http://home.amis.net/obcpodlh/Dejan/Vaje_nemscina/ – nemščina na daljavo. Http://www.geocities.com/Vienna/Strasse/4660/Soneti.htm – Gregor Rozman, Soneti in balade. Besedilni arhivi po nasvetu Nikolaja Pečenka v reviji Internet: http:// pro mo. net./pg/ (Gutenberg, 2700 besedil), http://www.ipl.org (Internet public library, 11.000 besedil, seveda tudi celotni Shakespeare), http://classics.mit.edu (Internet classics archive, 440 latinskih in grških besedil); avtor kaže tudi na slovenska besedila na http://www.ijs.si/lit/leposl.html. Http://www.translate.ru/eng/ – ruski prevajalnik iz angleščine, nemščine, francoščine in španščine.

Zgodovina. Ko se je v Slovlitu pred časom Aleš kritično odzval na citirani predlog nekega Američana, kako je oziranje nazaj v zgodovino za humanistiko neproduktivno, še nisem imel v roki razmišljanja Françoisa Lachanca v diskusijski skupini Humanist (http://www.kcl.ac.uk/humanities/cch/humanist/, Vol. 14, No. 7.), ki je prebiral Erwina Panofskega (»The history of art as a humanistic discipline«, 1940): tudi znanstvenik (tj. naravoslovec) ima opraviti s človeškimi proizvodi, namreč z deli svojih predhodnikov, ne le z naravo kot tako. Vendar jih ne raziskuje kot druge predmete znanstvenega interesa, ampak jih obravnava kot nekaj, kar mu utegne pomagati raziskovati naprej. Za humanista pretekla človeška dejstva ne zastarajo, zanimajo ga sama po sebi, kot se pojavljajo v toku časa. – Hočem navijati za eno ali drugo možnost? Ne, le potrditi, da gre za dve različni definiciji raziskovalnega predmeta.

O knjigi in literaturi na splošno *Mitja Čander* v sobotnem intervjuju (Delo 29. aprila, 20?22) ugotavlja skrajno javno marginaliziranost leposlovja in literarne kritike; 700 prodanih izvodov

knjige je na Slovenskem danes že velika številka. Kljub temu film, televizija in internet knjige ne bodo izpodrinili, vse dokler bo obstajal krog ekskluzivistično nastrojenih konzumentov, ki jim je knjiga fetiš. In dokler bo država to inštitucijo podpirala. ? V sosednjem članku ameriški literarni agent John Brockman obrača na glavo naše predstave o razmerju med znanostjo in literaturo: "Znanost je polna idej in vprašanj, literarni svet pa ne." Znanstveniki ne ponujajo kakšnih presenetljivih odgovorov o življenju, pač "pa zastavljo izredno zanimiva vprašanja". [Ali nismo bili vedno mnenja, da je zastavljanje vprašanj značilno za humanistične discipline za razliko od znanosti, ki si prizadevajo k čim bolj natančnim odgovorom?] Brockman očita literatom, filozofom in intelektualcem [sem nekam najbrž spadamo tudi literarni zgodovinarji], da so prav po-nosni na to, da nimajo pojma o znanosti. Znanost in humanistika se bosta spoprija-teljili šele, ko bomo"porušili vse kipe", to je ko se bo humanistika otresla sklice-vanja na preteklost in se prepustila vizionarskim novim idejam. Bomo kaj komen-tirali?

Navodila za pošiljanje sporočil. Da bi se izognili težavam, ki jih imajo nekateri slovlitjani s prebiranjem sporočil, po nasvetu mojstrov Erjavca in Martinca pripo-ročam, da pisma na slovlit@ijs.si pošiljate v goli tekstovni obliki (torej v meniju ne izberete html, ampak plain text!) in jim ne pripenjate dokumentov v formatih doc, rtf ali html. Ne bo tako lepo, bo pa bolj univerzalno berljivo. SlovLit mailing list SlovLit@ijs.si http://mailman.ijs.si/listinfo/slovlit

lp miran

V skladu s sklepom 34. seje Komisije Državnega sveta Republike Slovenije za družbene dejavnosti z dne 17. 4. 2000 in delovnega sestanka z dne 11. 5. 2000

Vas vabim

na javno predstavitev mnenj o tezah za zakonsko ureditev rabe slovenščine kot uradnega jezika, ki bo

v ponedeljek, dne 5. 6. 2000, ob 12. uri

v mali dvorani Državnega sveta Republike Slovenije, Ljubljana, Šubičeva 4.

Delovno gradivo zakonskega predloga o rabi slovenščine kot uradnega jezika bo predstavil dr. Janez Dular.

V želji, da bi omogočili kakovostno obravnavo, Vas prosimo, da s svojimi mnenji in predlogi sodelujete v razpravi in s tem sooblikujete predlog zakona.

Delovno gradivo bo kasneje objavljeno v reviji Jezik in slovstvo, že zdaj pa je na voljo pri službi Državnega sveta. Na Vašo željo Vam ga bo posredovala: Sonja Uršič (tel. 061 176 13 69).

Vljudno vabljeni!

Državni svetnik

dr. Zoltan Jan

Ljubljana, 19. 5. 2000

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

Izdaja: Slavistično društvo Slovenije Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana	**List za člane društva** Odgovorni urednik: dr. Zoltan Jan	Ljubljana,5. 7. 2000 http://www.neticom.si/kronika Letnik 4, št. 19

Vsem pozvanja v ušesih poletna popevka: »To so časi, ki prihajajo in izginjajo v snu ... Vsako leto spet so tu!« Živele počitnice! Učitelji bomo sicer imeli malo krajše počitnice, kot bo dopust sodnikov, zdravnikov ..., toda ne pustimo, da bi nam zavist zmotila »vonj poletja, ki omamlja«. In ne pozabite, kar svetuje Ježek: »Vandrat sam najbolj lepo je, počivat pa je lepše v dvoje!«

3. 7. 2000 Odmevi na Kroniko št. 17:

- Vodja predmetne skupine za slovenščino, ***prof. Milena Ivšek***, nas je opozorila: Veseli nas, da Kronika obvešča svoje bralce o poteku *tekmovanja za Cankarjevo priznanje*, saj je to zahtevna skupna naloga Slavističnega društva Slovenije in Zavoda RS za šolstvo. Naloge za tekmovanje pripravljajo Zavodovi svetovalci za slovenski jezik, prav tako imamo aktivno vlogo pri izvedbi in vrednotenju tekmovalnih nalog, že vsa leta pa zbornik ureja *prof. Vlada Eržen*, ki je uredila tudi letošnjega. [*Naj dodamo, da pripravljajo tudi imenitna poučna popotovanja in spremno dogajanje za najboljše med najboljšimi tekmovalci, pa še kaj bi bilo treba našteti. Z. Jan*] Ker to ni bilo razvidno iz obvestila, Vas vljudno prosim, da to do-datno osvetlite v naslednjih obvestilih. Opozorila bi še na to, da to ni zbornik o vseslovenskem tekmovanju, ampak zbornik o celotnem tekmovanju za Cankarjevo priznanje, saj so v njem tudi podatki o šolskem tekmovanju. Prijazen pozdrav Vam in vsem kolegom.
- Prejeli smo popravek *ljudskega izročila*. ***Dr. Branko Berčič*** pojasnjuje, da ***prof. dr. Marja Boršnik*** ni doživljala posebnih duševnih pretresov ob ocenjevanju disertacije o mladosti pisatelja Ivana Tavčarja, ki je nastajala v letih 1962–1964, in ne posebno dolgo, kot je bilo zapisano. Vprašanje o biološkem in zakonskem očetu pisatelja se ne omenja v oceni teze in se je postavilo šele na koncu zagovora. Pisateljev oče Janez Tavčar je s krajšimi presledki med devetletim služenjem cesarju

večkrat prihajal domov na dopust, se kot dopustnik poročil in bil doma tudi proti koncu leta 1850. Nihče med sorodniki in rojaki ni nikoli dvomil o njegovem očetovstvu.

VABILO K SODELOVANJU

Kolegice in kolege ponovno vabimo, da nas obveščajo o dogodkih,
ki bi zaslužili ovekovečenje v Kroniki (to je pozornost kolegov).
Najpripravnejši je kratek zapis v taki ali drugačni elektronski obliki,
da ni nepotrebnih napak pri prepisovanju.
V ozadju našega lističa je le en sam slehernik, ki ve, kar izve, in opazi,
kar vidi iz svoje človeške omejenosti.

3. 4. 2000 **Pogrešani kolegi.** Pošta je razglasila za neznane, umrle, odseljene ... in nam vrnila Kroniko št. 18, ki smo jo skušali poslati temle kolegom: ***Vlasta Bolka-Cegnar, Metka Horvat, Renata Hrovatič, Barbara Iskra, Nataša Jakop, Andreja Javornik, Simona Kepic, Marija Kolenc, Tone Perčič, Tina Potrata, Simona Robnik, Simona Slavec, Neva Šlibar*** in ***Irena Zuljan***.

Kdor jih pozna, naj jih opozori ali nam sporoči njihove naslove.
Hvala tistim, ki so nam pomagali pri detektivskih poslih
in sporočili pravilne naslove prej pogrešanih.
Pri sporočanju sprememb ne pozabite navesti tudi napačnega naslova ali priimka, da vas bomo lahko našli
med tisoči članic in članov,
med katerimi jih je kar nekaj z enakimi imeni in priimki.

3. 4. 2000 Tisk **18. številke Kronike:** 218.579,20 SIT, poštnina: 71.419,00 SIT.

NOVE POKLICNE KOLEGICE

Na *Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani* so od 30. novembra 1999 do 30. aprila 2000 diplomirali:
Bojana Bedene, Nataša Bolčina Žgavec, Špela Bregač, Tjaša Burja, Marijan Dovič, Nataša Felc, Darja Jakomin, Vesna Jereb, Klavdija Kranjc, Barbara Pance, Peter Peterka, Petra Pučnik, Tamara Pugelj, Simona Robnik, Tanja Semen, Breda Vidmar, Simona Zadražnik in ***Marjetka Zorzut.***

Na *Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru* so od 1. februarja do 22. maja 2000 diplomirali: ***Boštjan Debelak, Nataša Fošnarič, Darja Hribernik, Larisa Konkolič, Jelka Kos, Irena Kreft, Bernarda Kričej, Drago Meglič, Simona Peserl, Sandra Potisek, Barbara Rocek, Renata Rožanc, Zvezdana Sabol, Simona Sinic, Kornelija Sorger, Lidija Šalamun, Vida Tivadar Mesarič, Alojz Tuškei, Barbara Volčjak, Alenka Vuzem*** in ***Ksenja Žmauc.***

Poleg iskrenih čestitk in voščil za kar najuspešnejšo poklicno pot
vsem tudi prisrčno vabilo,
da se nam pridružijo kot člani in članice Slavističnega društva Slovenije.

25. 5. 2000 V današnjih *Književnih listih Dela* (št. 119, str. 16) je objavljen izčrpen članek ***dr. Matjaža Kmecla*** *Prešeren skupaj s Puškinom v Moskvi*. Poroča o vseh dogodkih, ki so se zvrstili ob tridnevnem mednarodnem simpoziju: razstava v moskovski državni knjižnici, kjer je 2500 zaposlenih in poldrugi milijon obiskovalcev letno, razstava in sprejem na slovenskem veleposlaništvu, zaključna slovesnost v dvorani z dvesto naslanjači v Časnikarskem domu, kjer je ljubljanska županja recitirala Zdravljico, prispevek ljubljanskega Društva Slovenija–Rusija, kako dobro znajo mnogi Rusi slovensko itd., nič pa o moskovskem *Društvu za promocijo stikov med Slovenijo in Rusijo dr. France Prešeren* in starih peripetijah (prim. Kroniko 18. 2. 2000). Na simpoziju, kjer se je med drugim pokazala potreba po novem prevodu Prešernovih Poezij, se je zvrstilo približno 35 referatov, od tega 10 slovenskih. »*Slovenski udeleženci so vsi imeli malo bolj svetle oči kot navadno*.«

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

»Ob izbiri pesmi, ki bi prišle v poštev za vaš izbor, sem tudi sam občutil razdvojenost, vam gotovo še bolj poznano kot meni [...]. Iskreno povedano, menim, da njegove pesmi večinoma ne vsebujejo tem, ki bi bile današnjemu mlademu človeku posebej blizu. Njegov odnos do ljubezni je prestaromoden, predplatonski.«

* * *

»Priznati moram, da Prešeren ni moj najljubši pesnik (sem štejem Kosovela, Koviča in Menarta), zato bo moj izbor zelo 'stanadarden' [...]. Naj povem še, da je izbor res težak in zato pesmi niso urejene od najljubše do malo manj ljube ...«

Silvo Fatur: France Prešeren – Kam? [Prešernove pesmi po izboru najboljših lanskih maturantov], Koper, Libris 2000, str. 77, 79.

25. 5. 2000 Pri tržaški založbi *Mladika* je izšla v italijanščini napisana študija ***Martina Breclja*** o filozofski misli *Dušana Pirjevca*, častnega člana SD. 350 strani obsegajoče delo temelji na disertaciji, ki jo je avtor zagovarjal na tržaški filozofski fakulteti. Na predstavitvah v različnih krajih je sodelovala tudi častna članica SD, ***prof. dr. Marija Pirjevec Paternu***, zanimivo recenzijo je objavila tudi lanska nagrajenka SD, ***Matejka Grgič***. *Prim*. Primorski dnevnik 25. 5. 2000, št. 120, str. 8; Primorski dnevnik 11. 6. 2000, št. 134, str. 5; Primorski dnevnik 13. 6. 2000, št. 135, str. 16.

25. 5. 2000 Pred nekaj dnevi je članica SD, ***mag. Emica Antončič***, pri mariborski založbi Obzorja (zbirka Znamenja) izdala svojo knjigo *Podbevšek in njegova vloga v razvoju slovenske moderne književnosti*. *Prim*. Delo 24. 5. 2000, št. 118, str. 9.

26. 5. 2000 V okviru Dnevov Inštituta za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU je zbudilo posebno pozornost delo članice SD, ***dr. Nade Šabec***, *Half pa pu*, ki je predstavljeno tudi v 6. zborniku Slavističnega društva Slovenije, obravnava pa govorico slovenskih izseljencev v Ameriki. Avtorica pripravlja novo knjigo o slovenščini med kanadskimi Slovenci, namerava pa raziskati tudi govorico izseljencev v Avstraliji. *Prim*. Primorski dnevnik 26. 5. 2000, št. 121, str. 14.

26. 5. 2000 ***Marko Juvan*** sporoča: »Kogar to zanima, si lahko ogleda novo številko CLCWeba, kjer je objavljen moj članek o literarnosti, v prevodu M. Pirnat-Greenberg (http://www.arts.ualberta.ca/clcweb_journal/). Literaturovedi se moramo očitno oglaševati sami! Pozdrav vsem in vsakomur!«

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

Vsak dan počitka je dan nesmrtnosti.

* * *

Po šestih dneh je še Bog počival.

26. 5. 2000 V Kopru se je prvič sestal ožji pripravljalni odbor za pripravo letošnjega jesenskega **slovenskega slavističnega kongresa**, ki najverjetneje ne bo portoroški, kot je bilo napovedano, ampak koprski, ker so nas iz avditorija in gledališča Tartini izrinili zlati oglaševalci, ki so se spomnili imeti svoj zlati boben prav na tradicionalen datum naših zborovanj (prvi četrtek, petek in sobota v oktobru). Načrtov in zamisli je polno,energije tudi, le tremo je treba premagati, pa bo.

27. 5. 2000 V *Sobotni prilogi Dela* (št. 121, str. 4–5) je izšel obsežen pogovor z ***doc. dr. Vero Smole*** o slovenskih narečjih, njihovem današnjem položaju in raziskovanju tega pomembnega področja.

VABILO K SODELOVANJU

* * *

Društvo za uporabno jezikoslovje

pripravlja konferenco
Kultura, identiteta in jezik v procesih evropske integracije,
ki bo potekala v Ljubljani od 14. do 16. septembra 2000.
* * *
Prijave in povzetke pričakujejo do 30. aprila t. l. Naslov društva: *Društvo za uporabno jezikoslovje*, Inštitut za narodnostna vprašanja, Erjavčeva 26, Ljubljana, tel. 061 200 18 72, faks 061 210 964, e-naslov info.nav@siol.net.
* * *

27. 5. 2000 V odprtem pismu maturitetni komisiji ***prof. Breda Kramar*** predlaga, da bi imeli isti sklop po več let, tako kot pri angleščini in nekaterih drugih predmetih. *Prim.* Šolski razgledi 27. 5. 200, št. 10, str. 8.

27. 5. 2000 O seminarju Pouk slovenščine v 2. triletju natančno poroča ***Zlatka Perne***, učiteljica Osnovne šole Savsko naselje v Ljubljani (ki še ni članica Slavističnega društva). *Prim.* Šolski razgledi 27. 5. 200, št. 10, str. 11.
27. 5. 2000 V Bistici na Zilji je v okviru Zablatnikovega dne potekal simpozij o Urbanu Jarniku. *Prim.* Delo 24. 5. 2000, št. 118, str. 9.

27. 5. 2000 Kot poroča *ne*član SD, ***prof. Jože Peternel***, praznuje letos desetletnico svojega delovanja *Kopitarjevo kulturno-izobraževalno društvo*, ki bog ve zakaj ignorira Slavistično društvo Slovenije. *Prim.* Šolski razgledi 27. 5. 200, št. 10, str. 15.

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE
Če je v tvojem življenju vse temno, preveri, če niso vsa tvoja okna zaprta.

27. 5. 2000 Koordinator tekmovanja za Cankarjevo priznanje, ***prof. Vlado Pirc***, sporoča: Na sestanku razširjene predmetne skupine za SJK pri Zavodu RS za šolstvo sem posredoval možne (teme mladinska književnost, znanstvena fantastika), ki bi prišle v poštev za *Tekmovanje za Cankarjevo priznanje 2001*. Niso me podprli, ampak je bil sprejet predlog, da se v Obvestila šolam zapiše širši naslov sklopa – da bo tekmovanje v šolskem letu 2000/2001 posvečeno *evropskemu letu jezikov*. Seveda se mora s tem strinjati tudi Slavistično društvo Slovenije oziroma povedati svoje mnenje. Moje mnenje: Bojim se, da bi poudarili predvsem jezikovno plat kakršne koli tematike in da sklop ne bi bil tako zanimiv. Ali lahko še kaj predlagamo? Sugestije so večkrat dragocene. Mogoče zamejci? Lojze Kovačič? Trubar? Misliti moramo tudi na seminar mentorjev za Cankarjevo priznanje, ki se je »prijel«. Kaj jim bomo lahko ponudili? Jaz nisem jezikoslovec.
Prvi komentar pisca Kronike: Najprej sem bil presenečen, potem pa sem videl, da pravzaprav ni napačno. V slovenski književnosti je dovolj del s to tematiko in bi lahko vezali posamezne pisatelje na posamezne stopnje, dodali pa morebiti tudi bolj jezikoslovna razmišljanja. V poštev bi prišli od Bevka (Čedermac, čeprav ga osnovnošolci ne marajo), Kosmač ima tudi nekaj motivov (Medvejke), Messner, Prežih, Pahor (esejistika), Župančič, Cankar ... do Trubarjevega odnosa do jezika pri 4. stopnji (imelo bi lahko tudi malo raziskovalnega značaja). Marsikaj smo zvedeli na jesenskem simpoziju o materinščini v Portorožu, v knjigi Silva Faturja *Zapisi o materinščini in njenih mojstrih* itd. Mislim, da bi šlo. Kot vedno je odločujoča dobra volja.

LEJ, STVARNICA VSE TI PONUDI,
IZ ROK JI PREJEMAT NE MUDI!
* * *
Vse, ki želijo, da o njihovih prireditvah, pobudah, publikacijah ipd. obvestimo tudi člane Slavističnega društva Slovenije na naši domači spletni strani http://www.neticom.si/kronika, prosimo, da obvestila in vabila, zapisana v elek-tronski obliki, pošljejo dovolj zgodaj. Objava dan ali dva pred predavanjem ni učinkovita in pomeni le nepotreben strošek.
* * *

28. 5. 2000 V reviji *Primorska srečanja* (št. 230, str. 459–464) objavlja kustos Goriškega muzeja, ***mag. Borut Koloini***, izbor družinskih pisem Kosovelovih, ki jih je obdelal ob pripravah za obnovitev

tomajske hiše Kosovelovih v spominski objekt. V isti številki so izšli tudi nekateri referati s simpozija ob 90. obletnici rojstva Ljubke Šorli. *Prim*. Kroniko 17. 3. 2000.

29. 5. 2000 Za Kroniko Slavističnega društva Slovenije ima ***dr. Boža Krakar Vogel*** nekaj sporočil, zaobseženih v spodnjem besedilu:
Ker vidim, da glasilo vestno beleži tudi tovrstne podvige, jih nekaj dodajam:
1. *Magisteriji*: 18. 4. 2000: ***Alenka Žbogar*** (asistentka stažistka za slov. književnost na FF): *Učbeniki za književnost za strokovne in poklicne šole*. Mentorica: izr. prof. dr. Boža Krakar Vogel. 19. 4. 2000: ***Jerica Vogel*** (asist. stažistka za didaktiko jezika na FF): *Poslušanje kot ena temeljnih sporazumevalnih dejavnosti v srednji šoli*. Mentorica: doc. dr. Martina Križaj Ortar. 16. 5. 2000: ***Tanja Jelenko*** (profesorica slovenščine na Šolskem centru v Celju): *Modeli motivacije pri domačem in šolskem branju za dijake z zaključnim izpitom*. Mentorica: izr. prof. dr. Boža Krakar Vogel.
2. *Matura* (april–maj): Zainteresiranim priporočamo *Vodnik skozi književnost na maturi*. Spisala: ***Boža Krakar Vogel*** in ***Brane Šimenc***. (Državni izpitni center, 2000.)
23. 5. 2000: ***Sonja Čokl***, ***Boža Krakar Vogel***, ***Marko Juvan***, ***Brane Šimenc*** in ***Jožko Budin*** v radijski oddaji *Intelekta* smo se kulturno ravsali okrog (ne)potreb-nosti *navodil za maturitetni esej*. Pri tem smo sledili navodilom novinarke, ki bi za natančnost dobila krepek odbitek točk (ves čas se je spotikala skozi moj priimek, kar so nekateri poslušalci zaznali bolj kakor vsebino), pa tudi poznavanje snovi ji je delalo malce težav. Po oddaji smo šli na kavo v bife, kjer kave niso imeli, in smo ob soku še dve uri živahno razpravljali in si povedali, kaj mislimo eni in drugi (gl. tozadevne pisne vire).
3. *Obletnice*: Sporočam, da sem [da ne bo pomote: to je ***dr. Boža Krakar Vogel*** s svojim soustvarjalcem svetega zakona] konec aprila dočakala srebrno obletnico poroke na poti med Sarajevom in Dubrovnikom. Z mano sta bila še mož in sin. Vreme je bilo lepo, mi občasno oblačni.
Spodbujam še druge kolegice in kolege, da kaj napišejo o svojih tovrstnih obletnicah. Navodil ne prilagam, naj živi ustvarjalna domišljija.

30. 5. 2000 *Oddelek za slovanske jezike in književnosti na Pedagoški fakulteti v Mariboru* je v sodelovanju z mariborsko univerzo in *Slavističnim društvom Maribor* pripravil *Miklošičev dan*. Simpozijski del je oblikovalo enajst referentov (***dr. Stanislav Hafner, dr. Katja Sturm-Schnabl, dr. Martina Orožen, dr. Zinka Zorko, dr. Marko Jesenšek, dr. Vlado Nartnik, dr. Mihaela Koletnik, dr. Irena Stramljič Breznik, mag. Jožica Čeh, mag. Vlado Unuk in mag. Majda Potrata***), popoldne pa je bil posvečen svečanemu odkritju doprsnega kipa Frana Miklošiča na Univerzi v Mariboru ob navzočnosti rektorja dunajske univerze. Ta je namreč tudi omogočil izdelavo odlitka Miklošičevega kipa, ki je v atriju dunajske univerze med najznamenitejšimi profesorji.

30. 5. 2000 Ta dan je bil za mariborsko slavistiko ne samo izjemno delaven, ampak tudi uspešen. Kadrovsko se je okrepil še za eno doktorico znanosti. Disertacijo *Metaforiko v Cankarjevi kratki pripovedni prozi* je tega dne v Ljubljani uspešno obranila ***Jožica Čeh***, medtem ko je njen simpozijski prispevek v Mariboru brala kolegica z oddelka.

30. 5. 2000 Po dveh letih garanja številnih sotrudnikov so danes svečano otvorili 10,5 km dolgo *Kosmačevo učno pot*, ki vodi od pisateljeve rojstne hiše v Slapu ob Idrijci do Mosta na Soči, ki jo je pripravila osnovna šola Most na Soči. Projekt, ki ga je Zavod RS za šolstvo ocenil za najboljšega med 64 sorodnimi predlogi, je vodila ***Nevenka Janež*** s sodelavci ***Marjano Barbič***, ***Matejo Pogačar***, ***Vidom Miklavčičem***, ***Zorko Pavlin*** in drugimi. Pisateljeva hčerka Nanča Kosmač je oblikovala brošuro. Avtorji projekta si želijo, da bi pohod po Kosmačevi poti postal tradicionalen. *Prim*. Delo 30. 5. 2000, št. 123, str. 7; Primorske novice 6. 6. 2000, št. 45, str. 13.

31. 5. 2000 *Zbornik o Janezu Svetokriškem*, ki prinaša prispevke z lanskoletnega simpozija v Vipavskem Križu, sta nam prijazno poslala na ogled urednika ***prof. Jože Faganel*** in ***dr. Jože Pogačnik***. Na 527 straneh objavlja 25 avtorjev temeljite analize o Janezu Svetokriškem in njegovo bibliografijo ter obravnava tudi širša vprašanja, povezana z njegovim delom in časom.

1. 6. 2000 Koprska knjigarna in založba *Libris* je danes izdala knjigo ***prof. Silva Faturja*** *France Prešeren – Kam?*. Gre za izbor in komentar najpriljubljenejših Prešernovih poezij po izboru najboljših lanskih maturantov z njihovimi komentarji. *Prim*. Delo 1. 6. 2000, št. 125, str. 17 (Književni listi).

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

»Mogoče bi morali Prešerna mlademu bralcu prikazati bolj svobodno, mu dovoliti, da sam začuti, interpretira pesem, da v njej najde lepoto. Potem pa bi mu dali možnost, da svojo razlago primerja z uradno slavistično.«

* * *

»V izbor sem uvrstila nekaj pesmi, ki so tako motivno kot slogovno enostavnejše ter hkrati izražajo tudi nek vesel, igriv ton [...]. Prepričana pa sem tudi, da večina gimnazijcev gleda na Prešerna precej drugače že pred maturo [...] in v zrelejših letih ugotovi, da lahko končno razume, kaj so mu pred leti hoteli dopovedati profesorji in literarni teoretiki.«

Silvo Fatur: France Prešeren – Kam? [Prešernove pesmi po izboru najboljših lanskih maturantov], Koper, Libris 2000, str. 77.

1. 6. 2000 Čeprav je videti, da člani SD niso bogve kako navdušeni kjigokupovalci, jih opozarjamo, da sta tik pred izidom zanimivi deli: ***Bogu Jakopiču*** bo založba Salve v Ljubljani izdala knjigo *Marija Pomagaj v slovenski književnosti*, ***Dragica Haramija*** pa bo v samozaložbi izdala delo *Slovenska realistična avanturistična mladinska proza*. *Prim*. Delo 1. 6. 2000, št. 125, str. 17 (Književni listi).

1. 6. 2000 V svoji rubriki *Imam jo na koncu jezika* ***Julijana Bavčar*** duhovito piše o napakah pri rabi rodilnika nedoločnega zaimka *nič*. *Prim*. Delo 1. 6. 2000, št. 125, str. 17 (Književni listi).

1. 6. 2000 Namesto 8. smo prejeli šele 4. letošnjo številko *Jezika in slovstva*, v kateri ***Irena Novak-Popov*** predstavi slovensko poezijo devetdesetih let; ***Katja Mihurko-Poniž*** piše o pripovednicah, sodobnicah Zofke Kveder; ***Dragica Haramija*** obravnava tipologijo slovenske mladinske realistične avanturistične proze; ob visokem jubileju profesorice in leksikografke ***Marije Janežič*** označi njeno ustvarjanje ***Ivana Černelič***; polemiko s ***Tatjano Srebot Rejec*** o zvočniškem sklopu nadaljuje ***Peter Jurgec***; ***Mojca Stritar*** analizira besedilne zgradbe in poante šal (nekateri primeri so prav kruti, toda takšni, kakršne si pripoveduje in se jim smeje naša mladež); ***Andreja Žéle*** pa ocenjuje delo Marije Stanonik *Slovenska slovstvena folklora*, ki je izšlo v zbirki Klasje. Polovica tokratnih sodelavcev revije, ki je last Slavističnega društva Slovenije, ne čuti potrebe, da bi bili njegovi člani, čeprav ga potrebujejo za objavljanje svojih spoznanj.

OPOZORILO IN OPRAVIČILO

Pri pošiljanju položnic za plačilo **naročnine** na ***Jezik in slovstvo*** ter ***Slavistično revijo*** je ponekod prišlo do napak. Nekateri člani so prejeli položnice/račun za polno naročnino brez ***članskega popusta***. Ti naj izpolnijo novo položnico in nakažejo nižji znesek (objavljen je v kolofonu obeh revij). Najbolj vestni, ki so že nakazali previsoko naročnino, naj nam sporočijo, da jim preplačilo upoštevamo pri članarini. (*Kdor je naročen na eno revijo, prihrani pol članarine; kdor je naročen na obe reviji, ima s članskim popustom praktično paravnano članarino, če pa je naročen še na Slovenščino v šoli, ima večji popust, kot je letna članarina*).
V tolažbo se spomnimo: Na napakah se učimo. Nekoč, v svetli bodočnosti, bo vse brezhibno ...

2. 6. 2000 Seja upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije. Med drugim dogovorjeno:

- Letošnji nagradi Slavističnega društva Slovenije za življenjske uspehe pri poučevanju slovenskega jezika na slovenskih osnovnih in srednjih šolah prejmeta *prof. Vinko Omerzel* in *prof. Marija Končina*. Nagrado za posebno uspešen podiplomski študij prejme *dr. Mihaela Koletnik*. Nagrado za posebno uspešen študij slovenščine na tujih univerzah prejme *dr. Agnieszka Będkowska-Kopczyk*, ki je dosegla slovenistični doktorat na Šlezijski univerzi v Sosnovcu. Pooblasti se izvršilni odbor, da ugotovi, ali predlagani kandidatki za posebno uspešen študij na Univerzi v Ljubljani izpolnjujeta razpisne pogoje. Drugih predlogov, ki bi izpolnjevali razpisne pogoje, SD ni prejelo.
- Občnemu zboru se predlaga, da za častne člane Slavističnega društva Slovenije razglasi: *akad. dr. Janka Kosa*, *dr. Zinko Zorko*, *prof. Silva Faturja* in *prof. Janeza Gradišnika*.
- Pomoči za tiskanje znanstvene monografije v knjižni zbirki *Slavistična knjižnica* se dodelita *mag. Alenki Gložančev* in *dr. Zoltanu Janu*. Recenzent dela *Alenke Gložančev* je prof. dr. Tomo Korošec, delo *Zoltana Jana* Poznavanje slovenske literature v Italiji pa so pozitivno ocenili *Ciril Zlobec*, *Arnaldo Bressan* in *Joža Mahnič*. (Zoltan Jan je kandidiral, ker je do izteka javnega razpisa prispela le ena prijava.) Če avtorja zagotovita dodatna sredstva, se preostanek podpore lahko izplača kot avtorski

honorar. Če s sponzorskimi sredstvi in pomočjo SD del ni mogoče izdati, se pogodbi ne skleneta. Avtorja prejmeta vsak po 50 avtorskih izvodov, ki jih ne smeta prodajati. Za podpis pogodbe se pooblašča tajnica društva, predsednik naj skuša pridobiti soizdajatelja in/ali so založnika.

- *Jesenski slovenski slavistični kongres*, ki bo združen z *občim zborom* Slavis-tičnega društva Slovenije, bo po tradiciji potekal prvi oktobrski četrtek, petek in soboto, to je od 5. do 7. oktobra 2000 v Kopru in *ne* v Portorožu, kot je bilo prvotno najavljeno, ko se še ni vedelo, da nas bo iz portoroškega avditorija in piranskega Gledališča Tartini izrinil Zlati boben, ki ima več zlata kot naše društvo. Predsednik SD je pooblaščen, da pripravi program kongresa in določi, kateri referati bodo predstavljeni. Organizacijo kongresa je prevzelo SD Koper, ki ga vodi *prof. Jasna Čebron*. Organizatorji naj zagotovijo, da se bodo kongresa udeležili le tisti prijavljeni kolegi, ki bodo poravnali kotizacijo. Ker poteka letos Prešernovo leto, naj se v program vključi tudi predavanje prof. Borisa Paternuja o Prešernu, čeprav tema ni razpisana.
- Upravni odbor SD predlaga *občnemu zboru*, da za člane izvršilnega odbora izvoli *dr. Marka Jesenška* za predsednika, *Jano Zemljarič Miklavčič, dipl. sl.*, za tajnico in *Leonora Nardoni Grah* za blagajničarko. Vodje sekcij naj načeloma ostanejo isti, izvršilni odbor lahko predlaga nove člane, pripravi tudi predlog članov nadzornega odbora, častnega razsodišča in delovnega predsedstva.
- Uredništvo revije Jezik in slovstvo mora predsednik SD pozvati, da do 5. septembra pripravi poročilo o delu, v katerem naj tudi predstavi, kako bo zagotovilo redno izhajanje revije in preseglo sedanje nevzdržno stanje. Če predlog ne bo ustrezen in ne bo jamčil, da se bodo težave odpravile, bo izvršilni odbor Slavističnega društva Slovenije predlagal občemu zboru zamenjavo uredništva. Opravljena je bila vrsta formalnih in neformalnih pogovorov, da bi se odpravile težave (neredno izhajanje in veliki zaostanki, upadanje naklade in števila naročnikov, premajhna skrbnost pri kandidiranju na javne razpise, skrajna neurejenost pri upravljanju s sredstvi, ki se kaže v izplačevanju honorarjev in pobiranju naročnine ter vrsti kršitev objektivnih predpisov, za katere so zagrožene milijonske kazni itd.). Izvršilni odbor je zadolžen, da uresniči sklep in morebiti pripravi predlog novega uredništva za izvolitev na občem zboru.
- Scenarij občnega zbora pripravi dosedanji predsednik, ki tudi predlaga organe zbora.
- Stari in novi predsednik si predata dolžnosti konec tekočega leta, tako da dosedanji predsednik do takrat opravlja svoje dolžnosti in uvaja novega predsednika.
- Predlog prof. Vike Slabe, da bi kolegico A. K. predlagali za državno nagrado na področju šolstva, ni bil podprt. Slavistično društvo Slovenije bo predlagalo dr. Božo Krakar Vogel, utemeljitev pa naj oblikuje doc. dr. Irena Novak-Popov. Slavistično društvo Slovenije bo tudi formalno podprlo predlog, da se prof. dr. Helgi Glušič podeli državna nagrada na področju šolstva.
- UO je potrdil pogodbo za opravljanje računovodskih poslov in delitev stroškov.
- Potrdijo se izdatki za izdajo društvenega zbornika (Slovenski slavistični kongres v Celju) in avtorjem izplačajo honorarji, kot bo določil predsednik. V prihodnje bo najverjetneje moralo prevzeti celotno izdajo zbornika Slavistično društvo Slovenije brez sodelovanja založbe.
- Tajnica društva, *Jana Zemljarič Miklavčič,* uspešno vodi zapletene postopke, da se Slavističnemu društvu Slovenije prizna status društva, ki deluje v javnem interesu.
- UO je sprejel na znanje posamezne pobude in informacijo o delovanju Slavističnega društva Slovenije, ki jo je podal predsednik in o njej sproti poročal v Kroniki. Njegova prizadevanje je UO podprl, potrdil in pohvalil.

2. 6. 2000 Letošnjo *Sovretovo nagrado*, ki jo podeljuje Društvo književnih prevajalcev Slovenije, je prejel ***mag. Niko Jež*** za svoje dvajsetletno prevajanje iz poljščine. Našemu članu iskrene čestitke! *Prim*. Primorski dnevnik 1. 6. 2000, št. 125, str. 10; Delo 2. 6. 2000, št. 126, str. 1 + 6 itd.

3. 6. 2000 *Državni svet Republike Slovenije* je v parlamentu pripravil javno predstavitev mnenj *o osnutku zakona za ureditev slovenščine kot uradnega jezika*. Posvet je vodil drž. svetnik, ***dr. Zoltan Jan***, zakonski osnutek pa je polni dvorani udeležencev predstavil avtor ***dr. Janez Dular***. Razen dveh razpravljalcev (***dr. Breda Pogorelec*** in ***prof. Ludvik Kaluža***) so vsi podprli zakonski osnutek in prispevali tudi določene predloge, ki jih bo avtor upošteval pri pripravi dokončnega besedila. Predstavljena mnenja bodo objavljena v posebni publikaciji. *Prim*. Delo 6. 6. 2000, št. 129, str. 9; Primorski dnevnik 6. 6. 2000, št. 129, str. 3; Primorske novice 23. 6. 2000, št. 50, str. 28 (7. val); Mag 21. 6. 2000, št. 25, str. 56–57; Mladina 3. 7. 2000, št. 27, str. 22–23; Prava praksa 29. 6. 2000, št. 18–19, str. 6–7 ...

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

»Eden od aktualnih nesmislov je, da naša država financira izdajanje nizkonak-ladnih strokovnih revij v angleščini: izhajajo v Sloveniji, vanjo pišejo Slovenci in tudi njihovi bralci so praviloma strokovnjaki iz Slovenije. Da pišejo Slovenci Slovencem v angleškem jeziku, pa je 'zasluga' nadvse čudnega točkovnega sistema pri vrednotenju strokovnih razprav, ki dodatno nagrajuje objave v tujih jezikih. Pogosto gre pri tem za čisti blef, saj tak članek v angleščini prebere le nekaj deset avtorjevih najbližjih kolegov, naročnikov v Sloveniji.« [*Dodajamo: ali se s tem ne postavljamo v čase, ko nismo imeli slovenske univerze in so naši strokovnjaki študirali in ustvarjali strokovno literaturo v tujih jezikih?*]

Slavko Pezdir: Če za letni dopust ne moreš več prositi v slovenščini : Dr. Janez Dular o pritiskih na slovenščino, Delo 17. 6. 2000, št. 139, str. 20 (Sobotna priloga).

3. 6. 2000 Zaseda *Komisija za pospeševanje slovenščine na tujih univerzah* na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Sejo je vodila jo predsednica ***prof. dr. Ada Vidovič Muha***.

4. 6. 2000 *Založba Rokus* je izdala priročnik za učitelje izbirnega predmeta gledališki klub *Igra videza: teoretična izhodišča branja dramskih besedil*, ki ga je pripravila ***dr. Vida Medved-Udovič***.

5. 6. 2000 V najnovejši številki *Vestnika Univerze v Ljubljani* (št. 4–5, str. 10–11) je ***dr. Tomaž Sajovic*** predstavil desetletno delovanje Neodvisnega sindikata delavcev ljubljanske univerze, kateremu predseduje. Spremembe kolektivne pogodbe (z novimi dodatki h plačam) so objavljeni v Uradnem listu RS št. 39, str. 4694–4696.

5. 6. 2000 V isti številki *Vestnika Univerze v Ljubljani* (št. 4–5, str. 23) beremo, da je 28. marca rektor slovesno promoviral ***Gizelo Polanc Podpečan***, ki je postala doktorica literarnih znanosti s tezo Slovenska sodobna dramatika in problem ontološke diference (mentorica ***dr. Helga Glušič***). Zakasnele, a prisrčne čestitke!

5. 6. 2000 Zbornik *Prešernovi dnevi v Kranju*, o katerem smo že poročali v Kroniki 4. 5. 2000, ocenjuje v *Vestniku Univerze v Ljubljani* (št. 4–5, str. 33) urednik tega lista, ***dr. Gregor Kocjan***.

7. 6. 2000 Z izvolitvijo nove vlade smo dobili novega ministra za šolstvo in šport, ***prof. dr. Lovra Šturma***, nekdanjega ustavnega sodnika in profesorja na Pravni fakulteti v Ljubljani.

LJUDSKO IZROČILO

* * *

Ko je Slavistično društvo v nekdanjem klubu poslancev praznovalo obletnico ***Marje Boršnik***, se je slavljenka razburjala, da ji nočejo natisniti drugega dela monografije o Tavčarju.
Nato jo s svojim gromkim glasom vpraša Anton Slodnjak: Marja, a si ti to že napisala?
Boršnikova: Še ne.
Slodnjak: Ko jo boš imela končano, ti bomo do natisa pomagali. Sicer pa vedi: »Jajca so dobra, jajca, toda kaj ko je bil petelin liberalec«!
Po kom je prof. Slodnjak povzel to rečenico, pa skušajte sami ugotoviti, pravi prof. Cene Omerzel, ki nam je prijazno priskočil na pomoč ob suši anekdot.

* * *

7. 6. 2000 *Ob petinšestdeseti obletnici ustanovitve Slavističnega društva Slove-nije* je predsednik republike Slovenije, ***Milan Kučan*** v protokolarni vili Podrožnik sprejel častne člane SD in člane upravnega odbora. (Govor je objavljen v JiS 1999/2000, št. 5, str. 171-172) Slovesnost so s svojo prisotnostjo počastili tudi v. d. ministra za kulturo ***Jože Školč*** državni sekretar za visoko šolstvo, ***dr. Zoran Medveš***, in predsednik Društva slovenskih pisateljev ***Evald Flisar***. V zanimivem govoru je predsednik države označil pomen društva za reševanje aktualnih vprašanj ohranjanja slovenske identitete, slovenskega jezika in razvoj slovenističnih strok. Predsednik SD mu je izročil simbolični darili. Knjiga Silva Faturja *France Prešeren – Kam?* odraža vse bogastvo prizadevanj, ki jih SD namenja šoli in učnemu predmetu slovenski jezik s književnostjo. Poklonjeni Zbornik SD pa prinaša razprave

s slovenskega slavističnega kongresa v Murski Soboti in tako ponazarja strokovno-znanstvena vrvenja, ki jih spodbuja društvo. S poklonjeno antologijo upodobitev Gorice v slovenski književnosti je njena avtorica, častna članica SD, ***Lojzka Bratuž***, nevsiljivo opozorila, da deluje Slavistično društvo Slovenije na celotnem slovenskem nacionalnem ozemlju.
Priložnost smo izkoristili, da smo častnim članom, ki jih še niso prejeli, izročili listine o razglasitvi (na ročno izdelanem papirju jih je v stilizaciji stiškega rokopisa izpisal akad. slikar Lucijan Bratuž). Podatke je dolgo in skrbno zbiral ***dr. France Novak***, ki je imel pri tem veliko težav, kakšna nejasnost pa je še ostala. Tako smo ugotovili, da ***dr. Vilko Novak*** ni le častni, pač pa tudi edini živeči ustanovni član društva, nejasno pa je ostalo, zakaj med častnimi člani ni ***akademik Ciril Zlobec***, ki mu je menda bila izročena posebna listina ob znani aferi o »jedrih«. Če je ostalo še kaj spornega, prosimo, da nas obvestite, prizadetim pa se iskreno opravičujemo. Zaradi protokola so častni člani stali v vrti po abecednem redu svojih priimkov – in ne boste verjeli: tudi častna članica, ***dr. Breda Pogorelec***, je vzdržala v vrsti na svojem mestu. ***Akad. dr. Francetu Berniku*** se je ob prejemu listine v imenu vseh zahvalil za izkazano pozornost. Častna članica SD, ***Berta Golob***, je prejela kar dve listini, eno z malo spackanim predsednikovim podpisom in narobe odtisnjenim suhim žigom, drugo pa z dostojnim podpisom, a brez odtisa žiga. Njene neusahljive dobre volje nismo skalili, ker kot učiteljica zna brati tudi takšne čačke. Nekateri so se srečali po dolgih letih in si imeli mnogo povedati, tako da smo se po kozarčku razšli dobre volje. Čeprav so tajnici SD ravno tega dne razbili steklo »glanc« novega avta in ukradli radio in čeprav še pol ure pred začetkom sprejema še vedno ni bilo v vili knjig, ki naj bi jih podarili, je bila še najbolj zadovoljna, saj je tako zaključila tokratno naporno sodelovanje in usklajevanje s protokolom. *Prim*. Delo 8. 6. 2000, št. 131, str. 2.

7. 6. 2000 V *Historičnem seminarju*, nizu predavanj, ki jih organizira Znanst-venoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani, sta ***dr. Han Steenwijk*** in ***mag. Roberto Dapit*** pod naslovom *Širjenje pisne rezijanščine* govorila o prizadevanju za oblikovanje rezijanskega knjižnega (standardnega) jezika in za ohranitev rezijanskega narečja sploh.

BOLJ ZA ŠALO KOT ZARES

* * *

Nekoč, med neko ostro debato je ***Marja Boršnik*** srepo pogledala svojega zelenega asistentka in izrekla sentenco: »Boris, a veš, v tebi je komaj desetina Kidriča!« Menda tedanjemu asistentku ***Borisu Paternuju***, ki je v kavarni hotela Slon vse dneve šele pisal svojo disertacijo, ni zamerila, čeprav jo je skoraj kap, ko ji je zabrusil: »Upam, da ga bo v meni kmalu še manj.«

* * *

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo duhovit.
Po želji jamčimo za strogo anonimnost v skladu z zakonom o varstvu osebnih podatkov.

8. 6. 2000 V znamenje sprave nam je častna članica SD, ***prof. Berta Golob***, pos-lala kaseto, na kateri je posnet njen literarni večer o Francetu Prešernu, ki ga je 4. aprila letos predvajal Radio Slovenija 1. Spretno je podala podobo njegovih živ-ljenjskih dogodkov, nato pa z izborom poezij poustvarila notranji doživljajski svet, ki je prepoznaven v manj pogosto ponatisnjenih pesnikovih umetninah. Njen duho-vit slog ohranja znana mnenja, motive, metafore, pa vendar prepričljivo podaja nje-no osebno branje.

8. 6. 2000 Svoje poglede na prevajanje in na lastno delo je podal letošnji prejemnik Sovretove nagrade, ***mag. Niko Jež***. *Prim*. Delo 8. 6. 2000, št. 131, str. 2.

8. 6. 2000 V Koprski knjigarni Libris so predstavili knjigo ***prof. Silva Faturja*** *France Prešeren – Kam*. Gre za izbor in komentar najbolj priljubljenih Prešernovih poezij po izboru najboljših lanskih maturantov z njihovimi komentarji. *Prim*. Primorske novice 9. 6. 2000, št. 46, str. 23.

8. 6. 2000 Tudi Evropska unija bo razglasila *leto 2001 za evropsko leto jezikov*, so sklenili ministri za šolstvo držav članic EU. *Prim*. Primorski dnevnik 11. 6. 2000, št. 134, str. 19.

9. 6. 2000 Lanska nagrajenka SD, ***Matejka Grgič***, je v Osnovni šoli Villanuova (San Giorgio di Nogaro) pripravila posebno učno uro o narodnih manjšinah v Furlaniji-Julijski krajini. *Prim*. Primorski dnevnik 9. 6. 2000, št. 132, str. 4.

9. 6. 2000 *Povzetek* malo bolj dinamičnega predsednikovega desetdnevja: 26. 5. sestanek pripravljalnega odbora za slovenski slavistični kongres v Kopru; 29. 5. redno predavanje v Trstu; 30. 5. pozdrav simpozija o Franu Miklošiču v Mariboru; 2. 6. seja upravnega odbora SD v Ljubljani; otvoritev Kosmačeve učne poti v Sla-pu ob Idrijci; 5. 6. javna predstavitev mnenj o zakonskem osnutku o rabi slovenš-čine kot uradnega jezika v Ljubljani; sprejem pri predsedniku republike ob 65-let-nici SD; 8. 6. izpiti v Trstu; 9. 6. obisk delegacije županijskega sveta Republike Hrvaške v Ljubljani. Do začetka poletja bo še nekaj podobno razgibanih tednov. [Mme Jan, ki Kroniko prebere, še preden izide, komentira, da sem nekaj podobnega že pisal lani, vendar nisem kriv, če se življenje vrti v krogih na kolesih.]

10. 6. 2000 Te dni je izšla druga številka *Revije o knjigi*, ki prinaša kratka poročila večine slovenskih založb o knjižnih novostih, nekaj bolj poglobljenih člankov in intervjujev ter sprotno mesečno bibliografijo. Kdor želi, lahko prejme brezplačni ogledni izvod. *Dodatna pojasnila*: Založba Rokus, Grad Fužine, Studenec 2a, 1000 Ljubljana, tel. 061 146 11 60, faks 061 146 11 65.

10. 6. 2000 Po e-pošti je prispela tale vest: Od 19. do 28. maja 2000 je slavistka ***dr. Herta Maurer-Lausegger*** s celovške univerze s svojim dialektološko-etnološkim filmskim projektom *Dokumentacija stare ljudske kulture v narečju* sodelova v okviru avstrijskega znanstvenega tedna *ScienceWeek@Austria 2000*. Filmske predstavite so bile na Koroškem (Celovec, Borovlje, Železna Kapla, Treffen pri Beljaku, Irschen), na Štajerskem (Laafeld/Potrna pri Radgoni), Tirolskem (Innsbruck) in v Spodnji Avstriji (Horn). Hkrati je šlo za tekmovanje projektov, v katerem je sodelovalo 424 prireditev. Predstaviti je bilo treba znanost na preprost in zabaven način kar se da širokemu krogu ljudi. Konec junija 2000 bodo najboljši projekti na Dunaju prejeli priznanja. Akcijo podpira avstrijsko Ministrstvo za izobraževanje, kulturo in znanost.

10. 6. 2000 V *Šolskih razgledih* (št. 11, str. 2) je ***Jana Zemljarič Miklavčič*** predstavila *Celoletno in poletno šolo slovenskega jezika*, metode dela, programe, udeležence in spremne prireditve.

10. 6. 2000 V *Šolskih razgledih* (št. 11, str. 11) založba DZS napoveduje izid:
– berila in učbenika za prvi letnik gimnazij *Branja*, ki poleg obveznih besedil po učnem načrtu so dodani še odlomki drugih temeljnih del svetovne in slovenske književnosti. Didaktično zasnovo je pripravila ***dr. Boža Krakar Vogel***, spremna be-sedila za posamezna poglavja pa so napisali ***Darinka Ambrož***, ***Vinko Cuderman***, ***Majda Degan Kapus***, ***Jana Kvas***, ***Adrijana Špacapan*** in ***Marjan Štrancar***;
– *Prešernovih pesmi in pisem* v izboru ***akad. dr. Borisa Paternuja*** (zbirka Klasje).

10. 6. 2000 Anonimnemu duhovitežu, ki se je v skušal ponorčevati o potrebnosti *zakona o rabi slovenščine kot uradnega jezika*, kljub vsemu ne privoščimo, da bi – tako kot nekatere prodajalke – prejel odločbo o prerazporeditvi na slabše delovno mesto, ki bi bila skupno s pravnim podukom vred napisana v tujem jeziku. Bralci so proti takšnemu odnosu protestirali. *Prim*. Delo 10. 6. 2000, št. 132, str. 3; 17. 6. 2000, št. 139, str. 30 (Sobotna priloga).

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

»Že zdaj se dogaja v podjetjih, ki so v tuji lasti, da vodstva kršijo pravice zaposlenih, ki so se doslej zdele povsem samoumevne (npr. raba slovenščine pri uveljavljanju pravic iz delovnega razmerja). Doslej je bilo normalno, da je delavec po slovensko prosil za letni delovni dopust, v nekaterih podjetjih pa to nenadoma ni več samoumevno.«
Slavko Pezdir: Če za letni dopust ne moreš več prositi v slovenščini : Dr. Janez Dular o pritiskih na slovenščino, Delo 17. 6. 2000, št. 139, str. 20 (Sobotna priloga).

11. 6. 2000 Ob domnevnem Trubarjevem rojstnem dnevu (9. 6.(?) 1508) so na Raščici pripravili osrednjo slovesnost ob 450. obletnici izida prve slovenske knjige. Slavnostni govornik, predsednik Društva slovenskih pisateljev, ***Evald Flisar***, je poudaril sodobne pojave, ki zahtevajo, da se skrb za

slovenski jezik okrepi tudi v današnjem času. Med drugim je postavil tudi vprašanje: ali nas do izida *zadnje* slovenske knjige loči manj let, kot jih je minilo od izida prve? Menil je, da je slo-venščina vse manj podobna slovenskemu jeziku in vse bolj angleščini, tako da se Angleži vse bolj počutijo doma pri nas in mi pri njih. *Prim*. Primorski dnevnik 10. 6. 2000, št. 133, str. 3; Delo 12. 6. 2000, št. 134, str. 1.

13. 6. 2000 Šolsko leto zaključujejo mnoge šole tudi z izidom svojih publikacij. Marsikatera kolegica jo pošlje na ogled tudi Slavističnemu društvu. Že pred nekaj tedni smo z *Osnovne šole Ivana Cankarja* (Vrhnika) prejeli njihovo glasilo Enajsta šola, ki je v celoti posvečeno Prešernu. V njem nam med drugim spregovori Roza-munda, pa Ostrovrhar, Urška, beremo pesmi o Vrbi in prevod njihovega učenca v srbski oziroma hrvaški jezik, učenci so pisali v bohoričici in skušali ujeti slovenski jezik 19. stoletja. *Osnovna šola dr. Bogomirja Magajne* (Divača) je izdala dve knjigi, ki sta ju napisali njihovi učenki. *Ines Fakin* je napisala prvi Majin dnevnik *Srček na dlani*, *Sanja Smiljanić* pa kratek roman *Ko začutiš, da živiš*. Ilustriranima knjigama so dodane predstavitve drugih literarnih nastopov obeh učenk, recenziji članice SD, ***mag. Milene Blažič***, in posvetili ravnateljice šole. Seveda je v ozadju skrbna mentorica ***Jožica Planinc***. *Prim.* Šolski razgledi 24. 6. 200, št. 12, str. 10.

14. 6. 2000 *Osnutek zakona za ureditev slovenščine kot uradnega jezika* doživlja podporo tudi v Delovih pismih bralcev. *Prim*. Delo 13. 6. 2000, št. 135, str. 6; Delo 15. 6. 2000, št. 137, str. 7; Delo 17. 6. 2000, št. 139, str. 30 (Sobotna priloga).

15. 6. 2000 *Vrh vzdiguje oljka v Tribanu svoj v oblake, v hladu hrama, zbor sedi slavistov, ker Alferija spet gostuje* člane pripravljalnega odbora jesenskega slavističnega kongresa. Dogovori o programu, oblikovanje spiskov žrtev, ki bodo naprošene za pomoč pri organizaciji in fehtanju sredstev, krasna domača malvazija in čudoviti divji šparglji, ki jih je sredi svojih ljubih istrskih kamnov nabrala in pripravila ***prof. Alferija Bržan***. Na dvorišču domačije v Trbanu imajo poleg zbirke kamnov tudi kamnito mizo, toda zavzeli so jo domorodni študenti, tako da so pokvarili travestijo (ta stari so po sili razmer sejali v taverni in se odrekli čudovitemu razgledu po Vanganelski dolini).

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

Človek se mora po ljudeh ravnati, ne ljudje po človeku.

Slovenski pregovor

15. 6. 2000 Devetdesetletnico ***dr. Vilka Novaka***, *med drugim je tudi edini še živeči ustanovni član Slavističnega društva Slovenije*, so nasledniki njegovega dela na Filozofski fakulteti v Ljubljani počastili z bogatim zbornikom *Kolesar s Filozofske*. Tak naslov zbornika, četrti zvezek Župančičeve knjižnice, so izbrali zato, ker se je jubilant vedno vozil s kolesom. Bibliografija jubilanta obsega 52 strani.

15. 6. 2000 Mednarodna raziskava *Pismenost in udeležba odraslih v izobraževanju* kaže, da smo Slovenci na dnu med 20 državami, ki so sodelovale pri projektu. Pismenost je razdeljena na pet ravni. Prva in druga raven pomenita, da *odrasli* nimajo dovolj spretnosti pri razumevanju in uporabi podatkov v različnih dokumentih in obrazcih. In teh je pri nas od 65 do 70 odstotkov. Težave imajo, ko na voznem redu iščejo, kdaj v soboto zvečer pripelje zadnji avtobus iz določnega kraja, težko presodijo, katera izmed štirih filmskih kritik je bila najugodnejša, itd. Raziskavo je Andragoški center Slovenije zaključil jeseni 1998, zdaj pa so na razpolago tudi mednarodno primerljive vzporednice. Sodelovanje slovenistov ni znano. *Prim*. Delo 15. 6. 2000, št. 137, str. 3; 1. 7. 2000, št. 151, str. 31; Šolski razgledi 24. 6. 200, št. 12, str. 3.

15. 6. 2000 *Intertransport*, gospodarsko interesno združenje prevoznikov, je Slavističnemu društvu Slovenije poslalo v vednost svoje pismo ministru za kulturo, ki ga opozarjajo, da je treba sprejeti zakon o rabi slovenščine kot uradnega jezika.

17. 6. 2000 V današnji Sobotni prilogi Dela (št. 139, str. 20–21) je izšel intervju ***Slavka Pezdirja*** z ***dr. Janezom Dularjem***, ki je spregovoril o poskusih, da se prepreči sprejemanje zakona o rabi slovenščine kot uradnega jezika.

18. 6. 2000 Nova slovenska vlada je pred kratkim potrdila imenovanje novih državnih sekretarjev ministrstva za šolstvo in šport, ki so: *Aleks Leo Vest*, *Metka Zevnik* in *Angelca Likovič*. Novi minister, *dr. Lovro Šturm*, je s svojo okrožnico o načinu proslavljanja zaključka šolskega leta razburil marsikateri kolektiv, nekaterim ravnateljem pa so dvignila adrenalin vabila krajevnih odborov Socialdemokratske stranke na sestanke. Škoda, da novi štab ne opazi, da počitnice učiteljev krajše kot dopusti sodnikov. [Čeprav se samo v mlinu dvakrat pove, ponavljamo, ker ni nevarnosti, da bi nas kdo slišal.]

18. 6. 2000 Članica SD, ***prof. Majda Strašek-Januš***, je strnila nekaj vtisov s popravljanja letošnjih *maturitetnih esejev*. *Pohvalila je* [kdo bi si mislil, da lahko kdo javno hvali maturitetno komisijo] maturitetni sklop (Tavčarjev »Amandus«, Pregljeva »Matkova Tina« in Kocbekova Črna orhideja) in potožila zaradi nerodnosti, ki se pokažejo, ko morajo maturanti pisati o verskih stvareh. Pišejo o spopadih med katoličani in kristjani, nekomu se zapiše svečenica Marija, ne ločijo Cerkve od cerkve, vere od celibata itd. [Na uho: dilema Bog – bog ima primernejšo vzporednico v dvojici Alah – Kristus, pri čemer tudi neverni nikoli ne nihajo, kako zapisati začetnico.] *Prim*. Družina 18. 6. 2000**,** št. 25, str. 23.

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

»Za ta področja [kjer se mora uporabljati slovenščina kot uradni jezik] res že veljajo posamezni členi v že veljavnih 40 do 50 zakonih, ki se bolj ali manj dotikajo tudi rabe jezika. To je za nadzor zelo nepregledno, poleg tega pa nekateri zakoni, za katere bi tudi pričakovali, da bodo govorili o jeziku (denimo zakon o društvih, zavodih itd.), o njem ne povedo nič. Tudi že zapisano o jeziku je v mnogih primerih pomanjkljivo, saj ni določeno, kdo je odgovoren za izvrševanje teh določil in kaj je treba storiti v primerih kršitev.«
Slavko Pezdir: Če za letni dopust ne moreš več prositi v slovenščini : Dr. Janez Dular o pritiskih na slovenščino, Delo 17. 6. 2000, št. 139, str. 20 (Sobotna priloga).

18. 6. 2000 V svojem jezikovnem kotičku *Za boljši jezik* (Družina, št. 25, str. 11) ***prof. Janez Gradišnik*** povzema postaje na križevem potu **zakona o rabi slovenščine** kot uradnega jezika. Povzemamo in delno dopolnjujemo: 1979 Slovenščina v javnosti (to zborovanje v Portorožu je s sodelavci pripravila dr. Breda Pogorelec); 1980 prične delovati Jezikovno razsodišče; 1991 preneha z delom Jezikovno razsodišče (izbruh demokracije); javna skrb za jezikovno kulturo se po osamosvojitvi zreducira na jezikovne kotičke; 1993 je sprejet zakon o gospodarskih družbah, vendar sodišča ne upoštevajo določila o slovenskih poimenovanjih »firm«; na zborovanju slavistov 1993 je sprejeta izjava, da slovenščina naenkrat ni ogrožena in je vse lepo in prav; 1995 dr. Janez Orešnik izda pri SAZU študijo Uradi za jezik v Skandinaviji, Francija ima svoj zakon, Poljska ga pripravlja, [Makedonija ga ima,] sprejemajo ga nekatere države v ZDA; 1996 je dr. Janez Dular kot minister za kulturo napisal zakonski osnutek o rabi slovenščine kot uradnega jezika; 1997 je osnutek predstavljen na okrogli mizi zborovanja SD v Kranju; nato za tri leta obleži v predalih Delovne skupine za jezikovno načrtovanje, ki jo kot delovno telo pri Odboru državnega zbora za kulturo, šolstvo in šport vodi prof. dr. Breda Pogorelec; 1998 je na zborovanju slavistov v Murski Soboti sprejeta izjava o slovenščini kot učnem jeziku, maja 2000, ko minister za kulturo v odgovoru na vprašanje državnega svetnika Zoltana Jan da vedeti, da zakona ne misli dati v parlamentarni postopek, Državni svet prične pripravljalne postopke za zakonodajno pobudo.

20. 6. 2000 *Slavistično društvo Nova Gorica* je pripravilo *koncert uglasbenih pesmi Ljubke Šorli* v Frančiškanskem samostanu Kostanjevica (tu domuje tudi organizacijski odbor Škrabčevih dnevov). S tem se zaokroža počastitev 90. obletni-ce rojstva pesnice, ki je dosegla vrh s simpozijem o njenem delu (prim. Kroniko 17. 3. 2000). Prispevki s simpozija so izšli v 229. in 230. številki revije Primorska srečanja.

20. 6. 2000 Rektor ljubljanske univerze je slovesno promoviral ***Suzano Pertot***, ki je doktorirala s tezo *Psihološki vidiki med slovenskim in italijanskim jezikovnim sistemom pri dvojezičnih dijakih slovenskih šol v Italiji*. *Prim*. Delo 21. 6. 2000, št. 142, str. 18. Tržačanki iskrene čestitke!

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

»Ne ta delovna skupina [za jezikovno načrtovanje pri enem izmed odborov državnega zbora], ne SAZU, ne obe univerzi pa ne odvezujejo države od dejavnega opravljanja nalog na področju jezika. In te naloge in pristojnosti mora za državo izvajati njena izvršilna oblast. Gre predvsem za upravne zadeve, ki jih ne morejo opravljati akademija, fakultete ipd.«
Slavko Pezdir: Če za letni dopust ne moreš več prositi v slovenščini. Dr. Janez Dular o pritiskih na slovenščino, Delo 17. 6. 2000, št. 139, str. 20 (Sobotna priloga).

21. 6. 2000 Za vse, ki so okuženi z bralnim virusom, so člani *bralnega krožka Beremo z Manco Košir* pripravili pravljični literarni večer z ***Bino Štampe-Žmavc***. Ker je donator nagrad Tobačna tovarna, se je dogodil v Tobačnem muzeju v Ljub-ljani, pripravila pa ga je mentorica krožka ***Mojca Potočnik***.

23. 6. 2000 Na dvorišču Kraške hiše v Repnu sta ob kresnem večeru nastopila ***Bogdana Herman*** in ***Marko Kravos***. Ponovila sta večer ljudskih in Kravosovih pesmi *Ljubezen je v zraku*, ki sta ga aprila imela v Slovenskem etnografskem mu-zeju. *Prim*. Primorski dnevnik 23. 6. 2000, št. 144, str. 10; Primorski dnevnik 25. 6. 2000, št. 146, str. 5.

24. 6. 2000 Učitelji, ki jih zanimajo vaje za sprostitev pri pouku in ustvarjanje prijetnega ozračja v razredu, lahko obiščejo nemške spletne strani www.kbibk2. ac.at/ergonomie/turnen/ueb01.htm. Več v rubriki *Še tole pritisnem* v Šolskih raz-gledih 24. 6. 200, št. 12, str. 7.

26. 6. 2000 V okviru tiskovne konference na Tehnični univerzi na Dunaju je slavistka ***dr. Herta Maurer-Lausegger*** s Celovca prejela odličje za sodelovanje v okviru ScienceWeek@Austria 2000. To priznanje je prejelo 19 avstrijskih projek-tov. Kot rezultat tega sodelovanja je navezava prvih stikov z japonsko filmsko producentko, ki je našo kolegico obiskala v začetku junija v Celovcu. Prevzela bo njihovo metodo avdiovizualnega dokumentiranja narečij.

26. 6. 2000 Drugi dan *strokovnega srečanja za lektorje slovenščine na tujih univerzah*, ki ga je priredil Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, je potekala tako živahna okrogla miza o aktualnih vprašanjih slovenistike na tujih univerzah, da bi lahko nastal vtis o slovenščini kot vesoljnem jeziku, ki bo tekmoval z latinščino. Na kosilu so udeleženci predsednici Komisije za slovenščino na tujih univerzah, ***prof. dr. Adi Vidovič Muhi*** podarili šopek cvetja in povedali veliko stvari o tem, kako jim je pomagala v različnih težavah. Na seminarju so kot predavatelji sodelovali: ***dr. Primož Vitez***, ***dr. Simona Kranjc***, ***Mladen Pavičić***, ***Mojca Smolej***, ***Hotimir Tivadar***, ***mag. Mojca Schlamberger Brezar***, ***Mihaela Knez***, ***dr. Marko Stabej*** in ***mag. Vojko Gorjanc.***
27. 6. 2000 Prejeli smo *Katalog programov stalnega strokovnega spopolnjevanja 2000/2001*. Programa Slavističnega društva Slovenije sta objavljena na str. 89. Tudi letos prinašata točke za napredovanje *Kongres/zborovanje v Kopru* (objavljena je še stara informacija, da se bomo srečali v Portorožu!) in *Seminar mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje*.

28. 6. 2000 V rubriki *Imam jo na koncu jezika* ***Julijana Bavčar*** pri vikanju priporoča iti do konca – napol vikanje na način »Gospa, a ste vi čisto slepa?!« je, kot piše, zgled nižjega pogovornega jezika. *Prim*. Delo 28. 6. 2000, št. 149, str. 17 (Književni listi).

LJUDSKO IZROČILO

* * *

Ko je ***Marja Boršnik*** na višku svoje kariere »obogatela«, si je kupila košček planinskega sveta nad Jezerskim, si tam po Finžgarjevem zgledu postavila barako in vanjo pridno vabile vse, kar je bilo živega v slavistiki. Kmalu je postala ena hiška premalo in postavila je še drugo, pa menda še tretjo. Najbolj zvesto so jo obiskovali polhi, ki so se nato tudi dokončno naselili in se počutili tako prijetno, da jim še na misel ni prišlo, da bi razumeli namige o zlorabljanju gostoljubja.
Ko je lastnica že povsem obupala in ji nobeno znanje nobenega znanca ni več pomagalo (Finžgarjeva izkušnja s sirotko in utopljeno polhico se je izkazala za zelo naivno), je Marja Boršnik odkrila Mljet. Obogatena z literarnozgodovinskim znanjem in lastnimi izkušnjami si je tudi tam kupila košček sveta, ki ga Tito tedaj še ni odkril in razglasil za narodni park. Potem je polhom podrla streho nad glavo in barako v poštnih paketih poslala na Mljet in jo tam sestavila. In spet so se vrstile horde slavistov, le da ni nihče verjel, da so vsi pri njej brezplačno in da ne morejo od lastnice terjati, da odpre obrtno »djelatnost«. Tam se je neke jeseni med plavanjem izteklo njeno bogato življenje.

* * *

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo duhovit.
Po želji jamčimo za strogo anonimnost
v skladu z zakonom o varstvu osebnih podatkov.

30. 6. 2000 Kar ni uspelo našemu kolegu ***prof. Borisu Jukiću*** s kresnikom (s svojim romanom je ostal med finalisti), se je posrečilo ***prof. Mateji Gomboc***. Spet je bila uspešna, tokrat na anonimnem literarnem natečaju Radia Slovenija. Med 344 besedili je njena novela *Aleksandrija, sanjsko mesto* prejela tretjo nagrado. (Širijo se govorice, da ima največ najboljših navdihov, ko je treba kuhati in pomivati posodo.) Čestitke obema!

1. 7. 2000 Tudi prva letošnja številka revije *Primerjalna književnost*, ki jo izdaja *Slovensko društvo za primerjalno književnost*, posnema najnovejšo modo in z denarjem slovenskih davkoplačevalcev za Slovence objavlja prispevek v angleščini ter nas tako tlači v položaj, ko nismo imeli slovenskih znanstvenih ustanov in smo študirali in pisali v tujih jezikih. Utemeljitelj slovenske komparativistike, prof. Anton Ocvirk, kljub svojemu svetovljanstvu in študiju v tujini, tega ne bi odobraval. V zaostalem jeziku dekel in hlapcev, to je v slovenščini, pišejo ***Vladimir Biti***, ***Nadežda Starikova***, ***Janez Vrečko***, ***Miha Pintarič***, recenziji pa sta prispevala ***Jelka Kernev Štrajn*** in ***Tomo Virk***.

ČLANARINA

Kolegice in kolege prosimo, da **čim prej poravnajo članarino za leto 2000** in s položnico nakažejo 3000 SIT na tekoči račun Slavističnega društva Slovenije, št. 50100-678-45265. Tisti, ki jim članarino poravnajo šole oz. ustanove, kjer so zaposleni, naj ne pozabijo sporočiti imen in naslovov kolegov, za katere je nakazilo.
Kopijo položnice skrbno shranite, ker boste z njo uveljavili članske ugodnosti.
Hvala vsem stotnijam, ki so članarino že poravnale!

1. 7. 2000 V soboto in nedeljo se je dogodilo *tradicionalno planinsko(-literarno) popotovanje po Kekčevih poteh*. ***Dr. Aleš Bjelčevič*** je udeležence peljal do Pogačnikovega doma na Kriških podih. Na zboru v soboto ob 10.00 pred FF se je javilo 26 trmastih in vzdržljivih študentov in nekaj osebja z ljubljanske in mariborske slavistike (slednjo je pripeljal Miran Štuhec). Posaditev v prisotne avtomobile, vožnja do Aljaževega doma v Vratih. Vzpon skozi Sovatno, tam spanje pravičnikov na skupnih ležiščih. Naslednji dan izbira med zahtevnejšo potjo na Razor (okoli 2600 m) in manj zahtevno na Križ (okoli 2400 m). [Po izočilu vem, da je kar oboje bolj zahtevno kot ne. Op. Z. J.] V megli so se povzpeli na Križ in se posončili na Rušju pri bivaku IV. Spokojno planinsko vzdušje je tistim, ki so bili slučajno kje v bližini, občasno motilo glasno Hladnikovo razmišljanje ob knjigi, ki mu ni dala prespati prejšnje noči. Ob novem romanu Matjaža Podlogarja *Nuna in funkcionar* se je nebogljeno spraševal, ali je za pravično oceno dela res treba poznati podrobnosti iz avtorjeve biografije. Če ima zgodba namreč avtobiografsko podlago, potem mu ne bi bila nič posebnega, če pa si je avtor zavestno postavil v vlogo naivnega pripovedovalca, potem bi se mu zdelo besedilo zelo posrečeno. Ali je za oceno nujno poznati avtorjevo intenco? Pri romanu *Zvenenje v glavi* vemo, da gre za zavestno izbiro naivnega pripovednega načina, ker ga je pač napisal profesionalec Drago Jančar, pri Matjažu Podlogarju pa tega podatka ni in se ne znamo odločiti. Pomagajte, prosim, zdvomljenemu bralcu! Knjigo bom kmalu vrnil v oddelčno knjižnico, k branju pa naj spodbudi oznaka, da je to roman s privlačno kontrolorškrobarsko kombinacijo erotike in politike.

2. 7. 2000 Za planinsko manj navdušene in manj mazohistične je lutkovna skupina *Bubamara* pred gostilno Maček v Ljubljani pripravila otroško lutkovno predstavo *Mala mišek*. Predstavo, ki je namenjena otrokom od petega do stotega leta so odigrali v sklopu gledališkega uličnega festivala Ana Desetnica.

2. 7. 2000 Na letošnjem srečanju izseljencev je na gradu Bogenšperk častni član SD, ***akademik prof. dr. Boris Paternu***, govoril o Prešernu in njegovem pomenu za narodov obstoj. Naslednji dan je o Prešernu predaval tudi na otvoritvi *36. seminarja slovenkega jezika, literature in kulture*, vendar ga tu ni poslušalo 1100, pač pa le 180 duš. *Prim*. Delo 3. 7. 2000, št. 152, str. 1; Primorski dnevnik 4. 7. 2000, št. 159, str. 3.

3. 7. 2000 V *Delovih Pismih bralcev* (št. 152, str. 5) je ***Miha Lukšič*** (ni član SD) opozoril na nepovezanost znotraj predmetnih skupin pri *maturi*. »Na pragu smeš-nega se mi zdi, da izmed sedemdesetih besedil, predpisanih za ustni del izpita, nisem zasledil niti enega izmed šestih predpisanih za pisni del.«

LJUDSKO IZROČILO

* * *

V časih druge generacije univerzitetnih profesorjev so bila tradicionalna poučna popotovanja seveda peš pohodi (ob pomanjkljivi hrani, za katero tako ali tako ni bilo nikoli časa, če je bil poleg ***Anton Slodnjak***). Ob zaključku nekega akadem-skega leta so se odpravili na Vrsno, v Gregorčičev svet. ***Vasja Ocvirk*** je nosil v nahrbtniku čevlje ***Antonu Ocvirku***, ki je imel na vrhu tako otečene noge, da jih ni mogel obuti in jih je moral nadebudni pisatelj (in eden izmed številnih Bevkovih nezakonskih otrok) nesti še nazaj. Med vzponom proti vasici v oblakih je ***Marja Boršnik*** vodila poglobljeno debato o tedanji polemiki med Vidmarjem in Ziherlom o realizmu in fantastiki v umetnosti. Ko je bilo vsega le preveč, jo nekdo sopihajoč prekine: »*Veš kaj, Marja, jaz pa bi bil zdaj le raje v oblakih kot pa na tej realni zemlji!*«

* * *

3. 7. 2000 Slovesnosti ob otvoritvi *36. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture* ter *19. poletne šole slovenskega jezika*, ki jo letos obiskuje 190 udeležencev iz 29 držav. Žal se seminar ne širi, čeprav so potrebe vedno večje, ker se ga želi udeležiti vedno več tujcev, ki študirajo slovenistiko na tujih univerzah. Predavanja, ki so letos ubrana na temo *Čas v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi*, bodo ravnokar izšla v zborniku. Letošnja predsednica SSJLK je ***dr. Irena Orel***, strokovna tajnica pa ***prof. Tatjana Balažic***, sodeluje pa množica lektorjev (vodi jih ***prof. Simona Kranjc***) in predavateljev, ki se bodo znojili zaradi delovne vneme in zaradi tradicionalne vročine (***prof. Janez Zor***, ki se je doslej udeležil v različnih svojstvih vseh SSJLK, ne pomni, da bi ga kdaj zeblo). Seminaristi bodo odšli na poučno popotovanje po Gorenjski, šolarji na Dolenjsko, oboje pa vabijo tudi na vrsto popoldanskih in večernih prireditev. Otvoritve SSJLK sta se poleg rektorja, prodekanice in drugih gostov udeležila kar dva sveže izvoljena ministra, začetka Poletne šole med drugimi tudi Štefka Kučan. *Prim*. Delo 1. 7. 2000, št. 151, str. 8 in 11; Delo 3. 7. 2000, št. 152, str. 2; Primorski dnevnik 4. 7. 2000, št. 159, str. 4, itd.

4. 7. 2000 Iz Krakowa je slovenskemu slavističnemu občestvu poslal razglednico s pozdravi ***Niko Jež***, ki je tam daleč na severu 29. t. m. uspešno zagovarjal svojo doktorsko tezo. Iskrene čestitke!
(Neuradni) komentar gospe mag. Jež: »Zdaj imam v hiši že tretjega varuško/varuha z doktoratom.«

4. 7. 2000 Današnje Delo (št. 154. str. 10) prinaša obsežen članek o letošnji *19. poletni šoli slovenskega jezika*. Poleg nekaterih udeležencev so objavljene tudi fotogenični portreti predsednika tečajev slovenščine pri Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik, ***doc. dr. Marka Stabeja*** ter strokovne tajnice Šole, ***Jane Zemljarič Miklavčič***.

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

Dober počitek je pol dela.

* * *

Lok, ki je neprestano napet, se zlomi.

4. 7. 2000 Spletne novice *dr. Mirana Hladnika*:
Navodila za pošiljanje sporočil. Da bi se izognili težavam, ki jih imajo nekateri slovlitjani s prebiranjem sporočil, po nasvetu mojstrov Erjavca in Martinca pripo-ročam, da pisma na

slovlit@ijs.si pošiljate v goli tekstovni obliki (torej v meniju ne izberete html, ampak plain text!) in jim ne pripenjate dokumentov v formatih doc, rtf ali html. Ne bo tako lepo, bo pa bolj univerzalno berljivo.

Spletke. Http://www.geocities.com/roxdegabba/crtice.html – črtice avtorja, ki si je nadel psevdonim Rox de Gabba. Http://alja.hypermart.net/TEST1.htm – Alja Fur-lan sprejema naročila za pesmi, voščila, vabila, izvirna posvetila, besedila, reklam-na sporočila. Http://bos.zrc-sazu.si/beseda.html – novo mesto in novo ime za slo-vensko besedilno zbirko Cortes, ki jo ureja Primož Jakopin; zanimalo bi nas, zakaj se je zbirki strežnik filozofske fakultete zameril. Http://members.xoom.com/ThePI/autofol.htm – Roman Savković obvešča o novem naslovu svoje »avtofolske poezije«. Poleg članka Marka Juvana je bil v zadnji številki spletne revije Comparative Literature and Culture zame zanimiv še prispevek Johana F. Hoorna How is Genre Created na naslovu http://www.arts.ualberta.ca/clcwebjournal/clc weboo-2/ hoornl-oo.html. Http://www.stoa.org/hippo/ – Komentirana elektronska izdaja Izpovedi sv. Avguština. Http://culturemachine.tees.ac.uk/frm_f1.htm Culture Ma-chine – omrežni časopis z zelo zanimivimi članki o literaturi, njenem razmerju do filozofije, hipertekstu itd

Predstavitev slovenske kulture na tujem. Pred tedni je lončarka in pesnica ***Ifigenija Simonović*** v Delu izrekla dokaj ostrih besed na račun nacionalnih kulturnih predstavništev v tujih državah. Celo pri Nemcih in Francozih, kadar ti tržijo svojo kulturo v tujini, je – kljub izvrstni organizaciji in visokem ugledu nastopajočih – odziv publike skromen in ne upravičuje državnih investicij. Slovenci smo še posebej občutljivi na to, kaj mislijo o nas drugi, in nas zanima vse, kar izrekajo o nas. Včasih se zdi, da je naša identiteta v veliki meri odvisna prav od tega. Vprašanje pa je, koliko druge naše (literarne in kulturne) posebnosti sploh zanimajo: od slovenskih besedil, prevedenih v tuje jezike, je bilo do zdaj namreč najuspešnejše tisto, ki o nas samih sploh ne govori, tj. Bartolov zgodovinski roman o muslimanski sekti izmailcev Alamut. Ali ni torej skrb za lastno podobo v tujih očeh vsaj na literarnem področju (s prizadevanjem biti preveden in predstavljen tujcem) pretirana in neekonomična?

Drugo. ***Niku Ježu*** iskrene čestitke ob podelitvi *Sovretove prevajalske nagrade* [in uspešnem zagovoru doktorske teze na Poljskem]!

Vsem kolegicam in kolegom želimo kar največ razkošja poči-tnic!

Resna strokovna raziskava v Kölnu je pokazala, da so počitnice za mnoge Nemce težka preizkušnja. Vsak tretji zahtevek za ločitev vložijo po ponesrečenih počitni-cah. Razlog: potem ko vse leto tekajo naokrog in se pehajo za ljubi kruhek, ne prenesejo šoka, da se naenkrat znajdejo v brezdelju sami z zakoncem, s katerim ne vedo,

kaj početi, in s katerim se ne znajo pogovarjati.

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

Izdaja:

Slavistično društvo Slovenije

Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana

List za člane društva

Odgovorni urednik:
dr. Zoltan Jan

Ljubljana, 20. 8. 2000

http://www.neticom.si/kronika

Letnik 4, št. 20

Kostanji postajajo vse bolj zlati, sončni žarki se daljšajo. Kmalu bodo zažuboreli šolski razredi, zaiskrile se bodo predavalnice. Srečali bomo nove obraze, videli, koliko so zrasli naši fantje, kako so dozorela dekleta ... Vsem kolegicam in kolegom želimo lep začetek in uspešno nadaljevanje porajajočega se šolskega leta!

5. 7. 2000 Odmevi na Kroniko št. 19:

- Častnega člana SD in predsednika Slovenske matice, ***dr. Joža Mahniča***, pri naših anekdotah marsikaj moti in ocenjuje, da je boljša »suša« kot človeško neprimeren in žaljiv humor, ki naj bi se pojavljal npr. v anekdotah o častni članici SD, *dr. Marji Boršnik* (Kronika št. 19, str. 67, 66, 71). »*Ljudsko izročilo*« (sic!) dopolnjuje s podatkom, da si častna članica SD ni postavila hiške na Jezerskem, pač pa na parceli na Špiku (Drulovka pri Kranju), ki jo je občina Kranj odstopila Slavističnemu društvu in so si na njej poleg Boršnikove postavili strehice nad glavo tudi profesorja *Jurančič* in *Smolej* ter *dr. Taras Kermauner*. Meni tudi, da starejših profesorjev ni mogoče označevati za znanstvene ničle, čeprav so jih nekateri mlajši strokovnjaki presegli. Opozarja, da je Kidrič vendarle ustvaril dokumentarno podlago za preučevanje Prešerna; Marja Boršnik pa je morda ostala pri prvi knjigi monografije o Tavčarju zaradi vprašljive teze o istem modelu za njegove ljubezenske novele in zaradi preširoko zastavljene obdelave pisatelja, ni pa mogoče prezreti njenih monografij o Aškercu in Celestinu.

Pomisel pisca Kronike: Anekdote so to, kar sporoča naslov rubrike v vseh svojih pomenskih razsežnostih – *ljudsko izročilo* – in veseli smo vsakega dopolnila, ki ga dosledno tudi objavimo. Prav zato, ker vsak resen slovenist občuduje in ceni delo starejših generacij univerzitetnih učiteljev, si je mogoče privoščiti tudi kakšno anekdoto o njih(pripetljajem povprečnežev se je težko nasmehniti, ker nimamo o njih ustaljene podobe). Zato smo zadovoljni, ker se naš kritik strinja, da je pozitivno, ker skuša Kronika poleg koristnega obveščanja člane tudi razvedriti. Ker je to komaj drugo kritično opozorilo, smo zadovoljni tudi zato, ker se večina Slovencev kljub vsemu zna posmejati na svoj račun in na rovaš bližnjih.

5. 7. 2000 Tisk **19. številke Kronike:** 165.784,32 SIT, poštnina: 68.096,95 SIT.

5. 7. 2000 Pogrešani kolegi. Pošta je razglasila za neznane, umrle, odseljene ... in nam vrnila Kroniko št. 19, ki smo jo skušali poslati temle kolegom: ***Boža Brence, Majda Erlač, Barbara Jarh, Andreja Javornik, Irena Justin, Anica Plazar*** in ***Jana Zadobovšek***.

Kdor jih pozna, naj jih opozori ali nam sporoči njihove naslove.
Hvala tistim, ki so nam pomagali pri detektivskih poslih in sporočili pravilne naslove prej pogrešanih.

NOVE POKLICNE KOLEGICE

Na *Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani* so od 30. aprila do 20. junija 2000 diplomirali:
Polonca Bergant, Andreja Breznik, Nada Đukić, Simoneta Gazvoda, Martina Golob, Nataša Hribar, Lidija Janeš, Simona Jerčič, Tatjana Kamenšek, Maja Kosmač, Petra Kotnik, Katarina Kozole, Jasna Levačič, Alenka Lotrič, Bojan Maričič, Urška Mehle, Neda Milos, Tanja Nadu, Špela Omahen, Bernarda Pavlovec, Janja Peterlin, Eva Pezdiček, Breda Pivk, Simona Planinc, Katja Pobega, Karmen Podlesnik, Nuška Podobnik, Darja Pogačnik, Teodora Pogačnik, Tjaša Poljšak, Andreja Ponikvar, Darja Rakušček, Maja Skubic, Magda Stražišar, Nina Šoba, Mojca Šorli Ahačič, Simona Šoštar, Petra Tomažin, Alenka Tratnik, Mateja Traven, Tatjana Vučajnk in ***Vesna Žnidar Kadunc***.

Na *Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru* so od 1. februarja do 22. maja 2000 diplomirali:
Boštjan Debelak, Nataša Fošnarič, Darja Hribernik, Larisa Konkolič, Jelka Kos, Irena Kreft, Bernarda Kričej, Drago Meglič, Simona Peserl, Sandra Potisek, Barbara Rocek, Renata Rožanc, Zvezdana Sabol, Simona Sinic, Kornelija Sorger, Lidija Šalamun, Vida Tivadar Mesarič, Alojz Tuškei, Barbara Volčjak, Alenka Vu-

zem in ***Ksenja Žmauc.***

V prejšnji številki Kronike je s seznama mariborskih diplomantov izpadla kolegica ***Sonja Černela***, ki se ji opravičujemo za nerodnost.
Do zaključka redakcije še niso bili preverjeni, potrjeni in urejeni podatki o diplomantih v junijskem roku.

Poleg iskrenih čestitk in voščil za kar najuspešnejšo poklicno pot vsem tudi prisrčno vabilo, da se nam tisti, ki še niso člani in članice Slavističnega društva Slovenije, pridružijo.

6. 7. 2000 Danes je uspešno zagovarjala doktorsko disertacijo z naslovom *Mit Antigone v zahodno- in južnoslovanskih dramatikah* ***Alenka Jensterle-Doležal***. Čestitke!

6. 7. 2000 O okrogli mizi Slovenščina na tujih univerzah poroča ***Igor Bratuž*** (*prim*. Kroniko 26. 6. 2000). V polkrepkem tisku je uredništvo Književnih listov objavilo izvleček iz pisma ***prof. Srečka Renka***, ki opozarja na svoje zasluge za raz-voj in ohranitev slovenščine na rimski univerzi La Sapienza. Žal bi bilo treba dopolniti tudi marsikatero slabo razumljeno navedbo v poročilu o okrogli mizi. *Prim*. Delo 6. 7. 2000, št. 155, str. 14 (Književni listi).

6. 7. 2000 Minister za šolstvo in šport, ***dr. Lovro Šturm*** je na tiskovni konferenci povedal: »V devetdesetih letih je bilo na šolskem področju opravljeno zelo veliko dela, sem in tja je prišlo tudi do spodrsljajev in pomanjkljivosti, ki jih moramo zdaj odpraviti. Naša naloga je zagotoviti nemoteno delovanje sistema, trudili se bomo za učinkovito in prijazno šolo, nove reforme pa ne gre pričakovati.« Skupaj z državnimi sekretarji je predstavil položaj, usmeritve in najpomembnejše naloge šolskega področja. Popravek pravilnika za napredovanje učiteljev v nazive oziroma poenostavitev postopka bo ena od prednostnih nalog, je povedal minister. Predstavniki šolskih sindikatov so ga namreč opozorili, da so roki za podeljevanje nazivov odločno predolgi, saj trajajo tudi do devet mesecev. Do konca tega meseca naj bi na ministrstvu ustanovili tako imenovan strateški svet, ki bo imel več podsvetov. Eden izmed strateških (pod)svetov bo skrbel za preventivno dejavnost na področju drog – tobaka, alkohola in psihogenih drog – in v ta namen pripravil dokument o nacionalnem preventivnem programu proti zlorabi drog. Komisija za pregled dela pri prenovi šolstva, ki sta jo vodila ***dr. Janez Bečaj*** in ***dr. Tatjana Vrčkovnik***, je v svoje poročilu vladi zapisala, da se šolski zakoni ne izvajajo dosledno. To velja tudi za spremljanje poskusnega uvajanja programa devetletne osnovne šole, ki ne poteka tako, kot zahteva 20. člen zakona o organizaciji in financiranju šolstva. Poleg tega komisija ugotavlja, da kurikularni svet ni pripravil izhodišč za kurikularno prenovo programov, učbenikov in drugega za otroke s posebnimi potrebami, da še vedno ni prenovljena tretjina programov poklicnega izobraževanja v šolski organizaciji, prav tako niso prenovljeni nekateri programi v izobraževanju odraslih.
Na področju visokega šolstva bo glavna naloga ustanovitev tretje slovenske univerze na Primorskem. Prednostna naloga bo zadevala tudi izboljšanje pismenosti odraslih, o konkretnih ukrepih za to včeraj še ni bilo govora. Na vprašanje, ali bo kakšna novost zadevala verouk v javni šoli, je minister odgovoril, da v zvezi s tem ne gre pričakovati sprememb. Sicer pa, je dejal, pri tem ni odločilno njegovo mnenje, ampak mnenje stroke. Glede bojazni šolskih sindikatov, da utegne imenovanje osnovnošolskih ravnateljev znova postati pristojnost lokalnih skupnosti, je dr. Lovro Šturm odgovoril, da tega zakonskega predloga ni vložila vlada, temveč poslanec SD.

7. 7. 2000 Predsednica letošnjega *Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture*, ***dr. Irena Orel***, je predstavila razvoj in letošnje razsežnosti mednarodnega uveljavljanja slovenistike. *Prim*. Delo 7. 7. 2000, št. 156, str. 8.

8. 7. 2000 Iz Celovca je prispela tale vest: Na zaključni tiskovni konferenci 1. avstrijskega festivala znanosti ScienceWeek @ Austria 2000 (19.–28. 5. 2000), ki je bila 27. junija t. l. na Tehniški univerzi na Dunaju, je bila med prejemniki priz-nanj tudi članica SD, ***dr. Herta Maurer-Lausegger***, s celovške slavistike. Sodelo-vala je s svojim filmskim projektom *Dokumentacija stare ljudske kulture v nareč-ju*. Priznanje je prejelo 10 znanstvenih in 9 šolskih projektov. Na tekmovanju se je predstavilo skupno 424 prireditev, ki so potekale po vseh avstrijskih zveznih deželah. Projekti ***dr. Herte Maurer-Lausegger*** so naleteli na dober odmev v najširši javnosti. Od 21. do 31. oktobra 2001 bo s serijo strokovnih predavanj in filmskih predstavitev gostovala na Japonskem (Tokio, Osaka).

IZPOSOJENA SENTENCA

Lev, ki posnema leve, postane opica.

8. 7. 2000 Bolgarska revija za kontrastivno jezikoslovje *Съпставително езикоэнание*, ki jo izdaja sofijska univerzitetna založba Sv. Klimenta Ohridskega, v svoji lanski številki 3–4 prinaša razpravo ***Desislave Tabakove*** o glagolu *vrveti* v hrvaškem oziroma srbskem etimološkem slovarju Petra Skoka, v kateri je upoštevana tudi slovenščina. Kot vse strokovne publikacije, ki jih prejema Slavistično društvo Slovenije, tudi to revijo poklanjamo oddelčni slavistični knjižnici na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

MALA ŠOLA USTVARJALNEGA PISANJA

Člane Slavističnega društva Slovenije vabimo, da za **Kroniko** Slavističnega društva Slovenije prispevajo najboljša, najduhovitejša, naj-vprašanja, ki se jih spominjajo *s slavističnih brucovanj*.

Leta 1971, na brucovanju letnika, matrikuliranega 1967 (mentor Jože Koruza), so Zeleno carstvo vprašali zelenjad: »*Sredi noči, ko se še ne prične sobotna rana ura, zlata ura, so na seminarju: dva doktorja, en profesor in en asistent. Koliko peršon je to*?«
Zelenjad, ki še ni imela dostopa na Paternujeve sobotne jutranje seminarje za višje letnike, seveda ni vedela, da je nedavno doktoriranemu Matjažu Kmeclu zaradi tipkarskih napak pri prepisu bibliografije spodletel prvi poskus habilitacije za docenta, je kot iz stopa izstrelila, da so to štirje mučitelji. Nakar se Zeleno carstvo zavzame: »*Kakšna predrznost, zelenjad ne verjame v moč troedinega profesorja! To sta ja dve peršoni, profesor in asistent, oba z doktoratom, le da ga eden še ni unovčil*!«

* * *

Zeleno carstvo je bilo gnade polno in je postavilo zelenjadi dodatno vprašanje: »*Kakšna je razlika med Zorom in zoro*?« Zelenjad ni vedela ali si ni upala izustiti, *da zora zjutraj pride, Zor odide*.

8. 7. 2000 Ker imamo polne kufre vsega, gremo na morje!

9. 7. 2000 V letošnji peti številki *Jezika in slovstva* je kot uvodnik objavljen nagovor predsednika RS, ***Milana Kučana***, s katerim je pozdravil udeležence sprejema v čast 65-letnice SD (prim. Kroniko 7. 6. 2000). O povezanosti narodne in jezikovne zavesti piše ***Vesna Gomezel Mikolič***; komunikološko izrazje analizira ***Monika Kalin Golob***, ***Mateja Pezdirc Bartol*** obravnava vlogo bralca v literarnih smereh 20. stoletja, ***Zoltan Jan*** je predstavil razvoj slovenskih slavističnih revij (SR, JiS in Slovenščina v šoli), ***Anka Sollner Perdih*** pa je prispevala članek ob jubileju bibliotekarja ***Marka Kranjca***, častnega člana SD, ki mu vsi želimo še mnogo ustvarjalnega poleta.

10. 7. 2000 Koordinator *tekmovanja za Cankarjevo priznanje*, ***prof. Vlado Pirc***, je, tik preden je pobegnil na počitnice, sestavil osnutek razpisa za prihajajoče šolsko leto. V evropskem letu jezikov bo to skupni imenovalec letošnjega tekmovanja. Več na seminarju mentorjev tekmovanja v Novi Gorici (novembra) in na spomladanskem posvetu na Vrhniki. Prosimo, da se na seminar prijavljate *šele po kongresu* v Kopru, da ne bo zmešnjav v kupih prijavnic!

Založba Rokus

PRIPRAVLJA SIMPOZIJ

SKRIVNI DNEVNIKI BRANJA

ali

KAKO POVEČATI PRILJUBLJENOST BRANJA V OSNOVNI ŠOLI

Založba Rokus se trudi povečati priljubljenost branja med učenci in dijaki v osnovni in srednji šoli. V ta namen pripravljajo jeseni poseben simpozij. Pripraviti želijo srečanje, ki bo namenjeno učiteljem in bo zasnova-

no strokovno, tako teoretično kot praktično. Na njem bodo nastopili najuglednejši strokovnjaki s področja književnosti, slovenskega jezika, bibliotekarstva in vseh, ki s svojim znanjem in izkušnjami prispevate k širjenju bralnih navad osnovnošolske populacije.
Simpozij bo potekal 10. in 11. novembra v Portorožu.
Za kotizacijo 4990 SIT (+ DDV) prejme vsak udeleženec 7 knjig iz tele izbire:
– ali (Skrivne) dnevnike ustvarjalnega branja 1–4 s priročnikoma in Skrivne bralne zaklade,
– ali (Skrivne) dnevnike ustvarjalnega branja 5–8 s priročnikoma in Skrivne bralne zaklade.
Prijave bodo zbirali po prvem septembru, ko bodo poslali na šole tudi program simpozija in prijavnice.
Za vse informacije in prijave so na voljo na naslovu:
Založba Rokus, Grad Fužine, Studenec 2a, 1260 Ljubljana, tel. 01 540 97 99, faks 01 540 02 77, e-pošta seminarji@rokus.com. Oseba za stike: Lilijana Miklavčič.

Prepričani so, da bo simpozij pripomogel k širjenju bralne kulture med mlajšimi bralci in da bo prerasel v odmevno srečanje.

11. 7. 2000 Prejeli smo zadnje tri lanske in prvo letošnjo številko bolgarske revije *БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА*, ki ima z rednim izhajanjem podobne težave kot naš Jezik in slovstvo. Vrsta zanimivih člankov o metodiki literarnega izobraževanja. Revija je na razpolago v oddelčni knjižnici ljubljanske slavistike.

13. 7. 2000 Na dan, ko so pred 80 leti fašisti požgali Narodni dom v Trstu, je italijanska poslanska zbornica sprejela zakon o zaščiti slovenske manjšine v Italiji (da bi bil veljaven, ga mora potrditi še senat). Po spominski slovesnosti je v Trstu častna članica SD, ***prof. dr. Marija Pirjevec Paternu***, v obnovljeni stavbi, v kateri deluje visoka šola za prevajalce in tolmače tržaške univerze, predstavila zbornik *Narodni dom – Balkan ob 80-letnici požiga*. *Prim*. Primorski dnevnik 13. 7. 2000, št. 161, str. 2; Primorski dnevnik 14. 7. 2000, št. 162, str. 5; Novi glas 20. 7. 2000, št. 27, str. 9.

14. 7. 2000 Uspeli smo skup spraviti in nakazati simbolične avtorske honorarje večini sodelavcev novega društvenega **zbornika**, ki prinaša gradivo z lanskega **slovenskega slavističnega kongresa v Celju**.

15. 7. 2000 Za 133 udeležencev (ter za vse kolege lektorje in predavatelje) se je zaključil *36. seminar slovenskega jezika, literature in kulture*. Tudi letošnja predsednica, ***dr. Irena Orel***, je začutila, da bi moral SSJLK napraviti nov korak v razvoju, in na to potrebo javno opozorila. V zborniku *Skripta 4*, ki ga je kot priročnik za učitelje slovenščine na tujih univerzah izdal *Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani*, ***dr. Ada Vidovič Muha*** navaja, da slovenščino na 41 tujih univerzah študira blizu tisoč študentov, v celoletno šolo slovenščine se vsako leto vpiše okrog 70 slušateljev, poletno šolo pa obiskuje zadnja leta več kot 300 udeležencev. *Prim*. Delo 12. 7. 2000, št. 165, str. 8.

S TUJEGA ZELNIKA

Pri vsaki veliki izgubi je kakšen majhen dobiček. Tudi nesreča je za nekaj dobra. Oblaki imajo srebrn rob. Po viharju ležijo hruške kar po tleh. Kdor danes pade, utegne jutri vstati. Nikoli ni tako slabo, da ne bi moglo biti slabše.

* * *

Ko se ena vrata zapro, se druga odpro. Noč je najtemnejša, tik preden se zdani. Čim hujši je vihar, tem hitreje mine. Tudi najtrša zima se boji pomladi. Vse ostro je kratko.

15. 7. 2000 Konec kratkega, a intenzivnega lenarjenja v Starem gradu na Hvaru. Ker je Mme Jan nežno skrbela za srebrnega soproga, se ni pripetilo nič pretreslji-vega (npr. opekline v senci, prehlad ob 34 °C ...), pa tudi vrli Dalmatinci so prijazno prihranili ohladitev (v tem času je na Hvaru drugič deževalo med letošnjo sezono). Žal so tako kot tiste kapljice skupaj s samoupravnim socializmom poniknili tudi nekdanji popusti za deževne in snežne dni. Tako smo se vrnili z nekaj fosili (tiste največje smo pustili za kolege, ki nam bodo sledili) in enim zanimivim kamnom.

15. 7. 2000 Na *Oglati mizi* revije *Sodobnost* (št. 6), ki je bila posvečena *Slovencem in njihovemu skupnemu prostoru*, je častni član SD, ***dr. Matjaž Kmecl***, razkril, kako se je kot kulturni minister s svojo stoenko vozil preko jugoslovanskih meja in kakšne posledice ima zaton ideje o enotnem slovenskem kulturnem prostoru in policentričnem kulturnem razvoju. Na dan je potegnil Vrazovo pismo Prešernu, v katerem se ta naš uskok na svoj način zaveda, da je za obstoj naroda pomemben vsak Slovenec, ker je naš narod tako majhen: *Nikoli* [ne bo toliko slovenskih kupcev], *da bi bilo mogoče kriti stroške za tisk. Še najmanj pa, da bi slovenski pisatelj mogel pošteno živeti od prihodkov svojih del. Dokler literati takšnega jezika ne morejo gojiti, niti takega upanja, tako dolgo ne more biti take književnosti. Kultura vsakega jezika, ki bi želela kaj pomeniti v svetu, se mora opirati na vsaj pet- do šestmilijonsko ljudsko množico. Madžari imajo tri do štiri milijone prebivalcev in vendar glede na svoje veliko bogastvo in največje žrtve bogatinov, to se pravi mecenov, ne morejo doseči nikakršnega pomena.* V razdelku recenzij ocenjujejo zbirko ***Cirila Zlobca*** *Samo ta dan imam* ***Jože Pogačnik*** in ***Miran Košuta***, ***Jukićev*** roman *Pardon, madame* pa ***Lucija Stepančič***. Član SD, ***Marko Kravos***, sodeluje v anketi o *predobletnici* zadnje slovenske knjige (prim. Kroniko 11. 6. 2000) ter v prispevku *Drevo in krošnja* opozarja: *V vsakem človeku je namreč še druga dimenzija, ne samo idilično drevo z jabolki. Postojnske jame namreč. Kot veste, so nastali ti davni čudeži v milijonih let. In so strašne posode teme in praznine. Trdo kamenino, ki je sublimirani sprimek školjk iz davnih morij, raztaplja voda. Voda kot tok časa, kot zgodovina. In kamen kot tla, v katera so vraščeni ljudje. Zdaj se, ko jih kot turisti gledamo s pomočjo umetne luči in vodnika, tem votlinam čudimo. Kakšna fantastična ekshibicija strasti in fobij v podzemlju naše duhovne hiše! …*
Naročila: Revija Sodobnost, Cankarjeva založba, Kopitarjeva 2, 1000 Ljubljana.

IZPOSOJENA SENTENCA

Prijateljstvo je kot denar, laže ga dobiš kot obdržiš.

19. 7. 2000 Letošnja šesta številka *Jezika in slovstva* prinaša vsega pet prispevkov. ***Tomaž Sajovic*** objavlja razpravo Umetnostno besedilo in jezikoslovje, ki jo je v glavnih obrisih predstavil na letošnjem celjskem slavističnem kongresu, ***Darinka Soban*** analizira prevode Prešernovih pesmi v švedščino, ***Mateja Pezdirc Bartol*** zaključuje svoj prispevek o vlogi bralca v literarnih smereh 20. stoletja, recenziji sta prispevali ***Darija Jakše*** in ***Katerina Veljanovska***. Do zaključka letnika 1999/2000 bosta izšli še dve številki.

20. 7. 2000 Delo poroča, da je v Novem mestu prejšnji teden končalo 12. jezikovne počitnice 45 osnovnošolcev s Koroške. *Prim*. Delo 20. 7. 2000, št. 167, str. 12.

20. 7. 2000 Enajst najvidnejših literarnih kritikov (domala vsi so člani SD) je v današnjih Književnih listih izpovedalo svoj kritiški kredo. *Prim*. Delo 20. 7. 2000, št. 167, str. 14 (Književni listi).

21. 7. 2000 Iz Dravograda prihaja razveseljiva vest, da je junija t. l. uspešno prestala habilitacijo na mariborski univerzi in postala izredna univerzitetna profesorica ***dr. Silvija Borovnik***. Iskrene čestitke za nazaj in najboljše želje za naprej!

22. 7. 2000 V dvojni, poletni številki revije *Primorska srečanja* (št. 231/232, str. 587–597) častni član SD, ***Milko Matičetov***, nadaljuje ofenzivo za sveto pravico, da bi nam v poletni sredozemski vročini peli *škrža**d**i* in ne kranjski *škrža**t**i*, saj je znan le en primer, da jim je nekoč, v Vodnikovih časih, enkrat zapel en, na Vrhniki izgubljeni tovrstni muhec. Poleg tega ***Bojan Bratina*** ocenjuje najnovejšo zbirko častnega člana SD, ***Cirila Zlobca***, *Samo ta dan imam*; drugi član SD, ***Mihael Bregant***, analizira zbirko tržaško-sežanskega pesnika ***Ivana Tavčarja***; ***Zdenka Lovec*** predstavlja našo simpatizerko ***Jolko Milič***; ***Borut Koloini*** dopolnjuje svoje prejšnje objave iz korespondence Kosovelovih; ***Zoltan Jan*** je prispeval obsežen prispevek o trojni spirali literarnega ustvarjanja ***Bogomira Magajne***; častni član SD, ***Janez Dolenc***, piše o dvestoti knjigi Zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev, devetem zvezku Aškerčevega Zbranega dela. Kogar zanimajo še drugi, za slaviste zanimivi prispevki (npr. o Goriških grofih, o gostoljubju v antični Grčiji itd.), lahko naroči revijo pri Kulturnem društvu Primorska srečanja, p. p. 242, 5001 N. Gorica.

23. 7. 2000 Iz deževno obarvane zlate Prage prihaja vest, da se je zaključilo večletno garanje ***dr. Jasne Honzak Jahič***, ki je na ljubljanski Filozofski fakulteti 26. maja t. l. uspešno zagovarjala svojo doktorsko tezo. Iskrene čestitke in srečno roko pri izbiri delovnega mesta (za univerzitetno učiteljico

jo hočeta imeti kar dve univerzi)! To je enajsti uspešno zaključeni podiplomski študij in deseti doktorat letnika, ki je bil matrikuliran v akademskem letu 1967/68 in mu je bil mentor tedanji asistent ***Jože Koruza***. Vsi »podiplomci« so ta del študija opravili po ovinkih ob delu, le dva so povabili na ljubljansko filozofsko fakulteto, pa ne na slovenistiko.

S TUJEGA ZELNIKA

Rana ura, slepa kura.
* * *
Kdor zgodaj vstaja, se sam sebi dopade.
* * *
V sili vrag še muho posili.
* * *
Koza je najsrečnejša, ko drugi kozi crkne Slovenec.
* * *
Beseda ni konj, beseda je čreda konjev.
* * *
Razlagalno pripovedko o nastanku Cankarjeve založbe, Cankarjevih nogavicah
in njegovi materi si preberite v reviji.
Goran Arh: Ena leva, ena desna, Primorska srečanja 2000, št. 231/232, str. 601–603

24. 7. 2000 Medtem ko nekateri užitkarijo na morju, je tajnica SD zbrala podatke o kolegih, ki so pred zaključkom akademskega leta uspešno zaključili podiplomski študij na Univerzi v Ljubljani:
26. maja je ***Jasna Honzak Jahič*** doktorirala s tezo *Slovensko strokovno izrazje 19. stoletja s poudarkom na čeških vplivih*;
1. junija je ***Jožica Narat*** doktorirala s tezo Semantika samostalnika v jeziku Jurija Dalmatina in Jurija Japlja;
18. junija je ***Elizabeta Bernjak*** doktorirala s tezo *Jezikovnosistematski razlogi primanjkljaja v slovensko-madžarskem stiku*;
20. junija je ***Andreja Žele*** doktorirala s tezo *Vezljivost v slovenskem knjižnem jeziku*;
6. julija je ***Alenka Jenstrle-Doležal*** doktorirala s tezo *Mit o Antigoni v zahodno- in južnoslovanskih dramatikah sredi 20. stoletja*.

Vsem iskrene čestitke in vso srečo pri nadaljevanju poklicne poti!

24. 7. 2000 Na Osnovni šoli Domžale se pričenja deveta *poletna šola slovenskega jezika* za 61 otrok iz 15 držav.

24. 7. 2000 Rezultati prvega roka izbirnega postopka za vpis v prvi letnik v letu 2000/2001

UNIVERZA V LJUBLJANI	Način študija	Omejitev	Sprejeti	Minimum	Minimum 2. in 3. želje	Zapolnjen s 1. željo	Prosta mesta
SLOVENSKI JEZIK ENOPREDMETNI UN	Redni	Ne	48	–	–	**Da**	0
SLOVENSKI JEZIK DVOPREDMETNI UN	Redni	**Da**	84	64,0	–	Ne	0
PRIMERJALNO SLOVANSKO JEZIKOSLOVJE – DVOPREDMETNI UN	Redni	Ne	4	–	–	Ne	26
RUSKI JEZIK DVOPREDMETNI UN	Redni	Ne	40	–	64,0	Ne	0
HRVAŠKI, SRBSKI IN MAKEDONSKI JEZIK DVOPREDMETNI UNRedni	Ne	23	–	–	Ne	37	
PRIMERJALNA KNJIŽEVNOST DVOPREDMETNI UN	Redni	**Da**	40	78,5	–	Ne	0
PRIMERJALNA KNJIŽEVNOST ENOPREDMETNI UN	Redni	Ne	23	–	–	**Da**	0
UNIVERZA V MARIBORU	**Način študija**	**Omejitev**	**Sprejeti**	**Minimum**	**Minimum 2. in 3. želje**	**Zapolnjen s 1. željo**	**Prosta mesta**
SLOVENSKI JEZIK S KNJIŽEVNOSTJO DVOPREDMETNI UN	Redni	Ne	59	–	–	Ne	31
SLOVENSKI JEZIK S KNJIŽEVNOSTJO ENOPREDMETNI UN	Redni	Ne	58	–	–	Ne	2

27. 7. 2000 V obsežnem članku *Besedilo kot »mozaik citatov«* ***Jelka Kernev Štrajn*** razmišlja o najnovejših knjigah ***dr. Marka Juvana*** *Intertekstualnost* in *Vezi besedila*. V današnjih Književnih listih najdemo tudi oceno ***Jukićeve*** knjige *Par-don, madame* (***Igor Bratož***) ter napoved izida ***Kmeclovega*** in ***Šömnovega*** scenarija za televizijski film o Prešernu, ki ga bomo gledali jeseni. *Prim*. Delo 27. 7. 2000, št. 173, str. 13, 14 (Književni listi).

28. 7. 2000 Tudi kolegica in kolegi na *poletni šoli slovenskega jezika*, ki jo je pripravil in izvedel Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani, so si oddahnili. Lepega poletnega večera so izdali Pošopis in zaključili garanje na sklepni slovesnosti pred Dijaškim domom Poljane v Ljubljani.

29. 7. 2000 V *Pismih bralcev* se je spet oglasil ***Ivan Tomažič*** in poučil ***dr. Vero Smole***, ujetnico *»zmotne predstave o nastanku slovanskih jezikov šele okoli 1. stoletja po Kr.«*, da je skrajni čas, *»da se otresemo zlagane označbe pritepencev pod pritiskom Avarov«* in seveda sprejmemo njegovo trditev o Venetih, davnih prednikih Slovencev. *Prim*. Delo 29. 7. 2000, št. 175, str. 30 (Sobotna priloga). Kasneje ga je zgodovinar Željko Kumar malo okrcal.

ČLANARINA

Članice in člane, ki sami s položnico poravnajo članarino, prosimo, da od bančnega ali poštnega blagajnika **zahtevajo vpis svojega imena** v blagajniško evidenco, sicer ne vemo, kdo je poravnal članarino, ker nam sporočijo le šifro nakazila, poizvedovanje pa stane več, kot znaša članarina. NEKATERE **POŠTE** NISO OPREMLJENE ZA VNOS IMENA PLAČNIKA, KAR ZAHTEVA OKENCE »SKLIC NA ŠTEVILKO« V SPODNJEM DELU POLOŽNICE, V KATERO SMO ZAPISALI ŠIFRO 88. NA BANKAH NI TEŽAV, JE PA DOBRO ZAHTEVATI VNOS VAŠEGA IMENA, SICER PRIHAJA DO NAPAK PRI EVIDENCI VPLAČIL.
Za leto 2000 znaša članarina že četrto leto 3000 SIT, socialno ogrožene pa lahko oprostimo plačila, vendar naj nas s svojim položajem seznanijo. Društvena pravila v 16. členu predvidevajo *prenehanje članstva* za tiste, ki ne plačujejo članarine. Tudi sicer se ne moremo strinjati s tistimi kolegi, ki pričakujejo, da jim bodo drugi kolegi krili stroške, ki jih njihovo članstvo vendarle povzroča. Kdor meni, da je društvo premalo dejavno in učinkovito, naj se pridruži peščici delavnih in prispeva k boljšemu izpolnjevanju naših nalog in doseganju skupnih ciljev. (Kakšno usodo so zaradi osamljenosti dvakrat doživeli delujoči v Akademiji operosorum, vemo!)
Članarina spada po našem mnenju med olajšave za dohodnino, zato na položnico napišite, da gre za prostovoljni prispevek nepridobitnemu društvu. Seveda zaenkrat ni nobene ovire, da članarine ne bi poravnale šole oziroma ustanove, kjer so kolegice in kolegi zaposleni, vendar naj ne pozabijo poslati še kopije virmana in sporočiti imen članov, za katere je članarina plačana.
Če članarino poravnate sami, lahko poveste, koliko ste prihranili šoli pri kotizaciji za seminar, ki se ga želite udeležiti, in gotovo boste imeli prednost. Če vam članarino plača šola, jih lahko prepričate, naj ne mečejo stran denarja, ko vam ne bi dovolili udeležbe na seminarjih našega društva z znižano kotizacijo.
Kopijo položnice shranite, ker boste z njo uveljavljali članske ugodnosti, med drugim tudi znižano naročnino na *Slavistično revijo*, *Jezik in slovstvo, Slovenščino v šoli,* popuste pri nakupu knjig, kotizacijah ...
Podatki o višini članarine in računu so na koncu glasila v okvirčku: Prijavnica za nove člane.

Hvala vsem, ki so članarino že poravnali!

29 .7. 2000 V *Večeru* ***Jasna Snežič*** poroča, da je letos 770 kandidatov vložilo zahtevo za vpogled v izpitne pole pri enem ali več *maturitetnih* predmetih. Mladi so najbolj nezaupljivi do objektivnosti ocenjevanja pri materinščini, matematiki in angleščini. Lani je vpogled zahtevalo 90 maturantov pri slovenskem jeziku, 57 pri matematiki in 35 pri angleškem jeziku. Skupaj se je lani pritožilo 138 kandidatov, v letu 1995 le 28 kandidatov. Letos je pričakovati skupaj okoli tisoč pritožb.
Vsa sredstva javnega obveščanja trdovratno molčijo, da so *ocenjevalci* ob začetku počitnic dobili obračune za krvavo prislužene honorarje in skopo obvestilo, da jih bodo prejeli enkrat jeseni, zato naj si ne delajo iluzij, da ga bodo zapravili na počitnicah.

30. 7. 2000 Konec potepanja po Danski, kjer so vse spomenike zgradili v 10. stoletju, pa so potem do danes nekajkrat pogoreli. Vseeno smo videli Kronborg, ki ga Shakespeare ni.

1. 8. 2000 S slovesnostjo v križnem hodniku frančiškanskega samostana se je v Kopru včeraj pričela 7. poletna šola slovenščine *Halo, tukaj slovenski Mediteran*, ki se je letos udeležuje 36 slušateljev iz 12 držav. *Prim*. Delo 1. 8. 2000, št. 177, str. 6; Primorski dnevnik 2. 8. 2000, št. 178, str. 10; Primorske novice 4. 8. 2000, št. 62, str. 9.

3. 8. 2000 Fotokopiranje ne škodi le knjigi, pač pa je tudi kaznivo dejanje in kršenje avtorskih pravic, ki jih sankcionira zakon. Tudi šole bi/bodo morale plačevati posebne dajatve za kopiranje iz delovnih zvezkov in drugega gradiva. *Prim*. Delo 3. 8. 2000, št. 179, str. 3.

4. 8. 2000 Pravilo, da so upokojenci najbolj zaposleni ljudje, potrjuje član SD, ***dr. Milan Dolgan***, ki nas obvešča, da je za Enciklopedijo Slovenije zaključil *geselski članek* o učbenikih slovenskega jezika, ocenil novi srednješolski učbenik *Na pragu besedila* in napisal razpravi *Prešernov sonet Marskteri romar* ter *Dva tipa Prešernovih sonetov*. Drugo zakonitost, da upokojenci nikoli nimajo časa, pa ***dr. Milan Dolgan*** potrjuje kot izjema, saj pravi, da je pripravljen gostovati na šolah, aktivih ali v pokrajinskih društvih in predstaviti svoje poglede ter svetovati iz svoje bogate prakse. Naslov: dr. Milan Dolgan, Melikova 84, 1000 Ljubljana, tel. (061) 127 33 17.

5. 8. 2000 V današnjem *Večeru* poročajo o reviji *Literatura* (št. 109–110, julij – avgust 2000): Srž uvodnika *Andreja Koritnika* je natančno povzeta v naslovu: *Odločilni trenutek slovenistike*. Avtor meni, da kriza slovenistike nedvomno obstaja in da bi se morali tako veda kot družba bolj zanimati za njen položaj. Intervjuvanec *Mateja Bogataja* je *Vinko Möderndorfer*. Končata: »... verjamem, da človek za srečo ne rabi veliko, miren kot, kapljo alkohola in pa dobro knjigo, in ne nazadnje, verjamem, da je Komunistični manifest knjiga prihodnosti. To je edina knjiga, ki ji je uspelo spremeniti svet (vsaj začasno), in vsi, ki ustvarjamo, si najbrž želimo isto: da bi naše sanje spremenenile svet.« V Refleksiji objavlja *Janez Vrečko* članek *Inspiracija, dionizično in apolinično*. Razmišlja o dveh grških načinih razumevanja inspiracije, o imaginativnem in intelektualnem navdihu. *Andrej Koritnik* ocenjuje knjigo *Intertekstualnost Marka Juvana*.

7. 8. 2000 Ob prazniku občine Sežana bodo v *Tomaju 25.* in *26. avgusta* otvoritvene slovesnosti ob **prenovljeni domačiji Kosovelovih** in ureditvi spomin-ske zbirke. V petek bosta ***dr. Marija Pirjevec*** in ***dr. Janez Vrečko*** predstavila dvojezično antologijo Srečka Kosovela *Ves svet je kakor ...*, ki jo je prevedla in uredila ***Jolka Milič***. *Prim*. Primorski dnevnik 11. 8. 2000, št. 186, str. 2. Iz *Večera* (18. 8. 2000) povzemamo nekaj o postavitvi spominske zbirke: Spominska zbirka, posvečena celi družini Kosovel in njihovim prijateljem, je predstavljena in postavljena kot vozlišče in zbirališče. Zaradi razporeditve prostorov je zbirka v spodnjih sobah hiše, in sicer bo prvi sprejemni prostor namenjen družinskim prijateljem in znancem, s katerimi so Kosovelovi vzdrževali stike, drugi prostor, bivša kuhinja, pa bo namenjen družini. V zbirki bodo razstavljeni družinski predmeti, dokumenti in fotografije, ki pričajo o življenju Kosovelovih. Med drugim bodo predstavljena objavljena dela Srečka in Stana Kosovela; knjižna zbirka bo razstavljena v spodnjih prostorih in na stopnišču, saj je zaradi obsežnosti ne morejo zbrati v enem prostoru. Ohranjena je v celoti, saj le takšna lahko priča o široki izobrazbi, razgledanosti in kulturnem dometu njenega ustvarjalca oziroma lastnika v času nastajanja. Velikost zbirke (ta obsega nad 2800 bibliografskih enot) ne nazadnje priča tudi o tem, kako veliko denarja je bila družina Kosovel pripravljena dati za knjige. Te bodo zložene v omare oziroma na posebej prirejenih knjižnih policah, ki so bile pred kratkim izdelane v ta namen in se zapirajo s steklenimi vrati, da ščitijo knjige pred prahom in nepooblaščenim brskanjem. Dragocenejše knjige so zbrane v prvem spodnjem prostoru. V obnovljeni domačiji Kosovelovih so na ogled tudi slike, ki so predvsem dela moža Karmele Kosovel Alfonza Graberja (med njimi pa sta tudi dve deli Vena Pilona). Slike so prej visele po stenah vseh prostorov hiše – tako bo tudi zdaj, saj jih je preveč, da bi jih lahko obesili le v pritličju.

MALA ŠOLA USTVARJALNEGA PISANJA

Člane Slavističnega društva Slovenije vabimo, da za **Kroniko** Slavističnega društva Slovenije prispevajo naj-

boljša, najduhovitejša, naj-vprašanja, ki se jih spominjajo *s slavističnih brucovanj*.

Leta 1971, na brucovanju letnika, matrikuliranega 1967 (mentor Jože Koruza), so Zeleno carstvo vprašali zelenjad: »*Kaj se zgodi, če se spečata družbena in subjektivna identiteta*?«

Zelenjad, ki še ni preštudirala poglavja o liriki v delu Slovenska književnost 1945–1965, s katerim se je strokovni javnosti drugič kolektivno predstavila ekipa literarnih zgodovinarjev na ljubljanski slavistiki, seveda ni vedela za partizanske pesmi Borisa Paternuja in za pravilen odgovor: »Tedaj literarni zgodovinar napiše prvo intimistično liriko v obdobju NOB.«

Zeleno carstvo je bilo gnade polno in je postavilo zelenjadi dodatno vprašanje: »Kateri je najpomembnejši terminus technicus na serbokroatistiki?«

Ker se nebogljena zelenjad še ni pripravljala na delni diplomski izpit iz jugoslovanskih književnosti, ni vedela, da je to beseda *jeli*, pogosto mašilo prof. Štamparja.

7. 8. 2000 Član SD, ***dr. Lado Kralj***, v Delovi rubriki *XX. stoletje* nadaljuje z objavljanjem gledaliških portretov. *Prim*. Delo 7. 8. 2000, št. 182, str. 5.

9. 8. 2000 Današnji *Dnevnik* prinaša daljši članek o *elektronskih izdajah slovarjev*:
Za elektronske izdaje slovarjev na CD-ROM-ih skrbi pri nas le založba DZS, edina izjema je Evropski slovar (slovensko-angleško-nemško-francosko-italijansko-špan-ski), ki ga je že leta 1994 izdala Mladinska knjiga. DZS jih je doslej izdala šest, Slovar slovenskega knjižnega jezika in pet slovarjev za tuje jezike: Veliki angleš-ko-slovenski slovar, Slovensko-angleški slovar, Veliki nemško-slovenski slovar, Veliki slovensko-nemški slovar in Veliki italijansko-slovenski slovar. Huda po-manjkljivost je, da na CD-ROM-ih niso odpravljene napake knjižnih izdaj.

10 8. 2000 V *Delovih Književnih listih* (št. 185, str. 13) častna članica SD, ***dr. Helga Glušič***, ocenjuje roman Mihe Mazzinija *Telesni čuvaj*, ki ga je izdala *Štu-dentska založba* v knjižni zbirki *Beletrina*.

10. 8. 2000 V *Delovih Književnih listih* (št. 185, str. 14) častni član SD, ***prof. Jan-ko Moder***, opisuje svoje doživetje na ljubljanski Pleteršnikovi ulici, kjer je nekoč stanoval Franc S. Finžgar, ki mu je kot izžrebancu revije Mladika izročil nagrado, po katero je prišel iz Dola pri Ljubljani peš in premočen kot cucek.

11. 8. 2000 Tudi z lekcijami iz slovenščine lahko zaslužite, pravi v današnjem *Večeru* Američan ***Brinton Timothy Newland***, ki je dve leti kot mormonski misi-jonar preživel v Sloveniji in se je ponovno vrnil k nam. »Slovenščina je kar težek jezik. Največje probleme imam z izgovorjavo črke r. Tudi ž ni preprost. Všeč pa mi je, da en glas ponavadi predstavlja le ena črka, tako da večkrat besede pišete, kot jih izgovorite,« pravi 21-letni mladenič iz ameriške države Utah. In v tekoči slovenščini dodaja: »Ko sem se vrnil iz Slovenije v ZDA, sem v centru za misijo-narje poučeval slovenščino. Zaslužil sem devet dolarjev na uro (pribl. 2000 tolar-jev, op. p.).« Slovensko govori tudi doma, se pošali, predvsem v pogovoru z biv-šimi misijonarji, ko dekleta ne smejo slišati njihovih skrivnosti.

11. 8. 2000 Na novinarski konferenci je ***dr. Darja Piciga*** med drugim povedala, da se bo strateški svet za vzgojo in izobraževanje, posvetovalni organ ministra za šolstvo in šport, katerega predsednica je, v naslednjih mesecih ukvarjal predvsem s sistemskimi rešitvami in prenovo predšolske vzgoje, osnovne in srednje, z učenci s posebnimi potrebami, funkcionalno pismenostjo mladine in odraslih ter z neka-terimi drugimi področji, med njimi z razvojem visokega šolstva. »Že od leta 1992 naprej so številni strokovnjaki, starši in učitelji kritizirali novosti v osnovni šoli – zunanjo diferenciacijo v 8. in 9. razredu, obvezno zaključno preverjanje znanja ob koncu osnovne šole, ko lahko učenec, ki je vseh devet razredov izdelal pozitivno, pa mu pri 'mali maturi' pač spodleti, ostane brez priznane osnove šole. Ne gre torej za vprašanje devetletka – da ali ne, ampak za dileme, ali ima model devetletne osnovne šole, ki se poskusno izvaja, dovolj podpore med strokovnjaki, starši in učitelji, da ga bo mogoče uspešno uvesti v vse šole.« Ponovila je stališče, da sedemnajstčlanska nacionalna komisija za spremljanje uvajanja devetletke v letu in pol kljub velikim porabljenim sredstvom ministrstvu ni oddala niti enega stavka poročila, torej svoje naloge ne izvaja v skladu z zakoni. Tako ni na voljo kakovostnih podatkov o poteku prenove. Dr. Piciga pa je opozorila na neusklajenost pri zakonskih in

podzakonskih aktih o pristojnostih, pa tudi na terminološke nejasnosti o tem, kako ocenjevati prenovo. V naslednjem šolskem letu naj bi bilo mogoče predlagati nujne popravke programov strokovnemu svetu in po potrebi tudi nujne popravke šolske zakonodaje državnemu zboru. *Prim.* Delo 12. 8. 2000, št. 187, str. 2; Dnevnik 12. 8. 2000 itd.

12. 8. 2000 Potepanje od Planine Razor mimo pašnev planink do Globokega, kjer smo pokukali s tolminske na bohinjsko stran. En fosil se je izkazal za konglomerat, ostali so bili po mnenju Mme Jan (tokrat v vlogi šerpe) nepripravni za pot v dolino in se je uprla, da bi jih pretovorila v nahrbtniku, ki ga je nosila.

12. 8. 2000 V *Večeru* poročajo, da je pri Založbi Obzorja je v začetku julija izšla četrta, prenovljena in razširjena izdaja *znanstvene slovnice* ***akad. dr. Jožeta Toporišiča***, častnega člana SD. V njej so združeni dosežki jezikoslovnih prednikov, mlajših jezikoslovcev in avtorjevega 40-letnega znanstvenega raziskovanja. Pri založbi so prepričani, da je bodo veseli vsi, ki se ukvarjajo s slovenskim jezikom – profesorji, študentje, dijaki, knjižničarji, uredniki, novinarji, publicisti, raziskovalci in znanstveniki najrazličnejših strok. *Dr. Jože Toporišič*: »Svoji slovnici bi zaželel, da bi jo rod za nami v novem stoletju in tisočletju nadgrajeval in nadgradil tako, kakor se je naš rod trudil biti vreden nadaljevalec slovenskega jezikoslovnega dela pred seboj, naj je šlo za slovar, slovnico ali pravopis.« Velikost: 17 × 24 cm, obseg: 924 strani, cena z DDV 11.500 SIT, za člane Slavističnega društva Slovenije 10.000 SIT, plačljivo v dveh obrokih. *Dodatna pojasnila in naročila*: Založba Obzorja, Partizanska 3–5, p. p. 157, 2000 Maribor (tel. 02 228 31 21 in 02 228 31 22, faks 02 223 213, e-pošta prodaja@zalozba-obzorja.si.)

Po 9 letih je ponovno izšla

četrta, prenovljena in razširjena izdaja

SLOVENSKE SLOVNICE

dr. Jožeta Toporišiča.

V njej so združeni dosežki jezikoslovnih prednikov, mlajših jezikoslovcev in avtorjevega 40-letnega znanstvenega raziskovanja. Prepričani smo, da je bodo veseli vsi, ki se ukvarjajo s slovenskim jezikom – profesorji, študentje, dijaki, knjižničarji, uredniki, novinarji, publicisti, raziskovalci in znanstveniki najrazličnejših strok.

Dr. Jože Toporišič: »Svoji slovnici bi zaželel, da bi jo rod za nami v novem stoletju in tisočletju nadgrajeval in nadgradil tako, kakor se je naš rod trudil biti vreden nadaljevalec slovenskega jezikoslovnega dela pred seboj, naj je šlo za slovar, slovnico ali pravopis.«
Veklikost: 17 × 24 cm, obseg: 924 strani, cena z DDV 11.500 SIT, za člane Slavističnega društva Slovenije 10.000 SIT, plačljivo v dveh obrokih. *Dodatna pojasnila in naročila*: Založba Obzorja, Partizanska 3–5, p. p. 157, 2000 Maribor (Založba Obzorja, Partizanska 3–5, p. p. 157, 2000 Maribor (tel. 02 228 31 21 in 02 228 31 22, faks 02 223 213, elektronska pošta prodaja@zalozba-obzorja.si).

12. 8. 2000 Na stotine italijanskih univerz in tisoči univerzitetnih sodelavcev z grozo pričakuje, kaj bo prinesel sklep ministrstva za visoko šolstvo, ki je odločil, da se z letom 2001/2002 spet enkrat reformirajo univerze. V imenu Evrope bodo uvedli model anglosaškega študija (diplomo prve stopnje po triletnem študiju in specialistično po nadaljnjih dveh letih). Veljal bo kreditni študij, ki bo poleg izpitov upošteval tudi vaje, laboratorijsko delo, delovno prakso itd. Študent bo za vsak letnik potreboval 60 točk. Na koncu prvega triletja in drugega dvoletja bo možen vpis za dodatno izpopolnjevanje (master), za nekatere poklice je predvidena tudi podiplomska specializacija in znanstveni doktorat (podiplomski študij je v Italiji šele v povojih). *Prim*. Primorski dnevnik 12. 8. 2000, št. 187, str. 5; www.univ. trieste.it/dida ttica/riforma.

13. 8. 2000 Moskovsko *Društvo dr. France Prešeren* nam je poslalo dvojezično knjigo (v ruščini in slovenščini) *Pavla Tulajeva Veneti, predniki Slovanov*. Zanimiv dodatek o dejavnosti društva.

MALA ŠOLA USTVARJALNEGA PISANJA

* * *

Leta 1971, na brucovanju letnika, matrikuliranega 1967 (mentor Jože Koruza), so Zeleno carstvo vprašali zelenjad: »*Kako se, ne po topoumni, pač pa po Topijevi metodi pride iz povedi* 'Andrej opazuje martinčka in čebelice' *do gaganja*?«
Zelenjad, ki še ni imela eksistencialne izkušnje ene izmed kolegic na izpitu SKJ I, seveda ni vedela, da se najprej vprašaš po prvem stavku: »*Si ga videl*?« potem pa ti profesor pomaga: »*No, kolegica, ste ga*? *No, ste ga, ste ga, ga*?« Nakar dobiš peruti in odletiš iz kabineta, sfrči pa ti še nekaj kolegov, ki so na vrsti neposredno za tabo, dokler čakajoči s skupnimi močmi ne zbezajo pravilnega odgovora v srednješolskih učbenikih SKJ I, SKJ II, SKJ III ali zapiskih višjih letnikov, čeprav naj bi bila za izpit SKJ I neuradno in z namigi predpisana le SKJ I in II (Slovenska slovnica še ni izšla, na obzorju se je šele kazal SKJ IV).

* * *

Zeleno carstvo je bilo gnade polno in je postavilo zelenjadi dodatno vprašanje: »*Ali se v slavističnih vojnah še vedno uporablja težko orožje*?«
Ker zelenjad ni vedela za izjavo v seminarju, da tedaj nihče ni delal diplomske naloge iz jezika le zato, ker so profesoričini kolegi delali nelojalno konkurenco in ker ni imela pojma o polemiki med Paternujem in Pogačnikom ob izidu prvega zvezka literarne zgodovine slednjega, se ni domislila pravilnega odgovora: »*Ne, ker Breda ne sodeluje v nelojalni konkurenci literarnih zgodovinarjev*.«

* * *

Zeleno carstvo je bilo gnade polno in ni hotelo posnemati Topija, zato je postavilo zelenjadi rešilno vprašanje: »*Ali je Breda farbenblind*?« Zeleno ni nikoli zrelo, zato zelenjad ni vedela za odgovor: »*Je, ker vidi povsod rdečo nit*.«

* * *

Tako so Zeleno carstvo skozi prerez historiata s primerjavo zapopadkov Liepsa, Cassirerja in Ingardna konstatirali implicite vsebovano relevantno sekundarno semantično polje, da novo generacijo brucov lahko brez škode vključijo med nadaljevalce svetle tradicije slavistike, in so nazdravili SKJ-u, JiS-usu, SR-anju in vsem generacijam starih bajt.

* * *

Bruci so v nadaljevanju nazdravljanja prehiteli stare bajte in jim prevzeli vsa prenočišča v bližnji okolici črnuškega kampa in gostilne, kjer je bilo brucovanje. To je bilo v tistih časih, ko študenti niso imeli avtov, usodno. Potem, ko je zmanj-kalo vina in denarja ter so jih dokončno postavili pred vrata, so po Murnovem zgledu peš pospremili vozače do kolodvorske restavracije (slin niso cedili, ker so se že kazali znaki mačka in izsušenosti), nato pa so se v lepem pomladnem jutru odmajali v študentsko naselje.

15. 8. 2000 Malomeščanski vzpon na Male Golake (ki so višji od Velikih Golakov in sploh niso goli), za konec pa še mimo mogočnega javorja (iz njegove rogovile 6 metrov od tal raste skoraj 2 metra visoka smreka) do Paradane, ledenice, iz katere so vozili led s Trnovskega gozda do Trsta in od tod celo do Egipta, kjer je bil še vedno uporaben.

IZPOSOJENA SENTENCA

Lepi ženski je dovoljeno, do je domišljava in neumna.

15. 8. 2000 O prevajanju Prešerna v italijanščino in o pesnikovi poti v italijanski svet sta spregovorila častna članica SD, ***prof. dr. Marija Pirjevec***, in prevajalec ***Giorgio Depangher***. Intervju za Primorski dnevnik je pripravila predsednica Skupine '85 ***Patrizia Vascotto***. *Prim*. Primorski dnevnik 15. 8. 2000, št. 189, str. 9.

16. 8. 2000 V 49. številki revije *Otrok in knjiga* med drugim objavlja ***Marjana Kobe*** razpravo o sodobni pravljici, častna članica SD ***Alenka Glazer*** obravnava perspektivo v zgodnjih Župančičevih otroških pesmih, ***Tatjana Hodalin*** piše o listu Zvonček (1900–1939), objavljajo pa tudi prispevke s četrtega srečanja slovenskih mladinskih pisateljev *Oko besede* v Murski Soboti.

17. 8. 2000 Sindikat vzgoje, izobraževanja in znanosti (SVIZ) med drugim pričakuje, da bo minister za šolstvo in šport popravil pravilnik o napredovanju v plačilne razrede in omogočil napredovanje v peti plačilni razred tudi tistim z višjo izobrazbo. Poenostavljen naj bi bil tudi postopek za napredovanje v strokovne nazive. *Prim*. Delo 17. 8. 2000, št. 190, str. 2.

SLOVENCI IN ZAKON O SLOVENŠČINI

O javni predstavitvi mnenj o zakonski ureditvi slovenščine kot uradnega jezika Republike Slovenije so med drugimi poročali: Delo 6. 6. 2000 in 17. 6. 2000; Dnevnik 6. 6. 2000, Večer 6. 6. 2000, Primorske novice 23. 6. 2000; Mag 21. 6. 2000; Parlamentarec junija 2000.

Zbornik s prispevki z javne predstavitve mnenj in odmevi v javnosti bo izšel konec avgusta in bo na razpolago pri strokovni službi Državnega sveta RS (Šubičeva 4, 1000 Ljubljana).

Iz analize ***Marjete Verbič*** o poročanju tiskanih medijev
o delu Državnega sveta RS za junij 2000.

17. 8. 2000 Na včerajšnji tiskovni konferenci je minister za šolstvo in šport ***dr. Lovro Šturm*** povedal, da naj bi ministrstvo privarčevalo okrog 353 milijonov to-larjev. Poudaril je, da bodo plače pedagoških delavcev zagotovljene v celoti. Znano je, da gre za plače učiteljev vsako leto okoli 87 odstotkov proračuna, ki je lani znašal približno 166 milijard tolarjev. Na vprašanje, kje bodo varčevali, je minister odgovoril, da bodo iskali rezerve in sproti poročali o prihrankih. Eden od takšnih prihrankov je tudi ukinitev avtorskih honorarjev članom nacionalne evalvacijske komisije (NK), ki jo vodi dr. Janez Justin. Denar pa naj bi privarčevali tudi iz raznih postavk, za katere so predstavniki javnih zavodov na posebnem sestanku povedali, da jih ne bodo uresničili. *Prim*. Delo 17. 8. 2000, št. 190, str. 2.

18. 8. 2000 Potrditev tistega, kar vsi vemo: še vedno smo slabo plačani – ali pa čedalje slabše. Povprečna bruto plača na zaposlenega v Sloveniji je bila junija 187.817 tolarjev ali za 0,1 odstotka manj kot mesec prej oziroma za 9,5 odstotka več kot pred letom dni. *Realno so se bruto plače* junija glede na maj *znižale* za 0,7 odstotka, glede na lanski junij pa za 0,2 odstotka. V letošnjih prvih šestih mesecih so zaposleni v povprečju prejeli po 115.798 tolarjev neto plače, kar je za 9,2 odstotka več od povprečne plače v istem obdobju lani. Povprečna bruto plača na zaposlenega pa se je v tem primerjalnem obdobju zvišala za 9,2 odstotka, in sicer na 183.343 tolarjev.

18. 8. 2000 Ljubitelji leposlovja so se zvečer hladili na Kettejevem molu San Car-lo v Trstu in uživali v poslušanju del *Igorja Škamperleta*, *Borisa Pangerca*, *Duša-na Jelinčiča*, *Marka Kravosa*, *Marka Sosiča*, *Miroslava Košute*. Posedli so vseh sto sedežev, robnike pomola (danes je preimenovan v Audace), priveznike, stopničke, ki vodijo v morje. Večer *Slovenski književniki na tržaškem sidrišču* je eden izmed serije literarnih večerov, ki jih je ob podpori tržaške obline pripravila ljudska knjiž-nica Quarantotti Gambini, pomagala pa ji je tudi Narodna in študijska knjižnica ter Skupina '85. Predsednica skupine, ***Patrizia Vascotto*** je vodila večer, na katerem so sodelovali tudi glasbeniki: oktet Odmevi, pianist Carlo Moser ... *Prim*. Primorski dnevnik 19. 8. 2000, št. 192, str. 1, 5.

19. 8. 2000 V 233. številki *Primorskih srečanj* sta objavljena referata ***Silva Faturja*** (Kratkozgodbena zgradba Kosmačevega romana Pomladni dan) in ***Zorana Božiča*** (Sreča se je ustavila v Podselu), ki sta bila predstavljena na spomladanskih *Primorskih slovenističnih dnevih*, ***Maša Šipič*** piše o italijanski kulturni politiki v Ljubljanski pokrajini, ***Gizela Polanc-Podpečan*** razmišlja o strahu, grozi in tesnobi v poeziji Srečka Kosovela, ***Borut Koloini*** nadaljuje z objavljanjem korespondence Kosovelovih. Knjigo *Silva Faturja Zapiski o materinščini in njenih mojstrih* ocenjuje kolegica ***Lidija Božac*** iz postojnske knjižnice, ki ni članica SD. *Naročila*: Kulturno društvo Primorska srečanja, p. p. 242, 5001 Nova Gorica.

19. 8. 2000 V razpravo o zamenjavi Robbovega vodnjaka s kopijo se je vključil tudi ***dr. Peter Weiss*** in spomnil, kako je izvirnik sredi ljubljanskega Mestnega trga branila pred nepridipravi ga. Tatjana Jakac, vdova Božidarja Jakca. Pijandure, ki so se ponoči vesili po kamnitih podobah, je oblivala z vodo in obmetava z jajci. Čeprav za sveto stvar ni izbirala hujših predmetov kot jajca, bi bilo treba izvirnik zaščititi tako pred brezvestneži kot pred brambovci. *Prim*. Delo 19. 8. 2000, št. 192, str. 29 (Sobotna priloga).

19. 8. 2000 Letošnji najbolj vroči dan je zaznamoval vzpon Blegoš. Toliko muh na kupu je mogoče videti le še v Egiptu. Tulmun z Jero je nekam poniknil. Nobenega kamna za dolino.

20. 8. 2000 Žal nismo prejeli veliko *počitniških pozdravov*. Tisti, ki so kot ***dr. Peter Weiss*** preživeli počitnice ob računalniku, nimajo veliko pisati, kdor je računalniško pismen, je – tako kot ***dr. Miran Hladnik*** – svoje dogodivščine na ogled postavil na spletu, druge kolegice in drugi kolegi pa so se tako

sprostili, da so povsem »odštekali« poklicne razsežnosti svoje eksistence. Najbolj presunljiva je bila iz Nove Gorice poslana razglednica Trente: prijateljica predsednice SD Nova Gorica si je že prvi dan, še v dolini, grdo zlomila nogo in potepa po hribih je bilo konec, še preden se je začel.

15. 8. 2000 Spletne novice *dr. Mirana Hladnika*:

Samohvala. Veselite se z mano, ker je organizacija Links2Go (http://www.links2go.com/topic/Slovenia) spletno stran s slovenščino za popotnike (http://www.ijs.si/ lit/slovene.html) uvrstila med 50 ključnih virov za Slovenijo.

Vprašanje za vsakega od 160 in več slovlitjanov: Zakaj moram sam objavljati e-naslove in diskusijske domislice? Forum Slovlit je vendar namenjen diskusiji, ne pa okrožnicam! [*Namesto odgovora tolažba: tudi v Kroniko se oglašajo le redke bele vrane. Zdi se, da je skupni imenovalec kolegov pasivnost.*] *Tudi odgovor Igorja Krambergerja iz Maribora to potrjuje*: »Ker je to takoooo udobno in ker si nas razvadil v času, ko si pisal izčrpna poročila o dogajanju na slavistiki in deloma na FF – predstavljaj si bralca, ki sicer ždi pred zaslonom v Kamniku, a bere z notranjim očesom Štajerca, ki je prežet z mariborsko perspektivo občutenja in presojanja. (Saj imaš rad takšne duhovnozgodovinske oziroma hermenevtične prispodobe, ali ne? V predavanju o metodi se jim nisi odrekel na povsem prepričljiv način.)«

Samohvala (***Igorja Krambergerja***): Staronemško berilo, skupna izdaja PeF in FF, je slednjič v tisku. Izboru očenašev v različnih nemških srednjeveških dialektih je na koncu dodana še najstarejša ohranjena slovenska verzija iz Rateškega rokopisa.

Vabilo. ***Franc Kattnig*** (urednik celovške MD) in pisatelj Vinko Ošlak prosita, da razširim naslednje vabilo: vabita nas k udeležbi v literarni delavnici v soboto, 16. septembra 2000, v galeriji Falk v Libučah pri Pliberku. Ocenjevala in nagrajevala se bo poleg tekstov tudi starinskost s seboj prinesenega pisalnega stroja, pred-videnih pa je tudi precej vesele družabnosti. Prispevki bodo takoj objavljeni v zborniku. Prijave na Katoliško mladino, Literarno delavnico Libuče, Viktringer Ring 26, AT-9020 Celovec.

Alenka Žbogar se oglaša iz Bloomingtona (Indiana, ZDA), kamor je pripotovala 6. junija. Povzemamo: Tukajšni oddelek za slovanske in vzhodnoevropske študije (Department for Slavic and East European Studies) vsako leto – letos praznujejo 50. obletnico – organizira dvomesečne delavnice tujih jezikov, med katerimi se je po 3-letnem zatišju ponovno pojavila tudi delavnica slovenščine. Delavnico obiskujeta dva redna in en izredni študent. Poleg jutranjih lektoratov so v večernih urah organizirana predavanja, koncerti, gledališke, občasno tudi filmske predstave (pre-dvajajo predvsem sodobne ruske filme). Za izvedbo enega izmed večernih pre-davanj – 18. julija – sem bila zadolžena tudi sama. Približno uro in pol trajajoče predstavitve slovenske kulture in zgodovine se je udeležilo presenetljivo veliko poslušalcev, kar okoli 25 (na ostalih predavanjih se je število sukalo pod deset). Na začetku sem predvajala odlomek z video kasete *Zdravljica*. Razlagi korakov, ki so vodili do slovenske osamosvojitve, je sledil kratek pregled prelomnejših dogodkov v slovenski zgodovini, pri čemer sem se – v skladu z naravnanostjo programa poletnih delavnic – osredotočila predvsem na zgodovino jezika in književnosti. S pomočjo računalniške animacije sem ob sliki knežjega kamna poudarila pomen Karantanije v 7. stoletju, nato pokristjanjevanje in ob tem omenila Prešernov Krst pri Savici in zbirko Prešernova pot v svet, za katero je angleški prevod prispeval tukajšnji predavatelj in predstojnik oddelka Henry Cooper. Zahvaljujoč izredni bloomingtonski knjižnici, sem lahko pokazala nekatere izdaje faksimilov in prevodov v tuje jezike. Iz obdobja od 12. do 14. stoletja sem navedla omembe prvih slovenskih mest (Ljubljane, Ptuja, Maribora in Kranja). Mesta sem pokazala na zemljevidu slovenskih narečij, s pomočjo računalniške animacije sem pokazala njihove posnetke. Na simboliko slovenskega grba sem opozorila ob omembi Celj-skih grofov, k njej pa sem se ponovno vrnila ob razlagi dogodkov iz 18. stoletja, saj je bil Triglav prvič osvojen 26. avgusta 1778. V obdobju humanizma in protestantske reformacije sem izpostavila pomen Primoža Trubarja, Jurija Dalmatina (ob tem pokazala naslovnico Biblije iz l. 1584) in Adama Bohoriča. Ob posnetku Cerkniškega jezera sem opozorila na Valvasorjevo Slavo vojvodine Kranjske in njegovo članstvo v britanski Kraljevi akademiji znanosti. V 18. stoletju sem se poleg Pisanic in Ljubljanskih novic dotaknila Vodnikovih Pesmi za pokušino, Lin-hartove Županove Micke in Matička, Pohlinove Kranjske gramatike ter Zoisovega prispevka, ob posnetku NUK-a pa povedala, da je bila prva javna knjižnica v Ljub-ljani odprta leta 1701. Poudarila sem, da sta 19. stoletje zaznamovala konservativni (Jernej Kopitar, Anton Martin Slomšek, Jovan Vesel Koseski, Janez Bleiweis) in liberalni (France Prešeren, Andrej Smole, Matija Čop) krog intelektualcev. Nakazala sem vprašanje ilirizma, program Zedinjene Slovenije, Kopitarjevo prvo znanstveno slovnico slovenskega jezika in njegovo ostro kritiko »mestnega kranjskega jezika«, ob izročku s 7. kitico Zdravljice v slovenščini in angleščini (Janko Lavrin, A Selection of Poems by France Prešeren, Basil Blackwell, Oxford 1954) pa posebej izpostavila

Prešernov pomen. Dogajanje v 20. stoletju sem osredinila okoli konca 1. svetovne vojne, oblikovanja Kraljevine SHS v decembru 1918 (ter preimenovanja v Jugoslavijo leta 1929), ustanovitve univerze leta 1919, pri čemer sem posebej izpostavila dejstvo, da je odtlej celotni izobraževalni sistem potekal v slovenskem jeziku. Karta slovenskih narečij mi je služila pri razlagi narečne razčlenjenosti slovenskega jezika na 46 dialektov, povezanih v 7 glavnih narečij. Posamezno narečje sem pospremila s slikovnim gradivom, tako gorenjsko narečje s posnetkom Bleda, Bohinja in kozolca (toplarja), dolenjsko s posnetkom Novega mesta, štajersko s posnetkom Ptujskega gradu in predvajanjem narodne pesmi Pojdem na Štajersko, panonsko narečje s posnetkom cimprane hiše in mlina na Muri, koroško z opozorilom na knežji kamen, rovtarsko z dvema posnetkoma idrijske čipke ter primorsko s posnetkom Pirana in Postojnske jame. Opozorila sem na številne okoliščine, ki so vplivale na narečno razčlenjenost Slovenije, tako npr. geografske, ekonomske, socialne, politične, kulturne in civilizacijske razloge. Poleg znamenite slovenske dvojine in zvrstnosti slovenskega jezika sem opozorila tudi na Breznikovo slovnico (1934) ter Slovenski pravopis (Breznik-Ramovš, 1935) ter oblikovanje knjižne norme. Predstavitev sem zaključila z letošnjo Prešernovo nagrajenko Svetlano Makarovič. Ob predvajanju Kresne noči z zgoščenke Tisti čas sem izpostavila pesničino izredno ustvarjalno in umetniško moč, ki se med drugim kaže tudi v transformaciji ljudskih motivov, npr. desetnice, jurjevanja, kresovanja, koledovanja in žalik žene. Navedene motive sem na kratko tudi razložila. Predavanje se je izteklo s približno enourno diskusijo, v katero se je vključila večina poslušalcev, pogovor pa se je vil od vprašanja o 10-dnevni slovenski vojni, Krškega, slovenske sodobne literature, osebnih izkušenj posameznikov, ki so bili v Sloveniji po službeni dolžnosti, do slovenskih manjšin v Italiji in Avstriji ter italijanske in madžarske manjšine v Sloveniji. Razšli smo se v upanju, da se ob podobni priložnosti ponovno srečamo.

Spet jezikovne težave. V Delu je zadnjič nekdo dražil slaviste s prevodom novo-dobne kratice **WAP**, ki jo poznajo stremljivejši uporabniki popularnih žepnih igrač z imenom mobi (hendi, GSM, džiesem, celularni telefon, mobilni telefon). Gre za wireless application protocol, kar je pisec namenoma nerodno prevedel v *brezvodni mehčinski dogovor* in s tem namignil, da je prevod nepotreben. Ker ne gre za reč, ki bi bila zanimiva le ozkemu krogu strokovnjakov, ampak zna postati tako kot internet, televizija in radio kmalu del vsakdanjika stotisočev, je treba o primernem slovenskem izrazu premisliti: wap?, vap/vep?, bup (brezžični upo-rabn(ostn)i protokol)? *Na pomoč*!

Pomoč Sebastijana Mačka: Na začetku bi pozdravil vašo pobudo za prevod kratice **WAP**. Preden pa podam svoj prevod, je treba pojasniti, za kaj sploh gre. Najbolj preprosto rečeno je WAP (wireless application protocol) protokol (standardiziran nabor pravil in ukazov, ki določajo obliko komunikacije med računalniki in raznimi drugimi napravami), ki napravam, kot so mobilni telefoni in dlančniki nove generacije, omogoča brskanje po spletu na posebej za to prilagojenih straneh. Sedaj pa k stvari: pri svoji različici slovenskega izraza sem se naslonil na izraz, ki ga uporabljajo v računalniški reviji PC & mediji, kjer sem že večkrat zasledil prevode raznih izrazov s področja računalništva in novih tehnologij. Tako sem naletel tudi na prevod kratice WAP, ki se glasi *mobilni spletni protokol*. Ne morem sicer reči, da se s tem prevodom strinjam, ker je nekoliko zavajajoč; protokol sam namreč ni mobilen, mobilne so naprave, ki ta protokol uporabljajo za dostop do spleta. Zato predlagam dva izraza: *spletni protokol za mobilne naprave* ali *spletni protokol za prenosne naprave*. Zavedam se, da ta izraz se zdaleč ni tako prijazen ušesu kot WAP, dalo pa bi se ga uporabljati kot pojasnilo h kratici. Upam, da sem s tem ponudil vsaj približno dobro izhodišče za nadaljnje razprave o tem izrazu, in nestrpno čakam na vaše odgovore.

Pomoč *Primoža Jakopina*: Pri prevodu **WAP** bi bilo morda bolje vztrajati pri teh besedah: moj predlog je, da prevod, ki ga uporabljajo pri reviji PC in mediji skrajšamo v »*mobi spletni protokol*«. Ker je izraz mobi že povsem udomačen, ne bo dvoumnosti – slovnično boljši »*spletni protokol za mobi*« je pa malo daljši. **Umetnine imajo dušo**. ***Milček Komelj*** je ob diskusiji o primernosti *nadomestitve Robbovega vodnjaka* pred ljubljanskim rotovžem z repliko zapisal tudi tole: »Odstranitev izvirnika v bistvu pomeni evakuacijo duha in njegovo nadomestitev z brezdušnim surogatom.« Izjava predpostavlja, da imajo umetnine dušo in pričuje o sakralnemu, mogoče celo mističnem dojemanju umetnosti. Da obstaja tudi tako dojemanje literature v literarni vedi, sem pred časom nakazal v uvodu predavanja z naslovom Kako je ime metodi (http://www.ijs.si/lit/kakojeim.html). Izzivam k nadaljnjemu glasnemu razmišljanju na to temo. V tem vročem avgustu.

Krpan čisto navaden tihotapec. ***Nikolaj Pečenko*** (sicer urednik revije PC in me-diji) je v Delovih Pismih bralcev prepričljivo ohladil tisto interpretacijsko podjet-nost, ki bi hotela v Krpanovem tihotapskem artiklu angleški soli videti kaj več kot kuhinjsko sol, recimo sestavino za smodnik ali bognedaj odvajalo. Pa ne bi za vsak slučaj kdo od slovlitcev ali slovlitk, ki so blizu gradivu za SSKJ in drugim kataloš-kim virom na ZRC SAZU (recimo Helenca :-), na listkih preveril, če je bila kdaj na

Slovenskem angleška sol še kaj drugega kot »sol iz Anglije«? [V izogib nepotrebnim naporom: Slovarje je že prebrskala Jolka Milič in o tem obvestila slovensko javnost v Delu. Z.Jan]

Spet jezikovne težave. V počitniškem pomanjkanju pametnejših žurnalističnih idej se je nekomu zazdelo primerno poživiti lenobno poletno sceno z obujanjem ljudskih *protijezikoslovnih in protitoporišičevskih* nagonov. Na dan je privlekel že nekaj let počivajočo polemiko o izrazu zgoščenka. Kako sem se tedaj v polemiko vključil in se junaško boril za našo stvar, dokler niso nasprotniki obmolknili, si lahko ogledate v treh člankih, začenši na http://www.ijs.si/lit/zgoscen1.html.

Spletke. Dodatne slike s Kekčevih poti si lahko ogledate na http://www.ff.uni-lj.si /ucbeniki/mh/galeri12. html. Http://www.verygood netart.org/slo/index.html – na tem je kazalo spletnih umetnin Jaka Železnikarja. Http://www.ff.uni-lj.si/slovj ez/mh/casvzgr/index.htm – na tem pa so prosojnice k Hladnikovemu predavanju Čas v slovenskem zgodovinskem romanu. Predrag Stanojević, urednik jezikoslovnih in literarnih okrožnic na naslovu nov@knjiga (knjizara@eunet.yu), jedrnato poroča o novih knjigah Aleksandra Belića, Radosava Boškovića (Osnovi uporedne gramatike slovenskih jezika), Svenke Savić in drugih (za več glej http://www.knji zara.com/ponude/lingvistika.html). Med romanesknimi novostmi so poro-čila o Adrijani Krajnović, Danilu Mariću, Finžgarjevem Pod svobodnim soncem in več drugih (cel seznam glej na http:// www.knjizara.com/ponude/romani.html). Na srbske jezikoslovne in literarnovedne novice nov@knjiga se naročite s pismom na naslov smix@eunet.yu. Http://www.geocities.com/locutio/razpisi7-00.htm – literarni razpisi revije Locutio. Http://www.angelfire.com/oh4/slovenian/ – Slovenske ameriške strani s povezavami na internetne radijske postaje v slovenščini. Http://w ww.angelfire.com/wa2/SGSIpnw/ – Genealoško društvo v ZDA. Http://www.zdru zenje-sim.si/ – Slovenska izseljenska matica končno na spletu. Http://www.ff. uni-lj.si/slovjez/mh/ca svzgr/index.htm – Prosojnice k mojemu predavanju na letoš-njem SSJLK o času v slovenskem zgodovinskem romanu. Http://nuk.uni-lj.si/upo raba/viri/streznik/index.html – nukov strežnik za cederome (za literarno vedo in jezikoslovje je zanimiva zlasti bibliografija MLA); geslo za dostop ffjevcev je pri Matjažu Rebolju na zgodovini, za druge na naslovu gorazd.vodeb@nuk.uni-lj.si.

Leposlovne spletke Http://www.rolan.si/profel/poezija/ – Tanja Želj s fakultete za šport objavlja pesmi iz svoje pesniške knjige z naslovom Življenje cveta. Http://w ww.homestead.com/gluvic/kazimir.html – Goran Gluvić dodaja na splet nova leposlovna besedila, med njimi tudi monoigro Asfaltiranje Blejskega jezera. Http:// jadore.homestead.com/poezija.html – Izgubljena poezija, avtor neznan. Http://ww w.telesnicuvaj.com – Miha Mazzini zapeljivo ponuja vzorčne strani svojega novega romana Telesni čuvaj. Http://www.t2 studio.si/strip/ – Brane Mejač, Antropogeneza Rock&Roll Banda,strip. Http://www2.arnes.si/~mvrabe 2/pe smi.html; http: //www2.arnes.si/~mvrabe2/tebi.html – poezija Marka in Uroša Vrablja. Ne vem, ali je ob strogem zavračanju neonacističnih idej, ki ga po poročilih Damijana Slabeta prakticirajo v Nemčiji, prav opozarjati na slovenske verze z nacistično vsebino, kakor so npr. tile na http://sus.iwarp.com/7.html – avtor se je podpisal s psevdonimom Schimmler; svetujte mi, ali naj povezavo nanjo uvrstim med druge slovenske amaterske spletne verzifikacije na strani http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/mh /poeti.html ali naj bom špeckahla in zahtevam, da jo snamejo s kazala na materi kurji? Kako sem se imel julija in avgusta, preverite na http://w ww.ff.uni-lj.si/ucbe niki/mh/galeri13.html.

Lep avgustovsko počitniški pozdrav – Miran

Slavistično društvo Slovenije *Slavistično dru-štvoKoper*

Sodobna slovenska narečna poezija
Ciril Kosmač in razvoj povojne slovenske proze

SLOVENSKI SLAVISTIČNI KONGRES V KOPRU
5.–7. oktober 2000

ČETRTEK, 5. 10. 2000 *KRISTALNA DVORANA HOTELA KOPER*

9.00–10.00 Prihod udeležencev, prijavljanje, prevzemanje gradiv IN VSTOPNIC.
10.00 OBČNI ZBOR SLAVISTIČNEGA DRUŠTVA SLOVENIJE
Otvoritev in izvolitev organov zbora.
Poročila o delu in poslovanju.
Razrešitev dosedanjih in volitve novih organov društva.
Razno.
KRATEK ODMOR

12.00 ZAČETEK SLOVENSKEGA SLAVISTIČNEGA KONGRESA
KRISTALNA DVORANA HOTELA KOPER

Slovesni začetek: kulturni program, pozdravi gostov, razglasitev častnih članov in podelitev nagrad Slavističnega društva Slovenije.

12.30 ***Akad. prof. dr. Boris Paternu: Moji pogledi na Prešerna***

13.00–15.30 ODMOR

15.30 STROKOVNI DEL:
CIRIL KOSMAČ IN RAZVOJ POVOJNE SLOVENSKE PROZE
KOPRSKO GLEDALIŠČE

Silvo Fatur, prof.: Kosmačeva romaneskna pripoved kot reka
Jasna Čebron, prof.: Kosmačevi božji otroci in »bužci« v novelah M. Tomšiča
Mag. Jožica Čeh: Metafora in simbol v Kosmačevi kratki prozi
Dr. Silvija Borovnik: Kosmačevi ženski liki
Mag. Alenka Jensterle-Doležal: Lik norca v slovenski prozi: Tilka inTantadruj
Marija Mercina, prof.: Razlitje reke: Medbesedilno branje Pomladnega dne
Dr. Niko Jež: Avtorska strategija v Kosmačevem romanu Pomladni dan
Zoran Božič, prof.: Vprašanje zmage in poraza v Kosmačevi Baladi

DOPOLNILNI PROGRAM – ČETRTEK

PRODAJNA RAZSTAVA SLOVENISTIČNIH PUBLIKACIJ
16.00 VODENI OGLEDI KOPRA IN MUZEJSKIH ZBIRK
18.00 SREČANJE V KNJIGARNI LIBRIS, POGOVOR O FATURJEVEM PREŠERNU
18.00 SREČANJA S POEZIJO ALFERIJE BRŽAN V STAVBI SKUPNOSTI ITALIJANOV
20.00 DRUŽABNI VEČER V HOTELU JADRAN; OBLJUBLJAJO, DA BO ISTRSKO OBARVAN

PETEK, 6. 10. 2000

10.00 STROKOVNI DEL:
SODOBNA SLOVENSKA NAREČNA POEZIJA
(vzporedno delo) *KOPRSKO GLEDALIŠČE*

Akad. prof. dr. Jože Pogačnik: Narečna književnost : pojem in razsežnosti
Akad. prof. dr. Franc Zadravec: Roman in narečje
Dr. Jožica Škofic: Od krajevnega govora h knjižnemu jeziku
Mag. Maja Đukanović: Narečna književnost v prevodih

Dr. Marija Stanonik: Sodobna slovenska narečna poezija
Prof. dr. Zinka Zorko: Sodobna prekmurska narečna književnost: Jezikovne značilnosti
Mag. Julija Balint-Čeh: Literarne značilnosti sodobne prekmurske narečne književnosti

10.00 OKROGLA MIZA TEKMOVANJE V ZNANJU MATERINŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE
(vzporedno delo) *KOPRSKO GLEDALIŠČE, MALA DVORNA*
Vodi Vlado Pirc, prof.

10.00 OKROGLA MIZA DVESTO ZVEZKOV ZBRANIH DEL
SLOVENSKIH PESNIKOV IN PISATELJEV
(vzporedno delo) *OSREDNJA KNJIŽNICA SREČKA VILHARJA*
Vodi Jože Faganel, prof.

13.00–15.30 ODMOR

15.30 STROKOVNI DEL
SODOBNA SLOVENSKA NAREČNA POEZIJA
(vzporedno delo) *KOPRSKO GLEDALIŠČE*

Prof. dr. Marija Pirjevec Paternu: Vprašanje narečne poezije ob primeru Benečije in Rezije
Michele Obit: Novejše narečno ustvarjanje v Beneški Sloveniji
Prof. dr. Lojzka Bratuž: Poezija Ludvika Zorzuta
Karmen Kenda-Jež, prof.: Narečnost v besedilih Iztoka Mlakarja
Doc. dr. Rada Cossutta: Istrsko narečje v Čisti vodi Alferije Bržan
Milan Rakovac: Istrsko narečno ustvarjanje
Prof. dr. Zvonko Kovač: Sodobno proučevanje hrvaškega kajkavskega narečnega slovstva

15.30 PREDSTAVITEV STROKOVNIH PUBLIKACIJ
(vzporedno delo) *KOPRSKO GLEDALIŠČE, MALA DVORANA*

Zbornik Slavističnega društva Slovenije, Ljubljana 2000 (dr. Zoltan Jan)
Prešernovi dnevi v Kranju, Kranj 2000 (akad. dr. Boris Paternu)
Zbornik Annales, Koper 1999 (Vesna Gomezel Mikolič)
Silvija Borovnik: Študije in drobiž, Ravne na Koroškem 1999 (dr. Silvija Borovnik)

Jože Toporišič: Slovenska slovnica, četrta, prenovljena in razširjena izdaja, Maribor 2000 (akad. dr. Jože Toporišič)

Silvo Fatur: Zapisi o materinščini in njenih mojstrih, Nova Gorica 2000 (Silvo Fatur)
Alenka Gložančev: Imena podjetij kot jezikovnokulturno vprašanje (mag. Alenka Gložančev)
Emil Tokarz: Pułapki leksykalne, Słownik aproksymatów polsko-słoweńskich, Katovice 2000 (dr. Agnieszka Będkowska-Kopczyk)
Simona Kranjc: Razvoj govora predšolskih otrok, Ljubljana 2000 (dr. Simona Kranjc)

V tem delu program še ni dokončen, ker najave še prihajajo.

15.30 OKROGLA MIZA SLOVENSKI ŠOLSKI SLOVAR
(vzporedno delo) *OSREDNJA KNJIŽNICA SREČKA VILHARJA*
Vodi dr. Peter Weiss; uvodničarji

DOPOLNILNI PROGRAM

PRODAJNA RAZSTAVA SLOVENISTIČNIH PUBLIKACIJ

16.00 VODENI OGLEDI KOPRA IN MUZEJSKIH ZBIRK

18.00 SREČANJE V KOSMAČEVI HIŠI V PIRANU (ZBIRALIŠČE PRED HOTELOM STARI PALACE)

18.00 GLEDALIŠKA PREDSTAVA V OSPU: Tone Partljič: Gospa poslančeva, izvedba KD Domovina

20.00 LITERARNO BRANJE V GALERIJI LOŽA

SOBOTA, 7. 10. 1999

STROKOVNA POPOTOVANJA

8.00 K vodam, kamnom in besedam slovenske Istre pod Kraškim robom. Vodita: Alferija Bržan, prof., **Sonja Tončetič, prof**. Sodelujeta **Marijan Tomšič** in Zvona Ciglič. Odhod izpred avtobusne postaje ob 9. uri. Ogled Ospa, Črnega Kala, Podpeči, Hrastovska dolina, Hrastovlje, Zanigrad, kubeljski Grad, mimo Gradišča po Movraški vali do Smokvice in Movraža. Vmes kosilo. Vrnitev v Koper ob 18. uri.

8.00 Kosovelov Kras. Vodijo: Mirna Udovič Šuman, prof., **Jelka Hodalin, prof.** in **Pavle Škrinjar, prof**. Odhod izpred avtobusne postaje ob 8. uri. Ogled kraške jame Vilenica, Sežane (Kosovelova soba, botanični vrt, Černigojev grob), Tomaja (Kosovelova hiša, pesnikov grob), Coljave (kosilo na turistični kmetiji), Štanjela (arhitekturne znamenitosti, Spacalova galerija), povratek mimo Ponikev in Avberja (če bo čas, krajša postanka). Vrnitev v Koper ob 18. uri.

8.00 Trst z okolico. Vodita: Vera Tutta Ban, prof., in **Olga Lupinc, prof.** Odhod izpred avtobusne postaje ob 8. uri. Kosilo. Vrnitev v Koper ob 17. uri. Program bo objavljen naknadno.

* * *

Strokovno posvetovanje so s svojim razumevanjem, strokovnim in prostovoljnim delom omogočili predavatelji, poleg tega pa tudi Ministrstvo za šolstvo in šport ter Ministrstvo za znanost in tehnologijo. Podprli so nas tudi Mestna občina Koper in obalne občine ter drugi sponzorji, ki so znali prisluhniti našim prizadevanjem. Organizatorji izvedbe zborovanja so člani Slavističnega društva Koper, ki so se tudi tokrat izkazali z znano gostoljubnostjo.Vsem se zahvaljujemo.

PREDSEDNICA SLAVISTIČNEGA DRUŠTVA KOPER

Jasna Čebron, prof.

PREDSEDNIK SLAVISTIČNEGA DRUŠTVA SLOVENIJE

dr. Zoltan Jan

* * *

ORGANIZACIJSKI NAPOTKI

Prijavite se pisno (obrazec 1,201 ali dopis s potrebnimi podatki udeleženca in plačnika kotizacije).
Kotizacija (za člane SD 15.000 SIT, za nečlane 18.000 SIT) se plača po prejemu računa na tekoči račun Slavističnega društva Slovenije 50100-678-45265. Kdor uveljavlja članski popust, prijavnici priloži tudi kopijo položnice o plačani članarini. Kotizacija se ne vrača, ker je zaradi davka na dodano vrednost to praktično nemogoče. Neprijavljeni se ne bodo mogli udeležiti kongresa!
Prijav in spremne dokumentacije ne pošiljajte po faksu ali e-pošti in ne s priporočeno pošiljko, ker nastajajo pri dostavi nepotrebni ovinki. Prijavnice naj bodo izpolnjene čiljivo.
Rok za prijavo: 10. september 2000. Če je prijav preveč, se odklanjajo po zaporedju prijav, prednost pa imajo člani Slavističnega društva Slovenije.

Prenočišče je možno rezervirati:
Hotel Koper, Pristaniška 3, 6000 Koper; tel. 066 210 05 00, faks 066 210 05 94;
e-pošta h.koper@terme-catez.si. Enoposteljna soba 9200 SIT, dvoposteljna soba za eno osebo 7000 SIT; troposteljna za eno osebo 6900 SIT;
Hotel Pristan, Ferrarska 30, 6000 Koper; tel. 05 614 40 00; faks 05 614 40 40;
e-pošta hotel@luka-kp.si; splet: www.pristan.si. Enoposteljna soba 10.000 SIT, dvoposteljna soba za eno osebo 7000 SIT; troposteljna za eno osebo 6000 SIT;
Hotel Vodišek, Kolodvorska cesta, 6000 Koper; tel. 05 639 24 68; faks: 066 39 36 68; GSM: 041 63 48 77; enoposteljna soba 8480 SIT, dvoposteljna soba za eno osebo 6676 SIT; troposteljna za eno osebo 5930 SIT.
Ob prijavi se sklicujte na skupinsko rezervacijo hotelskih sob za udeležence kongresa slavistov v Kopru. Obljubljajo popust za tiste,
ki se prijavijo do 20. 9. 2000.
Hotel Adria Convent, Jadranska 25, 6280 Ankaran, (približno 10 km od Kopra, lastni prevoz); tel. 05 652 84 43, faks 05 652 83 20; enoposteljna soba 4.500 SIT, dvoposteljna soba za eno osebo 3.900 SIT; bungalovi 11.000 SIT.

* * *

V četrtek popoldne in v petek bo delo potekalo po skupinah vzporedno v dveh oziroma treh dvoranah. Začetek kongresa v koprskem Hotelu Koper, preostalo delo pa bo potekalo v koprskem gledališču in deloma tudi v Osrednji knjižnici Srečka Vilharja in v Hotelu Koper.

* * *

Napredovanje. Zborovanje nam je uspelo uvrstiti v Katalog stalnega strokovnega izobraževanja in bo tudi ovrednoteno s 3,5 točke v skladu s splošnimi pravili. Pogoji in način prijave so objavljeni v letošnjem Katalogu oziroma so priloženi v mapi z gradivom. Kdor želi pridobiti za napredovanje točke, ki so navedene v Katalogu, mora izpolniti predpisane pogoje in natančno upoštevati navodila (nismo si jih izmislili v društvu). Poskrbi naj, da potrdi udeležbo (podpisi na seznamu udeležencev) in odda seminarsko nalogo (navodila so na posebnem listu). V recepciji zborovanja oddajte izpolnjene evalvacijske vprašalnike. Upoštevajte, da vse to opravljamo v prostem času. Veliko nam boste pomagali, če boste upoštevali navodila in ne boste ustvarjali nepotrebnih ovinkov in bližnjic, ki zaradi naše množičnosti hitro narastejo v neobvladljivo pestrost.

V recepciji se **čim prej prijavite** in dvignite gradivo in priponko. Neprijavljeni se ne bodo mogli udeležiti kongresa! Če se boste udeležili *družabnega večera, ekskurzije* in/ali *si ogledali gledališko predstavo*, se tudi čim prej prijavite, da bo čim manj zapletov z organizacijo. V ceno za udeležbo na družabnem večeru je poleg programa vključena večerja, v ceno ekskurzije vstopnine, krajevno vodstvo, avtobusni prevoz pa tudi kosilo. Če bo zanimanje za določeno ekskurzijo nesorazmerno, bomo sprejemali prijave le do zasedbe predvidenih mest.

Na posebnih listih oddajte tudi svoje kritične **pripombe in predloge** za poživitev društvenega delovanja, predvsem pa predloge za seminarje, zborovanje itd. Kaka pohvala poleg kritik tudi ne bo odveč.

Prispevki z letošnjega zborovanja bodo objavljeni v **Zborniku Slavističnega društva Slovenije 11**. Na razpolago je 400 strani obsegajoč zbornik s celjskega kongresa, ki prinaša pregled današnjega stanja v sloveni-

stičnem jezikoslovju. Naročila: Založba ZŠ, Zavod RS za šolstvo, Poljanska 28, p. p. 2063, 1001 Ljubljana, tel. 061 300 51 00, faks 061 31 02 67.

* * *

Vsem kolegicam in kolegom želimo, da bi si nabrali ogromno strokovnega znanja, si uspešno izmenjali strokovne poglede, pridobili vrsto novih izkušenj in spodbud ter da bi se imeli na strokovnem srečanju kar najlepše.

PREDSEDNICA SLAVISTIČNEGA DRUŠTVA KOPER
JasnaČebron, prof

PREDSEDNIK SLAVISTIČNEGA DRUŠTVA SLOVENIJE
dr. Zoltan Jan

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

Izdaja: Slavistično društvo Slovenije Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana	**List za člane društva** Odgovorni urednik: dr. Zoltan Jan	Ljubljana,12. 10. 2000 http://www.neticom.si/kronika Letnik 4, št. 21

Ptice selivke so odletele v tople kraje, študentje odfrčali v visoke šole, mir, ah, lega na zemljo. Kalijo ga šolske naloge, kampanje šolskih oblasti, papirnate vojne, kongresi in zborovanja, nove knjige in študije ... Preživeli smo volitve, državnozborske in slavistične, tako da imamo poleg novih poslancev tudi novega predsednika Slavističnega društva Slovenije, ki pa bo prevzel vsa pooblastila in dolžnosti 1. januarja 2001 in tako postal 22. predsednik in prvi v nastajajočem tisočletju. **Novemu predsedniku, dr. Marku Jesenšku, tajnici Jani Zemljarič Miklavčič, blagajničarki Leonori Grah Nardon**i in vsem izvoljenim članom upravnega odbora uspešno ter ustvarjalno delo!

25. 9. 2000 Odmevi na Kroniko št. 20:

- Častna članica SD, ***dr. Alenka Glazer,*** dopolnjuje pojasnilo častnega člana SD, ***dr. Joža Mahniča,*** o hišici ***dr. Marje Boršnik*** na parceli na Špiku (Drulovka pri Kranju). Zemljišče si je *dr. Marja Boršnik* ***kupila*** od nekega kmeta še pred drugo svetovno vojno za dediščino po sorodniku duhovniku, s honorarjem za monogra-fijo o Aškercu pa si je nato postavila hišico. Ker je vedno rada pomagala in ker si je želela primerne družbe, je po vojni brezplačno odstopila del svojega prostora *dr. Dušanu Kermaunerju*, da si je na njem postavil montažno hišico. Ko je bila prvotna kmetija nacionalizirana, je dosegla, da je del tega zemljišča občina Kranj dala na razpolago Slavističnemu društvu za 99 let, in nato sta si tam postavila svoji hišici še *profesorja Janko Jurančič* in *Viktor Smolej*. Dopolnitev je zanimiva, ker kaže značajske poteze častne članice in dolgoletne predsednice SD, *dr. Marje Boršnik*. Vedno je skušala okrog sebe oblikovati kolektiv in je združevala moči slavistov, neprestano je spodbujala skupinsko delo, kakor se vidi iz Prežihovega zbornika, ki je nastal v njenem seminarju.

VABILO K SODELOVANJU

Kolegice in kolege ponovno vabimo, da nas obveščajo o dogodkih, ki bi zaslužili ovekovečenje v Kroniki (to je pozornost kolegov).

Najpripravnejši je kratek zapis v taki ali drugačni elektronski obliki, da ni nepotrebnih napak pri prepisovanju.

V ozadju našega lističa je le en sam slehernik, ki ve, kar izve, in opazi, kar vidi iz svoje človeške omejenosti.

5. 7. 2000 Pogrešani kolegi. Pošta je tokrat razglasila za neznane, umrle, odseljene ... in nam vrnila Kroniko št. 20, ki smo jo skušali poslati temle kolegom: ***Martina Belšak, Andrejka Flis***, ***Simoneta Gazvoda***, ***Metka Kordigel***, ***Jure Korstnik***, ***Andreja Lavrič***, ***Marija Novak***, ***Sanja Pirc*** in ***Tina Potrata***. Iščemo tudi kolege: ***Fani Medved*** iz Škofljice, ***Lilijano Kokalj*** iz Murske Sobote in ***Matijo (?) Majcenovič*** iz Kamnika, ki so nakazali članarino, vendar niso sporočili naslova, tako da jih nimamo na seznamu članov in jim ne moremo pošiljati društvenih obvestil.

Kdor jih pozna, naj jih opozori ali nam sporoči njihove naslove.

5. 7. 2000 Tisk **20. številke Kronike:** 209.563,20 SIT, poštnina: 68.096,95 SIT.

NOVE POKLICNE KOLEGICE

Na *Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani* so od 20. junija do

30. septembra 2000 diplomirali:
Bernarda Boh, Romana Debeljak, Nataša Domadenik, Barbara Draksler, Martina Grmek, Suzana Guček, Katarina Hafner Blatnik, Petra Kodre, Špela Kok, Tina Rupnik, Miriam Svete, Karmen Šemrl, Andrej Šurla, Irena Vičič Brišnik.

V prejšnji številki Kronike je s seznama mariborskih diplomantov izpadla kolegica ***Sonja Černela***, ki se ji opravičujemo za nerodnost.
Do zaključka redakcije še niso bili preverjeni, potrjeni in urejeni podatki o diplomantih v junijskem roku.

Poleg iskrenih čestitk in voščil za kar najuspešnejšo poklicno pot vsem tudi prisrčno vabilo, da se nam tisti, ki še niso člani in članice Slavističnega društva Slovenije, pridružijo.

20. 8. 2000 Lanska nagrajenka SD, ***Matejka Grgič,*** je v Primorskem dnevniku pripravila celostranski prispevek ob otvoritvi prenovljene domačije Kosovelovih v Tomaju.
21. 8. 2000 V *Večerovem* članku *Kritika in sodobni populizem* ***Marjan Ogrinc*** med drugim meni: Zadnjih deset let je usahnil dobršen del bolj poglobljenega kritiškega pisanja na Slovenskem, ker ga je nedomestilo kratko informativno novičkarstvo. Vrednotenje se je umaknilo informacijam, zanje pa je dovolj prepisovati sporočila za javnost ali imeti dobre stike s službami za stike z javnostjo. Kultura je delna, vendar zanemarljiva izjema. Tudi tu novičarstvo nadomešča kritiško misel, internet žurnalizem pa pomanjkanje razmisleka s poplavo neselektivnih informacij. S tem se izgublja sposobnost širšega, bolj globalnega in s tem daljnoročnejšega – da ne rečem civilizacijskega – vpogleda, vrednotenja ni več, okus večine pa spet odloča o preživetju neke izraznosti. Pa smo spet pri logiki trga. Prihodnjič se bom posvetil daljnoročnim posledicam takšnega odnosa do ustvarjalnosti.

23. 8. 2000 Iz današnjega *Večera* povzemamo: Danes se bo končal četrti medna-rodni *Vebrov simpozij*, ki se je pričel v soboto, 19. avgusta. ***Dr. Matjaž Potrč***, predsednik Slovenskega filozofskega društva, je opazil kritičnost tujih udeležencev kongresa do Vebrove filozofije: »Kar se tiče ostrosti misli, Veber ni tako pomemben kot njegov učitelj Meinong. Moram pa reči, da je izjemno jasen mislec. [...] Sedaj mogoče ni več tako popularna, je pa gotovo še zmeraj najboljša filozofija, ki je bila napisana v slovenskem jeziku. [...] Izhajal je iz psiholoških doživljajev in mislil, da ima vsak od nas tako etične, estetične, in – ne glede na to, ali je veren ali ne – tudi religiozne doživljaje. Za vsako izmed teh bistvenih psiholoških podlag je napisal eno knjigo.«

LJUDSKO IZROČILO

* * *

»Bil sem zopet profesor ljubljanske univerze. V družabnem življenju se ni veliko spremenilo, saj sem preprosto ostal sredi istih ljudi kakor poprej. Na fakulteti ni bilo novih, ker so bila vsa mesta zasedena s starimi znanci. Filozof *France Veber* je – kakor prejšnje čase – enkrat na leto izdajal debelo filozofsko delo, njegova žena pa ga je prav tako obdarovala z enim novim otrokom. In kakor prejšnja leta sta bila velika prijatelja z *Nahtigalom*, na to pa je bila Nahtigalova žena zelo ljubosumna.«

Vojeslav Mole: Iz knjige spominov, Ljubljana, Slovenska matica, 1970, str. 484

* * *

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo duhovit.
Po želji jamčimo za strogo anonimnost
v skladu z zakonom o varstvu osebnih podatkov.

23. 8. 2000 Ker je član SD, ***Silvo Torkar,*** v Enciklopediji Slovenije opazil napake pri navajanju podatkov o prvem znanem pismu v slovenščini, je brezplačno poinštruiral svoje znanstvene kolege. (*Matija Perdon je prosil za pomoč arhidiakona Napokoja 1615. leta*, ker je bil obtožen in obsojen zaradi konkubizma.) *Prim*. Delo 23. 8. 2000, št. 195, str. 12 (Znanost).

24. 8. 2000 Minister za šolstvo in šport ***dr. Lovro Šturm*** se je včeraj srečal z veleposlanico Zvezne republike Nemčije v Sloveniji *Heike Zenkner*. Tema pogovora je bilo sodelovanje med državama tako na ravni ministrstev kot na ravni neposrednega sodelovanja med vzgojnoizobraževalnimi ustanovami, še posebej visokošolskimi. Ob tem je veleposlanica poudarila tudi pomen izmenjave študentov in visokošolskih profesorjev, minister dr. Šturm pa je izrazil željo, da bo Nemčija v prihodnosti omogočila *ustanovitev lektorata za slovenski jezik na eni od nemških univerz*. Iz poročila ***Jasne Snežič*** v *Večeru*.

24. 8. 2000 V kavarni Muzeja novejše zgodovine v Celju so predstavili knjigo ***dr. Marije Stanonik*** *Slovensko pesništvo pod tujimi zastavami*. Knjiga je zbirka pesmi, ki so jih napisali slovenski prisilni mobiliziranci v nemško vojsko med drugo svetovno vojno.

IZZA KOPRSKEGA SLOVENSKEGA SLAVISTIČNEGA KONGRESA

K enotni podobi slovenskega slavističnega kongresa v Kopru so prispevali tudi prijazni dijaki, ki so, oblečeni v prikupne majice oranžne barve, hitro dobili vzdevek naranče. Razporejeni so bili po vsem mestu in udeležencem (ti so bili prepoznavni zaradi vrečk knjigarne Libris, v katerih je bilo gradivo in zavojček kave) dajali pojasnila in jih usmerjali na različna prizorišča. Domačini so "naranče" večkrat spraševali, za katero stranko delajo propagando. »Slavistično,« so jim odgovarjale pomaranče. In mnogi Koprčani so jim ponujali denarno podporo.

25. 8. 2000 Zgodovinarji ruske književnosti razlikujejo nekaj značilnih obdobij. Zlato obdobje jim pomeni čas Tolstoja, Dostojevskega, Turgenjeva in Čehova, srebrni vek pa pisatelji, kot so Andrejev, Kuprin, Merežkovski in Bunin. Iz Stali-novega časa (torej tako imenovanega jeklenega obdobja) omenjajo dela Vladimirja Majakovskega, Mihaila Bulgakova, Danila Harmsa in Aleksandra Vavedenskega. Čas perestrojke Mihaila Gorbačova, vključno z Jelcinovim časom, pa zanje velja za železni vek ruske književnosti. Prav to obdobje je »fokusiral« prevajalec ***Novica Antić*** za knjigo *Železni vek,* antologijo sodobne ruske drame, ki je izšla v zbirki *Ogledalo* pri beograjski založbi *Zepter Book World*. Antićeva antologija vsebuje petnajst dram železnega veka ruske dramaturgije. Sodobni ruski dramatiki na najboljši možni način zrcalijo travme prehoda družbe iz socialistične v kapitalistično ureditev. Žrtve tega zgodovinskega procesa so – kakor po navadi – mali ljudje ali pa pozabljeni velikani. ***Milan Madjarev*** v Dnevniku 25. 8. 2000.

25. 8. 2000 V *Uradnem listu* (št. 77, str. 9486) je objavljena *Odredba o spremembah in dopolnitvah odredbe* o smeri in stopnji strokovne izobrazbe učiteljev *splošnoizobraževalnih predmetov in drugih strokovnih delavcev v poklicnem in strokovnem izobraževanju*. Za učitelje slovenščine ni sprememb.

IZPOSOJENA SENTENCA

Bolje se je učiti nepotrebno kakor ničesar.

Seneka

25. 8. 2000 Na predstavitvi *dvojezičnega izbora Kosovelove poezije* v zelo domiselni opremi ***Cvete Stepančič*** in ***Milojke Žalik Huzjan*** v Tomaju sta poleg enkratne prevajalke ***Jolke Milič*** sodelovala tudi ***dr. Janez Vrečko*** in ***dr. Marija Pirjevec-Paternu***. Žlahtna beseda pod orehi pred cerkvico Britof, živahen pogovor in žlahtna kapljica na dvorišču pred domačijo Kosovelovih. Prevajalka in urednica novega izbora Kosovelovih pesmi (objavljena je 201 pesem in z njimi se je ukvarjala več kot trideset let) je mimogrede postorila marsikaj: poudarek je na vitalistični poeziji, polni svetlih barv, kar spodbija teze o pesniku smrti temačnih barv; dodala je italijanske odmeve, ki spodbijajo trditev Arnalda Bressana, da pesnik na italijanski strani ni prestopil bregov Soče; popravila je kak napačen prepis Antona Ocvirka itd. Kot je povedala Jolka Milič, Kosovelova dvojezična antologijska zbirka stane 2000 tolarjev, torej je za eno pesem v izvirniku in prevodu treba odšteti pol manj kot za poštnino standardnega pisma (ta znaša 20 SIT, ena pesem pa le 10 SIT), ena pesem, predgovor Janeza Vrečka, izbor fotografij, nekaj likovnih prilog in citati odmevov pa so za povrh. *Naročila in pojasnila*: Občina Sežana, Partizanska 4, 6210 Sežana (Bojana Kermolj, tel. 05 73 10 119). *Pojasnila za obiske domačije pri oskrbnici Dragici Sosič, tel. 05 76 41 854*.

Prim. Primorski dnevnik 26. 8. 2000, št. 198, str. 1–2; Novi glas 7. 9. 2000, št. 32, str. 6, itd.

26. 8. 2000 V Tomaju otvoritev prenovljene domačije Kosovelovih in spominske zbirke. Slavnostni govornik je bil častni član SD, ***akad. Ciril Zlobec***, ki je ob praz-niku občine Sežana postal tudi častni občan občine, kjer je njegova rojstna hiša. Iskrene čestitke. *Prim*. Primorski dnevnik 11. 8. 2000, št. 186, str. 2, in 27. 8. 2000, št. 199, str. 1–2; PrimN 29. 8. 2000, št. 69, str. 9; Kraški obzornik avg. 2000, št. 3 (praznične strani), itd.

26. 8. 2000 Tisti, ki še niso pozabili na počitnice naj preberejo nasvete »Ace« v *Večeru*:
1. Ta naloga je, dragi moji, najtežja. Najprej moraš pospraviti vse počitniške fotografije, saj obstaja nevarnost, da si jih boš neprestano ogledoval/-a in jokal/-a.
2. Organiziraj si dan, ki ga imenuj Zadnja večerja s spomini na počitnice. Najprej si pripravi slano kopel: v kopalno kad nasuj morsko sol in čofotaj. Naslednji korak sicer ni sončenje, je pa poležavanje. Za to priložnost si lahko natakneš tudi kopalke. Zadnja in najpomembnejša pa je večerja – naj bo obilna, saj bo ta dan zadnji, ko boš užival dopust.
3. Spomni se vseh grdih, nesramnih, ponižujočih, razočaranih trenutkov, ki si jih doživel na morju. Prav gotovo bodo pregnali tvojo otožnost. Če pa letos nisi doživel nič slabega, se vrni leto nazaj – se bo že kaj našlo.
4. Na koledarčku si označi počitnice, proste dneve, sobote in nedelje – imel/-a se boš česa veseliti, pa tudi videti bo, kot da šolskih dni sploh ni veliko.
5. In še zadnji nasvet: Ne vem, zakaj bi se sploh trudili pozabiti na počitnice, ker to tako ni mogoče!

27. 8. 2000 V visokem poletju slavi svoj življenjski jubilej, osemdesetletnico, soustanoviteljica in predstojnica Oddelka za slovanske jezike in književnosti na Pedagoški akademiji v Mariboru, dolgoletna predsednica mariborskega Slavis-tičnega društva in kulturna delavka, profesorica ***Mira Medved***. Čestitka se pridru-žujemo vsi člani SD in vsi, ki jim je pomagala na njihovi poklicni poti. Več o ustvarjalnem delu častne članice SD v članku ***dr. Zinke Zorko***, ki je izšel v *Večeru* 24. 8. 2000.

28. 8. 2000 V današnjem *Večeru* poroča ***Martina Budal***: Po statističnih podatkih smo Slovenci vedno bolj izobraženi, študij pa je zmeraj daljši. Ob popisu iz prebi-valstva leta 1961 je imelo v Sloveniji višješolsko in univerzitetno izobrazbo 1,8 odstotka Slovencev, deset let kasneje 3,3 odstotka, leta 1981 5,9 odstotka, po popisu leta 1991 pa že 8,8 odstotka. Po podatkih Statističnega letopisa Republike Slovenije 1999 se je v šolskem letu 1974/75 vpisalo skoraj 27.000 študentov, desetletje kasneje pa le slabih tisoč več. Velik porast vpisov je zaznamoval devetdeseta leta, saj se je v šolskem letu 1997/98 na fakultete vpisalo kar 67.000 študentov. V letih 1974/75 je diplomiralo 4110 študentov, v osemdesetih letih pa nekaj manj kot 5900. Povečan vpis na fakultete v devetdesetih letih se je pokazal šele po letu 1995, ko je število diplomantov poskočilo na več kot 8000. Na žalost podatka o tem, koliko študentov, vpisanih v prvi letnik, v enem šolskem letu študij dejansko konča, za zdaj še ni, ker urad za statistiko še ni končal analize. Povečuje se tudi vpis na podiplomski študij. Med letoma 1945 in 1994 je v Sloveniji pridobilo naziv doktor znanosti 2960 ljudi, v letih 1995–98 pa 935. Podobno velja za magistrski in specialistični študij. V letih 1962–94 je ta naziv doseglo 6608 ljudi, v letih 1995–98 pa kar 2579. Po besedah Brede Ložar univerzitetni študij traja povprečno pet do šest let, višjo šolo pa študenti končajo v povprečju v štirih ali petih letih. Študenti na podiplomskih programih končajo magistrski in specialistični študij večinoma v treh do štirih letih, doktorat znanosti pa več kot polovica opravi v enem šolskem letu.

28. 8. 2000 Delovo rubriko *XX. stoletje – slovenska književnost* je prevzel član SD, ***akad. prof. dr. Janko Kos,*** in najprej na ogled postavil Ivana Tavčarja.

28. 8. 2000 V Delovi prilogi *Šolstvo* lahko preberemo o trajnem natečaju za mlade novinarje *Mlada peresa*.

28. 8. 2000 Z *založbo Rokus* smo podpisali pogodbo o sodelovanju pri izdajanju knjižne zbirke *Slavistična knjižnica*, ki jo skušamo obuditi. Letos bodo izšli dve deli v treh zvezkih, ki sta prispeli na razpis Slavističnega društva Slovenije za pomoč pri izdaji znanstvene monografije (prim. Kronika 2. 6. 2000, št. 19). Obljubljajo, da bo knjiga ***mag. Alenki Gložančev*** *Imena podjetij kot jezikovno-kulturno vprašanje* izšla do slovenskega knjižnega sejma. Avtorica jo bo predstavila na koprskem slavističnem kongresu.

29. 8. 2000 Član SD ***Slavko Pezdir*** v današnjem Delu (št. 200, str. 14) poroča, da so sinoči v celjskem Narodnem domu četrtič razglasili dobitnika Veronikine nagrade za najboljšo pesniško zbirko leta. Strokovna žirija, ki ji je predsedoval častni član SD, dr. Matjaž Kmecl, je letos prvič sklenila nagrado (600 tisoč tolarjev in plaketo mestne občine Celje) enakovredno razdeliti dvema pesnikoma: ***Marjanu Strojanu*** za zbirko *Parniki v dežju* in ***Cirilu Zlobcu*** za zbirko *Samo ta dan imam*. Kot je žirija zapisala, je prebrala več kot 80 pesniških zbirk (izdanih od lanskega do letošnjega junija). V priložnostni izjavi je častni član SD ***Ciril Zlobec*** med dru-gim povedal: »Ko sem se po 'psihološkem šoku' ob svoji sedemdesetletnici strast-no, v dobesednem smislu iz neke notranje nuje, zagrizel v spominsko ekspertizo vsega svojega življenja in je v treh letih in pol nastal že kar zajeten avtobiografski roman, *Spomin kot zgodba*, mi je bilo, kot da sem si med pisanjem fizično in psihično izpraskal dušo do živega, do krvi. V takšnem razpoloženju so se mi ob pisanju romana zapisovale tudi pesmi, ki jih zdaj bralec lahko prebere v zbirki *Samo ta dan imam* (tudi ta naslov je metaforičen!). Približno polovica jih je iz tistega časa. Potem sem nadaljeval po tej poti, samo da sem se ves prevesil iz proze v poezijo. Zato je razumljivo, da so v zbirko dovolj enakopravno zajeti vsi moji že znani tematski krogi, ki pa celote, upam, ne sekajo na posamezne cikle, nasprotno: sam jo imam za eno svojih izpovedno najbolj zgoščenih zbirk.« Obe deli sta izšli pri Prešernovi družbi. Tako je ***Ciril Zlobec*** po petdesetih letih prejel svojo drugo Veroniko (njegova zvesta življenjska spremljevalka se tudi imenuje Veronika).

IZPOSOJENA SENTENCA

Otrok ni posoda, ki jo polniš, pač pa bakla, ki jo prižgeš.
Platon

29. 8. 2000 Na jesenskem roku *državne mature* 1491 kandidatov piše naloge iz slovenskega jezika. (Čeprav ima največjo težo šolski esej iz književnosti, se je iz uradnega naziva našega predmeta književnost preprosto izgubila.) Kolegom zunanjim ocenjevalcem mnogo moči!

31. 8. 2000 Na pragu tisočletnice prve omembe Gorice je izšla knjiga *Goriško podnebje – Clima Goritiense Antona Muznika*. V njej je ***dr. Marjan Dolgan*** objavil tudi študijo o Pregljevih upodobitvah tega imenitnega zdravnika, izvirnik pa je umestil v čas in prostor ***dr. Branko Marušič***.

31. 8. 2000 Na Ministrstvu za šolstvo in šport so vsi kilogrami papirjev, s katerimi je ***dr. Irena Novak Popov*** utemeljila slavistične predloge za letošnjo nagrado RS za področje šolstva. Upamo, da bo setev klas pognala. *Prim*. Kronika 29. 5. 2000, št. 19.

31. 8. 2000 Dočakali smo izid *10. zbornika Slavističnega društva Slovenije*, *Slovensko jezikoslovje danes in jutri*, ki na 344 straneh prinaša referate z lanskega celjskega slavističnega kongresa. ***Dr. Majda Kaučič Baša*** nas je ob tem opozorila na svoje zapleteno delovno razmerje in na napako, ki se je prikradla pod njeno ime. Redno je zaposlena na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani, honorarno pa se trudi na Filozofski fakulteti v Trstu. Žal smo upoštevali le slednje. Upajmo, da bo zbornik kljub temu v hipu razprodan in da bo založba Zavoda RS za šolstvo prihodnje leto še voljna, da ga sprejme v svoj program.

1. 9. 2000 Ustanovljeno je društvo *Učiteljska zbornica*, ki naj bi prerasla v pravo zbornico. *Prim.* Delo 1. 9. 2000, št. 203, str. 2, in 6. 9. 2000, št. 207, str. 6.

1. 9. 2000 V Kopru se je sestala armada kolegic, ki pripravljajo *slovenski slavistični kongres*, ki ga bodo gostili v začetku oktobra. Danes večina dam sicer ne nosi kril, a verjamemo, da bodo dobila krila, na katerih bo vsa organizacija poletela do vrtoglavih višin.
1. 9. 2000 *Založba Rokus* je v Prešernovi dvorani SAZU v Ljubljani (ob imenitni višnjevi torti in penini) predstavila učbeniški komplet *Na pragu besedila* (učbenik delovni zvezek, priročnik za učitelje, rešitve vaj in videokaseta). Avtorice, ***dr. Marja Bešter***, ***dr. Martina Križaj Ortar***, ***prof. Marija Končina***, ***prof. Mojca Poz-nanovič*** in ***prof. Mojca Bavdek*** so opravile obsežno in zahtevno delo, ki sodi v zvrst najbolj nehvaležnih, saj jih pregleda in večkrat preštudira na stotine kolegov in na tisoče učencev. Založbi Rokus smo predlagali, da s pokrajinskimi slavis-tičnimi društvi pripravi

pogovore med avtoricami in kolegi, saj si marsikdo ne za-upa ob novem načinu dela, kot je pojasnila SIBILA v Družini 10. 9. 2000, št. 37, str. 10. *Dodatna pojasnila in naročila*: Založba Rokus, Grad Fužine, Studenec 2a, 1260 Ljubljana, tel. 01 540 97 99, faks 01 540 02 7.

2. 9. 2000 Novo številko *Šolskih razgledov* je uredil novi odgovorni urednik ***prof. Tine Logar***, član SD, in dokaj prenovil podobo tega štirinajstdnevnika za »prosvetne delavce« (pred tem je časopis imel naslov Prosvetni delavec, njegov predhodnik pa je bil Učiteljski tovariš). Dosedanji osrednji ustvarjalec, član SD, ***mag. Stanko Šimenc,*** se postopoma poslavlja od uspešno opravljenega dela, čeprav bo njegova sled še dolgo vidna. Med novimi rubrikami opozarjamo na *Odmeve stroke: književni pouk*, ki jo piše članica SD, ***dr. Boža Krakar Vogel***. Med knjižnimi novostmi naših strok *Šolski razgledi* navajajo monografijo članice SD, ***mag. Emice Antončič*** *Anton Podbevšek in njegova vloga v razvoju slovenske moderne književnosti*, ki je izšla v zbirki Znamenja pri založbi Obzorja. *Prim*. Delo 27. 9. 2000, št. 225, str. 30 (Književni listi).

2. 9. 2000 O letošnji najnovejši številki revije *Dialogi* (št. 5/6) piše v današnjem *Večeru* ***Nataša Jenuš***: Z akademskim slikarjem Markom Jakšetom se je pogovarjala Aleksandra Kostič, in ker sta prijatelja, se v njunem pogovoru vsekakor čuti, da se poznata malce bolj. »Marko redno pošilja v Maribor in tudi še kam drugam razglednice, vizualno-tekstovne poštne umetnine z nabritimi in poetičnimi komentarji. Poleg slikarstva je namreč njegova ljubezen tudi jezik ...« O vrednotenju in literarni vedi ob prelomu tisočletja pa v Dialogih razpravlja tudi *Marijan Dovič*. O delavstvu in prazniku objavlja prispevek *Peter Simonič*, *Franc Križnar* pa piše o glasbi v Prešernovem času in prostoru in Prešernovi poeziji v luči glasbe. Pod zaznamkom Branje tokratna številka Dialogov ponuja Šalo *Milana Vincetiča*, odlomek iz romana Trik z vrvjo (Roman o stepski melanhoniji) *Ferija Lainščka*, Poskuse o empirizmu *Jurija Hudolina*, Ribje speve *Ivana Dobnika*, Zapik, in čakaš *Andreja Lutmana* ter monokomedijo *Vesne Furlančič Valentinčič* E ja! Dnevniški zapisi, ki so prav tako vedno zanimivo branje v Dialogih, so v tej številki izpod peresa *Brede Varl* – bralec jih pod naslovom *Pa naj mi še kdo črhne kakšno o sivini* najde na zadnjih straneh revije.

2. 9. 2000 V polemiko o vlogi novoustanovljenega strateškega sveta za vzgojo in izobraževanja ter stare komisije za vrednotenje prenove šolstva se je vključila tudi članica SD, ***dr. Olga Kunst Gnamuš***, ki je odprla vrsto nerešenih vprašanj, ki so nastala s potezo novega ministra za šolstvo. *Prim*. Delo 2. 9. 2000, št. 203, str. 30 (Sobotna priloga) + nadaljevanja.

3. 9. 2000 V stresnem položaju pred pričetkom pouka, ko vsi učitelji zbiramo zamisli za delo v razredu, listamo novo berilo in učbenik za prvi letnik gimnazij in drugih štiriletnih srednjih šol *Branja*, kjer so poleg obveznih besedil po učnem načrtu dodani še odlomki drugih temeljnih del svetovne in slovenske književnosti. Didaktično zasnovo je pripravila ***dr. Boža Krakar Vogel***, spremna besedila za posamezna poglavja pa so napisali ***Darinka Ambrož***, ***Vinko Cuderman***, ***Majda Degan Kapus***, ***Jana Kvas***, ***Adrijana Špacapan*** in ***Marjan Štrancar***. *Dodatna pojasnila in naročila*: Izobraževalno založništvo DZS, Šmartinska c. 152 – BTC, Hala VII, 158 Ljubljana; tel. 061 140 22 92, faks 061 185 17 30.

4. 9. 2000 Po poročanju današnjega *Večera* današnja šola ni več vsem poslušna in podrejena resornemu ministrstvu, ravnatelji pa očitno ne več vdani uslužbenci države. Ravnatelji šol, ki so lani *vpeljale devetletko*, so menda na sestanku v Kranju 1. septembra uprizorili upor ministru, državni sekretarki in predsednici ministrovega svetovalnega telesa. Ob koncu prvega leta devetletke so slišali oceno, da je prvi razred zgodba o uspehu. In v petek, ko naj bi bil na posvetu Zavod RS za šolstvo, ki je njihovo delo spremljal, le-tega predstavil, se zgodi, da se državna sekretarka odloči drugače; Zavodove ugotovitve naj bi ravnatelji slišali na enem prihodnjih posvetov, v petek pa prisluhnili dr. Darji Piciga. Strateški svet, ki mu predseduje, naj bi bil namreč prišel do šokantnih ugotovitev pri uvajanju in spremljanju devetletke: za sedmi razred naj bi se namreč od 57 šol, ki bodo devetletni program vpeljevale v tem šolskem letu, odločilo le 8 šol, prihodnje leto pa od 73 prijavljenih le še 6. Zato se zdi strateškemu svetu smiselno razmisliti o vsaj enoletnem predahu pri uvajanju, tako da v prihodnjem šolskem letu devetletke v 7. razredu sploh ne bi bilo. In odločitev o morebitnem predahu bi morala biti sprejeta v naslednjih desetih dneh. Še pred volitvami torej.

4. 9. 2000 V Trstu se je pričel seminar za slovenske šolnike, h kateremu so tudi letos veliko prispevali slovenisti. Program je oblikovala članica SD, ***prof. Andreja Duhovnik Antoni***, svetovalka

Zavoda RS za šolstvo, uvodno predavanje je imel ***dr. Marko Stabej***, pa tudi ***prof. Milena Ivšek, prof. Darinka Rosc Leskovec, prof. Berta Kogoj, prof. Marija Sivec, prof. Milan Čotar*** in drugi. Pomen in dogajanje na seminarju je v obsežnem intervjuju (s čudovitim portretom) predstavila ***prof. Andreja Duhovnik***. *Prim*. Primorski dnevnik 2. 9. 2000, št. 204, str. 7; 15. 9. 2000, št. 215, itd.

5. 9. 2000 Državni svet RS je izdal *zbornik* prispevkov junijske javne predstavitve mnenj *o zakonski ureditvi rabe slovenščine* kot uradnega jezika. Prim. Kronika 3. 6. 2000, št. 19.

5. 9. 2000 V *Večeru* poroča ***Petra Zemljič***, da bo letošnjo nagrado *Vilenica* prejel Slavko Mihalić. Letošnja Vilenica bo tako kot po navadi trajala štiri dni, od 6. do 9. septembra, in se je bo udeležilo okoli 100 gostov iz 27 držav. Po besedah ***Iztoka Osojnika***, direktorja Vilenice, bo celotno mednarodno srečanje pisatelje stalo okoli 37 milijonov tolarjev, od tega jih je 11 zagotovilo ministrstvo za kulturo, drugo pa sponzorji.

5. 9. 2000 V novem šolskem letu prihaja v roke slovenskih učencev in dijakov novo dopolnilno didaktično sredstvo v obliki dveh izdaj *koledarskega kompleta*, namenjenega učencem osnovnih in srednjih šol: dvainpetdeset strani obsegajoč stenski koledar Moji šolski tedni (obešen doma) in učenčev dnevniški zvezek-rokovnik Moji dnevi (ki ga bodo uporabniki občasno nosili s seboj v šolo in spet domov). Avtor projekta Viktor Konjar takole povzema pomen obeh koledarskih izdaj: opravljali bosta precej več kot zgolj dekorativno koledarsko-rokovniško funkcijo, spodbujali naj bi učence k rednemu programiranju obveznosti in k hkratnemu vsakodnevnemu zapisovanju vsega, kar doživljajo; jih kar se da neposredno opozarjali na značilnosti, lepote in posebnosti slovenske domovine (ta je na koledarju celovito predstavljena); promovirali v njihovih očeh – za zgled in spodbudo – najbolj dejavne, prodorne in uspešne vrstnike ter njihove dosežke; prispevali k občutju in zavesti smiselnosti vsega, kar je povezano z rastjo posameznikove individualnosti; tesneje in z večjo mero vzajemnosti povezovali dom in šolo. *Prim*. članek Petre Vidali v Večeru 5. 9. 2000.

5. 9. 2000 Na univerzi Chiba na Japonskem je bila 5. septembra 2000 premiera videofilma *Bread from the black kitchen* ***dr. Herte Maurer-Lausegger*** s celovške slavistike. Videodokumentacija je opremljena z angleškimi podnaslovi.

4. 9. 2000 Uredništvo revije *Jezik in slovstvo* je v skladu s sklepom upravnega odbora SD poslalo poročilo o delu, v katerem je predstavilo, kako bo zagotovilo redno izhajanje revije in preseglo sedanje nevzdržno stanje (prim. Kronika 2. 6. 2000, št. 19). Žal vsebuje vrsto netočnosti, vendar ne mislimo polemizirati, ker je pomembnejše, da bo revija ponovno dobila vzgon in mesto, ki ga je imela. Predsednik je uredniku predlagal, da poročilo predstavi na občnem zboru SD v Kopru. Brali ga bomo torej tudi v Zborniku SD št. 11, ki bo prinašal gradivo s koprskega kongresa.

IZZA KOPRSKEGA SLOVENSKEGA SLAVISTIČNEGA KONGRESA

Na *družabnem večeru* je bilo najbolj zapleteno razporediti k skupni mizi referente in goste predsednika SD (ki je ostal brez stola in so ga naknadno vštulili k mizi), ker eni niso hoteli sedeti pri drugih, tretji so se izogibali četrtih. Ob okusnih dobrotah istrske kuhinje (kuharskega mojstra je inštruirala članica organizacijskega odbora, prof. Alferija Bržan) se je potem vse srečno izteklo v zgodnje jutranje ure, saj so najbolj vztrajni razneženo obujali slavistične pripetljaje do treh, ko je zmanjkalo pijače in cigaret ter so bile pogrnjene mize za zajtrk.

5. 9. 2000 Svoj prostor pod soncem med Slovenci v daljnih deželah si je izborila tudi ***dr. Boža Krakar Vogel***, ki je svoje vtise strnila v različna poročila, od koder povzemamo: Uf, tole je pa daleč, je upravičeno prva misel človeka, ki se po približno 30 urah letenja znajde nad valovito zeleno novozelandsko pokrajino. Cilj popotnikov, bolje rečeno popotnic, ki so se letošnjega ne preveč mrzlega zimskega julija zbirale v sodobnem velemestnem Aucklandu, sicer ni bil turistični ogled, ampak *svetovni kongres organizacije IRA* (International Reading Organization – njena podružnica pri nas je *Bralno društvo Slovenije*, včlani se lahko vsakdo, ki se ukvarja s pospeševanjem branja in funkcionalne pismenosti). Kljub temu pa je bila na delu ne le želja po novih strokovnih spoznanjih, pač pa tudi turistična zvedavost, ki se je pasla ob slikovitih vulkanskih jezerih, gejzirih žveplene vode, ob običajih prvotnih maorskih prebivalcev in ob modrozelenem pacifiškem morskem razkošju, ki najbrž pogosto pritegne tudi misli in poglede šolarjev v številnih aucklandskih šolah »s pogledom

na morje«. IRA ima svetovne kongrese na dve leti. Na letošnjem se je zbralo okrog 1300 udeležencev iz približno 35 dežel. Največ je bilo, razumljivo, domačinov, sledili pa so jim udeleženci iz ZDA – ti so po navadi najštevilčnejši na vseh tovrstnih shodih. Iz daljne Evrope nas je bilo precej manj, pa vseeno smo prišli iz dokajšnjega števila držav, od Velike Britanije, Finske, Nemčije do Slovenije (mimogrede: za našo državo so številni udeleženci že slišali, čeprav so jo tu in tam še postavljali v bivšo Sovjetsko zvezo ali pa so imeli kako drugače nedoločne predstave o njeni legi – obe Slovenki sva bili pri odstiranju teh meglic prizadevni slovenski ambasadorki). Živahne kongresne dejavnosti so potekale na več prizoriščih hkrati. Cele dneve so bila sekcijska predavanja, referati, delavnice in predstavitve, tako da je bila včasih izbira kar težavna.

Teme so bile vse povezane z učenjem in poučevanjem različnih vrst branja, znotraj tega pa dokaj pisane po vsebini, kakovosti in številu poslušalcev. Poleg tem in dilem o učnih načrtih in eksternem preverjanju, ki ima tudi na tem koncu sveta zagovornike in nasprotnike, so mene zlasti zanimali prispevki o branju literature. Bilo jih je precej, večina o motivaciji za branje otroške oz. mladinske literature. Predavatelji z različnih koncev sveta so poudarjali, da se branje knjig začne doma, v družini. Tema družinskega branja ima na teh kongresih že nekaj let pomembno mesto. Ob družinskem so številni poudarjali tudi šolsko glasno branje in spodbujali učitelje, naj otrokom veliko berejo, zlasti npr. težje začetke zgodb, zgodbe s tujimi imeni in z zapleteno skladnjo. Branje literature v šoli veliko povezujejo tudi z ustvarjalnim pisanjem in z medijskim komuniciranjem. Tako so finske udeleženke predstavile organizacijo videokonference o literaturi, ki poteka med posameznimi razredi različnih šol, spodbujanje dopisovanja med učenci o prebranih knjigah po elektronski pošti pa je že razširjena praksa. Videti je bilo mogoče tudi različne didaktične predstavitve avtorjev in del na spletnih straneh, srečati nekaj novozelandskih mladinskih pisateljev, si ogledati bogato razstavo knjig za otroke in še kaj. O srednješolskem literarnem pouku ni bilo dosti prispevkov. O branju literature na tej stopnji pravzaprav (razen mojega) nobenega. Moja sekcijska kolegica iz Montane (ZDA) je predstavila svojo izkušnjo, kako je mogoče po zelo enostavnem metodičnem modelu spodbujati dijake k pisanju izvirnih kratkih zgodb, nek drug profesor pa svoje izkušnje s poukom ustvarjalnega pisanja poezije. Sama sem nastopila z referatom o priljubljenosti, poznavanju in razumevanju Prešerna med slovenskimi osnovno-, srednje- in visokošolci in s tem v zvezi postavila načelno vprašanje o smiselnosti uvrščanja literarne klasike v srednješolski kurikulum (o tem več kdaj kasneje). Poslušalci z različnih koncev sveta so mi ob koncu dejali, da se tudi pri njih srečujejo z vprašanji, kako predstavljati klasično literaturo mladim in da so dobili idejo, kako je mogoče empirično preverjati bralčevo odzivanje na to zvrst besedne umetnosti. Meni pa se je zdelo dobro, da sem imela priložnost tovrstni mednarodni javnosti predstaviti Prešerna v Prešernovem letu. (Zanimiv prispevek o vlogi knjižnic pri spodbujanju bralne pismenosti med našimi Romi je predstavila druga Slovenka, dr. Silva Novljan). Med zanimivimi prispevki naj za konec omenim le še predavanje profesorice Marjorie Hannock iz Kansasa, učenke znamenite Louise Rosenblatt, sokreatorice teorije bralčevega odziva. Prof. Hannockova je govorila o najbolj aktualnih smereh raziskovanja v okviru teorije bralčevega odziva in literarne didaktike v ZDA. To so naslednje: – bralčev odziv na multikulturno literaturo (nekoliko poenostavljeno bi ta izraz pojasnili kot literaturo nebelih etničnih skupin), – vloga učitelja pri spodbujanju učenčevega branja, – učenčev odziv na neumetniško (stvarno) literaturo, otrok in knjiga, – ustvarjalno odzivanje na literaturo (slikanje, uglasbljanje, ustvarjalno pisanje), – spodbujanje učencev z bralnimi težavami, – razmerje med bralčevim odzivom in izborom literature, – učitelj kot raziskovalec bralčevega odziva, – učenje literature kot del učenja tujega jezika, – tehnologija in bralčev odziv (pogovori o prebranih knjigah po elektronski pošti). Profesorica je za vsa ta tematska področja navedla obsežno literaturo. Seznam je na voljo pri meni. Obisk takih kongresov je spodbuden iz več razlogov. Človek se na njih ne le nauči marsičesa novega, ampak tudi primerja in potrdi svoje izkušnje.

Tokratno poglavitno spoznanje je bilo, da o večini obravnavanih vprašanj razmiš-ljamo tudi pri nas, da smo v teoriji in praksi marsikdaj celo korak naprej, saj smo marsikaj od tega, kar ponekod predstavljajo kot napredne alternative nacionalnim kurikulom pri nas uveljavili na nacionalni ravni (upoštevanje raznovrstnih kognicij pri bralčevem stiku z literaturo, individualizacija, ustvarjalno branje in pisanje, pre-verjanje na zahtevnejših taksonomskih ravninah). Po drugi strani pa moramo, podobno kot so poudarjali kongresni referenti za svoja okolja, tudi mi še marsikaj raziskovalno razviti in praktično uresničiti (npr. spodbujanje bralčevega odziva s sodobnimi tehnološkimi možnostmi). Zato popotnik (popotnica) odhaja iz novoze-landske zime v kislo slovensko julijsko poletje s filozofsko zrelativiziranim pogle-dom na začetni vtis o daljavi: tudi tam daleč ljudje podobnih poklicev razmišljajo o podobnih temah na podoben način. Daleč je pravzaprav blizu – bliže

kakor razvpiti Hollywood, ki sva ga s kolegico Novljanovo obiskali na povratku in razočarano strmeli v klavrni glamour predpremiernega dogajanja pred enim od Spielbergovih filmov.

6. 9. 2000 Dočakali smo tudi prvo letošnjo številko *Slavistične revije*, ki se je pridružila številnim publikacijam, ki se kot jesenske jate ptic selivk zbirajo na naših mizah. Ker svoje spletne strani po *7. maju 1996* še niso obnovili (http://www. ijs. si/lit/sr.html), naj peš prepišemo del kazala – ***Monika Kalin Golob***: Razvoj slicevalnih avtomatizmov v prvem slovenskem dnevniku; ***Zvonko Kovač***: Secesija v hrvaški kajkavski poeziji; ***Tatjana Srebot Rejec***: Še o fonemu /v/ in njegovih alofonih; ***Mihaela Jeriček***: Modeli interpretacije pri Tarasu Kermaunerju (upajmo, da je vsaj ona prebrala večino Kermaunerjevega opusa, namreč 95 knjig in 1260 objav v periodiki, saj menda svojih del tudi sam ne bere in tudi korekture prepušča drugim; mimogrede: Mladinska revija ni izhajala leta 1964 – se je pač zatipkala letnica 1946); ***Vladimir B. Katajev***: A. I. Solženicin o A. P. Čehovu. V rubriki Ocene, zapiski, poročila, gradivo objavljajo ***Aleksander Skaza***, ***Marijan Dović***, ***Matjaž Zaplotnik*** in ***Peter Svetina***. Ob šestdesetletnici ***dr. Ade Vidovič Muha*** je ***Anka Sollner Perdih*** izdala njeno osebno bibliografijo. Čestitkam se pridružujemo tudi mi – malo pozno, pa toliko bolj iskreno. *Naročila in dodatna pojasnila*: Slavistično društvo Slovenije, Uredništvo Slavistične revije, Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana. Člani Slavističnega društva imajo pri celoletni naročnini 30-odstotni popust.

6. 9. 2000 Letošnja četrta številka revije *Slovenščina v šoli* vsebuje vrsto zanimivih prispevkov, za likovno prilogo pa so izbrali kolaže bralnega kluba Osnovne šole Riharda Jakopiča v Ljubljani, ki ga vodi ***Mojca Honzak***. Iz vsebine: ***Boža Krakar Vogel*** piše o obeh učbeniških kompletih Branja (gl. Kronika 1. 9. 2000), o pouku branja razpravljajo ***Tatjana Jenko***, ***Marjanca Starc*** in ***Vida Cajner***, objavljeni so prispevki ***Lidije Golc*** in ***Leonide Močivnik*** o govornih nastopih; predstavljeni so nekateri projekti (***Lilijana Vovk, Andreja Čuk, Mojca Osvald, Sonja Štembergar, Bernarda Đekovski, Simona Napast***), ***Ivana Potočnik*** piše o možnem delu pri izbirnem predmetu šolsko novinarstvo, ***Miha Mohor*** razčlenjuje pomen šolskih tiskov, ***Vera Šeško*** pa razmišlja o samovrednotenju učiteljevega dela. Ker ustanovitelj in dosedanji urednik revije, ***Silvo Fatur***, še ni obupal v svojih prizadevanjih, da bi spokojno užival svojo pokojnino, je postala nova urednica ***prof. Sonja Starc***. Škoda, da spletkarji za našo predmetno skupino že dolgo ne posodabljajo tudi strani te revije. *Naročila*: Založba ZŠ, Zavod RS za šolstvo, Poljanska 28, p. p. 2063, 1000 Ljubljana, tel. 061 300 51 13, faks 061 300 51 99. Celoletna naročnina: 5000 SIT, za pravne osebe 8500 SIT. Člani Slavističnega društva Slovenije imajo pri naročnini 20-odstotni popust.

7. 9. 2000 Danes so člani Slavističnega društva Slovenije prejeli osebno ponudbo za nakup četrte, prenovljene in razširjene izdaje *Slovenske slovnice* ***akad. dr. Jože-ta Toporišiča***. Prihranek pri tem naročilu znaša pol letne članarine.

8. 9. 2000 Minister za šolstvo in šport, ***dr. Lovro Šturm*** je včeraj napovedal, da bo po končani javni razpravi spremenil postopek za prehod iz osnovne v srednjo šolo in ukinil točkovanje. Isti razlog je botroval tudi odprtju javne razprave o sedanjem modelu mature, saj naj bi se mladi učili preveč na pamet. Po ministrovih pojasnilih naj bi v razpravi, ki bo potekala do konca meseca, prisluhnili predlogom področnih javnih zavodov, strokovnega sveta, učiteljev in staršev. Burne polemike. Iz poročila Maje Čepin v *Dnevniku* 9. 9. 2000.

IZZA KOPRSKEGA SLOVENSKEGA SLAVISTIČNEGA KONGRESA

Čast razpravljavcev je reševal častni član SD, ***akad. dr. Jože Toporišič***, ki se je po uradni statistiki najpogosteje oglaševal in je tudi z dolžino predstavitve svoje *Slovenske slovnice* (oziroma polemiko s »srednješolkami«, to je avtoricami sred-nješolskega učbenika učbenika Na pragu besedila) prekosil pregovorno najbolj ekstenzivno častno članico SD, ***dr. Bredo Pogorelec***.

8. 9. 2000 V Slomškovem domu v Celovcu je bila tiskovna konferenca, na kateri so ***dr. Herta Maurer-Lausegger***, asistentka celovške slavistike, sponzor Franz-Josef Kurpicz, poslovodja podjetja Economic-Team GmbH iz Windhagna v Nemčiji, ter celovška Mohorjeva založba predstavili spletne strani http://kwfi lm.uni-klu.ac.at, videofilm Bread from the black kitchen (slovensko verzijo z angleškimi podnaslovi) ter besedilno prilogo z enakim naslovom. Podjetje Economic-Team GmbH je na 96 trojezičnih spletnih straneh omogočilo predstavitev filmskih projektov dr. Herte Maurer-Lausegger in njenega raziskovalnega dela. V program je vključena tudi njena etnografska razstava v

Podnu z naslovom *Od zrna do kruha iz črne kuhinje*. Videofilme o mlinih, žagah in ovčereji ter starem kmečkem orodju, saneh in peki kruha je odslej mogoče naročiti tudi po internetu. Avtorja z veseljem pričakujeta odmeve na strani http://kwfilm.uni-klu.ac.at in vse prav lepo pozdrav-ljata.

9. 9. 2000 Konec prvega tedna »ta pravega pouka« lahko v *Večerovi* rubriki *Najstniška scena* preberemo pet Mininih drznih nasvetov z naslovom *Kako se lahko veselimo šole* [prepisujemo, ker morda učinkuje tudi za tiste tik pred drugo puberteto]:
1. Spomnimo se sošolcev in učiteljev, ki smo jih pogrešali in se jih tako razveselili, ko smo jih zagledali.
2. Veselimo se, da smo leto dni starejši [po mojih izkušnjah je to uporabno za tiste, ki niso mladi le po srcu, pač pa tudi po letih; sicer pa velja »Vse je mogoče«, kot bi rekel prof. Ocvirk].
3. Če smo prvo leto na šoli, se veselimo novih spoznanj, novih prijateljstev.
4. Veselimo se okusnih sendvičev iz kantine, »špricanja«, simpatije iz višjega letnika, najljubšega predmeta (recimo kemije!) ...
5. Toliko je stvari, ki se jih lahko veselimo, in če se jih, je tudi šola takoj bolj zanimiva.

IDEJICA ALI PRISPEVEK K METODIKI

ZA POTREBE PRAKTIČNEGA UČENJA V RAZREDU

(NI ZA ZNANSTVENE NAMENE)

»Tudi tistim, ki so bili v šoli neuspešni, lahko pozneje v življenju uspe.«

* * *

Dr. Janez Bečaj, Filozofska fakulteta v Ljubljani, Dnevnik 4. 9. 2000

9. 9. 2000 V današnjem Večeru ***Vanja Alič*** poroča o poletni številki *Nove revije* (julij–avgust): Uvajata jo eseja filozofa, teologa in slikarja dr. Marka Ivana Rup-nika, letošnjega Prešernovega nagrajenca, in dr. Franceta Bučarja. Blok poezije na-polnjujejo Tomaž Šalamun, Jože Snoj, Ciril Bergles in Danica Križanič Müller, prozo objavljata Nedeljka Pirjevec in – z odlomkom iz romana Trik z vrvjo, ki pravkar izhaja v Večerovem podlistku – Feri Lainšček. Osrednji intervjuvanec je Dean Komel. Posebna tematska bloka sta si zaslužila Jannis Ritsos in Susan Sontag. Spis Oblikovanje političnega prostora in političnih elit na Slovenskem je napisal Matevž Tomšič. V tokratnem bloku Forum so objavljeni prispevki Deana Komela, Clausa Leggewieja, Dietra Kramerja in Joerna Ruesna – veže jih kultura v razmerah globalizacije. Rubriko Iz korespondence zapolnjuje Vladimir Majakovski.

9. 9. 2000 Išče se lektor ali lektorica, ki bi pogumno zastavil svojo poklicno pot v Vilni (Litva), pa pazi naj, da ne bo ostal vse življenje lektor kot pisec Kronike. Razpis je izšel v današnjem Delu, str. 9.

11. 9. 2000 Iz *založbe Obzorja* nam urednica in članica SD, ***prof. Alenka Valh Lopert***, sporoča, da uspešno potekajo priprave za izdajo učbenika književnosti *Svet književnosti II*, saj se je akademiku ***dr. Janku Kosu*** pridružil tudi ***dr. Tomo Virk***. Knjiga bo izšla spomladi, predstavljena bo na dveh seminarjih (gl. www.zalozba-obzorja.si – Izobraževaje) ali *Katalog programov stalnega strokovnega spopol-njevanja*, pripravljena bo torej za šolsko leto 2001/2002. *Slovenska slovnica* dr. Jožeta Toporišiča bo ob začetku akademskega leta predstavljena na Slovenskem slavističnem kongresu v Kopru v petek, 6. 10. 2000; v okviru Slavističnega društva Maribor na Pedagoški fakulteti konec oktobra; na Slovenskem knjižnem sejmu 29. 11. – 3. 12. (Ljubljana, Cankarjev dom, dan še ni določen). Z motivom naslovnice tega dela so izdali tudi posebno razglednico (in jih zajetno količino poklonili tudi našemu društvu, da bomo nanje pisali kratka sporočila vesoljni slavistiki). Žal nam je, da država ni imela posluha pri prošnji za sofinanciranje projekta ...

11. 9. 2000 Na tiskovni konferenci je državni svetnik ***dr. Zoltan Jan*** predstavil *Zbornik prispevkov* iz javne predstavitve mnenj o zakonskem predlogu za ureditev rabe slovenščine kot uradnega jezika Republike Slovenije. Zbornik je na razpolago pri strokovni službi Državnega sveta, ki ga je izdala. Po-leg diskusijskih prispevkov in besedila zakonskega osnutka so zbrani tudi odmevi iz dnevnega tiska, ki kažejo, da slovenska javnost takšen zakon pričakuje in ga podpira. Naslednjega dne mno-žica na-klonjenih poročil v dnevnem tisku, radiu in v Dnevniku TV Slovenije 1.

SLOVENCI IN ZAKON O SLOVENŠČINI

* * *

Rudi Šeligo: [...] že sedaj več zakonov govori o jeziku, ni pa sankcij. Po drugi strani tukaj nekaj ni v redu: prej nismo imeli svoje države, a nismo potrebovali zakona o slovenščini, zdaj ko imamo nacionalno državo, pa ga potrebujemo.
Tanja Lesničar-Pučko: Očitno se stanje zaradi globalizacije tako spreminja, da se je porodila tudi potreba po takšnem zakonu; navsezadnje se z zaščito jezika ukvarjajo celo Angleži.
Rudi Šeligo: Prav, tudi to je argument, toda zdaj gre verjetno za tehtanje, kako to zaščito doseči. Ena možnost je, da bi pri vladi ustanovili urad za slovenski jezik, ki bi na ravni vlade preverjal izvajanje obstoječih zakonov in ukrepal s sankci-jami. Če bi do tega prišlo, morda ne bi potrebovali dodatnega zakona. Ta urad si predstavljam kot zelo operativno telo, ne tako kot skupino, ki dela v državnem zboru in katere rezultati so bolj pičli. Nedavno sem govoril s predstavniki ZRC in povedali so mi, da imajo zelo veliko dela na področju jezikovnega svetovanja [...].

* * *

Intervju Tanje Lesničar–Pučko z ministrom za kulturo Rudijem Šeligom
Dnevnik 2. 9. 2000, str. 21 (Zelena pika).

12. 9. 2000 *Založba Rokus* predstavlja plodove lanskoletnega dela – 23 novih učbenikov, med katerimi je tudi *Slovenščina za vsakdan in za vsak dan* (8. razred). *Dodatna pojasnila in naročila*: Založba Rokus, Grad Fužine, Studenec 2a, 1260 Ljubljana, tel. 01 540 97 99, faks 01 540 02 7.

13. 9. 2000 Pri odpiranju *škofjeloškega pisma* nam je padel na nogo eden izmed štirih kamnov, ki nam jih pošilja na novo včlanjeni kolega. Še dobro, da je tokratna kamenina delček mozaika in ne kakšen masivnejši korpus (pred dvema letoma, ko je bila članica SD le njegova soproga ***T***. ***K***., nam je poslal kamnito strelo – gl. Kronika 19. 11. 1998, št. 9). Sicer pa je pismo vsebovalo lepo oblikovan zbornik otroških pisem in odgovorov znanih pisateljev, ki so nastala v okviru projektnega dela (*prim*. Miha Mohor: O šolskih tiskih: Izročilo za prihodnost, Slovenščina v šoli 2000, št. 4, str. 52). Učenci so si izbrali svojega najljubšega pisatelja in ga v pismu prosili, da naj jim zaupa kaj značilnega o svojem delu, življenju ... Odgovorili so tudi številni člani SD, ki so se uveljavili tudi kot pisatelji ali pesniki. Ko je prejel bogve katero pismo s te šole, je častni član SD ***Ciril Zlobec*** enega izmed mladih nadobudnežev vprašal, če so na njihovi šoli dobili virus Zlobec, drugega pa, če se njihova tovarišica posebej zanima za njegovo poezijo.

11. 9. 2000 V obsežnem *Mladininem* intervjuju je ***Predrag Matvejević***, profesor na rimski univerzi La Sapienza, podal svoje videnje ohranjanja slovenčine po upokojitvi ***prof. Srečka Renka,*** ki pa ima svoje poglede na takratno dogajanje (prim. Delo 16. 8. 1996, št. 188, str. 12 (Književni listi); Kronika 9. 2. 2000, št. 17). Kakor koli, pomembno je, da se je slovenčina ohranila, da imamo tam profesorja slovenista in da je bila javno pohvaljena lektorica ***prof. Rada Lečič***, ki je poskrbela za recitacije Prešernovih poezij v »prelepi slovenščini«. *Prim*. Mladina 11. 9. 2000, št. 37, str. 34.

SLOVENCI IN ZAKON O SLOVENŠČINI

* * *

Ko je neki nadobudnež pričel tečnariti, ker so v neki celjski točilnici imeli na ce-niku *Sprajt, Smajl, Džek Denijels in Balantajn*, v drugem pa *pljeskavico z čebulo* in *kavo z smetano*, spet drugje pa *šveps*, ga je natakarica zavrnila: »Pa kaj me zezate, saj ste v gostilni, ne v knjižnici!« Tako sta se odločila, da bosta raje brala oglase in izbirala med *prodajo tepihov na obroke* in *poceni gips ploščami*.

* * *

NeDelo, 10. 9. 2000, št. 10, str. 2.

11. 9. 2000 Morda vam pridejo prav nasveti ***Petra Klančnika*** *proti depresiji in slabi volji*. Ne bodi pesimist – glej na svet optimistično in boš lažje živel. Če si enkrat doživel neuspeh, ni nujno, da ga boš tudi drugič. Ko zavohaš depresijo, se sprosti, pojdi v naravo. Verjemi, pomagala ti bo pozabiti tisto, kar te muči. Ne boj se priznati svojega neuspeha, saj ni človeka, ki ga ne bi nikoli doživel. Še enkrat pretehtaj svoj poraz in skušaj ugotoviti, kje si storil napako, da je prihodnjič ne boš ponovil. Ne okuži

s slabo voljo še bližnjih, škodoval boš njim in sebi. Za vsakim slabim se skriva nekaj dobrega. Če boš hodil po svetu z dolgim nosom, ne boš spremenil ničesar; smej se in lažje ti bo. In še tole si zapomni: Če dovolimo sedanjosti, da se maščuje preteklosti, bomo izgubili prihodnost. Prim. Večer 11. 9. 2000.

13. 9. 2000 V *Magu* (št. 37, str. 3) ne ločijo med častnim članom SD, pokojnim ***dr. Dušanom Pirjevcem***, in tržaškim zgodovinarjem ***dr. Jožetom Pirjevcem***, saj slednjemu pripisujejo partizanske zasluge (gl. Kronika št. 6), čeprav so njegovemu očetu nacionalizirali premoženje v Sežani, tako da se je moral izseliti v Trst. V isti številki (str. 9) navajajo tudi besede častne članice SD, ***prof. Berte Golob***, ki je kot članica sveta RTV Slovenija menila, da bi morala biti naša televizija glede na majhnost naše države tudi okno v svet, ne pa le lastno ogledalo, pri tem pa se čudijo, kako da to ogledalo še ni počilo.

14. 9. 2000 Med bleščečim proslavljanjem jubileja *mariborske univerze*, katere prorektorica je članica SD, ***dr. Zinka Zorko***, je prejel častni doktorat tudi pred-sednik SAZU in častni član SD, ***dr. France Bernik***.

14. 9. 2000 V raziskovalnih inštitutih, ki so včlanjeni v SVIZ (Sindikat vzgoje, izobraževanja in znanosti), je potekala enourna prekinitev dela, ki je hotela opozo-riti na kritične razmere v tej dejavnosti, ki je včasih veljala za dejavnost posebnega družbenega pomena. Minister dr. Lojze Marinček je na seji Vlade RS zahteval raz-širitev dnevnega reda, vendar zaenkrat ni znano, kaj je iztržil, čeprav je predčasno odvihral z otvoritve mednarodne konference *Društvo za uporabno jezikoslovje Slovenije*. Naslednje dni so v dnevnem časopisju izšli številni zapisi.

14. 9. 2000 V Ljubljani se je pričela mednarodna konferenca *Kultura, identiteta in jezik v procesih evropske integracije*, ki jo je pripravilo bratsko *Društvo za uporabno jezikoslovje Slovenije*. V treh dneh se je zvrstilo 53 referentov, med katerimi so bili tudi člani Slavističnega društva. Buren odziv je doživela tema *zakon o slovenščini*, na katero se je vezal referat dr. Janeza Dularja. Zbornik predavanj je že izšel. *Dodatna pojasnila in naročila: Društvo za uporabno jezikoslovje*, Inštitut za narodnostna vprašanja, Erjavčeva 26, Ljubljana, tel. 061 200 18 72, faks 061 210 964, e-naslov info.nav@siol.net. *Prim*. poročilo lanskoletne nagrajenke SD, ***Matejke Grgič*** v Primorskem dnevniku 15. 9. 2000, št. 215, str. 5.

14. 9. 2000 Ob začetku pouka na italijanskih šolah s slovenskim učnim jezikom je ***Majda Artač Sturman*** med drugim zapisala: »[...] v današnji dobi šola ni nekakšen srečen otok, kot morda mislijo nekateri naivneži, ki vzgojiteljem zavidajo 'krajši delovni urnik, dolge počitnice'. Šolska stvarnost je kompleksna in raznolika, prej dinamična kot statična, v nenehnem spreminjanju. Marsikdo se verjetno ne zaveda dejanskih razmer, v katerih morajo šolniki opravljati svojo službo [...]. Ali ste kdaj pomislili, da v šolnikov delovni urnik poleg običajnega popoldanskega dela (priprava, popravljanje nalog itd.) sodi tudi 'nevidno' in nepriznano strokovno izpopolnjevanje [...]?« *Prim*. Novi glas 14. 9. 2000, št. 33, str. 2, 6.

14. 9. 2000 Kaj vse »*nudijo*« v naših gostilnah in drugih ustanovah je povedala ***Julijana Bavčar*** v svoji občasni rubriki *Imam jo na koncu jezika* (Delo 14. 9. 2000, št. 214, str. 17), ki izhaja v Književnih listih. Član SD, ***prof. Janez Gradišnik***, je sicer ne pozna, vseeno pa ga je spodbudila, da je v svoji rubriki *Za boljši jezik* (Družina 10. 9. 2000, št. 37, str. 11) razmišljal o *polovičnem vikanju* in nasprotoval ***dr. Viktorju Majdiču***, ki je zagovarjal takšno rabo v določenih položajih.

15. 9. 2000 S *Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani* je pripotovala fotografija dveh predsednikov, na kateri se predsednik SD rokuje s predsednikom države, ko je ta sprejel udeležence letošnjega simpozija ob-dobja. Pomisel slovenističnega objekta: ni, da bi postal narcisoiden, dobro de pa nečimrnosti; komentar Mme Jan: »A je dandanes pametno hraniti takšne fotogra-fije?«

15. 9. 2000 V obsežnem »ilustriranem« intervjuju je član SD, ***dr. Miran Hlad-nik***, spregovoril o množici vprašanj, o današnji literarni zgodovini in literaturi, dogajanju na sodobnih univerzah, vlogi računalnikov in svoji spletni strani (http:// www.ijs.si/lit/), procesih sporazumevanja itd. (V kabinetu ima poleg slike Slod-njaka, tudi Tita in Kardelja. Tita so mu skušali odtujiti med beljenjem FF, pa ga je hotel – in dobil – nazaj, ker ga spominja na leta mladosti, ker »se ne ozira na poli-tični sistem«.) *Prim*. Primorske novice 15. 9. 2000, št. 74, str. 9 (Sedmi val).

16. 9. 2000 O osebnih izkušnjah in videnjih *odnosa Slovencev do tujcev* se je razpisal član SD, ***prof. Mihael Bregant***, ki ima za soprogo Poljakinjo, njun šestleten sinek pa je dvojezičen (gl. tudi Kronika 22. 4. 2000, št. 18). Tokrat je med drugim opisal lekcijo albanskega branjevca, ki je gospo podučil, da se reče »dve kile pomaranč«. *Prim*. Delo 16. 9. 2000, št. 216, str. 22–23 (Sobotna priloga).

16. 9. 2000 Vsako toliko še vedno naletimo na kakšno ustvarjalno kolegico, ki še ni članica Slavističnega društva Slovenije. V današnjih Šolskih razgledih (št. 14, str. 12) beremo, da je ***Mira Kramarič*** pri tržiški založbi *Diferent* izdala knjigi *Vaje za pridobivanje besedišča – zbirka vaj za učence* in *Zanimivo, poučno in zabavno do novih besed – zbirka vaj za učence*, slavistka ***Jana Krajnc*** pa je pri *Mariborski literarni družbi* doživela pesniški prvenec *Zemlja*.

17. 9. 2000 Ko je tajnica SD s pomočjo kolegic uspela urediti sezname prijavljenih na *slovenski slavistični kongres v Kopru*, smo z grozo ugotovili, da imamo prijavljenih bistveno več udeležencev, kot je razpoložljivih sedežev v dvorani. Tako smo morali pričeti *zavračati prijavnice*. Članom Slavističnega društva Slovenije, ki so že poravnali članarino, smo do sedaj lahko spregledali zamujeni rok, sedaj pa to ne bo več mogoče.

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

Za napisati eno pesem je potrebno poznati ves svet.

* * *

V absurdni dobi je vsaka umetnost absurdna.

* * *

Misli Srečka Kosovela v izboru Jolke Milič

18. 9. 2000 V prijateljskem vzdušju je potekala seja *nadzornega odbora* Slavis-tičnega društva Slovenije, ki je preverjal delo izvršilnega odbora v iztekajočem se mandatu. Žal je bila ena tretjina članov pri zobozdravniku.

18. 9. 2000 V *Poročevalcu Državnega zbora RS* (št. 80, str. 43 – 51) je izšel *Predlog zakona o prosvetni zbornici Slovenije*, ki poleg drugega grozi, da bomo poleg članarine Slavističnega društva Slovenije plačevali še članarino za bolj ali manj obvezno članstvo v prosvetni zbornici.

19. 9. 2000 S slovesno sejo akademskega zbora so po treh letih garanja v Kopru ustanovili Fakulteto za humanistične študije, ki pomeni korak k ustanovitvi Univerze na Primorskem. Fakulteta je za zdaj še brez študentov, saj so zaradi dolgotrajnih postopkov vrednotenja programov, ki jih opravlja Svet za visoko šolstvo pri Vladi RS, zamudili februarski rok za razpis študija. V Kopru upajo, da bo fakulteta resnično zaživela v študijskem letu 2001/02. Študenti bodo lahko izbirali med tremi dodiplomskimi študiji in enim podiplomskim. Po predvidevanjih naj bi se prvo leto v dodiplomski študij vpisalo 135 študentov, največ 30 pa še v magistrskega. Za poučevanje so pridobili soglasja 80 visokošolskih učiteljev. Prvi dve ali tri leta bodo predavanja potekala v prostorih pošte, pozneje pa bodo za delovanje fakultete uredili del prostorov v Foresteriji. *Prim*. Primorske novice 22. 9. 2000, št. 76.

19. 9. 2000 Z dvodnevno zamudo je izšla javna čestitka ***Lada Kralja Evaldu Korenu*** za njegovo sedemdesetletnico. Ko se spominjamo daljnih študentskih let, se pojavlja vonj po ravno pravšnjem prepečencu in odličnem tatarcu, ki smo ga uživali kot njegovi gosti (v začetku sedemdesetih še ni bil odkrit znameniti tiramisu). Z željo, da bi se v jubilantovi strokovni knjižnici našlo še kaj prostora, se pridružujemo čestitkam. *Prim*. Delo 19. 9. 2000, št. 219, str. 9.

19. 9. 2000 V današnjem *Dnevniku* poročajo, da se je v *Veliki Britaniji* v obdobju 1998–1999 ponovno zmanjšalo število učencev, ki so jih trajno izključili iz šol. Tako so v šolskem letu 1997/98 iz britanskih šol izključili 12.300 šolarjev, v šolskem letu 1998/99 pa le še 10.500 učencev, kar je trinajstodstotni padec. Število izključitev se je začelo naglo povečevati v začetku devetdesetih let. Tako so v šolskem letu 1990/91 izključili vsega 3000 šolarjev, v obdobju 1996/97 pa, ko je ta tendenca dosegla vrhunec, že 12.700 učencev.

20. 9. 2000 Kar 2319 kandidatk in kandidatov (lani 2168) se je prijavilo na letošnji *jesenski rok mature*, udeležilo se je je 1882 (lani 1767) dijakov. Izpite so opravljali iz 34 predmetov. Uspešnih je bilo 998 kandidatov (lani 894) oziroma 53,03 odstotka (lani 50,59). Letošnjo maturo je v spomladanskem in jesenskem roku uspešno opravilo 8831 kandidatk in kandidatov od 9967 oziroma 88,60 odstotka, kar je malo boljše kot lani, ko je bilo uspešnih 8501 kandidatk in kandidatov od 9652 oziroma 88,06 odstotka.

20. 9. 2000 *Komisije za družbene dejavnosti državnega sveta RS* je soglasno podprla osnutek *Zakona o rabi slovenščine kot uradnega jezika*.

20. 9. 2000 V obsežnem članku o učbeniškem kompletu *Branja 1* je v imenu avtorjev (***Darinka Ambrož***, ***Vinko Cuderman***, ***Majda Degan-Kapus***, ***Boža Krakar-Vogel***, ***Jana Kvas***, ***Adrijana Špacapan***, ***Marjan Štrancar***) spregovorila ***Boža Krakar-Vogel***, ki jo je presenetilo, da je bila prva naklada (8000 izvodov) v trenutku razprodana, čeprav so v uporabi tudi drugi učbeniki. *Prim*. Delo 20. 9. 2000, št. 219, str. 30 (Književni listi).

20. 9. 2000 Videti je, da noben predsednik SD Jesenice ne zdrži prav dolgo na svojem položaju. Dosedanja predsednica ***Jelka Kusterle*** nas je obvestila, da je njeno dolžnost prevzela kolegica ***Meta Rešček*** z osnovne šole v Žirovnici. Veliko zagnanosti!

20. 9. 2000 Aktualna ekipa ministrstva za šolstvo in šport je očitno pozabila na goljufije, ki so se pri vpisu v ljubljanske srednje šole pojavile v času ministrovanja dr. Petra Venclja, drugače ne bi s takšno lahkoto obljubljale novosti že pri naslednjem vpisu. *Prim*. Delo 20. 9. 2000, št. 219, str. 3; 25. 9. 2000, št. 223, str. 9 (Šolstvo), in polemiko *Genialna mladina slovenska ali česa nismo povedali ob letošnjih zapletih pri vpisu v ljubljanske gimnazije* (Prosvetni delavec 10. 9. 1990, št. 12, str. 3, 5). Izjave treh nekdanjih šolskih ministrov v predvolilnih soočanjih na zanimiv način dopolnjujejo sliko, saj se *dr. Peter Vencelj* le medlo spominja ne-kakšnih testov, čeprav so zunanje preverjanje uvedli med njegovim ministrovanjem med demosovo vlado. *Prim*. Delo 11. 10. 2000, št. 237, str. 4.

21. 9. 2000 V Kopru se je ponovno sestal *organizacijski odbor* za pripravo *slovenskega slavističnega kongresa*. Ugotavljamo, da bodo prostori pretesni za vse, ki bi želeli sodelovati, pa tudi program se je spet preveč razlezel. Še marsikaj je treba postoriti, vendar zagnane kolegice preveva optimizem in prepričane so, da bo župan plačal vse, kar je obljubil. Če bo prvi oktobrski vikend tako lepo vreme kot danes, bomo imeli čudovito strokovno srečanje. Ko je tajnica Slavističnega društva Slovenije po mobiju izvedela, da ne bo ujela sejanja, je zavila v Trst in ogrozila družinski proračun.

22. 9. 2000 Ob 450. obletnici izida prve slovenske knjige je Slovensko protestant-sko društvo Primož Trubar poskrbelo, da je za dva avtobusa Slovencev prisostvo-valo odkritju dveh spominskih plošč. Ena je v cerkvi Svetega duha v Rothenburgu nad Taubero, kjer je Trubar tedaj bival, druga na poslopju nekdanje Merhartove tiskarne v Tübingenu. *Prim*. Delo 21. 9. 2000, št. 220, str. 11; Primorski dnevnik 26. 9. 2000, št. 222, str. 14; Delo 27. 9. 2000, št. 225, str. 29 (Književni listi).

22. 9. 2000 Kdor si bo sredi avgusta 2002 lahko privoščil izlet v Bangkok, lahko pri ***dr. Meti Grosman*** ali *Slovenskem bralnem društvu* dobi razpis kongresnih tem Mednarodne zveze za moderne jezike in književnosti (FILLM) in združi prijetno s koristnim. Osrednja tema: Re-imagining Language and literature for 21st Century.

23. 9. 2000 V zbirki *Šolska ure z ...* je izšla knjižica ***Mete Grosman*** in ***Veronike Rot Gabrovec***, ki predstavlja številne možnosti, kako dijakom približati Fitzgeral-dov roman *Veliki Gatsby*. Številni metodični nasveti so lahko izhodišče tudi za raz-mišljanje slovenista.

23. 9. 2000 V knjižnici Nova vas na Cesti proletarskih brigad 61/a v Mariboru je na ogled *razstava srednješolskih časopisov, glasil in biltenov*. Razstavo so pripra-vili učenci mariborskih srednjih šol v sodelovanju z informacijskim centrom za mlade Infočuk. *Prim*. Večer 23. 9. 2000.

24. 9. 2000 Častni član SD, ***dr. Anton Vratuša***, je na Mašunu odkril spominsko ploščo borcem NOB *16. rabske brigade*, ki so jo pretežno sestavljali interniranci italijanskega taborišča na Rabu. *Prim*. Delo 25. 9. 2000, št. 223, str. 2.

25. 9. 2000 Naporen delovni sestanek z oblikovalcem založbe Rokusa, s katerim sva s kolegico ***mag. Alenko Gložančev*** skušala sooblikovati prvi zvezek *Slavis-tične knjižnice*. Pred avtorico je še množica dogovorov, korektur ...

26. 9. 2000 V današnjem *Večeru* je ***Blaž Vrhnjak*** objavil članek *Slovenščina – jezik, ki umira? Povzemamo*: Sprehodil sem se po mariborski tržnici in se nekajkrat prav nasmejal. Napisi, kot so puter fižola, ohroft, malancani in paprika za pečt, so krasili stojnice in kazali na (ne?)pismenost prodajalcev. Ali morda jajčevcev (ali melancan po tuje), če bi jih zahteval, sploh ne bi dobil? [...] Redkokdo izmed jav-nih osebnosti se potrudi in ohranja visoko raven jezikovne kulture. Govori politi-kov so včasih prava jezikovna polomija. Voditelji raznih oddaj, ki vsemu vesolj-nemu svetu prav ponosno kažejo, da znajo govoriti v tem ali onem narečju, so na žalost pogostejši od tistih, ki se zavedajo, da ni vsa Slovenija Ljubljana. Ali Mari-bor. Me prav zanima, kako bi se odzvali na konkurenco koga, ki bi govoril tako (po krivici) zaničevano in zasmehovano prleško narečje. Verjetno bi ga kamenjali in raztrgali kot podivjani psi. Vredno premisleka. [...] Pred mariborsko Umetnostno galerijo, trdnjavo kulture, sem našel kaj čuden napis: »Pozor pogrezljiv konfin.« Najprej mi je v oči padla odsotnost ločila za besedo pozor, takoj zatem sem se začel ukvarjati z besedo konfin, ki je latinskega izvora in pomeni mejo, mejnik ali celo obcestni kamen. Malo sem se razgledal, ker se mi je v mislih izrisala podoba valja, ki se dviga iz tal, pa sem našel samo verigo med dvema stebričkoma. Če se dviga in spušča ta, potem je to le veriga in ne konfin. Morda pa sem kaj spregledal? [...] Čez cesto pri Umetnostni galeriji je trgovina s pripomočki za spolne igrice. (Sama lega dosti pove o odnosu Slovencev do kulture, kajne?) Radovednost me je gnala, da jezikovno raziščem tudi to čudo. Trgovina je imela angleško ime – kot mnogo drugih; to spet govori o odnosu ljudi do materinega jezika. Presunilo me je, ko sem videl napis, kot je »asian girls«. Azijska dekleta po tuje torej zbudijo večjo slo po nakupu revij in kaset z žgečkljivo vsebino? Kdo bi vedel. Za stopnjo bolj razočaran in zmeden sem odšel naprej v upanju, da se ne srečam več z jezikovnimi napakami takšne in drugačne narave, pa so me dotolkli. V Slovenski ulici me je pred neko prodajalno pozdravil velik rožnat plakat, ki je oznanjal: »Zaradi opustitve znamk A in B po nabavnih cenah.« Poigraval sem se z mislijo, kaj dobim tam po nabavnih cenah. Znamki oblačil A in B ne bi bili moja prva izbira. Vseeno pa nisem izgubil upanja, da bo nekoč bolje in da bomo nekoč znali ceniti to, kar imamo. Nekoč. Morda?

27. 9. 2000 *Državni svet RS* je sprejel sklep, da vloži v zakonodajni postopek *Zakon o slovenščini kot uradnem jeziku*, ki ga je pripravil ***dr. Janez Dular***. Z državnim svetnikom ***dr. Zoltanom Janom*** sta bila v dolgotrajni razpravi dovolj prepričljiva, da je Državni svet sprejel sklep skorajda enoglasno, saj sta se le dva državna svetnika vzdržala, nihče pa ni glasoval proti. V naslednjih dneh vrsta odmevov v dnevnem tisku in tudi med volilno kampanjo.

27. 9. 2000 Na *Posvetu o slovenskem jeziku v turizmu* so menili, da bi morali izde-lati model dodatnega izobraževanja za turistične delavce in ga vpeljati v turistične visoke šole. Osnovni namen okrogle mize je bil po besedah Marjana Rožiča, predsednika Turistične zveze Slovenije (TZS), ugotoviti, kako uveljavljamo slovenski jezik v turizmu, zlasti pri promociji, izbiri turističnih gesel, imen turističnih agencij in gostinskih lokalov, pri kakovosti jezikovnih sporočil in jasnosti sporočil turistične ponudbe. Osnovna misel je bila, da je treba razmišljati o takem jezikovnem izobraževanju turističnih delavcev, da se bodo lahko naučili, kako pisno in govorno sporočati vsebine, da bi učinkoviteje dosegli turiste. ***Vesna Gomezel Mikolič*** iz Znanstvenoraziskovalnega središča Koper je predstavila ugotovitve analize 105 turističnih letakov. O vsebini letakov je bil kritičen tudi predstavnik slovenske turistične organizacije v Milanu ***Boris Bajželj***. ***Liljana Vavpotič*** iz Kompasa Turizem se je spraševala, katere besede lahko in katerih ne smejo uporabljati v jeziku med poslovanjem. ***Marko Stabej*** je povedal, da število tujih imen za gostinske lokale in turistične agencije upada. Po njegovem mnenju je to predimenzioniran problem; s tem je odgovoril na številne ocene, da so tuja imena še vedno največji problem. Za višjo jezikovno raven turističnih delavcev bi jim bilo treba omogočiti dodatno učenje slovenskega jezika. Predlagal je, da bi turistične agencije za kakovostno komunikativno zanje jezika turističnih delavcev uvedle sistem certifikatov. Razmišljati je mogoče tudi o terminološki komisiji pri turistični zvezi, a za to bo treba vložiti nekaj denarja. ***Vojko Gorjanc*** je povedal, da država tega ne bo financirala, ampak bo moralo take in podobne oblike jezikovnih terminoloških komisij podpreti gospodarstvo. *Prim*. Večer 27. 9. 2000.

27. 9. 2000 Nadaljuje se ofenziva *škržadov*, ki nočejo biti po kranjski maniri *škržati* in jo vodi častni član SD, ***akad. dr. Milko Matičetov***. Razdelek, ki je bil objavljen v reviji *Primorska srečanja* v čast njegove 80-letnice (prim. Kroniko 26. 2. 2000, št. 17; 6. 1. 2000, št. 16, in 5. 11. 1999, št. 15) je dopolnil in preoblikoval v separatni odtis, ki je sedaj na razpolago krajnščni celi v zaščito nedolžnih živalic, ki si želijo po primorsko cvrčati.

27. 9. 2000 V organizaciji Svetovnega slovenskega kongresa se jutri začne na Bledu dvodnevna *konferenca slovenskih znanstvenikov in raziskovalcev z vsega sveta*. Njen naslov je Poti znanosti k edinosti Slovencev. Okoli sto znanstvenikov bo razpravljalo v štirih tematskih sklopih: pregled slovenskega potenciala v svetu, vključevanje znanstvenikov in visokošolskih učiteljev iz diaspore v raziskovalno in akademsko pedagoško delo v domovini, prioritete razvoja slovenske znanosti in raziskav v luči globalizacije, organizacija znanstvenoraziskovalnega dela za tretje tisočletje (povezava univerz, znanstvenih institucij in industrije). Udeležbo na sre-čanju so že potrdili znanstveniki iz uglednih ustanov po svetu, kot so dr. Joseph Straus z Inštituta Max Planck v Nemčiji, dr. Dušan Petrač iz Nase, dr. Boris Ples-kovič in dr. Milan Vodopivec iz Svetovne banke v Washingtonu, dr. Lojze Arko iz Nacionalnega laboratorija Los Almos, dr. Anton Mavretič z Advanced Energy Industries v Bostonu in drugi. *Prim*. Večer 27. 9. 2000.

27. 9. 2000 *Mladinska knjiga* je predstavila nove knjige iz zbirke *Kondor*, med katerimi je tudi roman *Florjana Lipuša Zmote dijaka Tjaža* s spremno študijo ***dr. Silvije Borovnik*** *Politologija slovenske vasi, nasilje verske skupnosti in arheologija slovenske besede*.

IZZA KOPRSKEGA SLOVENSKEGA SLAVISTIČNEGA KONGRESA

Dinamika in zdrav duh strokovnih izmenjav je na kongresu bil tako močan, da v vsej družini edino predsedni-ca SD Koper in njena hčerka – naranča nista zboleli. Trema je omilila tudi viruse častne članice SD, Alenke Glazer, ki se je s šestim telefonskim pogovorom v torek ob 23. najprej odrekla udeležbi, nato pa se je v petek pripeljala z vlakom in temeljito prek časa referirala. Zdravilni učinki koprskega kongresa pa imajo omejen rok trajanja, saj je ena izmed organizatork že v petek zvečer dobila povsem ta pravi žolčni napad.

29. 9. 2000 V današnjem Večeru ***Nataša Gider*** poroča, da poteka v Moravskih toplicah dvodnevni *seminar slovenskega jezika in kulture za dvojezične učitelje z avstrijske Koroške*. Danes dopoldne bodo potekale hospitacije in razgovori z učitelji na Dvojezični osnovni šoli I ter na Dvojezični srednji šoli v Lendavi, od 14. ure dalje pa bo v Moravskih toplicah potekal strokovno-teoretični del. Začel se bo s predavanjem ***Marije Pisnjak*** o sistemu dvojezičnega izobraževanja na narodnos-tno mešanem območju Prekmurja ter o položaju madžarskega jezika v vzgojno-izobraževalnem sistemu. ***Ivanka Bratkovič*** bo govorila o vlogi slovenskega jezika v sistemu dvojezičnega izobraževanja, ***Živana Safran*** pa o jezikovnem projektu na osnovni šoli Kapela. O javni rabi narodnostnih materinščin na narodnostno meša-nih območjih Prekmurja in Porabja bo spregovorila ***Valerija Perger***, po razpravi pa bo sledil literarno-zgodovinski ekskurz ***Francija Justa*** po Prekmurju, s poudarkom na temeljnih značilnostih in avtorjih prekmurske književnosti. V soboto se bodo udeleženci seminarja odpravili na ekskurzijo po Prekmurju in delu Prlekije.

29. 9. 2000 Bratsko *Društvo slovenskih književnih prevajalcev*, ki ga SD redno obvešča o svojih podvigih – oni pa nas ne –, organizira v Zrečah od danes do 1. oktobra 26. delovno srečanje na temi *Prevajanje pravljic za otroke in odrasle* in *Prešeren v prevodih*. Prvi dan srečanja bodo predstavili tudi nov, 25. prevajalski zbornik z razpravami o Goetheju ob lanski 250. obletnici njegovega rojstva. Sobota bo namenjena predvsem Prešernu; z referati na temo V tujem jeziku napisal sem knjigo ... bodo Prešerna in njegovo ustvarjanje med drugimi približali tudi ***Boris Paternu***, ***Marija Pirjevec Paternu***, ***Vladimir Pogačnik***, ***Janko Moder*** in ***Peter Svetina***. Članici SD ***dr. Martina Ožbolt*** in ***dr. Dragica Haramija*** sta obravnavali slovensko realistično avanturistično mladinsko prozo. V nedeljo se bodo zbrani podali tudi na strokovno ekskurzijo. *Prim*. Delo 4. 10. 2000 in 11. 10. 2000 (Knji-ževni listi).

IZZA KOPRSKEGA SLOVENSKEGA SLAVISTIČNEGA KONGRESA

Koprski kongres ne bo zgodovinski, ker častna članica SD, dr. Breda Pogorelec, ni padla v nobeno vodo (tovr-stne nezgode ohranja ljudsko izročilo izza Portoroža, Bleda in udarniške gradnje 1. bloka v študentskem nase-

lju).

30. 9. 2000 V samozaložbi je kolegica ***Blanka Erhatič***, ki ni članica SD, izdala priročnik za srednješolce *Književnost v srednji šoli*. *Prim.* Šolski razgledi 30. 9. 200, št. 15, str. 12.

30. 9. 2000 V obsežnem pogovoru z ***Matijo Grahom*** je ***dr. Janko Kos***, edini akademik, ki si redno ogleda vse filmske predstave, podal svoje poglede na aktualne pojave. *Prim*. Delo 30. 9. 2000, št. 228, str. 4–6 (Sobotna priloga), in nekaj odmevov v naslednjih Sobotnih prilogah.

30. 9. 2000 Znani so rezultati razpisa za *sofinanciranje podiplomskega študija*. Sodelovali so visokošolski zavodi, ki so izpolnjevali standardne pogoje: javno-veljavni študijski program, povezovanje in sodelovanje z drugimi fakultetami in raziskovalnimi organizacijami, mednarodno sodelovanje in seveda šolnina, ki tudi letos ne sme višja kot 400 tisoč tolarjev za letnik magistrskega študija in 200 tisoč tolarjev za letnik doktorskega. Letos bo na 10 fakultetah prvič sofinanciranih 109 študentov 3. letnika, ki so se v 1. letnik podiplomskega študija vpisali v štu-dijskem letu 1998/99 ter v skladu z določbami statuta oziroma programa ne bodo magistrirali, temveč nadaljujejo študij za pridobitev doktorata znanosti. Tako bodo predvidoma letos sofinancirali študij 1933 študentom prvega, 1046 študentom drugega in 109 študentom 3. letnika. Skupaj jih je torej **3088**, kar je skoraj dvakrat toliko kot lani (1743). Osnovno sofinanciranje, ki ga zagotavlja MŠŠ, je za vse študente enako, za 1. in 2. letnik po 160 tisoč tolarjev, za 3. letnik pa 80 tisoč tolarjev. Tudi MZT bo za dodatno sofinanciranje namenilo prav toliko. Natančni podatki so objavljeni na spletni strani MŠŠ (www.mss.edus.si).

1. 10. 2000 Če imate kar koli zanimivega za slovensko izobraževanje, še posebno pa za naše področje, vas prosim, da dodate na *spletno stran Slovenskega izobra-ževalnega omrežja*: http://sio.edus.si/ (***Mira Gregl-Hrstič***).

1. 10. 2000 V *Uradnem listu Evropske skupnosti* je 16. 9. 2000 izšel razpis za so-financiranje projektov, ki so namenjeni promociji in zaščiti manjšinskih jezikov in kultur. *Prim*. Primorski dnevnik 1. 10. 2000, št. 227, str. 20.

2. 10. 2000 Očitno so nekatere kolegice in kolegi spregledali, da se **članarino** lahko poravna pri pokrajinskem društvu ali neposredno pri (Zvezi društev) Slavis-tičnem društvu Slovenije. Ni treba dvakrat plačevati članarine. Zamudnike prosi-mo, da članarino čim prej poravnajo, da ne bo bodo vestni kolegi krili stroškov, ki jih članstvo vsakega izmed nas povzroča (znamke, papir, toner, računski servis, kopiranje, tisk Kronike itd. je pač treba plačati, ker nečlani SD ne delajo brez-plačno).

3. 10. 2000 Založba *DZS* je predstavila novi srednješolski učbenik in berilo *Branja I*, ki so ga pripravili ***Darinka Ambrož***, ***Vinko Cuderman***, ***Majda Degan-Kapus***, ***Boža Krakar-Vogel***, ***Jana Kvas***, ***Adrijana Špacapan*** in ***Marjan Štrancar***. Menda so 8000 izvodov že razprodali.

4. 10. 2000 Danes praznuje osemdesetletnico častni član SD, ***akad. Dušan Moravec***, ki je samo z gledališkega področja napisal kakih dvajset knjig, pravkar pa je v tisku monografija o igralcu Hinku Nušiču. Več v javni čestitki ***Vasje Predana***, ki se ji iskreno pridružujemo! *Prim*. Delo 6. 10. 2000, št. 233, str. 8.

4. 10. 2000 Članu SD, ***prof. Janezu Gradišniku*** se zdi potrebno dodatno osvetliti sodbo ***Jurija Hudolina*** o odnosu *Josipa Vidmarja* do *Antona Podbevška*. *Prim*. Delo 27. 9. 2000, 4. 10. 2000, 11. 10. 2000 (Književni listi).

4. 10. 2000 Članice organizacijskega odbora v Kopru – brez dijaških pomočnikov jih je za soliden razred in bodo poimensko navedene v zborniku – mrzlično hitijo z zadnjimi pripravami na *slovenski slavistični kongres*. Med pisanjem napisov, zlaganjem gradiva, pripravljanju obrazcev, dogovori, usklajevanji itd. diši kava. Vsakemu udeležencu je Droga Portorož poklonila 10 dag kave, predsednica SD Koper, ***prof. Jasna Čebron***, pa je razočarana, ker so ji obljubili tisto, ki ima okus po lešnikih, pa je zaloga pošla. Čudno, da si poleg lešnikov, vseh mogočih županovih daril itd. niso izgovorili tudi

kakšnega Mojceja (»Bod' moja, bod' moja, / t' bom lešnikov dal; / boš tiste potolkla, / bom drugih nabral«). Predsednik SD Slovenije jim konstruktivno sekundira, pa brez kakšnega posebnega haska, poleg tega pa je zamudil bistvo: kako je kolegica ***Alferija Bržan*** inštuirala hotelskega kuharskega mojstra, kje se dobijo prave sestavine in kako se okusno pripravijo tradicionalne istrske jedi, ki jih bodo ponudili na družabnem večeru. Današnja novinarska konferenca ni izzvala ravno množične udeležbe, tako da smo si ne glede na našo pregovorno množičnost lahko privoščili razkošje individualizirane obravnave edinega prisotnega novinarja – dopisnika Dela –, ki pa so mu prispevek objavili na krajevni strani, tako da je dostopen le domačim slavistom, ki že tako vejo več o kongresu kot mi. Kljub temu je kongres imel številne odmeve v javnih glasilih.

5. 10. – 7. 10. 2000 ***Slovenski slavistični kongres v Kopru*** je imel za uverturo ***občni zbor Slavističnega društva Slovenije*** s tradicionalno brezbrižnostjo večine članic in članov (udeležil se ga je približno vsak štirideseti član, vsi drugi so bili kaznovani in niso bili deležni penine in kruhkov, s katerimi je udeležence počastil koprski župan). Poročila in zapisnik bomo brali v *11. zborniku Slavističnega društva Slovenije*, zato naj zadostuje:

- **Volitve novih organov Slavističnemu društvu Slovenije**. Ker društvena pra-vila izrecno prepovedujejo, da bi kdorkoli vodil društvo več kot dva mandata, je bil enoglasno izvoljen *novi, 22. predsednik Slavističnega društva Slovenije*, ***dr. Marko Jesenšek***, ki bo prevzel pooblastila 1. 1. 2001. Enoglasno sta bili izvoljeni tudi ***tajnica Jana Zemljarič Miklavčič*** in ***blagajničarka Leonora Grah Nardoni***. Da bo novo vodstvo lažje prevzelo vajeti, je dosedanji predsednik postal ***podpredsednik***. Po društvenih pravilih sestavljajo ***upravni odbor Slavističnega društva Slovenije*** predsedniki pokrajinskih SD, predstavniki za slovenistiko pomembnih ustanov, vodje sekcij, uredniki obeh revij, ki jih izdaja SD, in urednik Slovenščine v šoli.
- Člani novega ***upravnega odbora*** so: predsedniki ***SD Celje: prof. Juana Robida; SD Jesenice: Meta Rešček; SD Koper: prof. Jasna Čebron; SD Koroške: prof. Erika Rejec; SD Kranj: prof. Ana Jesenovec; SD Ljubljana: prof. Mojca Marn*** (po položaju je istočasno podpredsednica SD); ***SD Maribor, dr. Irena Stramljič Breznik*** (po položaju je istočasno podpredsednica SD); ***SD Nova Gorica: prof. Marija Mercina; SD Novo mesto: prof. Milvana Bizjan; SD Pomurje in Prlekija: prof. Miran Korošec; SD Posavje: prof. Jelka Slukan; SD Trst – Gorica – Videm: dr. Majda Kaučič Baša; SD Koroške: dr. Miha Vrbinc;*** predstavniki ustanov: ***Oddelek za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta: doc. dr. Irena Novak Popov; Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, ZRC SAZU: dr. Andreja Žele; Inštitut za slovensko literaturo in literarno teorijo ZRC SAZU*** svojega predstavnika ni predlagal; ***Pedagoška fakulteta v Mariboru: dr. Bernard Rajh; Pedagoška fakulteta v Ljubljani: dr. Viktor Majdič; Zavod RS za šolstvo: prof. Mojca Poznanovič;*** vodje sekcij in področij: ***Slovenski slavistični komite: prof. dr. Alenka Šivic-Dular; tekmovanja za Cankarjevo priznanje: prof. Vlado Pirc; sekcija SD za lektorje: dr. Viktor Majdič; sekcija SD za leksiko: dr. France Novak; sekcija SD slovenščina v javnosti: prof. dr. Breda Pogorelec; sekcija SD za ohranjanje slovenistične dediščine: prof. Božena Orožen; sekcija SD za metodiko pouka slovenščine: dr. Vida Medved Vidovič; gibanje znanost mladini: dr. Tomaž Sajvic;*** uredniki revij: ***glavni in odgovorni urednik JiS: dr. Tomaž Sajovic*** in dosedanje uredništvo revije, ***odgovorni urednik SR: dr. Tomo Korošec, dr. Ada Vidovič-Muha, glavna urednica SR za jezikoslovje, dr. Aleksander Skaza, glavni urednik SR za literarne vede, mag. Vojko Gorjanc, tehnični urednik; revijo Slovenščina v šoli*** *predstavlja* ***prof. Sonja Starc***. Novi **nadzorni odbor**: ***prof. Božena Orožen***, predsednica, ***prof. Vinko Omerzel***, član, ***prof. Marija Končina***, članica. **Častno razsodišče**, ki se še ni sestalo, ker ni imelo nobenega dela, ostane v dosedanji sestavi: predsednik ***akademik prof. dr. Franc Zadravec***, častni član SD, ***dr. France Novak***, ***Janez Dolenc***, častni član SD. Vsem izvoljenim članom upravnega odbora uspešno in ustvarjalno delo!
- Z eklamacijo so bili razglašeni novi častni člani Slavističnega društva Slove-nije: ***prof. Janez Gradišnik, akad. prof. dr. Janko Kos, prof. Silvo Fatur in prof. dr. Zinka Zorko***. Utemeljitve bodo objavljene v Zborniku SD.
- Po sklepu upravnega odbora so letošnje nagrade Slavističnega društva Slove-nije prejeli: ***prof. Vinko Omerzel*** za življenjske uspehe pri poučevanju slovenščine na slovenskih osnovnih in srednjih šolah, ***prof. Marija Končina*** za izjemne uspehe pri poučevanju slovenščine na slovenskih osnovnih in srednjih šolah, ***dr. Mihaela Koletnik*** za posebno uspešen doktorski študij, ***prof. Magda Stražišar*** za posebno uspešen dodiplomski študij in ***dr. Agnieszka Będkowska-Kopczyk*** za posebno us-pešen študij slovenščine na univerzah v tujini.
- Listine je na ročno izdelanem papirju v stilizaciji Stiškega rokopisa izpisal akademski slikar ***Lucijan Bratuž***.

- Programskim usmeritvam občni zbor ni namenil pretirano veliko časa, več si ga je vzel za hvalo dosedanjega predsednika, ki ga je poleg drugih pohvalila tudi častna članica SD, ***dr. Breda Pogorelec***, kar pa je drugi dan ni oviralo pri glasnem vpitju nanj zaradi zakona o slovenščini. Ljubeznivi organizatorji so obdarili vse tri člane dosedanjega izvršilnega odbora (predsednika, tajnico in blagajničarko) s sončnicami, ki so jim sijale še dolgo po končanem kongresu, predsedniku, ki mora vedno poskrbeti zase, pa so podarili še odlitek prijazne koze, simbol Kopra.

PRAVLJICA ZA DANAŠNJE DNI

Na neki obali so se nekoč zbrali na občnem zboru nekega društva trije od stopetdesetih članov: VSAKDO, NEKDO in NEKOČ. Kljub skromni udeležbi članstva so imeli nekaj dobrih zamisli, ki bi jih bilo dobro uresničiti. Sprejeli so potrebne sklepe, ko pa je bilo treba prijeti zadelo je VSAKDO mislil, da jih bo že NEKDO uresničil, toda ta je vse preložil na kolego NEKOČ. In tako to društvo še vedno čaka, da bo dobre zamisli NEKOČ uresničene, če med tem ni propadlo.

Program **slovenskega slavističnega kongresa** je bil tako obsežen, da se nam spet obeta preobsežen zbornik SD. Če ne upoštevamo uvodničarjev in razpravljalcev, je sodelovalo 48 referentov, med katerimi je bilo 8 častnih članov, 23 doktorjev znanosti, 5 magistrov, 3 akademiki, prišli so s petih univerz in dveh znanstvenih inštitutov. Na kongresu smo obdelali dve temi: *Ciril Kosmač in razvoj povojne slovenske proze* ter *Sodobna slovenska narečna poezija*. Predstavili smo najnovejše strokovne in znanstvena publikacije naših strok, na treh okroglih mizah smo obravnavali *Tekmovanje v znanju materinščine za Cankarjevo priznanje*, *Dvesto zvezkov zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev* in *Slovenski šolski slovar*. Strokovna popotovanja so imela zgovorne naslove *K vodam, kamnom in besedam slovenskih istrskih vasic pod Kraškim robom*, *Kosovelov Kras* in *Trst z okolico*. Niti burja in dež nista mogla skaziti dobrega razpoloženja popotnikov, ki so jih domačini povsod gostoljubno sprejeli. Vse kongresno dogajanje je spremljal bogat, skrbno pripravljen in izveden spremni program gostitelja – SD Koper, tako da je vsakdo lahko našel kaj za svojo osebno in strokovno rast.

8. 10. 2000 Podpredsednik Društva Dr. France Prešeren – Moskva, ***Milan V. Smolej***, sporočam, da bo slavnostno odkritje doprsnega spomenika Žigi Herber-steinu v Moskvi 31. oktobra letos. Postavitev kipa in izdajo knjige je organiziralo naše Društvo, finančno pa omogočilo 50 sponzorjev. Dogodek bo edinstvena pro-mocija Slovenije v Rusiji. Spomenik stoji v atriju Vsezvezne knjižnice tuje litera-ture v Moskvi. Po odkritju bo kratek priložnostni kulturni program, kjer bo ruski javnosti med drugim uradno predstavljena tudi naša dvojezična knjiga o Žigi Herbersteinu.

9. 10. 2000 Častni član SD, ***dr. Matjaž Kmecl***, je kot predsednik odbora za podelitev *nagrad RS na področju šolstva* podelil ta najvišja državna priznanja, vendar noben slavistični predlog ni prodrl.

IZZA KOPRSKEGA SLOVENSKEGA SLAVISTIČNEGA KONGRESA

Prof. Helena Majcenovič, zaposlena na Institutu za slovenski jezik Frana Ramovša, se je udeležila okrogle mize na temo **šolski slovar**, na kateri je bila izražena želja po javni objavi naslova internetne strani, na kateri se nahajajo ***slovarske in besedilne zbirke Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU***, ki jih ureja ***dr. Primož Jakopin***. Brez odlašanja je izpolnila željo in sporoča, da je zbirka (zanimiva in uporabna je zlasti Nova beseda z 48 milijoni besed) dostopna na strani http://bos.zrc-sazu.si/.

10. 10. 2000 Častna članica SD, ***prof. Lojzka Bratuž***, je prejela papeško odliko-vanje »Pro ecclesia et potifice« za velik prispevek na kulturnem področju v vlogi profesorice in raziskovalke ter dolgoletno delovanje v korist goriške katoliške skupnosti. Pridružujemo se iskrenim čestitkam! *Prim*. Primorski dnevnik 10. 10. 2000, št. 234, str. 20; Novi glas 12. 10. 2000, št. 37, str. 6, itd.

10. 10. 2000 Na drugem programu Radia Slovenija je ob 21. uri ***prof. Jasna Čebron*** eno uro pripovedovala o koprskem kongresu. Med oddajo *Uganite gosta* je veliko pojasnjevala o Kosmaču, o narečju, gosta pa ni uganil nihče.

SLOVENCI IN ZAKON O SLOVENŠČINI

* * *

Ob predstavitvi nacionalnega programa za kulturo je minister za kulturo *Rudi Šeligo* napovedal, da bo vlada v

najkrajšem času sama ustanovila **Urad za slovenski jezik**.

* * *

Ker so pobuda in vsi akti nastali povsem brez sodelovanja slovenistov, postaja očitno, da nikomur ni potrebna in kakšno vlogo ima v razvoju slovenistike tako imenovana stroka, ki jo pooseblja dr. Breda Pogorelec, zaslužna profesorica Univerze v Ljubljani.

Prim. Delo 11. 10. 2000, št. 237, str. 8.

11. 10. 2000 Radio Ognjišče je ob 16. uri pripravil polurni pogovor o Cirilu Kosmaču z ***prof. Jasno Čebron*** z osrednjim vprašanjem: tema smrti v Kosmačevih novelah.

11. 10. 2000 O uspehih in zapletih *slovenistike na zagrebški univerzi* piše član SD, ***dr. Zvonko Kovač***. *Prim*. Delo 11. 10. 2000, št. 237, str. 30 (Književni listi).

SLOVENCI IN ZAKON O SLOVENŠČINI

* * *

Dne, 12. 10. 2000 je vlada RS sprejela sklep o ustanovitvi **Urada za slovenski jezik**. Po našem vedenju je celotna zasnova ustanove, njena pooblastila, organizacija dela itd. nastal povsem brez sodelovanja strokovne javnosti.

* * *

Povsem očitno je kakšno vlogo ima v razvoju slovenistike t. i. stroka, ki jo po-oseblja ***dr. Breda Pogorelec***, zaslužna profesorica Univerze v Ljubljani.

Prim. Delo 13. 10. 2000, št. 239, str. 2.

12. 10. 2000 ***Križi in težave s tekmovanjem v znanju materinščine za Cankarjevo priznanje*** ilustrira naslednji drobec in iz obsežne predsednikove korespondence: »Spoštovani gospod Jan! Nisem prepričana, ali je vaš naslov pravi za tole moje pisanje, morda pa le. Zanima me predvsem dvoje. Kako se je lahko pri letošnjem razpisu za tekmovanje za CP zgodilo, da je gradivo za dijake na 2. stopnji tako obširno in za naše dijake gotovo neobvladljivo? Že nekaj let poučujem na poklicni šoli in v tem času se na našo šolo vpisujejo dijaki z zadostnim uspehom iz OŠ, z dobrim kvečjemu po dva na oddelek. To pomeni, da pravzaprav nimamo dijakov, ki bi bili posebej nadarjeni ali uspešni, kaj šele vztrajni. Motivacija za kakršno koli tekmovanje je v teh programih zelo težka, še težja pa postane, ko jim je treba predstaviti, kaj bodo morali za sodelovanje na tekmovanju predelati, prebrati, še zlasti letos. Že v prejšnjih letih dijaki na 2. stopnji tekmovanja niso dosegali bleščečih rezultatov, menim celo, da nista bila podeljena niti tista 2 % zlatih in niti 10 % srebrnih priznanj. Potrebovala bi resen nasvet, kako naj letos pripravim dijake za sodelovanje na tekmovanju. Moje drugo vprašanje pa zadeva seminar mentorjev za Cankarjevo tekmovanje. Lansko leto sem se ga udeležila, vendar od njega nisem dobila ničesar koristnega za svoje dijake (predstavitev tematskega sklopa veste, kakšna je bila, delavnica pa je odpadla). Zanima me, ali bo letos program za 2. stopnjo izpeljan tako kot za vse ostale in tako, kot je zapisano v katalogu. Že vnaprej hvala in lep pozdrav ***V. V***.«

Spoštovana kolegica, deloma Vam lahko odgovorim s pojasnilom, da imamo veli-kanske težave pri pridobivanju sodelavcev, zato prihaja do zapletov, na katere opozarjate. Vedno se dogodi, da kdo ne drži besede (pa celo podpisane pogodbe) in odpove sodelovanje zadnji hip, potem pa »uskok« napravi veliko uslugo, da sploh prevzame vodenje, predavanja in sestavljanje nalog, zato ga ni mogoče kritizirati ... Oba pa veva, kako nehvaležno je izven drugih rednih delovnih obveznosti početi nekaj, kar bo najnatančneje pregledalo poleg 9000 tekmovalcev še 800 nasršenih kolegic. Če bi bili Vi ali še kakšen kolega *pripravljeni stvari vzeti v svoje roke*, bom samo vesel. Izprsite se na seminarju v Novi Gorici ali na posvetu mentorjev na Vrhniki. Spomnim naj Vas in ostale kolege, da smo uvedli tekmovanje za 2. stopnjo, v katero se vključujejo učenci poklicnih šol na mojo pobudo, ker tudi sam (kot edini dr.) učim na takšni šoli. Kolegice in kolegi z Zavoda RS za šolstvo (večinoma imajo skromne izkušnje s poučevanjem na poklicnih šolah), ki so pripravljali letošnji program, so podpisani na razpisu. Skušali pa bomo uvesti podoben premičen prag za dosego priznanja, kot ga imamo na 1. stopnji, in bomo tako ublažili morebitno prezahtevnost preizkusa znanja, čeprav se samo z

zniževanjem kriterijev ničesar ne doseže. Uvedli bomo nekaj novosti tudi pri ocenjevanju tekmovalcev negimnazijskih programov na 3. in 4. stopnji, ki so jih predlagali kolegi na okrogli mizi koprskega kongresa, in upam, da bomo tako napravili nov korak k izboljšanju tekmovanja, hitreje pa bomo napredovali, če se nam bo pridružilo več ***sodelavcev*** in ne le ***predlagateljev***. Predloge pač mora nekdo oživiti, kako težko je to, pa vemo iz svetih knjig. Vas in najine kolege vabim k aktivnejšemu uresničevanju naših zamisli za izboljšanje našega tekmovanja v znanju materinščine! ***Zoltan Jan***

12. 10. 2000 Spletne novice ***dr. Mirana Hladnika***:
SlovLit@ijs.si.http://mailman.ijs.si/listinfo/slovlit
Peter Jurgec želi opozoriti na svojo novo spletno stran (iskreno pove, da je to tudi njegova prva po vrsti in da jo namerava redno vzdrževati) na naslovu: http://www. geocities.com/pjurgec/. »Stran, kjer med drugim objavljam tudi zapiske (upam, da to s stališča avtorskega prava ni sporno; če je, mi, prosim, sporočite), je morda za-nimiva tudi za širšo slovenistično (internetno zainteresirano) javnost (mene osebno najbolj zanimajo odzivi na projekte, kar bi znalo biti nadvse koristno!). [...] Prosim tudi za kakršno koli pripombo v zvezi s stranjo. Sicer pa želim uspešen popo-čitniski začetek. [Pri pisanju pričujočega besedila je zaradi tehničnih razlogov upoštevano načelo Strešice pa postavite sami. Obstaja težnja po jezikovni pravil-nosti (prim. Slovenski pravopis 1, 1997), vendar pa je udejanjanje odvisno od tre-nutnega razpoloženja Petra Jurgca. Kakor koli že, napake vseh vrst so možne.]«
Tehnično vprašanje: ***Pika na koncu e-naslova***: Kako za SR (ali SRL) pravilno citiraš internetni naslov na koncu opombe (enako tudi v primerih pred ločilom, na začetku, samostojno)?
Miran Hladnik nemudoma odgovarja, da je pika na koncu spletnih navedkov res nerodna reč, ker zavaja bralca, da je del spletnega naslova, čeprav je le znak konca povedi. »Z vedno pogostejšo rabo spletnih lokacij bodo taki nesporazumi odprav-ljeni: bralec se bo enostavno naučil, da se spletni naslovi ne končajo s piko in pra-vilno interpretiral piko v navedku spletnega naslova kot skladenjsko dejstvo. Jaz bi piko torej optimistično obdržal.«
Še inženirski pogled Primoža Peterlina: Spletni naslovi imajo v splošnem obliko: dostop://[uporabnik@]računalnik[:vrata]/[imenik[/imenik]/datoteka]. Uporabnik ni smiseln pri nekaterih načinih dostopa (npr. HTTP), vrata je treba podati samo, če se razlikujejo od privzetih za navedeni način dostopa. Splošnost ne bo trpela prehu-do, če se omejimo na naslove vrste: 1. http://računalnik/ 2. http://računalnik/ime-nik/ 3. http://računalnik/imenik/datoteka V prvem in drugem primeru pika na kon-cu ni škodljiva. Zakaj? V teh primerih smo navedli samo imenik, zato strežnik avtomatično postreže z datoteko index.html (ali index.htm pri Microsoftovih sistemih), če ta obstaja, sicer pa sam ustvari kazalo in nam ga pošlje. Pika je v večini pogosteje uporabljanih operacijskih sistemov veljavno ime datoteke in pomeni »trenutni imenik«. Če torej postavimo za naslovom piko, še enkrat zahtevamo datoteko index.html, čisto zares in za prmej iz tega imenika. Kar je odveč, ni pa narobe. Če uporabim kar primer iz izvirnega dopisa: http://www.geocities.com/pjurgec/././././. nas pripelje na isto stran kot naslov http://www.geocities.com/pju rgec/. Za vajo lahko vsak dodaja vzorček ./, dokler se bodisi ne naveliča, bodisi ne preseže največje dolžine niza, ki je v brskalniku namenjen spletnemu naslovu.:) Za zadnji primer, http://računalnik/imenik/datoteka, žal povedano ne velja. Navedena datoteka je dejansko ime datoteke, na primer spis.html, in pika na koncu pomeni drugo ime datoteke.
Igor Kramberger: Zadeva je preprosta, če se navadimo na »pravilno« pisanje URL, kar pomeni, da jih vstavimo v koničaste oklepaje: <mailto:miran.hladnik@guest. arnes.si> To potem tudi olajša prehajanje med programi: URL najdemo, denimo, v e-sporočilu, a s klikom nanj sprožimo program, ki podpira protokol, naveden na levi, torej na začetku kazalca. No, domnevam, da člani te dopisovalne skupine (mailing list) niso preveč mazohistično nastrojeni in da torej uporabljajo majhne programe za posamezne protokole namesto behemotov, ki naj bi bili zgolj brskal-niki.<ftp://the.ausmac.net/pub/mac/Communication-SW/interarchy-38.hqx>.Vsem želim uspešno deskanje.
Jaka Železnikar: Ne vem sicer, kako sem se znašel na tej listi, vidim pa, da zna bit zanimivo, zato še jaz o piki na koncu URL-ja: sem popolnoma proti – URL ni sta-vek, pika pa lahko pomeni drug URL naslov, poleg tega pa še to: kaj je potem z veliko začetnico (ali vejico)? Upam, da ne bo ideje o veliki začetnici URL-ja; sem proti že takoj zdaj. O vejici ne bom zgubljal besed.
Radikalnost kot vrednostna kategorija v literarni vedi. Spet vprašanje nazorske narave. Pobuda za tole pomisel je opazno pogosta raba izraza skrajen (radikalen) v tistem delu literarnovednega opusa Borisa Paternuja, ki se ukvarja s slovenskimi literarnimi vrhovi. Pridružiti mu je treba še sorodne izraze zadnji, ključen, temeljni, usoden, odločen, prelomen, nevzdržen, dokončen, izrazit, krizen,

docela ipd., ki se pojavljajo v njegovi soseščini in prispevajo k sugestivnosti podob. Iz zasebnega življenja vemo, da skrajnostne drže običajno niso produktivne, pa tudi v javnem življenju, v politiki, se radikalizem obnese le v vojnih in podobnih situacijah, sicer pa je pravilo obnašanja zlata sredina, kompromisnost, iskanje najmanjšega skup-nega imenovalca. Vse to omogoča kolikor toliko znosno preživetje, medtem ko radikalizem tira v ekskluzivizem in izolacijo. Manjšinski, stremljivi del besedne umetnosti pogosto tematizira povprečnemu življenju nasprotne, alternativne mode-le obnašanja, oni del umetnosti, ki mu rečemo lahka književnost, pa želi ostati del instrumentarija, s pomočjo katerega si človek prizadeva za urejeno in trajno eksis-tenco. Tako tudi vsi sodobnejši mediji. Literarna veda, ki je izšla iz občudovanja velikih del, prevzema od njih tudi sistem vrednot, med katerimi je artikulacija skrajnih položajev na visokem mestu. Naj si drznem banalno vprašanje, na kate-rega pa sam ne vem prepričljivega odgovora: kako gre to skupaj s človekovim pri-zadevanjem za kvalitetno in trajno eksistenco? In še nastavek za enega od možnih odgovorov, ki se je porodil v današnji debati z Alešem: ali kvalitetno eksistenco še vedno povezujemo s trpljenjem, ki ga povzročajo radikalne drže? Je za tako nazi-ranje odgovorno krščanstvo? Ima kakšno perspektivo v naši civilizaciji, ki večino energij porabi za to, da bi napravila življenje še bolj udobno?

Kras in Bohinj v ameriškem romanu. Dobil sem pismo študentke Tanje Pajevic (tpajevic@indiana.edu) z univerze v Indiani, ZDA, ki bo nekaj svojega študijskega časa preživela v Sloveniji; tu se namreč dogaja zadnja tretjina romana, ki ga piše kot diplomsko delo na tamkajšnjem oddelku za angleščino. Vpisala se bo v jezikovni tečaj, zraven pa bi želela še intenzivnejših jezikovnih, literarnih in kulturnih informacij; v zameno bi se pogovarjala o sodobni ameriški fikciji in o kreativnem pisanju, ki je pomemben del njenega študijskega programa, in pomagala navezati stike s svojima profesorjema Alyce Miller in Tonyjem Ardizzonejem. Natančnejše informacije pri meni ali kar neposredno pri kolegici Pajevic.

Bogomir Mihevc priporoča strokovno izpopolnjevanje v plonkanju: Pogledal sem http://tabla.strez nik. com/tabla.htm slovenski šolski portal. Tam se lahko dobi ese-je in podobne stvari za šolo. Vas zanimajo tudi nasveti in pripomočki za preganjanje spletnega plonkanja, tudi na univerzi? Priporočam spletno revijo, namenjeno kritični obravnavi šolskih vprašanj, kjer je prispevek o tem: http://www.webtools. city.edu.hk/news/newslett/ plag iarism.htm.

Domet slovenske izvirne književnosti. Kranjska knjižnica je pripravila seznam največkrat izposojenih knjig v prvi polovici leta 2000. Na seznamu so med prvimi tridesetimi v glavnem tuja dela, med njimi precej znanstvene fantastike in kriminalk. Od slovenskih so tu Enciklopedija Slovenije, angleški slovar, in Horvatova Razvojna psihologija. Od slovenske izvirne literature le Desa Muck z mladinskim delom Lažniva Suzi. Slovenskega romana nič. Drame nič. Poezije nič, ne tuje ne slovenske – priložnost za razmislek.

Aleš Bjelčevič: Med študentkami prvega letnika slovenščine (fantov je nekako 5 od 150) sem dvakrat naredil podobno anketo. Ne berejo poezije in ne berejo sloven-ske literature. Večinoma berejo tuje romane in popularne psihološke priročnike. Berem razočaranja o znanju in interesih bruck, pa te imajo vsaj čas do diplome.

Nada Barbarič, mama & slavistka: Na srednji šoli čez cesto od filofaksa pa je moj vrli prvošolec pri pouku zvedel, da smo imeli Slovenci gotico do 1846, pa še par takih. Učila jih je in po treh tednih – obupala neka absolventka.

Zoltan Jan: Nesrečna kolegica je bila vendarle dovolj samokritična, da je ne le spoznala svojo omejenost, pač pa tudi spremenila logičen sklep v dejanje in odšla. Sicer pa takšnih cvetk, kakršna je ta o rabi gotice pri Slovencih, ima na zalogi vsak, ki spremlja delo kolegov, vendar tudi njegovi kolegi vedo povedati kaj zani-mivega o njegovih izjavah. Mirno lahko zagotovim, da pri drugih predmetih, pa tudi v drugih državah ni nič drugače. Lahko pa tudi zatrdim, da zdravniki, sodniki in še nekateri strokovnjaki tega nikoli ne obešajo na veliki zvon, zlobno se takšnim spodrsljajem posmehujejo le med seboj, nikoli pa ne izven klana. Imajo zato neko-liko drugačen položaj v naši družbi kot mi? Sta zato to praktično edina poklica, ki ju lahko opravlja le strokovnjak z diplomo medicine oziroma prava in pravo-sodnim izpitom? Slovenščino, pa tudi tuje jezike, matematiko, fiziko lahko uči kdor koli, injekcijo lahko v določen del telesa zapiči le ustrezno usposobljen stro-kovnjak in nihče drug, pa čeprav je tega sposoben tudi vsak narkoman. Tožb zdravnikov je ničkoliko, toda malokatera se konča z njihovo obsodbo, ker je sodni izvedenec vedno zdravnik. Priporočam, da bi se pri odnosih do dela kolegov, kaj naučili pri njih, čeprav se oddaljujem od oživljene teme.

K obravnavani temi pa vprašanje: s katerim sodobnejšim pripovednim delom (pus-timo visoki Parnas poezije ob strani!) sodobne slovenske književnosti naj razvijem zanimanje za branje pri 60 % slovenskih srednješolcev na poklicnih šolah, kjer marsikdo tako slabo bere, da ima težave z

razumevanjem besedila? In prosim, pri-zanesite mi z nasveti, da naj jim ponudim kakšne Leteče mačke, ker imajo v tem delu prikazane vrednote že zelo živo razvite.
Peter Weiss: V zvezi z gotico in njenim nehanjem leta 1846 pri Slovencih lahko potožim, da so za veliko večino slovenistov celo besedila, zapisana v bohoričici, »zaklenjena«, saj je ne znajo brati. Škoda, pa ko je v npr. Vodnikovih Ljubljanskih novicah ali v začetnih (v bohoričici pisanih, pa tudi poznejših) letnikih Bleiwei-sovih Novic veliko zanimivega, npr. o tem, kako kosci hodijo mimo ljubljanske mestne hiše s kosami tako, da je rezilo obrnjeno navzdol – in potem beremo še opozorilo, da mora biti obrnjeno navzgor, poleg tega pa naj bi bilo še povito z blagom ali slamo.
O tem, da smo tudi v stroki lahko omejeni, pa bi se dalo povprašati, recimo takole: na katerem materialu so zapisani Brižinski spomeniki: papir, usnje, plastika, buko-vo lubje, kamen ...? Zanimivo bi bilo videti rezultate. (Na filozofski fakulteti v Ljubljani se je nekoč večina brucev odločila za kamen. Spomeniki in kamen, to menda gre skupaj. Podvprašanje bi lahko bilo: ali apnenec ali marmor?)
Alenka Hladnik: Kaj pa če kolegica sploh ni bila nesrečna, ampak je srečno pravočasno ušla, pa ne, kot implicitno sledi iz povedanega, zaradi pomanjkljivega znanja, marveč zato, ker ga v razpuščenosti pouka se pokazati ni mogla? Saj vemo, da slovenščina in podobni nekoristni predmeti ne vzbujajo kaj prida straho-spoštovanja. In če večini učencev/dijakov vednost ni ne cilj ne vrlina, potem jo je res najbolje podurhati iz prosvete. Pametna absolventka, torej, nikar ne udrihajte po njej. Pa še nekaj. Lepo vas prosim, informacijo o gotici in Slovencih lahko vendar dobite na internetu, saj ni, da bi s takšnimi nepomembnimi podatki obremenjevali glave naših ljubkih šolarjev, ki tako neznansko trpijo v naši neprijazni šoli.
Ksenija Fanrich, univ. dipl. slovenistka: Če sem slučajno tista »prof. absolventka« jaz (na imenovani šoli sem učila le septembra t. l.,in sicer na gimnaziji), potem odgovarjam na pisanje mame slavistke: o gotici se je pri uri res govorilo v okviru zastavljene teme Nastanek pisave in črkopisa. Tudi o njunem razvoju na Sloven-skem. In povedali smo, da je že Trubar v drugem tiskanju uporabljal latinico. In tudi to, da je na voljo veliko podatkov o pisavah in črkopisih, ki so jasno in pregle-dno zapisani. In navedli smo učbenik Na pragu besedila 1 kot literaturo, ki je ne samo obvezna, ampak tudi primerna za utrditev v šoli povedanega, in ki nazorno razloži snov, tudi tistim, ki jim pri uri kaj ni bilo povsem jasno. In dodali še zbirko Mejniki, kjer je v eni izmed drobnih knjižic zapisano skoraj vse na zgornjo temo. Zgražanje je dopustno, kadar je upravičeno. Tokrat ni.
Če nočeš imeti težav s šumevci, nastavi svoj poštni program nekako takole: View –> Encoding –> Central European (ISO).
Iz dežele javorjevega lista. Trije slovlitjani, Tom Priestly, Henry Cooper in Miran Hladnik, smo včeraj in predvčerajšnjim sodelovali pri kanadskih počastitvah Prešernove dvestoletnice na univerzi v Edmontonu, kjer se je simpozij odvijal v okviru obsežnega festivala srednjeevropskih narodov, ki ga je organiziral predstojnik edmontonskega inštituta za avstrijske in srednjeevropske študije Franz Szabo. Za uvod sem [= Miran Hladnik] povzel začetne in zaključne dele predavanja, ki sem ga pred 14 dnevi ponudil tudi v slovlitjansko presojo (http://www.ff. uni-lj.si/slovjez/mh/presren.html), nadaljevala sta kolega Priestly in Cooper z refe-ratoma o prevodnih težavah s Krstom in Sonetnim vencem, vmes pa smo recitirali Prešerna v slovenski in angleški izvedbi. V diskusiji je nastopila Božena Tokarz, ki je bila z možem Emilom slučajno prav v teh tednih tu na obisku; njene besede je v angleščino sproti spretno prelival Jacek Krištof Kozak, ki na albertinski univerzi dokončuje podiplomski študij. Kakih 20 poslušalcev je zbrano sledilo izvajanjem. Včeraj, v soboto, 23. septembra, pa je kanadsko-slovensko društvo pripravilo sim-patično proslavo v svojem domu na severnem robu mesta. Nastopil je pevski zbor, zabavali smo se ob igranih prizorih iz Prešernovega življenja in celo sami nekaj sodelovali pri tem, na koncu pa so nam pripravili okusno domačo večerjo s sloven-skim vinom. Da se je po večerji pri mizah tudi prepevalo, se razume samo po sebi. Na obeh dogodkih, na univerzi in v slovenskem domu, je spregovoril slovenski veleposlanik v Kanadi Božo Cerar. Žal pa mu ni bilo mogoče priložnosti izkoristiti za to, da bi Tomu Priestlyju slovesno izročil državno odlikovanje, s katerim ga je za promocijo slovenske literature in kulture v tujini odlikoval predsednik republike – pošiljka se je nekje na poti med Torontom in Edmontonom začasno izgubila (da, tudi na zahodu se dogajajo take reči). Teden pred edmontonskimi dogodki sem v štiri ure leta oddaljenem Torontu o Prešernu pripovedoval zbranim Slovencem v kleti ene od dveh slovenskih cerkva v mestu. Poslušalo je kakih 40 ljudi in nekateri so tudi živo sodelovali v diskusiji. Potem so naju z ženo peljali na ogled slovenske šole, druge slovenske cerkve in slovenskega doma za upokojence. Pod streho naju je v Torontu prijazno vzel slovlitjan David Stermole. Te vrstice za Slovlit pišem iz računalniške sobe finega hotela Crowne Plaza Chateau Lacombe v Edmontonu, kamor nas je velikodušno nastanil Franz Szabo. Jutri gremo domov; ko razvijejo še slike s prijetne kanadske

turneje, vam jih postavim na ogled. O dejanju in nehanju Slovencev po svetu pa bi bilo potrebno napisati samostojen prispevek. [*Prim*. Primorski dnevnik 26. 9. 2000, št. 222, str. 14; Večer, 28. 9. 2000; Novi glas 28. 9. 2000, št. 35, str. 6; Delo 4. 10. 2000, št. 231, str. 29 (Književni listi), itd.]

Predvolilna slovenščina. Začele so rasti strupene gobe spletnih predstavitev *pol-pismenih kandidatov za poslance*. Dva vzorčka »na prvo žogo«: http://milanro bic.up.to/ »Ko je leta 1997 dobil posebno vizijo ter edinstveni načrt je fenomenalno idejo kako postati predsednik države in strategijo Nobelove nagrade vključil v se-minarsko nalogo ter opravil pionirsko, inovativno tiskovno konferenco, katere know how so prenašali vsi relevantni mediji.« http://www2.arnes.si/~sopmjarc/pro gram.htm »Zato velika evforija in sitnarjenje okrog evropskih inštitucij po spreje-manju, Sloveniji samo znižuje ceno. V EZ bomo sprejeti takrat, ko bo to ocenila Evropa za primerno. Dokler EZ ne bo rešila svojih nekaterih notranjih nasprotij se to ne bo zgodilo. Zato, ponos in glavo pokonci. ... Kot mestni svetnik sem nepos-redno soočen, z urejanjem teh problemom, na nivoju mestnega sveta kot zakono-dajnega organa mesta.« *Spremljajmo, protestirajmo, zahtevajmo izpit iz slovenš-čine za poslance ... tisti, ki ste za to strokovno usposobljeni (nekaj »Slovlitjanov« nas je tudi iz drugih cehov), ponudite lektorsko pomoč ...* LP, *Jože A. Čibej*

Spletke. Http://www.kazalo.net – nov slovenski iskalnik. Http://www.rrz.uni-hamburg.de/narratologie/ – naratološko spletišče Jana Christopha Meistra z Univerze v Hambrugu. Http://www-ceci.mit.edu /proje cts/Eliza/ – naratološki projekt Eliza, menda sem nekoč že opozarjal nanj. Http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki /mh/galeri 14.html – kje vse smo bili poleti. Http://tabla.streznik.com/tabla.htm – slovenski šolski portal, bolj za šoloobvezne in srednješolce, pa vendar. Http://www.nak lancu.si/ – podjetje za trgovanje z nepremičninami; kako je z avtorskimi pravicami za uporabo naslova znanega literarnega dela? Http://mem bers.spree.com/education/kajdogaja/dumaca.htm – nekaj za dialektologe, morda tudi za psihologe in politologe. Http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/mh/preseren.html – predavanje o Prešernu v angleščini in slovenščini za popularno rabo – kritične pripombe sprejemam s hvaležnostjo. Ena obnovljena spletka, preden pozabim: http://mila.ljudmila.org/ srce/ so sveže strani študentskega informacijskega centra. Http://www.verygoo dnetart.org/2000/sem/ – Jaka Železnikar, Am I net artist? Http://portal.carantania .com – Novi slovenski portal za vstop v splet. Http://wwwc.oead.ac.at/CEEPUSPu blic/ – Ceepus ponuja možnosti študijskega bivanja v državah Srednje in Južne Evrope. Če se hočeš naročiti na komparativistično diskusijo, napiši pošto brez naslova z naslednjo vsebino: subscribe clcweb svoj-elektronski-naslov in jo pošlji na majordomo @purdue.edu. Http://petrusa25.bizland.com/ – pesmi Petre Divjak, ki sicer piše bolj sama zase. Http://w ww.slowenien.at/fefo/LEKTORIRANJE.htm – cenik za lektoriranje, tipkanje ipd. Http://www.an gelfire.com/wa2/SGSIpnw/ – sem usmerite znance iz Amerike, ki želijo raziskati svoje korenine. Http://www.ch ass.utoronto.ca/~stermole/Premru/ – David (Stermole), saj ne boš hud, da va-bim na ogled tvojega slovarskega iskalnika. Http://www.arts.ualberta.ca/~ljubljan/sss.html – obnovljene strani Society for Slovene Studies. Http://www.studen tski-servis.com/izobrazevanje.html – štipendije za dodiplomski in podiplomski študij. Http://www.britishcouncil.si/english/ielts.htm in http://www.ielts.org – Internati-onal English Language Testing System – preizkus znanja anleščine, za tiste, ki bi radi šli študirat ven. Http://www.supertomi.bizland.com/ – priročnik o tem, kako se delajo spletni dokumenti.

Leposlovne spletke. Http://hajlendr.tripod.com/ Slovenski in angleški verzi avtorja, ki si je nadel psevdonim Hajlendr. Http://www.myfreehost.com/samo mori/ Ali je to leposlovje ali ne, naj presodi bralec sam. Http://www.geocities. com/locu tio /LOCUTIO8/lo8mihaelahojnik.htm – Mihaela Hojnik, slovenska pesnica na Švedskem, objavlja pesmi pod skupnim naslovom Mačke. Http://www.n2h2.com/KOVACS/S0086.html – seznam literarnih diskusijskih skupin po svetu. Http://www.geocities.com/ostuda/OSTUDA.html – ostudni verzi in zgodbe. Http://www.majdaarh.com/glasba.html – Majda Arh, besedila popevk. Http://www.elsevier.com/locate/poetic/ – kazalo in povzetki člankov revije Poetics v založbi Else-vier. Http://www.elsevier. com/locate/ruslit/ – kazalo in povzetki revije Russian literature pri isti založbi. Http://www3.oup.co. uk/litlin/contents/ – kazala in pov-zetki revije Literary and linguistics computing. Http://tejas.serc.iisc.ernet.in/~cur rsci/sep102000/602.pdf – članek v indijski reviji Current Science o merjenju znan-stvenosti. Http: //www.ijs.si/lit/zagovor.html – Jakob Alešovec, Zagovornik, Iz sodnijskega življenja (preskeniral Zoran Triglav). Http://lists.village.virginia.edu/lists_archive/Humanist/v14/0300.html – v diskusijski skupini Humanist poteka debata o razmerju med omrežnim in razrednim poučevanjem. Spodbudil jo je Noam Chomski. Http://www.antika.si/ – antikvariat knjig. Http://cupavi.iscool. net/ – poezija glasbenika, ki se podpisuje Čupavi.Še ena poetična reč zastonj http: //www. geocities.com/marina_bahovec_painter_writer/ – Marina Bahovec,

painter and writer), potem pa še ena, ki sicer ni ravno literarna in tudi ni zastonj, pa je zato neprimerno bolj vredna: Zgodovinska fonologija slovenskega jezika. Marc, čestitke za knjigo! ORDER FORM: Marc L. Greenberg. A Historical Phonology of the Slovene Language (Historical Phonology of the Slavic Languages, vol. XIII). Heidelberg: Universitätsverlag C. Winter, 2000. ISBN 3-8253-1097-3 Soft-over, 199 pp.; DM 58 Order from: Universitätsverlag C. Winter Hans-Bunte-Str. 18, 69123 Heidelberg Germany, tel. 06221/77 02 60, e-pošta: a.fischer@winter-verlag-hd.de

Lep pozdrav – *Miran*

Slavistično društvo Slovenije

Aškerčeva 2, p. p. 580, 1001 Ljubljana

Vabilo k sodelovanju na seminarju

Slavističnega društva Slovenije

seminar mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje

Nova Gorica, 16.–17. novembra 2000

in

Nova Gorica, 23.–24. novembra 2000

Izpopolnjevalni seminar mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje je uvrščen v *Katalog programov stalnega strokovnega spopolnjevanja* in je ovrednoten z **dvema in pol točkama**. Predvideni sta le izvedbi v Novi Gorici. Prva bo za mentorje tekmovanja na vseh stopnjah, druga izvedba je namenjena le kolegicam in kolegom z osnovnih šol. V Dijaškem domu v Novi Gorici (Streliška pot 7) se bomo zbrali po 9.15 in pričeli z delom ob 10. uri.

Rok za prijavo je podaljšan do zapolnitve prostih mest, ker zaradi kongresa Slavističnega društva nismo uspeli pravočasno izdati Kronike in opozoriti članov društva. Prednost imajo člani Slavističnega društva, ki lahko uveljavijo tudi popust pri kotizaciji. Kotizacija: za člane Slavističnega društva Slovenije 15.000 SIT, za druge (in za kolege, ki niso poravnali članarine) 18.000 SIT. Prijavi na obrazcu 1.201 priložite kopijo položnice o plačani članarini, da ne bo nesporazumov glede višine kotizacije, ki jo bodo šole poravnale po seminarju, ko bodo prejele račune.

Letošnji predavatelji:

1. stopnja: Vlado Pirc (pomočnica pri vajah, vsaj pri 2. izvedbi – Lidija Koceli);
2. stopnja Marija Sivec ali Darinka Leskovec-Rosc;
3. stopnja Valentina Kobal ali Sonja Starc;
4. stopnja Miriam Podsedenšek.

Razpis letošnjega tekmovanja so šole prejele že septembra.

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

Izdaja:

Slavistično društvo Slovenije

Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana

List za člane društva

Odgovorni urednik: dr. Zoltan Jan

Ljubljana, 14. 11. 2000

http://www.neticom.si/kronika

Letnik 4, št. 22

Za mrzle deževne dne bi bila možna teza, da vesoljna slovenska slavistika nima kaj drugega početi kot brati nove strokovne publikacije, zato smo pohiteli s pošiljanjem še toplega izbora novih pogruntavščin, da ne bi kdo bogu po nemarnem kradel časa, kot se je reklo včasih, ko še ni bilo seminarskih nalog in referatov, seminarjev, napredovanj vseh mogočih oblik ...

2. 11. 2000 Odmevi na Kroniko št. 21:
Ko se nam je častna članica SD, ***prof. Mira Medved***, zahvalila za čestitke ob nje-nem življenjskem jubileju, nam je prijazno poslala notni zapis uglasbitve besedila slavistične himne, o kateri je v 11. številki Kronike poročal častni član SD, ***akad. Dušan Moravec***, dodala pa je tudi kopijo brucovske diplome. Besedilo himne smo objavili v 12. številki Kronike (upajmo, da se bodo letošnji bruci poleg novih besedil naučili na pamet tudi to). Podatke o brucovski diplomi objavljamo v *Mali šoli ustvarjalnega pisanja,* izvirnike pa ohranjamo v društvenem arhivu.

5. 11. 2000 Pogrešani kolegi. Pošta je tokrat razglasila za neznane, umrle, odseljene ... in nam vrnila Kroniko št. 21, ki smo jo skušali poslati temle kolegicam: ***Mateja Bensa, Magda Pevc*** in ***Miriam Svete***. Iščemo tudi kolego ***Igorja Uranjeka*** iz Prebolda, ki je nakazal članarino, vendar ni sporočil naslova, tako da ga nimamo na seznamu članov in mu ne moremo pošiljati društvenih obvestil.

Kdor jih pozna, naj jih opozori ali nam sporoči njihove naslove.
Hvala tistim, ki so nam pomagali pri detektivskih poslih
in sporočili pravilne naslove prej pogrešanih.

Pri sporočanju sprememb ne pozabite navesti tudi napačnega naslova ali priimka, da vas bomo lahko našli med tisoči članic in članov, med katerimi jih je kar nekaj z enakimi imeni in priimki.

10. 10. 2000 Tisk **21. številke Kronike:** 209.563,20 SIT, poštnina: 73.702 SIT.

11. 10. 2000 Na strokovnem srečanju je Zveza bibliotekarskih društev Slovenije podelila svoja najvišja priznanja za razvoj knjižničarstva, Čopove diplome. Prejela jo je tudi članica SD, vodja Osrednje humanistične knjižnice na Filozofski fakulteti v Ljubljani, ***prof. Alenka Logar Pleško***. Iskrene čestitke!

13. 10. 2000 Katedra za odrski govor in umetniško besedo na AGRFT je izdala zbornik predavanj z aprilskega kolokvija o umetniškem govoru. Sedemnajst udele-žencev (igralci, dramaturgi, režiserji, teoretiki, fonetiki, pedagogi, gledališki lektor-ji) je razkrilo težave ter predlagalo možnosti znanstvenih raziskav te vrste govora. Zbornik zaključuje anketa o odnosu igralcev do lektorjev. Publikacija je brez-plačno na razpolago v knjižnici AGRFT (Nazorjeva 3, Ljubljana), sporoča članica SD, ***mag. Katja Podbevšek***.

14. 10. 2000 Lanska nagrajenka SD, ***Matejka Grgič,*** je v Primorskem dnevniku pripravila celostranski prispevek ob otvoritvi prenovljene domačije Kosovelovih v Tomaju.

NOVE POKLICNE KOLEGICE

Na *Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru* so do 30. septembra 2000 diplomirale:
Mateja Bensa, Katja Bogovič, Sabine Bračko, Zdenka Brumen, Andreja Ferko, Nives Grčar, Tanja Horvat, Judita Klamar, Zlata Kastelic, Ana Klemenčič, Nataša Knez, Natalija Kopčič, Darja Krajnc, Darja Ledinek, Danica Lorber, Andreja Malek, Irena Matko, Boža Ojsteršek, Tadej Ornik, Nadja Popović, Darinka Rojko, Andreja Rozman, Barbara Škorc, Tanja Tomšič, Bernardka Zalokar in ***Marija Zmagaj***.

P. S. Zaradi natančnega preverjanja in vestnega dopolnjevanja dokumentacije pred vpisom v seznam diplomantov prihaja na dekanatih do zamud, tako da se občasno dogaja, da do objave niso vpisani vsi diplomanti.

Poleg iskrenih čestitk in voščil za kar najuspešnejšo poklicno pot vsem tudi prisrčno vabilo, da se nam tisti, ki še niso člani in članice Slavističnega društva Slovenije, pridružijo.

14. 10. 2000 V *Večerovem* članku *Kritika in sodobni populizem* ***Marjan Ogrinc*** med drugim meni: Zadnjih deset let je usahnil dobršen del bolj poglobljenega kritiškega pisanja na Slovenskem, ker ga je nadomestilo kratko informativno novičkarstvo. Vrednotenje se je umaknilo informacijam, zanje pa je dovolj prepisovati sporočila za javnost ali imeti dobre stike s službami za stike z javnostjo. Kultura je delna, vendar zanemarljiva izjema.

14. 10. 2000 Od oktobra so na spletnem naslovu: www.solski-razgledi.com do-segljivi tudi *Šolski razgledi*.

15. 10. 2000 Založba Zavoda RS za šolstvo je izdala novo delo ***mag. Milene Blažič*** *Modeli za ustvarjalni pouk književnosti v osnovni šoli*. Ker avtorico, članico SD, poznamo kot strokovnjakinjo za pouk ustvarjalnega pisanja in branja, ki vodi tudi številne seminarje in delavnice za učitelje, se obeta zanimivo delo. *Pojasnila in naročila*: Maja Hribar, Založba ZŠ, Zavod RS za šolstvo, Poljanska 28, p. p. 2063, 1001 Ljubljana, tel. 01 30 05 113, faks 01 30 05 199, e-pošta maja.hriba r@guest.arnes.si.

16. 10. 2000 Vljudno diskretno je prispela novica, da je po izteku mandata ***dr. Irene Novak Popov*** prevzel vodstvo Oddelka za slovanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani ***dr. Vladimir Osolnik***. Mnogo uspehov!

17. 10. 2000 *Slovanska knjižnica* se je z Gosposke zatekla v Einspielerjevo ulico 1 za Bežigradom. Čeprav Slavističnega društva Slovenije, ki ima vidno mesto v njenem življenju, ni nihče obvestil o otvoritvi novih prostorov, upamo, da se tudi sedanje generacije počutijo v njenem objemu tako lepo, kot smo se mi, ko smo trepetali pred ravnateljem dr. Francetom Dobrovoljcem, pa smo vseeno vedno

imeli toplo čitalnico in vse, kar smo potrebovali, na enem mestu. V *Ljubljani, glasilu Mestne občine Ljubljana* (oktober 2000, št. 4., str. 30), je izšel zanimiv članek o ureditvi novih prostorov.

17. 10. 2000 Članici Slavističnega društva Slovenije in novoizvoljeni poslanki, ***mag. Majdi Potrata***, želimo kar največ uspehov pri izpolnjevanju njenih novih dolžnosti, ki jim bo gotovo enako dobro kos kot vsem dosedanjim. Sicer pa v odgovoru na čestitko pravi, da z odhodom v poslanske klopi ne zapušča vrst bojevnikov za »slovenšč'no celo« in da bo skupaj s kolegi/cami, ki jih je v parlamentu iz šolske sfere največ doslej, storila bistveno več kot v prejšnji vlogi. S šolo, ki se ji je posvečala tri polna desetletja, ne misli pretrgati niti strokovnih niti osebnih stikov.

17. 10. 2000 Rektor Univerze v Ljubljani je slovesno promoviral tudi dve naši kolegici. ***Jožica Čeh*** je doktorirala s tezo Metaforika v Cankarjevi kratki pripo-vedni prozi, ***Jožica Narat*** pa s tezo Semantika samostalnika v jeziku Jurija Dalma-tina in Jurija Japlja. *Obema iskrene čestitke!*

17. 10. 2000 Ob izvolitvi v naziv docenta za področje jezikovnih tehnologij je ***dr. Primož Jakopin*** imel preizkusno predavanje z naslovom *Gradnja in uporaba besedilnih zbirk*. Glede na obseg inštrukcij, ki jih je slavistični srenji delil že doslej, ne dvomimo, da je svoje pedagoške sposobnosti odlično na ogled postavil. Ko mu iskreno čestitamo, izkoriščamo priložnost in ga javno vabimo v Slavistično društvo.

18. 10. 2000 Ker smo izdajatelju *Revije o knjigi* poslali nekaj naslovov kolegov, ki bi jih utegnila zanimati obujena revija (vsi so prej pristali, da dobijo neobv-ezujoč ogledni izvod), smo sodelovali v žrebanju in bili izžrebani. Za nagrado smo danes prejeli knjigo ***prof. Andrijana Laha*** (ne Adrijana!) *Vse strani sveta*, v kateri obravnava slovensko potopisje od Knobleharja do današnjih dni. *Dodatna pojas-nila in naročila*: Založba Rokus, Grad Fužine, Studenec 2 A, 1260 Ljubljana Polje, brezplačni tel. 080 19 90, e-naslov rokus@rokus.com.

19. 10. 2000 *Založbi Rokus* smo oddali rokopis četrtega zvezka obnovljene *Slavistične knjižnice*, v kateri bodo letos izšla tri dela (***Alenka Gložančev***: *Imena podjetij kot jezikovnokulturno vprašanje*, ***Zoltan Jan***: *Poznavanje slovenske literature v Italiji* in ***Zoltan Jan***: *Cankar, Kosovel, Zlobec in Ljubka Šorli pri Italijanih*). Kolegica ***Alenka Gložančev*** je te dni pregledala tudi ozalide svoje knjige.

20. 10 2000 Lansko akademsko leto se je dokončno zaključilo, saj je izšla tudi zadnja lanska številka *Jezika in slovstva*, v kateri so poleg utemeljitve predlogov za razglasitev častnih članov in za podelitev nagrad Slavističnega društva Slovenije objavljeni tudi tile članki: ***Horst Dippong*** piše o tehniki oziralne zveze in oziralnih zaimkih, ***Bojana Stojanović-Pantović*** obravnava proučevanje srbskega ekspre-sionizma, ***Aleksander Bjelčevič*** protestantski silabizem, ***Mojca Hočevar*** analizira angleška zemljepisna imena v slovenskem prevodu vodnika po Londonu, meto-dične izkušnje pri pripravah literarnih večerov na srednjih šolah podaja ***Melita Furlan***, ***Mateja Pezdirc Bartol*** pa poroča o raziskavi bralnih navad Slovencev. Še posebej smo veseli prijaznega članka ***Toneta Smoleja*** ob jubileju ***Evalda Korena***. Po glasovih iz zakulisja se zdi, da je naslednja številka že v tiskarni. Člani Slavis-tičnega društva imajo pri naročnini 30-odstotni popust. Naročila prejema ured-ništvo revije, ki ima sedež na Aškerčevi 2 v Ljubljani.

MALA ŠOLA USTVARJALNEGA PISANJA

* * *

Častna članica SD, ***prof. Mira Medved*** je našla besedilo *slavistične himne*, o kateri je v 11. št. Kronike poročal častni član SD, ***akad. Dušan Moravec***, pozneje pa nam ga je poslal avtor, sedaj že pokojni častni član SD, ***prof. Jože Dular***, in smo ga objavili v 11. številki. Tokrat objavljamo besedilo brucovske diplome, ki so jo prejeli bruci leta 1938. Risbo, v kateri bi lahko prepoznali odsev legende o Ateni, ki je Zevsu skočila iz glave (prva stran diplome prikazuje, kako iz brucovskega odela skoči zrel študent), je napravil *Maks Jeza*, ki je padel v partizanih na Gorenjskem. Komisijo so sestavljali *Boris Misja*, zeleni car, *Jože Dular*, prvi prisklednik, in *Ivan Rob*, drugi prisklednik, ki so ga kot partizana ustrelili Italijani.

* * *

My, Seleni zar sa urejdno ∫posnamo, de to ∫merdejzno bruzu∫ko unó Miro Womer u na∫ho krokar∫ko dru∫hno gori usamemo ino de od ∫ih mall ta negraushni bruzu∫h neima vezh ∫uje selene farbe naprej

pernsſhati ino ſe more s vinam ino ojgjam kerſtiti.

* * *

23. 10. 2000 Ob vstopu tolminskega projekta za ureditev rojstne hiše Cirila Kosmača v program evropske skupnosti Genius Loci je predstavil pomen pisateljeve dediščine častni član SD, ***prof. Janez Dolenc***.

25. 10. 2000 Na ljubljanski slavistiki sta ***Ivan Pospišil*** in ***Miloš Zelenko*** iz Češke predavala o Tradiciji srednjeevropske literarne vede.

25. 10. 2000 *Tekmovanje v znanju materinščine za Cankarjevo priznanje* je od spontanih začetkov doživljalo vzpone in padce, vendar se zadnja leta ponovno razvija in širi, s tem pa so povezane nujne vsebinske in organizacijske izboljšave. Z letošnjo temo *Odločitev za jezik* želimo ob evropskem letu jezikov poudariti pomen jezika v današnjem medkulturno in komunikacijsko vse bolj prepletenem svetu ter njegovo pomembno vlogo na vseh področjih posameznikovega in narodovega živ-ljenja. Naslov tekmovanja omogoča razmišljanje:

- o pomenu jezikovne samobitnosti pa tudi jezikovne raznovrstnosti,
- o potrebi spoznavanja različnih socialnih in funkcijskih zvrsti materinščine za posameznikov in narodov razvoj,
- o nujnosti kulturnega sobivanja materinščine v družbi s sosedskimi in svetovnimi jeziki.

Novosti v zadnjih letih. Od šolskega leta 1997/98 se vključujejo v tekmovanje tudi dijaki srednjih poklicnih šol. Poskrbeli smo za dodatno seminarsko izobraževanje. Seminar za mentorje Cankarjevega tekmovanja v Novi Gorici, ki ga organizira Slavistično društvo Slovenije; tematska predavanja nadgrajuje z delom v delavni-cah. V šolskem letu 1999/2000 smo prvič izvedli seminar za ocenjevalce spisov v višjih razredih osnovne šole in poskušali dodelati merila vrednotenja in ocenjevanja za prvo stopnjo. Revija Slovenščina v šoli pred tekmovanjem objavlja strokovne prispevke, ki dodatno pojasnjujejo vsakoletno razpisano tematiko. Vsa-koletni posvet mentorjev na Vrhniki razkriva mnenje slovenistov o tekmovanju; organizatorji upoštevamo uresničljive pripombe. V lanskem šolskem letu smo uvedli menjavo esejev za 2., 3. in 4. stopnjo med posameznimi slavističnimi društvi in tako skušali zagotoviti večjo objektivnost. To poskušamo doseči tudi z dvakratnim ocenjevanjem esejev in oblikovanjem ocenjevalnih obrazcev ter natančnejšimi navodili za vrednotenje pisnih izdelkov. Poskrbeli smo tudi za sorazmerno hitro in natančno obveščanje o tekmovanju, na spletni strani Zavoda RS za šolstvo pa razen razpisa, pravilnika in rezultatov objavljamo tudi dodatno študijsko gradivo za posamezne stopnje. Sorazmerno hitro je pripravljen Zbornik o tekmovanju za Cankarjevo priznanje, tako da je aktualen. V njem so predstavljene tudi naloge vseh stopenj in prinaša izbrane odlomke iz ustvarjalnosti tekmovalcev, vendar ne zbuja pričakovanega zanimanja, čeprav je primerno študijsko gradivo za učitelje in učence.

Za najboljše tekmovalce (»diamantnike«) in njihove mentorje Zavod RS za šolstvo organizira dvodnevno strokovno ekskurzijo po Sloveniji.

Na *okrogli mizi na slovenskem slavističnem kongresu v Kopru* 6. oktobra 2000 sem kot koordinator tekmovanja opozoril na težave, ki se pojavljajo pri organizaciji in izvedbi. Številni razpravljalci so navajali svoje izkušnje in predlagali konkretne predloge, da bi tekmovanje postalo še kakovostnejše. Določeni problemi so težko rešljivi. Zavedamo se finančne neustreznosti v zvezi z (ne)nagrajevanjem mentorjev, vendar smo vezani na skromna sredstva. Sestavljalci nalog bodo poskrbeli za dostopnost razpisane literature in natančne točkovnike. Predlagano je bilo, naj se skrajša čas med šolskim in vseslovenskim tekmovanjem, vendar je to zaradi številnih tekmovanj iz znanja težko upoštevati, saj bi morali spreminjati ustaljeno koledarsko razporeditev. Tekmovanje se ne more širiti, saj je na meji obvladljivosti. Morebitne spremembe so zaenkrat mogoče znotraj ustaljenega sistema. Na predlog številnih mentoric, ki učijo v *nematuritetnih programih oz. štiriletnih strokovnih šolah* in so opozorile na različne razmere, ki vplivajo na uspeh tekmovalcev (manjše število ur slovenščine v teh programih štiriletnih srednjih šol), bodo organizatorji razmislili o čimprejšnji razdelitvi tretje in četrte stopnje na gimnazijske in negimnazijske programe; merilo naj bi bilo število ur slovenščine v štirih letih. S tem se povezuje sprememba Pravilnika, saj bo potrebno za vse stopnje uvesti premični prag, rezultati pa bodo morali biti objavljeni istočasno. Pravilnik lahko spremenita organizatorja (upravni odbor Slavističnega društva Slovenije in organi Zavoda RS za šolstvo). Upravni odbor Slavističnega društva Slovenije bo na redni decembrski seji obravnaval predlagane spremembe. Udeleženci okrogle mize so potrdili upravičenost in smiselnost našega tekmovanja in z dobronamernimi predlogi konstruktivno

prispevali k njegovemu nadaljnjemu razvoju, poroča koordinator tekmovanja in vodja okrogle mize ***Vlado Pirc.***

25. 10. 2000 V reviji *Glas bralnega društva Slovenije* se člani lahko poučijo, kako potekajo priprave na posvet o različnih strategijah branja, ki bo 4. in 5. aprila prihodnje leto. Sedež Bralnega društva je v NUK-u.

26. 10. 2000 V sklopu priredivev ob tisočletnici prve omembe Gorice in Solkana je častna članica SD, ***prof. Lojzka Bratuž***, v Goriškem muzeju predavala o rokopisnem gradivu v slovenščini od 16. do 19. stoletja. *Prim.* Marjan Drobež: Pričevanja o slovenskem jeziku v Gorici, Novi glas 2. 11. 2000, št. 40, str. 6.

25. 10. 2000 V *Poročevalcu Državnega zbora Republike Slovenije* (št. 92, str. 3–16) je v nakladi nekaj tisoč izvodov izšel *Predlog zakona o rabi slovenščine kot uradnega jezika*, ki ga je v zakonodajni postopek vložil Državni svet na predlog dr. Zoltana Jana, ki je pooblaščen, da predstavlja predlagatelja.

26. 10. 2000 Na Oddelku za primerjalno književnost v Ljubljani je *Slovensko društvo za primerjalno književnost* gostilo ***Anne Ubersfeld***, ki je predavala o metodah analize gledaliških besedil. Dan kasneje pa je v Slovenskem gledališkem muzeju spregovorila o tendencah v francoskem gledališču. Upamo, da so ne glede na usodo zakona o slovenščini poskrbeli za kako slovensko besedo. Zagnano pripravljajo tudi novembrski predavanji. ***Dr. Boris A. Novak*** bo govoril o simbolizmu v liriki, ***dr. Andrej Blatnik*** pa bo govoril o kratki zgodbi.

25. 10. 2000 Na inštitutu za slavistiko dunajske univerze so odkrili bronasti relief Franceta Prešerna, nekdanjega dunajskega študenta prava. Častni član SD, ***dr. Matjaž Kmecl***, je govoril o Prešernovih sedmih letih študija na Dunaju med letoma 1821 in 1828, svoje nemške prevode Prešernovih pesmi je bral ***Klaus Detlef Olof***, ***Ervin Koestler*** pa je prikazal slovensko književno dogajanje po pesnikovi smrti. ***Vili Vuk*** v Večeru (25. 10. 2000) med drugim komentira: Namesto da bi bilo domače kulturno občinstvo že po malem utrujeno od Prešerna [...], je zdaj Prešer-novo leto v fazi mrzlice: mrzlično denacionalizirajo Prešernovo rojstno hišo v Vrbi in hišo njegove smrti v Kranju, spomeniške službe iščejo rešitve, da bi zavarovale stavbno izvirnost na obeh objektih, Prešernov gaj išče izvajalce za prenovo, Prešernov muzej čaka zidarje... Ni dvoma, da se je velika pričakovanost ob Prešernovem letu dodobra sesula. »Ruševina« je še bolj boleča, če ne pozabimo še na dvoje let, ki bi ju letošnji koledar lahko vpisal v svoj čas: 2000 je tudi Slomškovo leto in je prav tako Trubarjevo leto zaradi Katekizma in Abecedarija, Slovencem danih leta 1550.

SLOVENCI IN ZAKON O SLOVENŠČINI

* * *

Sklep o ustanovitvi, organizaciji in delovnem področju
Urada Vlade Republike Slovenije za slovenski jezik

1. člen

Ustanovi se Urad Vlade Republike Slovenije za slovenski jezik (v nadaljevanju: urad) in organizira kot vladna služba z delovnim področjem, določenim s tem sklepom z namenom, da povezuje nosilce političnih, upravnih in strokovnih pristojnosti z vidika uporabe, uveljavljanja in razvoja slovenskega jezika, skrbi za ustreznost zakonskih rešitev in njihovo uresničevanje ter pomaga zainteresiranim, da dobijo odgovore, ki se nanašajo na jezikovna vprašanja.

2. člen

Urad opravlja predvsem naslednje naloge:
- sodeluje z znanstvenimi, izobraževalnimi ter drugimi organizacijami in društvi, ki se ukvarjajo z jezikovnimi vprašanji;
- sodeluje s pristojnimi ministrstvi pri pripravi predlogov zakonskih rešitev, ki se nanašajo na varstvo slovenskega jezika;
- spremlja uresničevanje zakonskih določb, ki se nanašajo na slovenski jezik in o tem vsaj dvakrat letno poroča vladi;
- opozarja pristojne organe na neuresničevanje zakonskih določil, ki se nanašajo na slovenski jezik in predlaga ukrepe za izboljšanje stanja;
- skrbi za vključevanje jezikovne politike v nacionalne programe;
- spremlja uresničevanje nacionalnih programov v delih, kjer se nanašajo na slovenski jezik;
- (so)financira programe in projekte, ki so namenjeni uveljavljanju, promociji in razvoju slovenskega jezika,
- daje fizičnim in pravnim osebam pojasnila o slovenski knjižni normi, zapisani v sprejetih priročnikih, o možnostih jezikovnega izpopolnjevanja odraslih ter o jezikovnih pravicah državljanov Republike Slovenije in tujcev na območju Slo-

venije;
- obravnava pripombe in pritožbe pravnih oseb in državljanov v zvezi z uporabo slovenščine kot uradnega jezika;
- izdaja lepake, zgibanke in drugo propagandno gradivo o slovenščini;
- obvešča javnost o usmeritvah in odprtih vprašanjih jezikovne politike;
- sodeluje s sebi podobnimi organizacijami iz drugih držav;
- opravlja druge strokovne naloge, za katere ga pooblasti vlada.

3. člen

Urad vodi direktor. Direktorja imenuje in razrešuje Vlada Republike Slovenije na predlog ministra, pristojnega za kulturo. Direktor je za delo urada odgovoren Vladi Republike Slovenije oziroma njenemu generalnemu sekretarju.

4. člen

Urad ima svet, ki je njegovo posvetovalno telo. Svet je sestavljen iz članov, ki jih imenuje direktor urada izmed predlogov, ki jih dobi od fakultet s področja dela urada, vsake od univerz in raziskovalnih inštitutov za slovenski jezik.

5. člen

Akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v uradu izda na predlog direktorja urada generalni sekretar Vlade Republike Slovenije v tridesetih dneh po uveljavitvi tega sklepa.

6. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

* * *

(Uradni list RS, št. 97-4110/2000. Objavljeno 20. 10. 2000, velja od 21. 10. 2000. Objav-ljamo izvirno in torej nelektorirano besedilo, zato nismo dodali manjkajoče vejice in izboljšali še česa.)

SLOVENCI IN ZAKON O SLOVENŠČINI

* * *

Kolegica Alenka Šalej iz Velenja bo najverjetneje pripravila tečaj alternativnega učenja uradnega jezika RS za 30 odstotkov prebivalstva, ki jim slovenščina ni materni jezik in se tako prizadevno trudijo s tem jezikom, da na vrata svoje »radionice« napišejo PRIDEM NENADOMA!

26. 10. 2000 V okviru 35. Borštnikovega srečanja se je včeraj popoldan na Malem odru SNG Maribor pričel simpozij *Slovensko gledališče in slovenska dramatika v drugi polovici 20. stoletja*. Simpozij je bil zamišljen kot poseben dogodek, ki naj obeleži jubilej, 35-letnico Borštnikovega srečanja, hkrati pa sovpada z milenaričnimi in findesièclovskimi »obračuni« na vseh področjih. Prispevki udeležencev simpozija so že izšli v posebnem zborniku. Kermaunerjevemu prispevku sledijo: Primož Jesenko (Vzgibi komičnosti v predstavah Vita Tauferja – fragmenti iz študije o Tauferjevi režiserski poetiki), Saša Helbel (Življenjska in umetniška pot Dušana Jovanoviča), Mojca Kreft (Zakaj razmišljam o slovenski dramatiki in o gledališču ali nedokončana zgodba o Antigoni), Nenad Prokič (Slovenski konkvistadorji, seznam slovenskih udeležb na BITEF-u), Vinko Möderndorfer (Gledališče in slovenska dramatika v II. polovici 20. stoletja), Denis Poniž (Popisovanje slovenske dramatike in njene usode v letu gospodovem 2000), Heinz Klunker (Tuj pogled na slovensko gledališče), Draga Ahačič (Neposrednost igre in pomenska polnost govornega izraza kot idejnoestetska zamisel Gledališča ad hoc) in Dušan Moravec (Novi repertoarni tokovi v prvem desetletju Mestnega gledališča ljubljanskega). Simpozij, ki ga moderira Ivo Svetina, je ubral drugačen vrstni red. Uvodni je bil prispevek Heinza Klunkerja, sledili so Tomaž Toporišič, Denis Poniž in Mojca Kreft. Prvi simpozijski dan – udeležil se ga je tudi minister za kulturo Rudi Šeligo – se je zavlekel v večer, večina dela pa je ostala za današnji drugi del pogovora. Iz članka Petre Vidali (Večer, 26. 10. 2000).

LJUDSKO IZROČILO

* * *

Skorajda vsi pomembni možje v zgodovini slovenskega naroda so bili tudi strastni gobarji. In tak je bil tudi ***prof. dr. France Bezlaj***. Ko je bil že akademik, je vsako gobarsko sezono okupiral počitniško vilo SAZU na Bledu in vneto gobaril. Ko so akademiki občudovali njegove trofeje, je na vprašanje, kje je našel tako čudovite gobe, odgovarjal: »Ah, tam daleč za Jelovico. Ko pridete do planinske koče, hodite še kakšne tri četrt ure po malo slabo uhojeni stezi in najdete čudovite borovnice.« »Že, že, toda jurčki?« »Ja, oprostite, potem pa je treba še naprej in za tretjim ovinkom na jasi levo rastejo dišeče maline.« Po tretjem ali četrtem dodatnem pojasnilu, med katero je vpletel tudi kakšno etimologijo, so se nadležni radovedneži navadno le spomnili, da gobar nikoli ne izda svojega gobišča, če hoče tam še kdaj nabrati gobe. Profesorjeva soproga je vsako vrsto gob pripravila po posebnem receptu in vedno poudarjala, da ima vsaka goba svojo jed.

* * *

26. 10. 2000 Na Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani poteka danes in jutri *srečanje makedonskih in slovenskih slavistov*. Konferenca ima naslov *Slovenski in makedonski jezik ter literatura v sodobnih družbenih okoliščinah*. ***Dr. Miran Hladnik*** na spletnih e-straneh *slov.lit* poroča: »Od literatov so nastopili Dragi Stefanija, Nada Petkovska, Vladimir Osolnik, Miran Hladnik, Marko Juvan, Igor Saksida, Jadranka Vladova, Naume Radičeski, Aleš Bjelčevič, Peter Svetina, Marija Stanonik, Nina Anastasova-Škrinjarić, Alojzija Zupan-Sosič, Stojka Bojkovska, Boža Krakar-Vogel, Aleksandar Prokopiev in Irena Novak-Popov. Kako prav je, da nas kdaj kdo obišče in nas tako spravi skupaj v predavalnico – sicer bi le bolj od daleč vedeli, kaj počnejo naši kolegi iz sosednjih kabinetov in kako to počnejo. ***Dr. Vladimir Osolnik***, novi predstojnik oddelka za slovanske jezike in književnosti v Ljubljani, dodaja še besedo o kolegi-alnem oz. prijateljskem vzdušju, ki je dopolnjevalo delovno in konstruktivno doga-janje v predavalnicah in se zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli sodelovali.« Hlad-nikov komentar posameznih nastopov je na spletnih straneh SlovLit.

27. 10. 2000 Ob 120. obletnici rojstva Univerze v Mariboru poteka danes in jutri v kristalni dvorani zdravilišča v Rogaški Slatini *mednarodni znanstveni simpozij* o literarnem zgodovinarju in nekdanjem predsedniku SD, *Francetu Kidriču*, ki ga je organiziral predstojnik mariborske slavistike, ***dr. Jože Lipnik***. Nastopili so France Bernik, Jože Lipnik, Miran Hladnik, Anton Ožinger, Feliks Bister, Eva Marija Hüttl-Hubert, Jera Vodušek-Starič, Katja Sturm-Schnabl, Darko Dolinar, Gregor Kocjan, Majda Potrata, Alojz Jembrih in Simona Pulko. Med udeleženci simpozija je bila tudi vnukinja Franceta Kidriča in hči Borisa Kidriča Marjetka. Rojstna hiša na Knežcu nedaleč od Rogaške Slatine, kjer je ustvarjal svoja znanstvena dela, je bila pred leti preurejena v muzej (tudi o Borisu Kidriču in NOB na Kozjanskem) in je zdaj že precej let zaprta. Številni članki v dnevnem časopisju. Hladnikov referat je že na spletu (gl. spletne novice M. Hladnika v tej številki Kronike).

28. 10. 2000 Na Premu so se dostojno oddolžili spominu na rojaka, pesnika, prevajalca, esejista in kritika ***Bogomila Faturja***, ki je bil rojen 28. oktobra 1914, umrl pa v Ljubljani pred desetimi leti. Na rojstni hiši na Premu je pesnikova hči ***Lea Fatur*** odkrila spominsko ploščo. Slavnostni govornik, pesnik in akademik ***Ciril Zlobec*** je na literarnem večeru v daljšem in imenitnem nagovoru spregovoril o Faturjevem pesniškem in drugem literarnem delu. Prevedel je več kot sto del iz francoskega, nemškega, italijanskega, srbohrvaškega in češkega jezika. Ko mu je bilo komaj 19 let, ga je Josip Vidmar leta 1933 uvrstil v antologijo *Slovenska sodobna lirika*, vendar je na svojo prvo pesniško zbirko moral čakati vse do leta 1947, potem pa je po več kot 25 letih izdal v kratkem času kar tri zbirke in veliko pesmi v Sodobnosti, ki jo je tedaj urejal Ciril Zlobec. Faturjeva družina se je pred fašizmom umaknila v Ljubljano, ko je bilo Bogomilu šele devet let, vendar so mu rodni Brkini vtisnili svojevrsten pečat. Knjižnica Makse Samsa iz Ilirske Bistrice je leta 1986 izdala bibliografijo Faturjevega pesniškega, prevajalskega in esejistič-nega opusa. *Prim*. Primorske novice 30. 10. 2000, št. 87, str. 48.

2. 11. 2000 Zgrinjajo se seminarske naloge kolegic in kolegov, ki so se udeležili *slovenskega slavističnega kongresa v Kopru*. Še vedno se najde kdo, ki ni prebral navodil za izdelavo naloge in ne priloži podatkov, ki so potrebni, da se izda potrdilo za napredovanje v strokovne nazive, večina pa čuti potrebo, da pohvali osrednji slavistični dogodek letošnjega leta. Dve kolegici sta poslali tudi dva šaljiva utrinka, mnogi izdelki bi zaslužili objavo ...

2. 11. 2000 Letos večina referentov na *slovenskem slavističnem kongresu v Kopru* spoštuje rok za oddajo rokopisov, tako da bo Zbornik lahko kmalu izšel. Kolegica Maja Đukanović iz Beograda se opravičuje za zamudo, ki jo je zakrivila elektrika in z njo povezana elektronika: »Vem, da zveni neverjetno, toda zamujam zaradi elektrike. Nimamo je tudi po 10 ur na dan, potem pa zmanjka časa za vse opravke, ker gre nekako vse na elektriko.«

2. 11. 2000 Ob okrogli mizi se je sestal *izvršilni odbor SD* z novim in starim predsednikom med damama in vneto pretresal, kako si predati dediščino in nadaljevati delo. Vsak čas se bodo poleg že objavljenih pričeli pojavljati še novi razpisi za dejavnost v letu 2001, tako da je treba že zdaj oblikovati program za prihodnji slavistični kongres, izbrati kraj, vsebino, predavatelje itd. Kroniko je treba nadaljevati, pa naj stane, kar hoče. Stari predsednik je obljubil, da bo še nekaj časa skušal iste stvari povedati z drugimi besedami, vendar prav dosti več kot napovedati izid knjige na 160 načinov tudi on

ne zna. Bilo je sicer malce negotovosti pred vso grmado prihajajočih obveznosti, toda tudi množica novih zamisli, tako da so vsi pozabili na družinske obveznosti tistega popoldneva (otroci niso mogli k telovadbi, Mme Jan je vlažna prezebala v avtu, neka mamica in očka sta zaman čakala sinčka, neka skripta so ležala neodprta ...).

3. 11. 2000 Dnevno časopisje povzema predlog zakona o slovenščini kot uradnem jeziku RS, ki ga je v zakonodajni postopek vložil Državni svet RS na predlog drž. svetnika, ***dr. Zoltana Jana***. *Prim.* Z zakonom predpisana slovenščina: Predlog svetnika Zoltana Jana, Primorski dnevnik 2. 11. 2000, št. 254, str. 5; Slovenščina »uzakonjena«, Primorske novice 3. 11. 2000, št. 88, str. 2; več člankov in komen-tarjev je objavljenih tudi v Škratu, št. 7–8.

4. 11. 2000 *Naše ladje v tujini*. Ker Komisija za slovenščino na tujih univerzah konec letošnjega poletja ni organizirala poslovilnega kosila, preden so lastovi-ce/lektorji odleteli v mrzle kraje, smo toliko bolj veseli, da se je ***prof. Andrej Šurla*** oglasil *iz Sosnovca*, pomembnega torišča slovenistike v Poljski, ki ima občasno več študentov slovenščine kot oba slavistična oddelka v Sloveniji skupaj. Sporoča, da jih bo 12. novembra obiskal Tomaž Šalamun. Z letošnjo nagrajenko SD, ***dr. Agnieszko Będkowsko-Kopczyk***, ki je tudi predsednica *Društva poljsko-slovenskega prijateljstva*, pripravljata tradicionalni večer, na katerem se zbere in zabava večina katoviških študentov slavistike, ki jih je treba naučiti peti slovenske ljudske pesmi. Pri učenju slovenščine je kot uspešno metodično sredstvo uporaben tudi nogomet ter slovenski upi in obupi na prvenstvu. Mladega kolega bomo pogrešali pri tekmovanju za Cankarjevo priznanje in pri oštevanju uredništev športnih časopisov zaradi jezikovnih malomarnosti, vendar želimo njemu in še ostalim petdesetim lektorjem slovenščine na univerzah v tujini uspešno akademsko leto.

4. 11. 2000 Uvodnik v novo številko revije *Literatura* (št. 111/112, september–oktober 2000) sta prispevala Aleš Debeljak in Andrew Wachtel, predstojnik katedre za slovanske jezike in književnost na Northwestern University v Chicagu. Naslovila sta ga *Kako pisatelj ostane pomemben po koncu komunizma*, gre pa za »provizorično skico« projekta, ki ga avtorja skupaj pripravljata. Andrew Wachtel je tudi intervjuvanec revije, spraševala ga je Tanja Lesničar Pučko. Poezijo objavljata Marjan Strojan (*Fantazijska pokrajina*) in Lucija Stupica (*Pesmi*). Proza: Evald Flisar: *Tri zgodbe s poti*, Andrej Blatnik: *Pankrti igrajo ljubezenske pesmi*, Nina Kokelj: odlomek iz romana *Sviloprejka* in *Hodnik*. Ameriški filozof Richard Rorty je predstavljen z dvema esejema, *Pragmatizem brez metode* ter *Naključnost sebstva*. V Refleksiji Barbara Pogačnik razmišlja o *Odtisih* Nika Grafenauerja, Nataša Velikonja pa o *Djuni Barnes*. Druge celine predstavlja pravkar pri Alephu knjižno izšli Jacek Podsiadlo, zadnja izmena je Američan Andre Dubus. V Kritiki so pod drobnogledom Peter Semolič s *Krogi na vodi*, Uroš Zupan s *Pesem ostaja ista: življenje v glasbi*, Brina Svit s *Smrtjo slovenske primadone*, Uta Ranke Heinemann z *Ne in amen: napotilo za verski dvom* ter Thomas Pynchon z *Mavrico težnosti*. *Prim.* Večer 4. 11. 2000.

BOLJ ZA ŠALO KOT ZARES

ALI DUHOVNA SORODNOST STAREGA IN NOVEGA PREDSEDNIKA SD

* * *

Na neko vabilo, da se oba predsednika udeležita sestanka, ki naj bi se zaokrožil s kulinariko, je stari predsednik SD potrdil udeležbo lakonično in lapidarno: »*Doslej nisem zamudil še nobene hrane.*« Novi predsednik je bil bolj izčrpen v svoji potrditvi: »*Na Miklošičevo prinašam velik, prazen in žejen trebuh – še nikoli me ni razočaral, do sedaj je našel vse gostilne*.«

* * *

Čas, ki ga pred obedom navadno zapolnimo z neobvezujočim kramljanjem, sta predsednika namenila izmenjavi gobarskih izkušenj. Oba uživata ob uživanju jurčkov (pa tudi drugih gob se ne branita). Novi predsednik SD jih uspešno nabira in najde vse, kar raste od Maribora do Goriškega. Stari pa še nobenega gobana ni našel sam, tudi tedaj ne, ko so drugi hodili mimo njega z zvrhanimi košarami.

* * *

7. 11. 2000 Jeseni so se začeli *literarni večeri v knjigarni-kavarni Geonavtik* (Kongresni trg 1, Ljubljana, bivša knjigarna Kazina, poleg mastne hamburgernice Rio na Dunajski cesti). Na prvem literarnem večeru ta torek so predstavili slovenskega pesnika in prevajalca mlade generacije, *Primoža Reparja*, predsednika društva Apokalipsa in glavnega urednika revije Apokalipsa. Poglejte si njihovo stran, kjer boste zvedeli še kaj več o dogajanju, lahko postanete člani skupnosti, počvekate z drugimi člani in še kaj: http://commu nities.msn.com/GEOLITSI. Če pa sami tudi pišete ali če poznate koga, ki piše in bi želel nastopiti kot pred-stavljajoči se pesnik/ca, pisatelj/ica, dramatik/inja ali celo pravljičar/ka na literar-nih večerih v kavarni Geonavtik, pišite na e-naslov geolit@hotmail.com, sporo-čata pravljičarka ***Maja Žorga*** in pesnik ***Gal Gjurin***.

8. 11. 2000 Zdi se, da bo letošnji *slovenski slavistični kongres v Kopru* dosegel enega temeljnih ciljev in spodbudil večje strokovno zanimanje za avtorsko narečno leposlovje. V današnjih Delovih Književnih listih (št. 259, str. 28) so predstavili svoje poglede letošnji referenti ***Jože Pogačnik***, ***Marija Stanonik***, ***Marija Pirjevec Paternu***, ***Miha Obit***, pa ***tudi Marko Terseglav*** in ***Marjan Tomšič***.

8. 11. 2000 *Slovenski PEN klub* je ob 15. obletnici smrti Mire Mihelič pripravil simpozij, NUK pa razstavo o njenem delu *Ure mojih dni*. Med svojim predsedo-vanjem je uredila, da je 37 slovenskih pisateljev dobilo stanovanja.

8. 11. 2000 *Slovensko društvo za primerjalno književnost* in *Oddelek za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani* sta organizirala predavanje ***prof. dr. Vladimira Bitija*** s Filozofske fakultete v Zagrebu, pisca niza knjig s področja literarne teorije (mdr. Pojmovnik suvremene književne teorije, Zagreb 1997, Strano tijelo pri/povijesti, Zagreb 2000), s temo Granica pri/povijesti. Povzetek predavanja v prevodu ***dr. Marka Juvana*** je na spletni Hladnikovi strani SlovLit.

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

* * *

Umetnost je državi nevarna. Država je umetnosti nevarna.

* * *

Zemlja izraža svojo lepoto v rožah, človek v umetnosti.

* * *

Misli Srečka Kosovela v izboru Jolke Milič

Naročila in pojasnila o dvojezičnem izboru

Kosovelove poezije Ves svet je kakor – Tutto il mondo è come:

Občina Sežana, Partizanska 4, 6210 Sežana (Bojana Kermolj, tel. 05 73 10 119).

9. 11. 2000 Zaključila se je epopeja tajnice SD, ki je po pol leta različnih oprav-kov in kilogramih papirjev dosegla, da je Slavističnemu društvu Slovenije priznan *status društva, ki deluje v javnem interesu*. S tem smo tudi uradno upravičeni do javnih sredstev (če si jih bomo znali izboriti in izmoledovati).

10. 11. 2000 Tone Pavček je nekoč izjavil: »Če ne bomo brali, nas bo pobralo.« In tako je *Založba Rokus* v portoroških hotelih Morje pripravila dvodnevni simpozij (*Skrivni*) *dnevnik ustvarjalnega branja ali kako povečati priljubljenost branja v osnovni šoli*, katerega sporočilo je ***dr. Igor Saksida*** zaokrožil z besedami: »Noben otrok naj ne bi bral za kazen.« Seminar je pokazal možnosti za uporabo učbeniških kompletov *Skrivni dnevnik ustvarjalnega branja* ter *Skrivne bralne zaklade* za vse razrede osnovne šole. Založba je poskrbela tudi, da so vse obravnavane knjige na razpolago pri njihovi prodajni službi, in se dogovorila tudi za ponatise. Ker se je prijavilo več kot 300 kolegic in nekaj kolegov za povrh, kaže, da ga bodo še ponovili. V katalogu *Založbe Rokus*, ki je tudi založnica *Slavistične knjižnice*, najdemo skorajda pol Slavističnega društva Slovenije. *Prim.* Delo 8. 11. 2000, št. 259, str. 29 (Književni listi); Nedelo 12. 11. 2000, št. 45, str. 2 itd.

10. 11. 2000 Na radiu Ars je članica SD ***Alenka Kraigher Gregorc*** gostila čast-nega člana SD, ***akad. dr. Jožeta Toporišiča***.

10. 11. 2000 Grmada dela z zaključevanjem priprav na *seminar mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje*, ki bo v prihodnjih tednih dvakrat izveden v Novi Gorici, udeležilo pa se ga bo nad 150 kolegov in kolegic.

10. 11. 2000 NUK je pripravila krajši brezplačni tečaj za iskanje po elektronskih informacijskih virih (zbirke podatkov na strežniku za cederome, elektronske revi-je). Vsebina tečaja: predstavitev informacijskih virov, tehnike iskanja in praktično delo, sporoča Gorazd Vodeb.

11. 11. 2000 Skorajda 15.000 zadovoljnih obrazov se je videlo na tradicio-nalnem *pohodu od Litije do Čateža*. Med triurnim pohodom so imeli vmesne pos-tojanke, kjer so pokušali domače dobrote in seveda pravkar dozoreli cviček. *Prim.* Nedelo 12. 11. 2000, št. 45, str. 2.

IDEJICA ALI PRISPEVEK K METODIKI

ZA POTREBE PRAKTIČNEGA UČENJA V RAZREDU

(NI ZA ZNANSTVENE NAMENE)

Med ustvarjanjem svoje naloge o mestu narečja pri pouku slovenščine je kolegica Lilijana Fijavž iz Križevcev svojo pedagoško prakso razširila tudi na lastni naraščaj in skušala petletnemu prleškemu sineku razširiti ži-vljenjske razsežnosti s polglasnikom. Ko mu je nekega večera namenjala premalo pozornosti, se je pohvalil: »Mama, jaz pa vem, kako se pravilno po slovensko reče p̥ə:s!« »No, kako?« »Pəs.« Ker je bila mami navdušena nad čistim polglasnikom, nadobudnež nadaljuje: »Mama, jaz vem tudi, kako se reče samici od psa.« »Res?« »Ja, reče se küsa,« in seveda v narečnem izrazu za psico uporabi pristni prleški dolgi u s preglasom.

11. 11. 2000 Končno stran, ki bo vrnila nasmeh na obraze študentkam in študen-tom slovenščine in/ali primerjalne književnosti (upamo pa, da ne bo onesrečila profesorjev): na Kozjih stezicah FFaksa lahko dobite preizkušene zapiske za veči-no predmetov, lahko pa pomagate še izboljšati skupno zbirko. Zakaj bi tratili de-nar za fotokopiranje, raje pojdite na http://kozjestezice.bizland.com! Podpisani je malo pobrskal in videl, da prav pride tudi že diplomiranim, ki bi se želeli ofrišati ali pa si sposoditi kaj še neobjavljenega.

12. 11. 2000 V *Vestniku Univerze v Ljubljani* (št. 8, str. 14–17) piše ***dr. Jože Ciperle*** o petem rektorju Univerze v Ljubljani, *dr. Francetu Kidriču*. Ko se je s prava prepisal na slavistiko, je v Jagićevem seminarju že takoj prvi teden dobil referat o Rybnikove izdaje ruskih bylin. Leta 1948 se je razočaran umaknil z Univerze, ki je po njegovem mnenju »postala boljša srednja šola«.

12. 11. 2000 Brambovci za francoščino so razglasili *največje jezikovne prestop-nike*. Prvo mesto pri uvajanju *frangleščine* je osvojil obrambni minister, ker je od svojih vojakov zahteval, da izboljšajo angleščino, ker jo bodo potrebovali pri sode-lovanju z Natom. Na drugo stopničko so postavili predsednika upravnega odbora letalske družbe, ki je zahteval, da se piloti s svojimi rojaki v kontrolnih stolpih pogovarjajo v angleščini. Na tretji sramotilni steber so pribili kmetijskega ministra, ker je spletna stran ministrstva za kmetijstvo v angleščini. Za slovenske razmere je vse to že utečeno in samoumevno, le sramotilnih stebrov nimamo, ker menda sploh ni nič narobe z javno rabo slovenščine. *Prim.* Nedelo 12. 11. 2000, št. 45, str. 15.

13. 11. 2000 Prva dama vesoljne slavistike, ***dr. Alenka Šivic Dular***, je sklicala šesto sejo Organizacijskega odbora Slovenskega slavističnega komiteja za pripravo 13. mednarodnega slavističnega kongresa v Ljubljani. Obravnavali so poročilo o zasedanju Mednarodnega slavističnega komiteja (Zagreb, 16.–18. oktober 2000), trenutno stanje organizacijskih priprav, poročilo o finančnih vprašanjih, se dogovo-rili o nalogah v letih 2000 in 2001.

13. 11. 2000 Do 11. decembra 2000 bo v Celovcu predbožična razstava treh dežel – Koroške, Slovenije in Italije. Iz vsake naj bi sodelovalo vsaj pet razstav-ljavcev. Težišče razstave so predmeti ljudske umetnosti, ki so povezani z božično in zimsko tematiko, sodelovali pa bodo med drugim npr. tudi akademski kipar Kojedic iz Kranja in vrhunski koroški slikar Bernad Svetnik. Pri organizaciji prire-ditve je pomagala ***dr. Herta Maurer-Lausegger***, asistentka celovške slavistike.

14. 11. 2000 *Založba Rokus*, ki je tudi založnica *Slavistične knjižnice*, je izdala delovni zvezek za izbirni predmet šolsko novinarstvo v zadnjem triletju devetletke *Naš časopis*, Pripravili so ga ***Miha Mohor***, ki je strnil svoje bogate izkušnje pri ustvarjanju šolskih časopisov, ***Manca Košir***, ki ni članica SD, in ***Marija Stanonik***, ki je ustvarila drugi del zvezka, v katerem je prikupno podala osnovno znanje in praktične napotke pri zbiranju slovenskega izročila. Ker se zbiranje ljudskega izročila vedno bolj širi, je zapolnila vedno bolj zevajočo vrzel. *Pojasnila in naročila*: Založba Rokus, Grad Fužine, Studenec 2 A, 1260 Ljubljana Polje, brezplačni tel. 080 19 90; e-naslov rokus@rokus.com.

14. 12. 2000 ***Spletne novice dr. Mirana Hladnika***:
SlovLit@ijs.si.http://mailman.ijs.si/listinfo/slovlit
Domača stran ljubljanske univerze. Na začetku je nekaj novega, poslanstvo UL in poglavje Kakovost univerze – naša skupna skrb (še v delu). Načrtujemo tudi kon-ferenčno stran o kakovosti, kjer bo tekla razprava, upam, kot na SlovLitu. Kot izkušenega spletkarja te prosim za pripombe in priporočila. In za sodelovanje v spletkarjenju seveda. ***Bogomir Mihevc.***
Spet (10. oktobra) v šoli FF in podiplomski študij. Iz letnega poročila o podip-lomskem študiju na FF v Lj.: Na magistrski študij se letno vpiše okrog 150 študen-tov, magisterij pa jih zagovarja pol manj. Podobno je tudi razmerje pri doktoratih (78 vpisanih : 44 dokončanih). Slavisti pri magisterijih nismo ravno uspešni, saj se je vpisalo 37 študentov, zaključilo pa študij le 9, tj. ena četrtina. Tudi v tem letu bo država sofinancirala okrog 150 podiplomskih študentov.
So vse revije enakovredne? Neposredni prehod z magistrskega na doktorski študij je bil odobren 15 kandidatom na FF. Ovira pri odobritvah je bil dvom, da je kandidat objavljal v znanstvenih publikacijah, ki imajo za stroko osrednji pomen in mednarodno relevanco. Kot je znano, na FF nismo oblikovali jasne hierarhije med revijami, ker je prevladalo zavzemanje za to, da bi kvalitetne znanstvene prispevke brez škode za točkovanje objavljali na najrazličnejših mestih. Ministrstvo nasprotno po tujih zgledih želi dvigniti kvaliteto objav tako, da odmeri večje število točk samo objavam v eni od revij s področja. Sem bi zato avtorji pogosteje pošiljali prispevke, kar bi spodbujalo strožjo selekcijo in prispevalo h kvaliteti. Za literarno vedo in jezikoslovje rangiranje revij pravzaprav nima usodnih posledic, ker smo navajeni stroki razdrobiti na nacionalne filologije: germanistika, slavistika, slovenistika, primerjalna književnost itd., vsaka od teh disciplin ima po eno in edino revijo in se konkurenčnega boja med njimi ni bati. Sicer pa je v slovenski znanstveni in kulturni sferi vsaj na načelni ravni z razumevanjem sprejeto sklicevanje na permanentno ogroženost slovenskega jezika in literature in se zdi nekako samoumevno, da za objave na teh dveh področjih zahtevamo poseben položaj, torej ukinitev selekcijskih kriterijev. Kaj bo potem zagotavljalo slavističnim objavam odličnost, če se izognemo tekmovalnosti? Ob neposrednem prehodu z magistrskega na doktorski študij bi rad opozoril na problem, ki ga začuda ni nihče izpostavil, namreč da je na to možnost potrebno misliti že pri koncipiranju magistrske naloge, ki mora biti gradivsko in metodološko tako prožno opredeljena, da jo je mogoče prekvalificirati v zahtevnejšo in obsežnejšo disertacijo.
Izbirni predmeti v kreditnem sistemu (primer primerjalne književnosti). Za zgled pri preoblikovanju slovenističnega študijskega programa naj bo prenovljeni študij-ski program Oddelka za primerjalno književnost. Število študentskih ur so pove-čali samo za 60 in v seštevku niso presegli zapovedanih 750 letnih ur, ob tem pa so spretno uresničili princip kreditne izbirnosti, ki študentu omogoča v vsakem letniku izbirati med dvema ali celo več predmeti; taka izbirnost je bila na slovenis-tiki do zdaj le v diplomskih seminarjih v zadnjem letniku ali dveh študija. Ker gre za izbirne ure med predmeti znotraj stroke, pomeni to optimalne zaposlitvene mož-nosti za učitelje na domačem oddelku. Oddelek je ubral pravo pot, ker ne izgublja časa s spraševanjem načrtovalcev kreditnega sistema, kakšno naj bo razmerje med predmetnimi stebri, koliko izbirnosti bodo plačali in podobno, ampak je podjetno ponudil svoj predlog. Zastopstvo slovenščine je v primerjalskem programu nespre-menjeno: dvopredmetniki je nimajo, enopredmetniki pa v prvem letniku 2 uri jezika, književnosti pa 2 uri v prvem in 2 uri v drugem letniku. Predmete zunaj stroke, torej tudi slovenistične ure, so ovrednotili z manj kreditnimi točkami kot matične predmete (60 matičnih ur je vredno 6 točk, 60 nematičnih ur pa 5 točk).
So predavanja obvezna? V statutu UL piše, da je obisk vaj in seminarjev za vpisane študente obvezen. Ob preštevilnih kombinacija študijskih smeri se vaje pogosto križajo in temu določilu enostavno ni mogoče ugoditi. Po drugi strani pa so predavanja javna in je njihov obisk prostovoljen. Učitelji, ki imamo navado na predavanjih dajati v podpisovanje prisotnostni seznam, počnemo to torej zato, da dokumentiramo svoje izvajanje pedagoškega procesa.

Kombinirane diplomske naloge. V mojem diplomskem seminarju je v zadnjem času postala popularna izbira kombinirane diplomske naloge, s katero kandidat naenkrat ustreže obema študijskima smerema dvopredmetnega študija. Zagovor je po dogovoru obeh mentorjev v enem od seminarjev, kjer je naloga nastajala; interdisiciplinarna izkušnja je prijetna in dragocena. Le to še ni jasno, kako tako nalogo pravilno vpisati v diplomsko dokumentacijo.
Litija–Čatež. Aleš Bjelčevič oznanja, da bo slavistično popotovanje iz Litije do Čateža v četrtek, 16. novembra. Iz Ljubljane imamo vlak ob 6.50, v Litiji bomo ob 7.22; kjer počakamo mariborske udeležence (ti gredo iz Mb ob 5.50, v Litijo pa pridejo ob 7.32). Ljubljančani se bomo na železniški postaji v Ljubljani dobili ob 6.35. Nazaj potujemo po drugi, dolenjski progi. Ponavadi se vračamo s tistim ob 18.39 iz Velike Loke pod Čatežem. Komur ni do popivanja v Čatežu, lahko ujame vlak ob 16.32. V Ljubljani bomo ob 19.40 oz. 17.42. V Veliki Loki ne prodajajo vozovnic, zato je treba povratno vozovnico kupiti doma. Za skupine nad 6 je popust. Do Čateža je cca. 6 ur lagodne hoje z veliko postanki. Od Čateža do vlaka je slabo uro in pol. Poleg običajne pohodniške opreme (čevlji, marela in flaša za vino) prav pride svetilka za sestop s Čateža v Loko.
Spletke. Http://www.eliterature.org/ – o besedilih v elektronski obliki. Http://tabla. streznik.com/ – slovenski šolski portal. Http://www.imenik.net – eden od slovens-kih iskalnikov. Http://www.emka.si – spletna prodaja knjigarne Mladinska knjiga. Http://www.zvab.de – nemški antikvariat, Alešev podatek. Http:// miha77. tri pod.com/zbirka/ – iz samopredstavitve: »Pesniška zbirka mladega avtorja, o katerem do sedaj ni bilo veliko slišati, ker želijo komunisti in klerikalci obdržati Slovenijo v popolnem barbarstvu; zbirka bo kmalu izšla v samozaložbi; preberite si sami, če je potrebna cenzura.« – Poleg Integralov je naslov enega od razdelkov Logaritmi – zanimal bo vse, ki se ukvarjajo s številčno vrednostjo verzov. Http://w ww 2.arnes.si/~ljsekolg3/ff/ – študentska filozofska revija Iluzija. Http: //ww w2. arnes.si/~zgarde/default.htm – punk na Slovenskem; besedila in glasba ansamblov Pankrti in Niet v mp3-formatu. Http://bos.zrc-sazu.si/ – besedilna zbirka Primoža Jakopina. Http://www.kcl.ac.uk/humanities/cch/huma nist/ ali http://ww w.princeto n.edu/ ~mccart y/humanist/ – iskalnik po diskusijski skupini Humanist. Http://ww w.onchat.com ali http:// www.cybertow n.com – sta dva izmed naslovov klepetalnic (prepisal sem ju iz domače revije Internet), kjer klepetalci nastopajo pod krinko avatarja (navidezne podobe) v fiktivnem prostoru, ki je tako realistično oblikovan, da deluje podobno prepričljivo kot literarni prostor. In res: klepetalci si lahko za svoje sprehode izberejo tudi literarni svet (npr. tistega iz romana Snow Crash Neala Stephensona, 1993) – računalniške igrice in klepetalnice hodijo v zelje knjižnim literarnim zgodbam prav na polju fiktivnega. Iztok Stržinar poroča, da privlačna tehnologija klepetalnic že zanima tudi spletne prodajalce. Http://www.cultivate-int.org/ – mrežna revija Cultivate Interactive z zanimivimi članki s področja humanistike. Http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/ galeri14.html – nekaj jpg-jev slavistov v Kanadi. V diskusijski skupini Humanist (http:// www.kcl.ac.uk/humani ties /cch/humanist/) poteka debata o samoarhiviranju razprav, ki tako postanejo globalno dostopne strokovni javnosti (prim. tudi http://www.dlib.org /dlib/october00/ 10 inbrief.html#HARN AD. Eno tako mesto, kjer lahko naložimo svoje članke, je menda http://www.cogsci.soton.ac.uk/~harnad/am let.html. Http:// www.nusaderen da.com/slo/besedila/neklicime.html – M. Vlašič, Nuša Derenda, Ne kliči me, Boginja in Čez dvajset let (tri popevkarska besedila). Http://citeseer .nj.nec.com/cs ? q=hypertext& submit =Search+Ci tations&cs=1 – iskalnik humanističnih publikacij v spletu. Http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/mh/kid ric.html – Koliko je danes vreden pozitivist France Kidrič? (referat z nedavnega Kidričevega simpozija v Rogaški Slatini) Analiza se dotika, zavedam se, hudo občutljivih reči, zato prosim za trezne pripombe. Http://www.toast2peace.com/ – Gianni Rijavec in njegova priredba Prešernove Zdravljice. Http://www-jime.open.ac.uk/00/ing raham/ingraham-t.html – Esej Bruca Ingrahama o hipertekstu. Http:// www.parc. xerox.com/ spl/m embers/trigg/thesis/ – Randall Triggs o hipertekstu. Naslove spletnih iskalnikov prepisujem iz zadnjega Mazzinijevega članka v Delu: http://w ww.oingo.com, http://search.twirlix.com, http://ragingsearch.altavis ta.com, http://www.alltheweb .com, http://www.google.com, http://www.ixquick. com, http://w ww.bac kflip. com/login.html. Lep pozdrav – *Miran*

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

Izdaja: Slavistično društvo Slovenije Aškerčeva 2, 1001 Ljubljana	**List za člane društva** Odgovorni urednik: dr. Zoltan Jan	Ljubljana,22. 12. 2000 http://www.neticom.si/kronika Letnik 4, št. 23

Ker sta tajnica in blagajničarka Slavističnega društva Slovenije preveč pridni, so ostali dobri možici, ki nas obiskujejo v teh prazničnih dneh (Miklavž, Božiček, dedek Mraz), brez darov za člane SD. Kongresniki in udeleženci novogoriških seminarjev mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje so že prejeli potrdila s točkami, pozabljivcem pa je hudiček prinesel opomine za plačilo članarine. Ostanejo pa drugačna pričakovanja. Mnogo nepozabnih doživetij in prazničnih radosti, ki jih boste pomagali ustvariti!

14. 11. 2000 Odmevi na Kroniko št. 22:

- Članica SD, ***prof. dr. Meta Grosman***, je zadnjo številko Kronike prebrala tako natančno, da je opazila drobno napakico (in nanjo opozorila): sedež *Bralnega društva Slovenije* že dolgo ni več v NUK-u (Turjaška 1), ampak na Zavodu RS za šolstvo (Poljanska 28, p. p. 2063, 1000 Ljubljana), kjer domuje predsednica njegovega upravnega odbora (in članica SD), ***prof. Milena Ivšek***. Verjamemo, da se bodo naše kolegice in kolegi pogosto obračali na društvo in z njim sodelovali, saj jim lahko veliko pomaga pri privzgajanju bralne kulture.
- Naša redna bralka ***Jolka Milič*** se boji, da bi prišlo do nesporazuma in da bi morda kdo lahko razumel, da se samo trideset let ukvarja s prevajanjem Kosovela. Več kot trideset let je namreč minilo od *objave* prvih prevodov. *Pomisel*: glede na njeno energijo in na njeno letošnjo bero samostojnih knjižnih objav se zdi strah odveč, če neobremenjeno preberemo: »Prevajalka in urednica novega izbora Kosovelovih pesmi (objavljena je 201 pesem in z njimi se je ukvarjala več kot trideset let) je mimogrede postorila marsikaj [...].« (Prim. Kroniko 25. 8. 2000, št. 21, str. 101.)

VABILO K SODELOVANJU

Kolegice in kolege ponovno vabimo, da nas obveščajo o dogodkih, ki bi zaslužili ovekovečenje v Kroniki (to je pozornost kolegov).

Najpripravnejši je kratek zapis v taki ali drugačni elektronski obliki,
da ni nepotrebnih napak pri prepisovanju. V ozadju našega lističa je le en sam slehernik, ki ve, kar izve, in opazi, kar vidi iz svoje človeške omejenosti.

14. 11. 2000 Pogrešani kolegi. Pošta je tokrat razglasila za neznane, umrle, odseljene ... in nam vrnila Kroniko št. 22, ki smo jo skušali poslati ***Irmi Vrečko*** in ***Jožici Dolinar***. Iščemo tudi kolego ***Igorja Uranjeka*** iz Prebolda, ki je nakazal članarino, vendar ni sporočil naslova, tako da ga nimamo na seznamu članov in mu ne moremo pošiljati društvenih obvestil.

Kdor jih pozna, naj jih opozori ali nam sporoči njihove naslove.

14. 10. 2000 Tisk **22. številke Kronike:** 160.114,30 SIT, poštnina: 73.702 SIT. Zaradi uvedbe davka na dodano vrednost za poštne storitve hoče Pošta Slovenije od nas dodatnih 144.991,10 SIT.

NOVE POKLICNE KOLEGICE

Na *Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani* so od 30. septembra do 23. novembra 2000 diplomirali: ***Suzana Adžič, Ana Kolenc, Rebeka Koncilija, Irena Kristan, Tatjana Kuhar, Marjeta Luživec, Jasmina Pečovnik, Tomaž Peternel, Kristina Pritekelj, Miha Rubin, Andreja Štefe, Varja Tavčar, Jonatan Vinkler, Klara Zidanšek*** in ***Helena Žabkar.***

P. S. Zaradi natančnega preverjanja in vestnega dopolnjevanja dokumentacije pred vpisom v seznam diplomantov prihaja do zamud, zato se občasno dogaja, da do objave niso vpisani vsi diplomanti.

Poleg iskrenih čestitk in voščil za kar najuspešnejšo poklicno pot vsem tudi prisrčno vabilo, da se nam tisti, ki še niso člani in članice Slavističnega društva Slovenije, pridružijo.

14. 11. 2000 V letošnji deseti številki revije *Sodobnost* (str. 1481) je ***Jolka Milič*** začinila svoje poročilo o mestu slovenske književnosti v novi izdaji Garzantijeve Literarne enciklopedije (Milan 1999) in obelodanila svoj novi kviz: »I più signifi-cativi za poezijo (poudarjam: najpomembnejša za poezijo) pa je ta peterica: Kovič, Menart, Zlobec, Pavček in ... uganite, kdo še – literarni kviz! – Kdor ugane, dobi štiri MAXI sladolede in enega JEŽKA (velike sladolede za pesnike iz slovite pesniške štirice, ježka za zadnjega »signifikativnega pesnika«.

14. 11. 2000 Zaključujemo *popravljanje seminarskih na*log, ki so jih kolegi pripravili ob temah koprskega slovenskega slavističnega kongresa. Prejeli smo pet-deset nalog, med katerimi so nekatere zrele za objavo in dodatno osvetljujejo ob-ravnavano tematiko, veliko je izvirnih didaktičnih pristopov in bogatih šolskih izkušenj, še posebej so zanimive ocene novih učbenikov, ki bi avtorjem prišle prav pri oblikovanju popravljenih in dopolnjenih ponatisov. Žal smo morali tri naloge zavrniti, ker so bile preveč na hitro »skup spravljene« in so vsebovale tudi pravopisne napake; nekaj je podtaknjenih del, ki so bila očitno že unovčena, šest kolegic kljub pisnim navodilom, ki so jih prejele v kongresnem gradivu, ni poslalo vseh za izdajo potrdila potrebnih podatkov; dve sta dvakrat poslali enaki nalogi (očitno se jima zdi en izvod premalo za pridobitev točk); nekaj spodrsljajev sem zagrešil tudi sam, a se hvala bogu ni nobena prizadeta preveč hudovala. Nekateri mislijo, da želimo pisemske ovojnice z izpisanim naslovom prejemnika potrdila zato, da imamo manj stroškov, ne vedo pa, da enega naslova ni težko napisati, če pa prepisuješ na ducate naslovov, napraviš kar nekaj napak in porabiš veliko časa. Tiste, ki so poslale premajhne ali prevelike pisemske ovojnice (najprimernejše so velikosti A5), bodo prejele pač pomečkana potrdila. Kljub vsemu je bilo letos razmeroma malo nesporazumov, povsem popoln pa niti elektronski stroj ni. Ko bo tajnica SD zbrala pogum (potrdila na predpisanih obrazcih je zelo zoprno izpisovati), bomo razposlali okrog dvesto točk, ki se upoštevajo pri napredovanju v strokovne nazive, vsi udeleženci kongresa pa so lahko dobili potrdila za napredovanje v plačilne razrede. Še nekaj poročil in kakšen kilogram obrazcev in za kongresom bomo pospravili, če se kdo iz ustanov za nadzor ne bo domislil še česa. Seveda je do dotacij še dolga pot, in če ne bi imeli lastnih sredstev, ne bi bilo mogoče poravnati vseh zajetnih računov.

14. 11. 2000 V včerajšnji *Mladini* (št. 46, str. 64) ***prof. Mihael Bregant*** ocenjuje knjigo *Bohinjske pravljice*, ki jo je pri Zvezi društev slovenskih likovnih umetnikov izdala ***prof. Marija Cvetek***, dolgoletna knjižničarka na ljubljanski slavistiki. Kot se za založnika spodobi, je zbirko bohinjskih anekdot, šal in drugih zgodb bogato ilustriralo osem slikarjev. Prepričani smo, da bo tako kot njena prva knjiga *Naš voča so včas zapodval* (1993) zbudila veliko pozornost. Čeprav je treba ta besedila slišati v živo, kot smo jih na zborovanju v Bohinjski Bistrici, upamo, da kolegica pošlje kakšno smešnico za pokušino tudi v Kroniko.

14. 11. 2000 Po številnih in nenavadnih zapletih sta ***Janez Stergar***, predsednik glavnega odbora SVIZ (Sindikat vzgoje, izobraževanja in znanosti), in dr. Lojze Marinček, minister za znanost in tehnologijo, v petek, 3. 11. 2000, podpisala Spre-membe in dopolnitve kolektivne pogodbe za

raziskovalno dejavnost. Spremembe, ki nimajo posebej določenih datumov uveljavitve, bodo začele veljati takoj po ob-javi v Uradnem listu RS. Z njimi se raziskovalci in drugi zaposleni v tej dejavnosti izenačujejo s povišanji plač, ki so jih za zaposlene v vzgoji in izobraževanju pod-pisali aprila letos. SVIZ je po zadnjih povišanjih plač v zdravstvu že pripravil nove zahteve in jih bo v prihodnjih dneh poslal vladi.

14. 11. 2000 Hrvaška akademija znanosti in umetnosti je v Zagrebu 13. in 14. novembra priredila deveto znanstveno zborovanje o hrvaških narečjih. Na njem so sodelovali tudi trije sodelavci Dialektološke sekcije Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU v Ljubljani: ***Danila Zuljan-Kumar*** je nastopila s prispevkom *Pomensko-skladenjski premiki v beneškoslovenskih govorih*, ***dr. Peter Weiss*** in ***Karmen Kenda-Jež*** pa s prispevkom *Skladenjski podatki v (slovenskem) narečnem slovarju*.

15. 11. 2000 *Delovi Književni listi* (št. 265, str. 31) nadaljujejo objavljanje izvlečkov iz referatov o slovenski narečni književnosti, ki so bili predstavljeni na koprskem slovenskem slavističnem kongresu. Pozornost so pritegnili ***Júlia Bálint Čeh***, ***Maja Đukanović***, ***Karmen Kenda-Jež*** in ***Martina Piko Rustia***, vodja Sloven-skega narodopisnega inštituta Urban Jarnik v Celovcu (ni članica Slavističnega društva Slovenije).

16. 11. 2000 *Bibliotekarka* ***Anka Sollner-Perdih*** sporoča o junaškem dejanju. ***Elena Tomova*** je iz Sofije pritovorila 1027 strani obsežni Staroblgarski rečnik 1 (A–N), ki je tam izšel lansko leto, in ga izročila oddelčni knjižnici. Darovala ga je ***doc. dr. Julija Bautova***, direktorica Inštituta za bolgarski jezik pri Bolgarski akademiji znanosti.

16. 11. 2000 *Tradicionalni, ekskuzivni pohod Od Litije do Čateža*. Čeprav ***dr. Alešu Bjelčeviću*** ni član Slavističnega društva Slovenije povzemamo njegovo po-ročilo iz Hladnikovega SlovLita: Lilo je kot iz škafa. Trdo jedro slavistike (blizu 20 osebkov, od tega troje z mariborske PF in petero osebja s FF) se je kljub temu odpravilo na pot. Žrtve smo imeli že na začetku: tri udeleženke (njihovih imen zaradi varstva osebnih podatkov ne navajamo) so se tako zatopile v vročo strokov-no debato, da so se odpeljale mimo Litije in jih je z vlaka nagnal sprevodnik šele v Zagorju. Na poti je jenjalo deževati, fantje so zabrenkali na kitaro in prepevali, vi-no po zidanicah je bilo letos boljše kot lani (pa tudi nesramno drago, kot da bi bil cviček teran!), obara na Čatežu pa izvrstna. Predstojnik ljubljanske slavistike Osol-nik se je tradicionalne ekskurzije udeležil s finančnim prispevkom za prigrizek in zapitek na Čatežu. Hvala mu! Se vidimo spet naslednje leto.

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

* * *

Človek se v molku izgubi in v besedi najde. In obratno.

* * *

Relativnost dela svet lep in človeško delo veliko.

* * *

Kritika ne sme uspavati, marveč dramiti.

* * *

Moj princip je, da stopam od poraza do poraza in preizkušam svojo moč.

* * *

Misli Srečka Kosovela v izboru Jolke Milič
Naročila in pojasnila o dvojezičnem izboru Kosovelove poezije
Ves svet je kakor – Tutto il mondo è come:
Občina Sežana, Partizanska 4, 6210 Sežana (Bojana Kermolj, tel. 05 731 01 19).

15. 11. 2000 V obsežnem intervjuju je častni član SD, ***akad. dr. France Bernik***, spregovoril o aktualnih dilemah SAZU in v odgovor na očitke Svetovnega sloven-skega kongresa (oktobrski posvet o slovenski znanosti na Bledu), da Slovencev iz tujine med člani SAZU skorajda ni, pojasnil, da jih pač ni nihče predlagal za člane. *Prim.* Delo 15. 11. 2000, št. 265, str. 26 (Znanost).

16. 11. 2000 Še preden se je častna članica SD, ***prof. Božena Orožen***, oddahnila po predavanju *Prešeren in štajerski Slovenci*, ki ga je 6. t. m. pripravila v okviru celjske univerze za tretje življenjsko obdobje, je napisala spremno besedilo za lite-rarnoglasbeni večer *Prešeren in njegovi pesniški slovanski sodobniki*, ki sta ga izvedli Osrednja knjižnica in Glasbena šola v Celju. In ker je ravno bila pri pisalnem stroju, je natipkala še seznam »slovenističnih« obletnic v letu 2001, ki bo gotovo spodbudil katero izmed pokrajinskih SD, da poživi svoje delovanje.

IDEJICA ALI NAMIG ZA POŽIVITEV DELA POKRAJINSKIH DRUŠTEV

Vodja sekcije za ohranjanje slovenistične kulturne dediščine, ***prof. Božena Orožen***, opozarja na nekatere okrogle obletnice v prihodnjem letu. Pokrajinska društva lahko izkoristijo priložnost za poživitev svojega delovanja in pripravijo različne akcije, s katerimi bodo lahko pritegnila svoje člane in širšo javnost opozorila nase. Dolgo pred odkritjem spominske plošče predsedniku in častnemu članu SD, Dušanu Pirjevcu v Novi Gorici in po tudi po njem (gl. Kroniko 17. 4. 1999, št. 12) nismo postavili nobenega obeležja.

Louis Adamič (†4. 9. 1951, Milford), Jakob Alešovec (†17. 10. 1901, Ljubljana), Miha Andreaš (†27. 5. 1821, Bistrica v Rožu), France Balantič (*29. 11. 1921, Kamnik), Janez Bleiweis (†29. 11. 1881, Ljubljana), Anton Breznik (*26. 6. 1881, Ihan), Alojzij Carli (†28. 10. 1891, Most na Soči), Angelo Cerkvenik (†6. 6. 1981, Ljubljana), Jaro Dolar (*23. 6. 1911, Maribor), Josip Drobnič (†5. 8. 1861, Gradec), Lojze Filipič (*19. 6. 1921, Lahonca), Fran Saleški Finžgar (*9. 2. 1871, Doslovče), Peter Pavel Glavar (*2. 5. 1721, Ljubljana), Manko Golar (*24. 3. 1911, Ljutomer), Fran Govekar (*9. 12. 1871, Ig), Slav-ko Grum (*2. 8. 1901, Šmartno pri Litiji), Herbert Grün (†20. 12. 1961, Celje), Branko Hofman (†12. 6. 1991, Ljubljana), Ivan Hribar (*19. 9. 1851, Domžale – †18. 4. 1941, Ljubljana), Janez Jalen (*26. 5. 1891, Rodine), Josip Jurčič (†3. 5. 1881, Ljubljana), Jan-ko Kač (*16. 9. 1891, Latkova vas), Edvard Kocbek (†3. 11. 1981, Ljubljana), Primož Kozak (†22. 12. 1981, Ljubljana), Mirko Kumer-Črčej (†3. 8. 1981, Celovec), Ivan Lah (*9. 12. 1881, Trnovo pri Ilirski Bistrici), Anton Leskovec (*4. 1. 1891, Škofja Loka), Fran Levstik (*28. 9. 1831, Dolnje Retje), Fran Miklošič (†7. 3. 1891, Dunaj), Ludvik Mrzel (†29. 9. 1971, Ljubljana), Matija Murko (*10. 2. 1861, Drstelja pri Ptuju), Josip Marn (†18. 6. 1901), Anton Novačan (†21. 3. 1951, Argentina), France Onič (*29. 1. 1901, Petrovče), Dušan Pirjevec (*20. 3. 1921, Solkan), Anton Podbevšek (†14. 11. 1981, Ljubljana), Marko Pohlin (†4. 2. 1801, Mariabrunn pri Dunaju), Albin Prepeluh (*22. 2. 1881, Ljubljana), Mirko Rupel (*28. 8. 1901, Trst), Simon Rutar (*12. 10. 1851, Krn), Severin Šali (*22. 10. 1911, Podlisec pri Dobrniču), Tone Šifrer (*8. 6. 1911, Žabnica pri Kranju), Gustav Šilih (†24. 11. 1961, Maribor), Janko Šlebinger (†3. 2. 1951, Gornja Radgona), Ivan Tavčar (*28. 8. 1851, Poljane), Silva Trdina (†11. 1. 1991, Ljubljana), Matija Valjavec (*17. 2. 1831, Srednja Bela), Janez Vajkard Valvasor (*28. 5. 1641, Ljubljana), Narte Velikonja (*8. 6. 1891, Dol pri Otlici), Miroslav Vilhar (†6. 8. 1871, Kalec), Anton Vodnik (*28. 5. 1901, Podutik), Jurij Vodovnik (*22. 4. 1791, Skomarje), Leopold Volkmer (*13. 10. 1741, Ljutomer), Josip Vošnjak (†21. 10. 1911, Visole pri Slovenski Bistrici), Stanko Vraz (†24. 5. 1851, Zagreb), Avgust Žigon (†15. 7. 1941, Ljubljana).

16. 11. 2000 V 18. številki revije *Svobodna misel* (naslednica TV15, glasila Zveze združenj borcev NOV) je ***Milenko Strašek*** opisal zanimive raziskave in razlage napisa na Jurijevi kapelici na Svetih gorah, ki sta jih opravila tudi člana SD, ***dr. Jurij Rojs*** in ***dr. Vlado Nartnik***. *Naslov uredništva*: TV15 – Svobodna mi-sel, Dvoržakova 12, p. p. 1707, 1000 Ljubljana.

16. 11. 2000 Na naslovu http://www.ff.uni-lj.si/centerslo/tecaji/publikaci je.html je seznam učbenikov in priročnikov za učenje slovenščine kot drugega/tujega je-zika, ki jih je izdal Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani (Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana).

16. 11. 2000 V Novem glasu (št. 42, str. 3, 6) je izšel celostranski pogovor s ***prof. Andrejo Duhovnik-Antoni***, svetovalko za italijanske državne šole s sloven-skim učnim jezikom.

17. 11. 2000 V petek, 3. novembra 2000, je Koroška dežela v Beljaku pode-ljevala avstrijsko koroškim gospodarskim podjetnikom nagrade in priznanja AR-TECO 2000. Za sponzorstvo v kulturi ga je prejelo tudi dvojezično *Gostišče – pen-zijon Lausegger iz Podna*. Podprlo je etnografske razstave *Kmečko orodje za zimo* (1999) in *Od zrna do kruha iz črne kuhinje* (2000). Razstavi sta bili uresničeni v sklopu filmskega projekta z naslovom Dokumentacija stare ljudske kulture v na-rečju, ki ga vodi slavistka celovške univerze in članica SD, ***dr. Herta Maurer-Lausegger*** (http://www.kwfilm.at).

17. 11. 2000 V Murski Soboti se je pričelo dvodnevno, že peto *nacionalno srečanje slovenskih mladinskih pisateljev Oko besede 2000*. Revija *Otrok in knjiga* je popoldne pripravila simpozij na temo *Etika v mladinski književnosti*, ob 20. uri pa so slavnostno podelili nagrado večernica 2000, katere pokrovitelj je ČZP Večer. Letos jo je prejela pisateljica *Polonca Kovač* za knjigo *Kaja in njena družina*. Pokrajinska in študijska knjižnica je pripravila tudi priložnostno razstavo vseh 65 mladinskih literarnih del, ki so se letos potegovala za nagrado večernica. 18. novembra je po srečanju izšel tudi

zbornik, v katerega so pisatelji in drugi udeleženci prispevali še svoje besedilo na dogovorjeno temo, ki jo določijo na samem srečanju.

17. 11. 2000 SVIZ (Sindikat vzgoje, izobraževanja in znanosti) je še pred volitvami zavrnil predlagane spremembe Pravilnika o napredovanju zaposlenih v šolah v nazive, ker ministrstvo ni upoštevalo nobene naše zahteve po zmanjšanju zahtevnosti napredovanja. Na sestanku 20. 10. 2000 je dr. Lovro Šturm sprejel ar-gumente za *olajšanje napredovanja v naziv svetovalec*. Za pridobitev tega naziva bo namesto sedanjih 5 let treba imeti naziv mentor le 4 leta, število točk iz strokov-nega izobraževanja za pridobitev naziva svetovalec se bo znižalo s 7 na 5. Postopek napredovanja v naziv svetovalec bo po uveljavitvi sprememb poenostavljen in enak kot postopek za napredovanje v naziv mentor. Spremembe so objavljene v UL RS 6. 11. 2000, št. 101, stran 10743. Minister je na sestanku glavnemu tajniku SVIZ zagotovil, da bo po vzorcu šolskega pravilnika popravil tudi pravilnik o napredovanju zaposlenih v vrtcih.

17. 11. 2000 V Novi Gorici se je srečno zaključil dvodnevni *seminar mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje*, ki ga je že četrtič pripravilo Slavistično društvo Slovenije. Tokrat na sončnem Goriškem ni snežilo, je pa obilno deževalo in zemeljski plaz se je k sreči utrgal v sosednjem Šempetru (ne tako velik kot pod Mangartom). Resnici na ljubo je treba povedati, da smo na kolegice malce vplivali, vendar so na evalvacijske vprašalnike, kjer je možna ocena od 1 do 6, kolegice in kolegi zapisali, da je bila vsebina odlična (povprečna ocena 5,43), enako dobra organizacija (povprečna ocena 5,07) in predavatelji (najbolje sta bila ocenjena ***prof. Valentina Kante*** s povprečno oceno 5,69 in ***prof. Vlado Pirc*** s povprečno oceno 5,32, nihče izpod 5,09).

IDEJICA ALI PRISPEVEK K METODIKI

ZA POTREBE PRAKTIČNEGA UČENJA V RAZREDU

(NI ZA ZNANSTVENE NAMENE)

V *Pastirčku* (št. 3, str. 76), ki ga izdaja za slovenske osnovnošolske otroke Mohorjeva družba v Gorici (nekateri udeleženci novogoriškega seminarja so jo obiskali med dopolnilnim programom in dobili v dar več knjig), najdemo tudi tale vzorček »napak in spak«, ki jih ustvarjajo mali nadobudneži v italijanskih osnovnih šolah s slovenskim učnim jezikom:

»Ko je jesen pride autunno[1]. Folje[2] na drevesih ratajo[3] rumene in ruse[3]. Pole[3] padejo dol iz ramotov[4]. Giornate[2] se vsak dan škurtirajo[5]. Lastovke in rondini[1] žvolirajo[5] proč preden se kongelirajo[5]. Kmetje vendemirajo[3] grozdje in ga fino štrukirajo[5], da bo ratalo[3] vino. Na koncu roštirajo[5] še kaštanje[3] in brindirajo[5] z rebulico.«

---

1. Italijanska beseda z enakim pomenom kot ga ima uporabljena slovenska.
2. Italijanska beseda: folie – listje.
3. Narečno.
4. It. beseda sklanjana po slovensko (ramo – veja).
5. It. popačenke, oblikoslovno in fonetično prilagojene slovenščini (škurtirajo – iz it. scuro = temno, mračno, mrak, iz tega je po sloven-skem vzorcu napravljen glagol; žvolirajo – it. volare = leteti, dodana predpona v narečni fonetiki, torej zleteti; kongelirajo – it. congelare = zmrzniti; štrukirajo – it. strozzare = daviti, mečkati, odirati; roštirajo – it. rostire = peči, cvreti; brindirajo – it. brindare = napiti, naz-draviti.

18. 11. 2000 V nedavnem pogovoru z rektorjem ljubljanske univerze ***prof. dr. Jožetom Mencingerjem*** je ***Jasna Kontler-Salamon*** načela eno najbolj bolečih točk našega visokošolskega sistema – sistemsko in siceršnjo *neurejenost izrednega študija*. Na ljubljanski univerzi študira izredno vsak četrti študent, na mariborski vsak tretji, predavajo pa večinoma utrujeni predavatelji, ki so že opravili redna predavanja, v prepolnih predavalnicah, ki večinoma niso niti ustrezno opremljene. Pred tem problemom si zatiskamo oči vsi: fakultete, ker na ta način pridobivajo znatna finančna sredstva, predavatelji, ker si tako večajo osebne dohodke, študenti, ki so si na ta način zagotovili visokošolski študij, in država, ker tako lahko prikazuje statistično prijaznejše rezultate, hkrati pa ima manj stroškov. Pri tem najbolj bode v oči vztrajno padanje kakovosti znanja (izrednih) študentov, kar pa je najlaže pripisati njim samim. Problematiko tega dobičkonosnega podjetja z napako na svoj način osvetljuje zaplet z mag. Iztokom Ostanom s Fakultete za pomorstvo in promet v Portorožu. *Prim*. Šolski razgledi 18. 11. 2000, št. 18, str. 2.

18. 11. 2000 O letnem delovnem zasedanju *Mednarodne komisije za sestavo Slovanskega lingvističnega atlasa*, ki je potekalo od 6. do 10. novembra v Strunjanu, nam je prijazno poslala poročilo ***dr. Vera Smole***. Med 25 uglednimi tujimi jezikoslovci, ki so se ga udeležili, so bili predstavniki nacionalnih komisij za vse slovanske jezike razen bolgarskega (ti so leta 1982 izstopili zaradi političnih razlogov). V Sloveniji je bilo to zasedanje prvič leta 1977 v Portorožu v organizaciji SAZU, letošnje pa je organiziral Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Slovensko nacionalno komisijo OLA (kratica OLA izhaja iz ruskega naslova atlasa Obščeslavjanskij lingvističeskij atlas) trenutno sestavljata ***dr. Vera Smole*** (letošnja predsednica organizacijskega odbora) in ***Karmen Kenda-Jež***, več kot tri desetletja pa jo je vodil ***akad. prof. dr. Tine Logar***, ki se je srečanja udeležil kot častni gost. Zasedanja so se udeležili tudi člani dialektološke sekcije: ***dr. Vladimir Nartnik***, ***dr. Jožica Škofic***, ***dr. Peter Weiss*** in ***Tjaša Jakop***; udeležence pa sta prišla pozdravit ***dr. Oto Luthar***, direktor ZRC SAZU, in ***dr. Varja Cvetko Orešnik***, predstojnica inštituta. V okviru zasedanja so v četrtek priredili še srečanje slovenskih dialektologov s slovanskimi; udeležili so se ga ***dr. Zinka Zorko***, ***dr. Mihaela Koletnik***, ***dr. Bernard Rajh*** in ***mag. Melita Zemljak*** iz Maribora, ***dr. Rada Cossutta*** iz Trsta ter ***mag. Francka Benedik*** (pred upokojitvijo članica delovne skupine OLA). Slovenske elektronske besedilne zbirke je udeležencem predstavil ***dr. Primož Jakopin***, ki je nato udeležence tudi slikal (pri delu in na ekskurziji) – izbor teh slik najdete na spletnem naslovu: http://fflj.ff.uni-lj.si/~jakopin/slike. Letošnje zasedanje je bilo uspešno z več vidikov: udeležili so se ga predstavniki vseh sodelujočih nacionalnih komisij (razen ukrajinskega, s katerim pa so intenzivno komunicirali po elektronski pošti in bo celo organizator naslednjega zasedanja); tik pred zasedanjem sta izšla kar dva že dolgo pričakovana leksična zvezka; sprejeta je bila odločitev, da se bo zaradi nesodelovanja bolgarske nacionalne komisije kar največ gradiva za bolgarska narečja izpisalo iz obstoječe literature; ustanovljena je bila računalniška podkomisija, ki naj bi organizirala poenotenje programov za fonetični zapis gradiva in uvedla računalniško kartografiranje od samega začetka (ne šele v tiskarni) ter postavila internetno stran OLA; določene so bile teme in redaktorji naslednjih zvezkov OLA; prišlo je vsaj do zbližanja, če še ne do pravega sodelovanja med hrvaško in srbsko nacionalno komisijo, ki sta tik pred vojno dobili v redakcijo vsaka svoj del istega fonetičnega zvezka, zato je njuno sodelovanje nujno; počasi se ustvarjajo ponovni zametki nekdaj zelo uspešne južnoslovanske komisije, pri tem pa najlažje posredujeta makedonska in slovenska nacionalna komisija. Poleg teh načelnih vprašanj je bilo rešenih še mnogo drobnih strokovnih in tehničnih problemov, vseh se niti ne da našteti. V obliki zvezkov so doslej izšli štirje iz glasoslovno-oblikoslovne serije, ki prikazujejo današnje reflekse (odraze, kontinuante) praslovanskih samoglasnikov *jat*, nosnikov *en* in *on* ter zveze polglasnikov z *r* in *l* med dvema soglasnikoma, ter trije zvezki atlasa iz leksično-besedotvorne serije – v prvem so poimenovanja za divje živali, v drugem za domače živali, v tretjem pa za rastlinstvo v slovanskih narečjih.

20. 11. 2000 Na Plitviških jezerih je častni član SD, ***akad. Ciril Zlobec***, dopolnil svojo zbirko dvajsetih nagrad. Na mednarodnem festivalu *S poezijo v novo tisočlet-je*, ki je potekal v različnih hrvaških mestih od 16. do 19. t. m., so dopisnemu članu HAZU podelili zlato odličje. *Prim.* Delo 20. 11. 2000, št. 269, str. 24.

20. 11. 2000 *Državni svet RS* je podprl nekaj let staro pobudo, da se ob desetletnici naše države, tisočletnici Brižinskih spomenikov, 450. obletnici izida prve slovenske knjige in 200. obletnici Prešernovega rojstva ter prehodu v novo tisočletje postavi pomnik slovenstvu *Rastoča knjiga*. Takoj so se pojavili glasovi, da bi bilo bolje kot kakšen kip dokončati NUK, CTK ali izdati zbrana dela slovenskih protestantskih piscev. Morda pa bo novoustanovljeno društvo uspelo uresničiti vse to in še kaj za povrh. Poročilo o petkovi predstavitvi zamisli v televizijski oddaji TVS 1 je objavila ***Bogi Pretnar*** v Delu 12. 12. 2000, št. 288, str. 25.

22. 11. 2000 V Cankarjevem domu v Ljubljani so pripravili *stripovsko delavni-co*, ki bi prav prišla tudi šolnikom pri obravnavi metodične enote o stripih v poklic-nih šolah.

22. 11. 2000 V *ljubljanskem slavističnem društvu* so gostili dramskega igralca ***Jurija Součka***, ki jim je predstavil svojo zanimivo priredbo in izvedbo Cankarje-vega Kurenta. Vsem, ki se vabilu niso odzvali, je gotovo žal, ko poslušajo komen-tarje o zanimivem večeru.

22. 11. 2000 Sedaj, ko so pridelki v kašči in vino v kleti, je Slovensko etnograf-sko društvo podelilo svoje najvišje priznanje, letošnjo Murkovo nagrado, članici SD, ***dr. Mariji Stanonik***, ki vsako leto aktivno sodeluje tudi na kongresih SD, ima pa skorajda že tolikšno bibliografijo kot dobri stari Murko

(nekateri pravijo, da je to v svetu najbolj znani slavist, bolj kot Miklošič in Toporišič). V Delovi prilogi Ona (5. 12. 2000, št. 46, str. 17–19) je izšel obsežen članek o njenem delu. Iskreno se veselimo priznanja, ki ga je prejela za svoje vsestransko delo. *Prim.* Delo 22. 11. 2000, št. 271, str. 24; Primorski dnevnik 22. 11. 2000, št. 271, str. 10 itd.

22. 11. 2000 Nekatere izjave nekaterih najvplivnejših slovenskih pravnikov o »zakonski zaščiti slovenskega jezika«. Podali so jih na okrogli mizi, ki jo je danes organiziral IUS-INFO v sejni dvorani ljubljanske Borze. ***Tone Jerovšek*** je postre-gel s podatkom, da vsak dan »izumreta« dve slovenski besedi. Zato je po njegovem mnenju treba storiti vse za zaščito našega jezika. Tudi ***Barbara Brezigar*** je za zaš-čito, bodisi v krovnem zakonu bodisi v področnih. Prepustiti zadevo kulturni zavesti ljudi se ji zdi premalo. ***France Bučar*** nasprotno meni, da lahko z zakonom rešimo le manjši del problema. *Pomisel*: Zdi se, da nihče ni prebral zakonskega predloga, ki je v parlamentarnem postopku.

22. 11. 2000 Na polemični članek ***dr. Petra Glaviča*** zoper pravopisno normo pisanja merskih enot in veličin se je poleg strokovnjaka za nuklearno medicino, ***dr. Janeza Šuštaršiča***, odzvala tudi članica SD, ***prof. Marta Kocjan-Barle***. Pokazala je, da pri obtožbah stališč Tehniške komisije Sekcije za terminološke slovarje Inšti-tuta za slovenski jezik Frana Ramovša gre bolj kot za nenavadne spomenike znan-stvenikom za jezikovne zakonitosti. Ker poznamo oba protagonista, se nam doz-deva, da bomo o teh pravopisnih oreščkih še kaj brali. *Prim*. Delo 8. 11. 2000, št. 266, str. 31; 22. 11. 2000, št. 271, str. 31 (Priloga Znanost).

22. 11. 2000 Tiskarski stroji premlevajo knjigo ***dr. Irene Novak-Popov*** *o Kajetanu Koviču*, ki izide v zbirki Interpretacije pri Novi reviji. *Prim*. Delo 22. 11. 2000, št. 271, str. 30 (Književni listi).

22. 11. 2000 V zbirki *Gledališke monografije Slovenskega gledališkega muzeja* je izšla knjiga častnega člana SD, ***akad. prof. Dušana Moravca***, o dramskem igral-cu Hinku Nučiču. Pred tem sta poleg številnih knjižnih objav o slovenskem gleda-lišču izšli njegovi monografiji o Ignaciju Borštniku (1985) in Antonu Jerovšku (1993). *Prim*. Delo 23. 11. 2000, št. 272, str. 5.

22. 11. 2000 Pozabljenemu povzetku svojega referata, ki ga je pripravila za 11. zbornik Slavističnega društva Slovenije (koprski kongres), je ***dr. Silvija Borovnik*** dodala še vest: 29. oktobra je na *22. srečanju pesnikov in pisateljev drugih narodov in narodnosti, ki živijo v Sloveniji*, v Slovenj Gradcu predavala o *tujejezičnosti v nacionalni literaturi*. Na simpoziju o Miri Mihelič pa je podala referat *Tri ženske v prozi Mire Mihelič*. (Tudi drugi referenti niso bili poimensko navedeni, prim. Kroniko 8. 11. 2000, št. 22.)

23. 11. 2000 Hrvaški generalni konzul v Trstu je počastil jubilej Marka Marulića in ob tej priložnosti izročil mednarodno nagrado Davidas članici SD, ***dr. Fedori Ferlugi Petronio***, za njeno knjigo *Fonti greco latine nel teatro di Junije Palmotić* (Reka 1999). Čez nekaj dni, 27. t. m., je v tržaškem Društvu slovenskih izobražencev predstavila svojo novo knjigo *Il mondo cosmico di Nikola Šop* (Kozmični svet Nikole Šopa). Redni profesorici na videmski univerzi iskrene čestitke! *Prim.* Primorski dnevnik 23. 11. 2000, št. 272, str. 11; 25. 11. 2000, št. 274, str. 10; 29. 11. 2000, št. 277, str. 7.

IDEJICA ALI PRISPEVEK K METODIKI

ZA POTREBE PRAKTIČNEGA UČENJA V RAZREDU

(NI ZA ZNANSTVENE NAMENE)

* * *

Mednarodna raziskava, ki je zajela 38 držav z vsega sveta, je pokazala, da so učenci slovenskih osnovnih šol po številu ur pouka in trajanju domačega dela med vsemi najmanj obremenjeni. (To si velja zapomniti za tedaj, ko bomo spet poslušali o storilnostni naravnanosti naše osemletke.)

* * *

Odnos naših učencev do znanja: 91 odstotkov jih meni, da je pomembno biti dober matematik (mednarodno povprečje: 96 odstotkov); 92 odstotkov jih meni, da je pomembno imeti dobro znanje materinščine (mednarodno povprečje 96 odstotkov; smo na 6. mestu od spodaj navzgor); 97 odstotkov jih meni, da je pomembna za-

bava (mednarodno povprečje 92 odstotkov; 13. mesto od zgoraj navzdol).

* * *

Andreja Žibret: Raziskava o znanju matematike in naravoslovja: Po obremen-jenosti šolarjev smo med zadnji-mi, Delo, 8. 12. 2000, št. 285, str. 3; podobno *Breda Senčar* v Šolski razgledi 16. 12. 2000, št. 20, str. 3. Polemični odziv v Pismih bralcev, Delo, 11. 12. 2000, št. 287, str. 5 (interpretacijo rezultatov naj podajo učitelji, ne pa filo-zofi, čeprav so na plačilnem seznamu pedagoškega inštituta).

23. 11. 2000 Slavistično društvo Maribor je gostilo ***dr. Petra Weissa***, ki je spregovoril o aktualnih pravopisnih vprašanjih, strnjenih v naslov *Ni miru za pravila Slovenskega pravopisa*. Po enournem predavanju so vprašanja kar deževala. Zaradi časovne stiske na vsa ni bilo mogoče odgovoriti, zato bo nanje odgovarjal kar po elektronski pošti (Peter.Weiss@guest.arnes.si). Predavanju je sledil občni zbor, na katerem je bilo ugotovljeno, da društvo dobro in uspešno deluje, in tako je bilo dosedanje vodstvo ponovno potrjeno.

23. 11. 2000 Založba *Modrijan* nas obvešča, da so izdali monografijo ***dr. Jožeta Kastelica*** o Prešernovih srečanjih z antiko *Umreti ni mogla stara Sibila*. Avtor – arheolog, klasični filolog, antični zgodovinar, umetnostni in literarni kritik, pesnik, esejist, urednik, prevajalec in učitelj – predstavlja Prešernova srečevanja z grško in rimsko antiko ter ugotavlja odseve teh spoznanj v njegovem delu: »S Prešernom je v romantiki vstala v slovenski poeziji nova, drugačna antika in z njo drugačna in svetovni literaturi enakovredna poezija – kakor [...] vstane ves od novih svetlob ožarjeni Feniks.« Knjiga, ki jo je avtor obogatil s pretanjenim izborom slikovnega gradiva, je razdeljena v pet poglavij, v katerih so najprej podrobno predstavljena Prešernova srečevanja z antiko v šolah, ki jih je obiskoval, nato pa pregledno opisani pesnikovi stiki z antiko v posameznih skupinah njegovih pesmi. Na koncu so dodana pojasnila, krajšave, literatura, viri ilustracij, seznam slik in indeks (imensko kazalo ter kazalo citatov pesniških in literarnih del). *Dodatna pojasnila in naročila*: Založba Modrijan, Mestni trg 24, 1000 Ljubljana, tel. 01 426 24 90.

24. 11. 2000 Prvo številko revije *Slovenščina v šoli* v letošnjem šolskem letu je uredila nova odgovorna urednica, ***prof. Sonja Starc***, ki se je pred kratkim preselila z Državnega izpitnega centra na Zavod RS za šolstvo in zamenjala ustanovitelja in dosedanjega urednika, častnega člana SD, ***prof. Silva Faturja***. S to številko vpeljujejo novo rubriko, in sicer anketo, s katero želijo izvedeti naša mnenja in mnenja učencev o različnih metodičnih prijemih pri pouku slovenščine. Predvsem učencem je namenjen razpis za najboljšo fotografijo z izvirnim naslovom ali podnaslovom, komentarjem, toda ta naj bo slovenski pregovor, reklo ali rečenica, verz, citat iz leposlovja, lahko tudi (ne)spodbudne besede učitelja slovenščine ... V tokratni številki ***Metka Kordigel*** piše o literarnoestetsko spodbudnem okolju in o dvotirnem modelu književne vzgoje v devetletki. ***Lilijana Rijavec*** in ***Anita Štrancar*** sta prikazali svojo izkušnjo z obravnavo pesmi *Vrata Daneta Zajca*. ***Tanja Jelenko*** prikaže svoj način obravnave frazeologije ob prevodu viteškega romana *Tristan in Izolda*. ***Alenka Šet*** poda obravnavo Trubarjeve pesmi, ki je vključena v učbenik Janka Kosa Svet književnosti 1. ***Breda Tekavec*** prikaže rezultate ankete o besedilih za domače branje in predloge za oblike ocenjevanja znanja iz književnosti na zaključnem izpitu v triletnih poklicnih šolah. ***Katja Lasbaher*** razmišlja o govornih nastopih in referatih pri urah SJK v štiriletnih strokovnih in tehniških šolah. Članek ***Jelke Lamut*** in ***Vide Vidovič*** predstavlja naloge za zaključni izpit iz slovenščine v srednji poklicni šoli – dualni sistem. ***Neva Brce*** in ***Miranda Novak*** obravnavata projekt uvajanja otrok v 1. razred devetletne OŠ, ki ga je v šolskem letu 1999/2000 izvajala OŠ Srečka Kosovela v Sežani. Ker se iz leta v leto srečuje s podobnimi težavami pri popravah, je ***Valerija Lebar*** k temu pristopila tako, da otroci aktivno sodelujejo pri popravljanju in nastajanju seznama t. i. *nagajivk*. ***Alenka Žbogar*** ocenjuje delovni zvezek in priročnik za pouk književnosti v 3. letniku gimnazij in drugih srednjih šol *Stezice do besedne umetnosti 3* (Založba Rokus) avtorice *Vladimire Korošec*. ***Miha Mohor*** analizira vzorce razvijanja literarnega in novinarskega *mentorstva šolskim glasilom*. ***Vlado Pirc*** utemeljuje naslov letošnjega *tekmovanja v znanju materinščine za Cankarjevo priznanje* Odločitev za jezik. ***Majda Potrata***, predsednica RPK za SJK in novoizvoljena poslanka v Državnem zboru, pojasnjuje zahteve, ki jih maturitetna komisija postavlja ob letošnjem šolskem eseju in temah za ustni izpit iz književnosti in jezika na maturi 2001. Tudi nova urednica vabi učitelje k sodelovanju. Pričakujejo prispevke o izkušnjah, sporočila o pobudah za obravnavo tem, o katerih obstaja želja, da se izve kaj več, pričakujejo tudi kritična opozorila o reviji, strokovne odzive na objavljene prispevke ... *Naročila na revijo Slovenščina v šoli*: Založba ZŠ, Zavod RS za šolstvo, Poljanska 28, p. p. 2063, 1000 Ljubljana, tel. 01

300 51 13, faks 01 300 51 13. Celoletna naročnina: 5400 SIT, za pravne osebe 9200 SIT. Člani Slavističnega društva Slovenije imajo pri naročnini 20-odstotni popust.

23. 11. 2000 Vlada RS je na današnji seji imenovala za *predstojnika Urada RS za slovenski jezik* ***dr. Janeza Dularja***. Iskreno mu čestitamo in držimo pesti, da njegov odstop, ki ga je dolžan ponuditi novi vladi, zaradi politične kombinatorike ne bo sprejet.

24. 11. 2000 Zaključena je tudi druga izvedba dvodnevnega *seminarja mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje*, ki ga je četrtič pripravilo Slavistično društvo Slovenije v Novi Gorici. Koordinator tekmovanja za Cankarjevo priznanje, ***prof. Vlado Pirc***, je tako blestel, da ga je vse občudovalo, delavnice, ki sta jih vodila s ***prof. Lidijo Koceli***, pa so potekale sproščeno in ustvarjalno. Ko sem se vrnil domov, mi je poštar že prinesel prvo seminarsko nalogo, ki je nastala po prvi izvedbi. Večerni deževni sprehodi po Gorici so našli odmev tudi v tedniku Novi glas 30. 11. 2000, št. 44, str. 6. Na evalvacijskih vprašalnikih, kjer je možna ocena od 1 do 6, so kolegice in kolegi menili, da je bila vsebina odlična (povprečna ocena 5,89), enako dobra organizacija (povprečna ocena 5,44) in predavatelji (***prof. Vlado Pirc*** je dobil povprečno oceno 5,87, delavnice 5,89).

24. 11. 2000 *Posvetovanje ob 450. obletnici izida Trubarjevega Catechisma in Abecedaria* sta organizirala Slovensko protestantsko društvo Primož Trubar in Znanstvenoraziskovalni center SAZU. Na simpoziju bodo na Trubarja in protes-tantizem vsak s svojega strokovnega kota pogledali *Geza Filo, Vekoslav Grmič, Stanko Jambrek, Marko Kerševan, Franc Kuzmič, Mihael Kuzmič, Jože Pirjevec, Janez Rotar, Božidar Debenjak, France Novak* in *Majda Merše*.

24. 11. 2000 V Uradnem listu RS, št. 105-4385/2000, je objavljen Pravilnik o programu posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev in o načinu ugotavljanja znanja slovenskega jezika, ki v 32. členu določa, kako se ugotavlja znanje slovenskega jezika, ki je pogoj za opravljanje geodetskih storitev.

24. 11. 2000 V Delovih pismih bralcev (št. 273, str. 9) ***Boštjan Metličar***, absolvent slavistike v Mariboru, prijazno opozarja, da ima četrta izdaja Slovenske slovnice dr. Jožeta Toporišiča tudi tiskarske napake, ki študente motijo ali celo zapeljujejo pri guljenju svežega znanja.

24. 11. 2000 Na tiskovni konferenci Zavoda RS za šolstvo je nova direktorica, ***prof. Metka Zevnik***, predstavila organizacijske novosti v ustanovi in tridelno raziskavo *Vpliv mature na pouk*. ***Dr. Barica Marentič*** je preverjala trajnost znanja, ki naj bi ga pridobili študentje, ki so pred dvema letoma maturirali. *Le vsak peti je vedel kar koli povedati o razsvetljenstvu na Slovenskem* (pač ni bilo v maturitetnem sklopu)! *Prim*. Šolski razgledi 2. 12. 2000, št. 19, str. 3.

26. 11. 2000 Predsednica SD Maribor, ***dr. Irena Stramljič Breznik***, poroča, da je njihovo društvo skupno z Založbo Obzorja, ki letos praznuje pol stoletja obstoja, povabilo častnega člana SD, ***akad. prof. dr. Jožeta Toporišiča***, da je v do zadnjega kotička polnem Amfiteatru Pedagoške fakultete predstavil novo izdajo Slovenske slovnice. Predstavitev je zbudila tudi veliko medijsko pozornost. Mode-ratorki prireditve sta bili ***dr. Irena Stramljič Breznik*** kot predsednica društva in ***prof. Alenka Valh Lopert*** kot urednica. Med pogovorom z ***Melito Forstnerič Hajnšek*** (objava v Večeru 28. 10. 2000, str. 36–37) je ***akad. prof. dr. Jožeta Topo-rišiča*** povedal vrsto zanimivih podatkov o svoji poklicni poti in strokovni rasti.

26. 11. 2000 Kolegica ***Nada Fajdiga***, nam je poslala programsko knjižico zaključnih prireditev v prizadevanjih tamkajšnjih osnovnih šol, da se ob 200. obletnici Prešernovega rojstva poveča zanimanje pohodnikov za Šmarno goro. Svoj izvod lahko naročite na Osnovni šoli Vodice, Ob šoli 2, 1217 Vodice, tel. 01 832 41 95, faks 01 832 42 66.

26. 11. 2000 Osemdesetletnico *dr. Stanka Janežiča* so v Mariboru počastili z razstavo v preddverju teološke knjižnice, ki jo je pripravila ***Fanika Krajnc Vrečko***, na literarnem večeru 6. t. m. pa sta ga predstavila ***dr. Denis Poniž*** in ***prof. Janko Čar***. *Prim*. Družina 26. 11. 2000, št. 48, str. 11.

S TUJEGA ZELNIKA

* * *

V Sloveniji vsako leto od 21 do 28 mladih (starost od 7. do 28. leta) napravi samomor, na Švedskem štirikrat manj. V slovenskih srednjih šolah je depresivnih 20 odstotkov fantov in 43 odstotkov deklet.

Delo, 30. 10. 2000, št. 253, str. 9 (Šolstvo)

27. 11. 2000 Danes je najsrečnejši človek naša kolegica, ***mag. Alenka Gložančev***, ker ima v rokah še svežo, po tiskarski barvi dehtečo knjigo *Imena podjetij kot jezikovnokulturno vprašanje*, ki je te dni izšla pri Založbi Rokus kot 3. zvezek zbirke *Slavistična knjižnica*. *Dodatna Pojasnila in naročila*: Založba Rokus, Grad Fužine, Studenec 2A, 1260 Ljubljana Polje, brezplačni tel. 080 19 90, e-naslov: rokus@rokus.com.

28. 11. 2000 Slovenščina je eden tako imenovanih deficitarnih jezikov v Evropski uniji, za katere primanjkuje prevajalcev, ugotavlja ***Danuša Škapin*** v 23. številki *Evrobiltena* (str. 23) in opisuje, kako pridne so kolegice na Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Poleg še nekaterih ustanov so organizirale vrsto tečajev za prevajalce Evropske unije.

28. 11. 2000 Vedno znova pozabim, kakšno hudičevo delo je izpisovanje opominov in položnic. Cela hiša je zaštrenana, pa še ne bo konca te more. Upajmo, da bodo položnice dosegle svoj namen in da jih bomo lahko plačali in poravnali stroške za poštnino, papir, toner, pisemske ovojnice ...

29. 11. 2000 ***Slavica Kresnik*** (tel. 03 543 32 05, faks 03 541 91 64, e-naslov slavica.kresnik@cesejem.si) obvešča, da se zavzeto pripravljajo na spomladanski sejem *Vse za otroke* v Celju. Želijo, da bi sejem, ki bo potekal od 10. do 13. aprila 2001, prerasel v festival vzgoje in izobraževanja, zato vabijo vse, ki bi se želeli predstaviti, da se oglasijo organizatorici.

29. 11. 2000 *Predsednica Slavističnega društva Kranj*, ***prof. Ana Jesenovec***, poroča, da so danes gostili *Matjaža Pikala* in njegov spremljevalni ansambel, ki ga poleg njega sestavljajo še nekateri člani znane ljubljansko-škofjeloške rodbine Hawlina. Tako so tekmovalci II. stopnje imeli priložnost, da so se »v živo« srečali s »predpisanim« pisateljem za Cankarjevo tekmovanje, drugi pa so lahko spoznali enega izmed ustvarjalcev nastajajoče sodobne slovenske literature. A, glej ga zlomka, obiskovalcev tega večera je bilo točno 15 (!!); nekateri(e) učitelji(ce) iz osnovnih šol so izjavili(e), da Pikalo zanje ni zanimiv, ker ga ni v učnem načrtu. Matjaž Pikalo je ob glasbeni spremljavi predstavil svojo poezijo, nato pa je kot pravi igralec interpretiral del svojega romana Modri e. Sledil je intervju s pisateljem Pikalom, ki ga je vodil dijak Gimnazije Kranj *Miha Zor*. Tako so tisti dijaki, ki se pripravljajo na Cankarjevo tekmovanje, doživeli zanimivo predstavitev te literarne umetnine in tudi vsi drugi smo nepopisno uživali in se zabavali. Prireditev smo izpeljali v prostorih Gimnazije Kranj in pohvaliti je treba ravnatelja *Francija Rozmana*, ker je našemu društvu res naklonjen.

Pripravljamo januarsko srečanje s člani Alpinističnega kluba Kranj, ki so zelo dobro poznali Nejca Zaplotnika in so pripravljeni pripovedovati o njem in prikazati diapozitive s kratke, a bogate Zaplotnikove alpinistične poti. Upamo, da bo takrat več obiskovalcev!

ČLANARINA

Kolegice in kolege prosimo, da **čim prej poravnajo članarino za leto 2000** in s položnico nakažejo 3000 SIT na tekoči račun Slavističnega društva Slovenije, št. 50100-678-45265. Prosimo, da od bančnega ali poštnega blagajnika **zahtevate vpis svojega imena in priimka** v blagajniško evidenco, sicer prihaja do napak in je težko ugotoviti, kdo je poravnal članarino, ker nam sporočijo le šifro nakazila, poizvedovanje pa stane več kot članarina. Tisti, ki jim članarino poravnajo šole oziroma ustanove, kjer so zaposleni, naj ne pozabijo sporočiti imen in naslovov kolegic ali kolegov, za katere je članarina plačana.

O članskih ugodnostih pišemo v poročilu o decembrski seji upravnega odbora SD (Kronika 8. 12. 2000). Morda pa se nakazilo članarine šteje za dobro delo, ki naj bi jih postorili v teh prazničnih dneh?

Hvala vsem, ki ste članarino že poravnali!

29. 11. 2000 V Delovih Književnih listih (št. 277, str. 29) je izšlo prijazno poročilo ***Igorja Bratoža*** o *Slavistični knjižnici*, v kateri je Založba Rokus ravnokar izdala delo ***Alenke Gložančev*** *Imena podjetij kot jezikovnokulturno vprašanje*.

29. 11. 2000 *Lektorsko društvo Slovenije* je v prostorih Društva slovenskih pisateljev v Ljubljani pripravilo predavanje ***dr. Toma Korošca*** *Ki stavki kot restrik-tivni in nerestriktivni stavčni prilastki*.

29. 11. 2000 Na Visoki šoli modernih jezikov za tolmače in prevajalce tržaške univerze so pod vodstvom častne članice SD, ***dr. Marije Pirjevec Paternu***, prip-ravili srečanje o vprašanjih *Rezije*. Sodelovali so tudi ***Roberto Dapit***, ***Luigia Negro***, predsednica Kulturnega društva Rozajanski dum, in ***Silvana Paletti***, pesnica, ki ima ključno vlogo pri širjenju rezijanskega govora in kulture. Prim. Primorski dnevnik 2. 12. 2000, št. 278, str. 8.

29. 11. 2000 Članica SD, ***dr. Martina Ožbot***, nam je poslala posebni odtis svojega prispevka *Slovenska literatura v italijanskih prevodih*, ki je izšel v angleškem zborniku *Translation into Non-Mother Tongues in Professional Practice and Training* (Prevajanje v nematerne jezike v profesionalni praksi in prizadevanjih). Sourednica zbornika je tudi članica SD, ***dr. Meta Grosman***, izdala pa ga je založba Stauffenburg v Tübingenu.

29. 11. 2000 Opozorimo naj le na dve izmed številnih prireditev, ki so potekale v okviru 16. slovenskega knjižnega sejma v Cankarjevem domu. Dopoldne je ***dr. Jože Toporišič*** predstavil četrto izdajo svoje *Slovenske slovnice*, ki so jo izdala mariborska Založba Obzorja (zvečer je pogovoru namenila pozornost tudi televi-zija, prim. tudi Delo 30. 11. 2000, št. 278, str. 7; Primorski dnevnik 6. 12. 2000, št. 281, str. 12, itd.). Popoldne je bila tudi okrogla miza *Naš Prešeren – nekoč in danes*, ki jo je vodila urednica pri Izobraževalnem založništvu DZS, ***prof. Majda Degan-Kapus***, udeležili pa so se je ***dr. Boris Paternu, dr. Janko Kos, dr. Gregor Kocjan, dr. Boža Krakar-Vogel, Nada Barbarič*** in ***Tine Logar***.

MALA ŠOLA USTVARJALNEGA PISANJA

Člane Slavističnega društva Slovenije vabimo, da za **Kroniko** Slavističnega društva Slovenije prispevajo najboljša, najduhovitejša, naj-vprašanja, ki se jih spominjajo *s slavističnih brucovanj*.

* * *

Med bežnim srečanjem na knjižnem sejmu v ljubljanskem Cankarjevem domu nam je častni član SD, ***akad. dr. Jože Toporišič***, povedal, da so na nekem brucovanju Zeleno carstvo postavili tudi naslednje vprašanje: »*Zakaj Topijeva slovnica tako smrdi*?« Zelenjad seveda ni imela pojma o pravilnem odgovoru: »*Zato, ker je nastala poleg stranišča*.« (Profesor je imel vrsto let svoj kabinet oziroma fonetični laboratorij tik ob toaletnih prostorih v pritličju filofaksa in si je šele čez desetletja izboril svoj prostor v višjih nadstropjih, a da bi prišel v drugo, slavistiki posvečeno nadstropje, je bil sen onkraj sanj. Kdor je hotel vstopiti v Toporišičev posvečeni kabinet poleg intimnih prostorov, ni smel nič packati, stopiti je moral na posebne krpe in drsati po vzorno zglancanem parketu, ki ga v tistih časih še niso lakirali.)

* * *

30. 11. 2000 O študiju slovenščine na moskovski univerzi je napisal zanimiv članek ***Branko Soban***. Ker lahko sprejmejo nove študente šele tedaj, ko stari končajo študij, imajo sedaj vpisano sedmo generacijo, ki jo bo letos vodila nova lektorica (ni članica SD), diplomiralo pa je že okrog 60 slušateljev. *Prim.* Delo 30. 11. 2000, št. 278, str. 7.

30. 11. 2000 Z novo vlado smo dobili tudi *novo ministrico za šolstvo in šport*, ***dr. Lucijo Čok***, ki ji obljubljajo, da bo v kratkem dobila še vse radosti in težave ministrstva za znanost, a brez tehnologije, ki se seli v gospodarstvo (kjer je več denarja). Nova ministrica je sredozemskega izvora: v Kopru je vrsto let delala na Zavodu za šolstvo, vodila Pedagoško fakulteto, se borila za primorsko univerzo in vodila Znanstveno-raziskovalni center. Njegovo publicistično dejavnost je predstavila kolegica ***Vesna Gomezel Mikolič*** na koprskem kongresu, na katerem nas je pozdravila tudi sedanja ministrica. Tako

iskreno, kot je ona nam zaželela veliko uspehov pri našem delu na kongresu, ji tudi mi želimo veliko sreče pri reševanju naših težav.

30. 11. 2000 Slovenska akademija znanosti in umetnosti in Znanstvenorazisko-valni center SAZU sta organizirala dvodnevni mednarodni simpozij *France Preše-ren – kultura – Evropa*, na katerem je z referati, razmišljanji in diskusijami sode-lovalo več kot dvajset znanstvenikov iz Slovenije in tujine. ***Dr. France Bernik***, je med drugim dejal, da so želeli definirati in redefinirati Prešernov odnos do srednjeveške, renesančne ali romantične književnosti. In niso zanemarili niti standardnih tem prešernoslovja, kot so Prešernova erotika, prevajanje njegovih del ali notranja in zunanja oblika pesmi, svet in nekakšen ekvivalent njegovi čustveni ambivalenci: up in strah. Kot se za družbo nesmrtnih spodobi, so bili vabljeni le izbranci, tako da vabila ni prejel niti Oddelek za slovanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani, tudi vsi akademiki ne, zato vest povzemamo po članku ***Uroša Smaska***, dopisnika Večera.

1. 12. 2000 Državni svet Republike Slovenije, ki v zakonodajni veji oblasti edini predstavlja interese zaposlenih na različnih družbenih področjih, je izdal knjigo *Svetniške pisarne*, v kateri so opisane pristojnosti. Predstavnik interesov na področ-ju vzgoje in izobraževanja, ***dr. Zoltan Jan***, je podal svoje poglede na poslanstvo državnega sveta. Knjiga je brezplačno na razpolago pri strokovni službi Državnega sveta, Šubičeva 4, Ljubljana (domače strani: http://www.sigov.si/dsvet/).

2. 12. 2000 Hitimo, da ne bi zamudili roka, in zaključujemo urejanje prvega dela dokumentacije o novogoriških seminarjih. Za vsakega je treba zbrati 0,38 kg papirjev. Potem sledi še pregledovanje nalog, zoprno pisanje potrdil na posebnih obrazcih in drugi del dokumentacije, za kar nam bodo nekoč nakazali dotacijo v višini 176.368,03 SIT, nekoč, ko bodo imeli denar. Bodo pa članice in člani SD lažje napredovali v nazive.

3. 12. 2000 Ko smo utrujeni in nas nadrejeni izkoriščajo za pisanje slavnostnih nagovorov, nam utegne priti prav kakšen navdih (ali zajetna knjiga, da jim jo vržemo v glavo). *Založba Oziris* (Savska 10, 4248 Lesce, tel. 04 531 88 48, faks 530 20 40) ponuja drugo izdajo knjige *Govori za vse priložnosti*, ki vsebuje kratek pregled govorništva, praktične napotke in 130 govorov na 496 papirnatih straneh ter na CD, da ne bo treba prepisovati predloge.

3. 12. 2000 Med dnevom odprtih vrat so v ljubljanski knjigarni *Konzorcij* predstavili odlomke iz knjig založnika in člana SD, ***prof. Janeza Mušiča***, o Prešernovem zasebnem življenju.

3. 12. 2000 Prešerniana na razstavi *Pévec ne bogat al sloveč* v *Narodnem muzeju Slovenije* (razstava je na ogled od 3. decembra do 8. februarja 2001). Prešerniana ima v Narodnem muzeju Slovenije dolgo zgodovino. Hranijo časopise, kot sta *Illyrisches Blatt, Novice*, ki so že za pesnikovega življenja prinašali posamezne pesmi, tu je almanah *Krajnska čbelica* ter prva natisa *Krsta* in *Poezij*. V zbirke nekdanjega Deželnega muzeja sta po pesnikovi smrti prišla tudi rokopis *Krsta pri Savici* (1836) in pesniške zbirke *Poezije* (1847), ki sta tudi po objavi ostala v cenzurnem uradu. Jurij Paušak, zadnji knjižni revizor v Ljubljani, ju je vzel iz arhiva te ustanove, ko je bila leta 1848 ukinjena. Po Paušakovi smrti je dragocena rokopisa hranil Franc Ksaver Metelko, iz njegove zapuščine pa sta med letoma 1860 in 1862 prišla v muzejske zbirke. Tomo Zupan (1839–1937), daljni pesnikov sorodnik, je vse življenje zbiral gradivo o njegovem rodu, življenju in delu. Tudi iz njegove zbirke je nekaj Prešernovih osebnih predmetov in pohištva. Za dediča dela rokopisnega gradiva, ki ga je zbral, je v oporoki določil Narodni muzej. Tako so v ta fond prišli predvsem dokumenti iz pesnikove mladosti – latinska šolska naloga (1818/19), šolska spričevala, pismo staršem z Dunaja (1824), njegovi odvetniški akti ter rokopisi nekaterih pesmi, npr. *Pesem od zidanja cerkve na Šmarni gori, Romarska.* Literarni zgodovinar in bibliotekar Avgust Žigon je ustanovi v svoji oporoki zapustil tudi dvoje Prešernovih pisem iz svoje privatne zbirke, eno je bilo naslovljeno na tiskarja Jožefa Blaznika (1847). Leta 1913 je prišla v današnji Narodni muzej Slovenije tudi Prešernova doktorska diploma, ki jo je hranil pesnikov sorodnik Janez Prešeren, notar v Radovljici. Po njegovi smrti jo je prevzel okrajni tajnik g. Schorl in jo nameraval zapustiti tedanjemu Deželnemu muzeju Rudolfinumu. Pozneje jo je odkupil Deželni odbor Vojvodine Kranjske in jo zaupal v varstvo muzeju. To je le nekaj poglavitnih poti, po katerih so prišli v Narodni muzej Prešernovi rokopisi in dokumenti o njegovem življenju, ki jih imamo le redkokdaj priložnost videti.

3. 12. 2000 *Prešernova ofenziva* je dosegla vrhunec in mnogi kolegi, ki so se uspešno trudili pri vseh številnih podvigih, naj nam ne zamerijo, ker ne moremo našteti vseh prireditev, ki so se zvrstile te dni od Trsta, kjer je potekala dvojezična predstava *Pevcu – Al poeta* (pri pripravah je sodeloval tudi ***Miran Košuta***), prek Vrbe (slavnostni govornik ***dr. Matjaž Kmecl***), Kranja (***Bogomila Kravos***), Pariza (***Mateja Pezdirc Bartol***), Tokia (***Jelislava Dobovšek Sethna***), Sankt Peterburga (Društvo za promocijo stikov med Slovenijo in Rusijo Dr. France Prešeren), Neaplja (***Aleksandra Žabjek***), Rima (***Miran Košuta***) in Vatikana (veleposlanik ***Karlo Bonuti***) pa do Narodnega muzeja Slovenije in Cankarjevega doma v Ljubljani. *Prim.* pregledni članek častne članice SD, prof. Lojzke Bratuž, v Novem glasu 7. 12. 2000, št. 45, str. 1. *Pomisel: preveč še s kruhom ni dobro. Pa vendar, ali ne bi bilo dobro, da bi kdo, pa čeprav študent bibliotekarstva in slavistike, ob tem in podobnih jubilejih napravil temeljito bibliografijo vsega, kar je bilo objavljeno ob takšni priložnosti. Kdo zna danes našteti, kaj je izšlo okrog Trubarjevega jubileja leta 1986, pa tudi lani o Prešernu?*

3. 12. 2000 Na prvo adventno nedeljo je častni član SD, ***prof. Janez Gradišnik***, objavil članek o pričakovanju slovarskega dela *Slovenskega pravopisa*, ki naj bi bil sedaj pa res prav zares tiskan še pred koncem leta. *Prim*. Družina 3. 12. 2000, št. 48, str. 11.

4. 12. 2000 Na spletnih straneh http://www.ff.uni-lj.si/center-slo/simpozij.html si lahko ogledamo celoten program, obvestilo medijem in vse povzetke mednarod-nega slovenističnega simpozija o *romantični pesnitvi*, ki ga je pripravil ***dr. Marko Juvan*** v okviru slavističnega oddelka Filozofske fakultete v Ljubljani in je potekal do 6. t. m. Letošnja 19. izvedba *Obdobij* kaže očitna znamenja oživljanja in boljšega zdravja. Očitno so se kolegi pričeli zavedati velikih možnosti in širokih obzorij, ki jih takšna dediščina nudi. Med skoraj šestdesetimi referenti je bilo mnogo že znanih sodelavcev, pojavilo se je tudi precej novih, a uveljavljenih znanstvenikov (slovenistov, slavistov, literarnih komparativistov, anglistov, hungaristov in hispanistov), ki so več kot očitno prispevali k večji prepoznavnosti Prešerna ne le v slovenski, temveč tudi znotraj tujih nacionalnih literarnih ved. V okviru spremljevalnega programa je predsednik države ***Milan Kučan*** odlikoval ameriškega raziskovalca Prešerna ***Toma Priestlyja***. Zbornik povzetkov referatov je že natisnjen in je na razpolago pri Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani (Aškerčeva 2, Ljubljana). *Prim*. Delo 5. 12. 2000, št. 282, str. 1; 6. 12. 2000, št. 283, str. 1; 8. 12. 2000, št. 285, str. 7; 11. 12. 2000, št. 287, str. 5, itd.

LJUDSKO IZROČILO

* * *

Predsednik SAZU, ***akad. Josip Vidmar*** je zelo cenil častnega člana SD, ***akad. Franceta Bezlaja***, nekoč pa je nastal neprijeten zaplet in ***prof. Bezlaj*** je ukazal ***Francetu Novaku***, ki je bil takrat na začetku svoje poklicne poti: »Tu se usedite in napišite mu pismo,« nakar narekuje bodočemu predsedniku SD: »Dragi Jozo.« Kolega Novak se upre: »Ne, tega pa jaz ne morem napisati tovarišu predsedniku, jaz že ne.« Bezlaj pa: »Napišite, kar vam pravim.« In tako dalje, pol ure, eden ja, drugi ne. Zmagala je seveda avtoriteta starejše veličine in pismo je bilo napisano, vendar je France Novak, načelen mož, dodal spremno pismo, da cenjenemu predsedniku pošilja, kar in kakor so mu narekovali. Naslednje jutro sta se na stopnišču srečala Novak in Vidmar, ki je tedaj rosnemu mladeniču namesto običajnega pozdrava pomahal: »Živijo,« se zarotniško posmehnil in oddal plašč tajnici, ki ga je spoštljivo čakala na vratih.

* * *

Vsak podoben prispevek bo nagrajen s strokovno publikacijo,
če bo vsaj malo duhovit.
Po želji jamčimo za strogo anonimnost
v skladu z zakonom o varstvu osebnih podatkov.

5. 12. 2000 Izšla je prva slovenska (brezplačna) e-knjiga: www.drobtinice.com, ki jo je pred leti napisal Miha Mazzini in je sedaj razprodana, svoj čas pa je bila uspšnica (menda je natisnjenih 54.000 izvodov). Skupaj s knjigo Microsoft Slove-nija ponuja tudi programsko opremo za branje. *Prim.* Primorski dnevnik 6. 12. 2000, št. 281, str. 13 itd.

7. 12. 2000 V Delu (št. 284, str. 3) ***prof. Silvo Torkar*** z *Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU* (ki še ni poravnal letošnje članarine) odgovarja na pismo bralcev z dne 29. novembra in utemeljuje, zakaj je pravilna pisava Mang**a**rt in ne Mangrt.
7. 12. 2000 Pod naslovom *Gregor Strniša, to je živa čarovnija* sta na OŠ Prežihovega Voranca v Ljubljani ***Andrijan Lah*** in ***Katarina Stegnar*** izvedla večer Strniševe poezije, posvečen 70. obletnici pesnikovega rojstva. Po kulturnem do-godku je bil pogovor o pesniku.

7. 12. 2000 Med slovesnostmi ob dnevu Univerze v Ljubljani so slovesno razglasili tudi 40 novih rednih profesorjev, med katerimi je blestela tudi prva dama slavistike, predsednica slovenskega in mednarodnega slavističnega komiteja, ***prof. dr. Alenka Šivic-Dular***. Iskrene čestitke!

8. 12. 2000 V Uradnem listu RS št. 133 sta danes objavljeni Odredba o izobraževalnem programu za odrasle *Slovenščina za tujce* in Odredba o smeri izobrazbe učiteljev in drugih strokovnih delavcev v tem izobraževalnem. Program Slovenščina za tujce so z muko pripravili in še težje spravili v uradni list na Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani (glavni avtorici sta ***prof. Ina Ferbežar*** in ***mag. Nataša Pirih Svetina***) in so ga že predstavili na različnih seminarjih.

8. 12. 2000 Slovenska televizija je pokazala prvega od petih delov *o Prešernu*. Scenarista ***Branko Šömen*** in častni član SD, ***dr. Matjaž Kmecl***, ki je s tem podvigom spet zablestel kot medijska zvezda, sta Prešerna in njegov čas očitno zgostila v pet jedrnih biografskih položajev, ki jih – po kronološkem redu – označujejo bistvene osebe iz pesnikove bližine. Prvo mesto pripada seveda Andreju Smoletu – tudi zato, ker je bilo skupaj z njegovim ljubljanskim vetrnjaštvom še mogoče uloviti zadnje ostanke Prešernove mladeniške dobe: gostilno Pekel, nočna pohodništva, erotično sceno. *Prim. članek* Petra Kolška v Delu 9. 12. 2000, št. 286, str. 6.

8. 12. 2000 V St. Peterburgu, v prostorih knjižnice ruske Akademije znanosti so odprli veliko razstavo *Slovenska knjiga 1678–1930* in predstavili prvi katalog slovenskih knjig iz fonda te knjižnice. Nosilci projekta so razen knjižnice Ruske akademije znanosti še novoustanovljeno *Društvo za krepitev in razširitev stikov s Slovenijo »Ljubljana«* iz St. Peterburga, sanktpeterburška *Vzhodnoevropska mednarodna univerza* in *Društvo za promocijo stikov med Slovenijo in Rusijo »Dr. France Prešeren«* iz Moskve, ki je dalo pobudo za projekt in ga tudi finančno podprlo. Med pripravami za razstavo in katalog so našli tudi doslej neznani in neevidentirani izvod Krsta z dedikacijo Ismailu Ivanoviču Sreznjevskemu (1812–1880), sodobniku in prijatelju našega J. Kopitarja. Leta 1841 se je na svojem študijskem potovanju po slovanskih deželah dlje časa mudil tudi v Ljubljani, velja pa za utemeljitelja ruske slavistike, je prvi doktor slavističnih znanosti in prvi predstojnik leta 1847 ustanovljene ruske slavistične katedre v St. Peterburgu. Med njegove velike zasluge lahko štejemo med drugim tudi prvo študijo o slovenskih dialektih, ki jo je pozneje uspešno nadaljeval njegov učenec Jan Baudouin de Courtenay, katerega Slovar rezijanskega jezika bo izšel pri SAZU. Hkrati s katalogom so na slovesnosti predstavili tudi dvojezično knjigo *Žiga Herberstein*, kar je že tretja predstavitev te uspešnice – po Moskvi in Samari (pred božičem bodo nanjo opozorili še v Smolensku).

8. 12. 2000 Seja upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije.
Udeleženci niso imeli pripomb k delu izvršilnega odbora med obema sejama in porabi sredstev. Še posebej so pohvalili kolegice, članice SD Koper, ki so organizacijsko pripravile letošnji slovenski slavistični kongres v Kopru: vsi smo bili zadovoljni in cenimo čas, napore in ustvarjalnost, ki so jih vložile v to obsežno in zahtevno delo (poimenski seznam bo objavljen v Zborniku). Z zadovoljstvom sprejemamo na znanje, da bodo po dolgih letih še v tem koledarskem letu izšle tri od osmih številk *Jezika in slovstva*, ki se bo tako izognil zaostankom. *Poleg tega smo se dogovorili*:

- Spremeni se 19. člen *pravilnika o tekmovanju za Cankarjevo priznanje*, tako da se uvede premični prag za vse stopnje. S tem se bomo izognili nesorazmernemu številu priznanj (lani nihče na drugi stopnji ni prejel zlatega priznanja). Naloge tekmovalcev, učencev na srednjih šolah, ki imajo v programih manj ur pouka slovenščine kot na gimnazijskih, bodo nekoliko manj strogo ocenjene. Treba bo uvesti tudi evidenco izdanih potrdil in pred tekmovanjem pridobiti izjave staršev, da dovolijo objavo rezultatov. Koordinator tekmovanja, ***prof. Vlado Pirc***, bo poskrbel, da bo nova različica pravilnika čim prej objavljena na spletni strani Zavoda RS za šolstvo.
- Šole, katerih učenci bodo sodelovali na tekmovanju v znanju materinščine za *Cankarjevo priznanje*, plačajo *prijavnino* v višini 2200 SIT za tekmovalca pokra-jinskemu društvu, ki z zbrano

vsoto pripravi tekmovanje in zaključne prireditve. Treba je izdati račune in obračunati davek na dodano vrednost.

- Vrhniški posvet mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje pripravi novi predsednik SD, ***dr. Marko Jesenšek***, ki bo s podpredsednico SD, ***prof. Mojco Marn***, čim prej obiskal vrhniškega župana in se skušal dogovoriti, da bi novogoriški seminar prenesli v Cankarjev rojstni kraj.
- Kraja za *slovenski slavistični kongres 2001* še ni mogoče dokončno določiti, zato je UO pooblastil predsednika ***dr. Marka Jesenška***, da se dogovori s pokrajinskim društvom Jesenice ali Nova Gorica za izvedbo tega najpomembnejšega strokovnega srečanja. Prenovili bomo tudi program srečanja, tako da bi skrčili število predavateljev, ki bi imeli več časa za nastop. *Zbornik* s tega srečanja naj bi izšel že med kongresom. Ohrani se tradicionalni termin kongresa, to je od prvega četrtka do sobote v oktobru. Letošnja osrednja tema: slovensko slovaropisje. Osvetlili bi različne vidike te stroke in obdelali tudi vprašanja šolskega slovarja slovenskega jezika. Ob plenarnih zasedanjih bi potekale še vzporedne dejavnosti – okrogle mize, predstavitve strokovnih publikacij, dopolnilni program ...
- Prihodnje šolsko leto bi ***dr. Zoltan Jan*** skušal pripraviti seminar *Učiteljev kompas po šolskih predpisih, pravilnikih in zakonih*. Naše delo je vedno bolj omejeno s formalnimi predpisi, njihove člene pa je vedno težje prevesti v jezik vsakdanjega šolskega življenja. Seminar bomo izvedli, če bo uvrščen v katalog stalnega strokovnega spopolnjevanja in če bo dovolj prijavljenih.
- V 24. številki *Kronike* ter v Jeziku in slovstvu se objavi razpis za pomoč pri objavi dveh znanstvenih monografij v Slavistični knjižici. Višina podpore za objavo dveh do treh zvezkov je 1.500.000 SIT. Pravila ostanejo enaka letošnjim, za pregled prispelih predlogov pa se pooblastijo predsednik SD, ***dr. Marko Jesenšk***, ***dr. Ireno Stramljič Breznik,*** dosedanji urednik zbirke ***dr. Zoltan Jan*** in ***dr. Miran Hladnik***. Če slednji ne bi sprejel naloge, bo izvršilni odbor poiskal drugega kompetentnega literarnega zgodovinarja. O predlogih bo dokončno odločal UO SD na junijski seji.
- V 24. številki *Kronike* ter v Jeziku in slovstvu se objavi tudi razpis za nagrade Slavističnega društva Slovenije. Propozicije ostanejo iste kot letos, skupni znesek za vseh pet vrst nagrad (za življenjske uspehe pri poučevanju slovenščine v srednjih in osnovnih šolah, za posebno uspešen dodiplomski ter magistrski in dok-torski študij slovenističnih in sorodnih ved ter za študij slovenščine na tujih univer-zah) znaša 2.500.000 SIT. Če bi bilo društvo v finančnih težavah, se znesek prilagodi njegovim zmožnostim.
- Društveno glasilo *Kroniko* bo še naprej pisal in urejal ***dr. Zoltan Jan***, vendar UO vabi vse člane, da ga seznanjajo z dogodki, ki so pomembni za našo obveš-čenost. Le tako bo list prav društvena kronika, ki nas obvešča o dejavnosti društva in njenih članov. Predsednika SD, ***dr. Marka Jesenška***, UO pooblašča, da se dogo-vori s sodelavci o pogojih in nagradi za opravljanje tega dokaj obsežnega in kar zahtevnega dela. Bolj živa naj postane tudi spletna stran, na kateri bodo objavljena sprotna obvestila, če bodo prihajala pravočasno.
- Slavistično društvo Slovenije bo prihodnje leto izdalo v knjižni obliki ponatis prvih štirih letnikov *Kronike* in pooblašča predsednika SD, ***dr. Marka Jesenška***, da poskrbi za izvedbo te naloge in sklene potrebne pogodbe. Ponatis naj ohrani sedan-je izvirno besedilo, izpuščene naj bodo le zaključne strani, popravijo naj se zgolj tipkarski spodrsljaji. Pričakujemo, da bodo kolegi naročili dovolj izvodov, da bo-mo pokrili stroške, saj ima besedilo poleg zabavne plati tudi določeno informativno vrednost.
- Za tisk *Zbornika koprskega slovenskega slavističnega kongresa* bomo preverili, ali je mogoče publikacijo izdati samostojno. Zaključuje se jezikovni pregled in prevod povzetkov, sodelavci bodo kmalu prejeli prve odtise v korekturo. Sodelavcem se izplača honorarje, kot so bili uveljavljeni do sedaj. Tudi oblikovna podoba Zbornika ostane enaka. Če bodo kolegi tako kot letos poskrbeli, da ustanove, kjer so zaposleni, kupijo vsaj po en izvod, bi lahko pokrili stroške, če pa bi po en izvod kupili še zase, bi kakšen sold celo ostal za društveno dejavnost.
- *Članarina za leto 2001* znaša 3400 SIT, čeprav je nižja kot pri sorodnih druš-tvih (članarina pri Društvu psihologov znaša npr. 7000 SIT), najverjetneje bo treba plačati tudi davek na dodano vrednost. Člani lahko poravnajo članarin preko pokrajinskega društva, ki mu v tem primeru ostane polovica denarja za lastne potrebe, ali neposredno Slavističnemu društvu Slovenije (plača se samo enkrat!). V obeh primerih imajo enake članske ugodnosti, vendar mora pokrajinsko društvo sporočiti zasebne naslove članov, ki so pri njih poravnali članarino, da jim bomo lahko pošiljali člansko gradivo in jih obveščali. Potrdilo položnice je treba hraniti, ker z njim uveljavljamo članske ugodnosti. Tistemu, ki mu ni vseeno, kakšna je njegova osebna strokovna rast, se članarina praktično povrne z znižano naročnino na slavistične strokovne revije, za nakup strokovne literature in z znižano kotizacijo za en ali drug strokovni seminar, vsi pa poleg tega prejemajo brezplačno društveno glasilo Kronika, v katerem sproti obveščamo o dogajanju v stroki ter na društvenem in stanovskem polju.

Člane, ki so v materialni stiski, lahko predsednik na njihov predlog oprosti plačila članarine. Kopijo položnice skrbno hranite, ker boste z njo uveljavljali članske ugodnosti, med drugim tudi znižano naročnino na *Slavistično revijo*, *Jezik in slovstvo, Slovenščino v šoli*, *znižano kotizacijo* za udeležbo na seminarjih SD, ugodnejši nakup določenih strokovnih knjig, člani imajo tudi možnosti za hitrejše napredovanje v nazive in plačilne razrede, po našem mnenju pa velja tudi kot olajšava pri napovedi dohodnine. Nekatera pokrajinska društva poskrbijo še za dodatne ugodnosti članov: popuste v krajevnih knjigarnah, vključitev v sezname vabljenih na različne prireditve, popuste pri abonmajih itd. Kolegice in kolege, ki ne poravnajo članarine, se črta iz članstva.

- Na ustanove, kjer je zaposlenih več slavistov, bomo še enkrat poslali vabilo in opozorilo, da se kolegi naših strok lahko včlanijo v Slavistično društvo Slovenije.
- Sejo je vodil zastareli predsednik, novi pa je trdno (ne trdo) prevzemal vajeti v svoje roke. Ob zaključku seje so dosedanjega predsednika presenetili z ogromnim šopkom in razkošno aranžiranim darilom – najnovejšim popolnim reprintom Trubarjevega Katekizma (z zanimivima spremnima študijama Matjaža Kmecla in Martina Žniderščiča). Najbolj vestni so nato sejo podaljšali in jo zaključili pri Mraku, tako da so se šele pozno v noč podali na pot proti domu (predsednik v odhajanju je mimogrede plačal še kazen zaradi prehitre vožnje). Hvala vsem, ki ste čutili potrebo, da ste mi ob izteku mandata še posebej rekli prijazno besedo o skupno poopravljenem delu. Tudi meni je bilo lepo v naši druščini.

12. 12. 2000 *Društvo slovenskih književnih prevajalcev* je organiziralo predavanje o pregibanju tujih lastnih imen v slovenskih besedilih, ki ga je pripravila članice SD, ***prof. Marta Kocjan Barle***.

12. 12. 2000 Tisti, ki jim je hudiček prinesel opomine zaradi neplačane članarine, dokaj prizadevno poravnavajo svoje dolgove. Kjer ima hudič prste ves, je tudi kaj narobe in tako je bila nekaterim (približno petnajstim) storjena krivica, ki pa so jo potrpežljivo sporočili krivcu. Nekaterim je članarino poravnala šola, pa niso sporočili, za koga, nekaj kolegic nas ni obvestilo, da imamo napačno zapisan njihov priimek ali da so dvakrat vpisane (le kaj so počele z dvojnikom Kronike?), in bi lahko navedli še kakšen primer, ki dokazuje, kako pestro je življenje. Kaj hujšega pa se ni pripetilo, nič ni grmelo, treskalo in se podiralo. Ko bomo s seznama črtali tiste, ki ne poravnajo članarine, bo bolje. »Bolje sam kot v slabi družbi.«

12. 12. 2000 Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani je Prešernovo leto sklenila z razstavo, na kateri prvič predstavlja vsa znana oziroma ohranjena Prešernova pisma, razen onih, ki so trenutno na ogled na razstavi v Narodnem muzeju. Ob tej priložnosti je založba Rokus izdala bibliofilski faksimile (v 300 izvodih) dveh Prešernovih pisem s spremnim esejem dr. Jožeta Kastelica, o čemer med drugim poroča ***Marijan Zlobec***. *Prim.* Delo 13. 12. 2000, št. 289, str. 9.

13. 12. 2000 *Planinski spisi Henrika Tume* (Založba Tuma, Ljubljana 2000, 414 str.) odpirajo vpogled tudi v njegove imenoslovne zapiske (Julijske Alpe), ki jih je predstavil ***dr. Dušan Čop***, najdemo pa tudi seznam manj rabljenih ali izgubljenih gorniških izrazov. *Prim.* Delo 13. 12. 2000, št. 289, str. 8; Primorski dnevnik 13. 12. 2000, št. 286, str. 14, itd.

13. 12. 2000 Včeraj so se iztekli *Slovenski večeri*, ki jih je od 5. do 12. t. m. pripravljal *inštitut za slovenski jezik na dunajski univerzi* (na katerem trenutno študira slovenščino 40 študentov). V prepolni predavalnici je član SD, ***prof. Jože Šifrer***, podal občuten, domačen, skrbno negovan kulturni potopis po »visoki« Gorenjski. *Prim.* Delo 13. 12. 2000, št. 289, str. 8.

13. 12. 2000 Dobršen del druge številke drugega letnika revije *Keria*, ki jo izdaja *Društvo za antične in humanistične študije*, je posvečen septembrskemu posvetovanju o prevajanju antičnih in humanističnih besedil. *Prim.* Delo 13. 12. 2000, št. 289, str. 27 (Književni listi).

13. 12. 2000 »Ker zaključujete zadnjo letošnjo številko Kronike, Vam pošiljam še najbolj svežo novico: izšla je šesta številka *Jezikoslovnih zapiskov*, glasila Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša, ki jih bomo predstavili šele po praznikih. V njih je osemnajst prispevkov sedemnajstih avtorjev, ki tokrat niso samo z inštituta. Prispevki so razvrščeni v tri razdelke: Iz zgodovine Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša (en prispevek), Razprave in članki (devet prispevkov), Gradivo, ocene, poročila (osem prispevkov). V 4. razdelku, namenjenem za pisma, pobude in kritike, ki se nanašajo na vsebino in obliko glasila ter na delo uredniškega odbora, tokrat ni nobenega prispevka. Lep pozdrav, ***Janez Keber***, urednik.« *Iz vsebine*: ***Milena Hajnšek Holz*** se je spomnila *jubilantke Marije*

Janežič, ***Ljudmila Bokal*** piše o *leksikografski obravnavi prvega slovenskega pravopisa*, ***Peter Weiss*** analizira *označevanje v slovenskih narečnih slovarjih*, ***Irena Stramljič Breznik*** razčlenjuje *besedno družino 'besede'*, ***Andreja Žele*** piše o *tipologiji poved(kov)ne rabe v SSKJ*, ***Nataša Jakop*** obravnava *vezanost poudarnih členkov na določeno besedno vrsto oziroma stavčni člen*, ***Janez Keber*** se je poglobil *v sedanje stanje raziskovanja slovenske frazeologije* in predstavlja *zasnovo frazeološkega slovarja*, ***Jakob Müller*** je prispeval članek *Slovenska poimenovanja za svetopisemskega tetrarha*, ***Jožica Škofic*** *fonološki opis kraja Lom pod Storžičem*, ***Mihaela Koletnik***, letošnja nagrajenka SD, pa *fonološki opis govora v Radencih*. *Ocene, poročila in gradivo* so prispevali ***Aleksandra Bizjak***, ***Alenka Gložančev***, ***Janez Keber***, ***Majda Merše***, ***Vlado Nartnik***, ***France Novak***, ***Silvo Torkar*** in ***Nastja Vojnovič***.

SLOVENCI IN ZAKON O SLOVENŠČINI

* * *

Izbor *pisem bralcev*, ki protestirajo zaradi različnih jezikovnih malomarnosti in napak:
Jakob Jadiga protestira, ker oglaševalska agencija Metropolis piše *rastavišče* (Delo 4. 12. 2000, št. 281, str. 4). * * * O polomijah v knjigi Carso – due lingue, un altipiano (Kras – dva jezika, ena planota) piše *Igor Tuta* (Primorski dnevnik 6. 12. 2000, št. 281, str. 5). * * * Ob Unicefovi proslavi v Cankarjevem domu, na kateri so bili nastopi v slovenščini redke izjeme, se *Milan Detela* sprašuje, kaj bo s slovenščino, nekaj dni kasneje pa mu odgovarja *Blaž Habjan* (Delo 5. 12. 2000, št. 282, str. 7; 12. 12. 2000, št. 288, str. 7). * * * 291 ljubiteljev slovenščine protestira zaradi javnega napisa v italijanščini, ki se je pojavil na novogoriški trgovini, protest, ki so ga poslali tudi odgovornim upravnim organom, sta sestavili ***prof. Sonja Caharija*** in ***prof. Marija Jelen***, članica SD. (Delo, 11. 12. 2000, št. 287, str. 5; 13. 12. 2000, št. 289, str. 7; Primorske novice 15. 12. 2000, št. 100, str. 31). Lastnik trgovine se je javno opravičil someščanom, saj gre za ljudi, med katerimi so mnogi doživeli prepoved javne rabe slovenščine pod fašizmom, nekaj korakov stran, onstran meje pa se še danes borijo za vsak javni napis v slovenščini (Delo 16. 12. 2000, št. 292, str. 4; itd.).

* * *

14. 12. 2000 Na inštitutu za slavistiko univerze v Gradcu je ***dr. Peter Weiss*** (z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU v Ljubljani) imel predavanje z naslovom *Novo v novem Slovenskem pravopisu*. – Kot poroča ***dr. Ludvik Karničar*** iz Gradca, je bila zvečer na istem inštitutu božičnica, na kateri so se zbrali mnogi Slovenci, predvsem koroški. Peli so (po slovensko), uživali na licu mesta profesionalno blagoslovljeno vino in prigrizovali, na koncu pa poslušali pretresljive spomine ***akad. Stanislava Hafnerja***, ki je imel dan prej 84. rojstni dan. Za višek je ***dr. Bernard Rajh*** iz Maribora, ki uči na tem inštitutu, potegnil še harmoniko. Prepozno je seveda žal vsem, ki nismo bili zraven.

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

* * *

Človek se v molku izgubi in v besedi najde. In obratno.

* * *

Relativnost dela svet lep in človeško delo veliko.

* * *

Kritika ne sme uspavati, marveč dramiti.

* * *

Moj princip je, da stopam od poraza do poraza in preizkušam svojo moč.

Misli Srečka Kosovela v izboru Jolke Milič

14. 12. 2000 Na največji italijanski univerzi La Sapienza v Rimu je 13. in 14. decembra potekal dvodnevni simpozij *Dalla lira di France Prešeren: armonie letterarie e culturali tra Slovenia, Italia ed Europa* (Iz Prešernove lire: literarne harmonije med Slovenijo, Italijo in Evropo), ki ga je organiziral ***Miran Košuta***. Na simpoziju, ki ga je podprla tudi slovenska ambasada, so poleg ***Borisa Paternuja*** in ***Marije Pirjevec Paternu*** sodelovali tudi ***Mario Capaldo, Boris A. Novak, Ivan Verč, Atilij Rakar, Jana Jerkov, Predrag Matvejević*** in ***Miran Košuta***. Med drugim so pokazali Prešernovo evropeizacijo slovenske poezije, njegove vezi s petrarkizmom in romanskimi pesniškimi oblikami, njegovo usodo v Italiji, prikazali pa so tudi eno epizodo iz nove slovenske televizijske nadaljevanke o pesnikovem življenju. Tik pred tem simpozijem (5. decembra) je tudi slovenski konzul pri svetem sedežu v Rimu,

Karel Bonutti, v okviru praznovanj 200. obletnice Prešernovega rojstva pripravil zanimiv kulturni večer v ugledni rimski palači Palazzo Massimo di Pirro, ki so se ga udeležili številni ugledni gostje in diplomatski zbor. V tem času je v Neaplju tudi ***Aleksandra Žabjek*** pomagala pripraviti simpozij o romanticističnih idejah na Poljskem, Slovenskem in Madžarskem oziroma pri *Mickiewiczu, Prešernu in Vörösmartyju*. *Prim*. Lojzka Bratuž: Dvestoletnica rojstva Franceta Prešerna, Novi glas 7. 12. 2000, št. 45, str. 1; Delo 14. 12. 2000, št. 290, str. 20; Delo 16. 12. 2000, št. 292, str. 7.

15. 12. 2000 Nekaj vrstic iz uvodnika ***dr. Tomaža Sajovica***, glavnega urednika revije *Jezik in slovstvo*. O prvi dvojni številki letošnjega 46. letnika med drugim pravi: Že iz kazala je mogoče razbrati osnovno vsebinsko usmeritev revije in nekatere posebne poudarke, ki jih bo v letošnjem letniku skušalo z avtorji ter bralkami in bralci uresničiti uredništvo revije. ***Katja Mihurko Poniž*** v članku *Materinstvo kot umetnostni motiv in njegova upodobitev v povesti Samorastniki* opozarja na prepričljivost slikanja materinstva v *Samorastnikih.* Z objavo članka ***Mirjane Benjak*** s Filozofske fakultete v Pulju o pouku književnosti v gimnazijah na Hrvaškem skuša uredništvo omogočiti seznanitev s stanjem in perspektivami pouka književnosti v sosednji državi, hkrati pa tudi spodbuditi k razmišljanju o pouku književnosti pri nas. Podiplomski študent jezikoslovja ***Robert Cazinkić*** s člankom *Oziralni prilastkovi odvisniki* vzpostavlja mednarodno raziskovalno vez z razpravo o tehnikah oziralne zveze in oziralnih zaimkih Horsta Dipponga z Univerze v Hamburgu, ki je bila objavljena v zadnji številki lanskega letnika revije. Uredništvo revije si bo tudi letos prizadevalo, da bi objavilo čim več ocen o objavljenih strokovnih in znanstvenih delih s slovenističnega in slavističnega področja, tudi tistih del, ki so jih naši raziskovalci objavili v tujini. Tako v tej številki objavljamo recenzijo ***Radomirja V. Ivanovića*** o doktorski disertaciji Vladimirja Osolnika z naslovom *Zgodovina književnosti o Petru II. Petroviću Njegošu,* ki jo je leta 1999 v Podgorici izdala Črnogorska akademija znanosti in umetnosti. Omeniti je treba tudi poročilo predsednika Slavističnega društva Slovenije ***Zoltana Jana***, ki ga je ob izteku svojega drugega mandata predstavil na občnem zboru v Kopru oktobra letos. Dosedanji predsednik društva pa je pustil za seboj še eno pomembno sled. Jeseni letos je namreč Državni svet Republike Slovenije predvsem po njegovi zaslugi poslal Državnemu zboru v obravnavo in sprejem *Predlog zakona o rabi slovenščine kot uradnega jezika,* ki ga je pripravil nekdanji minister za kulturo ***Janez Dular***. Uredništvo se je odločilo, da Predlog zakona objavi v celoti in tako omogoči bralkam in bralcem revije strokovno razpravo o njem – širšo in poglobljenejšo, kot je bila do sedaj. Tehtnejši odzivi na Predlog zakona bodo v reviji tudi objavljeni.

16. 12. 2000 Kolegica ***prof. Vesna Gomezel Mikolič*** poroča, da sta Znanstveno raziskovalno središče RS Koper in Zgodovinsko društvo za južno Primorsko izdali dve različni, pa vendar tudi z vidika slovenistike zanimivi deli: *Acta Histriae VIII* – zbornik prispevkov z mednarodne konference o Peteru Pavlu Vergeriju, in monografsko študijo *Toponimi Koprskega primorja dr. Julija Titla*. Ob prvi publikaciji je bil izpostavljen predvsem do sedaj večkrat zanemarjen vpliv sicer kontroverznega koprskega škofa Petra Pavla Vergerija ml. na delovanje Primoža Trubarja (o tem predvsem prispevki Franceta M. Dolinarja, Francke Premk, Jožeta Pogačnika, Alojza Jembriha, Mihaela Glavana in Salvatorja Žitka), ob drugi, ki pomeni logično nadaljevanje in poglobitev Titlovega prejšnjega dela *Geografska imena v severozahodni Istri* (1998), pa se je vnela zanimiva razprava o razmerju med narečjem in knjižnim jezikom v krajevnih in ledinskih imenih ter o možnostih sodelovanja prebivalcev nekega področja s strokovnjaki v okviru pristojnih teles za standardizacijo zemljepisnih imen. *Prim*. Primorske novice 8. 12. 2000, str. 18 itd.

18. 12. 2000 Zaključujemo *popravljanje seminarskih na*log, ki so jih kolegi pripravili ob temah novogoriških seminarjev mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje. Prejeli smo osemdeset nalog, med katerimi so nekatere zanimive in bodo morda inspirirale koordinatorje, da podobne zamisli uporabijo pri oblikovanju preizkusov znanja. Žal tudi tokrat ni šlo brez zapletov. Nekaj kolegic ni poslalo osebnih podatkov, ki jih je treba napisati na potrdilo, nekatere šole po krivdi SD niso pravočasno prejele računov ... Najbolj neprijetno je bilo zavračati naloge, ki so bile povsem enake. Naloge so namreč individualno in ne skupinsko delo. Sedaj je treba napraviti vse evidence, dodatna poročila in izpisati potrdila (slednje delo tajnice je najbolj zoprno, ker se vsako drugo iznakazi med tiskanjem na obrazce).

IZPOSOJENO BREZ POBOTNICE

* * *

Slavnostna akademija ob 150-letnici Prve gimnazije v Mariboru. Trenutek, da si izmenjamo velike besede. [...] Edina rešitev iz sistema je pobeg v individualnost intimnega sveta. Tam je še norčavost mladosti, tam je še pogled ljubezni, strah pred prihodnostjo, prijateljstvo.

* * *

Iz »šolske naloge« Danice Geršak,
prebrani na proslavi 150-letnice Prve gimnazije v Mariboru.
Delo, 27. 11. 2000, št. 253, str. 11 (Šolstvo)

19. 12. 2000 Mariborska *Založba Obzorja* pripravlja priročnik za medkulturno sporazumevanje *Across Cultures Slovene-British-American Intercultural Commu-nication*. Napisala sta ga Slovenka ***dr. Nada Šabec***, anglistka in strokovnjakinja za sociolingvistiko, in ***mag. David Limon***, Anglež, a hkrati tudi dober poznavalec slovenščine in Slovenije. Po mnenju članice SD, ***dr. Mete Grosman***, avtorja omogočata spoznavanje sociokulturnih razlik in različnih sporazumevalnih težav in nesporazumov, ki se lahko pojavijo pri medkulturnem sporazumevanju med roje-nimi govorci slovenščine in angleščine. *Pojasnila in naročila*: Založba Obzorja, d. d., Maribor, Služba prodaje knjig, Gosposka 3, tel. 02 228 31 16, 228 31 21, faks 02 223 213; e-naslova www.zalozba-obzorja.si, prodaja@zalozba-obzorja.si.

19. 12. 2000 Prihajajo prve *voščilnice*. Hvala vsem, ki ste si v tem predpraz-ničnem vrvenju vzeli trenutek in se spomnili stanovskih kolegov.

20. 12. 2000 *Slavistično društvo Ljubljana* je v svojo sredo povabilo ***prof. Vido Gomivnik Thumo***, da je spregovorila o učnem jeziku pri pripravi na strokovni izpit.

21. 12. 2000 Iz urednikovega uvodnika v tretjo številko revije *Jezik in slovstvo*: Številko začenja razprava ***Mihaele Koletnik*** o govoru pri Sv. Trojici, deloma urba-niziranem središčnem naselju v osrednjem delu Slovenskih goric, v katerem je manj kot desetina prebivalcev kmetov, večina pa jih je zaposlenih v industriji, obrti, trgovini in gostinstvu. Posebej je treba opozoriti na avtoričino raziskovanje skladenjskih značilnosti govora, ki pomeni obetaven nastavek tudi za raziskavo besedil različnih govorov. Sledi krajši literarnozgodovinski članek ***Zorana Božiča***, ki na privlačen, svež, esejistični način razmišlja o simboliki dogajalnega prostora v Pregljevi *Matkovi Tini*, Kosmačevi *Sreči* in Prešernovem *Krstu pri Savici*. Rubriko *Razprave in članki* zaključuje prispevek ***Zoltana Jana*** o percepciji goriško-tolmin-ske pesnice Ljubke Šorli v italijanskem kulturnem prostoru. Posebna vrednost članka je piščevo opozarjanje na intimno doživljanje pesničine lirike pri tistih Italijanih, ki so se z njenim delom srečali med sodelovanjem s slovenskimi kultur-nimi ustvarjalci v Gorici. Rubriko *Metodične izkušnje* tokrat predstavlja zanimiv prispevek ***Tine Rupar*** o literarnih klasikih v srednješolskih berilih pri nas in v Evropi, ki kritično opozarja tudi na pomanjkljivosti obravnave klasične literature pri nas. Posebej je treba opozoriti na raziskavo ***Irene Marinč*** z naslovom *Jezikovna kompetenca drugošolcev v uporabi glagolov ter samostalniških in pridevniških besed pri opisu predmetov in slik* v rubriki *Poskusi branja.* Raziskava o prido-bivanju besednega zaklada je bila opravljena na osnovni šoli v Kostanjevici na Krki, ki jo obiskujejo v glavnem otroci iz okoliških vasi, torej iz okolja z nizko povprečno izobrazbeno strukturo. Zelo obetavno in tudi zelo pomembno področje, ki bi ga bilo treba projektno raziskati. Številko končuje rubrika *Gradivo.* V njej je objavljen prispevek ***Milana Dolgana***, ki na enciklopedični način seznanja bralke in bralce z učbeniki slovenskega jezika danes in nekoč. Uvodnik zaključujem, kot se ob prihajajočih praznikih spodobi: v svojem in uredniškem imenu bi rad vsem zvestim bralkam in bralcem zaželel srečo, zadovoljstvo in veliko ustvarjalnosti v novem letu – ***Tomaž Sajovic***, *glavni urednik* revije *Jezik in slovstvo*.

21. 12. 2000 Sem dolgo upal in se bal, slovo sem upu, strahu dal, a tudi letos ni izostalo *tradicionalno kosilo za učitelje slovenščine na tujih univerzah*, ki ga z rahlim zamikom prireja predsednica Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik, ***dr. Ada Vidovič Muha***. Dilema: so naši lektorji na tujih univerzah ptice selivke ali oznanjevalci izvoljenega jezika?

22. 12. 2000 Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik je pripravil imeniten *seminar in delavnice* za učitelje slovenščine kot drugega/tujega jezika (prim. zapis v Kroniki 8. 12. 2000). Članici SD, ***prof. Ina Ferbežar*** in ***mag. Nataša Pirih Svetina***, predstavljata nov izobraževalni program *Slovenščina za tujce* in nove izpite za certifikat znanja slovenskega jezika. Točno opoldan (vrh dneva) je v Vili Podrožnik

nova ministrica za šolstvo in šport (z znanostjo kot pritiklino) pripravila *tradicionalni sprejem za naše lektorje* na tujih univerzah in za lektorje tujih jezikov pri nas. Za zaključek je v programu predvideno testiranje znanja slovenščine v Casa del Papa na Klagenfurtstrasse in Laibach, kjer tako kot v Ziljski dolini na Koroškem menda strežejo v pristni srbščini.

22. 12. 2000 Z novim letom prevzema dolžnosti *predsednice komisije za slovenščino na tujih univerzah* ***doc. dr. Simona Kranjc***, ki ji želimo enako zavzeto, uspešno in učinkovito delo, kot ga je opravila dosedanja predsednica ***prof. dr. Ada Vidovič Muha***, od katere smo se poslovili s spominskim darilom, pa tudi z mislijo, kaj vse je postorila za vsakega izmed nas in za našo stroko v svetovnem merilu. Verjamemo, da bo enako uspešna tudi kot *direktorica Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik*.

22. 12. 2000 V tej številki je zmanjkalo prostora za Mme Jan, ker je izjavila, da ona že ne bo brala tako dolgih klobas in da jih bo treba skrajšati.

In tako se počasi izteka neki mandat, pravzaprav neko življenjsko obdobje, ne posebno dolgo, vendar posejano z množico dogodkov, srečanj, kakšno zamerico in neuspelim poskusom, a dinamično, lepo. Hvala vsem, ki ste k temu pripomogli s svojim sodelovanjem.

Zoltan Jan

STANOVSKA ZAVZETOST

Kolegice in kolege vabimo, da *naročijo knjižni ponatis* ***Kronike****, glasila Slavističnega društva Slovenije, letnik I–IV,* ki ga bo Slavistično društvo izdalo prihodnje leto. Dobrodošlo bo tudi, če poskrbite, da bodo knjižnice ustanov, kjer so zaposleni, naročile kakšen izvod naše publikacije.
Predlogi za ponatis Kronike so prišli iz vrst nekaterih članov, ki so se v društvo vključili naknadno in nimajo celotne zbirke našega lista, marsikdo ga tudi ni hranil, a se je pozneje zavedel, da vsebuje množico sprotnih informacij o dogajanju v slovenističnih in sorodnih slavističnih strokah na Slovenskem. Potrebujejo jo kot referenco in pri citiranju, pa tudi kot spomin na dogodke, v katere so bili vpleteni. Ne nazadnje Kronika ohranja zapisano ljudsko izročilo o pomembnih slavistih, ki so povezani z našo poklicno potjo. Razen prodaje žal ne najdemo drugih virov za kritje stroškov, ki pa ne bi smeli preseči 3500 SIT za izvod, čeprav se obeta debela, več kot 300 strani obsegajoča knjiga. Od vaših naročil je torej odvisno, če bomo zmogli stroške za tisk, kaj ti obljubljamo, da ne bomo nič spreminjali. Izpuščene bodo le zadnje strani posameznih številk, ponavljajoča se obvestila in nekaj pisnih spodrsljajev. Nekoliko bo treba poenotiti le zunanje oblikovanje besedila, dodati kakšno vejico in odpraviti kakšno tipkarsko napako, *jamčimo pa*, da bo *vsebina* ostala nespremenjena z vsemi spodrsljaji vred (domala vsi so sproti omenjeni v rubriki Odmevi na ... številko).

Pojasnila in naročila: dr. Zoltan JAN, Cankarjeva 84, 5000 Nova Gorica,
tel. 05 302 25 56, faks 05 300 27 33, e-naslov Zoltan.Jan@guest.neticom.si

NAROČILNICA

Naročnik: _____.

Ulica: _____.

Kraj: _____ Poštna številka: _____.

Davčna številka zavezanca za DDV:_____.

NAROČAMO:

_____ izvodov knjižnega ponatisa ***Kronike****, glasila Slavističnega društva Slovenije, letnik I–IV,*

Ljubljana 2001.

Obvezujemo se, da bomo naročene izvode publikacije plačali po prejemu računa.

Datum: (Žig) Podpis:

Izpolnjeno naročilnico čim prej pošljite na naslov:

Slavistično društvo Slovenije, dr. Zoltan JAN, Cankarjeva 84, 5000 Nova Gorica

14. 12. 2000 Spletne novice *Mirana Hladnika*:
SlovLit@ijs.si.http://mailman.ijs.si/listinfo/slovlit
Na objavo Hladnikovega referata z nedavnega Kidričevega simpozija v Rogaški Slatini – *Koliko je danes vreden pozitivist France Kidrič?* (http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/mh/kidric.html) se je odzval ***Miran Štuhec***: Žal mi je, da nisem mogel poslušati tvojega predavanja. Očitno pa se mi je ponudila priložnost, da o temi povem nekaj besed. Prepričan sem, da so za literarno ZGODOVINO potrebni tudi podatki, ki kažejo na različne okoliščine, v katerih je določen literarni opus nastajal. Nočem jim sicer pripisovati prevelikega pomena, a dejstvo je, da s posebnega vidika opozarjajo na stanje stvari. (Tudi sam se jim pri svojem delu ne morem izogniti.) Zato se prav nič ne čudim tvoji ugotovitvi o citiranosti Franceta Kidriča. To po moje ne kaže na nikakršne retro procese v slovenski literarni vedi, ampak opozarja, da imajo njegove po večini zanesljive ugotovitve vrednost tudi danes. Seveda pa je od vsakega posameznika odvisno, na kakšen način in v koliki meri jih bo vključil v svoje raziskovanje. To velja seveda tudi za »novodobni pozitivizem«. Ali ne govorimo o pluralizmu v literarni vedi? Mislim torej, da ni dobro zavzemati apriornih stališč in da nam tudi pretekli vidiki in metode pa tudi terminologija lahko pri našem delu koristijo. Konec koncev, ali nista na primer tudi pojma fabula in siže že iz »pradavnine«, pa ju lahko še vedno s pridom uporabljamo. In takih primerov je seveda še cela vrsta. Pomembno je, da je vsak posamezen raziskovalni koncept pregleden, notranje usklajen in trden ter da odpira nove možnosti in vodi do novih spoznanj. Bodi dovolj. Slišim, da ste bili na Popotovanju veseli kljub dežju, da se tudi tekoče omame niste branili in da ste živi in menda tudi zdravi prišli do konca. No, to me pa veseli.
Iz pariškega pisma Mateje Pezdirc Bartol je ***Miran Hladnik*** izrezal (kar brez dovoljenja) naslednjo prešernovsko notico: Tudi v Parizu nismo pozabili na Prešernovo obletnico. V organizaciji slovenskega in bosansko-hercegovskega veleposlaništva na madžarskem inštitutu je bila predstavitev novega prevoda Prešernovih Poezij v francoščino. Prevod je delo Kolje Mićevića, bosenskega prevajalca, ki je v francoščino prevedel tudi Dantejevo Božansko komedijo. Ob tej priložnosti je spregovoril o svojem videnju pesnika in njegovih evropskih razsežnostih (te sta v uvodnih govorih poudarila tudi oba veleposlanika). Zbralo se nas je kakšnih sto častilcev Prešernove besede, v njegovem duhu je potekala tudi krajša pogostitev ob slovenski kapljici. Tri zanimivosti: prevajalec je Prešerna po kakovosti uvrstil med Baudelaira in Mallarméja; v prevodu magistralnega soneta je ohranjen akrostih, ki pa se, ker Francozi ne poznajo sklonov, glasi PRIMICOVA JULJA; avtor spremne besede je nas predstojnik, prof. dr. Vladimir Osolnik.
Druga pesniška zbirka Klemena Piska *Visoko in nagubano prapočelo*, ki je pred enim tednom izšla pri novomeški založbi Goga, je dobila svojo predstavitveno stran – pet pesmi iz zbirke, spremna študija Primoža Zevnika in se kaj na naslovu: http://www.angelfire.com/pa/pisk/vavo.html.
4. letošnja številka spletne revije CLCWB: Comparative literature and Culture – A WWWeb Journal, ki jo najdemo na spletnih straneh univerze Purdue (ZDA) http://clcwebjournal.lib.purdue.edu/clcweb00- 4/con tents 00-4.html. V tematskem bloku, posvečenem Zgodovinam in koncepcijam primerjalne književnosti, sodelu-jejo nekateri zelo ugledni pisci (npr. Dev, Kushner, Tatlow idr.), pa tudi naša ***Jola Škulj*** in ***Krištof Jacek Kozak***. Literarnovedno javnost seznanja z zgodovino in dosežki slovenske primerjalne književnosti. Ocenil je tudi Juvanovo monografijo Intertekstualnost. Lep pozdrav ***Marko Juvan***.
Besedni zaklad slovenskih maturantov. ***Branko Gradišnik*** je pri prevajanju prišel do podatka, da ameriški gimnazijski maturant obvlada 80.000 besed (kar sicer dvomim). V opombo bi vnesel, kakšno naj bi bilo maturantsko besedišče pri nas – ali imate morda slavisti vsaj približen podatek? (In kolikšen torej je ...?) Hvala, Branko.Gradisnik.

Slovenščina osvaja svet. Iz pisma ***Olene Dzyuba***: »Zaporoška pedagoška univerza je sprejel odločitev o začetku poučevanja slovenskega jezika, kar se je zgodilo v Ukrajini prvič. Tudi v Kijevu se bomo potrudili, da bi tudi pri nas pričeli s slovenistiko. Nekoga, ki bi predaval jezik, že imamo, za poučevanje literature pa pripravljamo neko študentko, ki bo letos prijavila diplomo, kmalu pa tudi podiplomski študij in tezo o Župančiču, slovenski moderni in vzporednicah z ukrajinsko književnostjo.
Slovenščina osvaja splet Http://www.matkurja.com – prva začetna slovenska spletna stran končno tudi v slovenščini! Http://www.najdi.si – od zdaj naprej bom uporabljal samo še tale domači iskalnik. ***Miran***.
Miran, najdi.si ni domač, je uvožen in poslovenjen opendirectory project, kar se tega tiče, je Kura bolj »naša«. ***Klik, Jaka***.
Spletke. Http://www.eliterature.org/ – o besedilih v elektronski obliki. Http://tabla. streznik.com/ – slovenski šolski strežnik. http://www.eknjiga.si/ – vsebuje kar nekaj reči z našega področja: SloBes – računalniški izobraževalni program za slovenski jezik, EPIS – priročnik pravil slovenskega pravopisa v knjižni in elektronski obliki, dopisovalnica, klepetalnica in drugo. Http://www.pfmb.uni-mb.si/progra mi/slo/idxslo.html – mariborska slavistika se predstavi. Http://www. velenika-strop nik.si/ – Ivo Stropnik in njegova Velenika: poezija, založništvo, lektoriranje in še marsikaj drugega. Http://www.rtvslo.si/tomazevsvet/ – oddaja TV Slovenije Tomažev svet, slovenščina za najmlajše. Http://www.solski-razgledi.com – šolski razgledi. Http://wos.isitrial.com/ – servis Web of Science omogoča dostop do baz podatkov z indeksi citiranosti v Science Citation Index Expanded, Social Sciences Citation Index in Arts & Humanities. Iz Aleševe pošte: »A ti poznaš iskalec po knjigarnah in antikvariatih www.bookfinder.com? Dobra stvar, zajema antikvariate angleško, nizozemsko in nemško govorečih dežel. Odkril sem ga včeraj, pa me je že koštal 600 šilingov.« Http://www2.arnes.si/%7 Eksmmazz/gradisnik/zgodba.h tml – Branko Gradišnik, Neobjavljena zgodba (iz Mistifikcij). Http://www.prese re n.net – »uradna« Prešernova stran založbe Pasadena. Http://www.lii.org – Librarian index to the Internet. Http://www2.arnes.si/~ jignja/pesmi/ver2/ – ene nove pesmi. Http://www.poljub.com/knjiznica/verzi/ index.shtml – verzi o ljubezni in poljubljanju. Http://www.poljub.com/knjiznica/po ezija/index.shtml – ljubezenske poezije v obilici. Http://www.megusar.bizland. com/ – zgodbica Zgodbica o potovanju in uživanciji loških pirovcev. Http://sicris. izum.si – nove spletne strani znanstvenih projektov in bibliografij pri MZT. Http://www.laramusic.com/slo/be sedila.htm – Lara Baruca, besedila glasbenih komadov. Http://www.ijs.si/lit/ sede m.html-l2 – Jožef Žemlja (Prešernov rojak), Sedem sinov, »povest u pesmi« (1843). Http://www.ijs.si/lit/janez2.html-l2 – Ferdo Kočevar (iz Žalca), Mlinarjev Janez ali Uplemenitenje Teharjanov (1892, ponatis knjige, ki je najprej izšla leta 1859). Http://www.rkc.si/slomsek/ – Anton Martin Slomšek: Basni in zgodbe, pesmi, pridiga, pregovori. Http://ww w.pesmina gajivke.f2s.com/ – zbirka pesmi o češplah, tičkih in drugih tuzemskih rečeh. Http ://www. eka.si/emka/MoreArticles_ Bysale.asp?Action_ID=36 – ponujajo zastonj Prešernove Poezije! Http://www. press.umich.edu/jep/06-02/bjork.html – empirična študija o prevladi interneta nad papirnatimi mediji v znanosti. Http://ilex.cc.kcl.ac.uk/wlm/essays/achallc2000/hyp erbib.html – raziskave hiperteksta. Http://kark.uib.no/engelsk/index.htm – sistem za omrežno poučevanje na Univerzi v Bergnu. Http://www.eon. si/ut opija/be sedila.asp – besedila ansambla Utopija. Http://www.knjizara.com:60000/knj. php ?sta=1&kid=12391 tu je knjiga Nikole Miloševića o antični poetiki, v okolici pa še druge knjige s področja literarne vede, na katere opozarja urednik Knjižare Predrag Stanojević. Http://www.hum.uva. nl/natlearn/ – National learning: Scholars and cultural nationalism in the nineteenth century, mednarodni in interdisciplinarni projekt, ki ga je ob nedavnem simpoziju predstavil njegov vodja Joep.

Lep pozdrav – *Miran*

==========

PRIJAVNICA/PRISTOPNA IZJAVA

ZA KOLEGE, KI BI ŽELELI BITI/POSTATI ČLANI SLAVISTIČNEGA DRUŠTVA SLOVENIJE, PA ŠE NISO SPOROČILI SVOJEGA NASLOVA ALI PA SO SE PRESELILI. KER JIH NIMAMO V NOVEM SEZNAMU, JIH NE MOREMO OBVEŠČATI IN JIM POŠILJATI ČLANSKEGA GRADIVA. PODPISANA PRISTOPNA IZJAVA POMENI, DA ČLAN SPREJEMA PRA-VILA SLAVISTIČNEGA DRUŠTVA SLOVENIJE, KI SO OBJAVLJENA NA SPLETNIH STRANEH KRONIKE.

IME IN PRIIMEK: _____.

TOČEN ZASEBNI NASLOV (S POŠTNO ŠTEVILKO): _____.

_____.

IZOBRAZBA: _____.

DELOVNO MESTO: _____.

DATUM: _____ PODPIS: _____.

ČLANARINO ZA LETO 2001 (3400 SIT) PORAVNATE S POLOŽNICO. PRIJAVNICO Z ŽELJO, DA SE ŽELITE VČLANITI
V SLAVISTIČNO DRUŠTVO SLOVENIJE, POŠLJITE NA NASLOV:
DR. ZOLTAN JAN, CANKARJEVA 84, 5000 NOVA GORICA.

KAZALO IMEN

Omamen dih odmaknjenih obal
Pljuča in domišljijo napolnjuje,
Oko spominskih srečanj pričakuje

V zastrtem lesku žametnih zrcal ...

Marija Rus, iz soneta Strunjan

Vsem kolegicam in kolegom,
prijateljem in sodelavcem se pridružujemo
z iskrenimi voščili.

Slavistično društvo Slovenije

POŠTNINA PLAČANA

PO POGODBI ŠT. 1/1-H/29-15-1/00

PRI POŠTI 5001 NOVA GORICA

TISKOVINA

Pošilja:

dr. Zoltan JAN, Cankarjeva 84, 5000 Nova Gorica

Člani Slavističnega društva prejemajo glasilo Kronika brezplačno.
Izdelek se ne prodaja. Naklada tokratne številke
Kronike Slavističnega društva Slovenije je 2200 izvodov.

KAZALO

Kronika Kronike.....3

Kronika 23. 4. 1997, št. 0 5

Kronika 25. 6. 1997, št. 1 11

Kronika 15. 9. 1997, št. 2 21

Kronika 25. 12. 1997, št. 3.....30

Kronika 3. 3. 1998, št. 4 42

Kronika 27. 4. 1998, št. 5 53

Kronika 3. 6. 1998, št. 6 65

Kronika 7. 9. 1998, št. 7 79

Kronika 24. 10. 1998, št. 8 89

Kronika 21. 12. 1998, št. 9 101

Kronika 8. 2. 1999, št. 10 117

Kronika 9. 4. 1999, št. 11 134

Kronika 14. 6. 1999, št. 12 154

Kronika 20. 8. 1999, št. 13 173

Kronika 9. 10. 1999, št. 14 195

Kronika 20. 12. 1999, št. 15 212

Kronika 8. 2. 2000, št. 16 242

Kronika 2. 4. 2000, št. 17 268

Kronika 25. 5. 2000, št. 18 291

Kronika 5. 7. 2000, št. 19 312

Kronika 20. 8. 2000, št. 20 334

Kronika 12. 10. 2000, št. 21 361

Kronika 14. 11. 2000, št. 22 396

Kronika 22. 12. 2000, št. 23.....412

Kazalo imen.....443

(zadnja stran; kolofon)

Zoltan Jan: Kronika
Slavističnega društva Slovenije

List za člane društva
Ponatis letnikov 1–4 (1997–2000)

Založilo in izdalo: Slavistično društvo Slovenije
Predstavnik: dr. Marko Jesenšek, predsednik
Tisk:
Naklada: 300 izvodov
Ljubljana, 2001, prvi natis